Stadsfullmäktige

I

VÄSTERÅS

PROTOKOLL

och

HANDLINGAR

1931

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1931.

REGISTER.

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Allmänna läroverket, högre, anordnande av varmvattenberedare i	80	418
Allmänna läroverket, högre, anslag till terminsavgifter	115	584
Allmänna läroverket, högre, ombildning av, till samläroverk	43, 72, 75, 92	377
Allmänna pensionsförsäkringen, budget för år 1932	117	458, 572, 595, 664
Amorteringslån, upptagande av	23, 52, 70	119, 341
Apotek, nytt, samt belägenheten av detsamma	72, 87, 95	421
Arbetareinstitutet, anslag till biblioteksverksamheten	115	505, 584
Arbetareinstitutet, anslag till föreläsningsverksamheten	52	
Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet, anslag till	118	597
Arbetsförmedlingen, anslag till	118	596
Arbetsförmedlingen, revision av räkenskaperna för år 1930	24	
Arbetskontoret, upprätthållande av stadsinspektorens göromål efter dennes avgång	15	38
Arbetslösheten, åtgärder i anledning av	14, 79, 90, 119	31, 412, 438 599
Arbetslöshetskommittén, R. V Hults entledigande av ledamotskap	66	
Arbetslöshetskommittén, val av ledamot i	73	
Arbetsstugan, anslag till	118	596
Arosgården, anslag till	118	598
Automobil, last-, inköp av	55	302
Avloppsledningarne, bibehållande av eller nedsättning i W. C.-avgiften	115	588
Badhusen, budget för år 1932	116	451, 469, 546, 590, 652, 678
Badhusstyrelsen, årsberättelse för år 1930	29	161

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Barnavården, budget för 1932	114	447, 466, 487, 582, 603, 635, 674
Barnavårdsbyrån, uppförande på ordinarie stat av befattningshavarne samt löneförbättring åt föreståndaren	83, 88	430
Barnhemmet, anslag till	118	596
Barnkrubban, anslag till	118	596
Begagnade föremål, tillstånd för Ernst Joh. Andersson att idka handel med	70	
Begagnade föremål, tillstånd för L. W. Karlsson att idka handel med	38	
Begagnade föremål, tillstånd för J. H. Westman att idka handel med	19, 27	
Begagnade föremål, tillstånd för Fru Karolina Elisabeth örtegren att idka handel med	70	
Beredningsutskott, val av	2, 113	
Bogserbåt för hamnen, inköp av	41	243
Bostadslån, förmedling av	10, 27	
Brandchefens årsberättelse för 1930	21	73
Brandstationen, omändring av en bostadslägenhet i	54	301
Brandstodskommitté för fast egendom, val av	10	
Brandverket, budget för år 1932	116	451, 469, 552, 591, 654, 679
Brandverket, inköp av ny utryckningsbil för	14	26
Brandväsendet, bidrag från Städernas Allm. Brandstodsbolag till	83, 97	606
Broar, gäldande av kostnad för reparation av körbron nedom järnvägsbron	32	
Budget för år 1932	113	443, 627
Budget, för år 1932, Beredningsutskottets betänkande		603
Budget, för år 1932, Drätselkammarens betänkande		580
Budget, för år 1932, Magistratens betänkande		558, 602
Budget, för år 1932, Kyrkliga ändamål		707
Byggnadsbestämmelser och tomtindelning för kv. Grimm	98	609
Byggnadsnämnden, budget för 1932	117	460, 475, 575, 595, 667, 685
Byggnadsverksamheten, i staden, rationellt ordnande av	34, 65	
Djuphamnsanläggningen, slutligt gäldande av en del kostnader för	22, 52	116

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Donationer, av f. folkskolläraren P. W. Werkelin, restitution av stämpel å	33	
Drätselkammaren, meddelande om ordförandeval m. m.	10	
Drätselkammaren, räkenskapsberättelse för 1930	37	181
Elbarestauranten, tillbyggnad av	18	69
Elementarläroverket för flickor, anslag till	16	41
Elektricitetsverket, nyanläggning av en del ledningar och transformatorer	41	240
Elektricitetsverket, sänkning i taxa 5	120	527, 600
Elektrisk kraft till staden, nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om leverans av	16	42
Exekutionsbiträdena, garantiförsäkring för	117	560, 593
Fastighetshandel, byte av mark för utläggning av Eriksgatans fortsättning och reglering av invidliggande områden	85	419
Fastighetshandel, byte av mark för reglering av tomten n:o 8 Ryttersborg	70	
Fastighetshandel, byte av mark för reglering av tomterna N:ris 100 och 101 i kv. Martin	82	
Fastighetshandel, byte av mark med ägaren av Malmaberg	43	
Fastighetshandel, byte av mark vid Persbobäcken för reglering av lägenheten Rosenhill	82	
Fastighetshandel, försäljning av mark vid tomten N:o 1 B a Valsborg	73	
Fastighetshandel, försäljning av ett markområde i Karlsdal	57	
Fastighetshandel, försäljning av ett markområde invid Djuphamnsvägen	86	420
Fastighetshandel, reglering och försäljning av fastigheterna N:ris 38 och 39 norra kvarteret	97	605
Fastighetshandel, försäljning av tomtmark invid Utmarksgatan	71	
Fastighetshandel, försäljning av tomter i hörnet av Anderslundsgatan och Vasagatans fortsättning	32	
Fastighetshandel, försäljning av tomter i trakten av Valhalla	23	
Fastighetshandel, inköp av mark för en öppen plats i hörnet av Lantvärns- och Hammarbygatorna	80	

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Fastighetshandel, inköp av tomterna N:ris 2 och 3 kv. Heimer	39	234
Fastighetshandel, inköp av ecklesiastika jordar inom norra kvarteret	78	409
Fattigvården, anordnande av ett nattvaktsrum i ålderdomshemmet	40	236
Fattigvården, anskaffning av ytterligare en tvättmaskin för ålderdomshemmet	47	274
Fattigvården, anställande av ett biträde å ålderdomshemmets kontor	114	485, 582, 603
Fattigvården, anställande av ytterligare ett sjukvårdsbiträde vid ålderdomshemmet	113	485, 582
Fattigvården, budget för 1932	113	446, 466, 478, 581, 603, 631, 673
Fattigvården, inrättande av ytterligare en befattning som eldare vid ålderdomshemmet	113	485, 581
Fattigvårdsbyrån, omorganisation av kvinnlig kontorsbiträdesbefattning till kassörsketjänst	47	275
Fattigvårdsstyrelsen, val av vårdare i 3:dje distriktet	58	
Fattigvårdsstyrelsen, årsberättelse för 1930	46	251
Flickläroverket, högre, anslag till	16	41
Folkskolan, anställande av en skolsköterska	90	437
Folkskolan, bestämmande av grunder för pensionering av övningslärare vid folkskolan	97	
Folkskolan, budget för år 1932	114	447, 466, 491, 582, 603, 636, 675
Folkskolan, höjning av arvodena till lärarne i trädgårdsskötsel	114	492, 583, 603
Folkskolan, omläggning av värmesystemet i Korsängsskolan	42	247
Folkskolan, reparation av skolans byggnader	114	491, 582
Folkskolan, värdesättning av bostäder, som innehavas av trädgårdslärarne i Herrgärds- och Skepparbacksskolorna	19, 48	277
Folkskolan, återbesättande av befattningen som vaktmästare vid Korsängsskolan	33	
Folkskolestyrelse, val av	3	
Fornminnesföreningen, anslag till	118	598
Fyren å Stora Sandskär, förstärkningsarbeten vid	38	227
Förslagsanslaget	119, 120	462, 600, 669
Försäljning av mark vid tomten N:o 1 B a, Valsborg	73	
Försäljning av ett markområde i Karlsdal	57	

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Försäljning av ett mnidre område invid Djuphamnsvägen	86	420
Försäljning av tomtmark invid Utmarksgatan	71	
Försäljning av tomter i trakten av Valhalla	23	
Försäljning av tomter i hörnet av Anderslundsgatan och Vasagatans fortsättning	32	
Försäljning av delar av tomterna N:ris 38 och 39 norra kvarteret	97	605
Gasmästaren, ändrad lönestat för	53	286
Gasverket, nya, anslag till utvidgningar vid	30	172
Gasverkstomten, nya, fyllning å	32	
Gata, ny, utläggning av, mellan kvarteren Karla och Kata	99	612
Gator, utläggning av Metallvägen till Tegnérgatan	83	
Gator, vid kv. Gunvald och Gösta, utläggning av	81	
Gator, breddning av Stora gatan i Oxbacken	80, 115	417
Gator, markbyte inom kv. Martin för vidgning av Sturegatan	82	
Gator, markbyte för utläggning av Eriksgatans fortsättning	85	419
Gator, asfaltbeläggning av en del av Allégatan	86	420
Gator och ledningar inom område av Kristiansborg, anordnande av	42	246
Gator, trafikanordningar i hörnet av Köpmangatan och Stora gatan	78	407
Gator och vägar, namngivning å	17	58
Gatubelysning, förändrad, i en del av Stora gatan och Pilgatan	46	271
Gatubelysning, utökad, anslag till	53, 115	285, 450, 529, 588
Gatu- och väganläggningar, anslag till	115	449, 450, 585, 587
Gymnastikföreningen, anslag till	118	597
Hamnen, budget för 1932	116	450, 468, 518, 589, 696, 700
Hamnen, förbättrad belysning å östligaste delen av hamnplanen	5	1
Hamnen, förstärkningsarbeten vid fyren å Stora Sandskär	38	227
Hamnen, inköp av en bogserbåt	41, 116	243

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Hamnen, ombyggnad av återstående del av piren till hamnfyren	116	518, 589
Hamnen, reparation av strandskoningen väster om Svartån	14, 24	30
Hamnstyrelsen, årsberättelse för 1930	37	223
Hamntaxa, fastställelse av ny sådan	52	284
Hamntaxan, förlängning av giltighetstiden för	10	
Hofdestlund, uppförande av ekonomibyggnad vid	71	343
Hundskatt för 1932	120	476, 601
Hälso- och sjukvård, budget för 1932	115	449, 467, 510, 585, 646 676
Hälsovårdsnämnden, årsberättelse för 1930	29	121
Högre allmänna läroverket, anordnande av varmvattenberedare i	80	418
Högre allmänna läroverket, anslag till terminsavgifter	115	584
Högre allmänna läroverket, ombildning av, till samläroverk	43, 72, 75, 92	377
Inkomst- och utgiftsstat för år 1932	113	443, 627
Inkomst- och utgiftsstat för år 1932, Beredningsutskottets betänkande		603
Inkomst- och utgiftsstat för år 1932, Drätselkammarens betänkande		580
Inkomst- och utgiftsstat för år 1932, Magistratens betänkande		558, 602
Inkomst- och utgiftsstat för år 1932, Kyrkliga ändamål		707
Jordar, ecklesiastika, inom norra kv., inköp av	78	409
Jordbruksfastigheter, uppförande av ekonomibyggnad vid Hovdestalund	71	343
Kommunala förtroendemän, val av	2, 3, 10, 26, 27, 58, 73, 100—110,	616—626
Kommunala förtroendeuppdrag, V. Åsbergs avsägelse av	49, 58	
Kommunala förtroendeuppdrag, Domprosten Fredr. Fåhræus avsägelse av	93	
Konstföreningen, anslag till	30	169
Kronouppbörds- och exekutionsväsendet, budget för år 1932	117	456, 593, 661

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Kronouppbördskassörstjänsten, omorganisation av och ny lönestat för	65, 68	325
Kronouppbördskassörstjänsten, provisoriska lönebestämmelser under vakanstid	56	314
Kyrkliga ändamål, budget för år 1932		707
Köp av ecklesiastika jordar inom norra kvarteret	78	409
Köp av tomterna N:ris 2 och 3 kv. Heimer	39	234
Körkarlsbefattning, återbesättande av	7	
Köttbesiktningsbyrån, nybyggnad för	38	228
Lantegendomsnämnden, budget för 1932	116, 117, 120	451, 454, 468, 471, 475, 539, 589, 592, 601, 604, 702
Lastautomobil, inköp av	55	302
Ledningar, anslutningsavgifter för år 1931	17	
Ledningar och gator inom område av Kristiansborg, anordnande av	42	246
Ledningar i en del av Domkyrkoesplanaden, anläggning av	55	306
Ledningar, allmänna, anläggning av i Agnegatan	40	238
Ledningar, allmänna, i vissa delar av Freja- och Runebergsgatorna, anläggning av	31	176
Ledningar, allmänna, i Engelbrektsgatan, anläggning av	31	175
Ledningar, allmänna, i Tråddragaregatan, anläggning av	40	239
Ledningar, allmänna, till Hagaföreningens område, anläggning av	57	316
Ledningar, vatten- och avlopps-, i delar av Rudbecks- och Vasagatorna, anläggning av	40	235
Ledning, servis-, ny, från Hammarbygatan till lägenheten Eriksberg, anordnande av	80	
Ledningar, elektriska, jämte transformatorer, nyanläggning av	41	240
Levnadskostnadsundersökning, ny, anordnande av	86	
Lån, amorterings-, upptagande av	23, 52, 70	119, 341
Lån, bostads-, förmedling av	10, 27	
Lån, tillfälliga, upptagande av	12	
Lån, konvertering av 1916 års obligationslån	78, 100	410
Lån, Kungl. Finansdepartementets cirkulär rörande upplåning	91	
Läroverket, högre allm., anslag till terminsavgifter	115	584

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Läroverket, högre allmänna, anordnande av varmvattenberedare i	80	418
Läroverket, högre allmänna, ombildning till samläroverk	43, 72, 75, 92	377
Löne- och pensionsreglering för stadsfogdebefattningen	67	321
Löne- och pensionsreglering för 3:dje rådmanstjänsten	68	325
Löne- och pensionsstaterna, K. B:s res. beträffande polisen	91	
Lönestat för gasmästaren, ändrad	53	286
Lönestat, fast, för befattningshavarne å barnavårdsbyrån samt löneförbättring åt föreståndaren	83, 88	430
Lönestat och pensionsreglemente för Rådhusrätten och Magistraten, Kungl. Maj:ts brev med fastställelse av	30	165
Magistraten, omorganisation av samt löne- och pensionsreglering för 3:dje rådmansbefattningen	68	325
Magistratens reservfond, särskilda bestämmelser för	8	19
Magistraten och Rådhusrätten, budget för 1932	117	456, 558, 593, 660
Magistraten och Rådhusrätten, Kungl. Maj:ts brev med fastställelse av ny lönestat och pensionsreglemente för	30	165
Mantalsskrivningsombud, arvode åt	117	593
Mantalssättning i anl. av införlivning med Västerås stad av en del av fastigheten Boberga 1[6]	100	
Markbyte för reglering av tomten N:o 8 Ryttersborg	70	
Markbyte för reglering av tomterna N:ris 100 och 101 i kv. Martin	82	
Markbyte vid Persbobäcken för reglering av lägenheten Rosenhill	82	
Markbyte för utläggning av Eriksgatans fortsättning och reglering av invidliggande områden	85	419
Markbyte med ägaren av Malmaberg	43	
Markbyte för en öppen plats i hörnet av Landtvärns- och Hamngatorna	80	
Markförsäljning invid Djuphamnsvägen	86	420
Markförsäljning för reglering av tomten N:o 15 Karlsdal	57	
Markförsäljning för reglering av tomten N:o 1 B a, Valsborg	73	

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Markförsäljning vid Utmarksgatan för reglering av tomter inom Hemdalsområdet	71	
Motorvält, inköp av	47	273
Musikverksamhet, anslag till	118	598
Natthärberget, anslag till	118	596
Nykterhetsnämnden, arvode åt nämndens tillsynings-man för utredningar i körkortsfrågor	118	577, 598
Nykterhetsnämnden, Direktör Sundströms avsägelse av ledamot- och ordförandeskap i	19	
Nykterhetsnämnden, val av ordförande, vice ordföran-de samt ledamöter och suppleant i	26, 58	
Nödhjälpsarbeten för arbetslösa, igångsättande av ...	14, 79, 90, 119	31, 412, 438, 599
Obligationslån, 1916 års, konvertering av	78, 100	410
Omnibustrafikstationen, tillbyggnad av	79	415
Pension åt f. maskinisten vid varmbadhuset, C. J. Söderlund	66, 69	334
Pension, full, åt polismannen Emil Kraft	92	
Pension, tilläggs-, åt folkskollärarinnan Emma Gustafva Fröman	44, 52	
Pension, tilläggs-, åt skolkökslärarinnan Anna Tunell	89, 96	433
Pension, tilläggs-, åt f. slöjdläraren F. Ljung	69	339
Pension, inräkning av tjänstebeklädnadsförmån i pensionsunderlaget	92	
Pensionering av övningslärare vid folkskolan, bestäm-mande av grunder för	97	
Pensions- och lönestaterna, K. B:s res. beträffande polisen	91	
Pensionsunderlag för kokerskan och tvättföreståndarinnan vid fattigvårdens ålderdomshem	13	25
Pensionsunderstöd åt f. baderskan Henny Tärnlund och f. brandchefen A. Danielssons änka, K. B:s fastställelse å	18	
Pensionsreglementet för stadens befattningshavare, tillägg i beträffande magistratens reservfond	8	19
Pensionsreglementet för stadens befattningshavare, ändring i	44	
Pensionsreglemente och lönestat för Rådhusrätten och Magistraten, Kungl. Maj:ts brev med fastställelse av	30	165

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Pensionsunderstöd åt kommunalarbetaren Erik Alfr. Tibbling	90	435
Pensionsunderstöd åt körkarlen And. Eriksson	752	12
Pensionärshem, gäldande av byggnadskostnaderna	119	599
Pilsnerdricka, tillstånd för fru Ruth Eugenia Aijlon att utskänka	62	317
Pilsnerdricka, tillstånd för A.-Bol. Joh. Edling att försälja	8	14
Pilsnerdricka, tillstånd för Fru Jenny Johnson att utskänka	64	317
Pilsnerdricka, tillstånd för Hj. Lindblom att utskänka	59	317
Pilsnerdricka, tillstånd för Hanna Lindmark att utskänka	61	317
Pilsnerdricka, tillstånd för Fru Anna Lundqvist att utskänka	63	317
Pilsnerdricka, tillstånd för Fru Ida Nilsson att utskänka	64	317
Pilsnerdricka, tillstånd för Frithiof Sandberg att utskänka	61	317
Pilsnerdricka, tillstånd för Fru Iris Ström att utskänka	58	317
Pilsnerdricka, tillstånd för Emma Åberg att utskänka	60	317
Planteringarne, budget för 1932	115	450, 468, 515, 588, 649, 677
Polisen, begravningshjälp till efterlevande åt befattningshavare vid	7, 91	9
Polisen, inrättande av en ordinarie poliskonstapelstjänst	34, 55, 73	308
Polisen, full pension till polismannen Emil Kraft	92	
Polisen, K. B:s resolution angående löne- och pensionsstater för stadens befattningshavare beträffande polisen	91	
Polispersonalen, semesterbestämmelser för	18, 53, 91	289
Polisstationen, avhjälpande av en del brister vid	9	
Polisväsendet, budget för 1932	117	458, 475, 562, 594, 662, 684
Polisväsendet, dispositioner av vissa inkomster vid	55	303
Polisväsendet, omorganisation av polisens arbetsuppgifter och arbetssätt	117	562, 594
Renhållningsverket, anskaffnnig av lastautomobil för sophämtningen	116	539, 590
Renhållningsverket, återbesättande av förmanstjänsten vid	39	

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Reservarbeten för arbetslösa, igångsättande av	14, 79, 90, 119	31, 412, 438, 599
Revision av arbetsförmedlingens räkenskaper för år 1930	24	
Revision av stadens räkenskaper för år 1930	72	344
Rådhusrätten, omorganisation av samt löne- och pensionsreglering för 3:dje rådmansbefattningen	68	325
Rådhusrätten och Magistraten, Kungl. Maj:ts brev med fastställelse av ny lönestat och pensionsreglemente för	30	165
Samläroverk, högre allm. läroverkets ombildning till	43, 72, 75, 92	377
Sandskär, Stora, förstärkningsarbeten vid fyren å	38	227
Semester, bestämmelser för polispersonalen	18, 53, 91	289
Servisledning, ny, från Hammarbygatan till lägenheten Eriksberg, anordnande av	80	
Sjukavlöning åt kontorsbiträdet å Tekniska verken, Hulda Klingvall	88	427
Sjukkasseverksamheten, anslag till	118	596
Skogsaccis för år 1930	6	8
Skollovskoloniverksamheten, anslag till	118	597
Skolsköterska, anställande av	90	434
Slumstationen, anslag till	118	597
Sparvboet, anslag till	118	597
Stadsfogdebefattningen, anslag till upprätthållande av under vakans	6	3
Stadsfogdebefattningen, löne- och pensionsreglering för	67	321
Stadsfullmäktige, val av ordförande och vice ordförande i	2, 112	
Stadsfullmäktige, val av ledamöter i	2	
Stadsfullmäktige, Domprosten Fredr. Fåhræus avsägelse från ledamotskap i	92	
Stadsfullmäktige, utförande av Domprosten Fredr. Fåhræus porträtt i olja för Stadsfullmäktiges sessionssal	93	
Stadsinspektoren, upprätthållande av göromålen efter dennes avgång	15	38
Stadsplanen, ändring i, beträffande kv. Grimm och Gudmund	25, 83	
Stadsplanen, ändring i, beträffande kv. Gunvald	25, 52	
Stadsplanen, ändring i, beträffande kv. Grimm	98	609
Stadsplanen, ändring i, beträffande kv. Kata	99	612

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Strandskoningen väster om Svartån, reparation av ...	14, 24	30
Strömsholms våg, Kungl. Maj:ts brev ang. upphörande av Västerås och Köpings städers disposition av	51	283
Sundinska donationsfonden, understöd till Fru Ingeborg Hedman	13	
Sundinska fonderna, anmälan om understödstagare ur	43	
Taxa, hamn-, fastsällelse av ny sådan	52	284
Taxa-, hamn- förlängning av gilighetstiden för	10	
Taxeringsnämnden i 2:dra distriktet, val av ny ledamot	27	
Taxeringsnämnderna, arvode åt ledamöterna	119	598
Teatern, understöd åt	31	177
Tekniska skolan, budget för 1932	115	448, 508, 585, 645, 676
Tekniska verken, anslag till utvidgningar vid nya gasverket	30	172
Tekniska verken, fyllning å nya gasverkstomten	32	
Tekniska verken, inköp av en adresseringsmaskin ...	7	11
Tekniska verken, tillbyggnad för vattenledningsverket	18, 21, 52	85
Tekniska verken, nyanläggning av en del elektriska ledningar och transformatorer	41	240
Tekniska verken, ändrad lönestat för gasmästaren ...	53	286
Testamentariska donationer av f. folkskolläraren P. W. Werkelin, restitution av stämpel å	33	
Tjänstebeklädnadsförmån, inräkning av i underlaget för erhållande av pension	92	
Tomter, försäljning av delar av tomterna N:ris 38 och 39 norra kvarteret	97	605
Tomter, köp av tomterna N:ris 2 och 3 kv. Heimer. ...	39	234
Tomtförsäljning i trakten av Valhalla	23	
Tomtförsäljning i hörnet av Andersfundsgatan och Vasagatans fortsättning	32	
Tomtindelning och byggnadsbestämmelser för kv. Grimm	98	609
Tomtreglering, byte av mark för reglernig av områden invid Eriksgatan	85	419
Tomtreglering, byte av mark för reglering av tomterna N:ris 100 och 101 i kv. Martin	82	
Tomtreglering, byte av mark för reglering av tomten N:o 8 Ryttersborg	70	
Tomtreglering, försäljning av mark för reglering av tomten N:o 1 B a Valsborg	73	

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Tomtreglering, försäljning av ett markområde för reglering av tomten N:o 15, Karlsdal	57	
Tomtreglering, försäljning av mark vid Utmarksgatan för reglering av tomter inom Hemdalsområdet	71	
Tomtreglering, försäljning av ett område invid Djuphamnsvägen att läggas till stadsägan N:o 124	86	420
Torghandelskommittén, val av ledamot i	58	
Trafikanordningar i hörnet av Köpmangatan och stora gatan	78	407
Tuberkulosföreningen, anslag till	115	510, 585
Understöd åt Fru I. Hedman ur Sundinska donationsfonden	13	
Utgifts- och inkomststat för år 1932	113	443, 627
Utgifts- och inkomststat för år 1932, Beredningsutskottets betänkande		603
Utgifts- och inkomststat för 1932, Drätselkammarens betänkande		580
Utgifts- och inkomststat för 1932, Kyrkliga ändamål		707
Utgifts- och inkomststat för 1932, Magistratens betänkande		558, 602
Uttaxeringen för 1932	120	476, 601, 604
Val av ordförande och vice ordförande i Stadsfullmäktige	2, 112	
Val av ledamöter i Stadsfullmäktige	2	
Val av beredningsutskott	2, 113	
Val av ledamot i arbetslöshetskommittén	73,	
Val av brandstadskommitté för fast egendom	10	
Val av vårdare i 3:dje fattigvårdsdistriktet	58	
Val av folkskolestyrelse	3	
Val av ordförande och vice ordförande samt ledamöter och suppleant i Nykterhetsnämnden	26, 58	
Val av ny ledamot i 2:dra distriktets taxeringsnämnd	27	
Val av ledamot i Torghandelskommittén	58	
Val av kommunala förtroendemän	2, 3, 10, 26, 27, 58, 73, 100—110	616—626
Vatten- och avloppsledningar i delar av Rudbecks- och Vasagatorna, anläggning av	40	235
Vatten-, avlopps- och gasledningar till Hagaföreningens område, anläggning av	57	316

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Domkyrkoesplanaden, anläggning av	55	306
Vatten-, avlopps- och gasledningar i vissa delar av Freja- och Runebergsgatorna, anläggning av	31	176
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Engelbrektsgatan, anläggning av	31	175
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Tråddragaregatan, anläggning av	40	239
Vatten-, avlopps-, gas- och elektriska ledningar jämte gator inom område av Kristiansborg, anordnande av	42	246
Vatten-, avlopps-, gas- och elektriska ledningar, anslutningsavgifter för år 1931	17	
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Agnegatan, anläggning av	40	238
Vattenfallsstyrelsen, nytt kontrakt om leverans till staden av elektrisk kraft	16	42
Vattenklosettavgifter, bibehållande av eller nedsättning i	115	588
Vattenledningsverket, tillbyggnader för	18, 21, 52	85
Vattenledningsverket vid Hesslö, automatisering av driften vid	99	614
Vatten- och gasverksstyrelsen, meddelande om ordförandeval m. m.	10	
Vatten- och Gasverksstyrelsen, budget för år 1932	115, 116	450, 451, 468, 527, 588, 590, 600, 688
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930	67	349
Vägar och gator, namngivning å	17	58
Västerås konstförening, anslag till	30	169
Västerås Teater A.-Bol., understöd åt	31	177
Årsberättelse, Badhusstyrelsens för 1930	29	161
Årsberättelse, Brandchefens för 1930	21	73
Årsberättelse, Drätselkammarens för 1930	37	181
Årsberättelse, Fattigvårdsstyrelsens för 1930	46	251
Årsberättelse, Hamnstyrelsens för 1930	37	223
Årsberättelse, Hälsovårdsnämndens för 1930	29	121
Årsberättelse, Vatten- och Gasverksstyrelsens för 1930	67	349
Östra holmen, tillbyggnad av serveringspaviljongen å	16	39

PROTOKOLL

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 2 januari 1931.

Närvarande: Direktören A. Sundström, Byggmästaren Edv. Karlsson, Domprosten Fr. Fåhræus, Direktören E. Falk, Redaktören A. Pers, Köpmannen C. Hedberg, Svarvaren C. G. Pettersson, Folkskolläraren, G. Leontein, Arbetsförmedlingsföreståndaren, K. Johansson, Rektorn Hj. Thyresson, Sjukbesökaren E. Keijser, Förste provinsialläkaren G. Fjellander, Metallarbetaren O. Håvberg, Sjukvårdaren J. O. Wass, Bokförlagsföreståndaren R. Hult, Måleriföreståndaren A. Lundkvist, Byggmästaren F. Eklund, Träarbetaren G. Sund, Tubdragaren K. Engdahl, Hamnarbetaren C. Hellström, Stationskarlen C. F. Melin, Överingenjören R. Liljeblad, Järnarbetaren J. Widén, Vaktmästaren E. Gelin, Kaptenen G. Robsahm, Plåtslagaren C. F. Larsson, Fru Ida Olsson, Skorstensfejaremästaren C. V. Karlsson, Posttjänstemannen E. L. Östlund, Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand, Järnvägstjänstemannen Thure Bergqwist, Brandmannen E. Johansson, Baningenjören C. Henning, Verkmästaren Gustaf Karlsson, Metallarbetaren Gunnar Pettersson, Trädgårdsmästaren E. Billert, Plåtarbetaren Ivar Andersson, Kontoristen C. G. R. Sjöberg, Redaktionssekreteraren Henry Karlsson, Byggnadssnickaren David Johansson, Muraren Mats Hellblom, Civilingenjören John Lundgren, Förrådsförvaltaren John Beckman, Förste postiljonen J. E. Wirén, Fru Ebba Berg och Köpmannen Edvin Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall voro Överingenjören O. Hellman och Lokomotivföraren O. Dahrné.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr t. f. Borgmästaren V. Åsberg.

§ 1.

Jämlikt honom av Stadsfullmäktige vid sammanträde den 22 dec. 1930 givet uppdrag hade Herr Sundström till denna dag sammankallat Stadsfullmäktige för att bland sig utse ordförande för det ingångna året m. m.; och öppnades nu sammanträdet av Herr Sundström.

§ 2.

Ledamöter i Stfm.

Enligt till Stadsfullmäktige överlämnade utdrag av Magistratens protokoll för den 24 och 26 september samt den 20 december 1930 hade vid nämnda dagar förrättade röstsammanräkningar efter den 21 september 1930 hållet val för besättande av samtliga 48 stadsfullmäktigemandat i staden för åren 1931—1934 ovan såsom närvarande och frånvarande antecknade personer valts till Stadsfullmäktige.

Med ledning av dessa protokoll hade kallelsen till dagens sammanträde utfärdats; och förrättades nu upprop.

§ 3.

Val av ordförande.

Företogs val av ordförande hos Stadsfullmäktige för innevarande år, och utsågo Stadsfullmäktige härtill på förslag av Herr Keijser med acklamation Herr Domprosten Fr. Fåhræus

§ 4.

Den valde ordföranden övertog härefter ledningen av förhandlingarne och hälsade därvid Stadsfullmäktiges ledamöter välkomna till deltagande i Stadsfullmäktiges förhandlingar.

§ 5.

Val av vice ordförande.

Till Stadsfullmäktiges vice ordförande för det ingångna året valde Stadsfullmäktige härefter på förslag av Herr Keijser med acklamation Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

§ 6.

Val av beredningsutskott.

Företogs till behandling fråga om val av beredningsutskott för innevarande år; och beslöto Stadsfullmäktige härvid till en början enligt av Herr Falk framställt förslag, att utskottet skulle bestå av nio ledamöter och lika antal suppleanter.

Härefter valde Stadsfullmäktige efter inom Stadsfullmäktige framställda förslag med acklamation till ordinarie ledamöter i beredningsutskottet Hamnarbetaren C. Hellström, Träarbetaren G. Sund, Bokförlagsföreståndaren R. Hult, Posttjänstemannen E. L. Östlund, Stationskarlen C. F. Melin, Rektorn Hj. Thyresson, Skorstensfejaremästaren C. V. Karlsson, Kaptenen G. Robsahm och Folkskolläraren G. Leontein.

Till suppleanter i beredningsutskottet valdes likaledes med acklamation Vaktmästaren E. Gelin, Plåtslagaren C. F. Larsson, Kontoristen C. G. R. Sjö-

berg, Redaktionssekreteraren Henry Karlsson, Brandmannen E. Johansson att i nämnd ordning inträda vid förfall för någon eller några av Herrar Hellström, Sund, Hult, Östlund och Melin, Förste provinsialläkaren G. Fjellander, Överingenjören O. Hellman och Ingenjören John Lundgren att i nämnd ordning inträda vid förfall för någon eller några av Herrar Thyresson, C. V. Karlsson och Robsahm samt Baningenjören C. Henning att inträda vid förfall för Herr Leontein.

§ 7.

Val av folkskolestyrelse.

Jämlikt lag om skolstyrelse i vissa kommuner den 6 juni 1930 §§ 7 och 21 hade Stadsfullmäktige att välja folkskolestyrelse för staden för tiden intill 1935 års utgång.

På förslag av Herrar vice ordföranden och Falk beslöto Stadsfullmäktige till en början, att folkskolestyrelsen skulle bestå av 12 ledamöter med en personlig suppleant för varje ledamot, ävensom uppdraga åt beredningsutskottet, att medan Stadsfullmäktiges sammanträde för en stund ajournerades upprätta förslag till val av ledamöter och suppleanter i folkskolestyrelsen.

Efter en stunds avbrott i sammanträdet valde Stadsfullmäktige med acklamation enligt av beredningsutskottet avgivet föslag följande personer att för åren 1931—1935 vara ledamöter och suppleanter i folkskolestyrelsen:

Bokföraren R. Söderquist med Snickaren J. A. Grönberg som suppleant.
Fru Ida Olsson med Metallarbetaren Gunnar Pettersson ,,
Träarbetaren G. Sund med Brandmannen E. Johansson ,,
Kontoristen C. G. R. Sjöberg med Byggnadssnickaren David Johonsson ,,
Muraren M. Hellblom med Verkstadsarbetaren Ivar Andersson ,,
Fru Agnes Söderquist med Fru Ebba Berg ,,
Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist med Verkm. Gustav Karlsson ,,
Domprosten Fr. Fåhræus med Komministern E. Enochsson ,,
Rektorn Folke Ericson med Lektorn E. Zachrisson ,,
Överingenjören R. Liljeblad med Bokhandlaren Ivar Wennberg ,,
Redaktören A. Pers med Byggmästaren C. A. Blomme ,,
Rektorn Ivar Andrén med Folkskolläraren G. Leontein ,,

§ 8.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Lundkvist och Sundström att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att justeringen jämte protokollets offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset den 5 innevarande januari kl. 1 e. m.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 5 januari 1931.

FREDR. FÅHRÆUS.

Alb. Lundkvist. *Axel Sundström.*

Offentligen uppläst den 5 januari 1931, betygar

Ex offico:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 januari 1931.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Hellman, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Widén, Gelin, Robhsam, C. F. Larsson, Fru Olsson, Herrar C. V. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergqwist, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Ivar Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén och Edvin Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall voro vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Liljeblad och Ernst Johansson samt Fru Berg.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr t. f. Borgmästaren V. Åsberg.

§ 9.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Edvin Johansson och Wirén att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att justeringen jämte protokollets offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset den 2 nästkommande februari kl. 2 e. m.

§ 10.

Ang. förbättrad belysning å östligaste delen av hamnplanen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 1) hade Drätselkammaren, under åberopande av en framställning i ämnet från Hamnstyrelsen, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för anordnande av utökad belysning å östra delen av hamnplanen förmedelst uppsättande av nya elektriska lampor invid där befintliga järnvägsväxlar anvisa ett anslag å 700 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 11.

Ang. anslag till upprätthållande av stadsfogdebefattningen under vakans.

Sedan lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 december 1930 bland annat föreslagit, att ett anslag för år 1931 måtte av uttaxerade medel beviljas å 3,000 kronor att månadsvis tillsvidare och i avbidan på genomförande av ny lönestat för stadsfogdebefattningen utgå med 250 kronor såsom arvode för vikarie i stadsfogdebefattningen under vakanstiden, samt Stadsfullmäktige den 22 samma månad och år, jämte det Stadsfullmäktige interimistiskt för ändamålet anvisat det av lönenämnden föreslagna beloppet, remitterat framställningen till Magistraten för yttrande, hade nu Magistraten i skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande januari efter anförd motivering hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att vikarien å stadsfogdetjänsten berättigades åtnjuta de löneförmåner, som tillkomme tjänsten enligt beslut år 1913 jämte det dyrtidstillägg, som enligt beslut av Stadsfullmäktige år 1921 skulle belöpa å grundlönen.

Härjämte hade lönenämnden, som av magistraten anmodats yttra sig i anledning av magistratens utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande januari på anförda grunder förklarat sig icke kunna frångå sitt förut i ärendet avgivna förslag och hemställt, att Stadsfullmäktige ville definitivt besluta i enlighet därmed.

Lämnad tillfälle att yttra sig i ärendet hade Drätselkammaren i skrivelse den 15 innevarande januari föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte bifalla lönenämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 2) yrkade Herrar Sundström och Engdahl bifall till lönenämndens och Drätselkammarens förslag, varjämte Herr t. f. Borgmästaren yttrade sig.

Stadsfullmäktige godkände härefter utan omröstning lönenämndens och drätselkammarens förslag.

§ 12.

Ang. skogsaccis för år 1930.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 3) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att skogsaccis å under år 1929 inom staden avverkat virke skulle utgå med 2 kronor 45 öre för varje 100-tal kronor av det taxerade rotvärdet.

Efter härav tagen del godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens sålunda framställda förslag.

§ 13.

Ang. begravningshjälp till efterlevande åt befattningshavare vid polisen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande januari hade polisnämnden på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att vad i lag den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete funnes stadgat om utbetalande av begravningshjälp även skulle beträffande stadens till polisväsendet hörande befattningshavare vara gällande för dödsfall, åsamkat genom annan skada i tjänsten än som kunde hänföras till olycksfall i arbete.

Lämnad tillfälle att yttra sig i ärendet hade Drätselkammaren i skrivelse den 15 innevarande januari tillstyrkt polisnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfulmäktiges handlingar N:r 4) beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Wass bifalla den gjorda framställningen.

§ 14.

Ang. inköp av en adresseringsmaskin för de tekniska verken.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande januari på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anskaffning av en adresseringsmaskin för de tekniska verkens kontor anvisa ett anslag å 2,600 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond, hade Drätselkammaren, genom vilken detta ärende underställts Stadsfullmäktiges prövning, i skrivelse samma dag förordat vatten- och gasverksstyrelsens framställning. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 5.)

Efter härav tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 15.

Ang. understöd åt Körkarlen Anders Eriksson.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Drätselkammaren hade lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 6) på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta tilldela körkarlen Anders Eriksson från avgången ur tjänsten ett årligt understöd å 993 kronor, varå icke skulle utgå dyrtidstillägg, att bestridas av uttaxerade medel.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 16.

Ang. återbesättande av en körkarlsbefattning.

Med bifall till en av drätselkammaren gjord av lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande januari tillstyrkt framställning beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning medgiva Drätselkammaren rätt att

vid inträffad ledighet utse ny innehavare av en befattning såsom körkarl vid Drätselkammarens arbeten, vilken befattning genom nuvarande innehavarens avgång väntades bliva ledig inom närmaste tiden.

§ 17.

Ang. tillstånd för A.-B. Joh. Edling att försälja pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 12 nästlidne december infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av A.-Bol. Joh. Edling hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att från lokaler i fastigheten N:o 5 vid Engelbrektsgatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka med Köpmannen Bror Edling som föreståndare samt Stadsfullmäktige den 22 i samma månad remitterat handlingarne i ärendet till nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande, hade nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 7) på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka den föreliggande ansökningen, varjämte nämnden förmält, att suppleanten i nämnden Herr Sjöberg avgivit reservation emot nämndens i ärendet fattade beslut.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet uppstod en stunds överläggning, varunder dels Herr Sundström yrkade bifall till nykterhetsnämndens förslag, dels ock Herrar Sjöberg och Wass, med hänvisning till Herr Sjöbergs inom nämnden avgivna reservation, yrkade, att Stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till ansökningen, varjämte Herr Engdahl yttrade sig utan yrkande.

Vid härefter framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena beslöto Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 28 nej emot 13 ja, avgivna för bifall till nykterhetsnämndens förslag, att i enlighet med Herrar Sjöbergs och Wass' yrkanden avstyrka bifall till den föreliggande framställningen.

§ 18.

Ang. tillägg i pensionsreglementet samt särskilda bestämmelser för Magistratens reservfond.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 8) hade Drätselkammaren i anledning därav att enligt regeringsrättens den 7 innevarande januari meddelade utslag Stadsfullmäktiges den 16 december 1929 fattade beslut om antagande av reglemente för pensionering av stadens befattningshavare upphävts, i vad detsamma kunde avse att en uti Kungl. Maj:ts brev den 11 januari 1850 omförmäld reservfond för Magistratens ämbets- och tjänstemän samt deras änkor och barn skulle svara för pensionering av stadens samtliga befattningshavare, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville antaga ett tillägg till § 22 i pensionsreglementet av följande lydelse:

"Genom vad i denna § stadgas rubbas icke vad som särskilt gäller eller kan bliva gällande rörande användningen av medel från den uti Kungl. brev den 11 januari 1850 omförmälda reservfond för Magistratens ämbets- och tjänstemän samt deras änkor och barn."

I detta ärende hade sedermera från Magistraten inkommit en skrivelse av den 28 innevarande januari, däri Magistraten hemställt, att Stadsfullmäktige måtte till lönenämnden för skyndsamt yttrande överlämna Drätselkammarens skrivelse samt därvid lämna lönenämnden i uppdrag att i samråd med Magistraten upprätta och Stadsfullmäktiges prövning underställa förslag till reglemente för Magistratens ämbets- och tjänstemäns reservfond.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade Herrar Sundström, Keijser och Falk, att Stadsfullmäktige måtte företaga Drätselkammarens förslag till slutligt avgörande och därvid bifalla detsamma, varjämte dels Herr Sundström yrkade, att Magistratens framställning i vad den avsåg åstadkommande av särskilt reglemente för Magistratens reservfond måtte remitteras till lönenämnden för utlåtande, dels ock Herr Falk i samma hänseende föreslog, att Stadsfullmäktige måtte lämna nämnden uppdrag enligt Magistratens ovanberörda framställning. Herr t. f. Borgmästaren yttrade sig därjämte under överläggningen.

Sedan överläggningen förklarats avslutad och Stadsfullmäktige vid först framställd fråga om omedelbart avgörande av Drätselkammarens förslag till tillägg i pensionsreglementet eller detsammas remitterande till Lönenämnden beslutat i dag företaga denna fråga till slutligt avgörande, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning godkänna Drätselkammarens förslag.

Vid framställning slutligen av proposition å de i anledning av Magistratens skrivelse gjorda yrkandena, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning enligt Herr Falks förslag lämna Lönenämnden i uppdrag att i samråd med Magistraten upprätta och Stadsfullmäktiges prövning underställa förslag till reglemente för Magistratens ämbets- och tjänstemäns reservfond.

§ 19.

Ang. avhjälpande av en del brister vid polisstationen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den den 22 nästlidne december hade Magistraten anmodat Stadsfullmäktige vidtaga de åtgärder, som kunde vara erforderliga för avhjälpande av brister å härvarande polisstation, vilka anmärkts vid av riksdagens justitieombudsman förrättad inspektion.

Stadsfullmäktige beslöto remittera handlingarne i ärendet till Polisnämnden och Drätselkammaren för yttrande.

§ 20.

Ang. förlängning av giltighetstiden för gällande hamntaxa.

Genom resolution den 24 nästlidne december hade Magistraten överlämnat avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 19 december 1930 till Kungl. Kommerskollegium, enligt vilket Kungl. Maj:t förordnat bland annat, att nu gällande taxa å hamnavgifter i Västerås skulle jämte gällande provisorisk förhöjning däri lända till efterrättelse tills vidare under år 1931 intill des förnyad taxa trädde i giltighet eller annorledes bleve av Kungl. Maj:t bestämt.

Stadsfullmäktige beslöto efter härav tagen del lägga den inkomna skrivelsen till handlingarna, varjämte Hamnstyrelsen skulle genom utdrag av protokollet meddelas underrättelse om vad sålunda förekommit.

§ 21.

Ang. förmedling av bostadslån.

Föredrogs och lades till handlingarne till Stadsfullmäktige överlämnat transumt av Kungl. Maj:ts brev den 4 december 1930, enligt vilket Kungl. Maj:t beviljat Västerås stad såsom låneförmedlare för enskilda egnahemsbyggnader ett lån å 50,000 kronor för år 1931 ur statens bostadslånefond.

§ 22.

Ang. val av brandstodskommitté för fast egendom.

Sedan Stadsfullmäktige den 22 nästlidne december till Beredningsutskottet återremitterat fråga om val av ledamöter för år 1931 i Brandstodskommittén för fast egendom, så hade Beredningsutskottet i skrivelse den 21 innevarande januari avgivit förslag till sådant val och utsågo Stadsfullmäktige nu med acklamation enligt detta förslag till ledamöter i kommittén för innevarande år Direktören Axel Sundström, Byggmästaren Edv. Karlsson, Byggmästaren J. Alb. Fredriksson och Byggmästaren Axel Hammer, med Byggmästaren Fritz Eklund och Mätningsmannen David Johansson som suppleanter.

§ 23

Ang. meddelande om ordförandeval m. m. i drätselkammaren och vatten- och gasverksstyrelsen.

Föredrogs och lades till handlingarne från Drätselkammaren samt Vatten- och gasverksstyrelsen inkomna utdrag av Drätselkammarens och styrelsens protokoll för den 2 innevarande januari avseende val av ordförande och vice ordförande inom nämnda delegationer för det ingånga året m. fl. konstituerande åtgärder.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 2 februari 1931.

FREDR. FÅHRÆUS.

Edvin Johansson. *J. E. Wirén.*

Offentligen uppläst den 2 februari 1931, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 februari 1931.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Melin, Liljeblad, Widén, Gelin, C. F. Larsson, Fru Olsson, Herrar Östlund, Willebrand, Bergqwist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Ivar Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Ebba Berg och Herr Edvin Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall voro vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Falk, Thyresson, Keijser, Hellman, Hellström, Dahrné, Robsahm och C. V. Karlsson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr t. f. Borgmästaren V. Åsberg.

§ 24.

Justeringsmän.

Uppdrogs åt fru Ebba Berg och Herr Beckman att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att justeringen jämte protokollets offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset den 3 nästkommande mars kl. 2 e. m.

§ 25.

Ang. upptagande av tillfälliga lån.

Föredrogs och bifölls utan omröstning följande från Drätselkammaren inkomna framställning:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadens behov av penningmedel under återstoden av innevarande och de första tre månaderna av nästkommande år för bestridande dels av löpande utgifter i avvaktan på uppbörderna av kommunalutskylder och dels av utgifter, som slutligen skola gäldas med fasta lån ävensom för hållande av nödiga förråd av materialer och annat som förbrukas i den kommunala verksamheten,

samt för hållande av rörelsekapital åt stadens tekniska verk, föranleder fortfarande såsom hittills tillfällig upplåning.

Drätselkammaren hemställer för den skull, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga ej mindre Drätselkammaren att i bankinrättning eller eljes för stadens räkning upptaga tillfälliga lån för ovan angivna ändamål, i vad de avse Drätselkammarens förvaltning, till belopp Drätselkammaren kan finna erforderligt, än även Vatten- och gasverksstyrelsen att ikläda staden skuld genom upptagande av tillfälliga lån till erforderligt belopp för tillgodoseende av de tekniska verkens behov av rörelsekapital för närmaste år framåt.

Västerås den 5 februari 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow".

§ 26.

Ang. understöd ur Sundinska fonden till Fru Ingeborg Hedman.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande februari hade Drätselkammaren, under hänvisning till en bilagd skriftlig framställning från Änkefru I. Hedman i Falun att även innevarande år bliva delaktig av understöd ur Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål, hemställt, att Stadsfullmäktige nu liksom en följd av år ville för år 1931 tilldela Fru Hedman ett understöd av 500 kronor att utgå av Sundinska fondens medel med 300 kronor i början och med 200 kronor såsom dyrtidstillägg i slutet av året.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning berörda hemställan.

§ 27.

Ang. pensionsunderlag för kokerskan och tvättföreståndarinnan vid fattigvårdens ålderdomshem.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 nästlidne januari hade lönenämnden på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige ville fastställa värdet av de med befattningarne som kokerska och tvättföreståndarinna vid ålderdomshemmet förenade naturaförmåner av fritt vivre till 700 kronor årligen.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle att yttra sig över berörda framställning, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande februari meddelat, att Drätselkammaren intet hade att erinra emot det av lönenämnden framställda förslaget.

Efter föredragning av ovanberörda handlingar (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 9) godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad sålunda av Lönenämnden föreslagits och av Drätselkammaren tillstyrkts.

§ 28.

Ang. ny utryckningsautomobil för brandverket.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Brandstyrelsen jämte av styrelsen åberopade handlingar hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 10) föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att för anskaffning av en ny utryckningsautomobil för Brandverkets behov i stället för en försliten sådan vagn till Brandstyrelsens förfogande ställa ett förslagsanslag å högst 17,000 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning härav på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens i ärendet framställda förslag.

§ 29.

Ang. reparation av strandskoningen väster om Svartån nedom järnvägsbron.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 11) hade Drätselkammaren hemställt att Stadsfullmäktige måtte besluta att för fortsatt reparation av omkring 100 m. sträcka av strandskoningen på Svartåns västra sida nedom järnvägsbron av det i 1931 års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov anvisa förslagsvis 6,000 kronor.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens berörda hemställan.

§ 30.

Ang. åtgärder i anledning av arbetslösheten.

Sedan Stadsfullmäktige den 27 november 1930 till Arbetslöshetskommittén och Drätselkammaren för utlåtande remitterat en av Herrar Engdahl och Edvin Andersson väckt motion angående särskilda åtgärder för bekämpande av arbetslösheten, hade nu de infordrade utlåtandena till Stadsfullmäktige inkommit (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 12).

Arbetslöshetskommittén hade i skrivelse den 6 innevarande februari på anförda grunder föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta dels uppdraga åt Drätselkammaren att anordna antingen rent kommunala eller statskommunala reservarbeten, dels uppdraga åt arbetslöshetskommittén att till dessa arbeten i den utsträckning så vore möjligt hänvisa vid länets arbetsförmedlingsanstalt i Västerås anmälda och i Västerås med hemortsrätt i fattigvårdshänseende härstädes sedan tre år boende arbetslösa familjeförsörjare, ävensom slutligen uppdraga åt Arbetslöshetskommittén att vid sådan hänvisning i övrigt följa vad i detta avseende i arbetslöshetskommitténs skrivelse blivit anfört.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 innevarande februari hemställt,

att Stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga Drätselkammaren att, i den mån Drätselkammaren funne sådant påkallat och möjligt, igångsätta särskilda arbeten — nödhjälps- eller reservarbeten — till vilka arbetslöshetskommittén hade att hänvisa vid länets arbetsförmedlingsanstalt i Västerås anmälda och i Västerås, med hemortsrätt i fattigvårdshänseende härstädes, sedan tre år boende arbetslösa familjeförsörjare enligt de närmare riktlinjer, som i arbetslöshetskommitténs och Drätselkammarens utlåtanden funnes angivna.

I denna fråga uppstod en längre överläggning, varunder Herrar Sundström och Edv. Karlsson yrkade bifall till Drätselkammarens förslag. Herr Engdahl yrkade bifall till samma förslag, dock med den formella ändringen, att det i förslagets kläm inom tankstreck förekommande uttrycket "nödhjälps- eller reservarbeten" skulle utbytas mot endast ordet "reservarbeten", samt därjämte bifall till 3:dje punkten i hans motion eller, att i den mån arbete ej kunde beredas arbetslösa, som i vederbörlig ordning sökt sådant, kontantunderstöd finge utgå till sådan person, varjämte Herrar Hult, Willebrand, Sjöberg och Beckman yttrade sig.

Vid efter överläggningens slut först framställd proposition å Drätselkammarens förslag och Herr Engdahls ändringsyrkande beslöto Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 29 nej emot 7 ja, avgivna för Drätselkammarens förslag utan berörda ändring i dess formulering, godkänna samma förslag med den av Herr Engdahl påyrkade ändringen.

Härefter blev Herr Engdahls yrkande om kontantunderstöd utan omröstning av Stadsfullmäktige avslaget.

Under överläggningen hade Herr Beckman uppläst en skrivelse, som han yrkade att Stadsfullmäktige måtte överlämna till Arbetslöshetskommittén med begäran om utredning, huruvida och på vilka villkor arbetslösheten kunde avskaffas genom förkortad arbetstid. Sedan Herr ordföranden förklarat, att Herr Beckmans yrkande avsåge en angelägenhet, vars avgörande ej låge inom Stadsfullmäktiges befogenhet, beslöto Stadsfullmäktige på Herr ordförandens förslag att, utan något särskilt uppdrag, överlämna skrivelsen till arbetslöshetskommittén.

§ 31.

Ang. upprätthållande av stadsinspektorens göromål efter dennes avgång.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 13) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att lämna Drätselkammaren medgivande att vid nuvarande stadsinspektorens avgång från befattningen för upprätthållande av dennes göromål och eventuellt andra närliggande arbetsupp-

gifter på extra stat anställa ett manligt kontorsbiträde att avlönas under år 1931 från det anslag till avlöning av stadsinspektoren, som funnes upptaget i stadens budget för innevarande år, med belopp och på sätt drätselkammaren ägde bestämma.

Efter härav tagen del godkände Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens berörda hemställan.

§ 32.

Ang. tillbyggnad av serveringspaviljongen å Östra holmen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 14) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att av 1931 års förslagsanslag anvisa 3,500 kronor för uppförande av en tillbyggnad med två mindre bostadsrum till serveringspaviljongen på Östra holmen.

Efter föredragning härav godkände Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens berörda förslag.

§ 33.

Ang. anslag till flickskolan.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 15) hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta dels att för tiden 1 juli 1931—30 juni 1932 anslå 7,447 kronor, motsvarande ränta efter 5½ % å stadens andel i byggnadskostnaden för läroverkets fastighet 135,000 kronor, samt 1,650 kronor, motsvarande ränta efter samma procentsats å ett stadens lån till läroverket, stort 30,000 kronor, dels för samma tid bidraga till de vid läroverket anställda lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter med, vad anginge ålderstilläggen halva det belopp, staten ansloge för samma tid, samt beträffande pensionsavgifterna i överensstämmelse med Stadsfullmäktiges i samma ärende den 31 mars 1910 fattade beslut och de grunder, som funnes angivna i Kungl. kungörelsen i ämnet den 23 december 1910, dels ock slutligen bestämma att ovanberörda anslag skulle, i vad de motsvarades av beräknade räntor utgå av dessa räntemedel och i övrigt av uttaxerade medel.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning Drätselkammarens hemställan.

§ 34.

Ang. nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om leverans till staden av ekektr. kraft.

Sedan Vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige hemställt, att Stadsfullmäktige ville godkänna ett vid skrivelsen fogat förslag till nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen angående leverans till staden av

elektrisk kraft samt uppdraga åt Vatten- och gasverksstyrelsen att underteckna kontraktet, hade Drätselkammaren, till vilken styrelsen överlämnat sin framställning, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande februari anhållit, att Stadsfullmäktige ville i detta ärende fatta beslut och därvid bifalla Vatten- och gasverksstyrelsens framställning (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 16).

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 35.

Ang. anslutningsavgifter för stadens allmänna ledningar år 1931.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande februari hade Drätselkammaren under tillstyrkan av nedan omförmälda framställning, till Stadsfullmäktiges prövning överlämnat en skrivelse från Vatten- och gasverksstyrelsen, däri styrelsen, med förmälan, att arbetslöner och materialpris sedan föregående år ej undergått några förändringar, som motiverade en ändring av nu gällande anslutningsavgifter för stadens allmänna ledningar, föreslagit, att dessa skulle bibehållas oförändrade för år 1931 och sålunda utgöra:

för vattenledning	34	öre pr kvm. tomtyta
„ avloppsledning	44	„ „ „ „
„ gasledning	22	„ „ „ „
„ elektrisk ledning	10	„ „ „ „
Summa	110	„ „ „ „

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning det sålunda framställda förslaget.

§ 36.

Ang. förslag till namngivning åt vissa gator och vägar.

Sedan Stadsfullmäktige den 27 januari 1927 för utlåtande till Stadsplanekommittén och Beredningsutskottet remitterat en från Magistraten inkommen skrivelse med förslag angående fastställande av benämningar å nya gator och vägar samt angående förändringar av gamla gatunamn, hade nu de begärda utlåtandena inkommit (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 17).

Efter en stunds överläggning, varunder Herrar Ordföranden, Sundström, Engdahl, Henning, Billert, Pers, Hult, Sjöberg, Eklund, Hellblom och Sund yttrade sig, beslöto Stadsfullmäktige på förslag av Herr Ordföranden bordlägga ärendet ävensom enligt ett av Herrar Sund och Hult framställt yrkande uppdraga åt en delegation, bestående av Stadsfullmäktiges Ordförande samt två representanter för vardera av Byggnadsnämnden, Stadsplanekommittén och

Beredningsutskottet, vilka representanter dessa myndigheter hade att utse, att granska de olika namnförslag, som under ärendets beredning framkommit, och över granskningen till Stadsfullmäktige avgiva utlåtande.

§ 37.

Ang. tillbyggnad av Elbarestauranten.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 18) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att till Drätselkammarens förfogande av tillgängliga medel ställa ett belopp av förslagsvis 16,000 kronor för uppförande av en tillbyggnad till restauranten å Elba, vilket anslag skulle slutligen återgäldas av på tillbyggnaden belöpande tilläggshyra för restauranten.

Efter föredragning härav yrkade Herr Sundström bifall till Drätselkammarens förslag samt Herr Hult bifall till samma förslag med den ändringen att anslaget bestämdes till högst 16,000 kronor.

Sedan Herr Sundström förklarat sig icke hava något att erinra emot den av Herr Hult föreslagna ändringen, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning godkänna Drätselkammarens förslag med den förändring beträffande anslagets begränsning, som av Herr Hult påyrkats.

§ 38.

Ang, tillbyggnader för vattenledningsverket.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande februari hade Vatten- och gasverksstyrelsen gjort framställning om diverse anslag å tillhopa 831,000 kronor för utvidgningar av stadens vattenledningsverk.

Efter en stunds överläggning, under vilken Herrar Henning, Sundström, Hedberg, Hult och Pers yttrade sig beslöto Stadsfullmäktige remittera framställningen till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 39.

Ang. semesserbestämmelser för polispersonalen.

En från Konungens Befallningshavande i länet inkommen skrivelse, däri Konungens Befallningshavande framhållit angelägenheten av, att Stadsfullmäktige fattade beslut rörande den tid, under vilken semester årligen borde tillkomma de olika befattningshavarne vid stadens polisväsende, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Sundström och Wass remittera till Polisnämnden och Drätselkammaren för utlåtande.

§ 40.

K. B:s fastställelse ang. understöd åt f. baderskan Henny Tärnlund och f.

Föredrogs och lades till handlingarna Konungens Befallningshavandes i länet särskilda resolutioner den 31 december 1930 och den 14 januari 1931, varigenom Konungens Befallningshavande fastställt av Stadsfullmäktige fat-

tade beslut, nämligen dels den 30 oktober 1930 angående understöd åt f. baderskan Henny Tärnlund och dels den 27 november 1930 angående understöd åt f. Brandchefen A. Danielssons änka Fru Sigrid Danielsson.

brandchefen A. Danielssons änka, Fru Sigrid Danielsson.

§ 41.

Genom resolution den 7 innevarande februari hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av J. H. Vestman hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att idka handel med begagnade föremål i gården N:o 4 vid Smedjegatan här i staden.

Stadsfullmäktige beslöto anmoda Hälsovårdsnämnden att i ärendet avgiva förberedande utlåtande.

Ang. tillstånd för J. H. Westman att idka handel med begagnade föremål.

§ 42.

En från Folkskolestyrelsen inkommen framställning angående värdesättning av de bostäder, som innehades av trädgårdslärarne i Herrgårds- och Skepparbacksskolorna beslöto Stadsfullmäktige remittera till Lönenämnden för utlåtande.

Ang. värdesättning av bostäder, som innehaves av trädgårdsmästarne i Herrgårds- och Skepparbackskolorna.

§ 43.

I skrivelse denna dag hade Herr Sundström anhållit om befrielse från uppdraget att vara ledamot och ordförande i Nykterhetsnämnden.

Stadsfullmäktige beslöto remittera skrivelsen till Beredningsutskottet för yttrande.

Direktör Sundström med avsägelse av uppdraget att vara ledamot och ordförande i nykterhetsnämnden.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 3 mars 1931.

FREDR. FÅHRÆUS.

Ebba Berg. John Beckman.

Offentligen uppläst den 3 mars 1931, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västerås 1931 - Västmanlands Folkblads Tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 mars 1931.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Hult, Hellman, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Melin, Liljeblad, Widén, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. V. Karlson, Östlund, Willebrand, Bergqwist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg och Herr Edvin Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herrar Wass, Dahrné och Gelin.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr t. f. Borgmästaren V. Åsberg.

§ 44.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Lundgren och Hellblom att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att justeringen jämte protokollets offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 30 innevarande mars kl. 1 e. m.

§ 45

Ang. brandchefens årsberättelse.

Brandchefens till Stadsfullmäktige med skrivelse från Brandstyrelsen den 6 innevarande mars överlämnade berättelse över brandkårens verksamhet under år 1930 anmäldes och lades till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handingar N:o 19.)

§ 46

Ang. tillbygnader för vattenledningsverket.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 nästlidne februari till Drätselkammaren för utlåtande remitterat en framställning från vatten- och gasverksstyrelsen om beviljande av diverse anslag för utvidgningar av stadens vattenlednings-

verk, hade nu Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 20) hemställt, att Stadsfullmäktige ville, med bifall till styrelsens framställning, besluta

a t t godkänna det av vatten- och gasverksstyrelsen framlagda av A.-B. Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm uppgjorda förslaget till "utvidgning av Västerås vattenledning",

a t t uppdraga åt vatten- och gasverksstyrelsen att ombesörja arbetenas utförande och för ändamålet anslå:

till vattentäktens ordnande	Kr.	80,000: —
„ pumpstationen i Hesslö	„	110,000: —
„ ny tryckledning till staden	„	310,000: —
„ huvudledningar genom staden	„	121,000: —
„ vattentorn	„	210,000: —
eller tillhopa	Kr.	831,000: —

att utgå av lånemedel,

a t t uppdraga åt vatten- och gasverksstyrelsen att låta uppgöra och för Stadsfullmäktige framlägga fullständiga ritningar till vattentornet, samt

a t t giva Drätselkammaren bemyndigande att underställa Stadsfullmäktiges i ärendet fattade beslut Kungl. Maj:ts stadsfästelse, i vad det avsåge täckande av ovanberörda anslag genom lån.

Drätselkammaren hade tillika anmält att vid ärendets behandling i Drätselkammaren drätseldirektören anmält avvikande mening i avseende å uppförande av vattentorn.

Under överläggningen härom yrkade Herrar Sundström, Henning, Robsahm, Hellman, Engdahl, Hult, Pers, Eklund och Hedberg bifall till Drätselkammarens förslag.

Vid framställning av proposition å bifall till och avslag å det föreliggande förslaget i dess olika delar beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen enligt Drätselkammarens förslag.

§ 47.

Ang. slutligt gäldande av en del kostnader för djuphamnsanläggningen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 21) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för täckande av utav Drätselkammaren förskotterade, ännu ej med bestämda anslag reglerade kostnader för den av Stadsfullmäktige den 26 oktober och den 21 december 1922 beslutade djuphamnsbyggnaden anvisa ett anslag av 527,000 kronor att utgå av lånemedel,

samt att uppdraga åt Drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t söka fastställelse å beslutet i vad det avsåge anslagets gäldande genom lån.

På yrkande av Herr Sundström godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren såluda hemställt.

§ 48.

Ang. upptagande av nytt amorteringslån.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 22) hade Drätselkammaren under åberopande av en i skrivelsen uppgjord förteckning å utgifter, vilka skulle gäldas med lånemedel, slutande å nedan angivna belopp, hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga Drätselkammaren att efter därtill av Kungl. Maj:t lämnat medgivande upptaga ett nytt stadens amorteringslån mot utlämnande av obligationer eller andra förbindelser å 1,913,000 kronor med den amorteringstid, Kungl. Maj:t bestämde och den räntefot, Drätselkammaren beslutade, ävensom att hos Kungl. Maj:t göra framställning om tillstånd till detta låns upptagande.

Efter föredragning härav fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet i överensstämmelse med Drätselkammarens framställning.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande mars hade Drätselkammaren anfört följande:

§ 49.

Ang. försäljning av tomter i trakten av Valhalla.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande mars hade Drätselkammaren anfört följande:

"Enligt beslut av Stadsfullmäktige den 27 juni 1929 har bemyndigande lämnats Drätselkammaren att försälja tre tomter å västra sluttningen av Käringberget ingående i ett markområde, som då var och allt fortfarande är med nyttjanderätt upplåtet åt annan person. Någon försäljning av dessa tomter har icke kommit till stånd av den anledningen att någon uppgörelse angående tomternas utbrytning ur det utarrenderade området hittills icke blivit träffad och att Drätselkammaren i övrigt ansett sig före sådan försäljning kunna avvakta utgången av innevarande år, med vilket nyttjanderätten upphör.

Emellertid har innehavaren av nyttjanderätten ställt i utsikt, att han kan avstå från densamma före arrendetidens slut och har Drätselkammaren i anledning härav och den starka efterfrågan på tomter, som för närvarande är rådande ,ansett sig böra vidtaga åtgärder för att få såväl detta område som ett i öster därintill gränsande indelat i för försäljning lämpliga tomter.

Ett förslag till sådan indelning har ock upprättats och av Byggnadsnämnden efter remiss blivit godkänt. Vare sig nu detta förslag eller tilläventyrs annat efter samråd med Byggnadsnämnden tillkommet lägges till grund för för-

säljningen, har Drätselkammaren för tids vinnande ansett sig redan nu böra utverka befogenhet att försälja dessa staden tillhöriga delar av Käringberget, och hemställer förty, att Stadsfullmäktige för så vitt bemyndigande härtill ej redan är lämnat, ville besluta bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor, som Drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja tomter inom de i söder och öster om Valhalla belägna delarne av Käringberget i huvudsak inom de gränser som närmare angivas å bifagade karta."

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning härav på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens framställning.

§ 50.

Ang. revision av arbetsförmedlingens räkenskaper för år 1930.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande mars hade Drätselkammaren överlämnat av vederbörande revisorer avgiven berättelse över verkställd granskning av länets arbetsförmedlingsanstalts räkenskaper för år 1930 samt därvid i anslutning till revisorernas tillstyrkan föreslagit ,att Stadsfullmäktige ville för sin del bevilja anstaltens styrelse ansvarsfrihet för revisionsåret.

Efter härav tagen del fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Drätselkammarens förslag.

§ 51.

Ang. gäldande av kostnad för reparation under år 1930 av strandskoningen väster om Svartån.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande mars hade Drätselkammaren anfört följande:

"Under föregående år blev strandskoningen å Svartåns västra strand nedanför järnvägsbron genom reparation försatt i skick utan att särskilt anslag härför blev anvisat. Anmälan om arbetets påbörjande gjordes av Hamnstyrelsen i vederbörlig ordning, därvid styrelsen med anledning av att tvekan förelåge i frågan, huruvida kostnaden för denna reparation, som då ej kunde exakt uppgivas, skulle belasta hamnens budget, överlämnade ärendet i befintligt skick till Drätselkammaren för utverkande av särskilt anslag. Kostnaden för det under det föregående år utförda reparationsarbetet — för fortsatt reparation av strandskoningen hava Stadsfullmäktige den 26 februari i år anvisat ett särskilt anslag å 6,000 kronor — har uppgått till 5,145 kronor 54 öre och blivit som löpande utgift uppförd i 1930 års bokslut och i denna ordning täckt av uttaxerade medel.

Drätselkammaren får härom nu göra anmälan och anhålla om godkännande av åtgärden att på detta sätt täcka denna utgift."

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning godkänna vad enligt Drätselkammarens anmälan i förevarande ärende åtgjorts.

§ 52.

Ang. ändring i stadsplanen beträffande kv. Gunvald.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande mars hade Byggnadsnämnden anfört följande:

"I avseende å bebyggelsen av byggnadskvarteret Gunvald, vilken är planlagd så långt, att byggnadsritningar uppgjorts, har för möjliggörande av i byggnadsplanen ingående flygelbyggnad emot Knutsgatan ifrågasatts sådan ändring i stadsplanen, att kvarterets förgård emot denna gata skulle ur stadsplanen utgå.

Sedan detta förslag varit jämlikt föreskrifterna uti Kungl. kungörelsen den 31 augusti 1907 angående bestämmelser i fråga om behandling av förslag till stadsplan och tomtindelning kungjort och Drätselkammaren i staden beretts tillfälle att i ärendet avgiva yttrande utan att från dess sida anmärkning däremot blivit framställd, får Byggnadsnämnden härmed underställa frågan Stadsfullmäktiges avgörande och därvid, enär ett borttagande av detta förgårdsområde icke ur stadsplane- eller trafikteknisk synpunkt synes medföra någon olägenhet och ändringen i övrigt underlättar en bebyggelse av kvarteret, för egen del föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta antaga sådan ändring i gällande stadsplan för staden i avseende å byggnadskvarteret Gunvald, att förgårdsområdet i kvarteret Gunvald emot Knutsgatan med bibehållande av kvartersgränsen skall ur stadsplanen utgå, ävensom giva Byggnadsnämnden i uppdrag att hos vederbörande myndighet söka fastställelse å detta beslut."

Enligt ett vid framställningen fogat utdrag av Drätselkammarens protokoll för den 6 november 1930 hade Drätselkammaren icke funnit förslaget föranleda någon dess erinran.

På yrkande av Herr Henning beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning godkänna vad Byggnadsnämnden i detta ärende föreslagit.

§ 53.

Ang. ändring i stadsplanen beträffande kvarteren Grimm och Gudmund.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande mars hade Byggnadsnämnden anfört följande:

"I avseende å bebyggelsen av byggnadskvarteren Grimm och Gudmund, vilken för närvarande är under planläggning och måhända snart förestående, har för möjliggörande av ett bättre utnyttjande av kvarteret ifrågasatts sådan

ändring i stadsplanen i avseende å desamma, att förgårdsområdena för kvarteret Grimm emot Wallingatan och för kvarteret Gudmund emot Brahegatan skulle ur stadsplanen utgå, ävensom att kvarterens avfasningar i Wallingatans anslutning till Tessingatan skulle bortfalla genom kvartersgränsernas utdragning i rät vinkel emot varandra och härinom fallande mark tilläggas respektive kvarter.

Sedan detta förslag varit jämlikt föreskrifterna uti Kungl. kungörelsen den 31 augusti 1907 angående bestämmelser i fråga om behandling av förslag till stadsplan och tomtindelning kungjort och drätselkammaren i staden beretts tillfälle att i ärendet avgiva yttrande utan att från dess sida anmärkning däremot blivit framställd, får Byggnadsnämnden härmed underställa frågan Stadsfullmäktiges avgörande och därvid, enär ett borttagande av dessa förgårdsområden och av kvartersavfasningarne invid Tessingatan icke ur stadsplane- eller trafikteknisk synpunkt synes medföra några olägenheter och ändringarne i övrigt kunna underlätta en bebyggelse av kvarteren, för egen del, med överlämnande av till ärendet hörande karta, föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta antaga sådan ändring i gällande stadsplan för staden i avseende å byggnadskvarteren Grimm och Gudmund att förgårdsområdena i Grimm emot Wallingatan och i Gudmund emot Brahegatan skola ur stadsplanen utgå, samt att avfasningen av kvartershörnen emot Tessingatan genom kvartersgränsernas utdragning i rät vinkel emot varandra skola bortfalla och inom de utdragna linjerna belägen mark tillfalla respektive kvarter, ävensom giva byggnadsnämnden i uppdrag att hos vederbörande myndighet söka fastställelse å detta beslut."

Enligt ett vid framställningen fogat utdrag av Drätselkammarens protokoll för den 6 november 1930 hade Drätselkammaren icke funnit förslaget föranleda någon dess erinran.

På yrkande av Herr Henning beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning godkänna vad Byggnadsnämnden i detta ärende föreslagit.

§ 54.

Ang. val av ny ledamot samt ny ordförande och vice ordförande i nykterhetsnämnden.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 nästlidne februari till Beredningsutskottet för utlåtande remitterat en anhållan av Direktören Axel Sundström om befrielse från uppdraget att vara ledamot och ordförande i stadens Nykterhetsnämnd, så beslöto Stadsfullmäktige enligt beredningsutskottets därom framställda förslag entlediga Herr Sundström från berörda uppdrag, varefter Stadsfullmäktige med acklamation enligt av Herr Keijser framställt ändringsförslag till ledamot i nämnden efter Herr Sundström för tiden intill 1931 års utgång utsågos suppleanten i nämnden Tjänstemannen Gösta Sjöberg samt till supp-

leant i Herr Sjöbergs ställe för samma tid Skorstensfejaremästaren C. V. Karlsson. Vidare utsågo Stadsfullmäktige enligt Beredningsutskottets förslag likaledes med acklamation till ordförande i nykterhetsnämnden efter Herr Sundström nuvarande vice ordföranden Fattigvårdssysslomannen A. Norén och till vice ordförande efter denne Sjukvårdaren J. O. Wass att tjänstgöra för den tid dessa vore valda till ledamöter i nämnden.

§ 55.

Ang. val av ny ledamot i taxeringsnämndens 2:a distrikt.

I anledning därav att Kammarskrivaren Enock Alvin avlidit valde Stadsfullmäktige jämlikt beredningsutskottets därom framställda förslag med acklamation till ledamot i taxeringsnämnden för stadens 2:dra distrikt suppleanten i nämnden Förste postiljonen J. E. Wirén och till suppleant efter denne Linjeförmannen V. R. Brännström.

§ 56.

Ang. lån ur statens bostadslånefond.

Genom resolution den 14 innevarande mars hade Magistraten till Stadsfullmäktige för kännedom överlämnat styrkt avskrift av en ämbetsskrivelse från Kungl. Finansdepartementet den 26 februari 1931, utvisande, att Kungl. Maj:t bifallit en av Drätselkammaren, enligt Stadsfullmäktiges bemyndigande den 30 oktober 1930, gjord underdånig framställning om tillstånd för staden att upptaga det lån å högst 50,000 kronor, som staden ägde att enligt Kungl. Maj:ts beslut den 4 december 1930 utfå ur statens bostadslånefond.

Stadsfullmäktige beslöto lägga den inkomna skrivelsen till handlingarne.

§ 57.

Ang. tillstånd för J. H. Westman att försälja begagnade föremål.

Sedan Magistraten genom resolution den 7 sistlidne februari infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av J. H. Westman hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att idka handel med begagnade föremål i gården N:o 4 vid Smedjegatan här i staden samt Stadsfullmäktige den 26 i samma månad remitterat handlingarne till Hälsovårdsnämnden för förberedande utlåtande, hade Hälsovårdsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande mars föreslagit, att Stadsfullmäktige ville tillstyrka bifall till sökandens framställning, dock att försäljningstillståndet ej borde få avse lump och ben.

Efter härav tagen del beslöto Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att ifrågavarande ärende, oaktat det ej funnes upptaget å kallelselistan, finge företagas till avgörande, utan omröstning bifalla Hälsovårdsnämndens i ärendet framställda förslag.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 30 mars 1931.

FREDR. FÅHRÆUS.

O. M. Hellblom. *John Lundgren.*

Offentligen uppläst den 30 mars 1931, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 april 1931.

Närvarande: Vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Hult, Hellman, Eklund, Sund, Hellström, Melin, Liljeblad, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, C. V. Karlsson, Östlund, Willebrand, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén och Edvin Johansson.

Frånvarande: med godkänt förfall voro ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus samt Herrar Wass, Engdahl, Dahrné, Fru Olsson, Herr Bergquist och Fru Berg.

Närvarande: å Magistratens vägnar Herr t. f. Borgmästaren V. Åsberg.

§ 58.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar D. Johansson och H. Karlsson att jämte tjänstgörande ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att justeringen jämte protokollets offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset den 4 nästkommande maj kl. 1 e. m.

§ 59.

Ang. Hälsovårdsnämndens årsberättelse.

Anmäldes och lades till handlingarna från Hälsovårdsnämnden inkommen berättelse rörande den allmänna hälsovården under år 1930 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 23).

§ 60.

Ang. Badhusstyrelsens årsberättelse.

Badhusstyrelsens till Stadsfullmäktige avlämnade årsberättelse för 1930 anmäldes och lades till handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 24).

§ 61.

Ang. Kungl. Maj:ts särskilda brev med fastställelse av ny lönestat samt pensionsreglemente för rådhusrätten och magistraten.

Till Stadsfullmäktige hade för kännedom överlämnats i bestyrkta avskrifter Kungl. Maj:ts två särskilda brev till länsstyrelsen den 20 mars 1931 angående fastställande av dels löne- och pensionsstat för rådmännen och assessorn vid Rådstuvurätten och Magistraten samt pensionsreglemente, i vad det avsåge befattningshavarne vid Rådstuvurätten och Magistraten, dels ock löne- och pensionsstat för borgmästaren i Västerås.

Stadsfullmäktige beslöto lägga de inkomna skrivelserna till handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 25).

§ 62.

Ang. anslag till Västerås Konstförening.

Med överlämnande av en till Drätselkammaren ingiven till Stadsfullmäktige ställd framställning från Västerås konstförening, vilken framställning upptagits såsom egen motion av Herrar Edv. Karlsson, Hedberg, Thyresson, Keijser och Karl Johansson, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 26) föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta att med bifall till konstföreningens hemställan under en tid av tio år, räknat från den 1 oktober 1931, anvisa ett årligt anslag å 2,500 kronor för uppehållande av Västerås konstförenings verksamhet att utgå av uttaxerade medel i respektive årsbudgeter, samt beträffande sista kvartalet under innevarande år av det i årets stat avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning härav yrkade dels Herr Sundström bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock Herr Edvin Johansson avslag å detsamma.

Vid härefter framställd proposition å dessa yrkanden beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning godkänna det av Drätselkammaren framställda förslaget.

§ 63.

Ang. anslag till utvidgningar vid nya gasverket.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande april hade Vatten- och gasverksstyrelsen på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville för utökning av gasverkets ugnsbatteri med 2 st. 3-kammarugnar av samma storlek som de nuvarande samt för mindre tillbyggnader vid kokssorteringsverket och uppförande av ett förrådsskjul anvisa 160,000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren hade i häröver den 16 innevarande april avgivet yttrande förordat bifall till berörda framställning samt tillika hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att underställa Stadsfullmäkti-

ges blivande beslut Kungl. Maj:ts prövning i vad beslutet komme att avse anslagets gäldande genom lån samt att tillsvidare bestrida ifrågavarande utgift genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom kunde komma att överskridas, finge begära Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 27) biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning utan omröstning till alla delar de förslag såväl Vatten- och gasverksstyrelsen som Drätselkammaren i detta ärende framställt.

§ 64.

Ang. anslag till ledningsarbeten i Engelbrektsgatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande april hade Vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville för utdragning av allmänna ledningar i Engelbrektsgatan mellan Rudbecksgatan och Knutsgatan anvisa ett anslag av 21,500 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Drätselkammaren hade i häröver den 16 innevarande april avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till framställningen.

Efter tagen del av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 28) biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 65.

Ang. anslag till ledningsarbeten uti Freja- och Runebergsgatorna.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande april hade Vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag å förslagsvis 3,000 kronor för ledningsutsträckningar i vissa delar av Frejagatan och Runebergsgatan med anknytning till ledningarna i Malmabergsgatan.

Drätselkammaren hade i häröver den 16 innevarande april avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till Vatten- och gasverksstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning utan omröstning det sålunda framställda förslaget.

§ 66.

Ang. understöd åt Västerås Teateraktiebolag.

Med överlämnande av en framställning från Västerås Teateraktiebolag om fortsatt kommunalt understöd hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 30)

hemställt, att Stadsfullmäktige ville på det sätt bifalla teaterbolagets framställning, att för åren 1931 och 1932 till bolaget skulle utgå ett understöd, motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern.

Efter härav tagen del biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 67.

Ang. anslag till fyllning å nya gasverkstomten.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från Vatten- och gasverksstyrelsen, hemställt, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 1,578 kronor 50 öre för gäldande av kostnaden för genom Drätselkammarens försorg utförd fyllning å tomten för nya gasverket att, på sätt Vatten- och gasverksstyrelsen föreslagit, utgå av befintligt överskott av beviljade lånemedelsanslag för till de tekniska verken hörande anläggningar.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 68.

Ang. gäldande av kostnad för reparation av körbron nedom järnvägsbron.

Sedan Drätselkammaren vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 30 maj 1930 anmält, att Drätselkammaren företagit reparation av körbron över Svartån söder om järnvägsbron och att Drätselkammaren ville sedan reparationskostnaden blivit känd begära anslag för dess täckande, hade Drätselkammaren nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april anhållit att Stadsfullmäktige ville godkänna den av Drätselkammaren vidtagna åtgärden att låta ifrågavarande kostnad, utgörande 5,248 kronor 78 öre, bestridas av det i 1930 års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige godkände på yrkande av Herr Sundström utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 69.

Ang. försäljning av tomter av staden tillhörig mark i hörnet av Anderslundsgatan och Vasagatans fortsättning.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april hade Drätselkammaren anfört följande:

"Efter utläggning av Vasagatan i den sträckning, den skall erhålla norr om Norra Ringvägen förbi kvarteret Edvard, kan den öster härom belägna marken, delvis för närvarande utgörande Tunbyvägen, tilläggas kvarteret och bilda 2 tomter, på sätt närmare angives å bilagda karta.

I anledning därav att köpare finnes till dessa tomter, hemställer Drät-

selkammaren ,att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att efter denna reglerings genomförande till pris och på villkor, som kunna vara för staden antagliga, försälja dessa båda tomter."

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning härav på yrkande av Herr Sundström utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 70.

Ang. restitution av stängsel å testamentariska donationer av f. folkskollärare P. W. Werkelin.

Föredrogs följande från styrelserna för Västerås Arbetsstuga och Västerås skollovskolonier inkomna framställning:

"Enligt testamente den 2 maj 1921 förordnade f. Folkskolläraren P. W. Werkelin, som avled i Visby den 28 november 1927 bland annat, att Västerås Arbetsstuga och Västerås skollovskolonier av kvarlåtenskapen skulle vardera erhålla 5,000 kronor att såsom donationer förvaltas av Drätselkammaren.

Donationerna hava till Drätselkammaren redovisats den 7 innevarande månad av utredningsmannen i boet Häradsdomaren Johan Olsson i Hallvards, därvid å donationerna avdragits arvsskatt med 1,100 kronor, och har härom företetts transumt av utdrag av Rådhusrättens i Visby småprotokoll för den 26 augusti 1929, utvisande, att boupptecknigen efter den avlidne där registrerats och att förenämnda belopp såsom arvsskatt påförts de båda donationerna. Meddelande härom har tidigare icke lämnats. Som emellertid denna arvsskatt synes vara för högt beräknad — till grund för densamma har lagts tariff klass III i förordningen den 19 november 1914 avseende andel, som tillkommer bland annat kommun i stället för klass II i samma tariff, som avser andel, som tillkommer fromma stiftelser, vartill de institutioner, varom här är fråga ,synes vara hänförliga — skillnaden i skatt skulle utgöra, därest båda institutionerna betraktas som skilda stiftelser, 775 kronor till nackdel för institutionerna — ha dessa ansett försök böra göras för erhållande av rättelse i detta förhållande, och få vi därför hemställa, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren vidtaga erforderliga åtgärder för dylik rättelse."

Drätselkammaren hade i skrivelse den 16 innevarande april i anledning av berörda framställning hemställt, att Stadsfullmäktige måtte bifalla densamma.

Efter härav tagen del beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning bifalla den gjorda framställningen.

§ 71.

Ang. återbesättande av befattning som vakt-

Sedan Folkskolestyrelsen i skrivelse till lönenämnden, med anledning av att nuvarande innehavaren av tjänsten som vaktmästare vid Korsängsskolan beviljats avsked från och med den 1 oktober 1931 på grund av uppnådd pen-

mästare vid Korsängsskolan.

sionsålder, hemställt om medgivande att återbesätta tjänsten med ordinarie innehavare, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 27 innevarande april överlämnat framställningen till Stadsfullmäktige och därvid tillstyrkt, att Stadsfullmäktige ville lämna Folkskolestyrelsen det begärda medgivandet.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle taga del av framställningen hade i skrivelse till Stadsfullmäktige samma dag förklarat sig icke hava något att erinra emot bifall till densamma.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att ifrågavarande ärende finge, ehuru ej uppfört på kallelselistan, upptagas till slutlig behandling, beslöto vidare utan omröstning bifalla den i ämnet gjorda framställningen.

§ 72.

Ang. motion om stimulerande av en rationellt ordnad byggnadsverksamhet i staden.

En av Herrar Henry Karlsson och Sjöberg vid dagens sammanträde väckt motion med förslag om utredning rörande stimulerande av en rationellt ordnad och ändamålsenlig byggnadsverksamhet i staden, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av motionärerna samt efter yttranden av Herrar Sundström och Widén remittera till Drätselkammaren och Beredningsutskottet för utlåtande.

§ 73.

Ang. inrättande av en ordinarie poliskonstapeltjänst.

I anledning av länsstyrelsens resolution den 28 innevarande april, däri länsstyrelsen på grund av en framställning från polischefen i Västerås om utfärdande av ständigt förordnande som ordinarie poliskonstapel vid ordningspolisen för extra konstapeln Gustaf Persson anmodat Magistraten att lämna Stadsfullmäktige tillfälle att avgiva yttrande, huruvida, med hänsyn till innehållet i Stadsfullmäktiges beslut den 30 december 1929 angående indragning av en inspektionskonstapelstjänst, samtidigt avsetts inrättande av ytterligare en ordinarie poliskonstapelstjänst utöver de 33 konstapelstjänster, som enligt Konungens Befallningshavandes beslut den 31 december 1925 bestämts skola finnas i staden, hade Magistraten genom resolution innevarande dag överlämnat handlingarna i ärendet till Stadsfullmäktige.

Efter yttrande av Herr t. f. borgmästaren beslöto Stadsfullmäktige remittera ärendet till polisnämnden och Drätselkammaren för förberedande utlåtande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 4 maj 1931

ALB. LUNDKVIST.

Henry Karlsson. David Johansson.

Offentligen uppläst den 4 maj 1931, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västerås 1931. Västmanl. Folkbl. Tr.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 maj 1931.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Håvberg, Wass, Hult, Hellman, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Melin, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. V. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergqwist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg och Herr Edvin Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herr vice ordföranden Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Falk, Fjellander, Dahrné, Liljeblad, Gunnar Pettersson och Billert.

§ 74.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Andersson och Sjöberg att jämte ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att justeringen jämte protokollets offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset den 30 innevarande maj kl. 1,30 e. m.

§ 75.

Ang. Drätselkammarens årsberättelse för 1930.

Drätselkammarens till Stadsfullmäktige överlämnade räkenskapsberättelse för år 1930 anmäldes och lades till handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 31).

§ 76.

Ang. Hamnstyrelsens årsberättelse för 1930.

Hamnstyrelsens till Stadsfullmäktige överlämnade berättelse över hamnens förvaltning år 1930 anmäldes och lades efter yttrande av Herrar Sundström och Hellström till handlingarna. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 32).

§ 77.

Ang. tillstånd för L. W. Karlsson att idka handel med begagnade föremål.

Sedan magistraten genom resolution den 15 nästlidne april infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en ansökan till Konungens Befallningshavande i länet från L. W. Karlsson, vilken den 13 november 1929 erhållit Konungens Befallningshavandes tillstånd att i lokaler inom fastigheten N:o 8 vid Smedjegatan här i staden idka handel med begagnade föremål, dock icke ben, lump och skrot, om rätt att flytta denna rörelse till lokaler inom fastigheten N:o 16 vid Sturegatan härstädes, hade Hälsovårdsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande maj efter verkställd undersökning föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att L. W. Karlsson beviljades tillstånd att i lokaler i fastigheten Sturegatan 16 här i staden försälja och förvara begagnade föremål, dock icke lump, ben och skrot.

Efter av handlingarna tagen del fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Hälsovårdsnämndens förslag.

§ 78.

Ang. förstärkningsarbeten vid fyren å Stora Sandskär.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Hamnstyrelsen hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 33) föreslagit, att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Hamnstyrelsen att låta utföra förstärkningsarbeten runt fundamentet till fyren å Stora Sandskär samt besluta, att de härav betingade kostnaderna, cirka 3,000 kronor, skulle gäldas av hamnens inkomster under år 1931.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 79.

Ang. nybyggnad för Köttbesiktningsbyrån.

Under tillstyrkande av ett av Hälsovårdsnämnden i ämnet framställt förslag hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 34) hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta låta uppföra en nybyggnad för köttbesiktningsbyrån i huvudsaklig överensstämmelse med av Hälsovårdsnämnden överlämnade ritningar och med behövlig inredning samt att för ifrågavarande ändamål anvisa förslagsvis 140,000 kronor att gäldas med 50,000 kronor av reserverade köpeskillingsmedel, med 10,000 kronor av köttbesiktningsbyråns överskottsmedel, samt med 80,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att så småningom återgäldas av inflytande hyror för fastigheten.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens i ärendet framställda förslag.

§ 80.

Ang. inköp av tomterna N:ris 2 och 3 i kv. Heimer.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 35) hade Drätselkammaren föreslagit, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att för en köpeskilling av 38,000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel och på de villkor i övrigt, som Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, åt staden inköpa tomterna N:ris 2 och 3 inom byggnadskvarteret Heimer.

Vid skrivelsen hade fogats ett emellan Ida Peterzon samt Knut Åkerlund och Karin Åkerlund, å ena, och Drätselkammaren för stadens räkning under förbehåll av Stadsfullmäktiges godkännande, å andra sidan, den 20 maj 1931 upprättat köpekontrakt å ifrågavarande tomter, innehållande bland annat, att fastigheten skulle tillträdas den 1 oktober 1931, då köpeskillingen tillhopa 38,000 kronor, skulle kontant erläggas, samt att köpare och säljare ömsesidigt förbundo sig, säljarne för tomten N:o 1 och köparen för tomterna N:ris 2 och 3 i kvarteret Heimer, att för så vitt annat ej överenskommes, vid uppförande av nybyggnader å tomterna icke förlägga desamma närmare gränsen mellan tomten N:o 1 å ena och tomterna N:ris 2 och 3 å andra sidan än sex meter och at tde tre tomterna i övrigt finge så bebyggas, att de hade gemensam gård, till säkerhet för vilken ömsesidiga förbindelserna kontrahenterna lämnade inteckningsmedgivande i respektive tomter.

Efter av handlingarna i ärendet tagen del beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Sundström och Pers utan omröstning, med godkännande av det upprättade köpekontraktet, bifalla vad Drätselkammaren i detta ärende föreslagit.

§ 81.

Ang. återbesättande av förmanstjänsten vid Renhållningsverket.

Sedan Lantegendomsnämnden i skrivelse den 9 nästlidne april hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att den vakanta förmanstjänsten vid renhållningsverket skulle återbesättas med ordinarie innehavare, hade såväl Lönenämnden som Drätselkammaren i häröver den 6 och den 13 innevarande maj avgivna utlåtanden tillstyrkt Lantegendomsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarne biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 82.

Ang. anläggande av vatten- och avloppsledningar i delar av Rudbecks- och Vasagatorna.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande maj hade Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Rudbecks- och Vasagatorna i sträckningen mellan Tessingatan och Norra Ringvägen anvisa ett anslag av 19,600 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond,

I häröver samma dag avgivet utlåtande hade Drätselkammaren tillstyrkt styrelsens framställning. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 36).

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 83.

Ang. anordnande av ett nattvaktsrum i fattigvårdens ålderdomshem.

Sedan Fattigvårdsstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 nästlidne april hemställt, att Stadsfullmäktige måtte för anordnande av ett nattvaktsrum å vinden till ålderdomshemmets sjukhus anslå ett belopp av 1,155 kronor, hade Drätselkammaren i häröver den 7 innevarande maj avgivet utlåtande (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 37) föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte anvisa det begärda anslaget att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Sadsfullmäktige godkände efter föredragning härav på yrkande av Herr Keijser utan omröstning den i ärendet gjorda framställningen enligt Drätselkammarens förslag.

§ 84.

Ang. utdragning av stadens ledningar i Agnegatan.

Sedan Vatten- och Gasverksstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 nästlidne april hemställt, att Stadsfullmäktige ville ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag å 5,900 kronor för utsträckning av stadens allmänna ledningar i Agnegatan, hade Drätselkammaren i häröver den 7 innevarande maj avgivet yttrande (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 38) tillstyrkt bifall till styrelsens framställning.

Efter härav tagen del beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Östlund utan omröstning enligt Drätselkammarens förslag godkänna den föreliggande framställningen.

§ 85.

Ang. utdragning av stadens ledningar i Trådragareg.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 nästlidne april hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville för utsträckning av stadens allmänna ledningar i Tråddragaregatan bevilja ett anslag av 2,900 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

I häröver den 7 innevarande maj avgivet utlåtande hade Drätselkammaren tillstyrkt Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 39).

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning utan omröstning den i ärendet gjorda framställningen.

§ 86.

Ang. nyanläggning av en del elektriska ledningar och transformatorer.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 nästlidne april hade Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville för nyanläggning av en del elektriska ledningar och transformatorer, nämligen:

1:o) högspänningskabel mellan Köpingsvägen och transformatorstationen på Jakobsberg	kr.	18.000: —
2:o) jordkablar för likström och högspänd växelström mellan elektricitetsverket och turbinhuset	kr.	5.800: —
3:o) Ombyte av transformatorer vid Karlslund, Herrgårdsskolan och Jakobsberg samt tillbyggnad av transformatorstationen på sistnämnda plats	kr.	16.500: —
4:o) ny transformatorstation vid Nya idrottsplatsen med erforderlig högspänningsmatarkabel jämte fördelningsledningar	kr.	15.000: —
5:o diverse ledningsanläggningar, nämligen mellan Oskaria och Hyttan, utefter Pilgatan öster om järnvägen samt norr ut med anslutning till ledningarne vid f. d. Västerås Ullspinneri	kr.	7.800: —
	Kronor	63.100: —

anvisa ett anslag å 63.100 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

I häröver den 7 innevarande maj avgivet utlåtande hade Drätselkammaren tillstyrkt Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 40).

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning enligt Drätselkammarens förslag Vatten- och Gasverksstyrelsens ovan omförmälda framställning.

§ 87.

Ang. inköp av en bogserbåt för hamnens behov.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Hamnstyrelsen hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 41) föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för inköp av en bogserbåt för hamnens behov anvisa ett anslag å förslagsvis

35.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att därefter med 5,000 kronor årligen under sju år täckas av inkomster från hamnrörelsen.

Under överläggningen i detta ärende yrkade dels Herr Hellström, med instämmande av Herrar Keijser, Hult och Eklund, bifall till Hamnstyrelsens och Drätselkammarens förslag, dels ock Herrar Edv. Karlsson, Engdahl och Hellman avslag å framställningen, varjämte Herr Sundström yttrade sig utan yrkande.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena beslöto Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 26 ja emot 11 nej, avgivna för avslag, bifalla Hamnstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 88.

Ang. anordnande av gator och ledningar inom område av Kristiansborg.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 42) hade Drätselkammaren, under erinran, att Stadsfullmäktige vid behandling den 28 augusti 1930 av fråga om upplåtelse för bebyggande av ett område av Kristiansborg bemyndigat Drätselkammaren att försälja tomter av området på för köparna särskilt fördelaktiga villkor under förutsättning, att garanti skapades för en bebyggelse av området i väsentligare utsträckning inom viss kortare tid samt med förmälan, att Drätselkammaren i ändamål att befordra försäljningen vidtagit en del förberedelser för områdets förseende med gator och ledningar, hemställt, att Stadsfullmäktige ville godkänna de sålunda vidtagna åtgärderna och förklara ovan angivna förbehåll icke utgöra hinder för Drätselkammaren att fullfölja det redan påbörjade gatuarbetet eller för stadens tekniska verk att utlägga ledningar till och inom området samt att, i avbidan på fixerandet av kostnaderna härför, dessa tillsvidare finge förskottsvis bestridas av tillgängliga medel.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 89.

Ang. omläggning av värmesystemet i Korsängsskolan.

Sedan i folkskolans utgiftsstat för innevarande år anvisats anslag till underhåll och reparationer av skolans fastigheter, vari inginge ett belopp av 15.000 kronor, avsett för omläggning av värmesystemet i Korsängsskolan, hade Folkskolestyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige anmält, att kostnaderna för angivna ändamål väsentligt komme att överstiga de beräknade samt i anledning härav och på anförda grunder i övrigt hemställt, att Stadsfullmäktige ville förklara hinder ej möta, att ifrågavarande arbete likväl verkställdes

instundande sommar och att de ökade kostnaderna finge gäldas av tillgängliga medel på folkskolans stat.

I häröver den 7 innevarande maj avgivet yttrande hade Drätselkammaren tillstyrkt bifall till Folkskolestyrelsens framställning (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 43).

Stadsfullmäktige godkände utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 90.

Ang. understödstagare ur Sundinska understödsfonderna.

Föredrogs och lades till handlingarne inkommet utdrag av nämndens över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen protokoll för den 18 april 1931, innehållande av nämnden fattat beslut om utseende av understödstagare för innevarande år.

§ 91.

Ang. markbyte med Malmaberg.

Föredrogs och lades till handlingarne till Stadsfullmäktige för kännedom överlämnad bestyrkt avskrift av Kungl. maj:ts brev den 8 maj 1931 till Länsstyrelsen i Västmanlands län, varigenom Kungl. Maj:t i anledning av stadens framställning förklarat, att från Kungl. maj:ts och Kronans sida hinder icke mötte för verkställande av ett i avhandling den 20 oktober 1924 mellan Drätselkammaren å stadens vägnar och ägaren av fastigheten Malmaberg J. A. Andersson avtalat markbyte, enligt vilket Andersson till staden skulle överlåta ett område av nämnda egendom om 11.720 kvm., vilket utmärkts å en av stadsingenjören Gösta Smitt den 9 oktober 1924 upprättad karta, mot det att Andersson erhölle av stadens Östra utmark två å nämnda karta utmärkta områden om 11.457 kvm. resp. 263 kvm., som vore av donationsjords natur, under villkor att det område av fastigheten Malmaberg, som staden genom bytet förvärvade, iklädde sig donationsjords natur.

§ 92.

Ang: ombildning av högre allmänna läroverket till samläroverk.

Sedan Stadsfullmäktige den 27 november 1930 tillsatt en särskild kommitté för beredning av den till Stadsfullmäktige genom Länsstyrelsen hänskjutna frågan, huruvida och i så fall från vilken tid staden ville åtaga sig av riksdagen föreskrivna villkor för ombildning av högre allmänna läroverket i Västerås till högre samläroverk, hade kommittén nu inkommit till Stadsfullmäktige med ett längre utlåtande i ämnet, vari intagits reservationer av en del av kommitténs ledamöter.

Stadsfullmäktige beslöto efter anmälan härav remittera handlingarne i ärendet till Drätselkammaren och Beredningsutskottet för utlåtande.

§ 93.

Ang. tilläggspension åt folkskollärarinnan Emma Gustava Fröman.

Föredrogs följande till Stadsfullmäktige inkomna framställning:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till Lönenämnden har för att med dess yttrande överlämnas till Stadsfullmäktige överlämnats en framställning av Folkskolestyrelsen angående beviljande av kommunal tilläggspension åt Folkskollärarinnan Emma Gustava Fröman från hennes avgång ur tjänst den 12 januari innevarande år, och får Lönenämnden med meddelande, att fröken Fröman enligt de grunder för åtnjutande av tilläggspension, som av Stadsfullmäktige godkänts den 31 maj 1928, på grund av uppnådd levnads- och tjänsteålder är berättigad att efter avgången ur tjänsten åtnjuta full sådan pension, hemställa, att Stadsfullmäktige ville bevilja henne dylik att utgå av uttaxerade medel och vad angår innevarande år av det i årets stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 4 maj 1931.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Lämnad tillfälle att taga del av förestående framställning har Drätselkammaren intet att erinra emot bifall till densamma.

Västerås den 28 maj 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow."

Sedan Stadsfullmäktige enhälligt medgivit, att ärendet finge, ehuru ej upptaget på kallelselistan till sammanträdet, nu företagas till slutlig behandling, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifall vad Lönenämnden föreslagit och Drätselkammaren tillstyrkt.

§ 94.

Ang. ändring i pensionsreglementet.

Föredrogs följande till Stadsfullmäktige inkomna framställning:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid nådig fastställelse den 20 mars 1931 av det av Stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagna reglemente för pensionering av stadens befattningshavare med därtill hörande pensionsstat, för så vitt anginge befattningshavarne vid Rådhus-Rätten och Magistraten härstädes, har Kungl. Maj:t un-

dantagit § 19 5:e stycket i reglementet, enär Kungl. Maj:t funnit fastställelse härå icke mot stadgandet uti 67:e § utsökningslagen kunna meddelas. (Se Stadsfullmäktiges handlingar 1931 N:o 25).

Förenämnda mom. i reglementet föreskriver, att pension ej får tagas i mät för gäld. § 67 i utsökningslagen innehåller föreskrifter i vilken ordning pension, oavsett huruvida den åtnjutes av staten eller annan, kan utmätas för gäld, och är detta stadgande av undantagslös karaktär.

Bestämmelsen i § 19 mom. 5 i pensionsreglementet står alltså i strid med uttryckligt lagstadgande, och hemställer Lönenämnden därför, att Stadsfullmäktige ville besluta, att bestämmelsen i fråga skall ur reglementet utgå.

Västerås den 4 maj 1931.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Lämnad tillfälle taga del av förestående framställning har Drätselkammaren intet att erinra emot bifall till densamma.

Västerås den 28 maj 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow."

Sedan Stadsfullmäktige enhälligt medgivit, att ärendet finge, ehuru ej upptaget på kallelselistan till sammanträdet, nu företagas till slutlig behandling, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning bifalla vad Lönenämnden föreslagit och Drätselkammaren tillstyrkt.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 30 maj 1931.

FREDR. FÅHRÆUS.

Ivar Andersson. Gösta Sjöberg.

Offentligen uppläst den 30 maj 1931, betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 juni 1931.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Hult, Hellman, Eklund, Hellström, Dahrné, Gelin, Robsahm, C. V. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergqwist, Ernst Johansson, Henning, Gunnar Pettersson, Billert, David Johansson, Hellblom och Lundgren.

Frånvarande med godkänt förfall voro: vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar K. Johansson, Fjellander, Wass, Sund, Engdahl, Melin, Liljeblad, Widén, Larsson, Fru Olsson, Herrar Gust. Karlsson, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, Beckman, Wirén, Fru Berg och Herr Edvin Johansson.

§ 95.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Billert och Gunnar Pettersson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att justeringen jämte protokollets offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 29 innevarande månad kl. 1 e. m.

§ 96.

Ang. Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1930.

Fattigvårdsstyrelsens till Stadsfullmäktige med skrivelse den 27 nästlidne maj överlämnade berättelse över stadens fattigvård år 1930 anmäldes och lades till handlingarne (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 44).

§ 97.

Ang. förändrad gatubelysning i en del av Stora gatan och Pilgatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 45) hade Drätselkammaren, under åberopande av en framställning i ämnet från Vatten- och Gasverksstyrelsen samt på i övrigt anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att för anordnande av

elektrisk gatubelysning i Stora gatan och Pilgatan mellan Karlsgatan och korsningen med järnvägslinjen till Tillberga anvisa ett belopp av 9,000 kronor att utgå av 1931 års förslagsanslag.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning på yrkande av Herr Sundström Drätselkammarens sålunda framställda förslag.

§ 98.

Ang. inköp av en ny motorvält.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 46) hade Drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga Drätselkammaren att inköpa en ny motorvält för en kostnad av intill 17,000 kronor att täckas dels av köpeskillingar för en redan försåld ångvält, 2,000 kronor, och den nuvarande äldre motorvälten, 4,000 kr., och dels till återstående belopp, intill 11,000 kronor, av tillgängliga medel för att återgäldas av inkomster från diverse arbetsanslag för genom motorvälten utfört arbete.

På yrkande av Herr Sundström beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifalla Drätselkammarens framställning.

§ 99.

Ang. anskaffning av ytterligare en tvättmaskin för fattigvårdens ålderdomshem.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Fattigvårdsstyrelsen hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 47) hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för anskaffning av en andra tvättmaskin till fattigvårdens ålderdomshem anvisa ett anslag å 3,750 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige biföllo efter av handlingarne tagen del på yrkande av Herr Sundström utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 100.

Ang. omorganisation av kvinnliga kontorsbiträdesbefattningen av I klass å fattigvårdsbyrån till kassörsketjänst.

Sedan Stadsfullmäktige den 22 december 1930 beslutat till Lönenämnden för utlåtande remittera en av Fattigvårdsstyrelsen i samband med avgivande av förslag till utgiftsstat för fattigvården för år 1931 gjord framställning att den kvinnliga kontorsbiträdesbefattningen av I klass å Fattigvårdsbyrån skulle förändras till kassörskebefattning, hade Lönenämnden i avgivet utlåtande den 6 nästlidne maj på anförda grunder hemställt, att framställningen icke måtte föranleda till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Jämväl Drätselkammaren, som beretts tillfälle att yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande juni, under instämmande i de synpunkter Lönenämnden anfört, avstyrkt Fattigvårdsstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 48) och sedan Herr Sundström yrkat bifall till Drätselkammarens hemställan samt Herr Keijser yttrat sig i ärendet utan särskilt yrkande, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med vad Lönenämnden och Drätselkammaren föreslagit, att Fattigvårdsstyrelsens framställning icke skulle föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

§ 101.

Ang. värdesättning av bostäder för trädgårdslärare vid folkskolan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 23 februari innevarande år hade Folkskolestyrelsen på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att de bostäder, som anvisats trädgårdslärarna med skyldighet för dem att bebo, skulle betraktas som tjänstebostäder och att årshyran för dem skulle utgå med det belopp Stadsfullmäktige fastställt eller framdeles kunde komma att fastställa för andra tjänstebostäder än sådana, som anvisades åt folkskollärare, av den storlek som för ifrågavarande fall avsåges.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 februari 1931 beslutat remittera denna framställning till Lönenämnden för utlåtande hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 nästlidne maj på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville med förklaring, att ifrågavarande bostäder skulle betraktas som folkskollärarebostäder, vare sig de beboddes av trädgårdslärare eller ej och att Stadsfullmäktige förty icke hade något att erinra emot, att Folkskolestyrelsen eftergåve kravet på, att skötseln av skolträdgårdarne vid Herrgärds- och Skepparbacksskolorna skulle vara förenad med bostadsband, avslå Folkskolestyrelsens framställning.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle taga del av den föreliggande framställningen, hade i avgivet utlåtande den 11 innevarande juni hemställt, att Stadsfullmäktige måtte i ärendet fatta beslut enligt Lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 49) och sedan Herr Sundström, med instämmande av Herrar Keijser, Hult och Thyresson, yrkat bifall till Lönenämndens av Drätselkammaren tillstyrkta hemställan, samt Herrar Leontein och Billert förordat bifall till Folkskolestyrelsens förslag, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med Drätselkammarens hemställan avslå Folkskolestyrelsens framställning.

§ 102.

Ang. V. Åsbergs avsägelse av kommunala förtroendeuppdrag.

I skrivelse till Stadsfullmäktige hade t. f. Borgmästaren V. Åsberg avsagt sig uppdraget att vara ledamot av Nykterhetsnämnden och kommittén för utredning av frågan om ordnande av torghandeln m. m.

Stadsfullmäktige remitterade skrivelsen för yttrande till Beredningsutskottet.

In fidem:

RAGNAR TENOW.

Justerat den 29 juni 1931.

FREDR. FÅHRÆUS.

E. Billert. *Gunnar Pettersson.*

Offentligen uppläst den 29 juni 1931 betygar

Ex officio:

Ragnar Tenow.

Västerås 1931. Västmanl. Folkbl. Tr.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 27 augusti 1931.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Keijser, Håvberg, Wass, Hult, Hellman, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Melin, Liljeblad, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. V. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg och Herr Edvin Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar Falk, Thyresson, Fjellander och Dahrné.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 103.

Vid sammanträdets öppnande hälsade Stadsfullmäktiges ordförande stadens nyutnämnde borgmästare Thorwald Bergquist, vilken tillträtt sitt ämbete den 1 nästlidne juli, välkommen, vilken hälsning av Herr Borgmästaren besvarades med ett anförande.

§ 104.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Gust. Karlsson och Henning att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att justeringen jämte protokollets offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset den 31 augusti kl. 2 e. m.

§ 105.

Ang. Kungl. Maj:ts brev med upphörande av Västerås och Köpings städers disposition av den s. k. Strömsholms våg.

Föredrogs och lades till handlingarne Kungl. Maj:ts i styrkt avskrift till Stadsfullmäktige överlämnade brev den 5 juni 1931 med godkännande av ett mellan kammaradvokatfiskalämbetet för Kungl. Maj:t och Kronan, städerna Västerås och Köping samt direktionen för Strömsholms nya kanalbolag träffat avtal, enligt vilket Västerås och Köpings städers disposition av den s. k. Strömsholms våg skulle upphöra. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 50.)

§ 106.

Ang. Kungl. Maj:ts brev ang. fastställelse av vissa beslut om utgifters täckande genom amorteringslån.

Föredrogs och lades till handlingarne en till Stadsfullmäktige överlämnad avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 3 juli 1931, enligt vilket Kungl. Maj:t medgivit, att utgifter dels å 831,000 kronor för utvidgning av stadens vattenledningsverk, dels ock å 527,000 kronor för anläggande av djuphamnen finge framdeles bestridas genom upptagande av amorteringslån.

§ 107.

Ang. Kungl. Maj:ts brev ang. fastställelse av ny hamntaxa.

Föredrogs och lades till handlingarne en till Stadsfullmäktige i styrkt avskrift överlämnad ämbetsskrivelse från Kungl. Handelsdepartementet av den 12 juni 1931, enligt vilken Kungl. Maj:t fastställt taxa å hamnavgifter i Västerås, enligt vid skrivelsen fogad bilaga att gälla från och med den 1 augusti 1931 tillsvidare intill utgången av år 1935. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 51.)

§ 108.

Ang. pensionsunderstöd åt f. d. Körkarlen And. Eriksson och tilläggspension åt f. d. Folkskollärarinnan Emma Gustafva Fröman.

Föredrogs och lades till handlingarne Kon:s Befhd:s i länet särskilda resolutioner den 13 mars och den 15 juli 1931 med fastställelse av Stadsfullmäktiges beslut den 29 januari 1931 angående beviljande av understöd åt f. d. Körkarlen And. Eriksson och den 28 maj 1931 angående beviljande av tilläggspension åt f. d. Folkskollärarinnan Emma Gustafva Fröman.

§ 109.

Ang. stadsplaneändring för kv. Gunvald.

Genom resolution den 5 innevarande augusti hade Magistraten till Stadsflulmäktige överlämnat utdrag av protokoll inför Kon:s Befhde i länet den 27 april 1931, enligt vilket Kon:s Befhde fastställt Stadsfullmäktiges beslut den 26 mars 1931 om sådan ändring i stadsplanen för Västerås, att förgårdsområdet i kvarteret Gunvald emot Knutsgatan med bibehållande av kvartersgränserna skulle utgå ur stadsplanen, vilket skulle till protokollet antecknas.

§ 110.

Ang. anslag till arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 sistlidne juni hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från styrelsen för Västerås arbetareinstitut föreslagit, att Stadsfullmäktige ville med bifall till den gjorda framställningen anvisa ett anslag å 3,000 kronor att utgå av uttaxerade medel i 1932 års stat för upprätthållande under år 1932 av institutets föreläsningsverksamhet.

Stadsfullmäktige biföllo på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 111.

Ang. utökad gatubelysning.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 nästlidne juli (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 52) hade Drätselkammaren, med åberopande av ett av Vatten- och Gasverksstyrelsen i ämnet avgivet förslag, hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anordnande av gatubelysning å åtskilliga i förslaget närmare angivna platser anvisa ett anslag å 810 kronor att jämte driftskostnaden för återstoden av innevarande år utgå av det i årets budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige godkände utan omröstning Drätselkammarens framställning.

§ 112.

Ang. ändrad lönestat för gasmästaren.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande juli (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 53) hade Drätselkammaren, under åberopande av Lönenämndens, på framställning av Vatten- och Gasverksstyrelsen, avgivna utredning och förslag, hemställt, att Stadsfullmäktige ville med bifall till samma förslag besluta, att befattningen som gasmästare skulle från och med den 1 juli 1931 uppflyttas från 29:de till 30:de lönegruppen i gällande lönestat.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade dels Herr Henning, med instämmande av Herr Robsahm, återremiss av ärendet till Lönenämnden och Drätselkammaren eller, om detta yrkande ej skulle bifallas, bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag, att befattningen skulle inplaceras i 32:dra lönegruppen, räknat från och med den 1 januari 1931, dels ock Herrar Sundström, Engdahl och Edvin Johansson bifall till Lönenämndens och Drätselkammarens förslag.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å återremissyrkandet och frågan om ärendets omedelbara avgörande, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning nu företaga ärendet till avgörande.

Vid slutligen framställd proposition å övriga i ärendet framställda yrkanden godkände Stadsfullmäktige utan omröstning det av Lönenämnden och Drätselkammaren framställda förslaget, vadan alltså gasmästarebefattningen skulle från och med den 1 juli 1931 uppflyttas i lönestatens 30:de lönegrupp.

§ 113.

Ang. semesterbestämmelser för polispersonalen.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 februari innevarande år till Polisnämnden och Drätselkammaren för utlåtande remitterat en från Kon:s Befhde i

länet inkommen skrivelse, däri Kon:s Befhde framhållit angelägenheten av att Stadsfullmäktige fattade beslut rörande den tid, under vilken semester årligen borde tillkomma de olika befattningshavarne vid stadens polisväsende, hade nu de begärda utlåtandena till Stadsfullmäktige inkommit (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 54).

Polisnämnden hade därvid, med bifogande av en skrivelse i ämnet från polischefen av den 21 februari 1931, för egen del hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att polispersonalen i Västerås skulle tills vidare åtnjuta årlig semester under följande antal dagar:

extra konstapel, dock först efter minst sex månaders tjänstgöring, åtta dagar,

ordinarie konstapel över 31 år, ardeton dagar, yngre konstapel sexton dagar,

inspektions-, kriminal- och överkonstapel 23 dagar samt

poliskommissarien en månad.

Härjämte hade Polisnämnden hemställt, att Stadsfullmäktige ville godkänna den av nämnden vidtagna åtgärden att meddela polischefen, att de ovan angivna semestertiderna kunde, utan att Stadsfullmäktiges beslut avvaktades, tillämpas redan från och med den 1 april 1931.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 2 nästlidne juli tillstyrkt bifall till Polisnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Wass utan omröstning beslut i ärendet till alla delar enligt Polisnämndens av Drätselkammaren tillstyrkta framställning.

§ 114.

Ang. omändring av en bostadslägenhet i brandstationen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 55) hade Drätselkammaren på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för omändring av en bostadslägenhet i brandstationen av 1931 års förslagsanslag anvisa ett belopp av förslagsvis 3,450 kronor.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade dels Herr Sundström bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock Herr Hult, med instämmande av Herr Ernst Johansson, återremiss av frågan till Drätselkammaren för ytterligare beredning, varjämte Herr Robsahm yttrade sig utan yrkande.

Stadsfullmäktige beslöto vid framställd proposition å återremissyrkandet och frågan om ärendets omedelbara avgörande, utan omröstning återremittera ärendet till Drätselkammaren.

§ 115.

Ang. inköp av en ny lastautomobil.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 56) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att för anskaffning av en ny lastautomobil anslå ett belopp av 18,000 kronor av tillgängliga medel för att slutligen gäldas av inkomster av körningar med bilen enligt amorteringsplan, som skulle framläggas i samband med stadens budget för år 1932.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens sålunda gjorda framställning.

§ 116.

Ang. disposition av vissa inkomster vid polisverket.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Polischefen och Polisnämnden och under tillstyrkande av vad däri föreslagits, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 57) föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta att de medel, som erlades som ersättning för av polispersonalen under ordinarie tjänstgöringstid förrättad extra bevakning, dock högst 200 kronor för år, skulle enligt polischefens bestämmande få användas för något poliskårens gemensamma intresse, främst dess bibliotek, samt att vad av nämnda medel översköte 200 kronor för år, skulle inlevereras till staden.

Efter härav tagen del godkände Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Wass utan omröstning det sålunda framställda förslaget.

§ 117.

Ang. nya ledningar i en del av Domkyrkoesplanaden.

Under åberopande av en framställning i ämnet från Vatten- och Gasverksstyrelsen hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 58) hemställt, att Stadsfullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för nya vatten-, avloppsoch gasledningar i Domkyrkoesplanaden från Kopparbergsvägen till tomten N:o 2 B. i kvarteret Jonas anvisa ett belopp av 4,800 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Stadsfullmäktige godkände på yrkande av Herr Henning utan omröstning det sålunda framställda förslaget.

§ 118.

Ang. inrättandet av en ordinarie poliskonstapelstjänst.

Sedan Länsstyrelsen i resolution den 28 april 1931 på grund av en framställning från polischefen i Västerås om utfärdande av ständigt förordnande som ordinarie poliskonstapel vid ordningspolisen härstädes för extra konstapeln Gust. Persson anmodat Magistraten lämna Stadsfullmäktige tillfälle av-

giva yttrande, huruvida, med hänsyn till innehållet i Stadsfullmäktiges beslut den 30 december 1929 angående indragning av en inspektionskonstapelstjänst, samtidigt avsetts inrättande av ytterligare en ordinarie poliskonstapelstjänst utöver de 33 konstapelstjänster, som enligt Kon:s Befhd:s beslut den 31 december 1925 bestämts skola finnas i staden, och Magistraten för sagda ändamål överlämnat handlingarne i ärendet till Stadsfullmäktige, hade Stadsfullmäktige den 30 sistlidne april beslutat inhämta förberedande utlåtande av Polisnämnden och Drätselkammaren.

De begärda utlåtandena hade nu till Stadsfullmäktige inkommit och hade därvid de hörda myndigheterna sammanstämmande föreslagit, att Stadsfullmäktige ville förklara, att Stadsfullmäktige med sitt beslut den 30 december 1929 angående indragning av en inspektionskonstapelstjänst *icke* avsett att samtidigt inrätta ytterligare en *ordinarie* poliskonstapelstjänst. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 59.)

Efter tagen del av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Wass utan omröstning beslut däri enligt Polisnämndens och och Drätselkammarens förslag.

§ 119.

Ang. provisoriska lönebestämmelser för kronouppbördskassörstjänsten under vakanstid.

I anledning av innehavarens av kronouppbördstjänsten nyligen timade frånfälle och i överensstämmelse med ett av Magistraten i ämnet framställt förslag hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande augusti hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att intill dess kronouppbördstjänsten blivit med ordinarie innehavare besatt eller annorlunda bestämts, följande skulle beträffande vikarierande kronokassörs avlöning m. m. vara gällande:

1:o) vikarien tillerkännes lön av stadskassan med 260 kronor i månaden,

2:o) vikarien berättigas uppbära vad å hans tjänstgöringstid belöper av de utav Stadsfullmäktige beviljade anslagen för bidrag till registrering av mantalslängden, för arvode till ett biträde för debitering och uppbörd av grundavgifter till pensionsförsäkringsfonden samt för bidrag till extra biträden för samma ändamål,

3:o) de sportelmedel för 1931, vilka inflyta för debitering och uppbörd av landstingsskatt samt i debetsedellösen, fördelas lika å årets månader och tillkomma vikarien till så stor del, som belöper å hans tjänstgöringstid,

4:o) övriga sportelinkomster, som inflyta under vakanstiden, tillfalla vikarien,

5:o) vikarien är skyldig att avlöna erforderliga, i stadens tjänst ej anställda biträden.

Drätselkammaren hade i häröver avgivet yttrande tillstyrkt bifall till det framställda förslaget. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 60.)

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning härav på yrkande av Herr Sundström och sedan Herr Engdahl yttrat sig utan att framställa något yrkande utan omröstning bifalla den sålunda gjorda framställningen.

§ 120.

Ang. ledningar till Hagaföreningens område.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 61) hade Drätselkammaren i anledning av framställning från Vatten- och Gasverksstyrelsen föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för utdragande av stadens allmänna ledningar till och inom byggnadsföreningen Hagas område anvisa å staden belöpande andel av kostnaderna härför, förslagsvis 22,000 kronor att gäldas av de tekniska verkens amorteringsfond.

På yrkande av Herr Sundström godkände Stadsfullmäktige utan omröstning det sålunda framställda förslaget.

§ 121.

Ang. försäljning av ett markområde i Karlsdal.

Föredrogs följande från Drätselkammaren inkomna framställning:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ägaren av fastigheten Karlsdal n:r 15 har hos Drätselkammaren anmält sig såsom köpare av ett staden tillhörigt markområde stort 11,2 kvm. beläget utefter en väg inom Karlsdalsområdet, som enligt av Statens lantbruksingenjör A. V. Nordin år 1907 upprättad karta tidigare utlagts utefter västra gränsen av fastigheten Karlsdal n:r 15, men vilken väg sedermera igenlagts.

Vid den reglering, som enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 november 1906 genomfördes enligt överenskommelse mellan markägare inom Karlsdal och avseende förvärv åt staden av mark för vägar inom området, syntes sådan reglering beträffande tomten n:r 15 Karlsdal hava varit ifrågasatt, att till ifrågavarande tomt skulle av staden försäljas ovan angivna markområde. Den ifrågasatta regleringen har emellertid icke blivit genomförd.

Då för reglering av tomten Karlsdal n:r 15 enligt Stadsfullmäktiges här ovan angivna beslut förutsättes förvärv av här angivna markområde, får Drätselkammaren hemställa

att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor, som äro med stadens fördel förenade till ägaren av tomten Karlsdal n:r 15 försälja ett

staden tillhörigt markområde om 11,2 kvm. beläget väster om ifrågavarande tomt.

Västerås den 6 augusti 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin."

På yrkande av Herr Sundström godkände Stadsfullmäktige utan omröstning det framställda förslaget.

§ 122.

Ang. val av en del kommunala förtroendemän.

Sedan Stadsfullmäktige den 25 sistlidne juni till Beredningsutskottet för yttrande remitterat en anhållan från Rådmannen V. Åsberg om entledigande från uppdragen att vara ledamot av Nykterhetsnämnden och kommittén för utredning av fråga om ordnande av torghandeln m. m., beslöto Stadsfullmäktige nu jämlikt Beredningsutskottets i skrivelse den 18 innevarande augusti framställda förslag entlediga Rådmannen Åsberg från förevarande uppdrag.

Härefter valde Stadsfullmäktige med acklamation enligt Beredningsutskottets i samma skrivelse framställda förslag till ledamot i Nykterhetsnämnden i Herr Åsbergs ställe för tiden intill 1933 års utgång den nuvarande suppleanten i nämnden Journalisten Henry Karlsson, ävensom till suppleant i nämnden efter Herr Karlsson för nyss angivna tid Fru Anna Lundell.

Till ledamot av torghandelskommittén i Herr Åsbergs ställe utsågs med acklamation enligt Beredningsutskottets förslag affärschefen K. A. Friberg.

Vidare biföllo Stadsfullmäktige en av Fru Ida Fröström-Johansson framställd begäran om befrielse från uppdraget att vara ledamot av Nykterhetsnämnden, samt valde med acklamation jämlikt Beredningsutskottets förslag till innehavare av det sålunda ledigblivna mandatet för tiden intill utgången av innevarande år Fru Ebba Berg.

Slutligen utsågo Stadsfullmäktige med acklamation enligt Fattigvårdsstyrelsens och Beredningsutskottets förslag till vårdare i 3:dje fattigvårdsdistriktet efter Förmannen Gust. Eklund, som beviljades befrielse från uppdraget, för tiden intill utgången av år 1933 Metallarbetaren Erik Lagerkvist.

§ 123.

Ang. tillstånd för Fru Iris Sofia Ström att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 21 mars 1931 infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Fru Iris Sofia Ström hos Kon:s Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd att under tre år, räknat från och med den

1 oktober 1931 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom fastigheten N:o 4 vid Stora gatan här i staden, hade Nykterhetsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande augusti anfört följande:

"Fru Iris Ström innehar tillstånd att till spisande gäster utskänka pilsnerdricka från den 1 oktober 1930 till den 1 oktober 1931. Denna utskänkningsrörelse har av henne skötts utan anmärkning. De lokaler, som nu skola för ändamålet användas, äro härför lämpliga.

Nu i kraft varande tillstånd att utskänka pilsnerdricka här i staden utlöpa senast den 30 september 1933.

Om man betänker, att önskemål kunna framkomma om förändringar i det nuvarande ordnandet av utskänkningen av pilsnerdricka inom staden, synes det nämnden välbetänkt att ordna så, att samtliga tillstånd här i staden att utskänka pilsnerdricka på en gång utlöpa.

Nykterhetsnämnden föreslår i anledning härav att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Fru Iris Ström beviljas tillstånd att under tiden från den 1 oktober 1931 till och med den 30 september 1933 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten N:o 4 vid Stora gatan här i staden."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut däri enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 124.

Ang. tillstånd för Hj. Lindblom att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 21 mars 1931 infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Hotellinnehavaren Hjalmar Lindblom hos Kon:s Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd att under tre år, räknat från och med den 1 oktober 1931 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom fastigheten N:o 21 vid Slottsgatan, Centralhotellet, här i staden, hade Nykterhetsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande augusti anfört följande:

"Hotellinnehavaren Hjalmar Lindblom innehar tillstånd att till spisande gäster utskänka pilsnerdricka från den 1 oktober 1928 till den 1 oktober 1931. Denna utskänkningsrörelse har av honom skötts utan anmärkning. De lokaler, som nu skola för ändamålet användas, äro härför lämpliga.

Nu i kraft varande tillstånd att utskänka pilsnerdricka här i staden utlöpa senast den 30 september 1933.

Om man betänker, att önskemål kunna framkomma om förändringar i det nuvarande ordnandet av utskänkningen av pilsnerdricka inom staden, synes det nämnden välbetänkt att ordna så, att samtliga tillstånd här i staden att utskänka pilsnerdricka på en gång utlöpa.

Nykterhetsnämnden föreslår i anledning härav att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Hotellinnehavaren Hjalmar Lindblom beviljas tillstånd att under tiden från den 1 oktober 1931 till och med den 30 september 1933 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten N:o 21 vid Slottsgatan här i staden, Centralhotellet."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut däri enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 125.

Ang. tillstånd för Emma Åberg att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 21 mars 1931 infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Hotellinnehavarinnan Emma Åberg hos Kon:s Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd att under tre år, räknat från och med den 1 oktober 1931, till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom fastigheten N:o 16 vid Stora gatan, Hotell Fenix, här i staden, hade Nykterhetsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande augusti anfört följande:

"Fröken Åberg innehar tillstånd att till spisande gäster utskänka pilsnerdricka från den 1 januari 1930 till den 1 oktober 1931. Denna utskänkningsrörelse har av henne skötts utan anmärkning. De lokaler, som nu skola för ändamålet användas, äro härför lämpliga.

Nu i kraft varande tillstånd att utskänka pilsnerdricka här i staden utlöpa senast den 30 september 1933.

Om man betänker, att önskemål kunna framkomma om förändringar i det nuvarande ordnandet av utskänkningen av pilsnerdricka inom staden, synes det nämnden välbetänkt att ordna så, att samtliga tillstånd här i staden att utskänka pilsnerdricka på en gång utlöpa.

Nykterhetsnämnden föreslår i anledning härav att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Hotellinnehavarinnan Emma Åberg beviljas tillstånd att under tiden från den 1 oktober 1931 till och med den 30 september 1933 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten N:o 16 vid Stora gatan här i staden, Hotell Fenix."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut däri enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 126.

Ang.tillstånd för Hanna Lindmark att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 21 mars 1931 infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Fru Hanna Lindmark hos Kon:s Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd att under tre år, räknat från och med den 1 oktober 1931 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom fastigheten N:o 17 vid Vasagatan här i staden, hade Nykterhetsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande augusti anfört följande:

"Fru Hanna Lindmark innehar tillstånd att till spisande gäster utskänka pilsnerdricka från den 1 oktober 1930 till den 1 oktober 1931. Denna utskänkningsrörelsen har av henne skötts utan anmärkning. De lokaler, som nu skola för ändamålet användas, äro härför lämpliga.

Nu i kraft varande tillstånd att utskänka pilsnerdricka här i staden utlöpa senast den 30 september 1933.

Om man betänker, att önskemål kunna framkomma om förändringar i det nuvarande ordnandet av utskänkningen av pilsnerdricka inom staden, synes det nämnden välbetänkt att ordna så, att samtliga tillstånd här i staden att utskänka pilsnerdricka på en gång utlöpa.

Nykterhetsnämnden föreslår i anledning härav att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Fru Hanna Lindmark beviljas tillstånd att under tiden från den 1 oktober 1931 till och med den 30 september 1933 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten N:o 17 vid Vasagatan här i staden."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut däri enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 127.

Ang.tillstånd för Frithiof Sandberg att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 21 mars 1931 infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Direktören Frithiof Sandberg hos Kon:s Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd att under tre år, räknat fr. o. m. den 1 oktober 1931 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom fastigheten N:o 5 vid Hantverkaregatan här i staden, hade Nykterhetsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande augusti anfört följande:

"Direktören Frithiof Sandberg innehar tillstånd att till spisande gäster utskänka pilsnerdricka från den 1 oktober 1928 till den 1 oktober 1931.

Någon till utskänkningslokalen hörande bekvämlighetsinrättning finnes icke. Nykterhetsnämnden kan icke underlåta att framhålla, att i samband

med utskänkningen en del olägenheter uppstått. En stor del av dessa torde få tillskrivas den här ovan nämnda omständigheten, att bekvämlighetsinrättning saknas. Detta torde med god vilja kunna avhjälpas.

I anledning härav får Nykterhetsnämnden, för att efter ett års förlopp fri prövning må vara förbehållen Stadsfullmäktige tillstyrka utskänkningsrätten endast för ett år. De nuvarande restrektiva bestämmelserna böra även-ledes i fortsättningen vara gällande.

Nykterhetsnämnden får sålunda föreslå, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Direktören Frithiof Sandberg beviljas tillstånd att för tiden 1 oktober 1931 till och med den 30 september 1932 i lokaler inom fastigheten N:o 5 vid Hantverkaregatan här i staden (Automaten) utskänka pilsnerdricka under villkor, att utskänkningen alla dagar upphör senast kl 9 e. m., att utskänkningen endast medgives till spisande gäst (mat utan bestämt pris), att fredag, lördag samt dag före helgdag efter kl. 6 e. m. samt sön- och helgdagar hela dagarne, utskänkning endast medgives till gäst, som intager verklig måltid bestående av lagad mat till ett pris av 75 öre, att till varje gäst ej utskänkes mer än högst 2/3 liter pr gång, samt att gäst, till vilken utskänkts pilsnerdricka, icke måtte ånyo erhålla sådan dryck inom utskänkningsställe förrän efter 2 timmar."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet ävensom en av sökanden till Stadsfullmäktige ingiven skrivelse av innevarande dag, däri han meddelat, att bekvämlighetsinrättning komme att av honom snarast och senast till den 1 nästkommande oktober anordnas för automatrestauranten, uppstod en stunds överläggning, därunder dels Herrar Beckman, Wass, Engdahl, Sjöberg och Ernst Johansson yrkade bifall till Nykterhetsnämnden förslag, dels ock Herr Hult, med instämmande av Herr Sundström, påyrkade den ändring i nämndens förslag, att tiden för tillståndet bestämdes till två år eller till och med den 30 september 1933.

Vid framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Nykterhetsnämndens förslag oförändrat.

§ 128.

Ang. tillstånd för Fru Ruth Eugenia Aijlon att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 13 augusti 1931 infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Fru Ruth Eugenia Alfrida Aijlon hos Kon:s Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd att intill den 30 september 1933 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom fastigheten N:o 9 vid Vasagatan här i staden, där hon komme att övertaga den pensionatrörelse, som innehades av Fru Hilma Maria Eriksson, hade Nykterhetsnämnden, som

anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande augusti anfört följande:

"Nykterhetsnämnden kan icke finna, såsom tydligen sökanden avsett, att myndigheterna vid sin prövning av den föreliggande framställningen hava att taga någon som helst hänsyn till det avtal, som tydligen träffats mellan sökanden och den nuvarande innehavaren av pensionatet, varför nämnden, då sökanden hittills i staden icke innehaft någon utskänkningsrätt av pilsnerdricka, anser att sökandens lämplighet härför bör prövas tillsvidare under ett år i likhet med det, som i enahanda fall hittills alltid skett.

Mot lokalerna finnes intet att anmärka.

Nykterhetsnämnden får alltså föreslå, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Fru Ruth Aijlon, under förutsättning att Fru Hilma Maria Eriksson avstår från henne förut beviljat tillstånd att i lokaler inom fastigheten N:o 9 vid Vasagatan här i staden utskänka pilsnerdricka till spisande gäster, beviljas tillstånd att i samma lokaler under tiden från den 1 oktober 1931 till och med den 30 september 1932 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut däri enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 129.

Ang. tillstånd för fru Anna Lundqvist att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 21 mars 1931 infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Fru Anna Lundqvist hos Kon:s Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd att under tre år, räknat från och med den 1 oktober 1931 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom fastigheten N:o 5 vid Pilgatan här i staden, hade Nykterhetsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande augusti anfört följande:

"Sökanden har hittills i staden icke innehaft någon utskänkningsrätt av pilsnerdricka, varför nämnden anser, att sökandens lämplighet härför bör prövas tillsvidare under ett år. De lokaler, som skola för ändamålet användas äro härför lämpliga. Nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att fru Anna Lundqvist beviljas tillstånd att under tiden från den 1 oktober 1931 till och med den 30 september 1932 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten N:o 5 vid Pilgatan här i staden."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 130.

Ang. tillstånd för Fru Jenny Johnson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 21 mars 1931 infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Fru Jenny Johnson hos Kon:s Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd att under tre år, räknat från den 1 oktober 1931 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom fastigheten N:o 7 vid Timmermansgatan här i staden, hade Nykterhetsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande augusti anfört följande:

"Sökanden har hittills i staden icke innehaft någon utskänkningsrätt av pilsnerdricka, varför nämnden anser, att sökandens lämplighet härför bör prövas tills vidare under ett år. De lokaler, som skola för ändamålet användas äro härför lämpliga.

Nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att fru Jenny Johnson beviljas tillstånd att under tiden från den 1 oktober 1931 t. o. m. den 30 september 1932 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten N:r 7 vid Timmermansgatan här i staden."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut däri enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 131.

Ang. tillstånd för Fru Ida Nilsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 21 mars 1931 infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Fru Ida Nilsson hos Kon:s Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd att under tre år, räknat från och med den 1 oktober 1931, till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom fastigheten Fiskartorget N:o 1 här i staden, hade Nykterhetsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande augusti anfört följande:

"Nämnden kan icke utan vidare tillstyrka bifall till sökandens framställning. Enligt nämndens uppfattning måste en bestämd skillnad göras mellan matserveringen och kaférörelsen. Detta kan utan några som helst olägenheter ske därigenom att ett utskänkningstillstånd begränsas att gälla endast inom ett av lägenhetens rum, nämligen matsalen.

Sökanden har hittills i staden icke innehaft någon utskänkningsrätt av pilsnerdricka, varför nämnden anser, att sökandens lämplighet härför bör prövas under ett år.

Nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Fru Ida Nilsson beviljas tillstånd att under tiden från den 1 oktober 1931 till och med den 30 september 1932 till spisande gäster utskänka

pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten Fiskartorget N:o 1 här i staden, dock endast i det för matservering avsedda rummet i lokalernas nordvästra hörn innanför kaférummen och beläget mot Fiskartorget."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade Herr Östlund, att Stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till ansökningen, enär matserverings-lokalen, där pilsnerdricksserveringen vore avsedd att äga rum, icke på ett tillfredsställande sätt kunde avskiljas från kafélokalerna.

Vid härefter framställd proposition å Nykterhetsnämndens förslag och Herr Östlunds yrkande, beslöto Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 21 nej emot 20 ja, avgivna för bifall till Nykterhetsnämndens förslag, att i enlighet med Herr Östlunds yrkande avstyrka bifall till den föreliggande ansökningen.

§ 132.

Ang. ny lönestat för kronouppbördskassören.

En från Magistraten inkommen skrivelse med hemställan, att Stadsfullmäktige, i anledning av Kronokassören Axel Eklunds den 29 nästlidne juli timade frånfälle, och då denne åtnjutit avlöning enligt äldre lönestat än den för stadens befattningshavare i allmänhet gällande, skyndsamt ville bestämma löne- och pensionsförmåner beträffande kronouppbördskassörstjänsten i staden, beslöto Stadsfullmäktige remittera till Lönenämnden och Drätselkammaren för förberedande utlåtande.

§ 133.

Ang. rationellt ordnande av byggnadsverksamheten i staden.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 april innevarande år till Drätselkammaren och Beredningsutskottet för utlåtande remitterat en av Herrar Henry Karlsson och Sjöberg väckt motion med förslag om utredning rörande stimulerande av en rationellt ordnad och ändamålsenlig byggnadsverksamhet i staden, hade nu Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande augusti föreslagit, att Stadsfullmäktige ville tillsätta en särskild kommitté för frågans beredning, bestående av fem personer, samt till ledamöter av kommittén föreslagit Sjukbesökaren Einar Keijser, tillika sammankallande, Byggnadssnickaren David Johansson, Redaktionssekreteraren Henry Karlsson, Kaptenen Georg Robsahm och Civilingeniören Arne Mattsson.

Efter föredragning härav yrkade Herrar Hellström och Sjöberg, att Stadsfullmäktige måtte utan att avvakta Drätselkammarens yttrande företaga ärendet till avgörande. Herr Hedberg påyrkade bordläggning av frågan på det att Drätselkammaren måtte bliva i tillfälle att inkomma med det begärda ut-

låtandet. Herr Sundström meddelade, att Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, därvid dess ledamöter allmänt anslutit sig till motionens syfte, beslutat infordra viss utredning såsom underlag för sitt blivande utlåtande, samt att Drätselkammaren sannolikt icke hade något att invända emot, att Stadsfullmäktige nu företog frågan till slutlig behandling.

Sedan Stadsfullmäktige efter överläggningens slut beslutat att med avslag å bordläggningsyrkandet företaga frågan till omedelbart avgörande, biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning, Beredningsutskottets förslag om tillsättande av en beredningskommitté samt valde med acklamation till ledamöter i kommittén de av Beredningsutskottet föreslagna personerna.

§ 134.

Ang. beräkning av pension för f. Maskinisten vid varmbadhuset C. J. Söderlund.

En av Herr Bergquist såsom egen motion upptagen vid dagens sammanträde ingiven framställning från f. d. Maskinisten vid varmbadhuset C. J. Söderlund om rättelse i av Lönenämnden fattat beslut rörande beräkningen av Söderlunds pension, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av motionären och Herr Sundström remittera för utlåtande till Lönenämnden och Drätselkammaren.

§ 135.

Ang. entledigande för R. V. Hult att vara ledamot i arbetslöshetskommittén.

En hemställan av Bokförlagsföreståndaren R. V. Hult om entledigande från uppdraget att vara ledamot av stadens Arbetslöshetskommitté beslöto Stadsfullmäktige remittera till Beredningsutskottet för utlåtande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 31 augusti 1931.

FREDR. FÅHRÆUS.

Gust. Karlsson. *Carl Henning.*

Offentligen uppläst den 31 augusti 1931, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 24 september 1931.

Närvarande: Vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Pers, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Hellman, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Liljeblad, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. V. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg och Herr Edvin Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus samt Herrar Falk och Hedberg.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 136.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Ernst Johansson och Bergquist att jämte tjänsteförrättande ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att justeringen jämte protokollets offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset den 29 innevarande september kl. 1 e. m.

§ 137.

Ang. Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för år 1930.

Anmäldes och lades till handlingarne Vatten- och Gasverksstyrelsens till Stadsfullmäktige överlämnade verksamhetsberättelse för år 1930. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 70.)

§ 138.

Ang. löne- och pensionsreglering för stadsfogdebefattningen.

Sedan Stadsfullmäktige den 27 november 1930 till Lönenämnden för utlåtande remitterat en framställning från Magistraten rörande omreglering av löne- och pensionförmånerna för stadsfogdebefattningen, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande september avgivit förslag i ämnet.

Lämnad tillfälle taga del av berörda utlåtande hade Drätselkammaren i skrivelse den 10 innevarande september tillstyrkt Lönenämndens förslag.

Magistraten hade därefter i avgivet yttrande i ärendet den 15 innevarande september meddelat, att Magistraten icke hade något att erinra emot förslaget ävensom att ledamoten av magistraten Rådmannen V. Åsberg inom Magistraten härutinnan varit av avvikande mening.

Efter föredragning av handlingarne i detta ärende (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 63) yrkade dels Herr Keijser, med instämmande av Herr K. Johansson, bordläggning av ärendet, dels ock Herr Sundström bifall till Lönenämndens i ärendet framställda förslag.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å bordläggningsyrkandet och frågan om ärendets omedelbara avgörande, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bordlägga ärendet.

§ 139.

Ang. omorganisation av kronouppbördskassörs- och 3:e rådmanstjänsterna samt löne o. pensionsreglering för sistnämnda befattning.

Sedan Stadsfullmäktige den 27 nästlidne augusti uppdragit åt Lönenämnden och Drätselkammaren att bereda en hemställan från Magistraten, att Stadsfullmäktige, i anledning därav, att nyligen avlidne kronouppbördskassören A. Eklundh åtnjutit avlöning enligt äldre lönestat än den för stadens befattningshavare i allmänhet gällande, ville bestämma löne- och pensionsförmåner beträffande kronouppbördskassörstjänsten i staden, hade Lönenämnden avgivit utlåtande i ärendet den 7 innevarande september.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 10 innevarande september såsom sitt yttrande förordat bifall till det av Lönenämnden framlagda förslaget samt meddelat, att vid ärendets behandling i Drätselkammaren dess ledamot Herr Keijser anmält reservation emot Drätselkammarens beslut.

Magistraten, som beretts tillfälle taga del av de sålunda avgivna yttrandena, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande september förordat bifall till Lönnämndens förslag och i samband därmed hemställt, att Stadsfullmäktige måtte antaga viss ändring av § 6 i arbetsordningen för Rådhusrätten och Magistraten i Västerås ävensom meddelat att reservation emot Magistratens beslut avgivits av Rådmannen Åsberg.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 64) uppstod en stunds överläggning, därunder dels Herr Sundström yrkade bifall till Lönenämndens och Magistratens förslag, vilket jämväl av Herr Borgmästaren förordades, dels ock Herr Keijser, med vilken Herrar Engdahl, Hult, Wass och Karl Johansson förenade sig, återremiss av ärendet till Lönenämnden för förnyad och ytterligare utredning.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å remissyrkandet och frågan om Stadsfullmäktige ville nu företaga ärendet till avgörande, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning återremittera ärendet till Lönenämnden.

§ 140.

Ang. beräkning av pension för f. Maskinisten vid varmbadhuset C. J. Söderlund.

Sedan Stadsfullmäktige den 27 nästlidne augusti för yttrande till Lönenämnden överlämnat en såsom egen motion av Herr Bergquist upptagen framställning från Maskinisten vid varmbadhuset C. J. Söderlund angående ändrade grunder för beräkning av Söderlunds pension, hade Lönenämnden i skrivelse den 9 innevarande september på anförda skäl föreslagit, att framställningen icke måtte föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i avgivet utlåtande den 10 innevarande september instämt i Lönenämndens förslag.

Efter tagen del av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 65) fattade Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström beslut i ärendet utan omröstning enligt Lönenämndens förslag.

§ 141.

Ang. tilläggspension åt f. slöjdläraren F. Ljung.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Folkskolestyrelsen hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande september föreslagit, att stadsfullmäktige ville förklara f. Slöjdläraren vid stadens folkskola Fritz Ljung berättigad att från avgången ur tjänsten den 1 juli 1931 uppbära kommunal tilläggspension med årligt belopp, utgörande skillnaden mellan Ljungs pension ur statlig pensionsanstalt inklusive eventuellt dyrtidstillägg och 2,532 kronor eller för närvarande omkring 430 kronor att årligen uttaxeras i folkskolans stat samt att för bestridande av denna pension, i vad den belöpte å del av innevarande år, anvisa ett anslag å förslagsvis 215 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 innevarande september förklarat sig icke hava något att erinra emot Lönenämndens förslag.

Efter tagen del av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 66) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Lönenämndens framställning.

§ 142.

Ang. tillstånd för staden att upplägga nytt amorteringslån.

Föredrogs och lades till handlingarne (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 67) en till Stadsfullmäktige överlämnad styrkt avskrift av en ämbetsskrivelse från Kungl. Finansdepartementet till Länsstyrelsen i Västmanlands län den 21 augusti 1931, enligt vilken Kungl. Maj:t bifallit Drätselkammarens jämlikt Stadsfullmäktiges beslut den 26 mars 1931 gjorda framställning om tillstånd för staden att upptaga ett på 25 års amortering ställt lån å 1,913,000 kronor.

§ 143.

Ang. tillstånd för Ernst Johan Andersson att idka handel med begagnade föremål.

Sedan Magistraten genom resolution den 3 nästlidne augusti anmodat Stadsfullmäktige avgiva yttrande i anledning av en av Ernst Johan Andersson hos Kon:s Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd att idka handel med begagnade föremål i fastigheten N:o 7 inom kvarteret Knut här i staden, hade Hälsovårdsnämnden, som under hand anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande september föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att sökanden beviljades tillstånd att i sina handelslokaler i ifrågavarande fastighet försälja och förvara begagnade föremål, dock icke lump, ben eller skrot.

Efter föredragning härav fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Hälsovårdsnämndens förslag.

§ 144.

Ang. tillstånd för Fru Karolina Elisabeth Örtegren att idka handel med begagnade föremål.

Sedan Magistraten genom resolution den 22 nästlidne augusti anmodat Stadsfullmäktige avgiva yttrande i anledning av en av Fru Karolina Elisabeth Örtegren hos Kon:s Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd att idka handel med begagnade föremål i fastigheten N:o 42 vid Stora gatan här i staden, hade Hälsovårdsnämnden, som under hand anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande september föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att sökanden beviljades tillstånd att i sina handelslokaler i ifrågavarande fastighet försälja begagnade föremål, dock icke lump, ben eller skrot.

Efter föredragning härav fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Hälsovårdsnämndens förslag.

§ 145.

Ang. byte av mark för reglering av tomten N:o 8 Ryttersborg.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 innevarande september hade Drätselkammaren anfört följande:

"Rätningen av den s. k. Persbobäcken i sträckningen förbi Ryttersborg, vilket arbete är under utförande, gör en reglering av tomten N:o 8 Rytters-

borg önskvärd, och skulle denna genomföras på sådant sätt, att ägaren av tomten skulle av staden förvärva två markområden om resp. c:a 20 och 114 kvm. och till staden avstå den tomtdel, som efter rätningen blir belägen öster om bäcken, i areal innehållande c:a 109 kvm.

I anledning därav, att bäckrätningen för tomtägaren medför intrång och skadegörelse å plantering och kostnader för den nyreglerade tomtens iordningsställande, skulle staden i samband med markbytets genomförande lämna skälig ersättning härför.

Drätselkammaren hemställer att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga Drätselkammaren, att på för staden antagliga villkor genomföra erforderligt markbyte för reglering av tomten N:o 8 Ryttersborg med kostnaden härför bestridd av reserverade köpeskillingsmedel."

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens sålunda gjorda hemställan.

§ 146.

Ang. försäljning av tomtmark invid Utmarksgatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 innevarande september hade Drätselkammaren anfört följande:

"Väster om Utmarksgatan och enligt planläggning av Hemdalsområdet, avsett att uppdelas å tomterna N:ris 120, 113, 111, 109 och 104 Hemdal, är ett staden tillhörigt område beläget.

Då det är uteslutet för staden att kunna utnyttja detta område för egen del, bör det säljas till ägaren av förenämnda tomter, och har denne härom gjort framställning. Med bifogande av karta, varå området finnes angivet inom röd markering, hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga Drätselkammaren att på för staden antagliga villkor försälja området samt, därest härför erfordras Kungl. Maj:ts medgivande på grund av områdets egenskap av donationsjord, dessförinnan utverka dylikt medgivande."

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens sålunda gjorda hemställan.

§ 147.

Ang. uppförande av ekonomibyggnad vid Hofdestalund.

Drätselkammaren hade med skrivelse den 10 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 68) under tillstyrkan till Stadsfullmäktiges prövning överlämnat en framställning från Lantegendomsnämnden, däri nämnden hemställt, att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Lantegendomsnämnden, att å egendomen Hofdestalund låta uppföra ny logbyggnad samt utföra tillbyggnad av gamla redskapslidret därstädes på sätt i skrivelsen närmare an-

givits, ävensom besluta, att kostnaderna härför, 6,000 kronor, skulle gäldas med 4,730 kronor 56 öre av reserverade och ännu återstående brandstodsmedel, erhållna efter branden vid Hofdestalund, samt till återstående del av inflytande arrendemedel för Hofdestalund på sätt, att arrendatorn av ifrågavarande egendom beviljades arrendefrihet för tid, som svarade mot detta belopp.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige efter anförande av Herr Pers samt på yrkande av Herr Sundström utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 148.

Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1930.

Genom resolution den 16 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 69) hade Magistraten till Stadsfullmäktige för fattande av beslut överlämnat av vederbörande revisorer avgiven berättelse över verkställd granskning av stadens räkenskaper för år 1930 jämte av Magistraten införskaffade förklaringar.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Robsahm jämlikt revisorernas tillstyrkan bevilja vederbörande förvaltningar ansvarsfrihet för revisionsåret.

§ 149.

Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk-

Sedan Stadsfullmäktige den 27 nov. 1930 uppdragit åt en av Stadsfullmäktige utsedd särskild kommitté att förbereda den till Stadsfullmäktige genom Länsstyrelsen hänskjutna frågan, huruvida och i så fall från vilken tid staden ville åtaga sig av riksdagen föreskrivna villkor för ombildning av högre allmänna läroverket i Västerås till högre samläroverk samt kommittén till Stadsfullmäktige avgivet utlåtande i frågan, hade Stadsfullmäktige den 28 sistlidne maj beslutat inhämta vidare utlåtanden i ärendet av Drätselkammaren och beredningsutskottet; och hade nu jämväl dessa utlåtanden till Stadsfullmäktige inkommit. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 71.)

På yrkande av Herr Sundström beslöto Stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

§ 150.

Ang. nytt apotek i staden och belägenheten av detsamma.

Genom resolution den 14 innevarande september hade Magistraten anmodat Stadsfullmäktige avgiva yttrande i uppkommen fråga angående behovet av ett nytt apotek i staden och, om sådant behov skulle anses föreligga, angående lämpligt förläggningsområde för apoteket.

Efter anmälan härav beslöto Stadsfullmäktige uppdraga åt beredningsutskottet att avgiva förberedande utlåtande i ärendet.

§ 151.

Ang. inrättande av en ordinarie poliskonstapelstjänst.

Föredrogs och lades till handlingarne Kon:s Befhdes i länet till Stadsfullmäktige överlämnade resolution den 19 innevarande september, enligt vilken Kon:s Befhde förklarat sig icke lagligen kunna meddela av polischefen begärt förordnande av ordinarie poliskonstapel vid Västerås stads poliskår.

§ 152.

Ang. försäljning av mark vid tomten N:o 1 B. a. Valsborg.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande september hade Drätselkammaren anfört följande:

"Utläggning av Vasagatan i rak fortsättning norr om Norra Ringvägen, vilket arbete är under utförande, möjliggör reglering av tomten N:o 1 B a Valsborg på sådant sätt, att till tomten skulle läggas ett staden tillhörigt mellan tomten och den nya gatan beläget kilformigt område till huvudsaklig del förut utgörande den s. k. Tunbyvägen och i areal innehållande omkring 290 kvm.

I anledning därav, att ägaren av förenämnda tomt begärt stadens medverkan för genomförandet av denna reglering hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga Drätselkammaren, att till pris och under villkor, Drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja ifrågavarande markområde."

Sedan Stadsfullmäktige på särskilt framställd fråga enhälligt medgivit, att detta ärende, ehuru ej upptaget på kallelselistan, finge nu företagas till avgörande, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning bifalla den av Drätselkammaren i ärendet gjorda framställningen.

§ 153.

Ang. val av ny ledamot i arbetslöshetskommittén.

Sedan Stadsfullmäktige den 27 nästlidne augusti till Beredningsutskottet för utlåtande remitterat en hemställan av Bokförlagsföreståndaren R. W. Hult att bliva befriad från uppdraget av vara ledamot av stadens arbetslöshetskommitté, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande september förordat bifall till berörda anhållan och avgivit förslag å ny ledamot i arbetslöshetskommittén i Herr Hults ställe.

På särskild framställd fråga medgåvo Stadsfullmäktige enhälligt, att detta ärende, ehuru ej upptaget på kallelselistan, finge nu företagas till avgörande.

Härefter beslöto Stadsfullmäktige entlediga Herr Hult från ifrågavarande

uppdrag samt utsågo med acklamation till ledamot av arbetslöshetskommittén för återstoden av innevarande år i den avgångnes ställe enligt Beredningsutskottets förslag Skolvaktmästaren Einar Gelin.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 29 september 1931.

ALB. LUNDKVIST.

Th. Bergquist. *Ernst Johansson.*

Offentligen uppläst den 29 september 1931, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västerås 1931. Västmanl. Folkbl. Tr.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 oktober 1931.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Berg, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Hellman, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Melin, Liljeblad, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. V. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg och Herr Edvin Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr Dahrné.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 154.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Willebrand och Östlund att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att justeringen jämte protokollets offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 2 nästkommande november kl. 1 e. m.

§ 155.

Ang. ombildning av högre allmänna läroverket till samläroverk.

Sedan Kon:s Befhde i länet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 21 juli 1930, med förmälan, att Kon:s Befhde uti nådigt brev den 27 juni samma år anbefallts att från Stadsfullmäktige i Västerås inhämta och till Kungl. Maj:t överlämna yttrande, utvisande huruvida och i sådant fall från vilken tid Västerås stad åtoge sig de av Riksdagen föreskrivna villkoren för ombildning av högre allmänna läroverket i Västerås till högre samläroverk, anmodat Stadsfullmäktige att avgiva och till Kon:s Befhde inkomma med yttrande i nu angivna hänseende, samt Stadsfullmäktige genom beslut dels den 27 november 1930 tillsatt en särskild kommitté för beredning av ifrågavarande ärende, dels ock, efter det utlåtande inkommit från denna kommitté, den 28

maj 1931 vidare uppdragit åt Drätselkammaren och Beredningsutskottet att avgiva yttrande i ärendet, hade sådana yttranden inkommit till Stadsfullmäktiges senaste sammanträde den 24 nästlidne september, därvid Stadsfullmäktige beslutat bordlägga ärendet.

Efter förnyad föredragning av handlingarne i detta ärende (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 71) uppstod en längre överläggning, varunder yrkades dels av Herrar Sundström, Thyresson, Hellman, Liljeblad, Beckman, Hedberg, Falk och Billert bifall till Drätselkammarens förslag, att Stadsfullmäktige ville besluta anhålla om uppskov med avgivande av det begärda svaret så lång tid, att inrättandet av det ifrågasatta samläroverket — därest Stadsfullmäktige vid slutlig prövning ville åtaga sig de skyldigheter, som härför utgjorde förutsättning — kunde ske från och med höstterminen 1935, dels av Herrar Wass, Eklund, Hellström, Hult och Widén bifall till Beredningsutskottets nedan återgivna förslag, dels ock av Herr Pers ytterligare bordläggning av ärendet, varjämte Herrar Engdahl och Leontein yttrade sig utan att framställa bestämt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto Stadsfullmäktige vid först framställd proposition å Herr Pers bordläggningsyrkande och frågan om Stadsfullmäktige ville nu företaga ärendet till avgörande utan omröstning, att ärendet skulle omedelbart företagas till avgörande.

Härefter meddelade ordföranden, därtill jämväl föranledd av ett under överläggningen gjort uttalande, att avgörande måste träffas, huruvida för bifall till Beredningsutskottets förslag i dess första punkt, i händelse av omröstning, erfordrades kvalificerad majoritet med anledning av att ett sådant beslut avsåge ett ändamål som kunde betraktas såsom nytt eller om endast enkel majoritet härutinnan vore erforderlig samt förklarade sig vilja till Stadsfullmäktiges avgörande hänskjuta detta spörsmål. Stadsfullmäktige beslöto härutinnan genom begärd och anställd omröstning med 30 ja emot 16 nej, vilka avgåvos för den uppfattningen, att kvalificerad majoritet vore erforderlig, uttala sig för att endast enkel majoritet fordrades för bifall till Beredningsutskottets förslag. Emot detta beslut reserverade sig Herrar Sundström, Falk, Fjellander, Hellman, Lundgren och Edvin Johansson.

Vid nu framställd proposition å bifall till Beredningsutskottets förslag i dess första punkt eller till Drätselkammarens förslag, fattade Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 27 ja emot 17 nej, avgivna för Drätselkammarens förslag, sitt beslut härutinnan i enlighet med Beredningsutskottets förslag.

Emot det sålunda fattade beslutet anmälde Herr ordföranden, med instämmande av Herr Thyresson, sin reservation under uttalande, att enligt

hans mening den verkställda utredningen i ärendet gåve vid handen, att det funnes möjlighet att ordna den högre undervisningen i staden på ett långt mera tillfredsställande sätt än genom upprättande av ett högre samläroverk samt att han genom sin reservation önskade tillkännagiva, att han på nämnda grund icke vore delaktig i det fattade beslutet. Vidare anfördes reservation emot beslutet av Herrar Falk, Hellman, Robsahm, Lundgren och Edvin Johansson, Herr Hellman med tillkännagivande att han önskade före protokollets justering inkomma med särskild skriftligen avfattad reservation.

Herr Hellmans reservation, som sedermera ingavs, var av följande lydelse:

"Reservation.

Mot det av Stadsfullmäktige den 29 okt. 1931 fattade beslutet att ikläda sig de förpliktelser, som erfordras för inrättande av ett högre samläroverk i Västerås, beder jag härmed få avlämna min reservation.

Som grund härför ber jag få anföra, att jag anser ett dylikt beslut erfordra kvalificerad majoritet, enär beslutet måste anses innebära anslag för ett nytt ändamål.

Dessutom anser jag, att beslutet ej föregåtts av en sådan beredning, att frågans ekonomiska innebörd varit klar för Stadsfullmäktige vid beslutstillfället, och i verkligheten vet ingen vilka kostnader för staden beslutet kan medföra.

Västerås den 31 okt. 1931.

O. HELLMAN."

Slutligen biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning 2:dra och 3:dje punkterna i Beredningsutskottets förslag.

Stadsfullmäktige hade sålunda i detta ärende i överensstämmelse med Beredningsutskottets förslag beslutat:

dels förklara, att staden — under förutsättning att eventuellt erforderlig lokalutökning på sätt i kommittéreservationen angåves eller på annat antagligt sätt till dess kunde åstadkommas — från och med den 1 juli 1932 ikläda sig skyldighet att tillhandahålla erforderliga lokaler för ett högre samläroverk i Västerås, ävensom bostad, eller hyresersättning åt rektor vid detsamma,

dels bemyndiga Drätselkammaren att av Västmanlands läns landsting tills vidare förhyra småskolesemenariets i Västerås fastighet för beredande av provisorisk lokalutökning för läroverket,

dels ock uppdraga åt Drätselkammaren att verkställa utredning och för Stadsfullmäktige framlägga förslag rörande erforderliga åtgärder för tillgodoseende för framtiden av samläroverkets lokalbehov.

§ 156.

Ang. trafikanordningar i hörnet av Köpmangatan och Stora gatan.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 november 1928 vid behandling av en framställning från Magistraten och Drätselkammaren om anläggande av en refuge vid hörnet av Köpmangatan och Stora gatan (Stadsfullmäktiges handlingar år 1928 N:o 72) beslutat återremittera ärendet till Drätselkammaren för förnyad utredning, hade Drätselkammaren nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar år 1931 N:o 72), med överlämnande av ett yttrande i ärendet från Magistraten, på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att för utförande av två trafikskiljare med belysningsanordningar m. fl. åtgärder för tillgodoseende av trafiken i hörnet av Köpmangatan och Stora gatan anvisa ett belopp av förslagsvis 3,100 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den av Drätselkammaren senast i ärendet gjorda framställningen.

§ 157.

Ang. inköp av ecklesiastika jordar inom norra kvarteret.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 73) hade Drätselkammaren under erinran om en tidigare behandling av samma angelägenhet, vilken dock ej lett till något resultat, hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att uppdraga åt Drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra framställning om förvärv åt staden av domprostens lönejord N:o 68 a å norra kvarteret samt den såsom lönejord åt domkyrkosysslomannen anslagna delen av N:o 119 norra kvarteret, allt inom Västerås stad.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens berörda hemställan.

§ 158.

Ang. konvertering av 1916 års obligationslån.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 74) hade Drätselkammaren, med förmälan, att Drätselkammaren vidtagit vissa i skrivelsen omförmälda åtgärder för konvertering av stadens jämlikt Kungl. Maj:ts den 8 oktober 1915 meddelade tillstånd upplagda obligationslån av år 1916, och därvid bland annat hos Kungl. Maj:t anhållit om tillstånd för staden att utbyta den återstående delen av obligationslånet mot ett reverslån att amorteras under loppet av 24 år, hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att, med godkännande av de i skri-

velsen omförmälda av Dräselkammaren vidtagna åtgärderna, bemyndiga Drätselkammaren att, på de villkor, Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, för stadens räkning upptaga ett reverslån å 881,000 kronor för inlösen av vid nästkommande årsskifte utelöpande för amortering ej utlottade obligationer tillhörande stadens lån av år 1916.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens berörda hemställan.

§ 159.

Ang. igångsättande av reservarbeten för arbetslösa.

I skrivelse den 15 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 75) hade Drätselkammaren, under åberopande av i ärendet gjord framställning från Arbetslöshetskommittén på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville för igångsättandet av s. k. reservarbeten för arbetslösa anvisa åt Drätselkammaren ett anslag å högst 50,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren framdeles kunde komma att besluta.

Efter föredragningen av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning på yrkande av Herrar Sundström och Engdahl, bifalla Drätselkammarens föreliggande framställning.

§ 160.

Ang. tillbyggnad av omnibustrafikstationen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 76) hade Drätselkammaren föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för tillbyggnad av stadens omnibustrafikstation anvisa ett anslag å 20,000 kronor att, under förutsättning att kontrakt dessförinnan uppgjordes med arrendatorn av busstationen om en årlig tilläggshyra å 2,000 kronor, användas för stationens utökning med en tillbyggnad enligt ritning att förskotteras av tillgängliga medel för att sedermera gäldas av årshyrorna för stationen.

Under överläggningen härom yrkade dels Herr Sundström, med vilken Herr Hult förenade sig, bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock Herr Henning avslag därå.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena, beslöto Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 22 ja emot 20 nej, avgivna för bifall till Drätselkammarens förslag, avslå den gjorda framställningen.

§ 161.

Ang. breddning av Stora gatan i Oxbacken.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 77) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville för breddning av Stora gatan i den s. k. Oxbacken anvisa ett anslag å 48,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att sedermera slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren i samband med fastställelse av stadens budget för nästkommande år kunde komma att besluta.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens framställning.

§ 162.

Ang. anordnande av varmvattenberedare i högre allmänna läroverkets byggnader.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 78) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 4,500 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta förslagsanslaget för anskaffning av varmvattenberedare i högre allmänna läroverkets huvudbyggnader.

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Falk, som förmälde att efter avlåtande av Drätselkammarens skrivelse upprättats ett nytt förslag för de ifrågasatta anordningarna och att utsikt förefunnes att, om detta senare förslag följdes, kostnaderna kunde nedbringas, utan omröstning på det sätt bifalla Drätselkammarens förslag att det begärda beloppet ställdes till Drätselkammarens förfogande såsom förslagsanslag att användas för det ifrågavarande ändamålet, på sätt Drätselkammaren efter förnyad omprövning kunde finna mest fördelaktig.

§ 163.

Ang. förvärv av mark för en öppen plats i hörnet av Landtvärns- och Hammarbygatorna.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande oktober hade Drätselkammaren anfört följande:

"Enligt avhandling den 25 februari 1928 överläto f. Länsdikaren J. Hallberg och Bibliotekarien Oscar Hallberg å Västerås stad av dem tillhöriga lägenheten Eriksberg mark för en gata med 6 meters bredd i riktning från Landtvärnsgatan väster ut över lägenheten och fram till den tomt, som utlagts till därå uppförd huvudbyggnad. Arealen för denna mark utgjorde omkring 220 kvm.

Nuvarande ägaren av lägenheten Eriksberg förenämnde Oscar Hallberg har under förutsättning, att denna överlåtelse bleve annulerad, förklarat sig

vilja till staden överlämna ett annat och större område av lägenheten utmed Hammarbygatan i areal omkring 800 kvm. utan annat vederlag än skyldighet för staden att iordningställa området som öppen plats och att anordna ny servisledning från Hammarbygatan till huvudbyggnaden å lägenheten. Kostnaden för denna servisledning skulle enligt beräkning av stadens tekniska verk uppgå till omkring 1,200 kronor.

Den avsevärda uppoffring för fastighetsägaren, som överlåtelsen skulle innebära, har han motiverat med önskemålet att kunna bereda staden möjlighet, att till trevnad för omgivningen ordna den överlåtna marken som öppen plats i avseende varå ifrågasatts, att den skulle förses med plantering och framdeles väl underhållas. Ett samtidigt framfört förslag, att platsen skulle erhålla namn efter lägenheten Eriksberg eller dess ägare, har synts Drätselkammaren kunna upptagas till välvillig behandling.

Drätselkammaren har ansett, att staden tacksamt och icke minst av den anledning, att detta markförvärv undanrödjer en del trafiksvårigheter som föreligga vid Drottninggatans mynning i Hammarbygatan och som säkerligen komme att öka genom dessa gators upplåtelse för omnibustrafik, bör antaga det föreliggande erbjudandet.

Drätselkammaren hemställer därför, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att i huvudsaklig överensstämmelse med det förut anförda träffa avtal med ägaren av lägenheten Eriksberg om förvärv av cirka 800 kvm. mark för utläggning av en öppen plats invid Hammarbygatan emellan Landtvärnsgatan och Drottninggatan i utbyte mot det förut till staden av lägenheten överlämnade förut angivna vägområdet samt att för den kostnad, som i samband med bytet skulle uppkomma och avse utgift för ny servisledning till huvudbyggnaden å lägenheten, anvisa ett anslag att utgå av reserverade köpeskillingsmedel å förslagsvis 1,200 kronor.."

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning härav utan omröstning det av Drätselkammaren framställda förslaget.

§ 164.

Ang. ordnande av gatorna vid kvarteren Gunvald och Gösta.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande oktober hade Drätselkammaren anfört följande:

"Sedan kvarteren Gösta och Gunvald numera bebyggts har skyldighet för staden inträtt att utlägga och iordningställa kvarteren omgivande gator och öppna platser, Knutsgatan, Brahegatan, Wallingatan och planen invid Rudbecksparken.

Kostnaden härför är av byggnadschefskontoret beräknad till 3,660 kronor.

Med överlämnande av denna kostnadsberäkning hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville för denna gatuutläggning anvisa erforderligt anslag förslagsvis 3,700 kronor att utgå av i budgeten för innevarande år avsatta anslag för diverse och oförutsedda behov."

Efter härav tagen del godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 165.

Ang. byte av mark för reglering av tomterna n:ris 100 och 101 i kvarteret Martin.

I Skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande oktober hade Drätselkammaren anfört följande:

"Sedan underhandlingar pågått mellan Drätselkammaren och ägaren av tomterna N:ris 3 och 4 inom byggnadskvarteret Martin om genomförandet av sådan av stadsplanen beroende reglering av dessa tomter, att till tomten N:o 4 skulle läggas mark av Lillåns strandområde i areal 160 kvm. och från denna tomt samt tomten N:o 3 avskiljas resp. 60,4 och 82,8 kvm. för vidgning av Sturegatan, har preliminär överenskommelse träffats om byte av mark, baserad på ett markpris motsvarande taxeringsvärdet eller 38 kronor pr kvm. för mark av tomten N:o 3 och 26 kronor pr kvm. för mark av tomten N:o 4 samt mark av Lillåns strandområde.

Drätselkammaren, som anser dessa regleringar böra genomföras i ett sammanhang, hemställer, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att med förenämnda markvärden såsom grund för uppgörelsen och under de villkor i övrigt, som kunna vara för staden antagliga, genomföra för regleringarne erforderliga markbyten med kostnaden härför bestridd av reserverade köpeskillingsmedel."

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens framställning.

§ 166.

Ang. byte av mark för reglering av lägenheten Rosenhill invid Persbobäcken.

I Skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande oktober hade Drätselkammaren anfört följande:

"Genom rätning av den s. k. Persbobäcken emellan Persbovägen och Eriksborgsgatan har frågan om reglering av de närmast väster om bäcken belägna områdena, utgörande delar av Rosenhill och Eriksborg blivit aktuell.

Denna reglering skulle genomföras på sådant sätt, att staden till ägaren av dessa områden skulle överlåta den mark av Kristiansborg, som efter bäck-

rätningen kommit att ligga väster om bäcken och som utgöra i areal omkring 740 kvm. samt att markägaren skulle till staden avstå mark öster om bäcken i areal omkring 40 kvm.

Sedan ägaren av markområdena begärt stadens medverkan till genomförandet av denna reglering, får Drätselkammaren, med överlämnande av karta häröver, hemställa, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att på för staden antagliga villkor genomföra för ifrågavarande reglering erforderligt markbyte."

Stadsfullmäktige godkände utan omröstning Drätselkammarens sålunda framställda förslag.

§ 167.

Ang. Kon:s Befhd:s fastställelse av stadsplaneändring beträffande kvarteren Gudmund och Grimm.

Föredrogs och lades till handlingarne till Stadsfullmäktige inkommet utdrag av protokoll, hållet inför Kon:s Befhde i länet den 15 augusti 1931, utvisande att Kon:s Befhde fastställt Stadsfullmäktiges den 26 mars 1931 fattade beslut om jämkning i stadsplanen beträffande kvarteren Gudmund och Grimm.

§ 168.

Ang. bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag till brandväsendet.

En från Städernas Allmänna Brandstodsbolag ankommen skrivelse med meddelande, att bolaget ämnade till staden överlämna vissa belopp såsom bidrag till brandväsendet, beslöto Stadsfullmäktige remittera för yttrande och förslag beträffande medlens användning till Brandstyrelsen och Drätselkammaren.

§ 169.

Ang. uppförande på ordinarie stat av befattningar å barnavårdsbyrån.

En framställning från Barnavårdsnämnden angående uppförande på ordinarie stat av befattningen som föreståndare och barnavårdsman, kvinnlig barnavårdsman samt barnavårdssyster, beslöto Stadsfullmäktige remittera till Lönenämnden och Drätselkammaren för förberedande behandling.

§ 170.

Ang. utdragning av Metallvägen till Tegnérgatan

En av Herr Engdahl framburen motion med förslag, att Stadsfullmäktige måtte fatta beslut om upptagande av den s. k. Metallvägen fram till Tegnér-

gatan såsom utfartsväg för Sandgärdet, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av motionären remittera till Drätselkammaren för utlåtande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 2 november 1931.

FREDR. FÅHRÆUS.
E. Willebrand. Erik Östlund.

Offentligen uppläst den 2 november 1931, betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 november 1931.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Keijser, Håvberg, Wass, Hult, Hellman, Eklund, Sund, Dahrné, Melin, Liljeblad, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg och Herr Edvin Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar Thyresson, Fjellander, Engdahl, Hellström, Widén, Beckman och Wirén.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 171.

Justering.

Uppdrogs åt Fru Olsson och Herr C. W. Karlsson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle ske å Rådhuset måndagen den 30 innevarande november kl. 1 e. m.

§ 172.

Ang. byte av mark för utläggning av Eriksgatans fortsättning och reglering av invidliggande områden.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 79) hade Drätselkammaren i och för genomförande av gatu- och tomtmarksreglering för framdragande västerut av Eriksgatan i en föreslagen något ändrad sträckning hemställt om bemyndigande att genom bytesavtal på de villkor Drätselkammaren ägde bestämma, till Änkefru Carolina Hygrell överlåta av staden tillhörig mark ett område av cirka 830 kvm., avsett att jämte Fru Hygrell förut tillhörig mark utgöra sydvästra hörntomten i ett kvarter, som bildades av det s. k. Bellevueområdet, i vederlag mot av Fru Hygrell förut till staden överlämnad mark av 225 kvm. areal, som enligt den nya regleringen skulle bliva tomtmark i stället för enligt tidigare

planläggning gatumark, samt utgiven ersättning för värdet av mark, som förut avsetts att ingå i gata men numera skulle bliva tomtmark, utgörande 457 kvm., ävensom mot överlåtelse till staden av cirka 140 kvm. mark, som enligt den nya regleringen skulle ingå i nyssnämnda kvarter.

På yrkande av Herr Sundström godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens sålunda framställda förslag.

§ 173.

Ang. försäljning av ett markområde invid Djuphamnsvägen

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 80) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren, att till pris och under villkor i övrigt, som Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, försälja ett staden tillhörigt markområde å omkring 120 kvm:s areal, liggande mellan vägen till djuphamnen och stadsägan N:o 124.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens berörda hemställan.

§ 174.

Ang. asfaltbeläggning å en del av Allégatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande månad (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 81) hade Drätselkammaren föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för utförande av beläggning med asfalt av körbanan i Allégatan mellan Stora gatan och Kopparbergsvägen anvisa ett belopp av 13,000 kronor att utgå ur det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning härav yrkade dels Herrar Sundström, Hedberg och Sund bifall till vad Drätselkammaren hemställt, dels ock Herr Edvin Johansson avslag å framställningen.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena godkände Stadsfullmäktige utan omröstning det av Drätselkammaren framställda förslaget.

§ 175.

Ang. ny levnadskostnadsundersökning.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande november hade Kungl. Socialstyrelsen anhållit om meddelande, huruvida Stadsfullmäktige önskade, att Västerås stad skulle medtagas i en levnadskostnadsundersökning, som skulle äga rum under år 1932 och i så fall dels åtaga sig införskaffa erforderligt primärmaterial och dels ville bidraga till de därmed förenade kostnaderna enligt i skrivelsen angivna grunder.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera framställningen till Drätselkammaren och Beredningsutskottet för förberedande behandling.

§ 176.

Ang. inrättande av ett nytt apotek i staden och belägenheten av detsamma.

Sedan Magistraten genom resolution den 14 sistlidne september anmodat Stadsfullmäktige avgiva yttrande i uppkommen fråga angående behovet av ett nytt apotek i staden och, därest sådant behov skulle anses föreligga, angående lämpligt förläggningsområde för det nya apoteket samt Stadsfullmäktige den 24 i samma månad uppdragit åt Beredningsutskottet att avgiva förberedande utlåtande i ärendet, hade Beredningsutskottet nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 82) på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige ville förklara sig icke hava något att erinra emot inrättandet av ett nytt apotek i staden med ett förläggningsområde, som i överensstämmelse med vad Hälsovårdsnämnden föreslagit, begränsades i norr av Kristinagatan, i väster av Västmannagatan, i söder av Gustafsgatan och i öster av Hållgatan, samt att Stadsfullmäktige därvid måtte uttala som önskemål, att vederbörande myndighet ville närmare undersöka möjligheten av annan förläggning av nuvarande apoteket Hjorten längre österut utefter Stora gatan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet meddelade Herr Sund, att Beredningsutskottet efter avlåtande av sitt berörda yttrande, ånyo haft ärendet till behandling och därvid så till vida ändrat sitt förslag, att vad Beredningsutskottet yttrat om flyttningen av apoteket Hjorten skulle utgå ur dess utlåtande, samt yrkade, med instämmande av Herr Wass, bifall till det sålunda ändrade förslaget. Herrar Sundström och C. W. Karlsson yrkade, att Stadsfullmäktige måtte ifråga om belägenheten av ett tredje apotek uttala sig enligt Herr Oests inom Hälsovårdsnämnden avgivna reservation och sålunda förorda, att ett sådant borde vara förlagt inom ett område begränsat i väster och söder av Kristiansborgsallén, Knutsgatan, Kopparbergsvägen, Östermalmsgatan, Östra Ringvägen och Pilgatan.

Herr Pers föreslog, att Stadsfullmäktige måtte förklara, att något större behov av ett nytt apotek i staden icke förefanns och att Stadsfullmäktige ej vore beredda att yttra sig om belägenheten av ett tredje apotek. Slutligen yrkade Herr Hedberg, som ej hade något att invända emot inrättande av ett tredje apotek, att Stadsfullmäktige måtte bordlägga ärendet med avseende å yttrande om belägenheten av ett sådant.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes proposition å under densamma gjorda yrkanden; och beslöto Stadsfullmäktige utan omröst-

ning, dels i enlighet med Beredningsutskottets förslag förklara sig icke hava något att erinra emot inrättande av ett nytt apotek i staden, dels ock i fråga om belägenheten av detsamma, bordlägga ärendet till nästkommande sammanträde.

§ 177.

Ang. bestämmande av sjukavlöning åt en befattningshavare.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 nästlidne oktober hade Lönenämnden med förmälan, att kontorsbiträdet av 1:sta klass vid stadens tekniska verk Fru Hulda Klingvall enligt anmälan från Vatten- och Gasverksstyrelsen vore i åtnjutande av sjukledighet från den 21 februari 1930 och att styrelsen efter samråd med Lönenämnden för tiden efter den 21 februari 1931 i avbidan på beslut av Stadsfullmäktige låtit till Fru Klingvall utbetala 50 % av hennes avlöning, på grund av bestämmelse i gällande lönestat hemställt, att Stadsfullmäktige ville, med godkännande av berörda i ärendet redan vidtagna åtgärd, bestämma, att Fru Klingvall, så länge hon av sjukdomen vore hindrad tjänstgöra och under högst ett år från den 21 februari 1931, skulle vara skyldig avstå 50 % av sina löneförmåner, och att, därest sjukdomen varade ännu längre, det skulle bero på nytt beslut av Stadsfullmäktige, huruledes med hennes avlöning därefter skulle förfaras.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande november tillstyrkt vad Lönenämnden sålunda föreslagit.

Efter föredragning av berörda handlingar (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 83) fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet i enlighet med Lönenämndens förslag.

§ 178.

Ang. upptagande av barnavårdsnämndens befattningshavare på ordinarie stat m. m.

Barnavårdsnämnden hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 nästlidne oktober hemställt att Stadsfullmäktige ville besluta, att befattningarne vid nämndens barnavårdscentral som föreståndare och barnavårdsman, som kvinnlig barnavårdsman och som barnavårdssyster måtte upptagas på ordinarie stat och inrymmas, förstnämnda befattning i 36:te samt de två sistnämnda befattningarne i 22:dra lönegruppen av lönestaten för stadens befattningshavare.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 nästlidne oktober beslutat remittera framställningen till Lönenämnden och Drätselkammaren, hade de begärda yttrandena nu inkommit till Stadsfullmäktige (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 84).

Lönenämnden hade därvid på anförda grunder hemställt, att befattningarne i fråga måtte överföras på fast stat med inplacering av befattningen som föreståndare och barnavårdsman i lönestatens 34:de lönegrupp och befattningarne som kvinnlig barnavårdsman och barnavårdssyster i dess 22:dra lönegrupp.

Drätselkammaren hade hemställt om bifall till vad Lönenämnden i ärendet föreslagit.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade dels Herr Sundström bifall till Lönenämndens förslag, dels ock Herrar Hult och Sjöberg bifall till samma förslag, dock med den ändringen, att föreståndare- och barnavårdsmannabefattningen skulle vara inplacerad i 33:dje lönegruppen.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet i enlighet med Herrar Hults och Sjöbergs under överläggningen framställda ändringsförslag.

§ 179.

Ang. beviljande av tilläggspension åt en skolköksläraringa.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande november hade Lönenämnden i anledning av framställning i ämnet från Folkskolestyrelsen föreslagit, att Stadsfullmäktige ville förklara Skolköksläraringa Anna Tunell berättigad att från avgången ur tjänsten den 1 nästkommande december uppbära kommunal tilläggspension, uppgående årligen till skillnaden mellan ett belopp av 2,163 kronor och den pension jämte dyrtidstillägg, hon komme att åtnjuta från statlig pensionsanstalt — nu utgörande 1,788 kronor — eller för närvarande 375 kronor, att årligen uttaxeras i folkskolans stat samt att, i vad tilläggspensionen belöpte å del av innevarande år, utgå av årets förslagsanslag.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle taga del av framställningen, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande november tillstyrkt Lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 85) yrkade dels Herr Leontein bordläggning av ärendet, dels ock Herr Sundström bifall till Lönenämndens förslag.

Vid framställd proposition å Herr Leonteins yrkande och frågan om Stadsfullmäktige ville i dag avgöra ärendet, beslöto Stadsfullmäktige bordlägga frågan till nästkommande sammanträde.

§ 180.

Ang. beviljande av understöd åt en kommunalarbetare.

Lönenämnden hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande november i anledning av inkommen framställning föreslagit, att Kommunalarbetaren Erik Alfred Tibbling måtte från avgången ur sin arbetsanställning tilldelas ett årligt understöd av 762 kronor att utgå av uttaxerade medel.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle taga del av Lönenämndens framställning, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande november hemställt om bifall till Lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 86) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den i ärendet gjorda framställningen.

§ 181.

Ang. anställande av en skolsköterska.

Sedan Stadsfullmäktige vid behandling av förslaget till utgifts- och inkomststat för staden för år 1931 den 22 december 1930 till Lönenämnden för yttrande remitterat en av Folkskolestyrelsen gjord framställning om upptagande på extra stat av en befattning som skolsköterska, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande november föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta, att i Folkskolestyrelsens budget för år 1932 skulle till gäldande av uttaxerade medel uppföras ett förslagsanslag å 2,000 kronor, varmed skulle under samma år avlönas en skolsköterska vid folkskolan med 225 kronor i månaden för en beräknad effektiv arbetstid av omkring nio månader.

Drätselkammaren hade i ärendet den 20 innevarande november i avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till Lönenämndens i ärendet framställda förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 87) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Lönenämndens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 182.

Ang. åtgärder i anledning av arbetslösheten.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från stadens arbetslöshetskommitté hade drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 88) i överensstämmelse med kommitténs framställning hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta:

d e l s uttala, att i den omfattning som det vore möjligt, arbeten anord-

nades för de arbetslösa och blott i andra hand understödsvägen anlitades samt anmoda Drätselkammaren undersöka, huruvida icke reservarbeten kunde anordnas i större omfattning än för närvarande skedde,

d e l s medgiva, att ogifta arbetslösa, därest arbete icke kunde anskaffas åt dem i behövlig omfattning, understöd finge tilldelas i form av bespisning eller på anat sätt, som det tillkomme arbetslöshetskommittén att avgöra,

d e l s förklara, hinder icke mötte för arbetslöshetskommittén att anställa tillfällig arbetskraft för verkställande av för kommitténs verksamhet behövliga utredningar,

d e l s o c k medgiva, att behövliga medel för nu omförmälda åtgärder finge disponeras av det anslag å 50,000 kronor, som Stadsfullmäktige anvisat den 29 oktober 1931.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning till alla delar den gjorda framställningen.

§ 183.

Ang. Kungl. Finansdepartementets cirkulär rörande upplåning.

Föredrogs och lades till handlingarne ett genom Magistratens resolution den 4 innevarande november till Stadsfullmäktige överlämnat avtryck av en cirkulärskrivelse från Herr statsrådet och chefen för Kungl. Finansdepartementet med anmaning till rikets kommuner att iakttaga återhållsamhet i fråga om anslag, som krävde upplåning.

§ 184.

Ang. Kon:s Befhd:s resolution rörande polispersonalens semester samt begravningshjälp.

Föredrogs och lades till handlingarne Kon:s Befhedes i länet till Stadsfullmäktige överlämnade resolution den 7 innevarande november, varigenom Kon:s Befhde fastställt, i vad de avsåge befattningshavare vid polisväsendet, av Stadsfullmäktige genom beslut den 16 december 1929 antagna löne- och pensionsstater jämte kompletterade beslut den 29 januari 1931 om begravningshjälp och den 27 augusti 1931 om semester.

§ 185.

Ang. Kon:s Befhd:s resolution rörande Poliskonstapel L. Gustafssons m. fl. besvär över stadsfullmäktiges beslut ang. löne- och pensionsstater för stadens befattningshavare.

Föredrogs och lades till handlingarne Kon:s Befhdes i länet till Stadsfullmäktige överlämnade resolution den 7 innevarande november, varigenom Kon:s Befhde icke funnit skäl bifall av poliskonstaplarne L. Gustafsson m. fl. anförda besvär över Stadsfullmäktiges beslut den 16 december 1929 angående löne- och pensionsstater för stadens befattningshavare.

§ 186.

Ang. ombildning av högre allmänna läroverket till samläroverk.

Genom resolution den 21 innevarande november hade Magistraten anmodat Stadsfullmäktige avgiva yttrande i anledning av besvär, som anförts över Stadsfullmäktiges beslut den 29 nästlidne oktober i fråga om ombildning av högre allmänna läroverket i Västerås till högre samläroverk.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera handlingarne i ärendet till Beredningsutskottet för förberedande utlåtande.

§ 187.

Ang. pension åt Polismannen Emil Kraft.

Frambar Herr Wass en av honom såsom motion upptagen framställning från polismannen Emil Kraft att vid avskedstagandet komma i åtnjutande av full pension.

Efter föredragning av framställningen beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av motionären remittera densamma för utlåtande till Polisnämnden och Lönenämnden.

§ 188.

Ang. inräkning av tjänstebeklädnadsförmån i underlaget för erhållande av pension.

I skrivelse till Stadsfullmäktige denna dag hade Beredningsutskottet föreslagit, att förmånen av fri tjänstebeklädnad och slitningsersättning skulle inräknas i det underlag, varå pension utginge.

Efter föredragning härav, yrkade dels Herr Sund bifall till Beredningsutskottets framställning, dels ock Herr vice ordföranden, med vilken Herrar Hult och Edvin Johansson förenade sig, att framställningen måtte remitteras för yttrande till Lönenämnden.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning remittera framställningen till Lönenämnden.

§ 189.

Ang. Domprosten Fredr. Fåhræus avsägelse av stadsfullmäktigeuppdraget.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 25 innevarande november hade Stadsfullmäktiges ordförande Herr Domprosten Fredr. Fåhræus avsagt sig sitt uppdrag som stadsfullmäktig från och med innevarande års utgång.

På förslag av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige godkänna avsägelsen och hos Magistraten göra anmälan om den ledighet, som härigenom komme att uppstå i och för anställning av röstsammanräkning för utseende av ny ledamot av Stadsfullmäktige i den avgåendes ställe.

§ 190

Ang. Domprosten Fredr. Fåhræus avsägelse av kommunala förtroendeuppdrag.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 25 innevarande november hade Domprosten Fredr. Fåhræus anhållit att med innevarande års slut bliva befriad från följande honom av Stadsfullmäktige anförtrodda uppdrag, nämligen ledamotskap i folkskolestyrelsen, Barnavårdsnämnden, lokalstyrelsen för Västerås högre allmänna läroverk, styrelsen för Västerås stads anstalter för yrkesundervisning, nämnden för Sundinska understödsfonderna och nämnden för Sundinska donationsfonden samt såsom delegerad för Noreliska fonden.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla den gjorda framställningen samt uppdraga åt Beredningsutskottet att inkomma med förslag till erforderliga fyllnadsval.

§ 191.

Ang. tid för Stadsfullmäktiges decembersammanträde.

Beslöts, att Stadsfullmäktiges sista sammanträde för året skulle avhållas den 21 december med fortsättning den 22 i samma månad.

§ 192.

Ang. utförande av Domprosten Fredr. Fåhræus porträtt i olja för Stadsfullmäktiges sessionssal.

Vid sammanträdets slut vände sig Herr vice ordföranden till Stadsfullmäktiges ordförande och anhöll med anledning av dennes förestående avgång från sitt uppdrag, att han ville tillåta, att staden läte utföra hans porträtt, målat i olja för att upphängas i Stadsfullmäktiges sessionssal.

Herr ordföranden uttalade sitt tack för denna uppmärksamhet och förklarade sig villig medverka till tillkomsten av ett sådant porträtt.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 30 november 1931.

FREDR. FÅHRÆUS.
Ida Olsson. *Carl W. Carlsson.*

Offentligen uppläst den 30 november 1931, betygar

Ex offico:
Theofil Öberg.

Västerås 1931. Västmanlands Folkblads Tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 21 december 1931.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg och Herr Edvin Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar Hellman, Liljeblad, Bergquist och David Johansson.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 193.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Larsson och Robsahm att jämte Herr ordföranden justera detta sammanträdes protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset torsdagen den 31 innevarande december kl. 1 em.

§ 194.

Ang. inrättande av ett nytt apotek i staden och belägenheten av detsamma.

Sedan Stadsfullmäktige vid behandling den 26 nästlidne november av fråga om inrättande av ett nytt apotek i staden och belägenheten av detsamma beslutat dels förklara sig icke hava något att erinra emot inrättande av ett nytt apotek i staden, dels ock i fråga om belägenheten av detsamma bordlägga ärendet, så återupptogs nu frågan i sistberörda hänseende till förnyad behandling.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 82) och sedan från Stadsfullmäktiges protokoll för den 26 näst-

lidne november antecknats, att Beredningsutskottet ändrat sitt förberedande utlåtande så till vida, att vad utskottet däri anfört om flyttning av apoteket Hjorten skulle utgå ur dess förslag, uppstod en stunds överläggning, därunder yrkades dels av Herrar Wass, Keijser, Hult och Fjellander, att Stadsfullmäktige i fråga om belägenheten av ett eventuellt tredje apotek i staden ville uttala sig i enlighet med Hälsovårdsnämndens och Beredningsutskottets ändrade förslag, dels ock Herrar Hedberg, Sundström och C. W. Karlsson, att Stadsfullmäktige ville härutinnan ansluta sig till Herr Oests inom Hälsovårdsnämnden avgivna reservation.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena fattade Stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i förevarande fråga enligt Hälsovårdsnämndens och Beredningsutskottets förslag, vadan Stadsfullmäktige sålunda uttalat sig för att, därest ett tredje apotek komme att inrättas i staden, detsamma borde förläggas inom ett område, som begränsades av Kristinagatan i norr, Västmannagatan i väster, Gustafsgatan i söder och Hållgatan i öster.

På förslag av Herr Sundström beslöto Stadsfullmäktige att protokollet i detta ärende skulle särskilt justeras och tillkännagavs, att denna justering och i samband därmed offentlig uppläsning av protokollet skulle äga rum vid Stadsfullmäktiges fortsatta sammanträde under morgondagen kl. 6 em.

Justerat den 22 december 1931, bestyrkes

FREDR. FÅHRÆUS.

Georg Robsahm. *C. F. Larsson.*

Offentligen uppläst den 22 december 1931, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

§ 195.

Ang. tilläggspension åt en skolkökslä-

Sedan Stadsfullmäktige den 26 nästlidne november bordlagt ett av Lönenämnden framfört och av Drätselkammaren tillstyrkt förslag, att Stadsfullmäktige ville förklara Skolköksläraringen Anna Tunell berättigad att från av-

gången ur tjänsten den 1 december 1931 uppbära kommunal tilläggspension, uppgående årligen till skillnaden mellan ett belopp av 2,163 kronor och den pension jämte dyrtidstillägg, hon komme att åtnjuta från statlig pensionanstalt — nu utgörande 1,788 kronor — eller således för närvarande 375 kronor att årligen uttaxeras i folkskolans stat samt att, i vad tilläggspensionen belöpte på del av innevarande år, utgå av årets förslagsanslag (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 85), så återupptogs nu detta ärende till förnyad handläggning. *rarinna; bestämmande av arvoden för pensionering av övningslärare vid folkskolan.*

Sedan de bordlagda handlingarne föredragits upplästes en skrivelse av den 19 innevarande december från Folkskolestyrelsen, däri styrelsen på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att lärare i övningsämne tillerkändes kommunal tilläggspension enligt samma grunder, som gällde för övriga folkskolans lärare, varvid slöjdlärare likställdes med folkskollärarinna samt skolköks- och slöjdlärarinna med småskollärarinna.

På yrkande av Herr Leontein, med vilken Herr Sundström instämde, beslöto Stadsfullmäktige dels i fråga om tilläggspension åt skolkökslärarinnan Tunell för närvarande godkänna Lönenämndens förslag under förbehåll av eventuell ändring, sedan Folkskolestyrelsens nyssberörda framställning slutbehandlats, dels ock beträffande sistberörda framställning remittera densamma till Lönenämnden för utlåtande.

§ 196.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 90) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga Drätselkammaren att till pris och under villkor i övrigt, som Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, försälja de delar av tomterna N:ris 38 och 39 i stadens norra kvarter, som återstode, efter det ifrån tomterna avskilts vad som åtginge för vidgning av Smedjegatan enligt gällande stadsplan, ävensom vidtaga andra för denna försäljning erforderliga förberedande åtgärder. *Ang. reglering och försäljning av fastigheterna n:ris 38 och 39 norra kvarteret.*

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens sålunda gjorda framställning.

§ 197.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 sistlidne oktober till Brandstyrelsen och Drätselkammaren för yttrande remitterat ett meddelande från Städernas Allmänna Brandstodsbolag, att bolaget beslutat till staden överlämna ett årligt *Ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.*

belopp såsom bidrag till brandväsendet samt att för innevarande år detta belopp bestämts till 3,200 kronor hade nu de sålunda infordrade utlåtandena till Stadsfullmäktige inkommit. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 91.)

Brandstyrelsen hade för sin del föreslagit, att de bidrag, som sålunda lämnades av Städernas Allmänna Brandstodsbolag skulle tills vidare fonderas och framdeles användas för ombyggnad av brandverkets brandtelegraf.

Drätselkammaren hade å sin sida föreslagit, att Stadsfullmäktige ville under uttalande av sin tacksamhet för det i utsikt ställda bidraget besluta, att detsamma skulle för innevarande år fonderas för ändamål, som betjänade stadens brandväsens utveckling och fulländning, i enlighet med vad som framdeles komme att bestämmas.

På yrkande av Herr Sundström fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Drätselkammarens förslag.

§ 198.

Ang. tomtindelning och byggnadsbestämmelser för kvarteret Grimm.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 92) hade Byggnadsnämnden på anförda grunder föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta för sin del godkänna å karta, upprättad i juni 1931 av stadsingeniören Gösta Smitt, angivet förslag till indelning av byggnadskvarteret Grimm i tomter, att i anslutning till å denna karta gjord markering för bebyggelsen av kvarteret antaga följande bestämmelser:

"Byggnad må uppföras till en höjd av högst 12 meter, räknat från omgivande markens medelhöjd till korsningen av väggliv och takfall. Takfall må icke givas större lutningsvinkel mot horisontalplanet än 30 grader för högsta tillåtna höjden.

Bottenvåningens golv må förläggas högst en och en halv (1,5) meter över angränsande markyta.

Å med punktering betecknat område må byggnad icke uppföras.

Å med små cirklar betecknat område må endast mindre byggnad för sopstation uppföras.

Å tomterna N:ris 3, 6, 8 och 10 skola körportar anordnas.

Mur eller stängsel må ej anbringas mellan olika tomter",

samt att giva Byggnadsnämnden i uppdrag att för fastställelse underställa vederbörande myndighet detta beslut.

Enligt handlingarna bilagt utdrag av Drätselkammarens protokoll för den 6 sistlidne augusti hade Drätselkammaren för sin del tillstyrkt det framställda förslaget.

På yrkande av Herr Henning godkände Stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar vad Byggnadsnämnden sålunda föreslagit.

§ 199.

Ang. stadsplaneändring beträffande kvarteret Kata.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 93) hade Byggnadsnämnden på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta antaga sådan ändring i gällande stadsplan, att kvarteret Kata skulle uppdelas i två kvarter med benämning Karla och Kata genom utläggning av en gata med 3 meters bredd mellan de nybildade kvarteren och med en förgård inom kvarteret Kata till en bredd av 9 meter,, allt på sätt framginge av en ärendet bilagd karta, samt bemyndiga Byggnadsnämnden att hos vederbörande myndighet begära fastställelse å detta beslut.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle taga del av det sålunda framställda förslaget, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande december meddelat, att Drätselkammaren icke funnit anledning till erinran emot detsamma.

Efer föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning utan omröstning det sålunda av Byggnadsnämnden framställda förslaget.

Tillika beslöto Stadsfullmäktige enligt Byggnadsnämndens förslag att ett vid ärendets förberedande behandling framställt yrkande avseende renhållningen å den nya trafikleden icke skulle föranleda till någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

§ 200.

Ang. automatisering av driften vid vattenledningsverket vid Hesslö.

Med överlämnande till Stadsfullmäktiges prövning av en skrivelse från Vatten- och Gasverksstyrelsen, däri styrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att av anslaget till vattenledningsverkets utvidgning disponera 27,500 kronor till anordningar för elektrisk fjärrmanövrering av detsamma, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 94) tillstyrkt bifall till det framställda förslaget.

Under överläggningen härom yrkade Herr Henning bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag, varjämte Herrar Engdahl och Sundström yttrade sig utan yrkande.

Stadsfullmäktige godkände härefter utan omröstning det av Vatten- och Gasverksstyrelsen framställda av Drätselkammaren tillstyrkta förslaget.

§ 201.

Ang. införlivning med Västerås stad av en del av fastigheten Boberga 1 6.

Föredrogs och lades till handlingarne Kon:s Befhdes till Stadsfullmäktige överlämnade resolution den 14 november 1931 angående mantalssättning i anledning av införlivning med Västerås stad av en del av fastigheten Boberga 1 6.

§ 202.

Ang. konvertering av 1916 års lån.

Föredrogs och lades till handlingarne till Stadsfullmäktige överlämnad styrkt avskrift av en ämbetsskrivelse från Kungl. Finansdepartementet av den 4 innevarande december, enligt vilken Kungl. Maj:t bifallit stadens ansökan om tillstånd att för inlösen av vid instundande årsskifte utelöpande obligationer av 1916 års lån upptaga ett reverslån å 881,000 kronor att amorteras inom den för obligationslånet föreskrivna tiden.

§ 203.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 95) hade Beredningsutskottet avgivit förslag angående val av kommunala förtroendemän i anledning av uppkomna ledigheter eller i följd av att mandat med innevarande års utgång utlöpte.

Med ledning av dessa förslag med däri av utskottet enligt meddelande av dess ordförande gjorda ändringar och tillägg eller eljes framställda yrkanden företogs nu ifrågavarande val på sätt i §§ 204—244 här nedan närmare förmäles.

Samtliga val förrättades med acklamation.

§ 204.

Drätselkammaren.

Till ledamöter i Drätselkammaren för åren 1932—1935 valdes Direktören A. Sundström, Sjukbesökaren E. Keijser, Byggmästaren Fritz Eklund, Arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson och Ingeniören David Sjölander.

§ 205.

Vatten- och gasverksstyrelsen.

Utsågos till ledamöter i Vatten- och Gasverksstyrelsen för åren 1932—1935 Baningeniören C. Henning, Arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson och Ingeniören P. Hiersemann samt till suppleanter i styrelsen för samma tid Assistenten S. Y. Lodin.

§ 206.

Hamnstyrelsen.

Valdes till ledamöter i Hamnstyrelsen för åren 1932—1936 Ingeniören G. A. Wittbom samt till suppleant i styrelsen för åren 1932—1934 Byggmästaren J. Alb. Fredriksson.

§ 207.

Hamnstyrelsen för Strömsholms våg.

Till ledamöter i Hamnstyrelsen för Strömsholms våg för år 1932 utsågos Baningeniören C. Henning, Stuverifömannen Carl Hellström och Tapetseraren Carl Bäckman med Byggmästaren J. Alb. Fredriksson, Metallarbetaren O. Håvberg och Ingeniören David Sjölander som suppleanter.

§ 208.

Lönenämnden.

Valdes till ledamöter i Lönenämnden för åren 1932—1935 Baningeniören C. Henning och Arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson samt till suppleant i nämnden för samma tid Målaren A. Westling.

§ 209.

Hälsovårdsnämnden.

Utsågos till ledamöter i Hälsovårdsnämnden för åren 1932—1935 Veterinären M. Jonsson, Sjukvårdaren J. O. Wass och Gjutaren Axel Larsson samt till suppleanter i nämnden för samma tid Ingeniören Th. Arvidsson, Posttjänstemannen E. Östlund och Assistenten J. O. Sjöblom.

§ 210.

Barnavårdsnämnden.

Till ledamöter och suppleanter i barnavårdsnämnden valdes följande personer:

för prästerskapet: till ledamot för åren 1932—1933 nuvarande suppleanten Komministern Emanuel Nyberg och till suppleant för honom för samma tid Komministern Nils Berge,

för fattigvårdsstyrelsen: till ledamot för åren 1932—1935 Sjukvårdaren Einar Keijser,

för tjänsteläkarne: till ledamot efter Distriktsläkaren L. Bladini, som på grund av avflyttning entledigades från uppdraget, för åren 1932—1933 nuvarande suppleanten Doktorn J. Lundblad och till suppleant för honom för samma tid Provinsialläkaren K. E. Nylén,

för kommunen i övrigt: till ledamot för åren 1932—1935 Tapetseraren C. Bäckman och till suppleant för samma tid Lindaren Fredr. Wetter.

Stadsfullmäktige utsågo vidare till ordförande i nämnden Folkskoleinspektören Em. Granér och till vice ordförande Sjukbesökaren E. Keijser.

§ 211.

Sakkunniga vid brandsyn

Till sakkunnige vid brandsyn för år 1932 utsågos Byggmästaren J. Alb. Fredriksson och Muraren Mats Hellblom med Kakelugnsmakaren Jonas Johansson och Byggnadssnickaren A. N. Vretholm som suppleanter.

§ 212.

Fattigvårdsstyrelsen.

Till ledamöter och suppleanter samt vårdare i Fattigvårdsstyrelsen utsågos följande personer:

3:dje distriktet: suppleant och vice distriktschef för åren 1932—1935 Tidskrivaren Axel Pettersson.

4:de distriktet: ledamot och distriktschef för åren 1932—1935 Fru Helga Jokobsson, suppleant och vice distriktschef för samma tid Verkstadsarbetaren Gunnar Jakobsson, samt vårdare efter Fru Hanna Gustafsson, som på begäran entledigades från uppdraget för åren 1932—1933, Fru Nanny Brunsberg.

5:te distriktet: suppleant och vice distriktschef efter Bokbindaren A. Widbäck, som på begäran entledigades från uppdraget, för åren 1932—1933 nuvarande vårdaren i distriktet Detektivkonstapel E. A. Weimar.

6:te distriktet: ledamot och distriktschef för åren 1932—1935 Fabrikören G. H. Kolmodin.

7:de distriktet: ledamot och distriktschef för åren 1932—1935 Fru Agnes Hedberg, suppleant och vice distriktschef för samma tid Fröken Anna von Essen.

8:de distriktet: ledamot och distriktschef för åren 1932—1935 Sjukbesökaren E. Keijser, suppleant och vice distriktschef för samma tid Förmannen H. Svensson.

9:de distriktet: vice distriktschef och suppleant för åren 1932—1935 nuvarande vårdaren i distriktet Tjänstemannen Hugo Lindgren och vårdare för åren 1932—1933 efter Herr Lindgren Lantbrukaren Jakob Pettersson.

11:te distriktet: distriktschef och ledamot för åren 1932—1935 Järnsvarvaren Georg Jansson.

§ 213.

Folkskolestyrelsen.

Till ledamöter i Folkskolestyrelsen för åren 1932—1935 utsågos dels efter Domprosten Fredr. Fåhræus nuvarande suppleanten i styrelsen Komministern E. Enochsson och dels efter Överingeniören R. Liljeblad, som på egen begäran entledigades från uppdraget, Civilingeniören J. Lundgren samt till suppleant efter Herr Enochsson likaledes för åren 1932—1935 Komministern Em. Nyberg.

§ 214.

Taxeringsnämnderna.

Beslöts, att antalet av Stadsfullmäktige valda ledamöter i en var av 1932 års taxeringsnämnder skulle vara tre med tre suppleanter utom i 11:te distriktet, där antalet sådana ledamöter bestämdes till fem med lika antal suppleanter.

Härefter valdes till ledamöter och suppleanter för år 1932 i de olika taxeringsnämnderna följande personer, varvid bestämdes, att varje ledamot skulle hava sin särskilda suppleant.

1:sta distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren J. Alb. Fredriksson, Bokföraren R. Söderquist och Sågverksägaren A. R. Rudén.

Suppleanter: Handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson, Montören E. V. Larsson och Fabrikören Otto Pettersson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

2:dra distriktet:

Ledamöter: Ingeniören Erik Kjörning, Bokförlagsföreståndaren R. Huit och Förste Postiljonen J. E. Wirén.

Suppleanter: Överpostiljonen C. E. Strömberg, Gjutaren Axel Larsson och Linjeförmannen V. R. Brännström, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

3:dje distriktet:

Ledamöter: Slaktaren K. Johansson, Tubdragaren Karl Kvist och Sågverksägaren A. Norén.

Suppleanter: Bryggaren O. M. Hammarström, Verkmästaren Gustaf Karlsson och Handelsföreståndaren Axel Andersson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

4:de distriktet:

Ledamöter: Handlanden Nils Åberg, Fanjunkaren K. A. Jansson och Byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

Suppleanter: Kalkylatorn Oskar Norstedt, Fanjunkaren Gustaf Olsson och Gjutaren Aug. Lindström, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

5:te distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren Axel Hammer, Tråddragaren Bernh. Borg och Kontoristen C. G. R. Sjöberg.

Suppleanter: Kaptenen G. Robsahm, Verkstadsarbetaren Gust. Spännare och Köpmannen Emil Kumlin, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

6:te distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren E. A. Eriksson, Grosshandlaren Alb. Reutergårdh och Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist.

Suppleanter: Disponenten Oscar Johansson, Bankdirektören R. Beijnoff och Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

7:de distriktet:

Ledamöter: Kyrkoskrivaren R. Pettersson, Handelsföreståndaren C. E. Juhlin och Bokföraren Tage Jonsson.

Suppleanter: Folkskolläraren G. Leontein, Byggnadsarbetaren J. V. Pettersson och Överingeniören O. Hellman, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

8:de distriktet:

Ledamöter: Överkonstapeln P. E. Winroth, Matvaruhandlaren F. H. Berglind och Byggnadssnickaren K. J. Pettersson.

Suppleanter: Arkitekten V. Segerstedt, Skräddaren K. Torstenson och Svarvaren A. V. Adamsson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

9:de distriktet:

Ledamöter: Slöjdläraren F. Brandt, Plåtarbetaren Emil Johansson och Guldsmeden C. E. Tengström.

Suppleanter: Justeraren Wilh. Karlsson, Plåtslagaren J. V. Bergstrand och Ingeniören F. O. Berling, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

10:de distriktet:

Ledamöter: Järnvägstjänstemannen A. Rosborg, Bergsingeniören Gust. Lundberg och Kassören Aug. Jonsson.

Suppleanter: Verkmästaren V. Linde-Olsson, Målaremästaren O. Hansson och Plåtslagaren C. F. Larsson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

11:te distriktet:

Ledamöter: Verkmästaren K. Axel Blomme, Snickaren J. A. Johansson, Lindaren Fredr. Wetter, Lantbrukaren Jakob Pettersson och Ingeniören Ernst. Löf.

Suppleanter: Direktören Carl Tour, Lantbrukaren C. P. Karlstedt, Lantbrukaren A. Engström, Lantbrukaren J. Jansson och Snickaren J. A. Grönberg, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

I samband härmed beslöto Stadsfullmäktige enligt Beredningsutskottets förslag, att det skulle uppdragas åt nämnden i det 11:te distriktet och närmast åt ledamoten i nämnden Herr Pettersson att taga befattning med virkestaxeringen inom staden, på sätt funnes angivet i 81 § i taxeringsförordningen den 28 september 1928 med Herr Jansson som suppleant i detta särskilda uppdrag.

§ 215.

Pensionsnämnderna. Valdes till ledamöter och suppleanter i stadens Pensionsnämnder följande personer, varvid bestämdes att suppleanterna skulle vara personliga och inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter nedan äro nämnda.

I distriktet för äldre stadsområdet:

Ledamöter: Kyrkoskrivaren R. Pettersson, Fru Ida Olsson och Bokförlagsföreståndaren R. Hult; *suppleanter:* Fru Blanche Daun, Tjänstemannen S. Svensson och Fattigvårdssysslomannen A. Norén, samtliga för åren 1932—1935.

I distriktet för f. S:t Ilians socken:

Ledamöter: Lägenhetsägaren G. Skogman och Trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson; *suppleanter:* Lantbrukaren J. V. Lundkvist och Lokomotiveldaren Ernst Larsson, samtliga för åren 1932—1935.

I distriktet för f. Lundby socken:

Ledamöter: Ingeniören Karl Kiessling och Lindaren Fredr. Wetter; *suppleanter:* Lantbrukaren C. A. Falk och Skrivaren P. F. Blomkvist, samtliga för åren 1932—1935.

§ 216.

Nykterhetsnämden. Till ledamöter i Nykterhetsnämnden för åren 1932—1935 utsågos Sjukvårdaren J. O. Wass, tillika vice ordförande i nämnden under mandatstiden, Andre Stadsläkaren C. Idar, Kontoristen C. G. R. Sjöberg och Fru Blanche Daun samt till suppleanter för samma tid Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och Poliskonstapeln J. Marthon.

§ 217.

Ombud vid mantalsskrivningen. Till ombud vid mantalsskrivningen för år 1932 valdes Skrivaren Axel Andersson, f. Vaktmästaren C. A. Sedell, Kassören Aug. Jonsson, Snickeriförmannen Hugo Svensson och f. Körsnären Alb. Grönberg.

§ 218.

Brandstodskommittén för fast egendom. Utsågos till ledamöter i Brandstodskommittén för fast egendom för år 1932 Direktören A. Sundström, Byggmästaren Edv. Karlsson, Byggmästaren J. Alb. Fredriksson och Byggmästaren Axel Hammer med Byggmästaren F. Eklund och Mätningsmannen David Johansson som suppleanter.

§ 219.

Ang. terminsavgiftsnämndens upphörande.

Antecknades, att som den s. k. Terminsavgiftsnämndens verksamhet upphört i och med inrättande av lokalstyrelse för högre allmänna läroverket, val av ledamöter i nämnden icke vidare skulle äga rum.

§ 220.

Lokalstyrelsen för högre allmänna läroverket.

Till ledamot i lokalstyrelsen för Västerås högre allmänna läroverk efter Domprosten Fredr. Fåhræus, som befriats från uppdraget, utsågs för åren 1932—1933 Direktören E. Falk.

§ 221.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

Till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål utsågos dels för åren 1932—1933 Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Handlanden Carl Hedberg, Sjukvårdaren J. O. Wass och Fru Ida Olsson, dels ock efter avgångne ledamoten Domprosten Fredr. Fåhræus för år 1932 Kaptenen G. Robsahm.

§ 222.

Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen.

Till ledamöter i nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen utsågos för åren 1932—1933 Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Köpmannen Carl Hedberg, Sjukvårdaren J. O. Wass, Fru Ida Olsson, Förste Postiljonen J. E. Wirén, Handelsträdgårdsmästaren E. Billert och Kaptenen G. Robsahm.

§ 223.

Examensvittnen vid realskoleexamen

Utsågos till examensvittnen vid realskoleexamen för år 1932 Ingeniören H. Håkansson, Direktören K. Hägwall, Direktören E. Falk, Häradshövdingen B. Malmström, Parkföreståndaren C. F. Thelander, Ingeniören S. Norberg, Folkskolläraren I. Fröier, Studieledaren G. Sund och Rörarbetaren Eskil Widén.

§ 224.

Hästuttagningsnämnden.

Valdes för åren 1932—1935 till ledamöter i Hästuttagningsnämnden Veterinären M. Jonsson, f. Landstingsmannen J. F. Olsson, Lantbrukaren C. J. Rörick och Lantbrukaren Anton Pettersson med Arrendatorn H. Thalin och Advokaten K. J. Boström som suppleanter.

§ 225.

Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd.

Till ledamöter i Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd för åren 1932—1933 utsågos Fabrikören C. A. Palmén, f. Körsnären A. Grönberg, Fabrikören J. Svensson, f. Maskinisten C. F. Huggare och Svarvaren E. A. Lundvall.

§ 226.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

Till ledamöter i nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond för åren 1932—1933 valdes Fröken Hilda Pihlgren, f. Maskinisten C. F. Huggare och Komministern E. Enochsson.

§ 227.

Nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond.

Till ledamöter i Nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond för åren 1932—1933 utsågos Drätseldirektören T. Öberg för tjänstemannaklassen, Körsnären A. Grönberg för handlande- och hantverkareklassen samt Tapetseraren Carl Bäckman för arbetsklassen.

§ 228.

Noreliska fonden.

Till delegerad för utdelning ur Noreliska fonden för åren 1932—1935 utsågs Komministern E. Enochsson.

§ 229.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.

Utsågos till ledamöter i Wahlbeckska välgörenhetsfonden för åren 1932—1933 Direktören Axel Sundström och Fru Agnes Söderquist.

§ 230.

Nämnden över Lagerquistska donationsfonden.

Till ledamöter i nämnden över Lagerquistska donationsfonden för åren 1932—1935 utsågos Sjukbesökaren E. Keijser, Fru Ida Grönberg och Fattigvårdssysslomannen A. Norén.

§ 231.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Till ledamot i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning efter avgångne ledamoten Domprosten Fredr. Fåhræus valdes för åren 1932—1934 Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

§ 232.

Styrelsen för Elektrotekniska fackskolan i Västerås.

Till ledamöter i styrelsen för Elektrotekniska fackskolan för åren 1932—1935 valdes Drätseldirektören T. Öberg och Överingeniören O. Hellman.

§ 233.

Revisorer av stadens räkenskaper.

Valdes till revisorer för stadens räkenskaper för år 1932 Kaptenen G. Robsahm, Annonschefen Bror Lindberg, Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand, Folkskolläraren David Sjöholm, Bankkamreraren A. Åstedt, Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist och Kontorsbiträdet J. A. Öberg samt till suppleanter för dem Bankkamreraren S. Ljungquist, Kamreraren Rich. Landstätt, Svarvaren Viktor Karlsson, f. Postmästaren V. Ohlson, Bokföraren Josef Emanuel Westling, Folkskolläraren Knut Karlfors och Kassören Gösta Lundberg.

§ 234.

Revisor av arbetareinstitutets räkenskaper.

Till revisor för Västerås Arbetareinstituts räkenskaper för år 1932 utsågos Ingeniören F. O. Berling med Kassören Gösta Lundberg som suppleant.

§ 235.

Revisor av högre allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.

Till revisor av högre allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper för år 1932 utsågs Vattenrättsingeniören A. V. Nordin med Fängelsedirektören C. E. Wallgren som suppleant.

§ 236.

Revisor av Västmanlangs läns arbetsförmedlings räkenskaper.

Till revisor av Västmanlands läns arbetsförmedlings räkenskaper för år 1932 valdes Folkskolläraren G. Leontein med Bokföraren Emanuel Westling som suppleant.

§ 237.

Revisor av flickskolans räkenskaper.

Till revisor av Västerås högre elementarläroverks för flickor räkenskaper för år 1932 utsågs Folkskolläraren I. Fröier.

§ 238.

Revisor av Arbetarnes bildningsförbunds räkenskaper.

Till revisor av Arbetarnes bildningsförbunds räkenskaper för år 1932 valdes Arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson med Posttjänstemannen E. L. Östlund som suppleant.

§ 239.

Huvudmän i Västerås stads sparbank.

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1932—1936 valdes Domprosten Fredr. Fåhræus, Folkskoleinspektören Em. Granér och Expeditören C. G. Pettersson.

§ 240.

Sakkunniga vid sjöförklaring och sjöförhör.

Beslöto Stadsfullmäktige såsom sakkunnige att gå Rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör under år 1932 föreslå Hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, Sjökaptenen G. Thorslund, Ångbåtsbefälhavaren Nils Sander, Maskiningeniören G. Wallenius och Bergsingeniören G. Lundberg.

§ 241.

Arbetslöshetskommittén.

Till ledamöter i stadens Arbetslöshetskommitté för år 1932 valdes Byggmästaren Edv. Karlsson, Direktören A. Sundström, Byggnadssnickaren A. N. Vretholm, Studieledaren Gust. Sund, Direktören K. R. Liljeblad, Fattigvårdssysslomannen A. Norén, Målaren A. Westling, Skolvaktmästaren E. Gelin och Mätningsmannen Axel Grahnquist med Bergsingeniören Gust. Lundberg och Lindaren Fredr. Wetter som suppleanter.

§ 242.

Trafikkommittén.

Beslöto Stadsfullmäktige upplösa den hittillsvarande Trafikkommittén och tillsätta en ny kommitté för den lokala trafikens ordnande bestående av sju ledamöter; och utsågos till ledamöter i kommittén Landshövdingen m. m. Walter Murray med uppdrag att vara sammankallande, Borgmästaren Thorwald Bergquist, Direktören E. Falk, Bilbesiktningsmannen John Kajerdt, Baningeniören C. Henning, Järnarbetaren Josef Widén och Stationskarlen C F. Melin.

§ 243.

Kommittén för upprättande av ett folk- och landsbibliotek.

Till ledamot i kommittén för upprättande av ett folk- och landsbibliotek efter Studieledaren G. Hirdman, som avflyttade från staden, utsågs Journalisten Sven Strömblad.

§ 244.

Samläroverkskommittén.

Beslöto Stadsfullmäktige upplösa kommittén för utredning av fråga angående ombildning av Högre allmänna läroverket till samläroverk.

§ 245.

För behandling av övriga i kallelsen upptagna ärenden beslöto Stadsfullmäktige uppskjuta sammanträdet till följande dag kl. 6 em.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 31 december 1931.

FREDR. FÅHRÆUS.

Georg Robsahm. *C. F. Larsson.*

Offentligen uppläst den 31 december 1931, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 22 december 1931.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Hellman, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Fru Berg och Herr Edvin Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar Falk, Liljeblad, David Johansson och Wirén.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 246.

Justerades och upplästes offentligen § 194 av det vid Stadsfullmäktiges sammanträde under gårdagen förda protokollet.

§ 247.

Ang. val av ordförande i Stadsfullmäktige.

Företogs till behandling fråga om val av ordförande hos Stadsfullmäktige för nästkommande år; och utsågo Stadsfullmäktige härtill på förslag av Herr Keijser med acklamation nuvarande vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

Herr ordföranden framförde härefter till den nyvalde ordföranden Stadsfullmäktiges välönskningar.

§ 248.

Ang. val av vice ordförande i Stadsfullmäktige.

Härefter företogs val av vice ordförande hos Stadsfullmäktige för år 1932; och utsågs härtill likaledes med acklamation på förslag av Herr Sundström Herr Överingeniören O. Hellman.

Jämväl till den nyvalde vice ordföranden frambar Herr ordföranden Stadsfullmäktiges hälsning.

§ 249.

Ang. val av beredningsutskott.

Företogs till behandling fråga om val av Beredningsutskott för år 1932; och beslöto Stadsfullmäktige härvid till en början enligt av Herr Keijser framställt förslag, att utskottet skulle bestå av nio ledamöter och lika antal suppleanter.

Härefter omvalde Stadsfullmäktige med acklamation till ordinarie ledamöter i utskottet Stuverifömannen Carl Hellström, Studieledaren G. Sund, Bokförlagsföreståndaren R. Hult, Posttjänsteman E. L. Östlund, Stationskarlen C. F. Melin, Rektorn Hj. Thyresson, Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, Kaptenen G. Robsahm och Folkskolläraren G. Leontein samt till suppleanter Vaktmästaren E. Gelin, Plåtslagaren C. F. Larsson, Kontoristen C. G. R. Sjöberg, Redaktionssekreteraren Henry Karlsson och Brandmannen E. Johansson, att i nämnd ordning inträda vid förfall för någon eller några av Herrar Hellström, Sund, Hult, Östlund och Melin, Förste Provinsialläkaren G. Fjellander, Överingeniören O. Hellman och Ingeniören John Lundgren att inträda i nämnd ordning vid förfall för någon eller några av Herrar Thyresson, C. W. Karlsson och Robsahm samt Baningeniören C. Henning att inträda vid förfall för Herr Leontein.

§ 250.

Ang. utgifts- och inkomststat för år 1932.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 nästlidne november hade Magistraten överlämnat av Drätselkammaren upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för stadskommunen år 1932, över vilket förslag Beredningsutskottet avgivit utlåtande den 2 innevarande december.

Vid föredragning av handlingarne i detta ärende, vilka funnos intagna under N:o 89 i Stadsfullmäktiges tryckta handlingar för innevarande år och varav ett exemplar skulle biläggas detta protokoll, fattade Stadsfullmäktige nedan antecknade beslut, närmligen:

Utgifterna:

Fattigvården

Beslöto Stadsfullmäktige enligt Drätselkammarens förslag till Lönenämnden för utlåtande remittera Fattigvårdsstyrelsens framställning om inrättande vid ålderdomshemmet av ytterligare en befattning som eldare att avlönas på ordinarie stat; och skulle i avbidan på Stadsfullmäktiges slutliga beslut i denna fråga särskilt anslag till den ifrågasatte nye eldarens avlöning icke upptagas i staten.

Anvisades ett anslag å 600 kronor för avlöning under år 1932 av ytterligare ett sjukvårdsbiträde vid ålderdomshemmet.

Jämlikt Drätselkammarens ändringsförslag beslöto Stadsfullmäktige på det sätt bifalla Fattigvårdsstyrelsens framställning om anslag till arvode åt ett biträde å ålderdomshemmets kontor, att anslaget till oförutsedda utgifter för ålderdomshemmet höjdes med 600 kronor till 1,600 kronor för att den ifrågavarande utgiften måtte kunna utgå av detta anslag.

Sedan under en stunds överläggnnig rörande Fattigvårdsstyrelsens utgiftsstat Herrar Lundgren, vice ordföranden och Engdahl yttrat sig utan att dock framställa något särskilt yrkande, blev Fattigvårdsstyrelsens förslag till utgiftsstat med ovan angivna jämkningar fastställd.

Barnavården. Förslaget till utgiftsstat för Barnavårdsnämndens verksamhet godkändes enligt Drätselkammarens ändringsförslag och med iakttagande jämlikt Beredningsutskottets erinran av Stadsfullmäktiges beslut den 26 november 1931 rörande uppförande på ordinarie stat av befattningshavarne vid den s. k. barnavårdscentralen.

Folkskolan. Beträffande Folkskolestyrelsens framställning om anvisande av ett anslag å 37,000 kronor till reparation av folkskolans byggnader och Drätselkammarens därutinnan framställda ändringsförslag, avseende dels nedsättning av den beräknade kostnaden för restaurering av vaktmästarebostaden vid Djäknebergsskolan från 6,000 till 2,000 kronor, dels ock att kostnad för ommålning i norra slöjdskolan 1,400 kronor och för utvändig reparation av lärarebostaden vid Västgötegatan 1,900 kronor icke skulle medtagas i reparationsanslaget uppstod en stunds överläggning, varunder Herrar Sjöberg och Leontein i fråga om reparation av vaktmästarebostaden vid Djäknebergsskolan yrkade bifall till Folkskolestyrelsens framställning samt Herr Sundström yrkade bifall till Drätselkammarens ändringsförslag. Stadsfullmäktige biföllo härutinnan genom begärd och anställd omröstning med 32 ja emot 12 nej, avgivna för Drätselkammarens förslag, folkskolestyrelsens framställning. Drätselkammarens ändringsförslag i övrigt med avseende å reparationsanslaget godkändes utan omröstning, vadan alltså Stadsfullmäktige till reparation av folkskolans byggnader för år 1932 anvisat ett belopp av 33,700 kronor.

Antecknades jämlikt Beredningsutskottets erinran, att Stadsfullmäktige den 26 nästlidne november till arvode under år 1932 åt en hos Folkskolestyrelsen anställd skolsköterska anvisat 2,000 kronor, vilket belopp skulle uppföras bland utgifterna i folkskolans stat.

Avslogs jämlikt Drätselkammarens och Beredningsutskottets förslag Folkskolestyrelsens framställning om höjning av arvodena till lärarne i trädgårdsskötsel.

I övriga delar blev folkskolans utgiftsstat fastställd enligt Folkskolestyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag.

Fortsättningsskolan och högre folkskolan.

Likaledes godkändes utgiftsstatförslagen för fortsättningsskolan och högre folkskolan.

Allmänna läroverket.

Enligt Drätselkammarens tillstyrkan beviljades av uttaxerade medel ett anslag å intill 200 kronor för bestridande helt eller delvis, i den mån sådant icke skedde genom av staten anslagna medel, under vårterminen 1932 av terminsavgifter till ljus- och vedkassan vid Högre allmänna läroverket i Västerås för obemedlade och mindre bemedlade, välartade lärjungar från Västerås stad.

Arbetareinstitutets bibliotek.

I överensstämmelse med Drätselkammarens förslag beviljade Stadsfullmäktige av uttaxerade medel för år 1932 till Västerås arbetareinstituts biblioteksverksamhet ett anslag å 13,500 kronor att utgå av uttaxerade medel.

Tekniska skolan.

Jämlikt Drätselkammarens hemställan beslöto Stadsfullmäktige, som den 29 december 1922 avgivit utfästelse för erhållande av statsbidrag till undervisningen i Västerås stads skolor för yrkesundervisning, fastställa det uppgjorda statförslaget för ifrågavarande skolor för läsåret 1 juli 1932—30 juni 1933 samt för skolverksamheten under år 1932 anvisa ett anslag av uttaxerade medel å 25,000 kronor.

Hälsovårdsnämnden.

Med godkännande av Hälsovårdsnämndens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag till utgiftsstat för under nämnden sorterande verksamhetsgrenar beslöto Stadsfullmäktige särskilt åt Västerås stads förening mot tuberkulos av uttaxerade medel för år 1932 anslå 4,000 kronor.

Gatorna och vägarna.

Efter en stunds överläggning, därvid Herrar Sundström och Engdahl yrkade bifall till Drätselkammarens förslag, godkände Stadsfullmäktige till alla delar vad Drätselkammaren föreslagit ifråga om anslag till gator och vägar. Det av Stadsfullmäktige den 29 oktober 1931 av tillgängliga medel beviljade anslaget till breddning av Stora gatan i Oxbacken skulle sålunda ingå i de gatuläggningsanslag, vilka skulle gäldas av automobilskattemedel och uttaxerade medel i 1932 års stat.

Planteringarna.

Godkändes i alla avseenden Planteringsnämndens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag till utgiftsstat för stadens parker och planteringar.

Gatubelysningen.

Jämlikt Vatten- och Gasverksstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag anvisade Stadsfullmäktige för bestridande av anläggningskostnaderna för utökad gatubelysning under år 1932 enligt en vid Vatten- och Gasverksstyrelsens budgetförslag fogad förteckning av uttaxerade medel ett anslag å 5,625 kronor.

Gaturenhållningen.

Utgifterna för gaturenhållningen fastställdes enligt Drätselkammarens förslag.

Avloppsledningarne.

Under förbehåll av eventuell jämkning med anledning av det beslut, som kunde komma att av Stadsfullmäktige fattas uti den ännu oavgjorda frågan om

bibehållande eller nedsättning i w. c.-avgiften och om avsättning av en del av inkomsterna av denna avgift, beslöto Stadsfullmäktige fastställa det uppgjorda förslaget till utgiftsstat för avloppsledningarne.

Äldre hamnen. Efter en stunds överläggning, därunder Herrar Engdahl och Hellman yttrade sig, dock utan att framställa något yrkande, godkände Stadsfullmäktige det uppgjorda förslaget till utgiftsstat för stadens äldre hamn och beslöto därvid särskilt, att för ombyggnad av återstående del av piren till hamnfyren av hamnens inkomster under år 1932 anvisa 11,500 kronor, att den beslutade amorteringen av kostnaderna för inköp av hamnens bogserbåt skulle påbörjas under år 1931 med ett belopp av 6,000 kronor samt att för mera omfattande reparationer av kranarne N:ris II och VII av hamnens inkomster under år 1932 anvisa förslagsvis 2,000 kronor.

Djuphamnen I fråga om djuphamnens utgiftsstat yrkade Herr Henning, att det däri upptagna anslaget å 1,000 kronor för underhåll av spår måtte höjas till 5,000 kronor. Herrar Hellström och Sundström yrkade härutinnan bifall till det framställda förslaget oförändrat. Sedan Stadsfullmäktige i berörda fråga utan omröstning godkänt Hamnstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta framställning, blev hela ifrågavarande utgiftsstat av Stadsfullmäktige godkänd med det tillägg till Hamnstyrelsens förslag, som Drätselkammaren föreslagit beträffande skadestånd till en hamnarbetare.

Renhållningsverket och Svingården. Anslogs enligt Lantegendomsnämndens av Drätselkammaren tillstyrkta framställning 6,000 kronor av uttaxerade medel till anskaffande av en lastautomobil till renhållningsverkets sophämtning.

Jämväl i övrigt godkändes de uppgjorda förslagen till utgiftsstater för renhållningsverket och svingården med den ändring beträffande utgifter för pensionering, varom Beredningsutskottet gjort erinran.

Vatten-, gas- och elektricitetsverken. De uppgjorda utgiftsförslagen för Vatten-, Gas- o. Elektricitetsverken godkändes till alla delar enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag, i sammanhang varmed anvisades 25,000 kronor ur de tekniska verkens amorteringsfond till täckande av kostnader under år 1932 för nya serviser och diverse mindre ledningsanläggningar.

Kall-o. varmbadhusen. Badhusstyrelsens förslag till utgiftsstater för stadens kall- och varmbadhus fastställdes i oförändrat skick.

Båttrafiken. Efter yttranden av Herrar Hult, Engdahl och Hellman godkändes Drätselkammarens förslag till utgiftsstat för stadens ångbåtstrafik.

Grustaget. Likaledes blev det upprättade förslaget till utgiftsstat för stadens grustag utan erinran godkänt.

Brandväsendet. Efter yttrande av Herr Robsahm godkändes Brandstyrelsens förslag till utgiftsstat för brandväsendet med den av Drätselkammaren påyrkade ändrin-

gen, att anslag ej skulle upptagas för anskaffning av ett aggregat för laddning av batterierna till brandverkets automobiler.

Egendomarna inom stadsplanen.

Beviljades enligt Drätselkammarens framställning ett extra underhållsanslag å 15,000 kronor till stadshotellet. I övriga delar godkändes utgiftsförslaget beträffande egendomarne inom stadsplanen.

Lantegendomarna och skogarna.

Godkändes Lantegendomsnämndens förslag till utgiftsstat för stadens lantegendomar under eget bruk samt för skogarne.

Magistraten och Rådhusrätten.

Anslagen för Magistratens och Rådhusrättens behov skulle i budgeten upptagas enligt Magistratens och Drätselkammarens förslag.

Kronouppbörds- och exekutionsväsendet.

Utgiftsstaten för kronouppbördskontoret och exekutionsväsendet fastställdes efter yttranden av Herrar Lundgren, borgmästaren, Engdahl och Sundström till alla delar enligt Magistratens och Drätselkammarens förslag, därvid Stadsfullmäktige särskilt anslogo förslagsvis 300 kronor för gäldande av årspremie för en kollektiv garantiförsäkring för exekutionsbiträdena, under uttalande att garantien i första hand skulle avse de omhänderhavda medel, som tillkomme Västerås stad samt bestämde, att arvode till mantalsskrivningsombud för år 1932 skulle utgå efter 1 krona 40 öre pr sammanträdestimme.

Polisväsendet och fångvården.

Beslöto Stadsfullmäktige jämlikt Drätselkammarens hemställan låta anstå med beviljande av begärda anslag å tillhopa 5,660 kronor, vilka stode i samband med en tilltänkt omorganisation av polisens arbetsuppgifter och arbetssätt i avbidan på Drätselkammarens särskilda utlåtande i denna fråga.

I alla övriga delar godkändes jämlikt Drätselkammarens tillstyrkan det uppgjorda förslaget till utgiftsstat för polisväsendet och fångvården; och beslöto Stadsfullmäktige härutinnan bland annat att under föreslagna villkor anvisa de begärda anslagen för underlättande av möjligheter för en polisman att genomgå polisskolans högre kurs.

Allmänna pensionsförsäkringen.

Godkändes det upprättade förslaget till utgiftsstat för stadens pensionsnämnder och beträffande utgifter i övrigt för den allmänna pensionsförsäkringen.

Stfm:s och Drkn:s exp.

Efter yttranden av Herrar Engdahl och Sundström godkändes utgifterna under titeln Stadsfullmäktiges och Drätselkammarens expeditioner.

Byggnadsnämnden.

Godkändes utgiftsstaten för Byggnadsnämnden enligt nämndens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag.

Automobilerna.

Likaledes fastställdes Drätselkammarens förslag till utgiftsstat beträffande under rubriken automobiler upptagna poster.

Sociala ändamål.

Jämlikt Drätselkammarens tillstyrkan beviljades för år 1932 till främjande av nedan angivna sociala ändamål följande anslagsbelopp att med nedan omförmält undantag utgå av uttaxerade medel.

Västerås Arbetsstuga ..... Kr. 4,000: —
att utgå med 2,500 kronor av Sundinska donationsfondens räntemedel och med 1,500 kronor av uttaxerade medel.
Västerås Barnkrubba ..... „ 3,500: —
Västerås Barnhem ..... „ 1,000: —
Västerås Natthärbärge ..... „ 300: —
Västmanlands Läns Arbetsförmedling ..... „ 3,200: —
Västerås Sjukkassors fortsättningskassa, enligt bestämmelserna i Stadsfullmäktiges beslut den 23/12 1909 med 1 krona för varje inom staden året före det, varunder anslaget utbetalades, mantalsskriven medlem, samt under det ytterligare villkor att bidraget icke skulle utgöra en kassans tillgång under annan förutsättning, än att det tillgodokomme i Västerås mantalsskrivna sjukkassemedlemmar, förslagsvis ..... „ 3,800: —
Västerås Sjukkassor och fortsättningskassa, ett bidrag av 25 öre pr sjukdag för inom staden mantalsskrivna medlemmar enligt de villkor, varom Stadsfullmäktige fattat beslut den 28 november 1918 och den 29 december 1924, förslagsvis ..... „ 20,000: —
Barnhemmet Sparvboet, ett kontant belopp av 600 kronor samt till föreningen Vita Bandet ett belopp motsvarande hyran för dess förhyrda butik i staden tillhörig fastighet, 800 kronor, under villkor att föreningen oavkortat överlämnade samma belopp till barnhemmet Sparvboet .. „ 1,400: —
Frälsningsarméns slumverksamhet i Västerås ..... „ 800: —
Arbetarnes bildningsförbunds i Västerås biblioteksverksamhet „ 2,000: —
Västerås skollovskolonier ..... „ 11,000: —
Västerås Gymnastikförening ..... „ 1,000: —
Frilufts- och folkkonserter, till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas ..... „ 2,000: —
Arosgårdens verksamhet ..... „ 3,000: —
Västmanlands läns fornminnesförening, till föreningens verksamhet i vad den avsåge till Västerås stad förlagda institutioner ..... „ 3,000: —

Beträffande det av Nykterhetsnämnden äskade anslaget å 200 kronor såsom arvode åt nämndens tillsyningsman för de utredningar, som han efter uppdrag av Nykterhetsnämnden verkställde i körkortsfrågor, vilken framställ-

ning Drätselkammaren avstyrkt, uppstod en stund överläggning, varunder yrkades, dels av Herrar Engdahl, Wass och Sund frågans bordläggning, dels av Herrar C. W. Karlsson och Sjöberg bifall till Nykterhetsnämndens framställning, dels ock av Herrar Hellman, Sundström, Pers och Billert, att framställningen måtte enligt Drätselkammarens förslag avslås. Vid framställd proposition å bordläggningsyrkandet och frågan om Stadsfullmäktige ville i dag avgöra ärendet beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bordlägga detsamma.

Taxeringsnämnderna.

I fråga om anslag till Taxeringsnämndernas verksamhet beslöto Stadsfullmäktige att under år 1932 arvodet till de av Stadsfullmäktige valda ledamöterna i Taxeringsnämnderna skulle utgå efter en krona 40 öre pr sammanträdestimme, dock högst 7 kronor pr sammanträdesdag, att till sådan traktamentsersättning anvisa förslagsvis 2,000 kronor, att till biträde åt ordförandena i Taxeringsnämnderna anslå 700 kronor, till lyse och städning i byrålokal 60 kronor, till annonsering m. m. 60 kronor samt till skrivmateriel och diverse 100 kronor.

Diverse utgifter.

Beviljades för år 1932 av uttaxerade medel till Arbetslöshetskommitténs verksamhet ett anslag å 6,000 kronor.

Med bifall till Drätselkammarens därom framställda förslag anslogo Stadsfullmäktige av uttaxerade medel 25,000 kronor för nedskrivning av stadens makadamlager.

Beslöts, att det anslag å 50,000 kronor till reservarbeten för arbetslösa, som av Stadsfullmäktige den 29 oktober 1931 beviljats att tills vidare utgå av tillgängliga medel, skulle slutligen täckas av medel, som uttaxerades år 1932, varjämte enligt Drätselkammarens hemställan ytterligare för kommunal hjälpverksamhet för arbetslösa och i första rummet reservarbeten av uttaxerade medel anslogs ett belopp av 50,000 kronor.

Sedan Stadsfullmäktige den 22 december 1930 fattat beslut om uppförande av ett pensionärshem för en beräknad kostnad av 85,000 kronor, så beslöto Stadsfullmäktige nu enligt Drätselkammarens förslag att härav anvisa 36,000 kronor av uttaxerade medel år 1932.

Förslagsanslaget.

I fråga om förslagsanslaget uttalades, att avsevärdare jämkning av detsamma eventuellt kunde påkallas i anledning av blivande beslut rörande w. c.-avgiften.

Inkomsterna.

Räntor och aktier.

Jämlikt Drätselkammarens förslag beslöto Stadsfullmäktige att icke i budgeten upptaga någon ränteinkomst från järnvägsmedelsfonden.

Likaledes beslöto Stadsfullmäktige att icke påkalla någon utdelning för år 1931 å stadens stamaktier i A.-Bol. Arbetarebostäder i Västerås.

Elektricitets-verket. Med bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag beslöto Stadsfullmäktige, att i taxa 5 för elektricitetsverket tilläggsavgifter pr ansluten lampa och år efter avläsningen för 1931 års 4:de kvartal sänktes från 5 kronor till 4 kronor och högsta tillåtna lampstorlek höjdes från 30 till 40 watt.

Skogarna. Inkomsterna från stadens skogar skulle beräknas enligt Drätselkammarens ändringsförslag.

Skatterna. Hundskatten, som bestämdes att fortfarande utgå med 25 kronor pr hund, skulle för år 1932 beräknas till 7,700 kronor.

Den kommunala progressivskattens inkomstbelopp skulle beräknas i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag till 91,000 kronor.

Med bifall till Drätselkammarens av Beredningsutskottet tillstyrkta förslag och med godkännande av den av Drätselkammaren beräknade avkortningssumman, beslöto Stadsfullmäktige att för täckandet av bristen i 1932 års budget skulle uttaxeras sju kr. 98 öre pr skattekrona.

Slutligen godkände Stadsfullmäktige i allt övrigt i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag och ovan antecknade beslut den föreliggande utgifts- och inkomststaten i dess helhet på det sätt, att de vidtagna förändringarne skulle utjämnas genom motsvarande förändringar i förslagsanslagets belopp, så att detta komme att utgöra skillnaden mellan övriga i staden upptagna utgifter och inkomsterna.

§ 251.

Avslutning. Vid sammanträdets avslutande gav Herr ordföranden i anledning av sin förestående avgång från stadsfullmäktigeuppdraget i ett längre anförande uttryck åt sin tacksamhet för gott samarbete och honom visat förtroende samt uttalade sin tillönskan om fortsatt välgång och förkovran för staden.

Herr vice ordföranden framförde därpå Stadsfullmäktiges avskedshälsning samt deras och stadens tack till den avgående ordföranden och stadsfullmäktigeledamoten.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 31 december 1931.
FREDR. FÅHRÆUS.
Georg Robsahm. C. F. Larsson.

Offentligen uppläst den 31 december 1931, betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Västerås 1932. Västmanlands Folkblads Tryckeri.

HANDLINGAR

N:o 1.

Drätselkammarens skrivelse ang. förbättrad belysning å östligaste delen av hamnplanen.

Till Stadsfullmäktige, Västerås.

Genom utdrag av sitt protokoll för den 27 december 1930 har Hamnstyrelsen till Drätselkammaren för den åtgärd, som därav kunde föranledas, överlämnat en framställning från bandirektören vid Stockholm—Västerås—Bergslagens järnvägar angående åstadkommande av bättre belysning invid hamnspåren i avseende varå föreslagits uppsättande av tre lampor med läge enligt en framställningen bilagd skiss och anordning för tändning av lamporna förlagd vid spårsystemets anknytning till huvudbangården jämte till förslaget hörande kostnadsberäkning, angivande en anläggningskostnad av 700 kronor, och får Drätselkammaren under vitsordande av behovet av belysningen överlämna handlingarne i ärendet till Stadsfullmäktige och därvid föreslå, att Stadsfullmäktige ville för anbringande av den begärda belysningen anvisa ett anslag å 700 kronor att utgå av i årets budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 8 januari 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Utdrag av protokoll, hållet vid Hamnstyrelsens i Västerås sammanträde den 8 dec. 1930.

§ 147.

Till Hamnstyrelsen hade inkommit en så lydande skrivelse:

"Västerås Stads Hamnstyrelse, Västerås.

Växlingen å hamnspåren vid Västerås försvåras avsevärt, då den måste försiggå under den mörka delen av dygnet, därigenom att belysning saknas.

N:o 1.
Ang. förbättrad belysning å östligaste delen av hamnplanen.

Behovet av dessa växlingar har emellertid avsevärt ökats genom att Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget nu flyttat sin packningsavdelning till sitt hamnmagasin.

På grund härav vore önskligt att få åtminstone tre lampor anordnade vid växlarne enligt vad som markerats med blått kryss å bilagda ritning.

Lamporna böra kunna tändas och släckas från någon punkt i närheten av växeln A.

Stockholm den 19 novemher 1930.

Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägs A.-B.

Bandirektören

VALDEMAR GRANDINSSON."

Vid denna skrivelse fanns fogad en skiss över den begärda anordningen.

Tekniska verken hade på begäran avgivit kostnadsförslag. Detta var så lydande:

"Herr Notarie E. Plantin, Rådhuset, Västerås.

Med anledning av Eder v. skrivelse av den 21 dennes översända vi en karta över ledningar och lampor för gatubelysning vid Kungsängen.

Anläggningskostnaden blir *kronor 700: —.*

Årlig kostnad för 3 st. B-brinnare 150 w. *kronor 180: —*

Alt.: Årlig kostnad för 3 st. A-brinnare 150 w. *kronor 300: —*

Vi teckna

Högaktningsfullt

Västerås Stads Vatten-, Gas- och Elektricitetsverk:

GERH. GESTON.

F. Heimer."

Vid kostnadsförslaget fanns fogad skiss över den ifrågavarande anordningen.

Under uttalande av att styrelsen saknade erfarenhet huruvida behov förelåge för den begärda anordningen och då styrelsen ansåge, att frågan fölle under Drätselkammarens förvaltningsområde, beslöt styrelsen överlämna ärendet till Drätselkammaren.

Som ovan.

In fidem:

ERIC PLANTIN.

N:o 2.

Drätselkammarens m. fl. yttranden ang. anslag till upprätthållande av stadsfogdebefattningen under vakans.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lämnad tillfälle avgiva yttrande över Lönenämndens framställning i skrivelse den 14 innevarande månad angående bestämmande av löneförmåner för vikarie i befattningen som stadsfogde under vakans, får Drätselkammaren föreslå, att Stadsfullmäktige måtte bifalla Lönenämndens framställning.

Västerås den 15 januari 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Magistraten efter remiss av Stadsfullmäktige enligt beslut den 22 december 1930 avgivit yttrande över Lönenämndens förslag angående anvisande av anslag till vikarie under den tid befattningen som Stadsfogde i staden på grund av förre innehavarens avgång bleve vakant och Magistraten överlämnat detta yttrande till Lönenämnden för att med dess utlåtande tillställas Stadsfullmäktige, får Lönenämnden för egen del i ärendet ytterligare anföra följande.

I stället för den av Lönenämnden föreslagna ersättningen till vikarien av 3,000 kronor för år räknat, har Magistraten hemställt, att vikarien måtte berättigas åtnjuta de löneförmåner, som enligt 1913 års lönereglering tillkomma tjänsten jämte dyrtidstillägg därå enligt beslut av Stadsfullmäktige den 27 juni 1921 eller grundlön 2,500 kronor och efter nuvarande index 163 dyrtidstillägg å 1,014 kronor 30 öre, och har Magistraten såsom skäl härför bland annat åberopat, vad som tillämpades vid vakansförordnanden inom stadsförvaltningen. Vad angår detta av Magistraten åberopade skäl kan erinras därom, att enligt vad framgår av bestämmelse i § 19 i Kungl. förordningen den 6 juni 1925 angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för befattningshavare tillhörande departement och den civila stadsförvaltningen (Svensk Författningssamling 270 1925) vakansvikarie allenast är berättigad till en rätt så obetydlig

N:o 2.
Ang. anslag till upprätthållande av stadsfogdebefattningen under vakans.

ersättning utöver lönen i egen statstjänst och ingalunda till fulla avlöningsförmåner enligt lönestaten för den tjänst, han uppehåller på förordnande.

Enligt av Lönenämnden gjord beräkning av stadsfogdens sportelinkomster under år 1928 baserad på för detta år indrivna skatter såväl krono- som kommunalutskylder och i övrigt visande god överensstämmelse med en av tillförordnade stadsfogden Per Nordmark i skrivelse den 3 augusti 1929 lämnad uppgift — Stadsfullmäktiges handlingar 1929 sid. 378 — att sportelinkomsten för det dåvarande och för en var av de sex exekutionsbetjänterna uppgingo till 1,500 kronor pr år, utgjorde dessa 3 % å indrivna kronoutskylder 164,000 kronor eller 4,920 kronor och 1 1/2 % å indrivna kommunalutskylder 318,000 kronor eller 4,770 kronor. Andra sportler å utsökningsmål m. m. torde kunna beräknas uppgå till ett belopp ej understigande 800 kronor.

Med den reducering, som kan föranledas därav, att indrivningsprovisionen å kronoutskylder, där dessa understiga 25 kronor, är allenast 3 %, böra sportlerna i tjänsten lågt räknade uppgå till brutto 9,000 à 9,500 kronor pr år. Med tillägg av det av Lönenämnden såsom vikariatsersättning föreslagna beloppet 3,000 kronor pr år, måste tjänsten även om nuvarande biträdeshjälp av innehavaren av befattningen i fortsättningen bibehålles, med låg beräkning under vakanstiden ge i netto 9,000 kronor per år.

Som Lönenämnden icke kan finna annat än att dessa löneförmåner äro tillräckliga för tjänstens uppehållande, kan Lönenämnden icke frångå sitt förut i ärendet avgivna förslag och hemställer förty, att Stadsfullmäktige ville definitivt besluta i enlighet därmed.

Västerås den 14 januari 1931.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom yttrande i anledning av Stadsfullmäktiges remiss den 22 nästlidne december rörande Lönenämndens förslag till arvode för vikarie å stadsfogdetjänsten härstädes får Magistraten anföra följande.

Av Magistratens tidigare skrivelse rörande löneregleringen för stadsfogdetjänsten efter stadsfogden Kumlins avgång den 1 innevarande januari följer givetvis att Magistraten icke kommer att vidtaga åtgärd för tillsättande av ordinarie stadsfogde i staden förrän Stadsfullmäktiges blivande

N:o 2.
Ang. anslag till upprätthållande av stadsfogdebefattningen under vakans

beslut rörande löneregleringen för befattningen blivit i vederbörlig ordning fastställt. Det torde vid sådant förhållande kunna antagas att, därest ärendet icke inom Lönenämnden, dit detsamma av Stadsfullmäktige remitterats, behandlas skyndsamt, stadsfogdebefattningen icke kan med ordinarie innehavare besättas förrän tidigast i mitten av år 1931. Magistraten har velat erinra därom, då detta förhållande givetvis bör tagas i betraktande vid bestämmande av vakansvikariens avlöning, därest särskilt beslut i sådant hänseende kan erfordras. Magistraten håller nämligen före att en vakansvikarie under alla förhållanden är berättigad åtnjuta samtliga med tjänsten förenade inkomster — åldertillägg naturligtvis uteslutet. Detta är en regel, som gäller rörande samtliga befattningshavare inom statsförvaltningen, och bör givetvis även gälla i förevarande fall, då stadsfogdens löneinkomster blivit av Kungl. Maj:t fastställda.

Det bör alltså klarläggas när senaste löneregleringen för stadsfogden här i staden fastställdes och vilka löneförmåner som då förenades med befattningen. Frågan härom kan ju på grund av särskilda förhållanden anses något komplicerad.

Följande redogörelse är i berörda hänseende belysande för frågan.

Den 19 juni 1913 bestämdes (se Stadsfullmäktiges protokoll sagda dag § 128) att den kontanta avlöningen för stadsfogden i Västerås skulle från och med år 1914 utgå med 2,500 kronor årligen med ålderstillägg efter resp. 5 och 10 år av 500 kronor, varjämte bestämdes, att i övrigt skulle gälla dels vad som föreskrivits i avseende å rätt för stadsfogden till erhållande av tjänstelokal eller hyresbidrag för dylik, dels angående löneförmånernas uppdelande i lön och tjänstgöringspengar, dels ock att de vid den av Stadsfullmäktige år 1908 antagna allmänna lönestaten fogade bestämmelser och villkor i alla tillämpliga delar fortfarande skulle vara gällande med avseende å stadsfogdetjänsten. Den 28 december 1918 tillerkändes stadsfogden för år 1919 anslag till skrivbiträde med 1,500 kronor. Detta anslag utgick åren 1919, 1920, 1921 och 1922, varefter han haft att själv bekosta biträde.

Vid inträffade löneregleringar åren 1921 och 1929 har stadsfogdens grundlön icke undergått någon förändring, enär stadsfogden Kumlin vid båda tillfällena förklarat sig vilja kvarstå vid 1913 års bestämmelser. Dock hava Stadsfullmäktige enligt beslut den 27 juni 1921 beträffande stadsfogden bestämt att för stadsfogden skulle utgå dyrtidstillägg, som vid varje tid motsvarade 70 % av det dyrtidstillägg, som enligt de för befattningshavarna i allmänhet gällande grunder skulle utgå på de fasta lönebelopp, vilka enligt äldre avlöningsstat tillkomme nu ifrågavarande befattningshavare.

N:o 2.
Ang. anslag till upprätthållande av stadsfogdebefattningen under vakans.

Under förutsättning att i stadsfogdens kontanta löneförmåner inräknas det dyrtidstillägg, som lades till grund för bestämmandet av befattningshavarnas löner enligt 1929 års stadsfullmäktigebeslut skall stadsfogdens kontanta lön alltså utgöras av

Grundlön	2,500: —
Dyrtidstillägg å 70 % efter index 175	1,207: 50
eller tillhopa	3,707: 50

Lägges åter till grund det för närvarande utgående dyrtidstillägg skola löneförmånerna utgöra

Grundlön	2,500: —
Dyrtidstillägg å 70 % efter index 163	1,014: 30
eller tillhopa	3,514: 30

(Ovanstående uträkningar hava verkställts av stadskamreraren).

Vad beträffar den av Lönenämnden omnämnda överenskommelse om arvode, som må hava träffats mellan stadsfogden Kumlin och hans vikarie under sjukdomstiden, måste väl denna anses fullständigt ovidkommande vid bedömandet av frågan om storleken av de löneförmåner, som enligt gällande bestämmelser skola belöpa å stadsfogdetjänsten.

Under åberopande av vad ovan anförts hemställer Magistraten att Stadsfullmäktige ville besluta

att vikarien å stadsfogdetjänsten berättigas åtnjuta de löneförmåner, som tillkomma tjänsten enligt 1913 års beslut jämte det dyrtidstillägg som enligt 1921 års beslut belöper sig å grundlönen.

Västerås rådhus den 5 januari 1931.

På Magistratens vägnar:
VICTOR ÅSBERG.

H. Cronholm.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av Stadsfullmäktige den 27 nästlidne november har Lönenämnden att avgiva yttrande i anledning av en framställning av

N:o 2.
Ang. anslag till upprätthållande av stadsfogdebefattningen under vakans.

Magistraten angående omreglering av löne- och pensionsvillkoren för stadsfogdebefattningen i staden, vilken är föranledd därav att Stadsfogden Erhard Kumlin på ansökan antagligen kommer att erhålla avsked med pension i och med detta års utgång och att de med stadsfogdebefattningen förenade löne- och andra förmåner voro fastställda att gälla allenast för Kumlin personligen.

Lönenämnden, som till Stadsfullmäktiges sammanträde innevarande månad icke är i tillfälle framlägga förslag till ny lönereglering för stadsfogdebefattningen (ett sådant förslag måste baseras på en utredning i vilken bland annat till skärskådande bör upptagas frågan om indragning av sportlerna i tjänsten som tar sin tid) har emellertid ansett nödvändigt att Stadsfullmäktige nu fattar beslut angående det arvode som skall utgå till vikarien under vakanstiden.

Lönenämnden har såsom liggande i sakens natur tagit för givet, att Magistraten efter Stadsfogden Kumlins avskedstagande låter anstå med utseende av ordinarie innehavare av befattningen i avbidande på genomförandet av ny löneregleringoch under mellantiden förordnar vakansvikarie.

Till berörda arvodesfråga har Lönenämnden tagit ställning på sådant sätt, att nämnden ansett ett anslag efter år räknat å 3,000:— kronor med 250:— kronor per månad böra anvisas såsom arvode åt vikarie i stadsfogdebefattningen under vakanstiden, och att detta anslag i budgeten för nästkommande år upptages i stället för nu utgående avlöning till Stadsfogden Kumlin.

Som nuvarande vikarien av den ordinarie befattningshavaren i arvode åtnjutit 500:— i månaden, skulle ett på detta sätt beräknat arvode jämte sportler i tjänsten, som vakansvikarien även skulle äga uppbära — dessa äro beräknade till minst 5,000:— för år räknat — innebära en avsevärd arvodesökning.

Under åberopande av det nu anförda föreslår Lönenämnden, att Stadsfullmäktige ville under förutsättning, att Stadsfogden Erhard Kumlin erhåller begärt avsked från den 1 januari 1931 besluta,

> att med uteslutande ur budgeten för nästkommande år av anslag för avlöning av Stadsfogden Kumlin i dess ställe däri skall uppföras dels anslag för pensionering av Kumlin med belopp, som av Lönenämnden kan bliva bestämt, dels ock ett anslag av 3,000:— kronor att månadsvis tillsvidare och i avbidan på genomförande av ny lönestat för stadsfogdebefatt-

N:o 2.
Ang. anslag till upprätthållande av stadsfogdebefattningen under vakans.

ningen utgå med 250: — kronor såsom arvode för vikarie i stadsfogdebefattningen under vakanstiden.

Västerås den 13 december 1930.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 3.

Drätselkammarens skrivelse ang. fastställande av skogsaccis för år 1930.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt bestämmelse i lag den 28 september 1928 om skogsaccis skall skogsaccis utgå till kommun å det taxerade rotvärdet efter en skattesats, vilken för 100 kronor utgör en 1/4-del av det belopp, som på en skattekrona i medeltal under de senaste förflutna fem åren utdebiterats inom kommunen jämkad till närmast högre 5-tal ören ,och skall i stad skattesatsen bestämmas av Stadsfullmäktige.

Med meddelande, att skattekronan i medeltal för de senaste 5 åren i staden varit 9 kronor 64 öre, i följd varav skattesatsen, utjämnad på sätt angivits, skall utgöra 2 kronor 45 öre, samt att rotvärdet å inom staden under år 1929 avverkat virke enligt taxering uppgår till 15,430 kronor, hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att skogsaccis härå skall utgå med 2 kronor 45 öre för varje 100-tal kronor av det taxerade rotvärdet.

Västerås den 8 januari 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 4.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadens skyldighet att utgiva begravningshjälp i vissa fall till efterlevande åt befattningshavare vid polisen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lämnad tillfälle avgiva yttrande över en av Polisnämnden i skrivelse den 9 januari 1931 gjord hemställan, att Stadsfullmäktige ville besluta förklara att vad lag den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete stadgar om utbetalande av begravningshjälp även skall, beträffande stadens till polisväsendet hörande befattningshavare, vara gällande för dödsfall åsamkat genom annan skada i tjänsten än som kan hänföras till olycksfall i arbete, får Drätselkammaren tillstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 15 januari 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Magistraten i Västerås för fastställelse underställt Konungens befallningshavande i länet Stadsfullmäktiges beslut den 16 december 1929 rörande avlönings- och pensionsförmåner för stadens befattningshavare, har erinran från Konungens befallningshavande gjorts, att den fastställda lönestaten icke innehåller bestämmelse om, att begravningshjälp i visst fall skall utgå till befattningshavare vid polisväsendet.

I § 8 lag den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket stadgas nämligen skyldighet för polisdistrikt — i detta fall sålunda staden — att, då befattningshavare vid distriktets polisväsende avlider i följd av skada, som åsamkats i tjänsten, till dennes dödsbo utbetala skälig begravningshjälp.

I den utsträckning, som begreppet "skada åsamkad i tjänsten" är överensstämmande med begreppet "olycksfall i arbete", torde bestämmelsen om polisdistriktets skyldighet i förevarande avseende täckas av den i § 7 mom. A lag om försäkring för olycksfall i arbete förefintliga bestämmelsen om, att, därest olycksfall medfört arbetares död skall utgivas

N:o 4.
Ang. stadens skyldighet att utgiva begravningshjälp i vissa fall till efterlevande åt befattningshavare vid polisen.

begravningshjälp med 1/10 av de avlidnes årliga arbetsförtjänst, dock ej med mindre belopp än 100 kronor. Denna bestämmelse är givetvis bindande även om polisdistriktet — i motsats till vad nu är förhållandet — av Konungen medgives befrielse från skyldighet att hava sina arbetare försäkrade för olycksfall i arbete, mot att staden ikläder sig s. k. självrisk.

Efter en konferens med Riksförsäkringsanstalten har Polisnämnden funnit, att, om än i sällsynta undantagsfall, dödsfall åsamkade genom skada i arbetet kunna tänkas förekomma, som icke täckas av olycksfallsförsäkringslagens bestämmelser, eller tveksamhet därom kan råda, varför Polisnämnden vill förorda, att Stadsfullmäktige, för att undvika vägran av fastställellse å förenämnda beslut, beslutar att vad olycksfallsförsäkringslagen stadgar om utbetalande av begravningshjälp även skall, beträffande stadens till polisväsendet hörande befattningshavare, vara gällande för dödsfall åsamkat genom annan skada i arbetet än som kan hänföras till olycksfall i arbetet. Enligt polislagen skall skälig begravningshjälp lämnas. Olycksfallsförsäkringslagen innehåller bestämmelse därom, att om den årliga arbetsförtjänsten överstiger 3,000 kr. det överskjutande beloppet icke skall tagas i beräkning vid utbetalande av ersättningar m. m. Begravningshjälpens maximibelopp bliver alltså enligt nu gällande lagrum 300 kr., vilket med hänsyn till nu utgående löner kommer att bliva det för samtliga polismän gällande. Nämnda belopp förefaller Polisnämnden vara skäligt.

Polisnämnden hemställer alltså,

att Stdasfullmäktige ville besluta att vad lag den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete stadgar om utbetalande av begravningshjälp även skall, beträffande stadens till polisväsendet hörande befattningshavare vara gällande för dödsfall åsamkat genom annan skada i tjänsten än som kan hänföras till olycksfall i arbete.

Västerås den 9 januari 1931.

För Polisnämnden:

J. O. WASS.

Eric Plantin.

N:o 5.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till en adresseringsmaskin vid de tekniska verkens kontor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Överlämnande en till Stadsfullmäktige ställd skrivelse från Vatten- och Gasverksstyrelsen med anhållan om ett anslag å 2,600 kronor ur de tekniska verkens amorteringsfond för anskaffning åt de tekniska verken av en adresseringsmaskin, får Drätselkammaren, med hänsyn till den avlastning för avläsningen av mätare, som användningen av en dylik maskin skulle medföra, för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 15 januari 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan år 1923, då mätareavläsningen vid tekniska verken omorganiserades, hava 3 avläsare ombesörjt avläsning, som sker 1 gång i kvartalet. Den 1 jan. 1923 funnos 12,580 mätare, den 1 jan. 1931 16,791 stycken. Mätareantalet har således ökat med cirka 1/3 under berörda tidsperiod. Å räkningarne upptagas också avgifter, vilka avse el. ström m. m. som uttages efter kontrakt. Antalet dylika kontrakt har också ökat väsentligt, även detta bidragande till ökat arbete för avläsarne. Det här anförda har gjort, att avläsarne under senare tiden måst erhålla extra hjälp för att medhinna avläsningen under den härför tillmätta avläsningsperioden.

Ett underlättande av avläsarnes arbete kan ske genom anskaffande av en adresseringsmaskin. Denna maskin, som skötes på kontoret, skriver abonnentnummer, adresser, mätarehyror, grundavgifter o. d. på räkningarne, vilket f. n. verkställes av avläsaren, vars arbete sålunda genom en dylik maskin underlättas och detta i så hög grad, att ej blott den extra hjälpen kunde avskaffas, utan även att avläsningen under en del år framåt fortfarande skulle kunna utföras med endast 3 man. Maskinen är också användbar vid upprättande av avlöningslistor, utskrivning av cirkulär etc.

N:o 5
Ang. anslag till en adresseringsmaskin vid de tekniska verkens kontor.

Då för en dylik maskin utlagt kapital inom kort tid inbesparas, hemställer Vatten- och Gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville för inköp av en adresseringsmaskin anvisa ett anslag av 2,600 kr. att utgå ur Tekniska Verkens amorteringsfond.

Västerås den 15 jan. 1931.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 6.

Lönenämndens skrivelse ang. understöd åt körkarlen Anders Eriksson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren i staden har till Lönenämnden hänskjutit fråga om utverkande av ett kommunalt understöd åt Körkarlen And. Eriksson efter dennes avgång ur tjänst, en avgång som redan skulle hava varit för handen, men som Eriksson fått uppskjuten till den 1 nästkommande mars i avbidan på avgörandet av denna fråga.

Enligt handlingarne i ärendet är Eriksson född den 15 februari 1856 och har alltså uppnått för avgång ur tjänst fastställd ålder samma dato 1921.

Vid det förhållande, att Eriksson icke kan räkna tjänsteår sedan längre tillbaka än från den 1 augusti 1911, hade han vid inträdd pensionsålder icke erforderlig tjänstetid för att kunna pensioneras enligt gällande bestämmelser, vilket ej heller blir förhållandet om härtill lägges den tid härefter, som enligt av Stadsfullmäktige den 30 oktober 1930 antagna övergångsbestämmelser får inräknas i tjänstetid för erhållande av pension.

Som emellertid Stadsfullmäktige i ett föregående fall — Lönenämnden avser Stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1930 att bevilja f. rörläggaren vid de tekniska verken Karl Gottfrid Löf ett årligt understöd — och oavsett det förhållandet, att det nu är fråga om en på fast stat uppförd befattningshavare fallen har stora beröringspunkter såsom lång tjänstetid samt kortare felande tid för rätt att bliva pensionerad — för

N:o 6.
Ang. understöd åt körkarlen Anders Eriksson.

Erikssons del resp. 19 och 2 år — har Lönenämnden icke velat emotsätta sig beviljandet av ett årligt understöd åt Eriksson.

Detta understöd bör lämpligen sättas i relation till den del av hans tjänstetid, som i annat fall skulle vara förenad med pensionsrätt. Uträknat enligt denna regel skulle understödet motsvara 13/30 av full pension, som i befattningen är 2,289 kronor, eller 993 kronor årligen.

Lönenämnden föreslår alltså,

att Stadsfullmäktige måtte besluta tilldela Körkarlen And. Eriksson från avgången ur tjänsten ett årligt understöd å 993 kronor, varå icke skall utgå dyrtidstillägg att bestridas av uttaxerade medel.

Västerås den 14 januari 1931.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Utdrag av protokoll, hållet vid Drätselkammarens i Västerås sammanträde den 4 december 1930.

§ 515.

Sedan Drätselkammaren enligt beslut den 18 september 1930 för avgörande till Lönenämnden överlämnat en ansökan av Körkarlen A. Eriksson att få åtnjuta pension från avgången ur tjänsten den 1 januari 1931, hade Lönenämnden genom utdrag av sitt protokoll för den 24 samma månad efter anteckning, att Eriksson vore född den 15 februari 1856, att han kunde räkna tjänsteår sedan 1911 samt att han uppnått pensionsålder den 15 februari 1921 förklarat framställningen icke kunna bifallas, enär Eriksson icke innehade enligt reglementet för pensionering av stadens befattningshavare erforderlig tjänstetid vid inträdd pensionsålder även efter av nämnden ifrågasatt ändring i bestämmelserna. Med hänsyn till Erikssons långa tjänstetid ansåge Drätselkammaren någon utväg kunna utfinnas för beredande av ett understöd åt Eriksson och beslöt därför återremittera ärendet till Lönenämnden under förklaring, att Drätselkammaren icke hade något att erinra emot att åt Eriksson utverkades ett lämpligen avvägt understöd.

N:o 6.
Ang. understöd åt körkarlen Anders Eriksson.

I avbidan på avgörandet av denna fråga skulle det från Drätselkammarens sida ej möta hinder för Erikssons kvarstående i tjänst till den 1 mars 1931.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

Som ovan
In fidem:
RAGNAR TENOW.

N:o 7.

Nykterhetsnämndens yttrande ang. tillstånd för A.-B. Joh. Edling att försälja pilsnerdricka.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom resolution den 12 sistlidne december har Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Aktiebolaget Joh. Edling hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att från lokaler i fastigheten n:r 5 vid Engelbrektsgatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka med köpmannen Bror Edling som föreståndare och hava tadsfullmäktige genom beslut under § 252 i sitt vid sammanträde den 22 i samma månad förda protokoll beslutat remittera handlingarna i ärendet till Nykterhetsnämnden för förberedande yttrande.

Med handlingarnas återställande får Nykterhetsnämnden i ärendet anföra.

Redan den 11 april 1930 hemställde Aktiebolaget Joh. Edling i skrivelse till Konungens befallningshavande i länet att, sedan bolaget övertagit den av framlidne köpmannen Charles Andersson i fastigheten n:r 5 vid Engelbrektsgatan här i staden bedrivna affärsrörelsen, i vilka lokaler bemälde Andersson även haft rätt att till avhämtning försälja pilsnerdricka, bolaget måtte erhålla tillstånd att i ifrågavarande lokaler, med köpmannen Bror Edling i Västerås som föreståndare, till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Efter vederbörliga remisser påpekade Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 april 1930 (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 62/1930) att något nytt avhämtningsställe för pilsnerdricka icke skulle uppkomma för den händelse sökandebolagets framställning bifölles, var-

N:o 7.
Ang. tillstånd för A.-B. Joh. Edling att försälja pilsnerdricka

för Nykterhetsnämnden föreslog, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 24 april samma år återremitterade Stadsfullmäktige ärendet till Nykterhetsnämnden för förnyat utlåtande. Nykterhetsnämnden avgav sitt förnyade utlåtande den 18 augusti 1930 (Stadsfullmäktiges tr. handl. n:r 62/1930) i vilket utlåtande Nykterhetsnämnden efter en utförligare motivering föreslog, att, då Nämnden icke ansåge, att några som helst förhållanden inträtt efter Nämndens i ärendet tidigare fattade beslut, som kunde giva skäl att föreslå indragning av här ifrågavarande avhämtningsställe, Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Mot detta Nämndens beslut avgåvo herrar W. Karlsson, Wass, Marthon och Sjöberg särskild skriftlig reservation, som ävenledes finnes intagen i ovanberörda tryckta handlingar.

Vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 28 augusti 1930 beslöto Stadsfullmäktige, sedan först proposition framställts på ett återremissyrkande till Nykterhetsnämnden med uppdrag för Nämnden att företaga en principiell utredning i fråga om försäljning av pilsnerdricka i staden och frågan om Stadsfullmäktige ville omedelbart avgöra ärendet och Stadsfullmäktige därvid beslutat företaga ärendet till slutligt avgörande, genom begärd och anställd omröstning mot 17 nej emot 15 ja avgivna för godkännande av Nykterhetsnämndens förslag att i enlighet med den inom nämnden avgivna reservationen avstyrka bifall till Aktiebolaget Joh. Edlings framställning.

Sökandebolaget har som stöd för sin nu föreliggande framställning åberopat en framställningen bilagd längre promemoria, vari bolaget framlagt sina synpunkter i här föreliggande ärende. Dessa synpunkter äro i stort sett sammanfallande med de åsikter i frågan, som Nykterhetsnämnden redan tidigare förfäktat.

Då inga som helst skäl föreligga, som kunna motivera en förändring av Nykterhetsnämndens tvenne tidigare beslut i fråga rörande tillstånd för Aktiebolaget Joh. Edling att från lokaler i fastigheten n:o 5 vid Engelbrektsgatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka, får Nykterhetsnämnden föreslå,

> att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka att Aktiebolaget Joh. Edling beviljas tillstånd att från lokaler inom fastigheten n:r 5 vid Engelbrektsgatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II med köpmannen Bror Edling såsom föreståndare.

N:o 7.
Ang. tillstånd för A.-B. Joh. Edling att försälja pilsnerdricka

Mot detta Nämndens beslut har suppleanten i Nämnden Herr Sjöberg, vilken vid Nämndens sammanträde innehade rösträtt, reserverat sig under hänvisning till den reservation han jämte flera avgivit till Nämndens utlåtande i enahanda fråga den 18 augusti 1930.

Västerås den 19 januari 1931.

För Nykterhetsnämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Konungens Befallningshavande i Västmanlands län.

Sedan undertecknat bolag övertagit avlidne köpmannen Charles Anderssons i fastigheten n:r 5 vid Engelbrektsgatan här i staden bedrivna speceri- och diversehandelsrörelse, få vi härmed, under åberopande av bestämmelserna i Kungl. Förordningen den 11 juli 1919 angående försäljning av pilsnerdricka, vördsamt anhålla om tillstånd att från ifrågavarande lokaler få till avhämtning försälja pilsnerdricka, med köpman Bror Edling såsom föreståndare.

Såsom av närlagda avskrift av tillståndsbevis framgår har bolaget förut rätt att från lokaler i huset n:r 14 vid Hamngatan försälja pilsnerdricka till avhämtning, varför vi icke kunna förstå skälen för att samma rättighet icke kan beviljas oss i huset n:r 5 vid Engelbrektsgatan, då det sistnämnda stället ur nykterhets- och ordningssynpunkt är betydligt mycket bättre än försäljningsstället vid Hamngatan.

Som stöd för vår ansökan vilja vi för övrigt åberopa närlagda handlingar och P. M.

Västerås den 8 december 1930.

A. B. JOH. EDLING.

Håkon Swenson. *Helge Mörck.* *Oscar Johansson.*

P. M.

Den 11 april 1930 sökte undertecknat bolag tillstånd att få försälja pilsnerdricka till avhämtning i fastigheten n:r 5 vid Engelbrektsgatan här i staden i de lokaler vari bolaget bedriver speceri- och diversehandel. Bolaget har nämligen övertagit denna affär efter avlidne köpmannen Charles Andersson.

N:o 7.
Ang. tillstånd för A.-B. Joh. Edling att försälja pilsnerdricka

Nykterhetsnämnden, som tvenne gånger behandlade detta ärende, tillstyrkte båda gångerna ansökan, vid sista tillfället dock med reservation av 4 av nämndens ledamöter.

Stadsfullmäktige avstyrkte bifall till ansökan, såsom av närlagda Stadsfullmäktigeprotokoll framgår, med 17 röster mot 15. Endast 32 av Stadsfullmäktiges 48 ledamöter deltogo i omröstningen, varför beslutet icke kan anses utgöra något definitivt stadsfullmäktiges beslut.

Konungens befallningshavande kunde under sådana förhållanden författningsenligt icke bifalla ansökan.

Sedan dess har emellertid ett par händelser inträffat inom Stadsfullmäktige, som åter gör ifrågavarande ärende aktuellt och som givit oss anledning förmoda att Stadsfullmäktige vid närmare och grundligare eftertanke icke kan anse att ifrågavarande beslut varit riktigt, utan tillkommit under omständigheter, som Stadsfullmäktige vid tillfället icke fullt behärskat. Vi vilja därför rekapitulera saken sådan den är och med anledning därav få vi vördsamt anföra.

Vi vilja särskilt påpeka, att bolagets ansökan i själva verket icke gäller något nytt tillstånd, då bolaget förut har rätt att försälja pilsnerdricka från bolagets affär vid Hamngatan. Det bliver ej heller något nytt försäljningssälle, då avlidne köpmannen Charles Andersson haft rätt att försälja pilsnerdricka till avhämtning i den affär, som bolaget nu övertagit.

Sedan Stadsfullmäktige avstyrkte vår ovannämnda ansökan, hava Stadsfullmäktige tillstyrkt bifall till tvenne pilsnerdricksförsäljningsställen av samma karaktär, som gäller vår ansökan, den ena för Nya Bryggeriet och den andra för Hammarström och Lindström. Om man icke kan säga så mycket om den tillstyrkta rättigheten för Nya Bryggeriet, då den försäljning av pilsnerdricka, varom är fråga i detta fall, säkerligen icke har någon som helst betydelse i ordnings-nykterhetsavseende, torde däremot den Hammarström och Lindström tillstyrkta rättigheten vara så mycket anmärkningsvärdare. Vi kunna därför icke uraktlåta att mellan denna rättighet och den av oss sökta rättigheten göra några jämförelser.

Beträffande försäljning av pilsnerdricka till avhämtning i fastigheten n:o 5 vid Engelbrektsgatan har oss veterligt aldrig någon anmärkning däremot förekommit. Försäljningen har skett och kommer fortfarande att ske i mycket liten omfattning och uteslutande till personer bosatta i affärens närhet och som i affären inköpa andra handelsvaror. Det har aldrig hänt, att på rusdrycker begivna personer fått inköpa pilsnerdricka i affären och ej heller att sådant dricka förtärts i affärens närhet å gårdar eller annorstädes. För sådana ändamål finnes det för övrigt icke i närheten

N:o 7. *Ang. tillstånd för A.-B. Joh. Edling att försälja pilsnerdricka*

av affären några lämpliga ställen och från personer, som känna till denna affärs skötsel i detta fall, har det uppgivits, att detta försäljningsställe vore ett bland de bäst skötta i staden. Lokalerna äro för övrigt belägna i en stadsdel, där endast laglydiga och ordentliga människor äro boende, vilket har en ur nykterhets- och ordningssynpunkt särskilt stor betydelse. Man måste också taga i betraktande, att affären icke är någon pilsnerdricksförsäljningsaffär, i egentlig mening utan en speceri- och diversehandelsaffär, där försäljningen av pilsnerdricka endast utgör en synnerligen liten detalj och uteslutande är ägnad att tillfredsställa ett legitimt behov av pilsnerdricka för affärens kunder.

Ser man på den av Stadsfullmäktige tillstyrkta ansökan för Hammarström och Lindström, låt vara att det endast gäller en flyttning av denna rörelse, har densamma alltigenom annan karaktär än den av oss sökta rörelsen. Här gäller det uteslutande försäljning av pilsnerdricka, svagdricka och läskedrycker, sålunda en specialaffär just för dessa drycker, en affär som, för att bära sig, uteslutande måste skötas rationellt. Därtill kommer den omständigheten, att den salufördа varan tillverkas å annan plats, varför tillverkningens ekonomiska nytta icke kommer samhället tillgodo.

Ser man i övrigt på behovet av ifrågavarande rörelse torde det vara omöjligt att upptäcka några skäl härför. Samhällets egna tillverkare kunna mer än väl tillgodose behovet av ifrågavarande drycker, utan import från andra håll. Platsen för försäljningsställets belägenhet är ej heller det bästa vid en mycket starkt trafikerad gata där en mängd tvetydiga personer nästan ständigt uppehålla sig i försäljningsställets närhet. Omedelbart intill detta försäljningsställe, finnes sedan många år tillbaka ytterligare ett för avhämtning av pilsnerdricka — Bomans — varför något behov i förevarande avseende icke på något sätt kan motiveras. Nykterhetsnämnden, som avstyrkt Hammarströms och Lindströms ansökan, har tydligen, liksom många gånger förut, ansett detta vara en mycket viktig omständighet och ett skäl som förut varit avgörande både för nykterhetsnämndens och Stadsfullmäktiges tillstyrkande i detta fall.

Sammanställer man båda dessa rättigheter med varandra kan man näppeligen komma till någon annan uppfattning än att Stadsfullmäktige avstyrkt en ur nykterhets- och ordningssynpunkt fullkomligt riskfri ansökan men tillstyrkt en vida mera i förutnämnda avseende riskfylld ansökan, något som väl ej gärna kan ske utan vägande skäl.

Skulle man söka efter dessa skäl, kan vi icke finna några objektiva sådana, varför det är svårt att förstå huru Stadsfullmäktige i dessa båda fall kunnat fatta till sin innebörd två så diametralt motsatta beslut. Man

må väl hoppas att andra skäl icke förelegat än Stadsfullmäktiges obekantskap om beslutens rätta innebörd. N:o 7. *Ang. tillstånd för A.-B. Joh. Edling att försälja pilsnerdricka*

För att något missförstånd i detta avseende icke skall behöva förekomma, få vi meddela, att vi genom det anförda icke på något sätt velat rikta något klander eller anmärkning mot att vederbörande erhållit ifrågavarande rättighet eller mot vederbörandes beslut i frågan, utan har avsikten helt och hållet varit att fästa Stadsfullmäktiges uppmärksamhet på frågan för att Stadsfullmäktige skall bliva i tillfälle att än en gång taga frågan under omprövning.

Vad vi här ovan anfört anse vi vara så betydelsefullt, att vi åter dristat oss göra en förnyad ansökan om rätt att till avhämtning försälja pilsnerdricka från lokaler i fastigheten n:r 5 vid Engelbrektsgatan här i staden.

Västerås den 8 december 1930.

A.-B. JOH. EDLING.

Hakon Swenson. *Helge Mörck.* *Oscar Johansson.*

N:o 8.

Regeringsrättens utslag i fråga om dispositionen av magistratens ämbets- och tjänstemäns samt deras änkors och barns pensionsfond samt av utslaget föranlett tillägg uti reglemente för pensionering av stadens befattningshavare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På besvär av ledamöterna i härvarande Rådhusrätt och Magistrat upphävde Konungens befallningshavande i länet genom utslag den 12 juli 1930 Stadsfullmäktiges beslut den 16 december 1929 att godkänna ett av lönenämnden avgivet förslag till reglemente för pensionering av stadens befattningshavare i vad beslutet avsåge att en uti nådigt brev den 11 januari 1850 omförmäld reservfond för Magistratens ämbets- och tjänstemän samt deras änkor och barn skulle jämte stadskassan och övriga för ändamålet tillgängliga fonder svara för pensionering av stadens samtliga befattningshavare.

Efter bemyndigande av Stadsfullmäktige enligt beslut den 28 augusti

N:o 8.

Regeringsrättens utslag i fråga om dispositionen av magistratens ämbets- och tjänstemäns samt deras änkors och barns pensionsfond samt av utslaget föranlett tillägg uti reglemente för pensionering av stadens befattningshavare.

1930 fullföljde Drätselkammaren hos Regeringsrätten för erhållande av ett prejudikat talan över detta Länsstyrelsens utslag.

I dagarne har Regeringsrätten meddelat utslag, varigenom stadens ändringssökande ogillats, och skall alltså denna magistratens ämbets- och tjänstemäns samt deras änkors och barns särskilda reservfond bestå såsom särskild fond att användas enligt hittills gällande bestämmelser.

Som för fastställande av reglementet för pensionering av stadens befattningshavare i hithörande delar kräves, att bestämmelserna bringas i överensstämmelse med detta Regeringsrättens utslag och detta kan ske genom antagande av ett tillägg till § *22* i reglementet, angivande att fonden i fråga skall allt fortfarande komma till användning enligt hittills gällande bestämmelser, får Drätselkammaren, med överlämnande av utslaget, föreslå,

att Stadsfullmäktige ville antaga ett dylikt tillägg till § *22* i reglementet och så lydande:

"Genom vad i denna § stadgas rubbas icke vad som särskilt gäller eller kan bliva gällande rörande användningen av medel från den uti Kungl. brev den 11 januari 1850 omförmälda reservfond för Magistratens ämbets- och tjänstemän samt deras änkor och barn".

Västerås den 8 januari 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Avskrift.

KUNGL. MAJ:TS

utslag på de besvär, Västerås stad i underdånighet anfört över Kungl. Maj:ts befallningshavandes i Västmanlands län den 12 juli 1930 meddelade utslag ifråga om pensionsreglemente för stadens befattningshavare; i anledning av vilka besvär Kungl. Maj:ts befallningshavande efter vederbörandes hörande den 15 december 1930 avgivit infordrat utlåtande.

Givet i Regeringsrätten den 7 januari 1931.

N:o 8.

Regeringsrättens utslag i fråga om dispositionen av magistratens ämbets- och tjänstemäns samt deras änkors och barns pensionsfond samt av utslaget föranlett tillägg uti reglemente för pensionering av stadens befattningshavare.

Sedan Kungl. Maj:t i anledning av kämnersrättens i Västerås upphörande genom brev den 4 december 1849 till Kungl. Maj:ts befallningshavande bestämt, av vilka tjänstemän stadens rådhusrätt och magistrat skulle bestå, samt Kungl. Maj:ts befallningshavande därefter, jämte det Kungl. Maj:ts befallningshavande avgivit förslag till löneförmåner för nämnda tjänstemän, hos Kungl. Maj:t hemställt, att det belopp av 240 riksdaler, vilket efter den sålunda beslutade regleringen ännu återstode odisponerat av lönerna för de två rådmanstjänster, som skulle komma att framdeles indragas, måtte få avsättas och besparas till framtida disposition, antingen för löneförhöjning, om sådan för någon av löntagarna funnes nödig, eller, i annat fall, till reservfond för Magistratens ämbets- och tjänstemän eller deras änkor och barn, fann Kungl. Maj:t genom brev den 11 januari 1850 till Kungl. Maj:ts befallningshavande gott gilla vad i avseende på regleringen av Västerås stads avlöningsstat sålunda föreslagits.

Med skrivelse den 23 mars 1867 överlämnade Kungl. Maj:ts befallningshavande till Kungl. Maj:t Stadsfullmäktiges i staden förslag såväl till förändrad organisation av rådhusrätten och magistraten som ock till ny lönereglering för samma myndigheter. I anledning därav förordnade Kungl. Maj:t genom brev den 27 juni samma år till Kungl. Maj:ts befallningshavande om sammansättning av rådhusrätten och magistraten samt meddelade bestämmelse om ikraftträdande av vad sålunda stadgats. Genom brev den 21 februari 1868 till Kungl. Maj:ts befallningshavande fastställde Kungl. Maj:t vidare förslaget till avlöningsstat för magistraten med förklarande, att den genom brevet den 11 januari 1850 meddelade föreskriften, att ett belopp av 360 riksdaler riksmynt skulle årligen avsättas och besparas till framtida disposition såsom reservfond för pensionering av Magistratens ämbets- och tjänstemän eller deras änkor och barn, fortfarande skulle lända till efterrättelse.

Sedan Stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 november 1911, under förutsättning att sådan organisation av stadens Rådhusrätt och Magistrat, som överensstämde med vissa av fullmäktige godkända grunder, bleve fastställd, antagit avlöningsstat för de ämbets och tjänstemän, organisationen upptoge, samt Stadsfullmäktiges beslut underställts Kungl. Maj:ts prövning, fann Kungl. Maj:t genom brev den 18 juli 1912, med upphävande av vad i breven den 27 juni 1867 och den 21 februari 1868 bestämts i förevarande ämne ävensom andra Kungl. Maj:ts beslut, som kunde stå i strid med i brevet den 18 juli 1912 upptagna stadganden, gott att i huvudsaklig överensstämmelse med de underställda förslagen fastställa stadga för Rådhusrätten och Magistraten med i stadgan intagen

N:o 8.

Regeringsrättens utslag i fråg om dispositionen av magistratens ämbets- och tjänstemäns samt deras änkors och barns pensionsfond samt av utslaget föranlett tillägg uti reglemente för pensionering av stadens befattningshavare.

avlöningsstat; varande i denna stadga bland annat bestämt, att de i avlöningsstaten upptagna ämbets- och tjänstemän vore skyldiga underkasta sig bestämmelserna i det pensionsreglemente, som Stadsfullmäktige framdeles kunde komma att fastställa.

Vid sammanträde den 18 december 1914 beslöto Stadsfullmäktige att ur stadens utgiftsstat för år 1915 utesluta ett jämlikt Kungl. Maj:ts brev den 11 januari 1850 ditintills upptaget årligt anslag å 360 kronor till omförmälda reservfond för pensionering av Magistratens ämbets- och tjänstemän eller deras änkor och barn.

Över detta beslut anförde borgmästaren John Karlsson m. fl. besvär hos Kungl. Maj:ts befallningshavande under yrkande, att Kungl. Maj:ts befallningshavande måtte med upphävande av beslutet förklara, att Stadsfullmäktige, till dess annorledes bleve i laga ordning bestämt, vore skyldiga att årligen avsätta och bespara ett belopp av 360 kroonr till framtida disposition såsom reservfond för pensionering av Magistratens ämbets- och tjänstemän eller deras änkor och barn.

Genom utslag den 16 april 1915 utlät sig Kungl. Maj:ts befallningshavande sålunda: Emedan Kungl. Maj:t enligt brevet den 18 juli 1912 uttryckligen förklarat, att Kungl. Maj:t, i sammanhang med fastställande av ny stadga för Rådhusrätten och Magistraten i Västerås med i stadgan intagen avlöningsstat, upphävt vad i Kungl. Maj:ts brev till Kungl. Maj:ts befallningshavande den 27 juni 1867 och den 21 februari 1868 bestämts i förevarande ämne, samt därmed måste anses överensstämma, att den i brevet den 11 januari 1850 meddelade och i nyssberörda brev av den 21 februari 1868 förnyade föreskrift om skyldighet för staden att årligen göra avsättning till reservfond för Magistratens ämbets- och tjänstemän eller deras änkor och barn jämväl upphört att gälla, funne Kungl. Maj:ts befallningshavande de av klagandena anförda besvären ej kunna bifallas.

Sedan de hos Kungl. Maj:ts befallningshavande klagande fullföljt sin i målet förda talan hos Kungl. Maj:t, fann Kungl. Maj:t genom utslag den 14 dec. 1915 ej skäl göra ändring i Kungl. Maj:ts befallningshavandes utslag.

Vid sammanträde den 16 december 1929 beslöto Stadsfullmäktige bland annat att med iakttagande av vissa vid sammanträdet beslutade ändringar antaga och godkänna ett av stadens lönenämnd uppgjort förslag till pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare. Enligt det antagna reglementet, vilket omfattade bland andra Rådhusrättens och Magistratens ledamöter, skulle befattningshavare på sätt och under de förutsättningar, som i reglementet angåves, vid avgång från stadens tjänst vara berättigad till erhållande av pension, och skulle pension därjämte, på

N:o 8.

Regeringsrättens utslag i fråga om dispositionen av magistratens ämbets- och tjänstemäns samt deras änkors och barns pensionsfond samt av utslaget föranlett tillägg uti reglemente för pensionering av stadens befattningshavare.

sätt i reglementet stadgades, tillkomma pensionsberättigad manlig befattningshavares änka och barn. Enligt § 22 i reglementet skulle stadskassan och för ändamålet tillgängliga fonder svara för befattningshavarnas egen pension, och svarade stadskassan jämväl för familjepensioneringen, men skulle såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för densamma manlig befattningshavare, så länge han vore i tjänst, erlägga årlig pensionsavgift efter närmare angivna grunder.

Över Stadsfullmäktiges beslut, i vad det innefattade bestämmelse om att den enligt Kungl. Maj:ts brev den 11 januari 1850 för Magistratens ämbets- och tjänstemän eller deras änkor och barn avsatta reservfonden skulle svara för stadens samtliga befattningshavares pensionering anförde ledamöterna av stadens Magistrat t. f. Borgmästaren Victor Åsberg, Rådmännen J. V. Ödman och Gunnar Hedenström, t. f. rådmannen Olof Berglind samt Assessorn H. Cronholm besvär hos Kungl. Maj:ts befallningshavande under yrkande att beslutet i denna del måtte ogillas. Till stöd för besvären anfördes i huvudsak, att ifrågavarande fond, vilken för det dåvarande uppginge till ett belopp av 66,669 kronor 47 öre, enligt beslutet skulle komma att tagas i anspråk för annat ändamål än det med fondens bildande avsedda.

Genom överklagade utslaget har Kungl. Maj:ts befallningshavande utlåtit sig sålunda: Enär Kungl. Maj:t genom brev den 11 januari 1850 föreskrivit, bland annat, att omförmälda reservfond skulle användas för Magistratens ämbets- och tjänstemän eller deras änkor och barn, samt av handlingarna i målet icke framginge, att nämnda föreskrift blivit upphävd eller ändrad, ty och som Stadsfullmäktige med klandrade beslutet syntes avse, att nämnda fond jämte stadskassan och andra för ändamålet tillgängliga fonder skulle tagas i anspråk för pensionering av stadens samtliga befattningshavare, samt berörda beslut förty stode i strid med vad Kungl. Maj:t i brevet den 11 januari 1850 föreskrivit, alltså och då Stadsfullmäktige genom besluts fattande finge anses hava överskridit sin befogenhet, prövade Kungl. Maj:ts befallningshavande med stöd av § 76 förordningen om kommunalstyrelse i stad lagligt upphäva Stadsfullmäktiges klandrade beslut, i vad det kunde avse, att omförmälda reservfond skulle svara för pensionering av stadens samtliga befattningshavare.

I de underdåniga besvären yrkas, att Kungl. Maj:ts befallningshavandes utslag måtte upphävas.

N:o 8.

Regeringsrättens utslag i fråga om dispositionen av magistratens ämbets- och tjänstemäns samt deras änkors och barns pensionsfond samt av utslaget föranlett tilläggg uti reglemente för pensionering av stadens befattningshavare.

Kungl. Maj:t har i nåder låtit Sig föredragas ovanberörda besvär och finner ej skäl göra ändring i Kungl. Maj:ts befallningshavandes utslag. Det länder vederbörande till underdånig efterrättelse.

Under Kungl. Maj:ts sekret:

(L. S.)

E. G. Braune.

Bestyrkes å tjänstens vägnar

Gösta Sandberg.

Västerås Central-Tryckeri 1931

N:o 9.

Drätselkammarens skrivelse ang. pensionsunderlag för kokerskan och tvättföreståndarinnan vid fattigvårdens ålderdomshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lämnad tillfälle yttra sig över Lönenämndens närlagda skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 nästlidne januari angående fastställande av värdet i pensionshänseende av de naturaförmåner, som åtnjutas av kokerskan och tvättföreståndarinnan vid ålderdomshemmet, får Drätselkammaren meddela, att Drätselkammaren icke har något att erinra emot det av Lönenämnden framställda förslaget.

Västerås den 5 februari 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt bestämmelse i § 6 i reglemente för pensionering av stadens befattningshavare skall i pensionsunderlaget till det värde, varmed de upptagas i pensionsstaten, inräknas bostads- och därmed jämförliga naturaförmåner, för vilka ej göres avdrag å avlöningen.

Som vid inplacering i lönestaten enligt Stadsfullmäktiges beslut den 22 december 1930 av befattningarne som kokerska och tvättföreståndarinna vid ålderdomshemmet, vilka åtnjuta förmånen av allt fritt, däribland bostad bestående av ett rum, icke blev bestämt, med vilket värde denna förmån skall upptagas i pensionsstaten och detta bestämmande tillkommer Stadsfullmäktige, får Lönenämnden i anslutning till vad härutinnan i taxeringshänseende är vedertaget föreslå, att Stadsfullmäktige ville fast-

N:o 9. *Ang. pensionsunderlag för kokerskan och tvättföreståndarinnan vid fattigvårdens ålderdomshem.*

ställa värdet av de med dessa befattningar förenade naturaförmåner till 700 kronor årligen.

Västerås den 14 januari 1931.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 10.

Drätselkammarens skrivelse ang. ny utryckningsautomobil för brandverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande för Stadsfullmäktiges prövning av närlagda framställning från Brandstyrelsen om anslag till anskaffning av en ny brandautomobil får Drätselkammaren för egen del i ärendet anföra följande.

Enligt Drätselkammarens uppfattning har Brandstyrelsen tillförlitligen styrkt, att den nuvarande mindre utryckningsautomobilen icke längre kan tjäna sitt ändamål utan måste ersättas med en ny.

I fråga om det för ändamålet ifrågasatta anslagets storlek förefaller summan ganska betydande. Drätselkammaren vill likväl ej påyrka nedsättning däri, men får likväl framhålla önskvärdheten av att anskaffningen stannar inom det begärda beloppet eller än hellre kan ske för en mindre summa.

Under hänvisning till det sålunda anförda får Drätselkammaren föreslå, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att Stadsfullmäktige ville för anskaffning av en ny utryckningsautomobil för brandverkets behov i stället för en försliten sådan vagn till Brandstyrelsens förfogande ställa ett förslagsanslag å högst 17,000 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 12 februari 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 10.

Ang. ny utryckningsautomobil för brandverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den brandverkets bilpark tillhörande mindre utryckningsvagnen av märket Willy 6 befinner sig på grund av ålder — den har nu varit i tjänst 13 år — i så dåligt skick, att det är uteslutet att den skall kunna försättas i någorlunda brukbart skick genom en reparation.

I utlåtande över en den 14 oktober 1930 företagen besiktning av bilen har Kaptenen J. Kajerdt i egenskap av besiktningsman för motorfordon förklarat bilens fortsatta användning på grund av densamma vidlådande felaktigheter och svårigheter att till densamma anskaffa reservdelar beroende på dess föråldrade typ vara förenat med risker och har han därför uttalat sig för dess utrangering och ersättande snarast möjligt med en ny lämpligare vagn.

Behovet härav gör sig med varje dag allt mera gällande. Efter besiktningen har vagnen vid två tillfällen varit ur funktion. Vilka risker, som skulle vara förbundna med att den vid en utbruten eldsvåda tillfälligtvis icke skulle kunna användas behöver knappast påpekas.

Det har därför synts Brandstyrelsen angeläget att få frågan om inköp av en ny vagn upptagen till behandling och avgjord. En inom styrelsen tillsatt mindre delegation har verkställt denna utredning och efter besök vid några brandstationer i andra städer och överläggningar med brandteknici i yttrande den 8 innevarande januari föreslagit inköp av en bil av märket Scania Vabis, med 2-tons chassis enligt offert från leverantören till ett pris av 14,950 kronor. Även om annan bil av samma storlek och svensk tillverkning skulle kunna inköpas för något billigare pris, har kommittén funnit valet av denna biltyp vara att föredraga på grund av dess större slitstyrka och att den är billigare i underhåll. Även har kommittén för inköpet åberopat fördelen av att i största möjliga utsträckning få bilparken likformig, vilket även skulle innebära lättnader särskilt vid val av svensk tillverkning i avseende å anskaffning av ringar och andra reservdelar.

Brandstyrelsen ansluter sig till detta förslag och vill särskilt liksom kommittén framhålla önskvärdheten av att nyanskaffningen avser en vagntyp, som brandverkets personal förut är fullt förtrogen med.

Med inberäkning i erforderligt anslag av kostnaden för anskaffning av reservringar med slangar samt för byggandet av karosseri, vilket arbete skulle utföras å brandverkets verkstäder, beräknade till resp. 800 och 1,200 kronor, skulle för bilinköpet erfordras ett totalanslag av förslagsvis 17,000 kronor.

N:o 10.
Ang. ny utrycknings automobil för brandverket.

Med överlämnande av här förut åberopade handlingar hemställer Brandstyrelsen,

att Stadfullmäktige ville för inköpet av en ny bil såsom ersättare för den lilla utryckningsvagnen ställa till Brandstyrelsens förfogande ett förslagsanslag å 17,000 kronor.

Västerås den 5 februari 1931.

För Brandstyrelsen:
JOHAN SVENSSON.

Ragnar Tenow.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Uundertecknade, som av Brandstyrelsen erhållit i uppdrag att förbereda anskaffning av automobilmotorspruta få härmed avgiva följande yttrande:

Kommitterade hava besökt brandkårerna i Uppsala och Falun för studium av därvarande brandbilar och inhämtande av vederbörandes erfarenheter samt i ändamål att få ett svenskt fabrikat, specialbyggt för brandkårsändamål, infordrat anbud från A.-B. Scania-Vabis, Tidaholms bruk och Volvos fabriker, vilka senare dock återtagit offerten.

Den av Scania-Vabis offererade bilen är ett 2-tons chassis med 4-cylindrig, 55 hkrs motor och försett med Z-pump om 1200 minutliters kapacitet vid 9 kg. tryck. Sugslangar och sil till pumpen, som ej ingår i offerten, har firman senare genom sitt ombud härstädes, Herr Sam. Carlsson, lovat leverera utan särskild kostnad.

Pris kronor 14,950: —, fritt Södertälje.

Tidaholms bruk offererar ett chassis å 2 ton med 4-cylindrig motor och försett med Api-pump av 1,000 minutliters kapacitet vid 9 kg. tryck jämte 9 m. spiralsugslang och sil.

Pris kronor 12,800: —, fritt Tidaholm.

Alternativt erbjudes brandbil komplett av samma typ till pris kronor 14,800:—, fritt Tidaholm.

Kommitterade vilja för sin del trots de dyrare kostnaderna förorda Scania-Vabis anbud. Det har nämligen visat sig, att firmans brandbilar äro de slitstarkaste och billigaste i underhåll och de hava från alla håll fått det bästa vitsord, under det att Tidaholmsfirmans fabrikat fått mycket olika värdesättning.

Dessutom har brandkåren sedan 15 år tillbaka en Scania-bil, å vilken

N:o 10.
Ang. ny utryckningsautomobil för brandverket.

aldrig förekommit fel, vare sig å motor eller pump. Ett önskemål är, att så småningom få alla brandkårens fordon av samma fabrikat.

Västerås den 8 januari 1931.

JOHAN SVENSSON. CARL BÄCKMAN.

OLOF CLARHOLM.

Avskrift.

UTLÅTANDE

i anledning av automobilbesiktning.

År 1930 den 14. oktober verkställde undertecknad på begäran av Brandchefen i Västerås besiktning av tvenne stadens brandkår tillhöriga automobiler, dels en av fabrikat Willys 6 med igenkänningsmärket U 137, dels gummiringarna å en av fabrikat Scania-Vabis med igenkänningsmärket U 49.

Vid förrättningen kunde följande konstateras:

1) Beträffande Willys 6, n:r U 137:

att vänster bakaxelbrickan var skev, vilket hade till följd, att vid bromsning vagnen svängde åt vänster,

att kuggdreven i växellådan voro förslitna särskilt tvåans och treans med påföljd, att växelspaken med svårighet kunde bringas i nyssnämnda växellägen samt risk att den inlagda växeln hoppade ur sitt läge,

att för stor dödgång förefanns i ratten, utvisande förslitning i styrinrättningen särskilt styrsnäckan,

att kopplingen slirade vid körning i uppförsbacke med påföljd att farten förlorades,

att vid framförande av bilen med från början kall motor farten icke kunde uppbringas i högre hastighet än 40 km./tim. samt först efter cirka 10 minuters körning till högst 50 km./tim., vilken hastighet därefter icke kunde överskridas,

att största hjultrycket, 850 kg., var för stort i förhållande till ringbredden, 12 cm., varigenom föreskrifterna i § 2, mom. 6 i Kungl. förordningen den 15. juni 1923 om motorfordon icke iakttagits.

På grund av ovanstående bristfälligheter samt svårigheten att erhålla reservdelar och ringar till denna numera föråldriga typ, anser jag ifrågavarande automobil vara för sitt ändamål mindre lämplig och i längden allt för dyrbar att underhålla. Då dessutom chassiet genom långvarig förslitning numera icke kan anses hava samma motståndskraft att uppbära den för detta chassi onormala bruttovikten, anser jag det vara av behovet på-

N:o 10. *Ang. ny utryckningsautomobil för brandverket.*

kallat att så snart ske kan och innan någon kalamitet hunnit inträffa föranstalta om utbyte mot lämpligare vagn.

2) Beträffande Scania-Vabis, n:r U 49:

De å densamma befintliga massiva gummiringarna voro förslitna och böra ersättas med nya, så mycket mer som dylika ringar enligt övergångsbestämmelser, punkt 2 i Kungl. Motorfordonsförordningen den 20. juni 1930 icke få användas efter den 1. januari 1934 och enligt samma lagrum punkt 4 motorfordon med massiva gummiringar efter nyssnämnda förordnings ikraftträdande den 1. januari 1930 aldrig få framföras med högre hastighet än 15 km./tim., varvid enligt mitt förmenande undantag icke gjorts för motorfordon tillhörande brandväsendet.

Västerås den 14. oktober 1930.

JOHN KAJERDT.

Rätt avskrivet intyga:

Olof Clarholm. Brandchef.

Folke Renström. Vice Brandchef.

N:o 11.

Drätselkammarens skrivelse ang. reparation av strandskoningen väster om Svartån nedan järnvägsbron.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadens byggnadschef anmält, att strandskoningen nedom järnvägsbron å Svartåns västra sida allt fortfarande är i behov av reparation och att reparationsarbetet under innevarande vinter lämpligen bör avse en sträcka av omkring 100 meter nedom den del av strandskoningen, som reparerades förliden vinter, så får Drätselkammaren härmed göra framställning om anslag till detta arbete.

Behovet av en successiv reparation av ifrågavarande strandskoning synes ofrånkomligt. En omständighet, som särskilt talar för lämpligheten av detta arbetes igångsättande just nu är även, att den förut beslutade ombyggnaden av östra kajen icke kan fullföljas innevarande vinter på grund av för högt vattenstånd och att det utan att nu ifrågasatta arbetet kommer till stånd är svårt att bereda möjligast jämna arbetstillgång för

N:o 11.
Ang. reparation av strandskoningen väster om Svartån nedom järnvägsbron.

stadens egna arbetare. Kostnaden belöper sig enligt vunnen erfarenhet på cirka 60 kronor pr lm. Som Drätselkammaren icke är alldeles övertygad, att den av byggnadschefen angivna sträckan är i största behov av reparation, önskar Drätselkammaren erhålla fria händer att avgöra var reparationsarbetet nu skall utföras.

På grund av det anförda får Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för fortsatt reparation av omkring 100 m. sträcka av strandskoningen på Svartåns västra sida nedom järnvägsbron av det i 1931 års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov anvisa förslagsvis 6,000 kronor.

Västerås den 12 februari 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 12.

Drätselkammarens skrivelse ang. åtgärder i anledning av arbetslösheten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 27 november 1930 till Arbetslöshetskommittén och Drätselkammaren för utlåtande remitterat en inom Stadsfullmäktige av Herrar Engdahl och Edv. Andersson väckt motion om särskilda åtgärder för bekämpande av arbetslösheten.

Sedan nu Arbetslöshetskommittén utlåtit sig i ärendet och till Drätselkammaren överlämnat sitt den 6 innevarande februari dagtecknade yttrande, får Drätselkammaren i anledning av Stadsfullmäktiges remiss samt vad i övrigt i denna angelägenhet förekommit anföra följande.

Av inkomna uppgifter och verkställda undersökningar synes otvetydigt framgå, att arbetslösheten under innevarande vinter tagit och sannolikt kommer att taga något större omfattning än den närmast föregående. Under vintern 1929—1930 vidtogos inga som helst särskilda åtgärder från stadens sida i anledning av arbetslösheten. Nu däremot torde det — även om den arbetslöshet, som bör vara föremål för särskild uppmärksamhet

N:o 12. *Ang. åtgärder i anledning av arbetslösheten.*

från de kommunala myndigheternas sida, icke är så omfattande, som de siffror giva vid handen, vilka inkommit från fackorganisationerna och som även upptaga åtskilliga fall av typisk och normal säsongsarbetslöshet — vara påkallat, att staden, utom den hjälp som redan beretts åtskilliga arbetslösa genom anskaffande av platser vid statliga reservarbeten, eller som de tidigare kallades, nödhjälpsarbeten, igångsätter något eller några särskilda arbeten, till vilka arbetslösa efter individuell behovsprövning i den ordning Arbetslöshetskommittén angivit kunna hänvisas för erhållande av nödtorftig arbestförtjänst. Drätselkammaren har för övrigt tilltrott sig att utan att avvakta Sadsfullmäktiges beslut fatta beslut om successivt igångsättande av ett par sådana arbeten, nämligen dels diverse arbeten vid Malma grustag och dels fortsättande av upptagandet av en ny sträckning för Hemdalsvägen genom berget strax öster om Folkets park. Undersökning pågår om möjligheten av ytterligare dylika arbeten. Anordningen av arbetena och betalningen för arbetet skola enligt Drätselkammarens beslut vara desamma som för två år sedan, nämligen att arbetarne hänvisas till dessa arbeten i turvisa skift om 8 eller 14 dagar och lika långa uppehåll och att arbetet betalas efter ackord så satta, att de vid normal arbetsprestation giva en inkomst ungefär motsvarande kommunalarbetarelönen.

Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga Drätselkammaren att, i den mån Drätselkammaren finner sådant påkallat och möjligt, igångsätta särskilda arbeten — nödhjälps- eller reservarbeten — till vilka arbetslöshetskommittén har att hänvisa vid länets arbetsförmedlingsanstalt i Västerås anmälda, och i Västerås, med hemortsrätt i fattigvårdshänseende härstädes, sedan tre år boende arbetslösa familjeförsörjare enligt de närmare riktlinjer, som Arbetslöshetskommitténs och Drätselkammarens utlåtanden finnes angivna.

Västerås den 12 februari 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava genom beslut under § 230 i dess vid sammanträde den 27 november 1930 förda protokoll till Arbetslöshetskommittén

N:o 12.
Ang. åtgärder i anledning av arbetslösheten

och Drätselkammaren för utlåtande remitterat en av Herrar Engdahl och Edvin Andersson väckt motion angående särskilda åtgärder för bekämpande av arbetslösheten.

Arbestlöshetskommittén får i ärendet anföra.

Det torde till en början vara lämpligt redogöra för de åtgärder, som hittills vidtagits. Redan före den väckta motionen hade den under hösten något ökade arbetslösheten av Arbetslöshetskommittén observerats, varför kommittén, för att åtminstone öppna tillfälle för de arbetslösa, som ville antaga s. k. reservarbeten å någon Statens Arbetslöshetskommissions arbetsplats, under november månad anskaffa plats för 15 stycken reservarbetare.

Sedermera utverkade kommittén att i början av januari månad 25 reservarbetare fingo uttagas och senare under månaden ytterligare 15.

Besättandet av dessa platser har skett genom frivillig anmälan. Av de 48 "reservarbetarne" från staden — en jämförelse mellan denna och ovan angivna siffror visar, att några arbetslösa redan avgått från arbetsplatserna — äro 13 försörjningspliktiga och 35 icke försörjningspliktiga. De icke försörjningspliktiga hava alltså i större utsträckning än försörjningspliktiga anmält sig, ett förhållande, som också återspeglar sig i den omständigheten, att av, hos kommittén den 31 januari 1931 anmälda 96 arbetslösa, som icke beretts någon arbetslöshetshjälp, 72 st. voro försörjningspliktiga mot endast 24 st. icke försörjningspliktiga.

Det utredningsarbete, som av kommittén vidtagits i anledning av motionen har visat följande.

I mitten av januari månad hemställde kommittén hos Västerås fackliga centralorganisation och De fackligt organiserade arbetslösas förening om uppgifter över hos vederbörande registrerade arbetslösa. Orsaken härtill var, att de siffror rörande arbetslösheten i staden, som i motionen angåves, vore avsevärt högre än kommitténs officiella siffra.

Sedan uppgifter från Västerås fackliga centralorganisation inkommit hava dessa uppgifter bearbetats och föreligger resultatet härav i en bilagd utredning från kommitténs sekreterare.

I korthet vill kommittén upprepa resultatet av utredningen.

Den 31 januari 1931 funnos här arbetslösa i följande kategorier:

1) Anmälda hos fackliga organ 413, därav hos kommittén 49.

2) Anmälda hos länets arbetsförmedlingsanstalt för erhållande av arbete i allmänna marknaden 168, därav hos kommittén 96.

3) Anmälda hos stadens arbetslöshetskommitté 96, fördelade på sätt redan ovan anförts.

N:o 12.
Ang. åtgärder i anledning av arbetslösheten.

Beträffande de hos kommittén anmälda bör framhållas, att arbetslösheten bland dem, som hava stora familjer att försörja är betydande.

För kommittén har nu, sedan utredningen blivit klar, uppställt sig frågorna huru arbetslöshetshjälp bör ordnas och vilka arbetslösa som böra ifrågasättas härtill. Den första frågan besvarar kommittén med bestämt förslag om att arbetslöshetshjälp bör ordnas genom arbeten för de arbetslösa. Såväl den rent statliga arbetslöshetsunderstödsverksamheten, som ock den kommunala med understöd enligt 2 § F. L. torde tidigare så tydligt ha visat sina nackdelar, att kommittén anser sig ej utan tvingande nödvändighet böra förorda den vägen. Skulle det likväl visa sig oundvikligt att beträda denna väg, anser kommittén, att de bestämmelser, som förut gällt för erhållande av dylikt understöd, ånyo böra bliva gällande.

Den senare frågan, vilka arbetslösa som böra ifrågasättas, har däremot varit svårare att besvara.

Till en början är ju klart, att de hos kommittén anmälda böra komma i fråga. Men tidigare har till rent kommunala arbeten även hänvisats sådana arbetslösa, som endast varit anmälda å arbetsförmedlingsanstalten. Kommittén anser sig icke kunna förorda att företräde lämnas endast hos kommittén anmälda, utan bör förmånen utsträckas även till dem, som äro arbetssökande endast i allmänna arbetsmarknaden. Enbart hos facklig organisation anmäld arbetslöshet bör ej berättiga till erhållande av kommunal arbetslöshetshjälp. Ur ren organisationssynpunkt torde förresten en sådan sammankoppling vara otänkbar.

Allt vad här har anförts gäller under förutsättning av arbetslöshetshjälp i form av rent kommunala arbeten. Skulle de beslutande kommunala myndigheterna tänka sig arbeten i samarbete med Statens Arbetslöshetskommission, torde Arbetslöshetshjälpen få inskränkas till dem, som äro registrerade hos Arbetslöshetskommittén.

Beträffande anordnandet av statskommunala reservarbeten får kommittén hänvisa till här bilagda "Supplement till Råd och anvisningar" sid. 6.

Beträffande berättigandet i övrigt att erhålla kommunal arbetslöshetshjälp, så hava Stadsfullmäktige ju redan tidigare ansett denna rätt endast böra tillkomma familjeförsörjare och bör denna tidigare princip även nu hävdas. Rätten till denna hjälp bör även såsom förr skett, förbindas med hemortsrätt i staden i fattigvårdshänseende och oavbruten vistelse därstädes under tre år.

Vidare torde vara klart, att före hänvisning till arbete en del rent individuella förhållanden måste utredas och hänsyn därtill tagas, exempelvis huru länge arbetslösheten varat och huru stor förtjänst den arbetslöse åtnjutit under ordinarie arbete. Statens Arbetslöshetskommissions bestäm-

N:o 12.
Ang. åtgärder i anledning av arbetslösheten.

melser rörande s. k. avstängda yrkesgrupper — avstängda grupper äro skogs-, flottnings-, lant-, byggnads-, tegelbruks-, hamn- och stuveriarbetare — böra, om också ej vara utslagsgivande, så dock vägledande för den kommunala arbetslöshetshjälpen.

På grund av det anförda för Arbetslöshetskommittén föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta dels uppdraga åt Drätselkammaren att anordna antingen rent kommuala eller statskommunala reservarbeten, dels uppdraga till Arbetslöshetskommittén att till dessa arbeten i den utsträckning så är möjligt hänvisa vid länets arbetsförmedlingsanstalt i Västerås anmälda och i Västerås med hemortsrätt i fattigvårdshänseende härstädes sedan tre år boende arbetslösa familjeförsörjare, ävensom slutligen uppdraga till Arbetslöshetskommittén att vid sådan hänvisning i övrigt följa vad i detta avseende i denna skrivelse anförts.

Västerås den 6 februari 1931.

För Arbetslöshetskommittén:

JOHAN SVENSSON.

Eric Plantin.

Till Arbetslöshetskommittén i Västerås.

Arbetslöshetskommittén beslöt den 15 januari 1931 att hos Västerås fackliga centralorganisation och hos de fackligt organiserade arbetslösas förening anhålla om uppgifter, vilka personer i vederbörliga organisationer vore anmälda som arbetslösa.

Från Västerås fackliga centralorganisation hava nu uppgifter inkommit. De arbetslösas förening har anmält, att på grund av vissa rådande tvistiga förhållanden några uppgifter icke kunnat lämnas.

De uppgifter, som inkommit från fackliga centralorganisationen hava kollationerats mot Arbetslöshetskommitténs register över anmälda arbetslösa samt har uppgifterna i vad de avse den uppgift, som inkommit från Metalls avdelning n:r 20 kollationerats mot Aktiebolaget Svenska Metallverkens och Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets uppgifter över från resp. bolag avskedade arbetslösa. Beträffande granskningen vid Metallverken har Överingenjör Schenström svarat för densamma och vid A. S. E. A. Överingenjören Hellman. Givetvis har granskningen av de inkomna uppgifterna varit rätt så svår, då i allmänhet endast initialerna till förnamnen varit angivna, varför jag icke tror mig kunna ansvara för, att kollationeringen är fullt tillförlitlig.

För att återgå till uppgifterna, så anmäler fackliga centralorganisatio-

N:o 12. *Ang. åtgärder i anledning av arbetslösheten.*

nen 139 arbetslösa *metallarbetare,* därav 11 st. kunna återfinnas i Arbetslöshetskommitténs register pr den 31 jan. 1931.

Metallverkens granskning av denna lista giver vid handen, att 31 st. av namngivna arbetare återfinnas i Metallverkens register, därav 3 st. dock redan erhållit mer stadigvarande arbete och 2 st. arbeta i skift.

A. S. E. A:s granskning av listan utvisar, att 32 st. kunna återfinnas i A. S. E. A:s register, därav 19 st. avskedats på grund av arbetsbrist, 7 st. på egen begäran, 2 st. på grund av olämpligt uppförande, 1 på grund av sjukdom och 3 st. befinna sig återigen i arbete.

Orsaken till att jag ansett mig böra undersöka arbetslösheten i detta fall så grundligt, att jag vänt mig till vederbörande arbetsgivare, är denna, att här ifrågavarande arbetslöshet är den, som minst har karaktär av säsongarbetslöshet.

Fackliga centralorganisationen anmäler 13 st. arbetslösa *kommunalarbetare,* därav 2 st. kunna återfinnas i Arbetslöshetskommitténs register. Dessa arbetslösa kommunalarbetare synas hava haft mera tillfällig anställning i gasverkets ledningsarbeten. 3 st. äro stensättare.

Arbetslösheten bland *banarbetarne* angives till 4. Ingen av dessa kan återfinnas i Arbetslöshetskommtténs register. Förteckningen från avd. n:r 26 av *byggnadsträarbetareförbundet* upptager 74 arbetslösa, därav 3 kunna återfinnas i kommitténs register.

Grovarbetarnas avdelning n:r 19 uppgiver en arbetslöshet uppgående till 131, därav 33 st. kunna återfinnas i kommitténs register.

Fackliga centralorganisationen uppgiver för *målarnes* fackförening 52 st. arbetslösa. Ingen finnes registrerad hos kommittén.

Sammanlagda summan av arbetslösa angivna från fackliga centralorganisationen uppgår till 413, av vilka dock endast 49, som redan förut nämnts, kunna återfinnas i kommitténs register.

Den hos Arbetslöshetskommittén *den 31 januari 1931* registrerade arbetslösheten utgör 96 anmälda arbetssökande, varjämte 48 st. redan befinna sig å s. k. statliga reservarbeten. Dessa siffror giva alltså vid handen, att hos Arbetslöshetskommittén skulle vara anmälda 47 arbetssökande, som icke äro registrerade hos fackliga centralorganisationen. Jag tillåter mig ånyo påpeka svårigheten att kollationera uppgifterna mot kommitténs register.

Vid Arbetsförmedlingsanstalten hava som arbetslösa anmält sig 72 personer mer än hos Arbetslöshetskommittén. Dessa 72 äro vad man kallar arbetssökande i allmänna arbetsmarknaden. Antalet vid Arbetsförmedlingsanstalten anmälda arbetslösa uppgår alltså till 168 st.

N:o 12.

Ang. åtgärder i anledning av arbetslösheten.

Uppgifterna angående arbetslöshetens inträffande kunna givetvis vara av intresse, varför jag anhåller få anföra desamma.

1930	Metallarb.	Kom-arb.	Ban-arb.	Byggn-arb.	Grovarb.	Målare	Summa
Januari	1	—	—	2	—	—	3
Februari	—	—	—	—	—	—	—
Mars	—	—	—	—	1	—	1
April	1	—	—	—	—	—	1
Maj	2	—	—	—	—	—	2
Juni	4	—	—	—	1	—	5
Juli	4	—	—	1	1	—	6
Augusti	7	—	—	2	3	—	12
September ..	5	—	—	3	11	—	19
Oktober	23	—	—	12	12	1	48
November ...	23	4	—	28	23	10	88
December	59	5	4	7	77	27	179
1931							
Januari	10	4	—	19	2	14	49
	139	13	4	74	131	52	413

Västerås den 5 februari 1931.

ERIC PLANTIN.
Arbetslöshetskommitténs sekreterare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den alltmera tilltagande arbetslösheten nödvändiggör att åtgärder för lindrande av densamma vidtagas från samhällets sida.

Inom stadens båda största industrier har under den senaste tiden permitteringar företagits varigenom de arbetslösas antal ökats avsevärt. Sålunda uppgick antalet å metallarbetarnas expedition anmälda arbetslösa föregående vecka till 253 st., härtill kommer ett stort antal arbetslösa inom andra yrkesgrupper, varför de arbetslösas antal i närvarande stund torde uppgå till minst 350 st.

Att en så stor grupp av samhällets medlemmar, som blivit oförvållat arbetslösa, inte kunna lämnas utan hjälp torde vara klart för envar.

I främsta rummet bör arbetstillfällen beredas genom igångsättande av kommunala reservarbeten i en eller annan form.

Ett sådant kommunalt reservarbete som inom den närmaste tiden borde komma till utförande synes oss i främsta rummet vara en omlägg-

N:o 12. *Ang. åtgärder i anledning av arbetslösheten.*

ning och rätning av Kopparbergsvägen fram till Kvastbruket. Likaså kunde det sedan ett par år vilande arbetet med Stohagsvägens framdragande till Svantegatan återupptagas och utföras såsom reservarbete.

Då det emellertid knappast kan tänkas att ett arbete av förstnämnda slaget kan hinna påbörjas innevarande år, synes det oss ofrånkomligt att omedelbara åtgärder vidtagas för att hjälpa de arbetslösa och föreslå vi därför Stadsfullmäktige

1) att i 1931 års budget ett anslag av förslagsvis 100,000 kronor avsättes för arbetslöshetens bekämpande;
2) att åtgärder omedelbart vidtages för igångsättande av kommunala reservarbeten
3) att i den mån arbete ej kan beredas arbetslösa, som i vederbörlig ordning sökt sådant, kontantunderstöd må utgå till sådan person.

Västerås den 26 november 1930.

Ovanstående upptages som motion.

KARL ENGDAHL. E. W. G. ANDERSSON.

N:o 13.

Drätselkammarens skrivelse ang. upprätthållande av stadsinspektorens göromål efter dennes avgång.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Innehavaren av befattningen med benämningen stadsinspektor kommer att inom närmaste tiden avgå i anledning av uppådd pensionsålder.

I anledning härav uppställer sig frågan, på vad sätt de göromål därefter lämpligen böra fullgöras, vilka hittills handhafts av den avgående befattningshavaren. Att den nuvarande tjänsten icke bör i sin hittillsvarande form återbesättas torde utan vidare vara klart och har redan markerats vid upprättandet av nu gällande lönestat genom särskild anteckning, att densamma för ifrågavarande tjänst endast gällde nuvarande befattningshavare.

De göromål, som under de senare åren utförts av stadsinspektoren äro uteslutande av kameral natur. Drätselkammaren kan heller icke fin-

N:o 13.
Ang. upprätthållande av stadinspektorens göromål efter dennes avgång.

na, att någon förändring härutinnan åtminstone för närvarande skall vara behövlig, även om någon utökning av göromålens omfattning inom gränserna för vad som skäligen bör åläggas en yngre arbetskraft kan finnas påkallad. Under sådana förhållanden synes lämpligast, att dessa göromål anförtros åt en befattningshavare med ställning av kontorsbiträde. Befattningen synes med hänsyn till arbetets art och arbetsförhållandena i övrigt böra upprätthållas av manlig innehavare. För att emellertid vinna någon erfarenhet med avseende å tjänstens gestaltning önskar Drätselkammaren tillsvidare på förordnande anställa lämplig arbetskraft för utförande av här ifrågavarande arbetsuppgifter, för att sedermera inkomma med bestämt förslag rörande tjänstens organisation.

Drätselkammaren får på grund av det anförda hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att lämna Drätselkammaren medgivande att vid nuvarande statsinspektorens avgång från befattningen för upprätthållande av dennes göromål och eventuellt andra närliggande arbetsuppgifter på extra stat anställa ett manligt kontorsbiträde att avlönas under år 1931 från det anslag till avlöning av stadsinspektoren, som finnes upptaget i stadens budget för innevarande år, med belopp och på sätt Drätselkammaren må äga bestämma.

Västerås den 12 februari 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 14.

Drätselkammarens skrivelse ang. tillbyggnad av serveringspaviljongen å Östra holmen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Som bekant äger staden å Östra holmen en tidigare som sommarbostad använd numera till innehavarne av serveringen upplåten å holmens sydvästra del uppförd mindre stugubyggnad innheållande två små rum,

N:o 14. *Ang. tillbyggnad av serveringspaviljongen å Östra holmen.*

som använts till bostad åt en del av den vid severingen anställda personalen. Denna stuga har länge befunnit sig i mycket bristfälligt skick och har med hänsyn till sitt ändamål ett mycket olämpligt läge. Nu har stugan blivit så bofällig, att Drätselkammaren nödgats fatta beslut om dess rivning. Att reparera den är lönlöst. För att bereda motsvarande bostadsmöjligheter för serveringspersonalen har Drätselkammaren tänkt sig en tillbyggnad vid serveringspaviljongen, på så sätt i byggnadschefens närlagda skrivelse finnes skisserat, för en kostnad av 3,500 kronor.

På grund av det anförda får Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta

att av 1931 års förslagsanslag anvisa 3,500 kronor för uppförande av en tillbyggnad med två mindre bostadsrum till serveringspaviljongen å Östra holmen.

Västerås den 12 februari 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan Drätselkammaren begärt utredning om möjligheten att anordna tvenne sommarrum för betjäningen å Östra holmen, så får jag meddela, att sådan byggnad kan anordnas mot södra sidan av nuvarande serveringspaviljongen samt att kostnaden uppgår till 3,500 kronor. Tillbyggnaden utföres då så att varje rum, ungefär av måtten $3 \times 3\,^1/_2$ m., erhåller en dörr och ett fönster samt ingång från söder. Utvändigt klädes brädstommen med bakar på samma sätt, som nuvarande paviljongen och förses med tegeltak. Isolering av sågspån anbringas i tak och golv, pappmellanlägg i väggarne. Invändigt strykas brädväggarne tvenne gånger med oljefärg.

Västerås den 12 februari 1931.

GÖSTA SMITT.

N:o 15.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till flickskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av närlagda framställning från styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor får Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta

dels att för tiden 1 juli 1931—30 juni 1932 anslå 7,447 kronor, motsvarande ränta efter 5 $^1/_2$ % å stadens andel i byggnadskostnaden för läroverkets fastighet 135,000 kronor, samt 1,650 kronor, motsvarande ränta efter samma procentsats å ett stadens lån till läroverket, stort 30,000 kronor, dels för samma tid bidraga till de vid läroverket anställda lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter med, vad angår ålderstilläggen, halva det belopp, staten anslår för samma tid, samt beträffande pensionsavgifterna i överensstämmelse med Stadsfullmäktiges i samma ärende den 31 mars 1910 fattade beslut och de grunder, som finnas angivna i Kungl. Kungörelsen i ämnet den 23 december 1910, dels ock slutligen bestämma att ovanberörda anslag skola, i vad de motsvaras av beräknade räntor utgå av dessa räntemedel och i övrigt av uttaxerade medel.

Västerås den 12 februari 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 4 december 1930 angående ansökningar om statsunderstöd åt privatläroverk (Sv. Förf.-samling n:o 405; 1930) skall det vid dylik ansökan bl. a. bifogas (enligt mom. 17) "handlingar, som visa, att kommun eller enskilda donatorer till skolans uppehållande under den tid, för vilken statsunderstöd sökes, dels lämna bidrag, vars värde för år räknat uppgår till minst samma belopp som det sökta statsbidraget, dels bidraga till de vid skolan anställda lärarinnornas

N:o 15. *Ang. anslag till flickskolan.*

ålderstillägg med hälften av det belopp, staten för samma ändamål tillskjuter, dels ock förklarat sig villiga att bidraga till lärarinnornas pensionering enligt stadgade grunder".

Då nu underdånig ansökan om förnyelse av statsunderstödet skall avse tiden den 1 juli 1931—den 30 juni 1932 och denna ansökan snarast bör insändas, får styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor härmed vördsamt anhålla,

att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige göra framställning om förnyande för tiden den 1 juli 1931—den 30 juni 1932 av stadens årsanslag till nämnda läroverk; ävensom om förnyande av förbindelsen angående bidragen till lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter, allt i överensstämmelse med Stadsfullmäktiges beslut enligt protokollet den 27 februari 1930.

Västerås den 10 februari 1931.

Å Styrelsens för Västerås högre elementarläroverk för flickor vägnar:

HJALMAR THYRESSON.
Rektor.

N:o 16.

Drätselkammarens skrivelse ang. nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om leverans till staden av elektrisk kraft.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och Gasverksstyrelsen har till Drätselkammaren överlämnat närlagda skrivelse jämte förslag till nytt kraftkontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen under anhållan, att Drätselkammaren ville med eget yttrande överlämna ärendet till Stadsfullmäktiges prövning.

Drätselkammaren får härmed anhålla,

att Stadsfullmäktige ville i detta ärende fatta beslut och därvid, enär Vatten- och Gasverksstyrelsen med sina förberedande åtgöranden synes hava, i den omfattning sådant varit möjligt, väl tillvaratagit stadens intressen och då det upprättade förslaget till nytt

kraftkontrakt sålunda är till sitt innehåll med stadens fördel förenligt samt då slutligen kontraktets bestämmelser i de särskilda punkterna icke synes giva anledning till erinran, bifalla Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning.

N:o 16. *Ang. nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om leverans till staden av elektrisk kraft.*

Västerås den 12 februari 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enär stadens behov av elektrisk kraft numera är betydligt större än som kontraherats med Kungl. Vattenfallsstyrelsen hava sedan någon tid tillbaka förhandlingar förts med Vattenfallsstyrelsen om abonnemang på ytterligare kraft, och får Vatten- & Gasverksstyrelsen efter slutförda förhandlingar härmed framlägga förslag till nytt kraftkontrakt, vilket även inkluderar de kontrakt, som f. n. finnas upprättade.

År 1914 upprättades första kontraktet med Vattenfallsstyrelsen om leverans av intill 600 kilowatt elektrisk kraft. Påföljande år tillkom i samband med markförsäljning till statens kraftverk i Västerås ett nytt avtal om ytterligare 400 kw. och 1918 ännu ett kontrakt på 250 kw. eller alltså tillsammans 1,250 kw. Dessa kontrakt med tillhörande skrivelser återfinnas i ovan nämnd ordning i Stadsfullmäktiges handlingar för 1913 sid. 30, 1915 sid. 189 och 1918 sid. 66.

I hittills gällande kontrakt benämnes kraften dygns- och dagkraft med undantag av sistnämnda 250 kw., som benämnas överkraft och som bortfalla i det nya kontraktet. Dygns- och dagkraft benämnes i detta senare A- och B-kraft. Kontraktet inrymmer även nya kraftkategorier nämligen C -och T-kraft, den senare en förkortning av toppkraft.

Under innevarande belysningssäsong har elektricitetsverkets belastning uppgått till omkring 2,000 kilowatt, däri då inbegripet s. k. spetsbelastning med cirka 300 kilowatt. Härav har verket erhållit närmare 1,800 kw. från Vattenfallsstyrelsen samt resten från verkets egna maskinreserver. I den mån det under de senaste åren visat sig erforderligt, vilket givetvis särskilt varit fallet under vinterhalvåret, då större belastningar gjort sig gällande, har Vattenfallsstyrelsen mot beräknande av endast ett förbrukningspris levererat utöver kontraherat kraftbelopp erforderlig ström, vilket för staden varit fördelaktigt. Sedan effekten nått nuvarande om-

N:o 16.
Ang. nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om leverans till staden av elektrisk kraft.

fattning har Vattenfallsstyrelsen emellertid förklarat sig icke kunna fortsätta med leverans av ström under dylika former.

I det efterföljande lämnas en jämförelse mellan det nuvarande kontraktet och förslaget till nytt kontrakt.

Nuvarande kontrakt.

Dygnskraft 333,33 kw.
Per kw. och år kr. 75
„ kwt. 0,5 öre.

Dagkraft 667,67 kw.
Per kw. och år kr. 50
„ kwt. 1,5 öre,

med rätt för Vattenfallsstyrelsen att inskränka denna uttagning till 10 tim. per dag, då vattenföringen i Dalälven understiger 275 kbm. i sekunden.

Överkraft 250 kw.,
Per kw. och år kr. 10.
„ kwt. 5 resp. 10 öre

Nya kontraktet.

A-kraft 335 kw.
Per kw. och år kr. 75.
„ kwt. 0,5 öre intill 2500000 kwt.

B-kraft 665 kw.
Per kw. och år kr. 50
„ kwt. 1,65 öre intill 3250000 kwt.
„ kwt. 2,00 öre för uttagning därutöver.

För varje krona, som kolpriset cif. ostkusthamn enligt Kommerskollegii meddelanden överstiger 25 kr., tillkommer för A- och B-energi 0,05 öre per kwt. ström utöver 3800000 kwt.

C-kraft 1400 kw.
Per kw. och år kr. 50
„ kwt. 2 öre.

En årlig fast avgift av 1000 kr. Kolpriset är i detta fall bestämt till 30 kr. och tilläggspriset för ström till 0,04 öre per kwt., under i övrigt enahanda beräkning.

T-kraft 800 kw.
Per kw. och år kr. 25
„ kwt. 4 öre.

N:o 16.
Ang. nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om leverans till staden av elektrisk kraft.

En årlig fast avgift av 2,000 kr. Även för T-kraft är kolpriset bestämt till 30 kr., men skall tilläggspriset för ström beräknas efter 0,02 öre per kwt. under månaderna april—okt. och 0,07 öre under januari—mars samt november och december.

Mätanordningarne förenklas, när A-kraften sättes till ett visst antal kilowattimmar, i detta fall så tillmätt, att utnyttningstiden motsvarar cirka 7,500 timmar per år, som utgör 86 % av årets hela tid.

Nuvarande dagkraft är under vissa förhållanden begränsad till 10 tim. per dag. Till följd härav har under tider, då dylik begränsning i användningstiden tillämpats, överuttagning av dagkraft förekommit, och har Vattenfallsstyrelsen beräknat 2,5 öre per kwt för dylik kraft, för vilken icke något pris funnits stipulerat. Av tillgänglig statistik och kurvor framgår, att medelpriset för all uttagen dagkraft utöver 1300000 kwt. bliver 2 öre, vilket vid förda förhandlingar resulterat i ett för staden något gynnsammare pris av 1,65 öre, för B-kraft intill en energikvantitet av 3250000 kwt., motstvarande en utnyttningstid av 4850 timmar. Samtidigt med här nämnd omräkning har Vattenfallsstyrelsen förbehållit sig ovanstående kolklusul, som emellertid under normala tider ej torde behöva tillämpas.

Nuvarande överkraft, som uppdelats i överskottskraft, tillhandahållen för ett pris av 5 öre kwt. då vattentillgången varit riklig i Dalälven, och i reservkraft, tillhandahållen för ett pris av 10 öre kwt., har i nya kontraktet slopats, och utbytts mot prima årskraft, benämnd C-kraft som bottenkraft och T-kraft som toppkraft. För dessa kraftkategorier äro så att säga standardpris fastslagna av Vattenfallsstyrelsen, nämligen effektavgifter med 50 resp. 25 kr. per kw. och år, förbrukningsavgifter med 2 resp. 4 öre kwt. samt årliga fasta avgifter med 1000 kr. för C-kraften och 2000 för T-kraften, med det tillägg, som ev. tillämpning av kolklausulen kan föranleda.

De nuvarande kontrakten omfatta 1250 kw., det nya 3200, som uteslutande är prima kraft. I det föregående har omnämnts, att med undantag av spetsbelastning erforderlig effekt innevarande belysningssäsong uppgått till cirka 1700 kw. Under de senaste åren har kraftbehovet ökat med omkring 75 kw. per år. Räknar man med samma ökning i fortsättningen, skulle det nya kontraktet fylla kraftbehovet under cirka 20 år framåt eller till år 1950. Spetsbelastningarne skall verket tillgodose antingen med egna reserver, nämligen dieselmotorerna och ackumulatorbatteriet eller också med ström från Vattenfallsstyrelsen, som utanför kontraktet erbjudit s. k. tertia toppkraft under vinterhalvåret mot en fast årlig avgift av 1,000 kr., 7,50 per kw. och år jämte 4 öre per kwt. I detta sammanhang

N:o 16. *Ang. nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om leverans till staden av elektrisk kraft.*

bör nämnas, att, sedan vattenföringen i Svartån numera reglerats, stadens turbinanläggning lämnar ett strömtillskott, som under 1930 uppgick till ej mindre än 317000 kwt.

Såsom av det nya kontraktet framgår, skall detsamma verka retroaktivt för 1930, för vilket år strömavgifterna efter detta kontrakt uppgingo till i runt tal 130700 kr. En jämförelse med de gamla prisen giver ungefär samma resultat.

Tiden för de nuvarande kontrakten skulle utlöpa den 1 jan. 1955, för det nya är densamma fastslagen till den 1 jan. 1959, motsvarande en kontraktstid av 30 år.

I övrigt äro förekommande avvikelser mellan de båda kontrakten av smärre omfattning och av sådan beskaffenhet, att ett närmare ingående genom uppdragande av paralleller ej torde erfordras.

Det nya kontraktet medför något vidgade gränser för stadens distributionsområde, som förutom staden jämte Lundby och S:t Ilians socknar även omfattar delar av Badelunda, Skerike, Dingtuna och Hubbo socknar.

Genom tillkomsten av det nya kontraktet skulle alla nu gällande kraftkontrakt med Vattenfallsstyrelsen slopas.

Med anledning av det här anförda hemställer Vatten- och Gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville godkänna föreliggande förslag till kraftkontrakt med K. Vattenfallsstyrelsen samt uppdraga åt Vatten- och Gasverksstyrelsen att underteckna det nya kontraktet.

Västerås den 18 februari 1931.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

KONTRAKT

mellan Kungl. Vattenfallsstyrelsen, här nedan kallad Styrelsen, och Västerås stad, här nedan kallad Staden, angående leverans av elektrisk kraft.

§ 1.

På de i detta kontrakt angivna villkoren förbinda sig Styrelsen att leverera och Staden att mottaga elektrisk kraft i form av trefasig växelström om normalt 50 perioder per sekund och cirka 6300 volts huvudspänning, varvid samtliga mellan Styrelsen och Staden tidigare upprättade kon-

trakt angående leverans av elektrisk kraft upphöra att gälla den 31 december 1929.

N:o 16. *Ang. nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om leverans till staden av elektrisk kraft.*

Leveransen fullgöres vid de i § 4 omförmälda mätapparaterna å sekundärsidan av den transformatorstation, som Styrelsen uppfört vid Västerås.

§ 2.

Mom. 1. Styrelsen förbinder sig att från den 1 januari 1930 leverera elektrisk kraft i den omfattning, att staden vid den i § 1 omförmälda transformatorstationen kan uttaga:

trehundratrettiofem (335) kilowatt prima årskraft, kallad A-kraft,

sexhundrasextiofem (665) kilowatt prima årskraft, kallad B-kraft,

etthundrafemtiofem (155) kilowatt prima årskraft, kallad C-kraft och

trehundrafyrtiofem (345) kilowatt prima toppkraft, kallad T-kraft.

Mom. 2. Staden äger rättighet att, efter skriftlig anmälan innehållande uppgift om det kraftbelopp, som Staden ytterligare önskar uttaga, vid varje kalenderårs början från och med år 1931 öka abonnemanget med:

a) högst etthundra (100) kilowatt C-kraft, intill sammanlagt högst ettusenfyrahundra (1,400) kilowatt C- kraft,

b) högst femtio (50) kilowatt T-kraft, intill sammanlagt högst åttahundra (800) kilowatt T-kraft. Den totalt abonnerade T-kraften får dock icke under något år överstiga en tredjedel (1/3) av den för samma år sammanlagt abonnerade A-, B- och C-kraften.

Sådan anmälan om ökning av abonnemanget skall vara inlämnad senast tre (3) månader före det år, då kraften önskas uttagen.

Summan av de för varje särskilt år abonnerade effektbeloppen A-, B-, C- och T-kraft kallas den totalt abonnerade effekten för året ifråga och tillhandahålles dag och natt året om med de undantag, som i § 11 finnas angivna.

Mom. 3. Staden äger jämväl rättighet att efter sådan skriftlig anmälan till Styrelsen, som omförmäles under mom. 2 här ovan, minska

N:o 16. *Aug. nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om leverans till staden av elektrisk kraft.*

C-kraftabonnemanget med anmält belopp. C-kraftabonnemanget får dock icke efter sådan minskning understiga det högsta förutvarande C-kraftabonnemanget med större belopp än fem (5) procent av det högsta förutvarande sammanlagda abonnemanget A-, B- och C-kraft.

Mom. 4. Styrelsen förbinder sig att i ovan omförmälda transformatorstation bereda lämplig plats för Stadens i § 4 omförmälda mätare och mättransformatorer samt framdraga erforderliga ledningar för deras inkoppling ävensom att där bereda plats för de Stadens apparater och instrument, som erfordras för 8 stycken utgående kablar.

§ 3.

Staden förbinder sig:

a) att avgiftsfritt å fastighet, som av staden äges eller med ständig nyttjanderätt innehaves, för all framtid upplåta mark för framdragande på sätt, som genom särskild överenskommelse bestämmes, av Styrelsens kraftledningar till den i § 1 omförmälda transformatorstationen samt att om möjligt förskaffa Styrelsen rätt att framdraga samma ledningar även över annan tillhörig, Staden angränsande mark på villkor, som bestämmas i Styrelsen bifogade kontraktsformulär angående kraftledningsservitut, bilaga N:o 1;

b) att låta Styrelsen på sätt, varom närmare överenskommelse träffas, över fastighet, som av Staden äges eller innehaves, framdraga kraftledningar till andra abonnenter på villkor, som bestämmas i det i § 3 a) omförmälda kontraktsformuläret;

c) att tillåta Styrelsen att på Stadens mark utan ersättning för marken eller för skada och intrång och i övrigt enligt villkor, varom överenskommelse träffas, utföra och för all framtid begagna sådana anläggningar, som kunna erfordras för uppfordring samt till- och avledning av det för Styrelsens transformatorstation behövliga vattnet.

Den mark, som enligt ovanstående skall av Staden upplåtas åt Styrelsen, skall Styrelsen äga rätt att tillträda senast tre månader efter därom till Staden gjord skriftlig tillsägelse.

Kunna de i denna § omförmälda överenskommelserna icke träffas godvilligt, förfares enligt bestämmelserna i § 14.

§ 4.

För uppmätning av Stadens kraftuttagning uppsätter och underhåller Styrelsen på sin bekostnad i den i § 1 omförmälda transformatorstationen följande mätapparater:

N:o 16.
Ang. nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om leverans till staden av elektrisk kraft.

a) en kilowattimmemätare för oliksidig belastning här nedan benämnd Styrelsens M_1-mätare, som summerar alla uttagna kilowattimmar och försedd med s. k. subtraktionsinrättning, som angiver alla uttagna kilowattimmar ovanför en subtraktionsgräns kallad M_1-gränsen, lika den abonnerade C-effekten och ettusen (1,000) kilowatt;

b) en mätare av samma slag, här nedan benämnd Styrelsens M_2-mätare, med en subtraktionsgräns, kallad M_2-gränsen, lika med summan av den abonnerade C-effekten och ettusen (1,000) kilowatt;

c) en kilowattimmemätare för oliksidig belastning, här nedan benämnd Styrelsens M_3-mätare, som summerar alla uttagna kilowattimmar och försedd med effektvisare, som angiver den största efter senaste avläsning under någon kvartstimme uttagna aktiva medeleffekten i kilowatt;

d) en kilosintimmemätare för oliksidig belastning, här nedan benämnd Styrelsens M_4-mätare, som summerar alla uttagna kilosintimmar och försedd med effektvisare, som angiver den största efter senaste avläsning under någon kvartstimme uttagna reaktiva medeleffekten i kilosin.

Med kilosintimme avses en reaktiv kilovoltampére-timme.

Staden skall på av Styrelsen anvisad plats i transformatorstationen på sin bekostnad uppsätta och underhålla motsvarande kilowattimmemätare och kilosintimmemätare, här nedan benämnda Stadens M_1-, M_2-, M_3- och M_4-mätare, jämte erforderliga mättransformatorer, avsedda att å Stadens vägnar göra samma mätningar, som Styrelsens ovannämnda mätare.

Mätapparaterna skola vara av typ, som Styrelsen bestämmer och spärrade mot backgång.

§ 5.

De i § 4 omförmälda mätarna skola två (2) gånger i månaden på dag, varom Styrelsen skriftligen underrättar Staden, av Styrelsen avläsas, och skola samtidigt effektvisarna av styrelsen återföras till nolläget, och äger Staden att vid avläsningarna närvara.

Vardera kontrahanten äger att plombera båda kontrahenternas mätare.

Kommer icke Staden tillstädes på sådan Styrelsens kallelse, som nyss nämnts, respektive vid sådan kontrollering av mätare, som i § 6 här nedan omförmäles, äger Styrelsen rätt att ensam bryta samtliga plomber å båda kontrahenternas mätare.

N:o 16. *Ang. nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om leverans till staden av elektrisk kraft.*

Styrelsen medgiver Staden rätt att på lämplig tid erhålla tillträde till Styrelsens transformatorstation för att besiktiga och avläsa mätarna.

§ 6.

Mom. 1. Om Styrelsens och Stadens i § 4 omförmälda mätapparater, trots iakttagande av deras uppmätta konstanter, angiva olika energi- eller effektuttagning förfares på följande sätt:

Om Styrelsens och Stadens M_1- och M_2-mätare angiva totalenergivärden, som icke avvika från de av Styrelsens M_3-mätare angivna med mer än 5 procent av dessa, anses den under halvmånaden ifråga uttagna energien ovanför M_1 respektive M_2-gränsen vara lika med medelvärdet av de av Styrelsens och Stadens M_1 respektive M_2-mätare angivna värdena.

Om Stadens M_3- respektive M_4-mätare angiva energi- och effektvärden, som icke avvika från motsvarande av Styrelsens M_3- respektive M_4-mätare angivna med mer än 5 procent av dessa, anses den totalt uttagna energien och effekten vara lika med medelvärdet av de av Styrelsens och Stadens M_3- respektive M_4-mätare angivna värdena.

Ovannämnda medelvärden benämnas halvmånadsvärden.

Om avvikelsen överstiger 5 procent kontrolleras och justeras de olika visande mätarna och bestämmas konstanterna vid första lämpliga tillfälle av Styrelsen, varvid Staden äger rätt att närvara.

a) Skulle därvid av motsvarande mätare den ena mätaren visa sig defekt, men den andra brukbar, beräknas uttagningen efter den brukbara mätaren med tillämpning av den nya konstanten;

b) Skulle båda de motsvarande mätarna visa sig brukbara, men med förändrade konstanter, beräknas uttagningen efter den mätare, vars konstant ändrats minst, med tillämpning av den nya konstanten.

c) Skulle båda de motsvarande mätarna visa sig obrukbara för beräkning av uttagningen, anses denna hava uppgått till medelvärdet mellan de uttagningar, som uppmätts genom till ordningen motsvarande avläsningar under närmast föregående och efterföljande månader, för vilka mätarna enligt Styrelsens bedömande angivit brukbara värden, därest icke kontrahenterna enas om att uppskatta uttagningen efter andra grunder för den tid, då mätarna varit defekta.

Skulle meningsskiljaktighet mellan Styrelsen och Staden uppstå om mätarna eller avläsningarna, förfares enligt bestämmelserna i § 14.

Kostnaden för dylikt avgörande bestrides av kontrahenterna till hälften vardera.

N:o 16.
Ang. nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om leverans till staden av elektrisk kraft.

Både Styrelsen och Staden äro skyldiga att hålla sina mätapparater i fullt brukbart skick.

Mom. 2. Den under varje särskilt år totalt uttagna aktiva effekten anses vara lika med medelvärdet av de två (2) högsta halvmånadsvärdena under året enligt M_3-mätarna och utgöres av

trehundratrettiofem (335) kilowatt abonnerad A-effekt,
sexhundrasextiofem (665) kilowatt abonnerad B-effekt,
ett antal kilowatt C-effekt lika med den abonnerade C-effekten och
ett antal kilowatt T-effekt lika med skillnaden mellan å ena sidan den under året totalt uttagna effekten och å andra sidan summan av de abonnerade A-, B- och C-effekterna, minst dock lika med åttio (80) procent av den abonnerade T-effekten.

Mom. 3. Den under varje särskilt år respektive del av år uttagna aktiva energien bestämmes och uppdelas i (A+B)-, C- och T-energi på följande sätt:

T-energien anses vara lika med den energi, som uttagits ovanför M_2-gränsen;

C-energien anses vara lika med den energi, som uttagits ovanför M_1-gränsen, minskad med T-energien;

(A+B)-energien anses vara lika med totalenergien enligt M_3-mätarna, minskad med C- och T-energien.

§ 7.

Betalningen för den levererade kraften utgår med:

A. *En årlig effektavgift* av
sjuttiofem (75:—) kronor per abonnerad kilowatt A-effekt,
femtio (50:—) kronor per abonnerad kilowatt B-effekt,
femtio (50:—) kronor per abonnerad kilowatt C-effekt, och
tjugofem (25:—) kronor per uttagen kilowatt T-effekt.

B. *En energiavgift* av
ett halvt (0,5) öre för varje uttagen kilowattimme (A+B)-energi intill en kvantitet per år av två och en halv (2,5) millioner kilowattimmar och
ett och sextiofem hundradels (1,65) öre per kilowattimme (A+B)-energi därutöver intill ytterligare tre och en fjärdedels (3,25) miljoner kilowattimmar under samma år samt slutligen
två (2) öre per kilowattimme för ytterligare under samma år uttagen (A-B.)-energi;
två (2) öre för varje uttagen kilowattimme C-energi intill en kvantitet

N:o 16.
Ang. nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om leverans till staden av elektrisk kraft.

per år motsvarande fyratusen (4,000) timmar gånger den abonnerade C-effekten i kilowatt och

ett (1) öre för varje därutöver uttagen kilowattimme C-energi under samma år samt

fyra (4) öre för varje uttagen kilowattimme T-energi.

C. *En årlig fast avgift* av tretusen (3,000:—) kronor.

D. Därest medelpriset pr år och metrisk ton stora ångkol cif ostkusthamn enligt Kommerskollegii kommersiella meddelanden överstiger tjugofem (25:—) kronor, erlägger Staden för varje hel överskjutande krona en tilläggsavgift av fem hundradels (0,05) öre för varje under året uttagen kilowattimme (A+B)-energi utöver tre miljoner åttahundratusen (3,800,000) kilowattimmar.

Därest nämnda medelpris överstiger trettio (30:—) kronor erlägger staden för varje hel överskjutande krona även tilläggsavgift för varje under året uttagen kilowattimme C- och T-energi, som för C-energien utgår med fyra hundradels (0,04) öre och som för T-energien utgår med två hundradels (0,02) öre under månaderna april—oktober och med sju hundradels (0,07) öre under månaderna januari—mars samt november och december.

§ 8.

Betalningen erlägges i efterskott senast femton (15) dagar efter mottagandet av Styrelsens räkning till Styrelsens kassakontor i Stockholm på följande sätt:

Efter varje kalenderkvartals utgång erläggas:

dels en fjärdedel av effektavgiften för A-effekten,

dels en fjärdedel av effektavgiften för B-effekten

dels en fjärdedel av effektavgiften för C-effekten,

dels en fjärdedel av effektavgiften för minimibeloppet T-effekt,

dels energiavgiften för (A+B)-energien,

dels energiavgiften för C-energien, preliminärt beräknad efter två (2) öre,

dels energiavgiften för T-energien,

dels en fjärdedel av den årliga fasta avgiften.

Efter utgången av fjärde kvartalet varje år erläggas dessutom:

dels effektavgift för den T-effekt, som under året eventuellt uttagits utöver minimibeloppet T-effekt,

dels de tilläggsavgifter, som eventuellt skola utgå enligt § 7 D.

N:o 16.
Ang. nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om leverans till staden av elektrisk kraft.

Vid detta tillfälle göres även avdrag i den mån den lägre energiavgiften skall tillämpas för en del av C-energien, ävensom avdrag för eventuellt under det gångna året inträffade driftavbrott, såsom § 11 här nedan föreskriver.

§ 9.

Mom. 1. Staden förbinder sig.

a) att icke utan Styrelsens skriftliga medgivande under något år uttaga mera än den totalt för året ifråga abonnerade effekten samt att ej heller utan Styrelsens skriftliga medgivande under något år uttaga vare sig större antal kilosin, beräknat såsom medelvärdet av de två högsta halvmånadsvärdena under året enligt M_4-mätarna än som motsvarar summan av femhundra (500) kilosin och sjuttiofem (75) procent av det effektbelopp, varmed den totalt abonnerade effekten överstiger ettusen (1,000) kilowatt, eller större antal kilosintimmar än antalet under samma år uttagna kilowattimmar inom abonnemangets gränser;

b) att så länge Styrelsen på de villkor, som i detta kontrakt bestämts, åtager sig att leverera all den kraft, som kan vara för Stadens behov erforderlig, icke utan Styrelsens skriftliga medgivande själv använda eller distribuera elektrisk kraft från annan kraftkälla än Styrelsens och Stadens egna inom Stadens gräns befintliga kraftmaskineri; dock äger Staden icke rättighet att utan Styrelsens hörande för upptagande av spetsbelastningen i verket använda större effekt av eget reservkraftmaskineri — vilket för närvarande har en storlek av fyrahundraåttio (480) kilowatt — än som motsvarar fyrtio (40) procent av den vid varje tidpunkt totalt abonnerade effekten.

Skulle Styrelsen däremot icke på i detta kontrakt angivna villkor åtaga sig att leverera hela det ytterligare kraftbelopp Staden önskar uttaga, är Staden oförhindrad att från annat håll förskaffa sig detta nya kraftbelopp;

c) att icke utan Styrelsens skriftliga medgivande direkt eller indirekt distribuera elektrisk kraft till förbrukare utanför Stadens å bifogade karta, bilaga N:r 2, med blåa begränsningslinjer angivna distributionsområde, med rätt dock för Staden att utan Styrelsens hörande distribuera kraft till sådana elektriska spårvägar eller andra kommunikationsleder utanför området som beröra detsamma, och förbinder sig Staden vidare att i enlighet med särskilda av Styrelsen godkända bestämmelser inom gränsen för Stadens krafttillgång leverera elektrisk

N:o 16.
Ang. nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om leverans till staden av elektrisk kraft.

kraft till var och en som därom hos Staden skriftligen anhåller inom de delar av distributionsområdet, som ligga utanför Stadens jurisdiktionsområde, samt att för granskning och godkännande underställa Styrelsen de taxor, enligt vilka dessa leveranser skola fullgöras. Innan Styrelsen lämnat sitt godkännande av desamma få de ej vinna tillämpning;

d) att icke på sådant sätt mekaniskt eller elektriskt sammankoppla det från Styrelsen matade trefasdistributionssystemet med annan kraftkälla, att därav olägenhet för Styrelsens anläggningar uppstå;

e) att hålla sina elektriska högspänningsanläggningar i gott skick i enlighet med gällande föreskrifter och så anordnade, att de icke återverka störande på driften av Styrelsens anläggningar, och är Staden skyldig att härutinnan ställa sig till efterrättelse de Styrelsens föreskrifter, som visa sig nödvändiga;

f) att så vitt det är praktiskt möjligt och beror av Stadens anordningar, belasta de tre faserna så lika, att strömstyrkan vid mätapparaterna i den mest belastade fasen icke med mer än fem (5) procent överstiger strömstyrkan i den minst belastade fasen;

g) att årligen i januari månad lämna Styrelsen meddelande om antalet och storleken av anslutna högspända förbrukningsapparater.

M o m. 2. Styrelsen förbinder sig att icke utan Stadens skriftliga medgivande inom tadens distributionsområde tillhandahålla elektrisk kraft till annan än staden. Styrelsen dock obetaget att utan Stadens hörande leverera kraft dels för drift av sådana elektrisk spårvägar eller andra kommunikationsleder inom området, som i större omfattning drivas utanför området med kraft från Styrelsens kraftverk *dels* till Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget, *dels* till varje annan inom området nytillträdande kraftförbrukare, som förbinder sig att årligen från leveransens början erlägga normala kraftavgifter för minst femhundra (500) kilowatt, *dels* till Statens institutioner.

M o m. 3. Därest under kontraktstiden nya områden med Staden införlivas, är Styrelsen berättigad att bibehålla sina därstädes befintliga ledningar, men skyldig att, om Staden så påfordrar, å Staden på en gång överlåta alla kontrakt om leverans av kraft med avnämare inom nämnda områden, under villkor, att Staden efter deras tekniska värde, inlöser samtliga Styrelsen tillhöriga ledningar, vilka begagnas endast för sådan leverans; skolande i brist på åsämjande lösningspriset bestämmas av tre skiljemän enligt gällande lag om skiljemän.

Om Styrelsen, på sätt ovan angives, på Staden överlåter kontrakt om

leverans av kraft, är Styrelsen efter överlåtelsen skyldig att leverera samt Staden att mottaga och enligt de i detta kontrakt stipulerade villkoren betala de i de överlåtna kontrakten angivna kraftbeloppen.

N:o 16. *Ang. nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om leverans till staden av elektrisk kraft.*

§ 10.

Styrelsen förbehåller sig rätt att besiktiga och avprova Stadens högspänningsanläggningar, innan desamma anslutas till Styrelsens distributionsnät, och åligger det Staden att vidtaga de ändringar, som Styrelsen anser erforderliga för att erhålla betryggande driftsförhållanden, innan anläggningarna tillkopplas. För utvidgningar och förändringar av Stadens högspänningsanläggningar gälla enahanda bestämmelser.

Genom denna besiktning befrias varken Staden eller den, som utfört anläggningarna, från dem enligt gällande lag och förordning om elektriska anläggningar åliggande skyldigheter.

§ 11.

Skulle Styrelsen till följd av force majeure, såsom strejk, lockout, krig, uppror, eldsvåda, olyckhändelse, vattenbrist, varmed här avses minskning av vattenföringen i Dalälven vid Älvkarleby under 70 kbm./sek., iskravning eller andra naturföreteelser eller till följd av händelser, till vilka Styrelsen icke varit vållande, bliva urståndsatt att tillhandahålla Staden elektrisk kraft, upphör Styrelsens åtagande för den tid avbrottet varar.

Styrelsen är berättigad att för verkställande av reparationer, rengöring av spänningsförande delar och isolatorer, provningar, undersökningar, ändringar eller utvidgningar av sina ledningar, maskiner, apparater och dylikt tillfälligtvis avbryta kraftleveransen, om förhållandena oundgängligen så kräva, men är Styrelsen skyldig att om möjligt förlägga sådana avbrott till sön- och helgdagar mellan kl. 8 och kl. 17, dock må sådana avbrott icke hava längre sammanlagd varaktighet än fem (5) timmar per avbrottsdygn samt icke infalla under den mörka delen av dygnet, och skall Styrelsen, om avbrottet kan förutses, i god tid förut underrätta Staden om detsamma.

För avbrott i kraftleveransen av ovannämnda anledningar samt för avbrott, vilka förorsakats av fel i eller bristande skötsel av Styrelsens anläggningar, med undantag för avbrott sön- och helgdagar mellan kl. 8 och kl. 17, äger Staden för så vitt avbrottet varat mer än en hel timme rätt att göra avdrag å den årliga effektavgiften för varje abonnerad kilowatt A-, B- och C-kraft med ett (1) öre och för varje uttagen kilowatt T-kraft med ett halvt ($^1/_2$) öre för varje hel timme, som avbrottet varat,

N:o 16. *Ang. nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om leverans till staden av elektrisk kraft.*

och är Styrelsen icke skyldig utgiva någon annan ersättning för avbrott i kraftleveransen.

Förorsakas avbrott av fel i eller bristande skötsel av Stadens egna ledningar och apparater eller ledningsnät och apparater, som matas från Stadens egna ledningar, göres intet avdrag å avgiften. Det åligger Staden att ofördröjligen undanröja orsaken till sådant avbrott och genast underlätta Styrelsens kraftstationsbefäl vid Västerås, när felet upptäckts och avhjälpts.

Skulle Styrelsens anläggningar tillfogas skada beroende på sådana brister i Stadens anläggningar, som trots föreskrifter, lämnade av Styrelsen i enlighet med § 9 och § 10, ej inom skälig tid efter Styrelsens skriftliga till Staden ställda tillsägelse avhjälpts, är Staden skyldig ersätta Styrelsen sådan skada.

Styrelsen förbinder sig att ofördröjligen avhjälpa sådana fel i sina anläggningar, genom vilka kraftleveransen till Staden inskränkes eller avbrytes.

§ 12.

Staden skall själv bära det ansvar för skada, förorsakad av elektrisk ström från Stadens egna anläggningar, som enligt lagen den 27 juni 1902 skulle drabba Styrelsen såsom ägare till transformatorstation, för så vitt ej Styrelsen varit vållande till skadan.

§ 13.

Mom. 1. Skulle den enligt § 9 mom. 1 a) tillåtna belastningen överskridas, äger Styrelsen rätt att, om densamma så finner nödvändigt för kraftverkets eller ledningsnätets drift eller säkerhet, omedelbart avbryta kraftleveransen, intill dess Staden hunnit frånkoppla tillräckligt antal kraftförbrukande apparater, dock skall om möjligt, innan avbrott sker, tillsägelse därom göras per telefon. För dylikt avbrott äger Staden icke utbekomma någon ersättning av Styrelsen.

Mom. 2. Styrelsen äger jämväl rätt att omedelbart avbryta kraftleveransen till undvikande av allmän eller enskild fara, intill dess anledning till sådant avbrott upphört. För avbrott av detta slag göres samma avdrag å effektavgifterna som för avbrott på grund av force majeure enligt § 11.

Mom. 3. Brister Staden i annat fall, än som i mom. 1 av denna paragraf avses, i fullgörandet av något, som enligt detta kontrakt åligger Staden, äger Styrelsen, därest rättelse är av brådskande natur, men densamma ej inom av kraftstationsbefälet förelagd skälig tid av Staden vid-

N:o 16.
Ang. nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om leverans till staden av elektrisk kraft.

tages, rätt att omedelbart avbryta kraftleveransen, till dess rättelse skett. Något avdrag i den stadgade avgiften göres icke för dylikt avbrott. Ej heller erlägges skadestånd för sådant avbrott i kraftleveransen, för så vitt icke efter prövning, som i § 14 sägs, framgått, att Styrelsens åtgärd icke varit befogad. Är av Styrelsen påfordrad rättelse icke av brådskande natur, må rättelsen anstå till efter sådan prövning, som i § 14 sägs.

§ 14.

Skulle meningsskiljaktighet uppstå mellan Styrelsen och Staden angående tolkningen eller tillämpningen av detta kontrakt, skall, med undantag för vad i § 9 mom. 3 första stycket är bestämt, saken hänskjutas till en opartisk sakkunnig tremannanämnd eller institution, om vilken parterna enas, eller som, om detta ej sker, utses av Överståthållareämbetet i Stockholm. Skulle kontrahent icke åtnöjas med det avgörande, som träffas av sålunda utsedd sakkunnig nämnd eller institution, är han berättigad att inom en månad, efter han därav erhållit del, draga frågan under domstols prövning. Har ingendera kontrahenten inom nämnda tid instämt saken till domstol, är det beslut, som meddelats av nyssnämnda tremannanämnd eller institution, ovillkorligen bindande för kontrahenterna.

§ 15.

Detta kontrakt får icke utan Styrelsens skriftliga medgivande på annan överlåtas och ej heller intecknas.

§ 16.

Detta kontrakt upphör att vara gällande den 1 januari 1959.

§ 17.

Med detta kontrakt, varav två lika lydande exemplar upprättats och utväxlats, förklara vi oss nöjda.

Västerås den

Stockholm den 10 dec. 1930.

Kungl. Vattenfallsstyrelsen:

W. BORGKVIST.

Ove Harder.

N:o 17.

Beredningsutskottets och stadsplanekommitténs yttranden över förslag till namngivning av vissa gator och vägar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet har att enligt beslut av Stadsfullmäktige i sista hand bereda ett ursprungligen av Byggnadsnämnden avgivet och av Magistraten med tillstyrkande överlämnat förslag angående namngivning å gator och andra trafikleder och får Byggnadsnämnden nu, sedan Stadsplanekommittén i ett den 1 december 1930 avgivet yttrande sagt sin mening om detta förslag, för sin del i ärendet anföra följande.

I huvudsak tillstyrker Beredningsutskottet Stadsplanekommitténs namnförslag allenast med några få avvikelser.

Sålunda föreslår Beredningsutskottet att av Byggnadsnämnden föreslaget namn Skatvägen å trafikled inom Blåsboområdet utbytes mot namnet Didriksvägen i anslutning till namnet Didrik å kvarteret närmast norr om gatan, att å stadens västra område Frankens väg, Vallarevägen och Sofiagatan omdöpas till respektive Frankvretsgatan, Vallaregatan och Sofiebergsgatan samt att inom Övre Rosenhill namnen Hökens väg och Papegojvägen ersättas med resp. Gökvägen och Trastvägen.

En ändring i nu bestående namngivning å stadens största trafikled sålunda, att denna i hela sin sträckning genom staden skulle kallas Stora gatan skulle måhända ur principell synpunkt vara motiverad. Som emellertid därmed skulle vara förenade stora praktiska svårigheter — sålunda skulle ändringen dra med sig ändrad adressnumrering utefter hela trafikleden — har Beredningsutskottet ansett sig böra avstå från att framlägga förslag i denna riktning och även i denna detalj anslutit sig till stadsplanekommitténs förslag.

I anledning av att ett mindre område av Stensborg norr om järnvägen redan delvis bebyggts och väntad ytterligare bebyggelse inom området synes erforderligt att ge de gator, som beröra området namn och föreslår Beredningsutskottet därför, att den väg, som begränsar området i väster och utgör en omedelbar fortsättning av Gästgivarevägen erhåller detta namn liksom ock att fortsättningen av Särlagatan genom området erhåller namnet Särlagatan. Den väg, som begränsar området i söder kan lämpligen kallas Kryddgårdsgatan. Vad angår adressnumreringen delar Beredningsutskottet uppfattningen att denna bör vara en av Magistraten beroende åtgärd.

N:o 17.
Ang. yttranden över förslag till namngivning av vissa gator och vägar.

För bättre översikt har Beredningsutskottet sammanställt de olika namnförslagen å bilaga till denna skrivelse och föreslår,

att Stadsfullmäktige ville besluta godkänna Beredningsutskottets å denna bilaga angivna och i huvudsak med Stadsplanekommitténs överensstämmande förslag.

Västerås den 30 januari 1931.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 17.
Ang. yttrande över förslag till namngivning av vissa gator och vägar.

FÖRSLAG TILL ÄNDRING AV GATUNAMN.

Nuvarande namn:	Byggnadsnämndens förslag:	Stadsplanekommitténs förslag:	Beredningsutskottets förslag:
	Stadsdelen väster om Svartån.		
Övre och Nedre Trädgårdsgatan	I stället för övre Trädgårdsgatan Skepparbacken; i stället för Nedre Trädgårdsgatan Trädgårdsgatan.	= Byggnadsnämndens förslag	= Byggnadsnämndens förslag
Sandvretsgatan	Murreborgsgatan	Sotaregatan	Sotaregatan
	Stadsdelen öster om Svartån:		
Tegnérgatan	Nya Korsängsgatan	Tegnérgatan	Tegnérgatan
Pilgatan	Pilgatan från Allégatan österut	Pilgatan från östra Ringvägen österut	Pilgatan från östra Ringvägen österut
Akademigatan	Grenvägen	Grenvägen	Grenvägen
S:t Eriksvägen	Skatvägen	Skatvägen	Didriksgatan
Timmermansgatan	Grundläggaregatan	Timmermansgatan	Timmermansgatan
Zimmermansgatan	—	Apotekaregatan	Apotekaregatan
Djäknegränd	Skvallergränd	Djäknegränd	Djäknegränd
Korsängsgatan	Industrigatan	Gatan utgår såsom helt fallande inom enskilt område och igenlagd	= med stadsplanekommitténs förslag
	Hemdalsområdet.		
Sigtunagatan i dess västra del	Johan Skules väg	Sigtunagatan	Sigtunagatan
Uppsalagatan	Mäster Lafrensgatan	Uppsalagatan	Uppsalagatan
Enköpingsgatan	Gudmund skrivares gata	Enköpingsgatan	Enköpingsgatan
Strängsnäsgatan	Mårten Didriksgatan	Strängsnäsgatan	Strängnäsgatan
Roslagsgatan	Bengt Västgötes gata	Roslagsgatan	Roslagsgatan
Björkvägen	Severin Jules gata	Björkögatan	Björkögatan
Birkagatan	Johan Skyttes gata	Birkagatan	Birkagatan

N:o 17.

Ang. yttrande över förslag till namngivning av vissa gator och vägar.

FÖRSLAG TILL NAMN Å NYA GATOR.

Väster om Svartån, Jakobsberg och angränsande områden norr om Köpingsvägen.

Läge:	Byggnadsnämndens förslag:	Stadsplanekommitténs förslag:	Beredningsutskottets förslag:
Vägen från Jakobsbergsgatan till Kronvägen	Grindstuvägen	Grindstuvägen	Grindstuvägen
Vägen genom Gripsborg från Lantvärnsgatan till Solvägen.	Pålmansvägen	Pålmansvägen	Pålmansvägen
Vägen till djuphamnen från Köpingslandsvägen nu kallad Pistolvägen.	Djuphamnsvägen	Djuphamnsvägen	Djuphamnsvägen
Väg emellan kvarteren Signe och Signhild	Frankvretsvägen	Frankens väg	Frankvretsgatan
Väg väster om kvarteret Signe, å kartan kallad Väpnaregatan	Vallarvägen	Vallarvägen	Vallaregatan
Gata emellan kvarteren Sigrid och Signhild	Herdegatan	Herdegatan	Herdegatan
Gata mellan Djuphamnsvägen och Gästgivarevägen, å kartan kallad Odalmansgatan	Pistolvägen	Pistolgatan	Pistolgatan
Gata norr om kvarteret Sabina	Fiskargatan	Fiskargatan	Fiskargatan
Eriksgatans fortsättning fram till Nedre Hyttvägen	Eriksgatan	Eriksgatan	Eriksgatan
Gata från järnvägen mellan Solbacken och Fridnäs och fram till Köpingsvägen	Delvis Ryttaregatan	Vallhallagatan i hela sträckningen	Vallhallagatan i hela sträckningen
Gata mellan Köpingsvägen genom lägenheten Sofieberg	Sofiebergsgatan	Sofiagatan	Sofiebergsgatan
Gator å en del av Stensborg och angränsande områden.	—	—	Gästgivarevägen Kryddgårdsgatan

Läge:	Byggnadsnämndens förslag:	Stadsplanekommitténs förslag:	Beredningsutskottets förslag:
	Området öster om Svartån. Gåsmyrevreten och Kristiansborg.		
Vägen genom kvarteret Edvard mellan tomterna n:ris 9 och 5	Kålrotsgränd	Kålgränd	Kålgränd
	Karlsdal och Katrinelund.		
Gränd mellan tomterna N:ris 12 och 14 Karlsdal	Lyckogränd	Lyckogränd	Lyckogränd
Gata mellan Fogdegatan och Katrinelundsvägen	Domarevägen	Domaregatan	Domaregatan
Gata mellan Katrinelundsvägen och Tegelvretsgatan	Lagmansvägen	Lagmansgatan	Lagmansgatan
Johanneslundsvägen och Rigärdsgatan, delvis nu kallad Tegnérgatan	Korsängsgatan	Tegnérgatan	Tegnérgatan
	Övre Rosenhill.		
Fyra namnlösa gator inom övre Rosenhill samt Papegojvreten	Lärkvägen Svalvägen Hökens väg Uggelvägen Papegojvägen	Lärkvägen Svalvägen Hökens väg Uggelvägen Papegojvägen	Lärkvägen Svalvägen Gökvägen Uggelvägen Trastvägen
	Byggnadsområdet Hemdal och angränsande områden.		
Vägen från Stockholmsvägen till Myggbo gård	Sågvägen	Sågvägen	Sågvägen
Väg söder om Solhemsområdet, utgående från Hemdalsvägen åt nordväst	Tord Guldsmedsgatan	Arbogagatan	Arbogagatan
Väg utgörande fortsättning av föregående norr ut till Nybomsgatan	Knut Smålännings gata	Smålandsgatan	Smålandsgatan

Läge:	Byggnadsnämndens förslag:	Stadsplanekommitténs förslag:	Beredningsutskottets förslag:
Väg mellan Stockholmsvägen fram till länslasarettet	Lasarettsvägen	Lasarettsvägen	Lasarettsvägen
Väg från Stockholmsvägen norr ut till länslasarettet	Urban Hjärnes väg	Sysslomansgatan	Sysslomansgatan
Väg mellan Utmarksgatan fram till länslasarettet, utgörande fortsättning på Sigtunagatan	Petrus Lundgrens väg	Sigtunagatan	Sigtunagatan
Väg mellan lasarettetsvägen och Stockholmsvägen	Grönbovägen	Grönbovägen	Grönbovägen
Område av Kristiansborg.			
Gator, berörande detta område från söder till norr.	—	Mästaregatan, Gesällgatan och Lärlingsgatan	= med stadsplanekommitténs förslag

N:o 17.

Ang. yttrande över förslag till namngivning av vissa gator och vägar.

N:o 17.

Ang. yttranden över förslag till namngivning av vissa gator och vägar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsplanekommittén har att enligt beslut av Stadsfullmäktige avgiva yttrande över ett på sin tid av Byggnadsnämnden avgivet och av Magistraten tillstyrkt förslag angående namnsättning å gator, innefattande dels ändring av befintliga gatunamn, dels ock namngivning å nya gator och förbindelseleder.

Prövningen av de föreslagna namnen har föranlett ett förslag, som finnes återgivet å bilaga och som i vissa avseenden innebär en avvikelse från Byggnadsnämndens förslag. Dessa avvikelser hava föranletts därav, att den namngivning, som skett av byggnadsnämnden, blivit i allmänhet vedertagen, och att dessa namn därmed ingått i allmänna medvetandet — alltså redan vunnit en viss hävd, som icke synes kommittén böra nu utan särskilda skäl brytas. I fråga om vissa detaljer påkalla dessa mångahanda särskilt yttrande.

Sålunda har Stadsplanekommittén reagerat emot en namngivning, som antingen har karaktär av "slang" — detta är orsaken till att kommittén icke ansett sig kunna godtaga Murreborgsgatan och Skvallergränd, utan i deras ställe föreslår resp. Sotaregatan och bibehållandet av namnet Djäknegränd, eller ock är för tungrott exempelvis Frankvretsvägen, som enligt kommitténs förslag skulle omdöpas till Frankens väg. Utom förut angivet skäl, att hävd i fråga om namn bör respekteras, kan nyss angivna skäl åberopas för att den nuvarande namngivningen å gatorna inom Hemdalsområdet bibehålles.

Som Timmermansgatan som namn är äldre än Zimmermansgatan föreslår kommittén, att Timmermansgatan bibehålles och att Zimmermansgatan omdöpes till Apotekaregatan. Då förutvarande Korsängsgatan, som enligt Byggnadsnämndens förslag skulle kallas Industrigatan, helt och hållet är belägen inom område, som tillhör enskilt företag, anser Stadsplanekommittén någon namngivning av denna gata icke behövlig. I de fall förbindelseled har karaktär mera av gata än av utfartsväg, har Kommittén ansett gata böra ingå i namnet hellre än väg. Vad angår namngivningen av stadens största trafikpulsåder och uppdelning av olika namn på denna, synes i likhet med vad fallet är västerut även österut stadsplanegränsen böra utgöra gräns för de olika namnen, varför kommittén föreslår, att namnet Pilgatan börjar vid Östra Ringvägen. Härigenom undvikes i övrigt en större och med olägenheter förknippad ändring av gatunumreringen.

För den gata, som enligt planläggningen skall utgå inom området söder om Köpingsvägen från järnvägen norrut till Köpingsvägen och som i

N:o 17.
Ang. yttranden över förslag till namngivning av vissa gator och vägar.

sin övre del nyligen utlagts som förgrening från Stolhagsvägen, föreslår Byggnadsnämnden namnet Ryttaregatan i sträckningen emellan fastigheten Solbacken och Fridnäs och norrut. Stadsplanekommittén håller för riktigare, att hela gatan erhåller ett namn och föreslår i avseende härå och enär den till sin huvuddel begränsar Vallhallaområdet i väster, namnet Vallhallagatan.

I fråga om adressnumreringen ansluter sig Stadsplanekommittén till Byggnadsnämndens uppfattning att detta såsom en ordningsfråga bör ankomma på åtgärd av Magistraten.

Stadsplanekommittén hemställer alltså

att Stadsfullmäktige ville besluta godkänna Stadsplanekommitténs å bilaga till detta yttrande angivna gatunamnsförslag.

Västerås den 1 december 1930.

För Stadsplanekommittén:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enär en del vägar och gator inom staden befunnits sakna beteckning, anmodade Magistraten på sin tid byggnadschefen att i samband med annat ärende, varom här icke är fråga, inkomma med förslag på dylika namnbeteckningar.

Byggnadsnämnden, med vilken byggnadschefen i förekommande fråga samarbetat, har därefter till Magistraten överlämna *dels* förslag till namn å nya gator (Bil. 1), *dels* förslag till ändring av gatunamn (Bil. 2), *dels ock* karta med bifogade beskrivningar samt i ärendet avgivit särskilt utlåtande med motivering för de avgivna förslagen. De å kartan med rött bläck angivna gatunamnen äro i flera fall icke överensstämmande med Byggnadsnämndens förslag och är detta beroende därav, att å kartan sålunda insatta namn före nämndens slutliga åtgärd i ärendet blivit av byggnadschefen föreslagna och å kartan inskrivna.

Sedan Magistraten tagit ärendet i övervägande och därvid icke funnit anledning till anmärkning mot de av Byggnadsnämnden föreslagna nya gatunamnen, eller mot de föreslagna förändringarne av gamla gatunamn, har Magistraten funnit skäligt hemställa, att Stadsfullmäktige vill

dels besluta att på av Byggnadsnämnden anförda

N:o 17.
Ang. yttranden över förslag till namngivning av vissa gator och vägar.

skäl de nya gator och vägar, som sakna namn, skola benämnes på sätt Byggnadsnämnden föreslagit (Bil. 1)

dels och godkänna de av Byggnadsnämnden föreslagna förändringar av gamla gatunamn enligt Bil. 2.

Häri omförmälda handlingar och karta bifogas.

Västerås rådhus den 22 januari 1927.

På Magistratens vägnar:

VICTOR ÅSBERG.

H. Cronholm.

FÖRSLAG TILL NAMN Å NYA GATOR.

VÄSTER OM SVARTÅN:

Jakobsberg och angränsande områden norr om Köpingsvägen:

	L ä g e:
Vägen från Jakobsbergsgatan till Kronvägen	Grindstuvägen
Vägen genom Gripsborg från Lantvärnsgatan till Solvägen	Pålmans väg

Området söder om Köpingsvägen:

Vägen till Djuphamnen från Köpingslandsvägen, nu kallad Pilstolvägen	Djuphamnsvägen
Väg emellan kvarteret Signe och Signhild	Frankvretsvägen
Väg väster om kvarteret Signe	Vallarevägen
Gata mellan kvarteren Sigrid och Signhild	Herdegatan
Gata mellan Djuphamnsvägen och Gästgivarevägen	Pistolvägen
Gata norr om kvarteret Sabina	Fiskaregatan
Eriksgatans fortsättning fram till Nedre Hyttvägen	Eriksgatan
Gata mellan Solbacken och Fridnäs fram till Köpingsvägen	Ryttaregatan
Gata från Köpingsvägen genom lägenheten Sofieberg	Sofiebergsgatan

OMRÅDET ÖSTER OM SVARTÅN:

Gåsmyrevreten och Kristiansborg:

Vägen genom kv. Edvard mellan tomterna N:ris 9 och 5	Kålrotsgränd

Karlsdal och Katrinelund:

Gränd mellan tomterna N:ris 12 och 14 Karlsdal	Lyckogränd
Gata mellan Fogdegatan och Katrinelundsvägen	Domarevägen

N:o 17.

Ang. yttranden över förslag till namngivning av vissa gator och vägar.

Nuvarande namn:	
Läge:	
Gata mellan Katrinelundsvägen och Tegelvretsgatan, Johanneslundsvägen och Rigärdsgatan delvis nu kallad Tegnérgatan	Lagmansvägen Korsängsgatan
Övre Rosenhill:	
Fyra namnlösa gator inom Övre Rosenhill samt Papegojgatan	Lärkvägen Svalvägen Hökens väg Uggelvägen Papegojvägen
Byggnadsområdet Hemdal och angränsande områden:	
Vägen från Stockholmsvägen till Myggbo gård	Sågvägen
Väg söder om Solhemsområdet, utgående från Hemdalsvägen åt nordväst	Tord Guldsmedsgatan
Väg utgörande fortsättning av föregående norr ut till Nybomsgatan	Knut Smålännings gata
Väg emellan Stockholmsvägen fram till länslasarettet	Lasarettsvägen
Väg från Stockholmsvägen norr ut till länslasarettet	Urban Hjärnes väg
Väg emellan Utmarksgatan fram till länslasarettet, utgörande fortsättning på Sigtunagatan	Petrus Lundgrens väg
Väg emellan lasarettsvägen och Stockholmsvägen	Grönbovägen

FÖRSLAG TILL ÄNDRING AV GATUNAMN:

Stadsdelen väster om Svartån:

Nuvarande namn:	
övre och Nedre Trädgårdsgatan	I stället för övre Trädgårdsgatan, Skepparbacken och i stället för Nedre Trädgårdsgatan, Trädgårdsgatan
Sandvretsgatan	Murreborgsgatan

Stadsdelen öster om Svartån:

Tegnérgatan	Korsängsgatan
Bergslagsvägen	Kopparbergsvägen
Pilgatan	Pilgatan från Allégatan österut
Akademigatan	Grenvägen
S:t Eriksvägen	Skatvägen
Timmermansgatan	Grundläggaregatan
Djäknegränd	Skvallergränd
Korsängsgatan	Industrigatan

Hemdalsområdet:

Sigtunagatans västra del	Johan Skules väg
Uppsalagatan	Mäster Lafrensgatan
Enköpingsgatan	Gudmund Skrivares gata

N:o 17.

Ang. yttranden över förslag till namngivning av vissa gator och vägar.

Nuvarande namn:	
Strängnäsgatan	Mårten Didriksgatan
Roslagsgatan	Bengt Västgötes gata
Björkövägen	Severin Jutes gata
Birkagatan	Johan Skyttes gata

Till Magistraten i Västerås.

I skrivelse den 4 maj 1925 har Magistraten i anledning därav, att Byggnadsnämnden enl. beslut den 11 föregående mars fäst Magistratens uppmärksamhet på behovet av åtgärder för erhållande av en enhetlig beteckning å fastigheterna inom staden, särskilt inom stadens utomplansområde, anmodat Byggnadsnämnden inkomma med förslag tecknat å kartkopia till fastigheternas förseende med gatunummer jämte namnteckning å till äventyrs befintliga namnlösa gator.

I anledning av denna anmodan får Byggnadsnämnden nu överlämna i samråd med stadsingenjören utarbetade förslag dels till nya gatunamn, dels till ändring av gatunamn i de fall redan befintliga namn kunna föranleda förväxlingar, dels ock till adressnumrering, jämte en till ärendet hörande karta över staden ävensom förteckningar över befintliga gator och å befintliga och föreslagna gatunamn och därvid, med den anmärkning att Nämnden ansett förslaget till adressnumrering såsom avseende en ren ordningsfråga icke falla under Nämndens förberedande behandling, anföra följande.

Av förslagen framgår att i fråga om namnen å nya gator Nämnden vid namngivningen tagit hänsyn till ändamålet med förbindelselederna exempelvis Djuphamnsvägen, belägenheten exempelvis Frankvretsvägen inom Frankiska vreten, Herdegatan och Vallarevägen å område, som fordom varit upplåtet till betesmark — jämför Stohagsjorden — Sofiebergsgatan å lägenhen Sofiebergs område etc. till förut redan befintligt namn, exempelvis Lärkvägen m. fl. Inom området Övre Rosenhill såsom samhöriga med Papegojvägen av Papegojgatan. Vad området Hemdal och angränsande områden angår hava gatorna här erhållit namn dels efter i staden under äldre tider verksamma borgare, dels ock i anledning av det härstädes belägna nya lasarettet efter läkare, vilka på grund av sin gärning böra minnas.

Beträffande förslaget till ändring av gatunamn har Nämnden ansett endast tvingande skäl böra föranleda ändring i namn, som redan vunnit burskap. Sådana tvingande skäl hava varit lätthet att förväxla gatunamnen, exempelvis Sandvretsgatan och Sandgärdsgatan — enligt förslaget skulle den förra kallas Murreborgsgatan, — Zimmermansgatan och Timmermansgatan — att de nyare namnen icke kunnat utränga äldre och

N:o 17.
Ang. yttranden över förslag till namngivning av vissa gator och vägar.

bättre namn, exempelvis Skepparbacken för Övre Trädgårdsgatan, Kopparbergsvägen i stället för Bergslagsvägen etc. I och med att Korsängsgatan uppgått i enskilt område har Nämnden funnit lämpligt att för framtiden bevara detta gamla namn genom att överflytta detsamma på den nya stora förbindelseleden närmast norr därom — nuvarande Tegnérgatan — mellan Norra Ringvägen och Myggbogatan. Såson nytt namn å förutvarande Korsängsgatan ifrågasätter Byggnadsnämnden Industrigatan, en namngivning, som vid nyss angivna förhållande att gatan är i enskild ägo skulle bero på markägarens vilja.

Inom Hemdalsområdet hava åtskilliga gator erhållit namn efter orter i Mälardalen. Som denna namngivning förefallit Nämnden omotiverad, har Nämnden i sitt förslag ändrat dessa namn och därvid valt att ge gatorna namn efter i staden fordom verksamma ämbetsmän och borgare.

Västerås den 14 juni 1926.

För Byggnadsnämnden:

CARL HENNING.

Ragnar Tenow.

N:o 18.

Drätselkammarens skrivelse ang. tillbyggnad av Elbarestauranten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås Hotell A.-Bol., som av staden förhyr restauranten å Elba med tillhörande byggnader, har på sätt av bilagda skrivelse framgår förfrågat sig, huruvida och på vilka villkor staden vore villig låta uppföra en föreslagen tillbyggnad till restauranten enligt av Stadsarkitekten Erik Hahr uppgjorda skissritningar.

Drätselkammaren, som funnit de av bolaget anförda skälen kunna motivera en åtgärd från stadens sida i framställningens syfte under förutsättning, att staden tillförsäkras en ökad avkomst, som kan göra utgiften för tillbyggnaden fullt försvarlig, har, efter det byggnadschefen vid kostnadsberäkning uppgivit det erforderliga anslagskravet till 15,000 kronor eller med tillägg för transporter och resor 16,000 kronor, meddelat

N:o 18. *Ang. tillbyggnad av Elbarestauranten.*

Hotellbolaget, att Drätselkammaren vore villig hos Stadsfullmäktige tillstyrka anslag för ändamålet under förutsättning, att bolaget från och med innevarande hyresår ikläder sig en förhöjd hyra för Elbarestauranten av 2,000 kronor årligen, därvid Drätselkammaren givetvis förutsatt, att tillbyggnaden kan tagas i bruk från och med ingången av instundande sommarsäsong.

Sedan bolaget, på sätt av närlagda skrivelse framgår godkänt detta villkor, får Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att till Drätselkammarens förfogande av tillgängliga medel ställa ett belopp av förslagsvis 16,000 kronor för uppförande av en tillbyggnad till restauranten å Elba, vilket anslag skall slutligen återgäldas av på tillbyggnaden belöpande tilläggshyra för restauranten.

Västerås den 12 februari 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Västerås Hotell A.-Bol., Västerås.

Jämlikt Drätselkammarens uppdrag får jag härmed meddela, att Drätselkammaren i anledning av Eder framställning beslutat tillstyrka hos Stadsfullmäktige anslag till den föreslagna tillbyggnaden av Elbarestauranten under förutsättning, att ni ikläder Eder en höjning från och med nu löpande hyresår i hyran för Elba av 2,000 kronor.

Då skrivelse måste expedieras till Stadsfullmäktige i dagarne, för att saken skall kunna komma till stånd i vinter och vår, har jag äran anhålla om Edert omgående meddelande, huruvida angivna förutsättning av Eder godtages.

Västerås stads drätseldirektörskontor den 13 februari 1931.

THEOFIL ÖBERG.

Till Drätselkammaren i Västerås stad.

Under den tid restaurangen på Elba är öppen om somrarna önska sammanslutningar och kongresser ofta dit förlägga gemensamma måltider

N:o 18.
Ang. tillbyggnad av Elbarestauranten.

eller samkväm, men Västerås Hotellaktiebolag nödgas gång på gång avböja dylika framställningar, då bolaget ej inom restaurangbyggnaden kan erbjuda lämpliga eller tillräckligt stora lokaler, där deltagarna i tillställningen kunna vara ostörda av allmänheten. Därest de beramade tillställningarna under dylika förhållanden likväl komma till stånd förläggas de till stadshotellet, en lokal, som dock sommartid ej erbjuder samma behag och trevnad som Elba, särskilt som restaurangavdelningen då är stängd.

Ett behov föreligger sålunda av utvidgning eller omändring av restaurangbyggnaden på Elba, så att Hotellbolaget där kan emottaga kongresser och sammanslutningar.

En tillbyggnad i form av en sluten veranda är emellertid betingad även av bolagets rörelse i övrigt. Med nuvarande inredning av restaurangbyggnaden blir nämligen rörelsen därstädes helt beroende av väderleken. En blåsig eller mulen och regnig dag vill publiken ej resa ut, då restaurangen ej kan bjuda den skyddade men samtidigt ljusa och glada lokaler.

Arkitekten Erik Hahr har utarbetat ett förslag till tillbyggnad på restaurangens södra sida, vilket på ett synnerligen lyckligt sätt löser samtliga önskemål. Genom förslaget vinnes nämligen både skyddade utrymmen, där publiken kan emottagas vid olämplig väderlek och möjlighet att erbjuda kongresser och sammanslutningar lämpliga lokaler, där de kunna sammanträda helt skilda från och ostörda av den övriga publiken på Elba.

Hotellbolaget får därför hemställa, att Drätselkammaren måtte snarast meddela Hotellaktiebolaget, huruvida och i så fall på vilka villkor Västerås stad kan vara villig låta uppföra den ifrågasatta tillbyggnaden enligt arkitekten Hahrs ritningar, vilka tidigare överlämnats till Drätseldirektören.

Västerås den 15 januari 1931.

GUSTAF STOMBERG.

Till Västerås Stads Drätselkammare.

Med anledning av Drätseldirektörens skrivelse av den 13 dennes får Västerås Hotellaktiebolag härmed meddela att bolaget ikläder sig en förhöjning av den överenskomna hyran för av bolaget disponerade lokaler från och med löpande hyresår med 2,000: — kronor per år, därest Västerås stad under våren före sommarsäsongens början uppför en tillbygg-

N:o 18. *Ang. tillbyggnad av Elbarestauranten.*

nad till Elbarestauranten enligt bolagets hos Drätselkammaren tidigare gjorda framställning.

Västerås den 18 februari 1931.

Västerås Hotellaktiebolag:

GUSTAF STOMBERG.

Västerås Central-Tryckeri 1931

N:o 19.

Brandchefens årsberättelse för 1930.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna Brandchefens berättelse över brandkårens verksamhet under år 1930.

Västerås den 6 mars 1931.

På Brandstyrelsens vägnar:

JOH. SVENSSON.

Ragnar Tenow.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad.

Stadens invånareantal (kyrkoskrivna folkmängden) var den 31 december 1929 29,921 och den 31 december 1930 30,394 personer.

Stadens hela ytinnehåll uppgår till 5,934 har, varav 180 har inom det planlagda området.

Antalet registerförda fastigheter är 2,748, därav 698 inom och 2,050 utom stadsplanen.

Taxeringsvärdet å samtliga fastigheter var den 31 december 1930 kr. 122,439,100:—.

Organisation och personal.

Genom beslut av Stadsfullmäktige ha graderna förste och andre brandmästare sammanslagits till en, benämnd *brandmästare,* samt tjänsterna som 1:ste brandförman, 2:dre brandförman och maskinist sammanförts till en grad, kallad *brandförman.* Yrkesbrandkåren består nu av 2 brandmästare, 3 brandförmän och 17 brandmän.

Borgarbrandkåren — 1 chef, 3 förmän, 6 maskinister, 6 eldare och 24 man — har liksom föregående år varit organiserad i tre grupper med ringklockor till bostäder och arbetsplatser.

N:o 19.
Brandchefens årsberättelse för 1930.

Brandchefen *Aron Danielsson* avgick på grund av sjukdom ur tjänst i januari 1930 efter att hava varit anställd som vice brandchef sedan 1 oktober 1905 och som brandchef sedan 1 januari 1918.

Till brandchef valde Brandstyrelsen den 4 mars bland sju sökande Kapten *Olof Clarholm,* som varit vice brandchef i staden sedan 1 mars 1918.

Vice brandchefsbefattningen uppehölls under tiden 15 mars—30 september av Löjtnanten i Kungl. Kustartilleriets reserv *William Palmquist,* vilken 1 oktober tillträdde dylik tjänst i Uppsala. Sedan utredning angående befattningens eventuella omorganisation resulterat i beslut om i det närmaste samma avlöningsförmåner som förut utsåg Brandstyrelsen till ordinarie innehavare av befattningen från 1 oktober bland sju sökande vice brandchefen i Östersund, löjtnant *Nils Folke Junius Renström.*

Brandmannen *Klas Edvard Pettersson,* som varit anställd sedan 1 januari 1907, avgick med pension den 1 oktober.

Den 1 oktober hade 25 år förflutit sedan brand- och poliskårerna särskildes och en verklig yrkesbrandkår uppsattes. Vid en enkel högtidlighet å brandstationen överlämnades från Städernas Allmänna Brandstodsbolag bolagets silvermedalj till brandmästarna *A. H. Staberg* och *G. T. Medin,* brandförmannen *K. A. Lövstrand* och brandmannen *K. E. Pettersson* i yrkesbrandkåren samt maskinisterna *W. F. Gustafsson, E. A. Ekblom* och *O. Lindström* i borgarbrandkåren, varjämte borgarbrandkårens mångårige chef, tapetseraremästaren *C. A. Bäckman* erhöll en ståtlig silverpokal jämte en i erkänsamma ordalag hållen adress från samma bolag.

Avlöningar.

I avlöningsförhållandena ha inga andra förändringar skett, än de, som varit en följd av ovan omnämnda förändringar i befäls- och underbefälsgraderna.

Brandstationen.

Genom omändring av förra brandchefsbostaden och expeditionerna har vice brandchefen erhållit tre rum och kök (i st. f. fyra) och en manskapsbostad om ett rum och kök tillkommit, varjämte de flesta lokalerna genomgått en välbehövlig reparation.

Brandstyrelsen har gjort framställning till Stadsfullmäktige om utredning angående byggande av bostadshus å brandstationens tomt.

Brandredskap.

Följande brandfordon ha stått utrustade å brandstationen:

1 redskapsautomobil med utdragsstege,
1 automobil med mekanisk stege och R. A. G.-pump,
1 automobil med utdragsstege och centrifugalpump,
1 manskapsautomobil (även användbar som lastbil),
1 bogserbar motorspruta,
2 ångsprutor, 1 redskapsvagn, 1 mekanisk stege, redskaps-, slang- och kolkärror samt handkraftsprutor.

Den stora utryckningautomobilen (Scania) har försetts med halvpneumatiska ringar i st. f. massiva.

Ett par längder sugslang och mindre redskap, såsom tappkranslangar och skumsläckare ha inköpts.

Om hästar erfordras för transport av brandredskap, kan brandkåren disponera Drätselkammarens 4 hästar, som stå på stall omedelbart intill brandstationen.

Brandtelegrafen

har fungerat väl. Brandskåpet å Slottet har på vederbörandes begäran borttagits och i stället ett brandskåp uppsats vid Lindsborg n:o 1. Antalet skåp är 40, varav 1 å teatern och 9 enskilda.

Vattenledningen

har utdragits till Malmabergsområdet i öster, till Nya Idrottsplatsen i norr och å Sofiebergsområdet i väster samt till det nya byggnadsområdet norr om Stallhagsparken. 10 brandposter ha tillkommit.

Bokföringsvärdet

av brandväsendets material och inventarier är efter gjorda avskrivningar kr. 65,281: 55.

Ambulansväsendet.

Med Hälsovårdsnämndens ambulansautomobil, som under året genomgått en grundlig reparation, har utförts 210 transporter, därav vid sjukdomsfall 166 och vid olycksfall 44.

En tillfällig överenskommelse har träffats mellan Brandstyrelsen och Västmanlands läns landsting, att brandkåren mot ersättning betjänar en landstinget tillhörig ambulansbil, som uppställts å brandstationen. Denna vagn utryckte under år 1930 259 gånger, därav 240 gånger för sjuktransporter och 19 gånger för olycksfall. Brandmännen ha genom Hälsovårds-

N:o 19. *Brandchefens årsberättelse för 1930.*

nämndens försorg erhållit undervisning i första hjälpen vid olycksfall m. m.

Brandsyn

har förrättats i enlighet med bestämmelserna i stadens brandordning, varvid eldstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

Övningar och arbeten.

Dagordning för yrkesbrandkåren:

7,30—8,30 fm. gymnastik eller övningar.
8,30—9 fm. frukost.
9 fm.—2 em. arbetstjänst.

Å kårens verkstäder har, utom arbeten för brandkårens egen räkning, utförts arbeten för Drätselkammaren, Renhållningsverket, Hälsovårdsnämnden m. fl. stadens institutioner i smide, hovslageri, bilreparation, snickeri, skomakeri, skrädderi och måleri. För Kungsörs köping har byggts ett brandbilskarosseri och tillverkats stege och slangrullar, för A. S. E. A. har gjorts stegar och för Bultfabriken i Hallstahammar 10 st. slangrullar. Sammanlagda värdet av de i verkstäderna utförda arbetena är kr. 10,748: 02 enligt följande fördelning:

Smedjan	3,938: —
Snickareverkstaden	2,778: 32
Skräddareverkstaden	1,596: 20
Skomakareverkstaden	1,750: 35
Brandtelegrafen	685: 15
Summa Kr.	10,748: 02
Avgår för material	3,757: 82
Vinsten utgör Kr.	6,990: 20

I arbetssumman äro de för brandkårens egen räkning utförda arbetena å beklädnaden, underhåll av brandredskapen, brandtelegrafen m. m. upptagna till ett värde av kr. 3,288: 56, varå en vinst av kr. 2,015: 08 uppstått.

Brandkårens hjälp har tagits i anspråk för länspumpningar av prämar och källare, fyllning av vattentankar å ångare, räddning av djur i fara m. m.

Vakthållning vid teater- och cirkusföreställningar m. m. har av kåren utförts 42 gånger.

Utryckningar och eldsvådor 1930.

Antalet utryckningar har varit:

för eldsvåda	37
„ trängrök och förmodad eldfara	6
„ soteld	9
„ inspektion	1
Summa	53

Borgarbrandkåren har under året ej behövt inkallas för eldsläckning.

Vid släckning av eldsvådorna har i ett fall använts 4, i tre fall 3 och i fem fall 1 slangledning från brandposter eller motorsprutor. Övriga eldsvådor hava släckts med mindre redskap.

Alarmering har i sex fall skett med anlitande av brandtelegrafen, i övriga fall genom telefon eller bud.

Brandskåpen hava provats en gång i veckan. Stationens larm- och belysningsledningar hava provats två gånger och ringledningarna till borgarbrandkåren en gång varje dygn.

Tabellariskt sammandrag över utryckningar under år 1930 bifogas.

Västerås den 28 februari 1931.

OLOF CLARHOLM.
Brandchef.

N:o 19.

Brandchefens årsberättelse för 1930.

Tabellariskt sammandrag över eldsvådor,

N:o	Tid för alarmeringen			Brandställe		Sättet för alarmeringen
	Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom	Lägenhet	
1	Jan.	7	7,05 fm.	Karlsgatan	Automobil	Telefon
2	„	22	10,08 fm.	Nedre Trädgårdsgatan	Automobil	„
3	„	25	12,26 em.	A. S. E. A., Mimerverkstäderna	Impregneringsavdelning	Brandskåp
4	Febr.	2	4,42 em.	Allégatan 18	Bostad	Telefon
5	„	21	6,32 em.	Stora gatan 24	Butiker	Brandskåp
6	„	26	8,45 fm.	Djäknegatan 6	Bostad	Telefon
7	„	28	2,10 fm.	Kungsgatan 4	Restaurang	„
8	„	28	6,35 em.	Smedjegatan 9	Bageri	Bud
9	Mars	4	6,05 em.	Stockholmsvägen 2	Kafé	Telefon
10	„	6	8,28 em.	Stora gatan 68	Automobil	Brandskåp
11	„	10	6,14 em.	Köpmangatan 10	Butik	Telefon
12	„	15	7,32 em.	Kungsängen 1	Bostad	„
13	„	21	10,31 em.	Stora gatan 46	Boningshus	„
14	April	5	7,16 em.	Stora gatan 38	Sopstation å gård	„
15	„	9	3,41 fm.	Nygatan 12	Bostad	„
16	„	10	12,39 em.	Smedjegatan 3	Automobil	„
17	Maj	6	4,23 em.	Sommarro, Solvik	Boningshus	„
18	„	8	1,10 em.	Stora torget 6	Boningshus	„
19	„	10	3,13 em.	A. S. E. A., Mimerverkstäderna	Torkrum	„
20	„	24	5,00 em.	Hållgatan 12	Bostad	„
21	„	26	8,33 fm.	Stora torget 3	Källare	„
22	„	27	7,25 fm.	Tillberga	Boningshus	„
23	„	27	7,07 em.	Kristinagatan 8	Lagerlokal i källare	„
24	Juni	6	5,10 em.	Tibble, Dingtuna	Uthus	„
25	„	7	4,08 em.	Malmabergs gård	Skogsmark	„

eldsvådetillbud och alarmeringar under år 1930.

N:o 19.
Brandchefens årsberättelse för 1930.

Anledningen till elden eller utryckningen	Försäkringsgivare	Brandskadeersättningar Kronor	Anmärkningar
Förgasarfel			Släckt med pulverapparat
Misstänkt eldfara			
Gasexplosion	Städernas allm. Sammansl. av Tariffbolag	812:36 21,737:64	Eld i utströmmande bensingas och lackeringsvätska. Släckt — sedan vattenbegjutning och kemiska apparater ej verkat — med presenningar och sand. 3 dödsoffer.
Misstänkt rök			
överhettning fr. kamin	Städernas Allm. Svitjod	2,685:— 5,545:75	Eld i en guldsmedsaffär å n. b. Elden spred sig i väggen till bredvidliggande skoaffär och i trossbottnen till en lägenhet 1 tr. upp. Släcktes med 2 kolsyresprutor och en slangledning från brandpost
Gnistor från skorsten			Eld i en ventilationstrumma. Vid framkomsten släckt.
Soteld			
Förmodad soteld			
Soteld			
Förgasarbrand			Släckt vid framkomsten.
Antändning från eldstad	Städernas Allm. Allm. Brand	535:— 8,281:11	Eld i tapisserivaror. En butelj med fotogen hade tappats intill en brinnande kamin. Släcktes med kolsyresprutor.
Rening av denaturerad sprit			Eld i ett täcke m. m. Släcktes genast.
Kortslutning i el. ledning			Den elektriska strömmen bröts.
Obekant			Eld i en soptunna m. m. Släcktes med kolsyre- och pytsspruta.
Bristfällighet i rökgång	Städernas Allm. Svitjod	975:— 32:50	I trossbottnen mellan 1:sta våningen och källaren hade eld uppstått. Golvet uppbröts. Släcktes med pytsspruta.
Obekant			Eld i motorn. Vid framkomsten släckt.
Soteld			
Soteld			
Självantändning	Städernas Allm.	445:—	Eld i en vägg mellan torkrum och pressgjuteri samt i torkrummets tak Släckt med 2 kårens och 1 A. S. E. A:s ledning.
Trängrök			
Kortslutning i el ledning	Städernas Allm.	102:23	Strömmen bröts.
Barns lek med eld		—:—	Elden var vid framkomsten släckt.
Gnistor från eldstad	Städernas Allm. Svitjod	510:— 202:30	En vägg, som var antänd, släcktes med några pytsar vatten.
Barns lek med eld			En uthuslänga var nedbrunnen. Då närliggande hus ej voro hotade, återvände avdelningen.
Obekant			Elden, som härjat cirka 200 m² ungskog och gräsmark, släcktes med en slangledning från motorspruta.

N:o 19.

Brandchefens årsberättelse för 1930.

Tabellariskt sammandrag över eldsvådor,

N:o	Tid för alarmeringen			Brandställe		Sättet för alarmeringen
	Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom	Lägenhet	
26	Juni	14	9,10 em.	Malmabergs gård	Gräsmark	Telefon
27	„	16	10,20 fm.	Malmabergsgatan 5	Sopstation	„
28	„	25	1,30 fm.	Floragatan 27	Boningshus, å vinden	Brandskåp
29	Juli	2	9,15 fm.	Föreningsgatan 51	Boningshus	Telefon
30	„	26	5,21 em.	Malmabergsgatan 9	Bostad	Brandskåp
31	„	28	5,10 em.	Olsta, Irsta	Uthuslänga	Telefon
32	Aug.	4	6,15 em.	Sommarro 12	Motorcykel och träd	„
33	„	6	3,27 em.	Järnvägsstationen	Automobil	„
34	„	10	3,30 em.	Sundbo, Västanfors	Skyddshem	„
35	„	12	11,50 fm.	Jakobsbergsgatan 33	Folkskola	„
36	„	13	12,02 fm.	Stadsparken	Restaurang	„
37	„	30	4,13 em.	Hamnområdet	Sågverk	Brandskåp
38	„	31	3,07 fm.	Källgatan 22	Motorcykel	Telefon
39	Sept.	8	7,40 fm.	ö. Kyrkogatan	Högre allm. läroverkets annex	„
40	„	8	3,00 em.	Allégatan 6	A.-B. Västerås Träförädling	„
41	„	9	5,50 em.	Vasagatan 22	Tvättstuga i boningshus	„
42	Okt.	1	12,25 fm.	Högfors bruk	Uthuslänga	„
43	„	11	5,12 em.	Munkgatan 5	Automobil	„
44	„	17	9,05 fm.	Stora gatan 36	Motorcykel	„
45	Nov.	11	4,07 em.	V:a Kyrkogatan 5	Automobil	„
46	„	13	8,40 fm.	Bäckby, Lundby	Boningshus	„
47	Dec.	12	8,55 fm.	Dalavägen 1	Bageri	„
48	„	14	5,00 em.	Vega 8	Boningshus	„
49	„	18	2,30 fm.	Stora torget 2	Sopstation	Bud

eldsvådetillbud och alarmeringar under år 1930.

N:o 19.
Brandchefens årsberättelse för 1930.

Anledningen till elden eller utryckningen	Försäkringsgivare	Brandskadeersättningar Kronor	Anmärkningar
Obekant			Eld i gräs. Släckt med några pytsar vatten.
Het aska			En soptunna, som antänts, var vid framkomsten släckt.
Självantändning	Städernas Allm. Skandia Allm. Brand Fylgia	9,400: — 1,846: — 181: — 2,200: —	Vid kårens framkomst var vinden övertänd. Med två grenade ledningar från två brandposter begränsades elden till hanbjälksvinden. Eftersläckning till 4,20 fm.
Trängrök			
Explosion av bensingas	Städernas Allm.	300: —	Vid tvättning med bensin i ett kök hade bensingasen antänts ifrån spisen. Släckt med kolsyrespruta. En kvinna erhöll brännskador.
Åskslag	Västmanl. läns brandstodsbolag	3,981: —	Den utryckta avdelningen kunde på grund av vattenbrist ej använda motorsprutan utan återvände.
Obekant			Vid framkomsten släckt.
Obekant			Eld i postverksbil. Släckt med pulver- och skumsläckare.
Obekant			Den utryckta avdelningen hejdades och fick återvända, enär byggnaden nedbrunnit.
Oförsiktighet vid svetsning			Vid svetsning av rör hade trossbottnen antänts. Släckt med kolsyrespruta.
Soteld			
Inspektion			Inspektion av Brandstyrelsen. Borgarbrandkåren kallad.
Obekant			Släckt med skumsläckare.
Överhettning från el. motstånd	Städernas Allm.	835: —	Eld i en vägg i fysiksalen. Släcktes med kolsyre- och pytssprutor.
Gnistor från eldstad	Städernas Allm.	258: —	Spån i ett plåtskjul och i eldningsrummet hade antänts. Släckt med 3 ledningar från brandpost.
Dito			Eld i skräp i ett hål till rökgång.
Självantändning			Den utryckta avdelningen kunde återvända, då elden släckts av Norbergs brandkår.
Motorfel			Vid framkomsten släckt.
Motorfel			Släcktes med skumsläckare.
Motorfel			Vid framkomsten släckt.
Bristfällig rökgång	Västmanl. läns nya brandstodsbolag	10,638: —	Ett boningshus, som var övertänt, släcktes med 3 ledningar från två motorsprutor, placerade vid en bäck.
Felaktig rökgång			Eld i ett ventilationsrör, insatt i skorstenspipa. Släckt med tappkranslang.
Soteld			
Het aska	Städernas Allm.	29: —	Eld i en soplår m. m. Släckt med en ledning från brandpost.

N:o 19.

Brandchefens årsberättelse för 1930.

Tabellariskt sammandrag över eldsvådor,

N:o	Tid för alarmeringen			Brandställe		Sättet för alarmeringen
	Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom	Lägenhet	
50	Dec.	23	5,19 em.	Floragatan 31	Boningshus	Telefon
51	„	24	1,35 fm.	Dalavägen 1	Bageri	„
52	„	25	7,30 fm.	A. S. E. A:s isolationsfabrik	Sophög	„
53	„	30	6,15 em.	Smedjegatna 6	Kafé	„

eldsvådetillbud och alarmeringar under år 1930.

Anledningen till elden eller utryckningen	Försäkringsgivare	Brandskadeersättnlngar (Kronor)	Anmärkningar
Förmodad eldfara			Förmodad eldfara på grund av överhettning.
Soteld			
Självantändning			Eld i div. sopor och avfall. Släckt med en ledning från brandpost.
Soteld			

Västerås Central-Tryckeri 1931

N:o 20.

Drätselkammarens yttrande ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har att enligt beslut av Stadsfullmäktige den 26 nästlidne februari avgiva yttrande över en framställning av Vatten- och Gasverksstyrelsen angående anvisande av anslag å tillhopa 831,000 kronor för utbyggnad av stadens vattenledningsverk.

Det är naturligt, att man inför en så stor utgift som den ifrågasatta — rent budgetmässigt torde den innebära en ökad uttaxering pr skattekrona i form av amortering å anläggningskostnader samt drift- och underhållskostnader m. m. av omkring 23 öre pr skattekrona utan motsvarighet i ökade inkomster, varav omkring 30 % skulle belöpa å kostnader för anordningar för förbättrat vattentryck, nytt vattentorn m. m., som ingå i utbyggnadsprogrammet — ställer sig frågan, huruvida situationen är sådan, att åtgärderna äro av behovet påkallade. I detta avseende synes den av Vatten- och Gsaverksstyrelsen förebragta utredningen kompletterad med det belysande föredrag i ämnet, som Majoren i Väg- och Vattenbyggnadskåren W. von Greyerz nyligen hållit för Stadsfullmäktige och för representanter för andra kommunala institutioner, icke ge rum för något tvivel om att den ökade vattenförbrukningen i staden kräver större kapacitet hos vattentäkten vid Hesslö samt förbättrade anordningar för vattenförsörjningen i övrigt.

Vad angår den tekniska utformningen av förslaget, som skulle avse anordningar vid Hesslö för ökning av vattentillgången, nedläggning av ny tryckledning till staden och huvudledningar inom staden samt uppförande av nytt vattentorn, har Drätselkammaren intet att erinra, och har alltså även i fråga om uppförande av nytt vattentorn för upphjälpande av vattentrycket anslutit sig till Vatten- och gasverksstyrelsens uppfattning, att detta bör ingå som en viktig detalj i det hela och i avseende å utförandet ske i sammanhang med ledningsnätets utbyggnad.

N:o 20.
Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.

Med stöd av det anförda samt överlämnande av Vatten- och gasverksstyrelsens framställning med därtill hörande utredningar hemställer alltså Drätselkammaren för sin del att Stadsfullmäktige ville med bifall till framställningen besluta

att godkänna det föreliggande av A.-B. Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm uppgjorda förslaget "till utvidgning av Västerås vattenledning",

att uppdraga åt Vatten- och gasvreksstyrelsen att ombesörja arbetenas utförande och för ändamålet anslå:

till vattentäktens ordnande	80,000: —
„ pumpstationen i Hesslö	110,000: —
„ ny tryckledning till staden	310,000: —
„ huvudledningar genom staden.....	121,000: —
„ vattentorn	210,000: —
eller tillsammans	831,000: —

att utgå av lånemedel,

att uppdraga åt Vatten- och gasverksstyrelsen att låta uppgöra och för Stadsfullmäktige framlägga fullständiga ritningar till vattentornet, ävensom vad angår anslagets täckande genom lån giva Drätselkammaren bemyndigande att underställa beslutet härom Kungl. Maj:ts fastställelse.

Vid ärendets behandling inom Drätselkammaren har Drätseldirektören Öberg i avseende å uppförande av nytt vattentorn anmält avvikande mening, vilken skriftligen avfattad, här bifogas.

Västerås den 12 mars 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Reservation.

De överläggningar, som ägt rum i vattenledningsfrågan sedan Vatten- och Gasverksstyrelsen avgav sitt förslag och i vilka jag deltagit, hava icke rubbat mig i min mening, att tillräckliga skäl icke föreligga för den före-

N:o 20.
Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.

slagna betydande höjningen av vattentrycket genom uppförandet av ett vattentorn. Det är icke utrett, i vilken omfattning behov härav föreligger med hänsyn till stadens bebyggelse, särskilt med avseende å framförandet av vatten för hushållsändamål. Innan en sådan undersökning skett, är det enligt min mening omöjligt att bedöma, huruvida den stora utgiftsökningen har tillräcklig grund i de fördelar som stå att vinna av den föreslagna åtgärden. Med särskild styrka har såsom motiv framförts vattenledningens utsträckning till Jakobsberg. Detta är dock enligt vad en första utredning ger vid handen en mycket dyrbar och vittutseende affär, som under alla förhållanden torde kräva en lång tidrymd för sitt fulla genomförande. Stora delar av Jakobsberg kunna för övrigt förses med hushållsvatten med nuvarande vattentryck.

Under sådana förhållanden synes mig intet nämnvärt, även från annan synpunkt än min egen, hava varit att förlora, men tilläventyrs åtskilligt, i varje fall i ekonomiskt hänseende, att vinna på en sådan lösning för närvarande av vattenledningsfrågan, att anslag nu beviljats till de föreslagna anläggningarne med undantag av vattentornet, i vilket sistnämnda hänseende närmare undersökningar och överväganden borde hava ägt rum före denna speciella frågas framläggande till definitivt beslut av Stadsfullmäktige.

Västerås den 12 mars 1931.

THEOFIL ÖBERG.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Västerås vattenverk år 1905 i väsentliga delar ombyggdes, varvid vattentäkten förlades till Hässlö, har Västerås stad genomgått en oavbruten utvidgning och utveckling. Allt större krav hava ställts på verkets förmåga att tillgodose det ökade vattenbehovet och på senare tid har vid upprepade tillfällen gränsen för verkets kapacitet uppnåtts. Västerås stad står därför inför nödvändigheten att vidtaga åtgärder för att möta en fortsatt ökning av vattenkonsumtionen.

Verket vid Hässlö, till vilket synnerligen förtjänstfulla utredningar på sin tid gjordes av professor J. Gust. Richert i Vattenbyggnadsbyrån och numera avlidne generaldirektören F. Vilh. Hansen, utrustades i sin första utbyggnad med *en* samlingsbrunn, varur vattnet pumpades av 2 st. 21 sek.-liters kolvpumpar, drivna av suggasmotorer. Den första brunnen visade sig snart otillräcklig och redan år 1907 måste en brunn n:r 2 anläg-

N:o 20. *Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.*

gas. Sex år senare, eller år 1913, anlades av samma anledning en brunn n:r 3. Sedna brunnen n:r 1 under årens lopp kommit så gott som ur räkningen, ha de båda sist anlagda brunnarna tillgodosett vattenbehovet.

År 1910 elektrifierades verket genom anläggande av högspänningsledning från staden, varvid de först installerade kolvpumparna avställdes som reserv och för ordinarie driften ersattes med en elektromotordriven 50 sek.-liters centrifugalpump. På grund av ökad vattenåtgång anskaffades år 1917 ytterligare en centrifugalpump om 70 sek.-liter. De båda sistnämnda pumparna tjänstgöra alltjämt alternerande i driften.

Den år 1905 anlagda huvudvattenledningen till staden består av två stycken jämlöpande 229 m/m rör, varav det ena stannar i korsningen mellan Emaus- och Pilgatorna, där det inkopplats i stadsrörnätet, och det andra fortsätter i Stora gatan till högreservoarerna vid Djäkneberget. Reservoarerna, tre till antalet och befintliga redan vid stadens äldsta vattenverk, som år 1886 anlades invid Skerikebron, rymma tillsammans cirka 1,700 kbm. vatten.

Under de 25 år, som gått sedan Hässlöverket anlades, har detsamma i sitt alltmer utökade skick på ett tillfredsställande sätt försett staden med vatten. På senare tider har det emellertid visat sig, att samlingsbrunnarna tidvis äro alltför hårt ansträngda, maskiner och rörledningar till staden äro fullt belastade, verket har ej någon marginal för att möta vare sig ogynnsamma omständigheter eller den normala ökning, som man måste räkna med. Därtill kommer avsevärda olägenheter på ett flertal högt belägna punkter på grund av för lågt vattentryck i ledningsnätet samt önskemål att realisera Jakobsbergs vattenfråga.

I sikte av dessa förhållanden har Vatten- och Gasverksstyrelsen sedan ett par år tillbaka haft vattenverksfrågan under utredning dels genom sina egna tjänstemän och dels med anlitande av A.-B. Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm, samma firma, som på sin tid verkställde utredningarna för Hässlöverket.

Sedan styrelsen efter noggranna undersökningar och prövningar kunnat fullt ansluta sig till Vattenbyggnadsbyråns förslag till ombyggnad och utökning av Västerås vattenverk får styrelsen härmed överlämna detsamma till Stadsfullmäktige och därtill göra följande tillägg och uttalande.

Vattentäktens markfråga.

Sedan staden alltifrån Hässlöverkets anläggning av Kungl. Domänstyrelsen arrenderat för vattentäkten och uppfordringsverket erforderligt markområde, innehållande 1,267 hektar, erhöll staden år 1929 genom över-

N:o 20.
Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.

enskommelse med Kungl. Maj:t och Kronan full äganderätt till nämnda markområde. Under år 1930 träffades vidare överenskommelse mellan staden och Kungl. Flygstyrelsen, varigenom staden för all framtid erhållit nyttjanderätt till tvenne i anslutning till det ägande området belägna områden, innehållande tillsammans 4,3 hektar, vilka erfordras för den nu föreslagna utvidgnnigen av vattentäkten, varjämte i samma överenskommelse fastställts grunder för stadens disposition av ytterligare områden för eventuella framtida utvidgningar av verket.

Staden disponerar således för den nu föreslagna vattentäktanläggningen erforderlig mark.

Pumpstationens reservmaskineri.

I fråga om anordnandet av pumpstationens reservmaskineri har styrelsen verkställt ingående utredningar rörande olika system, som för detta ändamål kunna tillämpas och har styrelsen i likhet med Vattenbyggnadsbyrån kommit till den uppfattningen att Alt. I, nämligen en elektromotordriven centrifugalpump, som genom en särskild för ändamålet anordnad högspänningsjordkabel tillföres ström från staden, är lämpligast. Kostnaden för jordkabeln, uppgående till 45,000 kronor, har icke intagits i Vattenbyggnadsbyråns kostnadsberäknnigar, enär jordkabeln ansetts höra till elektricitetsverket, som till i driftkalkylerna beräknat pris skall leverera den elektriska energien fritt Hässlö. Styrelsen har för avsikt att taga upp frågan om anläggandet av jordkabeln i särskild framställning till Stadsfullmäktige.

Rörnätet i staden.

Av de inom stadsrörnätet föreslagna nya ledningssträckningarne torde den med betäckningen "inre gördelledning" angivna ledningen, som är avsedd att framdragas i Östra och Norra Ringvägen, under Svartån vid skarpskyttebron, i Lustigkullavägen, Skenvretsgatan och Djäknebergsgatan böra komma till utförande samtidigt eller i omedelbar följd med anläggandet av tryckledningen till staden. Däremot anser styrelsen att de dessutom upptagna förbindande sträckorna inne i staden kunna anstå att utföras vid lämpliga tillfällen i samband med gatureglerings och bebyggelse.

Vattentorn.

För att råda bot för olägenheterna av det otillräckliga vattentrycket i vissa delar av staden har Vattenbyggnadsbyrån i sitt förslag upptagit ett

N:o 20. *Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.*

vattentorn, som givits en höjd av 30 meter, för att tillgodose "fordringarna på en för eldsläckning ändamålsenligt anordnad vattenledning." Tveksam inför den höga kostnaden för det föreslagna tornet har styrelsen låtit verkställa en särskild utredning angående anläggnings- och driftskostnader för vattentorn av lägre höjd, exempelvis 20 meter. Sedan härvid framgått att skillnaden i kostnaden icke motsvaras av den minskade effektiviteten hos ett lägre torn, vill styrelsen förorda det föreslagna vattentornet av 30 meters höjd.

Vattenavgifter.

Västerås har under alla åren haft förmånen av en i jämförelse med andra städer synnerligen låg vattenavgift och har det givetvis varit styrelsen angeläget att om möjligt söka behålla den låga avgiften även i fortsättningen. Av bilagda förslag till årsbudget för vattenverket, i vilket förslag 1932 års beräknade vattenkonsumtion lagts till grund för kalkylerna, framgår, att inkomster och utgifter skulle med bibehållen vattenavgift efter verkets utbyggnad gå ungefär ihop. Den vinst, som från nuvarande verket årligen tillförts stadskassan — för innevarande år beräknad till 62,100:— kronor — åtgår sålunda att täcka de ökade omkostnaderna för ränta och amortering m. m. under de närmast följande åren.

Framtida utvidgning av stadsrörnätet.

I slutet av Vattenbyggnadsbyråns förslag upptagna kostnader för "Framtida utvidgning, före år 1940", avse anläggningar för normal utbyggnad av vattenledningsnätet inom staden, vilka anläggningar beslutas av Stadsfullmäktige från fall till fall i den mån som påfordras av byggnadsverksamheten. Dessa kostnader äro sålunda oberoende av nu föreliggande förslag till utvidgning av vattenverket.

Under åberopande av vad styrelsen här framhållit får styrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna det av A.-B. Vattenbyggnadsbyrån upprättade förslaget "till utvidgning av Västerås vattenledning",

att uppdraga åt Vatten- och Gasverksstyrelsen att ombesörja arbetenas utförande och för ändamålet anslå:

N:o 20.
Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.

till vattentäktens ordnande	80,000: —
„ pumpstationen i Hässlö	110,000: —
„ ny tryckledning till staden	310,000: —
„ till huvudledningar genom staden ..	121,000: —
„ vattentorn	210,000: —
eller tillsammans	831,000: —

att utgå av lånemedel,

att uppdraga åt Vatten- och Gasverksstyrelsen att låta uppgöra och för Stadsfullmäktige framlägga fullständiga ritningar till vattentornet.

Vid behandling av detta ärende har Drätseldirektör Öberg anhållit att få särskilt antecknat, att han anser det icke ur stadens synpunkt vara nödvändigt att höja vattentrycket, åtminstone icke i den utsträckning, som i förslaget avses.

Västerås den 17 februari 1931.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL. HENNING.

Gerh. Geston.

VÄSTERÅS VATTENVERK.

Inkomst- och utkiftsstat beräknad efter 1932 års vattenförbrukning.

	I	II
	Enl. nuv. förhållanden	Efter utbyggnad
Inkomster.		
Avgifter för vatten samt hyror för mätare	239,200	239,200
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200	1,200
Installationsarbeten	800	800
Kronor	241,200	241,200

N:o 20. *Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.*

Utgifter.		I	II	I	II
Driftkostnader.					
Kraftström		24,200	32,900		
Tillsyn och spoln. av ledn.-nät och brandposter samt rengöring av bassänger		5,000	5,000		
Tillsyn av installationer		1,200	1,200		
Uppsättning och nedtagning av mätare		1,300	1,300		
Renhållning, uppvärmning och belysning		1,000	1,000	32,700	41,400
Underhållskostnader.					
Byggnader		1,600	1,600		
Maskiner med tillhörande ledn. jämte el. utrustning		1,500	1,500		
Ledningsnät och brandposter		14,000	17,000		
Mätare		4,500	4,500		
Verktyg och inventarier		1,500	1,500		
Cyklar		300	300	23,400	26,400
Avlöningar.					
Förvaltningen		16,500	16,500		
Maskinmästaren	4,269				
1 maskinist	3,657				
Rörnätsförmannen	4,269				
Vårdaren av vattenborgen (vattentornet) m. m.	3,243				
Ersättningspersonal vid semester m. m.	600				
	16,038				
Avgår:					
Värdet av naturaförmåner för maskinmästaren o. maskinisten	1,760				
Avloppsledningarnes och gasverkets					

N:o 20.
Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.

andel i lön till rörnätsförmannen	2,550	4,310	11,728	11,728	28,228	28,228
Diverse utgifter.						
Förvaltningen			5,600	5,600		
Brandförsäkringar			200	300		
Utskylder			6,000	600		
Avgift till Hamre gård			150	150		
Bränsle till maskinpersonalen i Hässlö			400	400		
Analyser och skjutsar m. m.			1,400	1,400		
Avskrivning av fordringar			450	450	14,200	8,900
Räntor och amortering.						
Räntor	26,900	26,900				
Amortering	29,900	29,900	56,800	56,800		
Tillkommer genom utbyggn. enl. Vattenbyggn.-byråns förslag:						
Räntor	42,800					
Amortering	27,500			70,300	56,800	127,100
Inköp av vattenmätare, förslagsvis (utjämning)					3,272	3,272
					158,600	235,300
Inkomster utöver utgifter					82,600	5,900
				Kronor	241,200	241,200

Västerås den 17 februari 1931.

GERH. GESTON.

SAMMANFATTNING AV

FÖRSLAG TILL UTVIDGNING AV VÄSTERÅS VATTENLEDNING

avgivna den 18 nov. 1929, 2 april 1930 och 7 febr. 1931 av

Vattenbyggnadsbyrån, Stockholm.

På anmodan av Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har Vat-

N:o 20. *Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.*

tenbyggnadsbyrån sedan hösten 1929 avlämnat följande yttranden och förslag rörande ifrågasatt utvidgning av Västerås vattenledning:

I: Den 18 nov. 1929 ett "Yttrande rörande för utvidgning av Västerås vattenledningsverks vattentäkt vid Badelundaåsen erforerforderligt markområde", med 1 situationsplan.

II: Den 2 april 1930 ett "Förslag till utvidgning av vattentäkten vid Hässlö", med 14 textplanscher och 9 ritningar.

III: Den 7 febr. 1931 ett "Förslag till utvidgning av Västerås vattenledning", med 3 bilagor, 5 textplanscher och 11 ritningar samt avseende vattenledningen i dess helhet.

Som underlag vid utarbetandet av sistnämnda förslag har förelegat ett av Tekniska Verken den 29 april 1930 avgivet förberedande "Förslag till utvidgningar vid Västerås stads Vattenverk".

Vid utarbetandet av det fullständiga förslaget har det befunnits ändamålsenligt att i vissa detaljer modifiera de tidigare föreslagna anordningarna vid vattentäkten.

I det följande skall i korthet redogöras för förslaget i dess slutliga utformning.

Utvidgningens behövlighet och omfattning.

De dagar under de närmast förflutna åren, då vattenförbrukningen i staden varit större än eljest, har *vattentäkten* vid Badelundaåsen endast med svårighet förmått lämna den erforderliga vattenmängden. Även *pumpverket* har under sådana dagar varit i oavbruten drift dygnet om med så stor kapacitet, som den befintliga *tryckledningen* förmått framleda utan överbelastning. Vattenbehovet har kunnat tillgodoses endast tack vare den omständigheten, att de befintliga högreservoarerna innehålla ett jämförelsevis stort vattenförråd, som vid dylika tillfällen kunnat tagas i anspråk.

Högreservoarerna äro emellertid icke tillräckligt högt belägna och *rörnätets huvudledningar* hava icke tillräckliga dimensioner för ernående av nöjaktig eldsläckningseffekt, särskilt inom de högre belägna delarna av staden, som under senare år börjat bebyggas i allt större utsträckning.

En snar utvidgning av stadens vattenledning, avseende en höjning såväl av dess leveransförmåga som av vattentrycket i rörnätet, är sålunda av behovet starkt påkallad.

N:o 20.
Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.

Den föreliggande utvidgningsplanen måste följaktligen omfatta vattenledningens samtliga huvuddelar, nämligen:

1. Vattentäkten vid Hässlö.
2. Pumpstationen vid Hässlö.
3. Tryckledningen till staden.
4. Rörnätet.
5. Vattentorn.

Vattenbehov.

För bedömande av det framtida vattenbehovet, som givetvis bör vara bestämmande för utvidgningens omfattning, hava vissa antaganden måst göras beträffande *den framtida folkmängden och specifika vattenförbrukningen,* d. v. s. vattenförbrukning per förbrukare och dygn. Med sistnämnda uttryck avses icke den individuella vattenförbrukningen utan det värde på förbrukningen, som erhålles, då stadens hela dygnsförbrukning jämnt fördelas på samtliga vattenförbrukare, och som sålunda innefattar jämväl vattenförbrukningen för industriella ändamål, badhus, tvättstugor, garage, bevattning, läckning m. m.

Någon kraftigare ökning av *folkmängden* synes knappast vara att vänta under de närmaste årtiondena. Utvecklingen i Sverige liksom i de flesta kulturländer tenderar nämligen mot avtagande folkökning och höjd levnadsstandard. I så gott som alla stora och medelstora svenska städer förefinnes dödlighetsöverskott, och folkökningen är uteslutande beroende av inflyttning. Sannolikheten synes sålunda tala för en endast jämförelsevis måttlig framtida folkökning, vilken småningom avtager mot slutet av innevarande århundrade. I överensstämmelse härmed har genom grafisk extrapolering av en kurva för den hittillsvarande folkmängden den sannolika framtida folkmängden i Västerås uppskattningsvis beräknats t. o. m. år 1970. Kurvans värden för vart 10:de år återgivas i en tabell här nedan.

Antalet invånare inom förbrukningsområdet, d. v. s. *antalet vattenförbrukare,* utgör f. n. cirka 85 proc. av totala folkmängden. Det torde kunna förutsättas, att vattenledningen successivt kommer att utsträckas, så att praktiskt taget stadens hela befolkning i framtiden kommer att begagna sig av vattenledningen.

Specifika medelförbrukningen har sedan år 1910 ökats från c:a 100 till c:a 150 liter per förbrukare och dygn. För klargörande av orsakerna till denna kraftiga ökning har vattenförbrukningen för olika ändamål, nämligen för (1) hushåll, (2) industri och (3) övriga ändamål, gjorts till föremål för närmare statistisk undersökning. Därvid har det visat sig, att,

N:o 20. *Ang.tillbyggnader för vattenledningsverket.*

medan förbrukningen för "övriga ändamål" hållit sig praktiskt taget konstant vid ett jämförelsevis lågt värde och den industriella förbrukningen uppvisat en tämligen måttlig tillväxt, den väsentliga förbrukningsökningen har ägt rum inom hushållen, där den utan tvivel föranletts av det allt allmännare bruket av vattenklosetter, badrum och varmvattenledningar.

Med stöd av den verkställda undersökningen beräknas den totala specifika medelförbrukningen komma att succesivt ökas till 220 liter per förbrukare och dygn år 1970, varav 145 liter för hushåll, 65 liter för industri och 10 liter för övriga ändamål.

Totala medelförbrukningen per dygn erhålles därefter genom multiplikation av specifika medelförbrukningen med antalet vattenförbrukare (jfr tabellen).

Största dygnsförbrukningen var år 1920 c:a 100 % större än *medeldygnsförbrukningen,* under det att motsvarande siffra år 1929 utgjorde endast 70 proc. Detta överensstämmer väl med den i andra städer gjorda iakttagelsen, att förhållandet mellan största dygnsförbrukningen och medeldygnsförbrukningen avtager med ökad specifik förbrukning. År 1970 beräknas därför största dygnsförbrukningen komma att överstiga medeldygnsförbrukningen med endast 40 %.

Det enligt dessa grunder uppskattningsvis beräknade antalet invånare och vattenförbrukare samt sannolika framtida vattenförbrukningen i Västerås under *40-årsperioden 1930—70* framgår av följande *tabellariska sammanställning:*

	År				
	1930	1940	1950	1960	1970
Antal invånare	30,000	36,000	40,300	43,200	45,000
Antal vattenförbrukare	26,200	33,000	38,200	42,000	44,000
Spec. med. förbrukning l/f. d.	154	176	193	208	220
Med. dygnsförbrukning m³	4,000	5,800	7,400	8,700	9,700
Max. dygnsförbrukning m³	6,800	8,700	10,700	12,300	13,600
Årsförbrukning milj. m³	1,46	2,12	2,70	3,18	3,54

Utgående från de i ovanstående tabell angivna största och genomsnittliga värdena på dygnsförbrukningen under resp. år och med stöd av kännedomen om *vattenförbrukningens växlingar under året* i andra svenska städer av med Västerås jämförlig storlek hava varaktighetskurvor för vattenförbrukningen under året med dygnet som tidsbas konstruerats.

Även de antagna värdena på vattenförbrukningens växlingar under dygnet överensstämma med erfarenheten från andra städer.

N:o 20.
Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.

Vattentillgång.

För erhållande av noggrann kännedom om Badelundaåsens hydrologiska beskaffenhet, efter vilken den blivande vattentäktens anordning måste rättas, hava erforderliga *hydrologiska undersökningar* företagits. Undersökningarna hava omfattat nedslagning av observationsrör, tillvaratagande och sållningsanalys av jordprov, vattenståndsiakttagelser i observationsrören under pågående pumpning, studium av vattenståndsvariationerna i Mälaren, mätning av den uppfordrade vattenmängden samt teoretisk bearbetning av undersökningsmaterialet.

Samtliga undersökningar hava omsorgsfullt protokollförts. Observationsrörens läge har fixerats på en plan- och nivåkarta över grusåsen och hydrologiska profiler av åsen hava upprättats, utvisande de genomborrade jordlagrens beskaffenhet. Resultatet av sållningsanalyserna av jordproven har för varje särskilt observationsrör framställts i diagramform och med angivande av de numeriska värdena på de olika jordlagrens effektiva kornstorlek och olikformighetsgrad. Över de fortlöpande vattenstånds- och vattenmängdsmätningarna har likaledes upprättats diagram. Hela det värdefulla undersökningsmaterialet har sålunda på noggrant och tillika överskådligt sätt fastlagts för framtida referens.

Observationerna av grundvattenståndet hava ådagalagt, att vid pumpning ur vattentäkten grundvattenytan i åsen mellan Mälaren och vattentäkten sänkes under Mälarens nivå och därvid faller i riktning från Hässlö till vattentäkten, varför grundvattnet i åsen på nämnda sträcka rör sig i riktning från söder till norr. Norr om vattentäkten är grundvattnets rörelseriktning den motsatta, d. v. s. från norr till söder.

Det ur vattentäkten uppfordrade vattnet utgöres sålunda dels av norrifrån kommande *naturligt grundvatten* dels av söderifrån kommande, till större delen vid Hässlö i grusåsen *infiltrerat Mälarvatten.* Av de cirka 4,400 kubikmeter i dygnet, som i medeltal under år 1929 uppfordrades ur vattentäkten, utgjordes c:a 1,800 kobikmeter av naturligt grundvatten och följaktligen c:a 2,600 kubikmeter av infiltrerat Mälarvatten.

När en ökad vattenmängd framdeles kommer att uppfordras ur vattentäkten, måste — eftersom den naturliga grundvattentillrinningen är i stort sett konstant och växlar endast inom jämförelsevis trånga gränser — det ökade vattenbehovet tillgodoses genom *ökad infiltration av Mälarvatten.*

Den ökade grundvattenströmningen mellan Mälaren och vattentäkten kan icke ernås med mindre än att grudvattenytans lutning mellan dessa båda punkter ökas, vilket i sin ordning innebär, att *det allmänna grund-*

N:o 20. *Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.*

vattenståndet vid vattentäkten måste sänkas i motsvarande grad. Denna grundvattenståndets säkning och därmed även storleken av den vattenmängd, som kan infiltreras direkt från Mälaren, begränsas av *grusåsens vattengenomsläppande förmåga* och *vattentäktens anordning.*

I vattentäktens omgivning har *grusåsens byggnad* visat sig vara i stort sett följande. Närmast jordytan utbreder sig ett lager av lera med växlande mäktighet. Under leran påträffas vanligen ett 2—5 meter högt lager av medelgrov till grov sand. Därunder följer ett 1—3 meter högt lager av medelgrovt grus, under vilket slutligen utbreder sig ett 1—12 meter mäktigt lager av fin till grov sand.

I ingen av de undresökta punkterna hava förhållandena visat sig vara sådana, att man kan vänta sig förekomsten av grundvatten i skilda våningar, vilket man tidigare trott vara fallet. Endast i ett borrhår har lera påträffats i sanden eller gruset under grundvattenytans nivå.

Med stöd av observationsmaterialet från de ovannämnda hydrologiska undersökningarna har *grusåsens vattengenomsläppande förmåga* gjorts till föremål för beräkning enligt tvenne principiellt skilda metoder, vilka givit väl överensstämmande resultat. Genomsläppligheten kan betecknas som synnerligen tillfredsställande. Sålunda uppgår för närvarande nivåskillnaden mellan vattenståndet i Mälaren och det allmänna grundvattenståndet vid vattentäkten i medeltal till endast c:a 0,7 meter, oaktat vattentäkten är belägen på icke mindre än cirka 700 meters avstånd från Mälaren.

För att tillryggalägga denna vägsträcka behöver det infiltrerade vattnet för närvarande enligt beräkning en tid av cirka *4 år,* varunder sjövattnet fullständigt antager det naturliga grundvattnets karaktär. Detta torde utgöra förklaringen till att det ur vattentäkten uppfordrade vattnet är *tämligen hårt* (cirka 12 tyska hårdhetsgrader), trots att en avsevärd del därav ursprungligen utgjorts av mjukt sjövatten.

Tack vare grusåsens stora vattengenomsläppande förmåga beräknas nivåskillnaden mellan vattenståndet i Mälaren och det allmänna grundvattenståndet vid vattentäkten trots den med åren stegrade vattenuppfordringen komma att uppgå till endast ett par meter.

Den lyckliga omständigheten, att den nämnda nivåskillnaden ej blir större, gör det möjligt att vid vattenledningens förestående utvidgning giva vattentäkten och pumpmaskineriet en sådan anordning, att *konstgjord infiltration av Mälarvatten* — som tidigare ifrågasatts såsom komplettering av den nuvarande "naturliga" infiltrationen — *icke torde behöva tillgripas ännu på flera årtionden.*

En förutsättning härför är emellertid, att grusåsens naturliga infiltrationsyta på bottnen av Mälaren icke igenslammas till följd av den ökade

N:o 20.
Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.

infiltrationshastigheten. Med denna möjlighet måste emellertid alltid räknas, och det är därför nödvändigt att genom *fortlöpande observationer av vattenståndet i Mälaren och grusåsen* säkerställa, att eventuellt erforderliga ytterligare åtgärder — såsom renmuddring av den naturliga infiltrationsytan eller, om denna åtgärd icke leder till åsyftat resultat, utförandet av en anläggning för konstgjord infiltration — i god tid bliva vidtagna.

Vid *en eventuell framtida anläggning för konstgjord infiltration av Mälarvatten* torde sjövattnet icke — såsom tidigare ifrågasatts — böra intagas från den grunda, sannolikt snart igenvuxna och ganska förorenade viken öster om Hässlö gård, utan i stället väster om Hässlö och norr om Björnöns norra udde, där ett vattendjup av 4 à 5 meter torde kunna påräknas.

Genom en cirka 500 meter lång, på sjöbottnen utlagd *intagsledning* ledes vattnet till en *sjövattenpumpstation,* för vilken lämplig plats torde kunna erhållas cirka 130 meter söder om det till Hässlö gård hörande torpet Lugnet. Sjövattenpumpstationen kan anordnas med elektrisk fjärrmanövrering från grundvattenpumpstationen. I sammanhang med sjövattenpumpstationen utföres *en snabbfilteranläggning* för sjövattnets avslamning, innan det genom en *tryckledning uppfordras till infiltrationsdiken* på grusåsens rygg, förslagsvis cirka 200 m. västsydväst eller alternativt möjligen cirka 400 m. söder eller cirka 400 m. norr om den nuvarande vattentäkten.

Den ovan skisserade anläggningen för konstgjord infiltration av Mälarvatten är som nämnts icke avsedd att ingå i vattenledningens närmast förestående utvidgning.

Som allmänt omdöme om grundvattentillgången kan med stöd av de verkställda hydrologiska undersökningar sägas, *att Badelundaåsen äger ovanligt goda förutsättningar för en utvidgning av den befintliga vattentäkten med nya brunnar, och att grusåsen överhuvudtaget genom sina förträffliga hydrologiska egenskaper representerar en synnerligen värdefull tillgång för Västerås stad.*

Vattentäkten vid Hässlö.

I det föregående har påpekats, att den vattenmängd, som kan infiltreras direkt från Mälaren, begränsas av *grusåsens vattengenomsläppande förmåga och vattentäktens anordning.*

Grusåsens vattengenomsläppande förmåga på sträckan mellan Mälaren och vattentäkten bestämmer *grundvattenståndets allmänna sänkning* vid vattentäkten. Enligt kända hydrologiska lagar är den allmänna sänkningen ungefär direkt proportionell mot den framrinnande grundvattenmängden, vilken i sin ordning är beroende av vattenuppfordringen vid vattentäkten.

N:o 20.
Ang. tillgyggnader för vattenledningsverket.

Växlingarna i grundvattenframrinningen äro emellertid mindre än växlingarna i vattenuppfordringen, emedan en viss utjämning äger rum i grunden. Man torde vara på säkra sidan, om man antager, att den största grundvattenframrinningen under året är ungefär lika stor som vattenuppfordringen i medeltal under den månad av året, då vattenförbrukningen i staden är störst. Den mot denna grundvattenframrinning svarande allmänna sänkningen hos grundvattenståndet vid vattentäkten är således den största under året.

Förutom av grundvattenframrinningen är det allmänna grundvattenståndet vid vattentäkten beroende av vattenståndet i Mälaren. Det lägsta vattenståndet i Mälaren i medeltal under en månads tid är + 3.7. (Denna och övriga nivåer i det följande angivas i meter över Stockholms slusströskeln, "m SS").

Det allmänna grundvattenståndets största sänkning och lägsta nivå vid vattentäkten under 40-årsperioden 1931—70 framgår av följande tabell:

		År				
		1931	1940	1950	1960	1970
Största vattenuppfordring, medeltal under max. månad	m³/d	5,200	7,500	9,700	11,300	12,600
Därav naturligt grundvatten ...	„	1,800	1,800	1,800	1,800	1,800
Alltså infiltrerat Mälarvatten ...	„	3,400	5,700	7,900	9,500	10,800
Grundv.-ståndets största allm. sänkning vid vattentäkten	m.	0.7	1.2	1.6	1.9	2.2
Lägsta vattenstånd i Mälaren, medeltal under min.-månad ...	m SS	+ 3.7	+ 3.7	+ 3.7	+ 3.7	+ 3.7
Lägsta allm. grundvattenstånd vid vattentäkten	„	+ 3.0	+ 2.5	+ 2.1	+ 1.8	+ 1.5

Att det allmänna grundvattenståndet vid vattentäkten successivt sjunker under årens lopp, allteftersom vattenförbrukningen i staden stiger, är sålunda i full överensstämmelse med hydrologiens lagar och behöver icke bero på avtagande kapacitet hos vattentäktens brunnar.

I det föregående har diskuterats grundvattenståndets *allmänna* sänkning vid vattentäkten. Då vid vattenuppfordringen grundvattnets strömning koncentrerats mot vattentäktens brunnskomplex och dess enskilda brunnar, uppkommer emellertid kring dessa även en *lokal* sänkning av grundvattenståndet.

Ju större vattenuppfordringen och ju mera koncentrerad vattentäkten

N:o 20.
Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.

är, desto större blir även den lokala sänkningen. Eller med andra ord: om vattentäkten erhåller större utsträckning, kan en större vattenmängd pr tidsenhet uppfordras utan att den lokala sänkningen ökas i samma proportion.

Under det att grundvattenståndets allmänna sänkning är beroende, förutom av vattenuppfordringen, av grusåsens vattengenomsläppande förmåga, kan sålunda den lokala sänkningen i viss mån begränsas genom lämplig anordning av vattentäkten. En sådan begränsning är nödvändig, för att icke pumparnas sughöjd skall bliva för stor.

Den nuvarande vattentäkten är praktiskt taget koncentrerad till en enda punkt av grusåsen, ty de 3 befintliga sänkbrunnrana äro belägna helt nära varandra. För att vid den framtida större vattenuppfordringen ur grusåsen grundvattenståndets lokala sänknnig skall kunna begränsas, måste vattentäkten vid den förestående utvidgningen erhålla en från den nuvarande anläggningen avvikande anordning. För ändamålet bör vattentäkten utsträckas på en längre front än hittills genom utförande av *flera brunnar,* varjämte brunnarna böra göras djupa och erhålla genomsläppande mantelyta på en avsevärd del av sin längd. Det är fördenskull av såväl tekniska som ekonomiska skäl lämpligast att utföra de nya brunnarna såsom *rörbrunnar.*

Med den föreslagna brunnskonstruktionen (se nedan) beräknas varje rörbrunn kunna lämna en vattenmängd av *i medeltal 20 liter i sekunden.* De befintliga *sänkbrunnarna* borde kunna användas ännu under några årtionden, ehuru deras kapacitet av olika skäl måste väntas komma att avtaga från, sammanlagt, nuvarande cirka 75 liter i sekunden till cirka *50 liter i sekunden* efter vattentäktens närmaste utvidgning och c:a *40 liter i sekunden* vid 40-årsperiodens slut.

Det med hänsyn till pumpverkets framtida kapacitet *erforderliga antalet rörbrunnar* framgår av följande tabell:

	År			
	1931	1950	1950	1970
Max. normal pumpkapacitet ..... l/s	150	150	200	200
Härav beräknas sänkbrunnarna lämna „	50	42	42	40
Rörbrunnarna måste alltså lämna ..... „	100	108	158	160
Antal rörbrunnar i drift	5	5	8	8
Antal rörbrunnar i reserv	1	1	2	2
Erforderligt antal rörbrunnar	6	6	10	10

Förslaget upptar 3 grupper av brunnar, nämligen *norra brunnsgrup-*

N:o 20. *Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.*

pen, omfattande 6 nya rörbrunnar utmed grusåsens fot på norra sidan, *södra brunnsgruppen,* omfattande 4 nya rörbrunnar utmed åsens fot på södra sidan om den nuvarande vattentäkten ävensom sänkbrunn *I,* den äldsta av de befintliga brunnarna, samt *västra* brunnsgruppen, omfattande de befintliga sänkbrunnarna II och III.

Med hänsyn till att de hydrologiska förhållandena i grusåsen befunnits vara något gynnsammare på norra sidan om den nuvaranre vattentäkten än på den södra *böra norra brunnsgruppens 6 rörbrunnar i första hand komma till utförande.* Vid den förstärkning av pumpmaskineriet, som beräknas bliva erforderlig omkring år 1950, utföras de 4 nordligaste av södra brunnsgruppens rörbrunnar. Skulle flera rörbrunnar visa sig erforderliga, än vad den föregående beräkningen givit vid handen, utsträckes södra brunnsgruppen ännu längre söderut.

Det från rörbrunnarna avrinnande vattnet uppsamlas medelst 3 samlingsledningar, nämligen *norra, södra och västra samlingsledningarna,* motsvarande de 3 ovannämnda brunnsgrupperna. Norra och södra samlingsledningarna förenas med varandra inuti pumpstationen, under det att västra samlingsledningen förenas med södra samlingsledningen omedelbart utanför pumpstationens södra kortvägg.

Enligt förslaget förläggas rörbrunnarna på ett inbördes avstånd av cirka *40 meter.*

Varje rörbrunn erhåller en diameter av 250 mm. och utföres av förtent koppar. Brunnens nedre del utgöres av ett *250 mm. silrör,* som perforeras och förses med utvändigt pålödda trådspiraler av förtent koppar, vilka omgivas med ett silnät av samma material. För brunnens sänkning neddrives först ett *500 mm. foderrör* av stål till fast botten, varefter foderröret renpumpas. Därefter nedföres silröret inuti foderröret till dess med hänsyn till samlingsledningens höjdläge fastställda nivå, varpå mellanrummet mellan silen och foderröret fylles med grus av viss kornstorlek, som bestämmes med hänsyn till grundens beskaffenhet. Efter hand som gruset ifylles, lyftes foderröret.

Varje rörbrunn omgives upptill med en *nedstigningsbrunn av betong.* På nedstigningsbrunnens botten uppställes mitt över rörbrunnen ett *brunnshuvud* av gjutjärn, i vilket ingängas ett i silröret nedhängande *175 mm. sugrör* av rostfritt material. Till brunnshuvudet anslutes ett ersättningsrör för att möjliggöra insättande av en *200 mm. vattenmätare* samt en *backventil* och en *avstängningsventil* av samma diameter. Brunnshuvudet erhåller dessutom sådan anordning, att ett *pejlrör* kan nedföras i sugröret för observation av vattenståndet i brunnen även under drift.

Rörbrunnarnas utförande föregås av *rekognosceringsborrning* med 75 mm. rör på platsen för varje rörbrunn.

N:o 20. *Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.*

De befintliga *sänkbrunnarna* kunna bibehållas i sitt befintliga skick, endast med det undantag, att i *sänkbrunn II* det med bottenventil försedda sugröret måste förlängas och den från brunnen utgående ledningen något sänkas.

När vattenuppfordringen nått sådan storlek, att vattenytan i brunnarna sjunkit till nivån + *0,85,* vilket beräknas inträffa omkring år 1940, måste *sänkbrunn I* fördjupas och dess sugrör förlängas. Brunnens fördjupande sker på sådant sätt, att en av 2 hopskruvade *gjutjärnringar* bestående cylinder sänkes inuti betongbrunnen under samtidig uppschaktning av gruset inuti cylindern med tillhjälp av dykare. I den fördjupade sänkbrunnen anordnas därefter en *rörbrunn* av samma konstruktion som den ovan beskrivna, varpå ett belastande *bottenfilter* anbringas på sänkbrunnens botten.

När vattenytan i brunnarna sjunkit till nivån + *0,00,* vilket beräknas inträffa först efter år 1950, fördjupas även *sänkbrunn II* på liknande sätt, varjämte sugrören i sänkbrunnarna II och III förlängas. Efter sistnämnda utvidgningsarbeten beräknas sänkbrunnarna kunna tjänstgöra till framemot år 1970.

Norra samlingsledningen erhåller mellan de båda nordligaste rörbrunnarna en diameter av *250 mm.,* vilken med avtagande avstånd från pumpstationen successivt ökas till *450 mm.,* efter hand som flera rörbrunnar inkopplas på samlingsledningen. Samlingsledningen, vilken är avsedd att verka som sugledning, lägges i svag stigning mot pumpstationen, för att den luft, som hålles löst i grundvattnet och som frigöres, när detta träder under vakuum, icke skall kvarstanna i samlingsledningen och hindra vattnets framströmning, utan medfölja till pumpstationen, där luften kan avlägsnas, innan vattnet når pumparna.

Södra samlingsledningen erhåller likaledes på sträckan närmast pumpstationen *450 mm.* diameter, under det att *västra samlingsledningen* utföres av *350 mm.* rör.

Grenledningarna från rörbrunnarna erhålla *200 mm.* och från sänkbrunnarna *350 mm.* diameter.

Samlings- och grenledningarna utföras av heltjocka asfalterade gjutjärnsmuffrör. Enär det är av vikt, att samlingsledningarna bliva lufttäta, iakttagas särskilda försiktighetsmått vid deras utförande.

Samtliga *avstängningsventiler* på samlings- och grenledningarna utföras med *normal bygglängd,* så att de kunna motstå fulla vattentrycket från högreservoaren, och förses med *vätsketätning,* så att de bliva fullt lufttäta. Alla dylika ventiler, som äro utsatta för vakuum och tillka belägna utom-

N:o 20.
Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.

hus, omgivas med *ventilbrunnar* av betong, så att de bliva lätt tillgängliga.

Med den ovan föreslagna anordningen av vattentäkten beräknas *grundvattenståndets största lokala sänkning och lägsta nivå i vattentäktens brunnar och i samlingsledningen vid pumpstationen under 40-årsperioden 1931—70 såsom av nedanstående tabell framgår:*

		År				
		1931	1940	1950	1960	1970
Lägsta allm. grundvattenstånd vid vattentäkten	m SS	+ 3.0	+ 2.5	+ 2.1	+ 1.8	+ 1.5
Grund.-ståndets största lokala sänkn. i nordligaste rörbr.	m	0.9	1.3	1.5	1.7	1.7
Vattenstånd i nordligaste rörbr.	m SS	+ 2.1	+ 1.2	+ 0.6	+ 0.1	— 0.2
Friktionsförlust i brunnarna och norra saml.-ledningen	m	0.4	0.5	0.6	0.7	0.8
Lägsta vattenstånd i samlingsledningen vid pumpstationen	m SS	+ 1.7	+ 0.7	+ 0.0	— 0.6	— 1.0
Lägsta vattenstånd i sänkbrunnarna	„	+ 1.9	+ 0.9	+ 0.2	— 0.4	— 0.8

Pumpstationen vid Hässlö.

Det föreliggande förslaget upptar uppställning i pumpstationen vid Hässlö av *2 nya, för ordinarie drift avsedda, elektramotordrivna centrifugalpumpar,* som vardera förmå uppfordra en vattenmängd av *75 liter i sekunden* vid en total hydrodynamisk uppfordringshöjd av *100 meter.*

Den sammanlagda, för ordinarie drift disponibla pumpkapaciteten är sålunda avsedd att efter den närmast förestående utvidgningen utgöra *150 liter i sekunden* eller *540 kubikmeter i timmen.*

Man kan räkna med, att tjänstetiden för ett dylikt pumpmaskineri under här ifrågakommande arbetsförhållanden uppgår till cirka *20 år,* d. v. s. till omkring *år 1950.*

Enligt tabell ovan beräknas största vattenbehovet i staden under ett dygn år 1950 komma att uppgå till 10,700 kubikmeter. Pumpmaskineriets kapacitet är sålunda tillräckligt för uppfordring av denna vattenmängd under cirka *20 timmar* och dessutom av den vattenmängd, som kan bliva erforderlig för eldsläckning, om en eldsvåda skulle utbryta just under den dag på året, då vattenförbrukningen för vanliga ändamål är störst.

En verkställd utredning har visat, att en *större* pumpkapacitet, exempelvis 170 liter i sekunden, skulle nödvändiggöra en ökning av den nya tryckledningens diameter och en ytterligare utvidgning av vattentäkten,

N:o 20.
Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.

medförande en sammanlagd kostnadsökning av cirka 90,000:— kronor. Å andra sidan skulle med en *mindre* pumpkapacitet exempelvis 130 liter i sekunden, den föreslagna vattenvolymen i högreservoaren bliva otillräcklig och därför påfordra insättandet av större pumpar redan om cirka 10 år, d. v. s. långt innan pumpmaskineriets naturliga tjänstetid utlupit. Den för vattenledningens närmast förestående utvidgning föreslagna pumpkapaciteten kan sålunda anses vara lämpligt vald.

Omkring *år 1950,* då de ovannämnda pumparna förutsättas vara uttjänta, insättas nya pumpar, vilkas kapacitet då bör göras till föremål för närmare övervägande. Tillsvidare antages förslagsvis, att de nya pumparna erhålla en kapacitet av *100 liter i sekunden,* och att således det ordinarie pumpmaskineriets sammanlagda kapacitet under perioden 1950—70 kommer att bliva *200 liter i sekunden* eller *720 kubikmeter i timmen,* motsvarande en drifttid av cirka *19 timmar* för uppfordring av den största vattenmängd av 13,600 kubikmeter, vilken uppskattningsvis beräknas bliva förbrukad under ett dygn *år 1970.*

Reservmaskineriet kan tänkas anordnat enligt något av följande tre alternativ.

Alt. 1: Den elektriska kraften överföres till pumpstationen genom 2 skilda kraftledningar. Som reserv för det ordinarie pumpmaskineriet insättes 1 elektromotordriven centrifugalpump om 75 liter i sekunden.

Alt. 2: Den elektriska kraften överföres till pumpstationen genom 1 kraftledning. Som reserv för kraftledningen och det ordinarie pumpmaskineriet insättes 1 förbränningsmotordriven centrifugalpump om 150 liter i sekunden.

Alt. 3: Den elektriska kraften överföres till pumpstationen genom 1 kraftledning. Som reserv för kraftledningen insättes 1 dieselmotorgenerator om cirka 300 hästkrafter. Som reserv för det ordinarie pumpmaskineriet insättes 1 elektromotordriven centrifugalpump om 75 liter i sekunden.

Jämförande kostnadsberäkningar visa, att de tre alternativen i kostnadshänseende äro varandra tämligen likställda (resp. 101,000:—, 107,000:— och 102,000:— kronor). Alt. 1 erbjuder emellertid en väsentligt enhetligare och mera tilltalande anordning av hela maskineriet än alt. 2 och 3, vilka dessutom för sin skötsel kräva mera kvalificerad maskinistpersonal och utvidgning av pumpstationsbyggnaden (inberäknad vid kostnadsjämförelse). *Reservmaskineriet bör därför anordnas enligt alt. 1,* vilket sålunda innebär,

N:o 20. *Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.*

att samtliga pumpar utgöras av elektromotordrivna centrifugalpumpar;

att det befintliga större elektromotor-centrifugalpumpaggregatet (kapacitet 73,5 l/s × 90 m., motor 125 HK) tillsvidare kan bibehållas som reservmaskineri, men att framdeles dess pumphjul måste utbytas, så att pumpens kapacitet höjes till 75 liter i sekunden vid 100 meters total hydrodynamisk uppfordringshöjd, i samband varmed den befintliga elektromotorn utbytes mot en större motor;

att det befintliga mindre elektromotor-centrifugalpumpaggregatet (kapacitet 46 l/s × 72 m., motor 80 HK), som nu varit i drift i 18 år, och de båda befintliga suggasmotorkolvpumpaggregaten (kapacitet vardera 21 l/s × 62 m.), som varit i drift i 25 år (varav de sista 18 åren som reserv), slopas samt

att en ny kraftledning för överföring av minst 260 kilowatt (beräknat största kraftbehov omkring år 1950), framdrages till pumpstationen.

Med den ovan föreslagna anordningen av pumpmaskineriet behöva inga större utvändiga ändringsarbeten företagas på pumpstationsbyggnaden.

Även maskinsalsgolvet kan under den närmaste 20-årsperioden bibehållas på sin nuvarande nivå, men *pumpmaskineriet* bör för begränsning av sughöjden *uppställas så nära golvet som möjligt.* Även om detta sker, utgör *pumparnas hydrodynamiska sughöjd c:a 7,0 meter* år 1950, då lägsta vattenståndet i samlingsledningen vid pumpstationen beräknas vara + 0,0. Under tidigare år, då vattenståndet är högre, blir även sughöjden lägre.

I samband med uppställningen av större pumpar omkring år 1950 måste maskinsalsgolvet sänkas 0,8 meter, d. v. s. till samma nivå som de nuvarande rörkanalernas botten. Pumparnas största hydrodynamiska sughöjd år 1970 beräknas därvid uppgå till cirka 7,2 meter.

Samlingsledningen, vilken som nämnt är avsedd att erhålla *450 mm.* diameter och att framdragas inuti pumpstationen utmed dess västra långvägg, förses vid vardera kortväggen med en *avstängningsventil* och ett *evakueringsrör, i vilket den luft,* som medföljer vattnet, kan samlas och tid efter annan avlägsnas med tillhjälp av en *vattenstrålejektor.*

Pumparnas *anslutningsledningar* till samlings- och tryckledningarna erhålla *350 mm.* diameter och förses med *avstängningsventiler* på ömse sidor om pumparna.

Tryckledningen erhåller inuti pumpstationen liksom samlingsledningen *450 mm.* diameter och förlägges utmed maskinsalens östra lång-

N:o 20.
Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.

vägg i den därstädes befintliga rörkanalen för tryckledningen från de gamla kolvpumparna.

På den utgående tryckledningen insättes en indikerande, summerande och registrerande *vattenmängdsmätare av Venturi-typ.* Mätarens indikerande instrument förses med en ställbar *alarmsignalanordning,* som ger signal, då vattenuppfordringen överstiger den normala, vilket sker om ett rörbrott inträffar på tryckledningen till staden.

Till skydd mot översvämning av pumpstationen i händelse av rörbrott inuti stationen, förses tryckledningen utanför stationens norra kortvägg med en i en betongkammare inrymd *450 mm. backventil,* utanför vilken dessutom anbringas en *450 mm. huvudavstängningsventil.* De båda sistnämnda ventilerna förses med en avstängbar *75 mm. förbiledning.*

På den plats, som nu upptages av suggasgeneratorerna, anordnas ett rum för den elektriska utrustningen. Vid ytterväggen uppställas *2 transformatorer,* av vilka den ena utgör reserv, och vid väggen mot maskinsalen anbringas den *elektriska instrumenteringen.*

Det nuvarande trapprummet i pumpstationens sydöstra hörn omändras till *reparationsverkstad.* I toalettrummet uppsättes tvättställ och vattenklosett. *Maskinistrummet* i pumpstationens nordöstra hörn utvidgas. I samband med dessa invändiga ändringsarbeten företagas erforderliga ombyggnader av trappor, fönster och dörrar. En ny *huvudingång* till pumpstationen anordnas mitt på byggnadens södra kortvägg.

Den nya högspänningskabeln, som i överensstämmelse med Tekniska Verkens förslag erhåller dimensionerna 3×35 mm^2, indrages till transformatorrummet genom pumpstationens östra långvägg.

Tryckledningen till staden.

Den befintliga tryckledningen, som mellan pumpstationen och korsningen av Emaus- och Pilgatorna har en längd av 5,130 m., består av 2 rörströngar av 229 mm. rör.

För fastställande av, i vilken utsträckning ledningens vattenförande förmåga under årens lopp minskats genom rostavsättningar, hava *mätningar av tryckförlusten* vid olika per tidsenhet framströmmande vattenmängder företagits. Mätningarna hava givit vid handen, *att effektiva ledningsdiametern under de 25 år tryckledningen varit i drift minskats med*

i södra rörströngen c:a *17 mm.* = i medeltal 0,7 mm/år,
i norra rörströngen c:a *13 mm.* = i medeltal 0,5 mm/år.

N:o 20. *Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.*

Dessa siffror äro snarare låga än höga. Att en gjutjärnlednings effektiva diameter minskas med i genomsnitt 1 mm. om året, är nämligen icke ovanligt i vårt land.

Den nuvarande tryckledningen bör kunna användas i ytterligare 15 à 20 år, d. v. s. till omkring år *1945 à 1950*. Man bör dock räkna med, att vid denna tidpunkt diametern hos båda rörsträngarna på grund av fortsatt rostning minskats till c:a *200 mm.*

För fastställande av *den mest ekonomiska diametern* hos den nya tryckledningen, som måste anläggas för framledande av den större vattenmängd, vilken är avsedd att uppfordras av det i det föregående omnämnda nya pumpmaskineriet i pumpstationen vid Hässlö, hava ingående jämförande kostnadsberäkningar för olika ifrågakommande ledningsdiametrar verkställts.

Därvid har förutsatts, att den befintliga tryckledningens båda rörsträngar vid sin omläggning åren 1945—1950 utbytas mot *en* ny ledning. Denna lednings diameter bör slutgiltigt fastställas först i samband med ledningens utförande, men har vid de jämförande kostnadsberäkningarna förutsatts bliva densamma som alternativa diametern hos den ledning, vilken är avsedd att omedelbart utföras.

Vidare har förutsatts, att ränta, amortering, underhåll och tillsyn uppgå till c:a 7 % av anläggningskostnaden vid en räntefot av 5 % och en amorteringstid av 30 år.

Vid beräkning av tryckförlusten har förutsatts, att den befintliga tryckledningens båda rörsträngar hava en effektiv diameter av 215 mm. för närvarande och 200 mm. vid tidpunkten för sin omläggning, samt att den nya tryckledningens effektiva diameter minskas med 15 mm. på 20 år.

Pumpaggregatens totala verkningsgrad har antagits vara 65 %, och har energikostnaden beräknats enligt Västerås stads elektricitetsverks "Taxor för elektrisk ström", taxa 1.

Med dessa förutsättningar har *årskostnaden under 40-årsperioden 1931—70 för olika alternativa diametrar hos den nya tryckledningen* beräknats bliva:

N:o 20.
Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.

		Ränta Amortering Underhåll Tillsyn Kr.	Kostnad för elektrisk energi Kr.	Total årskostnad Kr.
År 1931:	2 à 229 + 1 à 300	17,800: —	34,800: —	52,600: —
	„ + 1 à 350	21,000: —	32,500: —	53,500: —
	„ + 1 à 400	24,500: —	31,200: —	55,700: —
	„ + 1 à 450	28,000: —	30,400: —	58,400: —
År 1940:	2 à 229 + 1 à 300	17,800: —	44,800: —	62,600: —
	„ + 1 à 350	21,000: —	41,000: —	62,000: —
	„ + 1 à 400	24,500: —	39,000: —	63,500: —
	„ + 1 à 450	28,000: —	38,200: —	66,200: —
År 1950:	2 à 300	35,600: —	63,500: —	99,100: —
	2 à 350	42,000: —	54,400: —	96,400: —
	2 à 400	49,000: —	50,500: —	99,500: —
	2 à 450	56,000: —	48,500: —	104,500: —
År 1960:	2 à 300	35,600: —	75,700: —	111,300: —
	2 à 350	42,000: —	62,000: —	104,000: —
	2 à 400	49,000: —	56,900: —	105,900: —
	2 à 450	56,000: —	54,300: —	110,300: —
År 1970:	2 à 300	35,600: —	85,600: —	121,200: —
	2 à 350	42,000: —	68,700: —	110,700: —
	2 à 400	49,000: —	63,400: —	112,400: —
	2 à 450	56,000: —	58,700: —	114,700: —

Av de understrukna minimivärdena på totala årskostnaden i tabellens sista kolumn framgår, att en ledning med 300 mm. diameter under de allra första åren skulle ställa sig obetydligt billigare än en ledning med 350 mm. diameter, men att en ledning med sistnämnda diameter under den vida övervägande delen av den kommande 40-årsperioden ställer sig förmånligare än en ledning med större eller mindre diameter.

Den verkställda utredningen har sålunda ådagalagt, att *den nya tryckledningen mellan pumpstationen och staden bör erhålla en diameter av 350 mm.*

Den nya tryckledningen utföres av *heltjocka, asfalterade gjutjärnsmuffrör.* Närmast pumpstationen vid Hässlö kommer största difttrycket att uppgå till c:a 9 och på den återstående sträckan av ledningen till c:a 7,5 atmosfärer, varför särskild omsorg är påkallad vid ledningens utfö-

N:o 20. *Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.*

rande. Till jämförelse kan nämnas, att största drifttrycket i den nuvarande tryckledningen är c:a 1 atmosfär lägre.

Den befintliga tryckledningen är på sträckan mellan pumpstationen och korsningen av Emaus- och Pilgatorna försedd med *2 växelstationer,* som indela nämnda sträcka i 3 sinsemellan ungefär lika långa delsträckor. Växelstationerna hava till uppgift att vid rörbrott möjliggöra urkoppling av endast 1/3 av den ena av tryckledningens båda rörsträngar och därmed säkerställandet av en tillräcklig vattentillförsel till staden under den tid som förflyter, tills den skadade rörsträngen åter blivit försatt i driftsdugligt skick.

Även den nya tryckledningen förenas vid dessa växelstationer med den befintliga ledningen medelst avstängbara förbindelseledningar.

Tryckledningarnas vattenförande förmåga vid rörbrott har gjorts till föremål för närmare utredning, varav framgått, att de nuvarande delsträckorna äro alltför långa för säkerställande av en tillräcklig vattentillförsel i händelse av rörbrott, och att därför *ytterligare 3 växelstationer böra anläggas* mitt på de nuvarande delsträckorna. Vid rörbrott på den senast utförda tryckledningen beräknas då ledningarna på de felfria sträckorna kunna framleda ungefär *3/4 av den normala vattenmängden per tidsenhet,* vilket är tillräckligt för säkerställande av stadens vattenbehov för vanliga ändamål, tills skadan blivit avhjälpt.

Rörnätet.

De verkställda mätningarna av tryckförlusten i den nuvarande tryckledningen hava givit vid handen, att specifika tryckförlusten, d. v. s. tryckförlusten pr längdenhet, vid vattnets strömning genom den befintliga huvudledningen och angränsande delar av rörnätet på sträckan mellan korsningen av Emaus- och Pilgatorna samt de nuvarande reservoarerna på Djäkneberget är ännu större än specifika tryckförlusten i tryckledningen mellan pumpstationen och korsningen av Emaus- och Pilgatorna, samt att *kapaciteten hos samtliga rörnätet tillhöriga ledningar mellan tryckledningens ändpunkt och högreservoarerna på Djäkneberget för närvarande är likvärdig med kapaciteten hos en ledning av endast 250 mm. diameter.*

För höjande av rörnätets vattenförande förmåga, föreslås anläggandet av en ny *inre gördelledning,* som framdrages i Östra och Norra Ringvägen, under Svartån vid Skarpskyttebron, i Lustigkullavägen, Skenvretsgatan och Djäknebergsgatan till det blivande vattentornet. Ledningen erhåller *250 mm.* diameter, utom på sträckan i Djäknebergsgatan, där den erhållit *300 mm.* diameter med hänsyn till den väntade avsevärda vattenförbrukningen inom den vidsträckta norra stadsdelen.

N:o 20.
Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.

Dessutom anordnas ungefär mitt emellan den ovannämnda gördelledningen och den befintliga 229 mm. huvudledningen i Storgatan ännu en huvudledning med öst—västlig riktning genom sammanbindning av de befintliga 175 mm. ledningarna i Östermalmsgatan, Domkyrkoesplanaden och Biskopsgatan medelst ledningssträckor med 200 mm. diameter.

På en kortare sträcka mellan Emausgatan och Östra Ringvägen erhåller den nya huvudledningen i Storgatan *400 mm.* diameter.

Förutom med ovan föreslagna huvudledningar, vilka måste utföras i samband med utvidgningen av vattenverket vid Hässlö, bör rörnätet *under loppet av den närmaste 10-årsperioden, 1931—40,* utvidgas med ett antal förbindelseledningar av *150, 200 och 250 mm.* diameter i olika delar av staden.

De nyssnämnda *250 mm.* ledningarna äro avsedda att ingå i *en framtida yttre gördelledning,* som utgår från tryckledningen mitt för Statens kraftverk och fortsätter i en vid båge genom de östra och norra stadsdelarna till den ovannämnda 300 mm. ledningen i Djäknebergsgatan. Mellan den inre och den yttre gördelledningen anläggas efter hand ett antal radiella *200 mm.* förbindelseledningar, och inom västra stadsdelen anordnas likaledes i mån av behov huvudledningar med sistnämnda diameter.

Vattentorn.

Stadens topografi med sina vitt spridda högområden skulle medföra abnorma kostnader för rörnätet, om detta uppdelades i en lågzon och en eller flera högzoner. *Den nuvarande anordningen med endast en tryckzon, d. v. s. med en högreservoar och ett sammanhängande rörnät, är ojämförligt enklare och billigare och bör därför bibehållas.*

Den planerade höjningen av vattentrycket kommer följaktligen att omfatta icke blott de högre belägna områdena, utan rörnätets hela område. Inom den lägre belägna, centrala delen av staden kommer vattentrycket visserligen att bliva ganska högt, men likväl ej högre än vad ett i gott skick varande rörnät kan tåla.

Genom den föreslagna anordningen med endast en tryckzon höjes även vattenledningens eldsläckningseffekt högst väsentligt, vilket är till särskild fördel för den centrala stadsdelen, där de största brandriskerna äro belägna.

Höjningen av vattentrycket kan ske antingen genom oavbruten, dag och natt fortgående pumpning mot rörnätet eller genom anläggning på högre nivå av en ny högreservoar, som möjliggör pumpning med längre avbrott varje dygn.

N:o 20. *Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.*

Verkställda jämförande kostnadsberäkningar hava givit vid handen, att det förra alternativet enbart i anläggningskostnad skulle ställa sig cirka 100,000:— kronor dyrare än det senare. Höjningen av vattentrycket bör sålunda ske genom *anläggande av en ny högreservoar på högre nivå än de nuvarande reservoarernas.*

Förutom att reglera vattentrycket i rörnätet har högreservoaren två ytterligare uppgifter, nämligen att innehålla ett *utjämningsförråd* för utjämning av förbrukningens växlingar under dygnet och ett *eldsläckningsförråd,* som ständigt står till förfogande för eldsläckning.

Enligt Svenska Kommunal-Tekniska Föreningens och brandförsäkringsbolagens "Fordringar på en för eldsläckning ändamålsenligt anordnad vattenledning" skall högreservoaren, om den är inrymd i vattentorn — såsom avses i Västerås — innehålla en för eldsläckning ständigt disponibel vattenmängd av minst 100 kubikmeter.

Denna eldsläckningsreserv är att anse som ett för mindre städer och samhällen lämpligt minimum, men för en stad av Västerås' storlek är den alldeles för knapp. Den nya högreservoaren föreslås därför erhålla *ett eldsläckningsförråd av 300 kubikmeter.*

Den erforderliga storleken av utjämningsförrådet har gjorts till föremål för ingående utredning, som givit till resultat, att den nya högreservoaren bör *erhålla ett utjämningsförråd av 1300 kubikmeter.*

Den nya högreservoaren föreslås sålunda erhålla ett *sammanlagt vattenförråd av 1600 kubikmeter.*

Utredningen av den erforderliga storleken av utjämningsförrådet har vidare givit till resultat, att vid den föreslagna kapaciteten hos pumpverket vid Hesslö utjämningsförrådet i högreservoaren är tillräckligt, *tills dygnsförbrukningen uppgår till 10,850 kubikmeter,* vilket beräknas inträffa omkring *år 1950,* d. v. s. ungefär vid den tidpunkt, då det nu till uppställning föreslagna pumpmaskineriet kan väntas vara uttjänt. Genom den föreslagna ökningen vid sistnämnda tidpunkt av pumpverkets kapacitet blir högreservoarens utjämningsförråd tillräckligt för ytterligare ett 20-tal år framåt, d. v. s. till omkring *år 1970.*

Slutligen förtjänar framhållas, att under alla de dagar, då vattenförbrukningen understiger 8,000 kubikmeter i dygnet, ett oavbrutet uppehåll av minst 8 timmar kan göras i den dagliga pumpdriften. *Pumpningen kan således under åtskilliga år framåt bedrivas i endast 2 skift.*

Emedan de fördelaktigaste tryckförhållandena inom rörnätet ernås, då högreservoaren och pumpstationen äro belägna på ömse sidor om rörnätet, *bör den nya högreservoaren förläggas i närheten av de nuvarande reservoarerna på Djäkneberget.*

N:o 20
Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.

Enligt de ovannämnda "Fordringarna" skall vattenledningen, samtidigt med största vattenmängd för vanliga förbrukningsändamål, för eldsläckning kunna lämna en vattenmängd av 27 liter i sekunden vid ett vattentryck i rörnätets ledningar, som motsvarar cirka 30 meter över markytan vid brandplatsen.

Enligt det föreliggande förslaget är *lägsta vattenytan i den nya högreservoaren* avsedd att förläggas på nivån + *67,0.*

På grundval av detta höjdläge hos den nya högreservoaren och ovannämnda "Fordringar" har *minsta eldsläckningstrycket i rörnätets ledningar* vid några kritiska punkter inom stadsområdet beräknats och därvid befunnits uppgå till följande höjd över markytan:

1) Östra stadsdelen, kv. Pius ..... 32 m.
2) Norra stadsdelen, kv. Balder ..... 26 m.
3) Västra stadsdelen, kv. Ragna ..... 30 m.
4) Västra stadsdelen, området Jakobsberg ..... 15 m.

Härav framgår, att med den föreslagna anordningen av rörnätet och nivån hos högreservoaren föreskrivet eldsläckningstryck erhålles inom hela staden med undantag av området Jakobsberg samt några få, särskilt högt belägna kvarter i nordligaste delen av rörnätet. Inom Jakobsberg kommer eldsläckningstrycket i allmänhet att uppgå till minst 20 meter, utom i ett fåtal särskilt högt belägna kvarter, där trycket som nämnt kan nedgå till cirka 15 meter. De nyssnämnda områdena äro emellertid enligt uppgift avsedda att bebyggas endast med låga hus, varför ett reducerat vattentryck här bör kunna medgivas.

På samma gång vattenledningen vid en lägsta vattennivå i högreservoaren av + 67,0 sålunda bör kunna anses uppfylla Svenska Kommunal-Tekniska Föreningens och Brandförsäkringsbolagens "Fordringar", framgår det av de verkställda beräkningarna, att vid en (t. ex. 5 meter) lägre nivå hos högreservoaren så icke skulle bliva förhållandet. Den föreslagna nivån torde därför med hänsyn till "Fordringarna" kunna anses vara lämpligt vald.

"Fordringarnas" bestämmelse om ett lägsta eldsläckningstryck, motsvarande cirka 30 meter i rörnätet vid brandplatsen, förutsätter eldsläckning direkt från brandpost utan tillhjälp av motorspruta. Vid *eldsläckning med motorspruta* kan vattentrycket i rörnätet vid brandplatsen sänkas till närheten av markens nivå och följaktligen en större vattenmängd per tidsenhet, överslagsvis beräknad till *50 à 70 liter i sekunden,* uttagas. Detta kan även vara väl behövligt, ty erfarenheten lär, att det vid större elds-

N:o 20.
Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.

vådor kan vara önskligt att disponera en vida rikligare vattentillgång än i "Fordringarna" föreskrivna 27 liter i sekunden. Såsom exempel kan anföras, att vid släckning av en eldsvåda i Västerås den 3 nov. 1921 förbrukades en vattenmängd av icke mnidre än 120 liter i sekunden.

Den nya högreservoaren utföres lämpligen i form av en *cylindrisk plåtcistern med halvsfärisk botten,* i vars mitt eventuellt en trapptub anordnas. Reservoaren erhåller en diameter av *16,0 meter* och dess cylindriska del en höjd av 2,9 meter.

Reservoaren förlägges med *överkanten på nivån + 76,9.* Högsta vattenytan beräknas komma att ligga på nivån + *76,4,* gränsytan mellan utjämnings- och eldsläckningsförråden på nivån + *70,0* och eldsläckningsförrådets lågvattenyta som nämnt på nivån + *67,0.*

Markytan på den för vattentornet föreslagna platsen är belägen ungefär på nivån + 47, varför *vattentornets höjd,* räknad från markytan till högsta vattenytan, skulle komma att bliva i det närmaste *30 meter.*

Efter det föreslagna vattentornets utförande skulle *de gamla reservoarerna* på Djäkneberget icke längre hava någon uppgift att fylla i samband med vattenledningen. Det har därför undersökts, om icke deras bibehållande i en eller annan form skulle medföra någon besparing.

I det föregående har påpekats, att de gamla reservoarernas bibehållande som *lågreservoarer* i samband med en uppdelning av rörnätet i 2 höjdzoner skulle medföra en kostnadsökning av minst 100,000:— kronor utan att medföra några tekniska fördelar, och *att reservoarernas bibehållande för nämnda ändamål sålunda icke bör komma ifråga.*

Det skulle även kunna ifrågasättas att bibehålla de gamla reservoarerna som *eldsläckningsreserv.* Vid reservoarerna måste i så fall uppställas ett fast brandpumpmaskineri, förslagsvis bestående av 2 elektromotordrivna centrifugalpumpar om 50 liter i sekunden vid en total hydrodynamisk uppfordringshöjd av 35 meter. Två av de gamla reservoarerna äro försedda med enkel träöverbyggnad, vilken borde utbytas mot betongtak med jordfyllning. I gengäld skulle det i den nya högreservoaren i vattentornet föreslagna eldsläckningsförrådet kunna minskas från 300 till i "Fordringarna" föreskrivna 100 kubikmeter. Av hygieniska skäl borde vattnet i reservoarerna allt emellanåt, förslagsvis en gång i veckan, förnyas medelst vattnets uppfordring till nya högreservoaren.

Anläggningskostnaden för ovannämnda arbeten beräknas, efter avdrag av kostnadsminskningen för högreservoaren, uppgå till c:a 25,000:— kronor, och sammanlagda årskostnaden för ränta, amortering, underhåll, tillsyn, rengöring och elektrisk energi till c:a 4,000:— kronor, vilket motsvarar 5 % ränta på ett kapital av c:a 80,000:— kronor.

N:o 20. *Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.*

Då dessutom *de gamla reservoarernas bibehållande som eldsläckningsreserv* skulle medföra en komplikation, är nämnda åtgärd *varken ekonomiskt eller tekniskt motiverad.*

Däremot synes det förtjäna utredas, om icke de gamla reservoarerna borde bibehållas för något annat nyttigt, av vattenledningen oberoende ändamål. Reservoarerna hava otillräckliga dimensioner i plan. (C:a 10×20 meter) för att kunna användas till tennisbanor. Däremot borde de kunna lämpa sig till *simbassänger.* I Stockholm hava exempelvis några av de gamla filterbassängerna vid det nedlagda Årstaviksverket funnit förträfflig användning för sistnämnda ändamål.

Anläggningskostnad.

Förslaget åtföljdes av en *specificerad beräkning av anläggningskostnaden* för den föreslagna utvidgningen av vattenledningen. Kostnaden är i sammandrag följande:

Närmast förestående utvidgningsarbeten.

Vattentäkten.		
6 rörbrunnar, à 250 mm.	51,000: —	
Ändring av sänkbrunn II	800: —	
Norra samlingsledningen	19,400: —	
Södra samlingsledningen	2,800: —	
Västra samlingsledningen	6,000: —	80,000: —
Pumpstationen vid Hässlö.		
Byggnadsarbeten	12,000: —	
Maskinell utrustning och rörinredning	94,400: —	
Huvudbackventil	2,000: —	
Avloppsledning	1,600: —	110,000: —
Tryckledning till staden.		
Sträckan från pumpstationen till växelstationen vid Hamre	115,000: —	
Sträckan från växelstationen vid Hamre till växelstationen vid regementet	110,000: —	
Sträckan från växelstationen vid regementet till korsningen Stora gatan—Östra Ringvägen	85,000: —	310,000: —
Huvudledningar genom staden		121,000: —
Rörnätet i övrigt		25,000: —
Vattentornet		210,000: —
	Kronor	856,000: —

N:o 20.
Ang. tillbyggnader för vattenledningsverket.

Framtida utvidgning, före år 1940.

Pumpstationen vid Hässlö		5,000: —
Rörnätet.		
Inom centrala stadsområdet	29,000: —	
„ östra stadsområdet	122,000: —	
„ södra stadsområdet	90,000: —	
„ västra stadsområdet	143,000: —	
„ norra stadsområdet	146,000: —	530,000: —
	Kronor	535,000: —

Stockholm den 10 februari 1931.

För Vattenbyggnadsbyrån:
WALO von GREYERZ.

Victor Jansa.

N:o 21.

Drätselkammarens skrivelse ang. slutligt gäldande av en del kostnader för djuphamnsanläggningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då stadens budget för år 1930 upprättades intogs däri i enlighet med ett av Hamnstyrelsen upprättat och av Drätselkammaren tillstyrkt förslag en fullständig utgifts- och inkomststat för djuphamnen. Tidigare hade rörelsen vid djuphamnen endast så till vida redovisats i stadens budget, att på dess inkomstsida uppförts ett beräknat belopp för uppkommande bruttointäkter, vilka skulle användas så långt de förslogo till gäldande av ränta å det i djuphamnsanläggningen nedlagda kapitalet. Vid framläggande av nyss omförmälda fullständiga statförslag för djuphamnen, lämnade hamnstyrelsen en uppgift på de kostnader, anläggningen då dragit. Enligt denna uppgift uppgingo stadens kapitalutgifter i berördra hänseende till i runt tal 1,474,000 kronor, varav 957,000 kr. motsvarades av fonderad skuld, in-

N:o 21.
Ang. slutligt gäldande av en del kostnader för djuphamnsanläggningen.

gående i 1924 års och 1926 års lån, och återstoden omkring 517,000 kronor utgjorde av Drätselkammaren genom tillfällig upplåning eller med anlitande av eljes tillgängliga medel förskotterade kostnader. Efter nämnda redogörelses avgivande hava siffrorna så till vida förändrats, att den fonderade skulden ökats med 17,600 kronor, ingående i 1928 års lån, som anslagits till transformator och annan elektrisk utrustning för djuphamnens behov och att den svävande skulden ökats med omkring 10,000 kronor, motsvarande kostnaden för en enligt Stadsfullmäktiges beslut uppförd för hamnarbetarne avsedd och till dem uthyrd byggnad, ävensom kompletterande anskaffning av gripskopor till kranarne och den första målningen av desamma. Den oreglerade skulden utgör sålunda enligt 1930 års bokslut kronor 527,154: 74. I ovanstående siffror är ej medräknad någon del av den kostnad, som enligt Stadsfullmäktiges beslut den 29 augusti 1929 nedlagts på utförandet av särskilda malmutlastningsanordningar med vagntippare m. m.

Som Stadsfullmäktige torde erinra sig hava arbetena med djuphamnsanläggningen i större eller mindre omfattning pågått alltsedan början av år 1923. De grundläggande besluten om anläggningens utförande fattades av Stadsfullmäktige den 26 oktober och den 21 december 1922. Därvid förelåg ett utarbetat förslag till vad som då betecknades som den första utbyggnaden av djuphamnen och som på det hela taget motsvarar vad som nu är utfört, med tillhörande kostnadsberäkningar slutande å en summa av 2,000,000 kronor.

Ehuru Stadsfullmäktige sålunda redan i slutet av år 1922 i princip fattade beslut om djuphamnens utförande enligt då föreliggande program, beviljades icke samtidigt anslag härtill. Stadsfullmäktige torde erinra sig, att det då rådande konjunkturläget utmärktes av en djup och omfattande depression, som icke minst för Västerås stad hade mycket kännbara verkningar. Under intrycket härav torde med största sannolikhet Stadsfullmäktige hava låtit anstå med djuphamnarbetets igångsättande, om icke staden samtidigt sett sig nödsakad draga försorg om en mycket stor skara arbetslösa medborgare, därvid avsevärd hjälp kunde erhållas från statens sida. Denna nödhjälp fick sålunda form av arbete å djuphamnsbyggnaden, vartill arbetslösa hänvisades. Arbetet utfördes ända till i mitten av år 1924 av statligt arbetslöshetsorgan, som med anlitande av statsanslag bekostade en avsevärd del av de utgående arbetslönerna. Den ekonomiska insats, som staten på så sätt gjort i djuphamnsbyggnaden torde uppgå till i runt tal 500,000 kronor. Lägges detta belopp till stadens egna härovan närmare angivna kostnader erhåller man nästan precis den sum-

N:o 21.
Ang. slutligt gäldande av en del kostnader för djuphamnsanläggningen.

ma, som den ursprungliga kostnadsberäkningen upptog. Visserligen har arbetet i verkligheten icke i alla hänseenden motsvarat de uppgjorda beräkningarne men i de stora linjerna har programmet följts, så att staden för den beräknade summan, inberäknat en statshjälp motsvarande en fjärdedel därav, fått den projekterade hamnanläggningen utförd, därtill försedd med hamnmaskinerier av vida större effektivitet än enligt 1922 års kostnadsförslag.

De mycket ovissa förhållanden, under vilka den första och mest omfattande delen av djuphamnsarbetet utfördes — härutinnan må blott erinras om att Södra Sveriges statsarbeten, som hade byggnaden om hand, hade rätt att när som helst avbryta arbetet — föranledde, att ehuru vid åtskilliga tillfällen vissa anslag till mer eller mindre vagt angivna delar av arbetet beviljades, en mycket stor del av arbetet igångsattes och fullföljdes efter anmälan och godkännande från Stadsfullmäktiges sida, utan att anslag formellt begärdes eller i vissa fall ens särskilda kostnadsbelopp angåvos. För närmare kännedom om de här i korthet relaterade förhållandena hänvisar Drätselkammaren till Stadsfullmäktiges protokoll och handlingar den 24 februari 1921, den 26 oktober och 21 december 1922, den 25 mars och 29 november 1923, den 28 februari, 20 juni, 25 augusti och 27 november 1924, den 29 januari 1925, den 28 januari och 28 december 1926 samt den 27 juni, 29 augusti och 30 december 1929.

Nu torde det emellertid vara lämpligt, att de förskott Drätselkammaren tillhandahållit regleras genom anslag. Då någon annan anslagsform i förevarande fall icke torde kunna komma i fråga än lån, är tiden nu så mycket mer lämplig för den berörda regleringen, som Drätselkammaren samtidigt härmed i särskild framställning föreslår Stadsfullmäktige uppläggandet av ett nytt fast lån för täckande av en del icke fonderade lånemedelsanslag.

Det torde utan vidare vara klart att djuphamnsanläggningen icke ännu, ens i det skede den nu är, kan anses som fullbordad. Utom det nu pågående arbetet med malmutlastningsanordningarne, om vilket det ännu är omöjligt att avgöra, huruvida de anslagna medlen bliva fullt tillräckliga, torde det visa sig erforderligt att utföra en del kompletterande detaljer, särskilt beträffande spåranordningarne. Uteslutet torde sålunda ej vara, att ytterligare anslagsäskanden av mindre omfattning för ifrågavarande anläggning kunna komma i fråga. Det ovan angivna belopp, som av Drätselkammarsen förskotterats kronor 527,154: 74 torde sålunda nu böra motsvaras av ett anslag i avrundat tal 527,000 kronor.

Med hänvisning till det ovan anförda får Drätselkammaren sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 21.
Ang. slutligt gäldande av en del kostnader för djuphamnsanläggningen.

att för täckande av utav Drätselkammaren förskotterade, ännu ej med bestämda anslag reglerade kostnader för den av Stadsfullmäktige den 26 oktober och den 21 december 1922 beslutade djuphamnsbyggnaden anvisa ett anslag å 527,000 kronor att utgå av lånemedel samt att uppdraga åt Drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t söka fastställelse å beslutet i vad det avser anslagets gäldande genom lån.

Västerås den 12 mars 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 22.

Drätselkammarens skrivelse ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kungl. Maj:t har den 26 september 1930 medgivit, att följande av Stadsfullmäktige beslutade utgifter må bestridas genom upptagande av amorteringslån, varom beslut skulle i sinom tid underställas Kungl. Maj:ts prövning, nämligen:

1929.	28/2.	Tillbyggnad av folkskolehuset vid Hammarby	110,000: —
„	29/8.	Anläggande vid stadens djuphamn av en vagntippningsanordning m. m.	300,000: —

Liknande beslut har Kungl. Maj:t fattat den 13 november 1930 beträffande följande av Stadsfullmäktige beviljade anslag:

1930.	27/11.	Omläggning av stadens elektriska likströmsnät till växelströmsnät	145,000: —
		Transport	555,000: —

N:o 22.
Ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

		Transport	555,000: —

Till Stadsfullmäktiges nästblivande sammanträde föreligga till avgörande nedan omförmälda frågor avseende anslag att gäldas med lånemedel, därest Kungl. Maj:t därtill lämnar medgivande. Dessa anslag upptagas nedan med angivande av dagen för stadsfullmäktiges nästa sammanträde:

1931.	26/3.	Gäldande av förskotterade kostnader för djuphamnsanläggningen	527,000: —
„	„	Utvidgningar av stadens vattenledningsanläggning	831,000: —
		Summa kronor	1,913,000: —

Enär den nuvarande konjunkturen på penningmarknaden synes vara gynnsam för upptagande av kommunala lån och då ovan angivna lånemedelsanslag uppgå till så stort belopp, att de icke lämpligen vidare böra täckas av tillfälliga lån eller eljes tillgängliga medel, vill Drätselkammaren härmed framställa förslag om upptagande av ett nytt fast lån.

I fråga om formen för lånet utbeder sig Drätselkammaren frihet att, efter vad en närmare undersökning kan visa vara mest lämpligt, välja mellan obligationslån eller reverslån. Likaså hemställer Drätselkammaren om rätt att träffa avgörande angående räntefoten.

På grund av det anförda får Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga Drätselkammaren att efter därtill av Kungl. Maj:t lämnat medgivande upptaga ett nytt stadens amorteringslån mot utlämnande av obligationer eller andra förbindelser å 1,913,000 kronor med den amorteringstid Kungl. Maj:t bestämmer och den räntefot Drätselkammaren beslutar, ävensom att hos Kungl. Maj:t göra framställning om tillstånd till detta låns upptagande.

Västerås den 12 mars 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Västerås Central-Tryckeri 1931

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.
1931. Den 30 april. V.

N:o 23.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna årsberättelse rörande den allmänna hälsovården under år 1930, ävensom årsberättelser från Stadsläkarne, Köttbesiktningsbyrån, Bostadsinspektrisen samt 1:ste Tillsyningsmannen.

Västerås den 11 mars 1931.

För Hälsovårdsnämnden:
VICTOR ÅSBERG.

Eric Plantin.

ÅRSBERÄTTELSE

rörande den allmänna hälsovården från Hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1930.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDENS VERKSAMHET.*

Ledamöter: t. f. Borgmästaren V. Åsberg, ordf., 1:ste Stadsläkare C. Thunström, v. ordf., Veterinär M. Jonsson, Apotekare O. Oest, Fältläkare G. Wingren, Sjukvårdare J. O. Wass, Byggmästare F. Eklund.

Suppleanter: Direktör A. Sundström, Ingenjör Th. Arvidsson, Gjutare A. Larsson, 1:ste Postiljon E. Östlund, Länsveterinär O. Hulthén.

Sekreterare: E. Plantin.

Personal: 1:ste Stadsläkare C. Thunström, 2:dre Stadsläkare C. Idar. Stadsdistriktsläkare L. Bladini.
Föreståndare för köttbesiktningsbyrån: Veterinär M. Jonsson.
Kemist: Västerås kemiska station.
Förste tillsyningsman: E. Berggren.
Övriga tillsyningsmän: L. E. Jansson, P. K. Forsberg.

N:o 23.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1930.

Bostadsinspektris: Fröken Lisa Bruéer.
Stadssjuksköterskor: För bemedlade: Anna Ekström, Lilly Kallén. För obemedlade: Elin Karlsson, Sigrid Sandén

---

Nämnden har sammanträtt 17 gånger under året. Handlingarna protokollförda i 274 paragrafer.

Några förändringar beträffande Nämndens befattning med den allmänna hälso- och sjukvården, instruktion för Nämnden eller särskilda föreskrifter tillkomna i enlighet med § 30 i Hälsovårdsstadgan ha ej förekommit.

Diarieförda ärenden: 182.

II. *BEFOLKNINGSFÖRHÅLLANDEN INOM SAMHÄLLET:*

Antal kyrkoskrivna invånare vid redovisningsårets början: 29,921 (14,575 m. och 15,346 kv.)

Vid årets slut: 30,420 (14,918 m. och 15,502 kv.)
Antal under året levande födda: 369 (202 m. och 167 kv.)
Antal under året döda personer: (302 (153 m. och 149 kv.)
Antal döda barn under 1 års ålder : 14 (10 m. och 4 kv.)
Särskilt stor dödlighet i viss stadsdel har ej förekommit.

III. *ALLMÄN HÄLSOVÅRD.*

A. Vattentillgång:

Behovet av dricksvatten tillgodoses genom grundvatten från 3 st. sänkbrunnar av stålplåt i en grusås omkring en halv mil från staden.

Vattnets godhet utan anmärkning. Tillgången tillfredsställande för behovet hittills, men för den ökade åtgången har förslag gjorts om anordnande av ytterligare 2 dylika sänkbrunnar i samband med de förutvarande.

Missförhållanden under året av större vikt ej iakttagna.

B. *Avledning av spill- och grundvatten:*

Avloppsförhållandena från en hel del gårdar i stadens utkanter äro givetvis ganska otillfredsställande, då de sakna anslutning till stadens avloppsnät. En del av dessa missförhållanden ha dock avhjälpts under året genom utdragning av stadens allmänna ledningar, och förslag om vidare utdragningar föreligga.

Samhällets kloaknät:

Allmänna ledningar	51,063	mtr.
Enskilda ledningar	8,201	„
Summa	59,272	mtr.

C. *Renhållning.*

a) Latrinrenhållning:

I centralare stadsdelar genom Stadens renhållningsverks försorg, i ytterområdena genom resp. gårdsägares.

Missförhållanden ha föranlett anmärkning av Tillsyningsmännen i 121 fall, varigenom rättelse åstadkommits i de flesta. Nämnden har endast behövt ingripa i 6 fall, varav 2 föranlett åtal.

Antal våningsklosetter: 3,280, därav 3,102 W. C. i 714 fastigheter.

Bortforsling genom stadens renhållningsverk har skett i 1,458 gårdar; genom gårdsägarnes i ytterområdena försorg i 457 gårdar.

Upplagsplats för latrinen är en Stadens pudrettfabrik, belägen inom ett större och med bostadshus ej bebyggt område. Platsen emellertid synnerligen olämplig, ävenså själva renhållningsverket, och vid vissa vindar medför pudrettlukten ett besvärande obehag för i trakten boende eller sysselsatta personer. Omändring uppskjutes år efter år, oaktat alla anmärkningar, och oaktat byggnaden är fallfärdig. Frågan om nytt renhållningsverk är emellertid under utredning av särskilda kommitterade.

Torvpudretten användes dels för stadens eget lantbruk och dels försäljes till andra lantbrukare.

b) Renhållning av gårdar och gator:

Tredelningssystem inom ett visst begränsat område. Bortforsling sker inom detta område genom Renhållningsverket.

Särskilda upplagsplatser finnas å stadens lantegendomar utom stadsplaneområdet.

Svinmaten går till stadens svingård å en av stadens lantegendomar.

Gödselsopor till stadens lantbruk. Skräpsopor till utfyllningar å huvudsakligen hamnområdena.

Av tillsyningsmännen har gjorts anmärkningar på missförhållanden i 117 fall, varav 6 föranlett till åtal.

c) Antal inom staden befintliga:

Svinhus 11, alla utom stadsplan,

Fähus 8, alla utom stadsplan,

N:o 23. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.*

Stall 85, därav 52 inom stadsplan och 33 utom.

Olägenheter och bristfälligheter vid dessa ha föranlett till anmärkningar i 15 fall, rättade efter anvisning.

Svinhållning förbjuden inom stadsplaneområdet.

D. *Begravningsplatser:*

3 begravningsplatser finnas. Å de båda äldre förekomma begravningar endast i familjegravar. Dessa 2 äldre ligga inom stadsplan. Nya begravningsplatsen, som är belägen cirka 2 kliometer utom staden och togs i bruk 1925, synes rätt väl motsvara förordingarna på en sådan. Anmärkta missförhållanden ha ej förekommit.

E. *Fabriker och näringar:*

Sanitära missförhållanden beträffande fabriksupplag, fabriker, verkstäder etc. ha ej förekommit.

Anmälan om anläggande av nya fabriker enligt § 24 av hälsovårdsstadgan har ej förekommit.

Uppgift angående minderåriga i indusrtiellt yrke: 1:ste Tillsyningsmannen förordnad som tillsyningsorgan. Har till yrkesinspektionen insänt vederbörliga rapporter.

F. *Bostäder.*

Antal med boningshus bebyggda tomter vid årets slut: 1,925.
Under året ha av enskilda uppförts.

64 nya boningshus, varav 1 lägenhet à 1 rum och kokvrå,
2 lägenheter à 2 rum och kokvrå och hall,
28 „ à 1 rum och kök,
38 „ à 2 rum och kök,
33 „ à 3 rum och kök,
10 „ à 4 rum och kök,
12 „ à 5 rum och kök o. därutöver,
24 enkelrum, s. k. resanderum.

Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej.
Härbergen och asyler ha ej tillkommit under året.
Bostadsinspektionen handhaves av särskild inspektris.

Antal bostadsinspektioner under året	2,138
Diverse förfrågningar och klagomål	354
Avhjälpta missförhållanden	173

N:o 23.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.

G. *Samlingslokaler:*

Angående utrymme, luftväxling, uppvärmning och beskaffenhet i: Skolor, nöjes- och andra samlingslokaler ha inga anmärkningar förekommit.

H. *Bad och badanstalter, särskilt skol- och folkbad:*

I stadens varmbadhus ha under året serverats 97,629 bad. varav för:

skolbarn:	billighetsbad med simhall	2,412
	simundervisningsbad	8,665
folkbad:	billighetsbadstu	29,473

Staden har dessutom ett större kallbadhus vid hamnen och har därjämte anordnat ett s. k. friluftsbad å en holme i fjärden, dit regelbundna ångfärjeförbindelser dagligen finnas under sommaren.

I. *Födoämnen och njutningsmedel:*

Köttbesiktningstvång infört. Offentligt slakthus finnes ej.

Slakterier: 3 st. Intet under s. k. offentlig kontroll.

Ordnad mjölkkontroll genom tillsyningsmännen med tillhjälp av kemiska stationen.

Matvaruberedning och matvaruhandel:

Slakterier	vid årets början	4,	nedlagda	1,	tillk.	0.	Summa 3.
Korvfabriker och charkuterier	„	27,	„	1,	„	5.	„ 31.
Bagerier och konditorier	„	33,	„	1,	„	5.	„ 32.
Mejerier	„	1,	„	0,	„	0.	„ 1.
Mjölkmagasin	„	87,	„	0,	„	1.	„ 88.
Kött- och charkuteributiker	„	29,	„	0,	„	1.	„ 29.
Övriga matförsäljningsställen	„	93,	„	3,	„	3.	„ 96.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Osnygg köttransport	Anmärkningar	6, därav till åtal 1
Slakterier etc.	„	1,
Korvfabriker etc.	„	44,
Bagerier etc.	„	32,
Mejerier	„	0,

N:o 23. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.*

Mjölkmagasin ..... Anmärkningar 31,
Köttbutiker etc. ..... „ 5,
Övriga matförsäljningsställen ..... „ 7.

Av bryggerier och läskedrycksfabriker finnas resp. 3 och 6.

Översikt av under året beslagtagna födoämnen:

	Antal beslag	Kassationsorsak			
		tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning
Kött av: nötkreatur	3	—	—	—	3
häst	—	—	—	—	—
svin	2	—	—	1	1
får, get	—	—	—	—	—
Inälvor	—	—	—	—	—
Korv	—	—	—	—	—
Andra födoämnen	1	—	—	—	1

Tillsyn av matserveringsställen:
113 inspektionsbesök av tillsyningsmännen, därav 7 anmälningar, av vilka 5 ledde till Nämndens ingripande.

Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:
Mjölk- och matvaruprov undersökas å kemiska stationen. 651 mjölk- och 520 gräddprov ha härvid undersökts. Årskostnaden 1,030 kr.

Anmärkningsvärda missförhållanden med avseende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- eller njutningsmedel ha ej anmälts till Nämnden.

K. *Åtgärder i anledning av lag angående könssjukdomar av 20 juni 1918:*
Poliklinik inrättad 1 juli 1924.
Missförhållanden och i anledning därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

L. *Åtgärder i anledning av lag av 14 september 1914 angående vissa åtgärder mot utbredning av tuberkulos:*
Antal lägenheter, i vilka smittrening för tuberkulos ägt rum: 33.
Anslag från staden till dispensärverksamheten: 4,000 kr.

M. *Åtgärder i anledning av lag om skyddskoppsympning av 2 juni 1916:*

2:dre Stadsläkaren under året förordnad som offentlig vaccinatör.

Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggande har lett till ympningsresultat i alla fallen.

Övriga åtgärder: Anslag till offentliga vaccinationen: 100 kr.

N. *Kommunala vårdanstalter:*

Fattigvårdsersättning med särskild sjukavdelning. Denna inrymmer, utom vanliga sjukavdelningar med 42 sängar, en tuberkulosavdelning med 19 sängar samt en sinnessjukavd. med 16 sängar. Inalles 77.

Barnhem, barnasyler, barnkrubbor: Staden har en mindre barnasyl för 12 barn. Enskild förening ett mindre barnhem och en barnkrubba.

Andra vårdanstalter tillhöriga staden finnas ej.

O. *Hälso- och sjukvårdspersonal:*

Tjänstebefattningar hos Nämnden: 1 veterinär, 3 tillsyningsmän, till lika desinfektörer, 1 bostadsinspektris, 4 stads-sjuksköterskor.

Laboratorium: Kemiska stationen.

P. *Kvacksalveri och olaga medikamentförsäljning:*

Ingen anmälan till Nämnden.

R. *Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa:*

Intet att anföra.

Bilagor:

1. Översikt över dödsorsakerna enligt dödsbevisen.
2. Några av de viktigaste dödsorsakerna.
3. Uppgift om sinnessjuka och sinnesslöa.

Västerås den 25 februari 1931.

CARL THUNSTRÖM.

1:ste Stadsläkare.

N:o 23. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.*

Årsberättelse från Förste Stadsläkaren i Västerås för år 1930.

I.

Befolkningsförhållanden inom samhället:

1. Antal kyrkoskrivna invånare vid redovisningsårets början:

i Domkyrkoförsamlingen	26,258,	därav	12,733	m. och	13,525	kv.
i S:t Ilians församling	2,096,	„	1,040	„	1,056	„
i Lundby församling	1,567,	„	802	„	765	„
Summa	29,921,	därav	14,575	m. och	15,346	kv.

Vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen	26,676,	därav	13,037	m. och	13,639	kv.
i S:t Ilians församling	2,099,	„	1,045	„	1,054	„
i Lundby församling	1,645,	„	836	„	809	„
Summa	30,420,	därav	14,918	m. och	15,502	kv.

2. Under året levande födda (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	309,	därav	175	m. och	134	kv.
i S:t Ilians församling	31,	„	15	„	16	„
i Lundby församling	29,	„	12	„	17	„
Summa	369,	därav	202	m. och	167	kv.

3. Antal under året döda personer (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	277,	därav	142	m. och	135	kv.
i S:t Ilians församling	15,	„	6	„	9	„
i Lundby församling	10,	„	5	„	5	„
Summa	302,	därav	153	m. och	149	kv.

4. Antal döda barn under ett års ålder (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	14,	därav	10	m. och	4	kv.
i S:t Ilians församling	—	„	—	„	—	„
i Lundby församling	—	„	—	„	—	„
Summa	14,	därav	10	m. och	4	kv.

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället och särskilt stor dödlighet bland späda barn har ej förekommit.

II.

Allmänna sjukvården:

1. Epidemiska sjukdomar under året, enligt § 2 mom. 1 och 6 i epidemilagen:

Dessa ha liksom under de närmast gångna 7 åren visat en mycket låg insjukningssiffra såväl inom staden som ock inom närmast kringliggande landsbygd.

Scharlakansfeber har förekommit i endast 36 fall, tämligen jämnt fördelade under årets månader. Sjukfallen ha varit lindriga, intet dödsfall.

Difteri har endast förekommit i 5 fall, 3 i jan. och 2 i dec. Denna sjukdom synes, allmänt sett, vara i fortsatt nedgående i så gott som hela landet. Hur länge denna vågdal kommer att fortvara, är svårt att förutspå, men kommer troligen att räcka i åtskilliga år ännu, att döma av sjukdomens epidemiska historia. De här inträffade fallen ha varit mycket lindriga, i motsats till erfarenheterna från året förut.

Paratyfus, endast 1 fall, lindrigt. Smittokällan ouppklarad.

Epidemisk hjärnhinneinflammation, 1 svårt fall med dödlig utgång inträffade i januari.

Vågfeber. Härav förekommo 2 fall, ett i maj och ett i augusti. Fallen torde kunna anses såsom medelsvåra och gingo efter några veckor till hälsa. Smittan kunde med tämlig säkerhet härledas från infekterad mjölk, i ena fallet från Johannisbergs ladugård och i andra frön Önsta, där kastsjuka förekommit vid tiden för insjuknandet. Åtgärder för vidare smittospridning ha givetvis vidtagits å båda dessa gårdar. Då kastjsukan i ladugårdarna synes vara en ej så ovanlig sjuka, borde första åtgärderna för att hindra överföring till såväl kreatur som människor vara effektivare lagföreskrifter, än som hittills finnas. Lyckligtvis beträffande människor synas endast enstaka individer (mest manliga) vara mottagliga för infektion.

De åtgärder, som vidtagits mot spridning av ovannämnda infektionssjukdomar, ha varit de vanliga: snar isolering å Epidemisjukhuset, desinfektion i hemmen och ställande av misstänkt infekterade under observation.

2. *Övriga sjukdomar* och i anledning därav vidtagna åtgärder:

Av från i staden praktiserande läkare inkomna rapporter framgår:

Av *mässling* har förekommit endast 1 fall i februari.

Av *påssjuka* 38 fall, huvudsakligen förlagda till första hälften av året och utgörande en fortsättning av den epidemi, som uppträdde i slutet av föregående år.

N:o 23. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.*

Av *kikhosta* har rapporterats 14 fall, uppträdande i början och slutet av året.

Av *influensa* anmälda 73 fall, förekommande huvudsakligen i januari—mars, därefter fritid till september, då sjukdomen åter uppträdde i ett mindre antal fall, ökande mot årets slut med vinterns starkare inträdande. Epidemien tilltog sedan kraftigt i januari 1931. Sjukdomen uppträdde under 1930 ovanligt lindrigt och intet därav anmält dödsfall tycks ha förekommit.

Av *akut lunginflammation* har rapporterats 52 fall, därav ej mindre än 18 dödsfall.

Av *de vanligaste förkylningssjukdomarna:* halsfluss, luftrörskatarr, tarmkatarr synes förekomsten ha varit ungefär den vanliga.

I *kräfta* ha avlidit 40 personer (20 m. och 20 kv.) och i *svulster av annat slag* 8. Föregående års dödssiffror resp. 47 och 2.

I *tuberkulos* ha under året avlidit 37 personer, därav 31 i lungtuberkulos och 6 i andra tuberkulösa åkommor. Föregående år resp. 30 och 6.

Såsom bidrag till Tuberkulosföreningens verksamhet har staden under året som vanligt anslagit 4,000 kr.

Vid en jämförelse av dödsorsakerna under året (302 dödsfall, föregående år 336) framgår, att sjukdomar i hjärtat och cirkulationsorganen tillsammanslagna givit största dödsprocenten = 17 %, därnäst kommer kräfta med andra svulster = 16 %, därefter tuberkulösa åkommor = 12 %, ålderdomsavtyning = 10 %, hjärnblödning = 7 %, lunginflammation = 6 %.

Av *könssjukdomar* har inrapporterats 98 fall, därav 89 gonorrhé, 8 syfilis, 1 ulcus molle. Av gonorrhéfallen anges 60 infekterade i Västerås, 29 å andra orter, därav 18 i Stockholm. Av syfilis: 5 infekterade i Västerås och 3 å andra orter. Av 45 anmälda smittkällor ha 35 tagits under behandling här.

III.

1. Apoteksväsendet: Intet särskilt att anföra.

2. Barnmorskeväsendet: Av förlossningar synes ungefär 1/3 ha förrättats av stadens barnmorskor i hemmen. Huvudparten förlossningar torde ha skett vid Centrallasarettets barnbördsavdelning.

3. Skyddkoppsympning: 2:dre Stadsläkaren har under året varit förordnad såsom offentlig vaccinatör. Inalles ha 241 här kyrkoskrivna barn skyddsympats under året.

N:o 23.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.

IV.

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande:

1. För hälso- och sjukvård:

Med tjänsten förenade uppdrag och inspektioner från Hälsovårdsnämnden och Magistraten.

2. För rättsmedicinskt ändamål m. m.: Ej förekommit.

V.

Sinnessjuka och sinnesslöa:

Antalet kyrkoskrivna sinnesjuka uppgick vid årets slut till 105, därav 50 m. och 55 kv. Av dessa vårdades 15 i enskilt hem, 7 å enskild anstalt, 15 å försörjningsanstalt, 4 å upptagningsanstalt, 64 å sinnessjukanstalt.

Antalet sinnesslöa uppgick till 30, därav 16 m. och 14 kv. Av dessa vårdades 4 i enskilt hem, 23 å sinnesslöanstalt, 2 å försörjningsanstalt, 1 å hospital.

VI och VII.

Fördomar och fel vid spädbarnsvården:

Intet särskilt att anföra.

VIII.

Inom samhället bosatt personal av:

1. Läkare:

E. Björkman, f. d. 1:ste provinsialläkare,
G. Fjellander, 1:ste provinsialläkare,
O. Ohlin, provinsialläkare,
C. Thunström, 1:ste stadsläkare,
C. Idar, 2:dre Stadsläkare,
L. Bladini, stadsdistriktsläkare,
G. Wingren, fältläkare å reservstat, läk. vid 1:sta flygkåren,
M. Sjögren, läkare vid tuberkulossjukhuset,
L. Norrlin, överläkare vid Centrallasarettet, kir. avdelningen,
E. Berner, underläkare vid Centrallasarettet, kir. avdelningen,
J. Bellander, underläkare vid Centrallasarettet, kir. avdelningen,
A. Bjure, överläkare vid Centrallasarettet, med. avdelningen,
N. Faxén, underläkare vid Centrallasarettet, med. avdelningen,
E. Selander, underläkare vid Centrallasarettet, med. avdelningen,
G. Runström, läkare vid Centrallasarettet, röntgenavdelningen,

N:o 23.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.

I Behring, läkare vid Centrallasarettet, patologiska avdelningen,
G. Holm, privatpraktiserande läkare,
J. Lundblad, privatpraktiserande läkare.

2. Tandläkar:e
E. Adolphson, G. Jonsson, H. Lybeck, E. Nyström, Hj. Luttrop (skoltandläkare), E. Lagerqvist, K. Edlund, O. Lundvall, H. Ehnberg, F. Wahlund, H. Grape.

3. Sjukgymnaster:
Överstelöjtnant K. Wallenius, Major G. Nordencreutz, Fru Thora Wittbom, Kapten C. Klarholm, Fröken Elisabeth Arvedson, Fröken Siri Landstätt, Fröken Märta Lindhé, Ejnar Johansson.

4. Fältskär: E. A. Strömberg, avliden under året.

5. Barnmorskor:
   a) Distriktsbarnmorskor: Fru Anna Berggren, Fröken Hilda Pihlgren, Fru Anna Ågren,
   b) Kommunalt anställda: Fröken Augusta Björkegren, för Badelunda socken, Fru Julia Wahlberg-Strömberg, för Barkarö socken,
   c) å Centrallasarettet anställda: Fröken Elsa Liljeqvist, Fröken Anna Kans, Fröken Greta Jonsson,
   d) Ej praktiserande: Fru Maria Eriksson, pensionerad distriktsbarnmorska.

6. Sjuksköterskor:
   a) Kommunalt anställda:
      Stadssköterskor: Anna Ekström, Lilly Kallin, Elin Karlsson, Sigrid Sandén (godkända).
      Å ålderdomshemmet: Anna Forslund, Elin Ramqvist, Ingeborg Jansson, Maja Nyberg (godkända).
   b) Dispensärsköterskor: Lisa Nilsson (godkänd).
   c) I enskild sjukvårdstjänst: Följande ej godkända: Anna Cederqvist, Helny Kjellin, Anna Eriksson, Gunhild Gustavsson.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:
1. Översikt över gängse sjukdomar.
2. Summarisk förteckning över skyddkoppsympningen.

3. Sammandrag av summariska utdrag ur barnmorskornas dagböcker.
4. Sammandrag av förteckningar över sinnessjuka och sinnesslöa.
5. Uppgifter angående medicinalpersonalen.
6. Översikt av smittosamma könssjukdomar enligt smittningsort.
7. Översikt av smittosamma könssjukdomar enligt ålder och kön.
8. Andre Stadsläkarens årsberättelse (med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem).
9. Stadsdistriktsläkarens årsberättelse (med årsredogörelse från Polikliniken för könssjukdomar).
10. Uppgifter enligt diariet för könssjuka.
11. 1:ste tillsyningsmannens årsberättelse.
12. Bostadsinspektrisens årsberättelse.
13. Översikt över stadssjuksköterskornas arbete under året.

Västerås den 28 februari 1931.

CARL THUNSTRÖM.
1:ste Stadsläkare.

Ämbetsberättelse från Andre Stadsläkaren i Västerås för år 1930.

I. *Distriktet.*

1. Andre stadsläkarens distrikt har omfattat samma område som föregående år.

2. Invånareantalet i distriktet torde fortfarande överstiga hälften av hela stadens folkmängd, som den 31 dec. 1929 utgjorde 29,969 personer.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

2. Angående övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås under år 1930. Några särskilda åtgärder med hänsyn till dessa ha ej behövt företagas.

III. *Ämbetsförrättningar*
på grund av vederbörligt förordnande.

1. Offentlig skyddkoppsympning har företagits å 222 förut ej ympade personer.

N:o 23. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.*

2. En rättsmedicinsk undersökning (ang. sinnesbeskaffenhet) företagen.

IV. *Sinnessjuka och sinnesslöa.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

V.

Intet av vikt att anföra.

VI.

Intet av vikt att anföra.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Årsberättelse från sjukhuset vid Västerås stads Ålderdomshem jämte Bil. C.

2. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås under år 1930.

Västerås i januari 1931.

C. IDAR.
2:dre stadsläkare.

Ämbetsberättelse från Distriktsläkaren i Västerås för år 1930.

I. *Distriktet.*

1) Distriktets omfattning är oförändrat sedan föregående år.
2) Invånareantalet uppgår till närmare hälften av stadens folkmängd.

II. *Allmänna sjukvården.*

1) Angående de sjukdomar, som omnämnas i Epid.-lagen § 2 mom. 1 och 6, hänvisas till förste stadsläkarens berättelse.

2) Allmänna hälsotillståndet i staden har i stort sett varit gott även under 1930.

III. *Ämbetsförrättningar.*

1) Jämlikt instruktionen har distriktsläkaren att ombesörja läkarvården vid polikliniken för könssjukdomar. Som av bifogad redogörelse framgår, har frekvensen varit något större än under 1929.

IV. *Sinnessjuka och sinnesslöa.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens berättelse.

V—VI.

Intet av vikt att anföra.

Denna årsberättelse åtföljes av följande bilagor:

1) Översikt av gängse sjukdomar.

2) Årsberättelse från könspolikliniken.

Västerås i januari 1931.

LENNART BLADINI.
Distriktsläkare.

Årsberättelse från sjukhuset vid Västerås ålderdomshem för år 1930.

Sjukhuset tillhör Västerås stad.

Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnaderna[1] och deras omgivning: Inga väsentliga åtgärder.

Mathållning:[2] Ingen väsentlig förändring.

Inventarier, utredning och instrument: Komplettering.

Ordningsstadgar[2] och bestämmelser för patienters intagning: Intet att anmärka.

Följande förändringar hava inträffat beträffande personalen: Intet av vikt att anföra.

Följande viktigare åtgärder hava hos direktionen blivit föreslagna: Inga viktigare åtgärder föreslagna.

Övriga anmärkningsvärda förhållanden: — — —

N:o 23.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, utrymme samt avgifter.*

Antal patienter		Underhållsdagar för samtliga vårdade	Antal sängar	Medeltal vårdade pr dag[4]	Högsta	Lägsta	Medellängd av sjukhusvistelsen[5]
intagna[3]	avlidna				antal vårdade någon dag på året		
140	47	27,779	80	76	80	66	198

IV. *Personalens storlek och löneförmåner.*

Befattningshavare	Lön kr.	Andra förmåner
1 sjuksköterska	1,564: —	+ fritt vivre.
2 „ à	1,230: —	„
2 biträden à.....	810: —	„
3 „ „.....	660: —	„
1 manl. vårdare	3,360: —	—

Den övriga personalen (husmoder, maskinist, köks- och tvättpersonal) är gemensam för hela anstalten.

Västerås den 31 januari 1931.

C. IDAR.

2:e stadsläkare.

Årsberättelse från Västerås poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni 1918, § 5.

För år 1930.

I. a) Läkare och hans vikarie för den manliga avdelningen: D:r Bladini. Vik.: D:r Idar.

---

[1] I händelse att nybyggnader och större förändringar blivit utförda, torde i särskild bilaga en mera omfattande redogörelse lämnas med bifogande av kartor och planteringar. — [2] I händelse större ändringar vidtagits beträffande mathållningen eller ordningsstadgarna, torde bifogas tryckta exemplar av den nya spisordningen eller de nya ordningsstadgarna. — [3] Från föregående år kvarliggande medräknas ej. — [4]) Antalet underhållsdagar divideras med antalet dagar som sjukhuset varit öppet under året. — [5] Antalet underhållsdagar divideras med antalet under året intagna.

Läkare och hans vikarie för den kvinnliga avdelningen: D:r Bladini. Vik.: D:r Idar.

b) Sköterskor, antal: en.

c) Övrig personal: städerska.

	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittosamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittosamt skede, hudsjukdomar o. s. v.
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter: Summa 141 (129).		
a) manliga	101 (96)	—
därav nytillkomna under året	88 (96)	—
b) kvinnliga	40 (33)	—
därav nytillkomna under året	34 (26)	—
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök:		
a) av manliga patienter	1,676 (1,561)	—
medeltal per mottagning	5,2 (5,2)	—
b) av kvinnliga patienter	899 (815)	—
medeltal per mottagning	3 (2,7)	--

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:

a) för manliga patienter: månd., fred. 17—17,30; lörd. 13—13,30.

b) för kvinnliga patienter: månd., fred. 17,30—18; lörd 13,30—14.

V. Anmärkningar: (Poliklinikklokad m. m.): Samma som föregående år.

L. BLADINI.

Poliklinikföreståndare.

---

* Förra årets siffror inom parentes.

Obs.! Särskild berättelse från varje poliklinik.

N:o 23.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1930.

Redogörelse för hälsovårdstillsyningsmännens i Västerås verksamhet år 1930.

Handel och näringar.

Rörelsens art	Antal			
	Vid årets början	Under året		Vid årets slut
		nedlagda	inrättade	
Slakterier	4	1	—	3
Korvfabriker	27	1	5	31
Charkuteributiker	29	—	—	29
Bagerier	33	2	1	32
Karamellfabriker	3	—	—	3
Brödbutiker	13	—	—	13
Mejerier	1	—	—	1
Mjölkbutiker	87	—	1	88
Smör-, ägg- och ostbutiker	2	—	—	2
Speceributiker	65	—	2	67
Fiskbutiker	6	—	1	7
Frukt- och grövsaksbutiker	10	—	—	10
Näringsställen	64	3	2	63
Rak- och frisérsalonger	12	—	3	15
Lump-, hud- och benupplag	8	—	—	8

Anmärkta missförhållanden, vidtagna åtgärder.

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Osnygg kötthantering	6	2	1
Slakterier och charkuterier	50	5	—
Bagerier och konditorier	32	5	—
Mjölkbutiker	31	5	—
Speceributiker	4	2	—
Näringsställen	7	5	—
Stall, fähus och svinhus	15	1	—
Gårdsrenhållning	117	8	6
Brist, hämtning av sopor (överfulla kärl)	40	—	—
Avträden och urinkurar	121	4	2
Avstjälpningsplatser och avlopp	12	—	—
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	101	3	—

N:o 23.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.

Mjölkkontroll.

Inköpta prov å saluhållen mjölk och grädde ha med avseende å fetthalt undersökts å Kemiska stationen i Västerås. Resultaten av undersökningarna framgå av nedanstående tabell:

	Antal prov			Fetthalt		
	Undersökta	Överstigande minimifetthalten	Understigande minimifetthalten	Högsta %	Lägsta %	Medeltal %
Oskummad mjölk	651	606	45	5,00	2,40	3,45
Tunn grädde	283	283	—	29,40	15,50	21,72
Tjock grädde	237	237	—	48,40	33,00	39,50

Två prov å brunnsvatten, som upptagits ur gårdsbrunnar i förstadssamhällen, ha inlämnats för kemisk analys. Undersökningen gav vid handen, at vattnet i båda fallen var starkt förorenat, varför Nämnden föreskrivit reningsåtgärder beträffande brunnarna.

Beslagtagna födoämnen.

Antalet beslag å saluhållna födoämnen utgör 5, varav 4 på grund av förskämning och 1 på grund av andra sjukliga förändringar.

Renhållning.

Bortforslingen av avskräden sker genom renhållningsverkets försorg i 1,458 gårdar; i 457 gårdar, belägna i stadens utkanter, ombesörjes renhållning av resp. gårdsägare.

Antalet inom staden befintliga svinhus 11, fähus 8, alla utanför stadsplan. Stall 85, därav 52 inom stadsplan och 33 utom.

Desinfektioner

utförda under året uppgå till 68, därav 33 för tuberkulos, skarlakansfeber 29, difteri 1 och övriga orsaker 5. Förutom kläder o. dyl., som behandlats i smittade hem, ha 77 rum och 27 kök desinficerats. 80.8 kg. formalin och 62,5 kg. övermang. kali ha därvid förbrukats. Antalet cyanvätegasbehandlingar uppgår till 37, omfattande 202 rum. Dessutom har cyankammaren tagits i bruk 36 gånger, varvid möbler, kläder m. m. cyanbehandlats.

Som kommunalt tillsyningsorgan enlig lag om arbetarskydd har undertecknad på Nämndens uppdrag tjänstgjort. Tillsynen omfattar 16 in-

N:o 23. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.*

spektioner, fördelade på 10 dagar. De inspekterade arbetsställena äro: hantverk 12 och handel 4 med ett sammanlagt arbetareantal av 69. Missförhållande, som föranlett anmälan till yrkesinspektör, har iakttagits i *ett fall.*

Sammandrag av tillsyningsmännens arbeten under redogörelseåret bifogas.

Västerås i januari 1931.

ERNST BERGGREN.

Sammandrag av hälsovårdstillsyningsmännens arbeten 1930.

Tillsyn omfattar:	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Hela året
Gårdar och avträden	1,016	846	890	844	969	402	842	896	894	876	845	584	9,904
Stall	54	47	43	24	34	12	16	20	21	24	22	14	331
Fähus	2	—	5	—	3	1	—	2	2	2	1	—	18
Svinhus	1	2	3	3	—	—	2	2	1	4	3	1	22
Lump-, hud- och benupplag	18	13	16	—	—	—	—	15	24	31	25	30	172
Avstjälpningsplatser	—	—	—	3	1	—	2	4	1	2	2	—	15
Avlopp och diken	—	—	—	3	4	2	1	7	2	2	4	—	25
Godsmagasin	1	—	—	3	3	—	—	1	4	4	4	3	23
Salubodar	215	187	173	181	214	197	150	144	180	246	208	195	2,290
Salutorg	8	8	9	18	17	15	13	12	12	13	14	17	156
Bagerier och karamellfabriker	33	34	32	35	36	39	31	34	29	32	35	32	402
Mjölkförsäljningsställen	87	94	92	94	116	99	104	102	97	108	112	115	1,220
Slakterier och korvfabriker	164	146	131	141	157	135	106	96	104	177	140	149	1,646
Näringsställen	7	19	9	15	14	4	—	9	—	—	20	16	113
Rak- och frisérsalonger	—	—	1	—	—	—	—	—	—	9	8	2	20
Arbetställen för minderåriga	—	—	6	—	1	—	—	—	4	2	—	1	14
Övriga göromål:													
Desinfektioner	7	3	5	9	6	7	4	2	3	11	4	5	88
Provtagning	—	4	5	—	6	4	2	2	4	3	3	2	35
Anhållande av födoämnen	—	—	—	—	2	1	2	—	—	—	—	—	5
Expeditionstjänst	25	24	25	25	26	24	28	26	26	25	25	25	306
Diverse arbeten	26	26	32	26	29	26	30	27	28	27	27	41	346

N:o 23.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.

Redogörelse för bostadsinspektrisens arbete 1930.

Inspektioner:	Antal 1:sta besök	539
	Antal återbesök	1,599
	Summa	2,138
Diverse förfrågningar och klagomål		354
Avhjälpta missförhållanden		173

Förutom ovanstående uppgifter ha förekommit andra med inspektionen förenade arbeten såsom bokföring, skriftliga och muntliga förhandlingar med hyresvärdar och hyresgäster, m. m.

Rätt många resultatlösa besök ha gjorts, utom ovan upptagna, i och för lägenhetsbesiktningar, enär innehavarne ej vid tillfället kunnat anträffas.

Arbetet har i allmänhet fortgått efter samma riktlinjer som förut.

Västerås den 1 februari 1931.

LISA BRUÉR.

Bostadsinspektris.

Sammandrag av förteckningar över sinnessjuka och sinnesslöa den 31 dec. 1930, kyrkoskrivna inom Västerås stad av Västmanlands län.

	Antal	Hemort		Kön		Civilstånd		Ålder			Vårdas å						
		landsbygd	stad	män	kvinnor	ogift	gift [1])	under 30 år	20—40 år	över 40 år	enskilt eller däremot svarande hem	enskild anstalt	anstalt för sinnesslöa: obildbara	anstalt för sinnesslöa: bildbara	försörjningsanstalt	upptagningsanstalt för sinnessjuka [2])	statsanstalt för sinnessjuka
A. Sinnessjuka...	105	—	105	50	55	74	31	1	43	61	15	7	—	—	15	4	64
Summa		105		105		105		105			105						
B. Sinnesslöa ...	30	—	30	16	14	30	—	12	16	2	4	—	7	16	2	—	1
Summa		30		30		30		30			30						

[1]) Hit hänföras även änklingar, änkor och frånskilda makar.
[2]) Tillhörande landsting eller kommun, som ej i landsting deltaga.

N:o 23.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.

Översikt av dödsorsakerna i Västerås

Dödsorsak (Enl. K. Med.-styr:s cirk. den 9 Oktober 1911)	Mankön									Summa mankön
	under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	60 år och därutöver	Okänd ålder	
Bildningsfel och sjukdomar hos nyfödda	8	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Ålderdomsavtyning	—	—	—	—	—	—	—	9	—	9
Andra havandeskaps- och förlossningssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Varfeber	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2
Ros	—	1	—	—	—	—	—	2	—	3
Epidemisk hjärnfeber	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Tuberkulos a) Lungsot	—	—	—	—	2	7	2	1	—	12
b) Annan tuberkulos	1	1	—	1	—	—	—	1	—	4
Blodbildande organens och blodets sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Sockersjuka	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Andra omsättnings- m. fl. sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hjärnblödning	—	—	—	—	—	—	1	5	—	6
Andra sjukdomar i nervsystemet och sinnesorganens sjukdomar	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Sinnessjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronisk hjärtsjukdom	—	—	—	—	1	1	1	15	—	18
Andra cirkulationsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	1	—	17	—	18
Luftrörsinflammation, akut och kronisk	—	—	—	—	—	—	1	6	—	7
Akut lunginflammation	2	—	—	—	—	1	1	2	—	6
Andra andningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akut mag- och tarminflammation	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Kronisk mag- och tarminflammation	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Blindtarmsinflammation	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Tarmhinder och tarmbråck	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Andra matsmältningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	1	3	1	5
Urin- och könsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	6	—	6
Ledgångarnas och bensystemets sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta	—	—	—	—	—	3	5	12	—	20
Svulster av andra slag	—	—	—	1	—	2	2	—	—	5
Olyckshändelse eller våda	—	—	1	—	—	3	2	2	—	8
Självmord	—	—	—	—	—	1	3	1	—	5
Mord och dråp	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Summa	11	3	2	3	3	21	22	87	1	153

under år 1930 enligt dödsbevisen.

Kvinnkön									Summa kvinnkön	Summa summarum
Under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	60 år och därutöver	Okänd ålder		
2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	10
—	—	—	—	—	—	—	22	—	22	31
—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	1	—	1	9	5	3	—	19	31
—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	6
1	—	—	—	—	—	—	2	—	3	4
—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	3
—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	2
—	—	—	—	—	—	—	14	—	14	20
—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	3
—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	2	1	8	—	11	29
—	—	—	—	—	—	—	7	2	9	27
—	—	—	—	—	—	2	4	—	6	13
1	—	2	—	—	1	2	6	—	12	18
—	—	—	—	1	—	1	—	—	2	2
—	—	—	—	—	1	2	—	—	3	4
—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	3
—	—	—	—	—	—	1	2	—	3	8
—	—	—	—	—	2	1	1	—	4	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	6	14	—	20	40
—	—	—	—	—	1	1	1	—	3	8
—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	9
—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
4	—	3	—	3	22	25	90	2	149	302

N:o 23.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.

Översikt av gängse sjukdo-

Sjukdomar	Januari		Februari		Mars		April		Maj	
	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde
Scharlakansfeber	3	—	3	—	2	—	5	—	5	—
Difteri (och Strupsjuka)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mässling	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Påssjuka	13	—	18	—	8	—	6	—	8	—
Kikhosta	3	—	2	—	4	—	2	—	—	—
Influensa	21	—	20	—	7	—	4	—	1	—
Nervfeber + Paratyfus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Epidemisk hjärnfeber	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Akut inflam. i luftstrupe och luftrör	45	—	71	2	50	3	34	—	26	1
Akut lunginflammation	6	1	11	6	6	1	6	1	3	1
Lungsäcksinflammation	—	—	4	—	—	—	2	—	4	—
Akut mag- och tarminflammation	7	—	8	—	6	1	2	—	17	1
Smittsam ögonsjukdom	—	—	—	—	5	—	3	—	3	—
Summa	102	2	138	8	88	5	64	1	67	3

Sammandrag av utdrag ur årsberättelser och av summariska utdrag

Antal barnmorskor från vilka uppgifter inkommit	Barnaföderskor						Barnsängskvinnan var 3 veckor efter förlossningen			Vid förlossning använda operationer							
	Antal	Gifta	Ogifta	Änkor och frånskilda	Förstföderskor	Omföderskor	Frisk	Sängliggande sjuk	Död	Inre lösning av efterbörden verkställd av		Inre vändning verkställd av		Tång anlagd av		Trubbig hake anlagd av läkare	Skarpa instrument använda av läkare
										Barnmorska	Läkare	Barnmorska	Läkare	Barnmorska	Läkare		
4	126	113	13	—	31	95	126	—	—	—	2	—	—	—	3	—	—

Anmärkningar: Å Centrallasarettets barnbördsavdelning ha under uppgifter ingå i lasarettets årsredogörelser.

Uppgifter den 31 dec. 1930 angående läkare och tand-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Provinsialläkaredistrikt E. provinsialläkaredistrikt Stad, Köping och Municipalsamhälle som ej tillhör provinsialläkardistrikt	Antal leg. läkare						Tandläkare praktiserande	
	Civila läkare med tjänsteårsrätt	Enskilt praktiserande	Icke praktiserande	Manliga	Kvinnliga	Summa	m.	kv.
Västerås stad	13	3	1	17	—	17	11	—
Västerås prov.-läk.-distrikt	1	—	—	1	—	1	—	—
Summa	14	3	1	18	—	18	11	—

mar i Västerås år 1930.

Juni		Juli		Augusti		Sept.		Oktober		Nov.		Dec.		Summa	
Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde
4	—	1	—	1	—	4	—	2	—	2	—	4	—	36	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	5	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3	—	—	—	58	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	14	—
—	—	5	—	—	—	4	—	4	—	4	—	3	—	73	—
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
16	2	16	1	14	2	25	1	28	1	55	—	38	—	418	13
2	—	2	1	1	—	1	—	6	—	6	3	8	4	58	18
—	—	1	—	1	—	—	—	2	—	2	—	—	—	16	—
20	—	21	—	9	—	1	—	3	1	2	1	2	—	98	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—
43	2	46	2	27	2	36	1	45	2	77	4	57	4	790	36

ur dagböcker, förda av barnmorskor i Västerås stad under år 1930.

Fall av				Barnaföderskor förlösta och vårdade i barnmorskans eget hem (Regl. § 24, mom. 1)	Barnaföderskor, förlösta och vårdade i förlossningshem (Regl. § 24, mom. 2 och 4)	Antal börder					Födda barn									
						med livsd. foster								Levande födda				Dödfödda			
														Fullgångna		Ofullgångna		Fullgångna		Ofullgångna	
eklampsi	trångt bäcken	föreligg. moderkaka	livmoderbristning			Enkelbörder	Tvillingbörder	Trillingbörder	Summa	Missfall	Antal	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor
—	1	—	—	—	—	110	1	—	111	15	112	57	55	53	48	4	4	—	2	—	1

året förlösts ett stort antal barnföderskor från staden, varom statistiska

läkare samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Sjukgymnaster, legitimerade		Barnmorskor				Sjuksköterskor				Anmärkningar
						Distriktssköterskor				
m.	kv.	Distrikts- och reservbarnmorskor	Kommunalt anställda	Anställda å förlossningsanstalt	Enskilt praktiserande	anställda av landsting	anställda av kommun	Dispensärsköterskor	Andra av kommun, församling, brukm m. fast anställda sjuksköterskor	I ensk. sjukvårdstjänst (privatvård)	
4	4	3	—	3	1	1	—	1	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Bosatt i Västerås
4	4	3	—	3	1	1	—	1	—	—	

N:o 23. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.*

Summarisk förteckning upprättad med anledning av inkomna utdrag av journaler över skyddskoppympningen inom Västerås stad i Västmanlands län år 1930.

A. *Vaccination.*

Utdragets N:r	Församlingens namn	Ymparens namn	Antal personer som fullgjort ympningsplikt på grund av		
			framgångsrik ympning	11 § 2 mom. lagen om skyddskoppympning	Summa
1	Västerås	D:r G. Fjellander, Västerås	2	—	2
2	„	„ O. Öhlin, „	4	—	4
3	„	„ C. Idar „	6	—	6
4	„	„ „ „	217	1	218
5	„	„ L. Bladini, „	1	1	2
6	„	„ G. Wingren, „	6	—	6
7	„	„ J. Lunblad „	1	—	1
8	„	„ E. Cöster, Kolsva	2	—	2
		Summa	239	2	241

Bifogad årsberättelsen och insänd jämte 8 journalutdrag över förut icke ympade personer till Förste provinsialläkaren i Västmanlands län den 1 mars 1931.

CARL THUNSTRÖM.

1:ste stadsläkare.

Uppgifter för år 1930 från Sundhetsinspektören i Västerås stad.

Enligt diariet.

Enligt § 9							Enligt § 10		§ 11	Uppgifter om smittkällor							§ 12	Antal intyg enligt	
Antal inkomna anmälningar enl. § 9	Antal av dessa behandlade enl.			Resultat: Antal som			Antal anmälningar enl. § 10	Behandlade enl. § 17	Anmälningar enl. § 11	Antal anmälda smittkällor	Antal anmälningar om smittkälla behandlade enl.			Resultat: Antal som			Antal anmälningar enl. § 12		
	§ 13	§ 16	§§ 21—22	ej anträffats	styrkt smittfrihet	återgått till behandling					§ 13	§ 14	§§ 21—22	ej anträffats	styrkt smittfrihet	påbörjat behandling		§ 14	§ 15
16	3	12	1	6 [1]	—	10	1	1	98	45	6	19	1	8	2	35	—	37 [2]	19

[1]) Härav 3 st. enligt § 13 i annat distrikt.

[2]) Härav 18 vid anmälan enligt § 11 angivna såsom: "Redan under behandling".

N:o 23.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.

Övriga uppgifter eller iakttagelser av intresse meddelas i särskild bilaga.

O b s.! Paragrafhänvisningen avser lagen den 20 juni 1918 angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar.

Västerås den 1 januari 1931.

CARL THUNSTRÖM.
Sundhetsinspektör.

Översikt av anmälda fall av smittsam könssjukdom i Västerås stad år 1930 med hänsyn till uppgiven smittningsort.

Smittningsort		Syphilis congenita			Syphilis acquisita									Gonorrhoea			Ulcus molle		
					Primaria			Secundaria			Summa								
		M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a
Stockholms stad		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	1	18	—	—	—
Södermanlands län	stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Örebro län	stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Västmanlands län	stad	—	—	—	3	—	3	1	1	2	4	1	5	39	21	60	—	—	—
	landsb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—
Kopparbergs län	landsb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Gävleborgs län	stad	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	1	—	1	1	—	—	—
Västernorrlands län	stad	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	1	2	—	2	—	—	—
Norge	stad	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	1	1	—	1	—	—	—
Andra länder		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	1
Obekant		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
	Summa	—	—	—	5	—	5	2	1	3	7	1	8	66	23	89	1	—	1

Översikt av inkomna uppgifter om fall av smittsam könssjukdom i Västerås under år 1930 med hänsyn till ålder och kön.

Sjukdom		Summa	Den smittades kön	Den smittades ålder										
				under 1 år	1—10 år	10—15 år	15—20 år	20—25 år	25—30 år	30—40 år	40—50 år	50—60 år	över 60 år	okänd
Syphilis	8	7	män	—	—	—	—	—	2	5	—	—	—	—
		1	kvinnor	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Gonorrhoea	89	66	män	—	—	—	4	20	16	16	8	2	—	—
		23	kvinnor	—	—	—	6	5	2	7	2	1	—	—
Ulcus molle	1	1	män	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
		—	kvinnor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Sammandrag av stadssjuksköterskornas arbetsrapport för år 1930.

	Enkla besök för sjukvård	Hel-dygns sjukvård	Vaknätter	Anm.
Sköterskor för betalande pat:r.				
Anna Ekström.....	210	320	35	
Lilly Kallin	234	198	22	
Sköterskor för obemedlade:				
Elin Karlsson	—	1,143	12	Dessutom: Specialbehandlingar i sköterskans bostad. 1,300 besök.
Sigrid Sandén.....	—	1,033	5	Dessutom: Specialbehandl. i bostaden. 487 besök. Sköterska å Könspolikliniken (alla vardagar, 2 à 3 tim.)

Arsredogörelse från Köttbesiktningsbyrån i Västerås år 1930.

Till Hälsovårdsnämnden i Västerås.

Får härmed överlämna årsredogörelse från köttbesiktningsbyrån härstädes för 1930.

Den förut låga taxan för köttbesiktningen har under året ytterligare kunnat sänkas beroende på ökad tillförsel. Priset å fläsk har under året sjunkit med omkring 40 %, vilket helt naturligt haft som följd en betydligt stegrad konsumtion därav.

Tillförseln har uppgått till 27,307 djurkroppar, därav 2,809 nöt, 6,048 större kalv, 4,555 mindre kalv, 768 får, 8,780 svin, 54 spädgrisar och 258 häst.

Anledning och beslagtagning helt eller delvis har förekommit i 934 fall. Vikten av det beslagtagna köttet har uppgått till 15,589 kg.

Av 9,200 besiktigade lösa organ ha 2,347 blivit beslagtagna. Ett fläsk har efter sterilisering blivit återlämnat till ägaren.

Tillförseln under de olika månaderna och beslagsorsakerna framgår av närliggande tabellariska översikter.

Västerås den 28 februari 1931.

MARTIN JONSSON.

N:o 23.

Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1930.

Antal besiktigade kött.

Månad	Kött av															
	Stor boskap		Större kalv		Mindre kalv		Får, get		Svin		Spädgris		Häst		Föl	
	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2
Januari	268	28	398	6	419	5	27	—	279	533	3	—	26	1	—	—
Februari ...	246	27	368	14	349	10	20	1	280	681	5	—	22	—	—	—
Mars	226	18	438	20	329	10	36	2	252	820	3	—	25	—	—	—
April	216	30	525	22	424	11	109	—	261	837	6	—	23	—	—	—
Maj	224	25	524	28	337	4	45	—	243	805	4	—	18	—	—	—
Juni	183	19	587	24	235	4	15	—	204	534	6	—	13	—	—	—
Juli.....	183	15	531	15	383	4	41	—	261	594	1	—	14	—	—	—
Augusti.....	226	16	565	30	339	5	76	1	241	673	2	—	14	—	1	—
September .	250	27	473	19	343	8	138	—	273	796	2	—	22	—	—	—
Oktober ...	269	28	511	20	461	14	126	4	270	1012	—	—	29	1	—	—
November...	234	25	433	24	458	9	86	3	250	965	5	—	26	2	—	—
December...	239	32	573	22	429	14	38	—	711	722	17	—	20	—	—	—
Summa	2,764	290	5,926	244	4,506	98	757	11	3,525	8,975	54	—	252	4	—	—

Antal besiktigade lösa organ (enbart organbesiktning).

Månad	Enbart organbesiktning																									
	Storboskap						Kalv					Får, get					Svin					Häst				
	Lunga	Hjärta	Lever	Juver	Tunga	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Tunga	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Tunga	Huvnd	Lunga	Hjärta	Lever	Tunga	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Tunga	Huvud
Jan. .	58	53	80	45	262	59	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	33	31	56	—	3	1	1	1	2	—
Febr.	43	43	52	28	263	44	2	2	2	14	—	—	—	—	—	—	45	45	93	4	7	3	3	3	—	3
Mars	25	26	42	26	230	29	—	—	1	25	—	—	—	—	—	—	72	72	82	—	1	3	3	3	1	3
April	47	45	75	40	231	54	4	1	3	23	4	1	1	1	1	1	71	73	111	—	3	1	1	2	—	1
Maj .	53	51	84	40	228	48	4	4	9	30	—	—	—	—	—	—	51	51	103	—	7	—	—	2	—	—
Juni .	40	41	59	33	194	38	11	11	22	42	1	—	—	—	—	—	31	31	73	—	1	—	1	1	—	—
Juli .	51	48	63	43	192	40	—	—	7	28	—	—	—	—	—	—	69	69	129	—	2	—	1	1	—	—
Aug.	65	66	73	55	238	60	1	1	6	27	—	4	4	4	—	—	46	46	102	—	1	—	—	1	—	—
Sept.	66	67	77	48	256	63	4	4	5	21	1	3	3	3	—	2	62	60	100	—	—	1	1	1	—	—
Okt.	63	64	80	49	280	65	3	3	4	17	2	—	—	—	—	—	64	64	108	—	—	3	4	3	1	2
Nov.	58	58	68	40	249	60	—	—	3	30	—	—	—	—	—	—	34	34	86	—	1	3	3	2	—	1
Dec.	72	72	92	58	255	77	7	6	7	13	4	—	—	—	—	—	68	68	145	—	23	1	1	1	—	1
S:ma	641	634	845	505	2,878	637	36	32	69	281	12	8	8	8	1	3	649	644	1188	4	49	16	19	21	4	11

N:o 23.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.

Antal helt eller delvis beslagtagna kroppar och vid beslaget vidtagna åtgärder.

Djurslag	Antal besiktigade	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar		Godkända efter särskild behandling		Helt förstörda		Summa djur varå beslag gjorts	
		Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade
Storboskap	3,054	397	—	—	—	30	—	427	—
Större kalv	6,170	135	—	—	—	11	—	146	—
Mindre kalv	4,506	13	—	—	—	162	—	175	—
Får eller get	768	3	—	—	—	—	—	3	—
Svin	12,497	143	—	1	—	12	—	156	—
Spädgris	54	—	—	—	—	4	—	4	—
Häst	256	16	—	—	—	7	—	23	—
Föl	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	27,306	707	2,55	1	0,003	226	0,82	934	3,42

Antal kasserade organ och kött samt vikten av de kasserade köttpartierna.

Djurslag	Organ									Kött				
	Lunga	Hjärta	Brösthinna	Lever	Bukhinna	Njure	Juver	Tunga	Huvud	Delar	Kroppar			Summa vikt kg.
										Vikt i kg.	1/1	1/2	Vikt kg.	
Storboskap	169	4	264	113	232	308	13	6	27	3,761	29	1	5,119	8,880
Större kalv	—	—	12	3	12	238	—	—	—	3	9	2	515	518
Mindre kalv	—	—	162	3	162	323	—	—	—	8	161	1	2,996	3,004
Får, get	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Svin	46	26	13	6	13	24	20	—	4	571	9	3	494	1,065
Spädgris	—	—	4	—	4	8	—	—	—	—	4	—	22	22
Häst	—	—	7	—	7	14	—	—	—	318	7	—	1,780	2,098
Föl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	215	30	562	125	430	915	33	6	31	4,663	219	7	10,926	15,589

N:o 23.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.

Beslagsrapport A från köttbesikt-

Orsak till särskild behandling eller kassation	Storboskap				Större kalv				Mindre kalv				Får, Get			
	Antal	Åtgärd			Antal	Åtgärd			Antal	Åtgärd			Antal	Åtgärd		
		Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda		Godkända efter kassation av förändradrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda		Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särkild behandling	Helt förstörda		Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda
Blodförgiftning (Septicæmia)	—	—	—	—	4	—	—	4	59	—	—	59	—	—	—	—
Varfeber (Pyæmia)	1	—	—	1	—	—	—	—	48	—	—	48	—	—	—	—
Strålsvmapsjuka (Actinomycosis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberkulos (Tuberculosis)	235	225	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—
Igelsjuka (Distomatosis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dyntsjuka (Cysticercus inermis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dyntsjuka (Cysticercus tenuicollis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Engelska sjukan (Rachitis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Traum. mag-, mellangärds- och hjärtsäcksinfl.	19	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gulsot (Icterus)	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	12	—	—	—	—
Fläcklever (Teleangiektasia hepatis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Njurinflammation (Nephritis)	7	7	—	—	134	134	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—
Juverinflammation (Mastitis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Infl. i leder, slemsäckar och senskidor	70	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blödningar (Kontusioner och benbrott)	7	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abscessbildning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cystabildning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svulstbildning	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra sjukliga förändringar	51	41	—	10	—	—	—	—	3	2	—	1	—	—	—	—
Utmärgling	2	—	—	2	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
Omogenhet	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	6	—	—	—	—
Fargaltsvål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Foder-, skållvatten- och blodaspiration	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Förskämning	—	—	—	—	—	—	—	—	24	—	—	24	—	—	—	—
Abnorm lukt	7	3	—	4	7	—	—	7	11	—	—	11	—	—	—	—
Förorening	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	427	397	—	30	145	134	—	11	175	13	—	162	3	3	—	—
Antal besiktigade kroppar och lösa organ	3,054				6,170				4,506				768			

ningsbyrån i Västerås för år 1930.

N:o 23.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1930.

Svin				Spädgris				Häst				Föl				Enbart organbesiktning De förändrade organen förstörda				
	Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd							
Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Storboskap	Kalv	Får, Get	Svin	Häst
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—
41	39	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	133	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	95	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—
5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—
49	49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	6	—	6	1	—	—	1	14	9	—	5	—	—	—	—	9	2	—	21	13
—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	—	—	29	1
1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	2	—
4	2	—	2	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	3	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—
156	143	1	12	4	—	—	4	23	16	—	7	—	—	—	—	285	2	—	52	14
	12,497				54				256				1			5,140	430	28	2,464	72

N:o 23. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.*

Antal och vikt av särskilt behandlade kroppar jämte uppgift å behandlingens art.

Djurslag	Godkända efter sterilisering				Godkända efter saltning				Summa behandlade		
	Antal		Vikt kg.		Antal		Vikt kg.		Antal		Vikt kg.
	1/1	1/2	Före behandlingen	Efter behandlingen	1/1	1/2	Före behandlingen	Efter behandlingen	1/1	1/2	(Före behandlingen)
Svin	1	—	115	94	—	—	—	—	1	—	115

Denna rapport avser följande veterinärers verksamhet som besiktningsmän: Oswald Hultén, Martin Jonsson.

Redogörelse för bakteriologisk köttkontroll (laboratorieverksamhet) bifogas. Därjämte redogöres för andra förhållanden, som böra komma till Medicialstyrelsens kännedom.

Västerås den 15 februari 1931.

MARTIN JONSSON.
Veterinär.

Årsberättelse från epidemisjukhuset i Västerås för år 1930.

Sjukhuset tillhör Västmanlands läns landsting sedan 1 januari 1930.

Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnaderna och deras omgivning: Tämligen stora reparations- och målningsarbeten såväl utom- som inomhus.

Mathållning: Oförändrad.

Inventarier, utredningspersedlar och instrument: Huvudsakligen ersättning av utrangerade.

Ordningsstadgar och bestämmelser för patienters intagning: Oförändrade.

Följande förändringar hava inträffat beträffande personalen: Ombyte av 1 köks- och 1 sköterskebiträde.

Följande viktigare åtgärder hava blivit föreslagna: Inrättande av vattenuppmjukningsfilter föreslaget och beviljat.

Övriga anmärkningsvärda förhållanden: — — —

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, antal sängar, dagavgifter.*

Antal[1]) ordinarie sängar vid årets slut	Antal[2]) patienter under året		Underhållsdagar för samtliga vårdade[3])	Medeltal vårdade för dag[4])	Högsta antalet vårdade någon dag av året	Medellängd av sjukhusvistelsen dagar[5])
	intagna	avlidna				
96	197	2	6,475	18	35	33

II. *Inkomster.*

	Kronor
Anslag av landsting	37,223:71
Statsbidrag för sjukhusets drift	12,950:—
Summa inkomster	50,173:71

III. *Utgifter.*

	Kronor	Kostnad per underhållsdag, öre
Avlöningar (i stat upptagna) vikariatersättningar, pensioner och pensionsavgifter	21,777:50	336
Läkemedel (för inre och yttre behandling)	700:47	11
Förbandsartiklar (samtliga för sårbehandling använda förbrukningsartiklar), bandage	25:—	0,3
Mineralvatten, vin, is, näringspreparat o. dyl.	46:—	0,7
Instrument och apparater jämte hithörande förbrukningsartiklar [1])	130:—	2
Kläder, sängkläder och andra inventarier samt arbetsmaterial [1])	1,687:55	26
Patienters och personals utspisning	7,961:19	123
Värme och lyse jämte liknande förbrukningsartiklar	8,749:66	135
Tvätt, renhållning (inre och å gård), vatten samt liknande förbrukningsartiklar	700:09	11
Förbrukningsartiklar inom ekonomien, ej å andra titlar förda	990:18	15
Fastigheters (inkl. gårds, parks och vägars underhåll, reparationer	6,708:07	104
Diverse utgifter: Hyror och räntor; Onera	698:—	11
Summa utgifter	50,173:71	775

[1]) Antal, enligt vilket statsbidragets storlek beräknas.
[2]) Till patienter räknas även sådana personer, som intagits med stöd av epidemilagen 3 § 3 mom.
[3]) Inberäknas även underhållsdagar för friska personer, som åtföljt de sjuka, uppgår antalet till .....
[4]) Medeltalet erhålles om antalet underhållsdagar divideras med det antal dagar, sjukhuset varit öppet under året.
[5]) Antalet underhållsdagar divideras med antalet under året intagna.

N:o 23.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1930.

IV. *Personalens storlek och löneförmåner.*

Befattningshavare	Tillträtt befattningen år	Lön Kr.	Andra förmåner
1 läkare	1910	4,500	
1 sysslоman	1921	675	
1 husmoder	1919	1,320	+ 3 ålderstillägg à 140 + fritt vivre
3 avdeln.-sköterskor.	1905—08—18	1,200	+ 3 ålderstillägg à 120 + fritt vivre
2 sjukvårdsbiträden	1928—30	600	+ 3 ålderstillägg à 60 + fritt vivre
1 kokerska	1920	660	+ 3 ålderstillägg à 80 + fritt vivre
2 köksbiträden	1923—30	540	+ 3 ålderstillägg à 60 + fritt vivre
1 tvätterska	1926	600	+ 3 ålderstillägg à 60 + fritt vivre
1 gårdskarl	1915	810	+ 3 ålderstillägg à 90 + fritt vivre
1 vaktmästare	1917	2,100	+ 3 ålderstillägg à 220 + fri bostad, värme, lyse

Extra sköterskor och personal vid behov, mot dagsersättning.

V. *Intagna sjukdomsfall ävensom avlidna.*

Sjukdom Enl gällande sjukdomsnomenklatur	Intagna m	Intagna kv	Avlidna m.	Avlidna kv.	Sjukdom Enl. gällande sjukdomsnomenklatur	Intagna m.	Intagna kv.	Avlidna m.	Avlidna kv.
a. **I epidemilagen avsedd sjukdom.**					b. **Andra sjukdomar.**				
Scarlatina	49	58	—	—	Varicellæ	1	—	—	—
Diphteria	5	5	—	—	Parotitis epid.	—	2	—	—
Typhus abdom.	2	1	—	—	Angina	9	11	—	—
Paratyphus	—	1	—	—	Influensa	1	—	—	—
Meningitis epid.	2	—	1	—	Meningitis ac. purulenta	1	—	1	—
Polyomyelitis ant. ac.	1	—	—	—	Pneumonia ac. bil.	1	—	—	—
Febris undulans	3	1	—	—	Erysipelas faciæi	—	1	—	—

VI. *Intagna personer, som utan att vara sjuka likväl misstänkas föra smitta av i epidemilagen 2 § 1 mom. avsedd sjukdom.*

Sjukdom, varav smitta misstänkts föreligga	Intagna m.	Intagna kv.
Observ. för scarlatina	13	18
„ „ difteri	1	2
„ „ typhus	1	3
„ „ polyomyelitis	1	—
„ „ febr. undul.	1	2

VII. *Utförda operationer.*

Operation	Patientens ålder			Operation, utgång		
	under 15 år	15—55 år	över 55 år	god	mindre god	dålig
Incision (abcess)	1	1	—	2	—	—

Västerås den 15 februari 1931.

CARL THUNSTRÖM.

Västerås Central-Tryckeri 1931

N:o 24.

Badhusstyrelsens årsberättelse för 1930.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får över verksamheten och förvaltningen under år 1930 härmed avgiva följande

Berättelse.

A. *VARMBADHUSET:*

Badhuset har hållits öppet alla vardagar med undantag av 1 maj samt under juli och augusti månader 14 dagar för diverse reparationer, under vilken tid de av personalen, som icke erfordrades för dessa arbeten, samtidigt erhöllo sin semester.

Antalet baddagar har utgjort 288 och antalet serverade bad 97,629 med i medeltal 339 bad pr dag. Motsvarande siffror föregående år utgjorde 299 baddagar med 93,006 serverade bad och 311 bad i medeltal pr dag. Antalet serverade bad har således ökat med 4,623 st. vid jämförelse med år 1929.

I förestående antal bad ingår dels bad för simundervisningen 8,665 st., dels ock bad för arbetslösa 146 st.

Specifikation å verksamheten i sin helhet framgår av följande

N:o 24.

Badhusstyrelsens årsberättelse för 1930.

TABELL

med parallellsiffror för år 1929 utvisande antal serverade bad av olika slag vid badanstalten.

	Antal serverade bad					
	under år 1929			under år 1930		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
I kl. karbad	1,873	1,744	3,617	1,436	1,303	2,739
I „ karbad med massage...	217	121	338	162	75	237
I „ halvbad	13	9	22	18	7	25
I „ sittbad	—	—	—	—	1	1
II „ karbad	2,761	3,797	6,558	3,451	4,075	7,526
II „ karbad med massage...	414	631	1,045	462	592	1,054
II „ halvbad	65	19	84	111	19	130
II „ sittbad	—	5	5	—	—	—
I „ badstu utan borstning	2,350	545	2,895	2,473	473	2,946
I „ badstu med borstning	2,229	100	2,329	2,149	128	2,277
I „ badstu med massage...	12	2	14	24	4	28
Simhall med värmestuga (vinter	13,054	8,107	21,161	15,219	10,186	25,405
Simhall med värmestuga för skolungdom	868	1,080	1,948	—	—	—
Elektriskt ljusbad	21	10	31	9	10	19
Elektriskt ljusbad med borstning	3	1	4	5	1	6
Elektriskt ljusbad med massage	160	9	169	140	17	157
Bågljusbad med dusch	108	23	131	78	26	104
Bågljusbad med halvbad	116	17	133	68	23	91
Bågljusbad med karbad	100	13	113	34	19	53
Kolsyrebad I	—	—	—	1	1	2
Kolsyrebad II	—	—	—	1	1	2
Billighetsbastu	19,551	7,043	26,594	22,138	7,335	29,473
Billighetsbastu för arbetslösa	111	—	111	146	—	146
Simhall med värmestuga och solbad	7,059	4,825	11,884	5,981	3,981	9,962
Simsällskapet	617	7	624	748	53	801
Elementarskolan	1,738	552	2 290	2,576	1,267	3,843
Folkskolan	1,205	932	2,137	972	822	1,794
Seminariet	—	130	130	—	143	143
Bad för simundervisning	4,960	4,960	8,639	4,881	3,784	8,665
Summa	59,605	33,401	93,006	63,283	34,346	97,629

N:o 24.
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1930.

BERÄKNAD INKOMSTSTAT FÖR ÅR 1930 JÄMTE VERKLIGA INKOMSTER:

Mot beräknad inkomst ..... 70,000: —
har influtit i badavgifter och diverse andra poster 74,317: 04
således kronor 4,317: 04 utöver den beräknade inkomsten.

BERÄKNAD UTGIFTSTAT FÖR ÅR 1930 JÄMTE VERKLIGA UTGIFTER:

	1930 års utgiftsstat	Verkliga utgifter
Avlöningar och pensioner	33,212: —	33,158: 59
Bränsle	11,000: —	12,095: 15
Elektrisk belysning och kraftström	2,200: —	3,373: 49
Anskaffning och underhåll av inventarier	900: —	759: 22
Anskaffning och underhåll av linne	200: —	81: 24
Underhåll av fastigheten	4,000: —	9,407: 71
Underhåll av pannor och ledningar	2,000: —	3,806: 91
Tvätt, extra hjälp, tvättmedel	500: —	632: 26
Renhållning och städning	150: —	21: 83
Skriv och trycksaker	600: —	568: 40
Telefon och samtal	250: —	236: 30
Läkararvode	100: —	43: -
Brandförsäkringspremier	250: —	150: 73
Olycksfallsförsäkringspremier	170: —	164: 38
Förbrukningsartiklar	4,500: —	5,418: 61
Utskylder	2,000: —	1,400: 50
Oförutsedda utgifter	468: —	93: 25
Kronor	62,500: —	71,411: 57

Medelinkomsten för varje försålt bad utgör ..... 76,12 öre och
utgifterna för varje serverat bad ..... 73,12 „
varför å varje bad uppstått en behållning av ..... 3 „

Då under år 1930 inkomsterna uppgått till 74,317: 04
och utgifterna stannat vid 71,411: 57

har å årets verksamhet uppstått en behållning av Kr. 2,905: 47
mot beräknade 7,500 kronor.

Att utgiftsposterna bränsle, elektrisk belysning och kraftström samt förbrukningsartiklar överskridits är beroende av den ökade badfrekvensen.

N:o 24. *Badhusstyrelsens årsberättelse för 1930.*

Beträffande underhåll av fastigheten samt underhåll av pannor och ledningar får styrelsen hänvisa till den utredning som finnes bilagd förslag till utgifts- och inkomststat för innevarande år.

B. *KALLBADHUSET.*

Kallbadhuset öppnades den 10 juni och stängdes den 10 september. Antal baddagar har utgjort 93.

De badandes antal har varit:

Betalande		12,982
Fribad för gossar	3,412	
Fribad för flickor	3,269	6,681
	Summa	19,663 personer

Sommaren 1930 utmärkte sig för en synnerligen blid och vacker väderlek med normal temperatur men blev dock inte, vad badfrekvensen beträffar, något rekordår.

I medeltal har badhuset dagligen varit besökt av 211 personer. År 1929 var medeltalet av de badande 139 personer dagligen.

	Beräknade	Verkliga
Inkomster:		
Badavgifter	2,900: —	2,233: 95
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100: —	82: 58
Ersättning för ett lås	—: —	4: —
Summa	3,000: —	2,320: 53

	Beräknade	Verkliga
Utgifter:		
Avlöningar och arvoden	1,460: —	1,320: —
Annonser och trycksaker	150: —	36: —
Isväckning och diverse arbeten	4,000: —	2,981: 43
Utskylder	160: —	—: —
Brandförsäkringspremier	126: —	87: 18
Oförutsedda utgifter	104: —	75: 36
Summa	6,000: —	4,499: 97

Västerås den 30 mars 1931.

Å Badhusstyrelsens vägnar:
THEOFIL ÖBERG.

B. Falk.

N:o 25.

Kungl. Maj:ts särskilda brev ang. fastställelse av ny lönestat samt pensionsreglemente för rådhusrätten och magistraten.

Gustaf etc. Vår ynnest etc.

Sedan Stadsfullmäktige i Västerås vid sammanträde den 16 december 1929 antagit ny lönestat ävensom pensionsreglemente och pensionsstat för Västerås stads befattningshavare, har länsstyrelsen i Västmanlands län med underdåniga skrivelser och egna utlåtanden den 26 augusti och den 15 september 1930 överlämnat av Magistraten i staden gjorda framställningar, att Kungl. Maj:t måtte meddela fastställelse å löne- och pensionsstaterna, i vad desamma avsåge rådmännen i staden ävensom den vid Magistraten anställde assessorn, förut benämnd stadsnotarien, samt å pensionsreglementet, så vitt det rörde, förutom nämnda befattningshavare, jämväl borgmästaren.

Lönestaten har, i vad den avser rådmännen och assessorn, följande lydelse.

Lönegrupp	Befattninghavare	Begynnelselön	3 ålderstillägg	2:dra lönegraden	3:dje lönegraden	4:de lönegraden slutlön	Anmärkningar
45	Assessor hos magistraten 1)	7,830: —	402: —	8,232: —	8,634: —	9,036: —	1) Sportler utom lönen
46	Tredje rådman 1)	8,220: —	420: —	8,640: —	9,060: —	9,480: —	1) Sportler utom lönen
48	Civilrådman 1) ... Brottmålsrådman 1)	9,000: —	456: —	9,456: —	9,912: —	10,368: —	1) Sportler utom lönen

Pensionsstaten är, såvitt den rörer rådmännen och assessorn, så lydande:

N:o 25.

Ang. fastställelse av ny lönestat samt pensionsreglemente för rådhusrätten och magistraten.

Befattning	Lönegrupp i lönestaten	Avlöningsförmåner, som skola läggas till grund vid beräkning av pensionsunderlaget				Pensionsunderlägg Kr.	Ålder för full pension		Fullt pensionsbelopp		Familjepension för ensam änka	Avgift för familjepensionering	Anmärkningar
		Slutavlöning enl. stat Kr.	Särskilda lönetillägg Kr.	Sportler Kr. (I pensionshänseende beräknade)	Andra förmåner utöver lön enl. stat Kr.	Summa Kr.	Levnadsår	Tjänsteår	1 % av pensionsunderlaget	Kronor			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Assessor hos Magistraten	45	9,036	—	600	—	9,635	9,295	67	30	65	6,042	1,860	279	
Tredje rådman	46	9,480	—	1,000	—	10,480	9,814	67	30	65	6,381	1,962	294	
Civilrådman	48	10,368	—	3,000	—	13,368	10,786	67	30	65	7,011	2,157	324	
Brottmålsrådman	48	10,368	—	3,000	—	13,368	10,786	67	30	65	7,011	2,157	324	

N:o 25.
Ang. fastställelse av ny lönestat samt pensionsreglemente för rådhusrätten och magistraten.

Vidkommande pensionsreglementet har Magistraten sedermera, efter det Stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 januari 1931 på därtill given anledning beslutat visst tillägg till § 22 i reglementet, i underdånig skrivelse den 5 mars 1931, som av länsstyrelsen med eget utlåtande överlämnats till Kungl. Maj:t, anhållit om fastställelse av jämväl sistnämnda beslut.

Kungl. Maj:t, som prövar fastställelse av § 19 femte stycket ifrågavarande pensionsreglemente icke kunnat mot stadgandet i 67 § utsökningslagen meddelas, finner gott fastställa

dels ifrågavarande löne- och pensionsstater i ovan intagna delar,

dels ock, med nyss berörda undantag, pensionsreglementet, § 22 såsom paragrafen lyder enligt Stadsfullmäktiges beslut den 29 januari 1931, i vad reglementet avser befattningshavarna vid rådhusrätten och magistraten.

Tillika finner Kungl. Maj:t, i enlighet med Stadsfullmäktiges därom den 16 december 1929 fattade beslut, gott förordna, att de allmänna villkor och bestämmelser, som enligt Stadsfullmäktiges beslut den 27 juni 1921 med däri sedermera gjorda ändringar gällde för tillämpningen av 1921 års lönestat för Västerås stads befattningshavare jämte därtill hörande övergångsbestämmelser, skola i tillämpliga delar gälla även den nu fastställda lönestaten.

Detta meddelas länsstyrelsen till kännedom och för vederbörandes förständigande. Ett exemplar av pensionsreglementet, försett med bevis om fastställelsen, bifogas (Bil. A.) *)

Stockholms slott den 20 mars 1931.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:
GUSTAF ADOLF.

N. Gärde.

---

*) Likalydande med det i Stadsfullmäktiges protokoll för den 16 december 1929 intagna reglementet med det tillägg till § 22, som beslutats av Stadsfullmäktige den 29 januari 1931, samt med uteslutning av § 19 femte stycket. (Noten av Stadsfullmäktiges sekr.).

N:o 25.

Ang. fastställelse av ny lönestat samt pensionsreglemente för rådhusrätten och magistraten.

Gustaf etc. Vår ynnest etc.

Genom beslut den 14 mars 1930 har Kungl. Maj:t medgivit, att med åtgärder för återbesättande av borgmästarebefattningen i Västerås finge ytterligare anstå till den 1 september 1930, ävensom ålagt vederbörande att i god tid dessförinnan till Kungl. Maj:t inkomma med förslag till ny lönestat för befattningen.

Vid sammanträde den 26 juni 1930 hava tadsfullmäktige i Västerås beslutat,

att, beträffande ny lönestat för borgmästaren, avlöningen från och med den dag ny befattningshavare tillträdde tjänsten skulle för år räknat utgöra 9,000 kronor jämte tre ålderstillägg à 456 kronor efter tre, sex och nio års tjänstgöring, allt i överensstämmelse med avlöningen i 48:de lönegruppen i den av Stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagna lönestaten för stadens befattningshavare;

att, i fråga om pensionsstat för borgmästarebefattningen, skulle gälla, att sportelinkomsterna av tjänsten beräknades till ett belopp av 10,000 kronor årligen; samt

att för befattningen i övrigt skulle i tillämpliga delar gälla, vad i Kungl. Maj:ts brev den 18 november 1921 angående arbetsordning och lönestat för Magistraten och Rådhusrätten i Västerås funnes föreskrivet.

Sedan Magistraten i staden i en till länsstyrelsen i Västmanlands län ingiven underdånig skrivelse anhållit, att Stadsfullmäktiges ovanberörda beslut måtte fastställas av Kungl. Maj:t, därvid Magistraten tillika hemställt, att Kungl. Maj:t måtte förordna, att borgmästaren skulle äga åtnjuta en årlig semester av en och en halv månad samt att såsom arvode till vikarie skulle från stadskassan utgå 400 kronor i månaden, har länsstyrelsen med underdånigt utlåtande den 26 augusti 1930 överlämnat samma framställning jämte till ärendet hörande handlingar.

Efter det Stadsfullmäktige sedermera vid sammanträde den 28 augusti 1930 uppdragit åt stadens lönenämnd att å Stadsfullmäktiges vägnar fatta beslut i anledning av Magistratens sist omförmälda hemställan har Lönenämnden den 30 i samma månad förklarat sig godkänna densamma; och har Magistraten, under åberopande av vad sålunda förekommit, därefter i ny underdånig skrivelse, som av länsstyrelsen med eget yttrande den 3 september 1930 till Kungl. Maj:t överlämnats, upprepat sin hemställan i denna del.

N:o 25.
Ang. fastställelse av ny lönestat samt pensionsreglemente för rådhusrätten och magistraten.

Kungl. Maj:t finner gott *dels* fastställa Stadsfullmäktiges ovanberörda beslut den 26 juni 1930 *dels ock* förordna, att innehavare av borgmästarebefattningen skall äga åtnjuta en årlig semester av en och en halv månad samt att såsom arvode åt vikarie för borgmästaren skall från stadskassan utgå ett belopp av fyrahundra kronor i månaden.

Tillika anbefaller Kungl. Maj:t vederbörande att omedelbart vidtaga åtgärder för återbesättande av borgmästarebefattningen.

Detta meddelas länsstyrelsen till kännedom och för vederbörandes förständigande.

Stockholms slott den 20 mars 1931.

Under Hans Majestäts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:
GUSTAF ADOLF.

N. Gärde.

N:o 26.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till Västerås Konstförening.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogad till Stadsfullmäktige ställd skrivelse har styrelsen för Västerås konstförening under erinran att Stadsfullmäktige förut iklätt sig viss utgift i och för tillkomsten av ett konstmuseum i staden och för den årliga museiverksamheten och under meddelande, att i avbidan på erhållande av lotterimedel härför annan utväg måste anlitas för anskaffning av lokaler för föreningens konstsamlingar i vilket avseende yppats möjligheter att förhyra lokaler uti byggnad å tomten n:r 145 västra kvarteret (byggnaden i framställningen kallad "Kullska huset") hemställt om ett årligt kommunalt anslag under 10 år räknat från den 1 oktober 1931 å 2,500 kronor för uppehållande av föreningens museiverksamhet.

Som förutsättningen för lokalernas upplåtande är en 10-årig hyrestid och det kommunala bidraget skulle, som i framställningen framhållits, vara en garanti för hyresvärdens omkostnader för lokalernas inredning, har Drätselkammaren i anslutning till den principiella ställning, Stadsfullmäktige förut intagit till frågan om kommunalt understöd

N:o 26. *Ang. anslag till Västerås Konstförening.*

åt föreningens verksamhet intet att erinra emot den begärda anslagstiden och får därför i överensstämmelse härmed för sin del föreslå,

att Stadsfullmäktige ville bifalla framställningen och alltså under en tid av 10 år från den 1 oktober 1931 anvisa ett årligt anslag å 2,500 kronor för uppehållande av Västerås Konstförenings verksamhet att utgå av i respektive årsbudgeter uttaxerade medel, vad angår sista kvartalet under innevarande år av det i årets stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 2 april 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås Konstförening har i skrivelse av den 5 dec. 1927 hos Stadsfullmäktige hemställt om upplåtelse av tomt för ett blivande konstmuseum, ävensom anhållit om ett årligt anslag à kronor 2,500: — till bestridandet av driftskostnaderna för museets verksamhet. Vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 26 januari påföljande år beviljades den gjorda framställningen och Stadsfullmäktige beslöto efter Drätselkammarens tillstyrkande bl. a., att konstföreningen under fem år från det museet för allmänheten upplåtits, för museiverksamheten anvisa ett årligt anslag av kronor 2,500:—, att utgå av uttaxerade medel.

Under den tid, som sedan dess förflutit, ha de förhoppningar man ställde på erhållande av lotterimedel icke infriats. Ansökningen vilar alltjämt hos vederbörande myndigheter och då något avslag på den gjorda framställningen icke meddelats, förefinnas utsikter, att ansökningen framdeles skall vinna bifall. När detta kan komma att ske är emellertid ovisst och konstföreningen anser sig under sådana förhållanden icke stå till svars med, att ha sina samlingar magasinerade. Då det i dagarna yppats ett tillfälle att förhyra en lämplig lokal med ett särdeles centralt läge, har konstföreningen i detta gynnsamma tillfälle sett en framkomlig väg, att under en övergångsperiod på tio år få sina samlingar inrymda i lämpliga lokaler och därigenom tillgängliga för allmänheten, samtidigt som verksamheten för konstens popularisering kan upptagas och bedrivas på ett

N:o 26.
Ang. anslag till Västerås Konstförening.

mera ändamålsenligt sätt än tidigare varit fallet. Den byggnad, varom det är fråga att förhyra, är det s. k. Kullska huset, som äges av redaktör Anders Pers. Byggnaden innehåller tio rum och skall under sommaren renoveras såväl ut- som invändigt samt förses med värmedelning m. m.

Det hyresbelopp, som preliminärt avtalats med ägaren, utgör kronor 2,500:— pr år inclusive värme och kan anses vara synnerligen lågt samt visar en från ägarens sida generös välvilja för att stödja det planerade företaget.

Vad angår kostnaderna för driften av det genom ifrågavarande lokalers förhyrande upprättade konstmuseet, synes dessa bli synnerligen rimliga, men det står dock klart för föreningen, att utan ett årligt bidrag à kronor 2,500:— från Västerås stads sida, föreningens museiverksamhet icke kan uppehållas. Då hyreskontraktet med fastighetsägaren skulle upprättas för en tid av tio år, borde redan nu bidraget garanteras för denna tid och skulle ett sådant beslut från Stadsfullmäktiges sida komma att utgöra en slags borgen för kontraktets fullgörande.

De årliga utgifterna äro beräknade enligt följande: hyra kr. 2,500:—, försäkringar kr. 400:—, lyse kr. 350:—, städerska kr. 360:—, biljettförsäljerska kr. 600:—, annonser, trycksaker, telefon, skrivmaterial, porto, transporter m. m. kr. 690:— eller sammanlagt kr. 4,900:—.

På inkomstsidan har man att räkna med entréavgifter kr. 400:—, hyror från utställningslokalerna kr. 300:— samt nu begärda anslag från Västerås stad kr. 2,500:— eller sammanlagt kr. 3,200:—. De ytterligare erforderliga kronor 1,700:— hoppas föreningen kunna erhålla på annat håll.

Tydligt är, att Västerås konstförening genom detta erbjudande att förhyra den ifrågasatta byggnaden, ställts inför en mycket god lösning av den ofta dryftade museifrågan. Föreningens värdefulla samlingar kunna åter komma till sin rätt, samtidigt som de räddas ur de risker för vanvård en magasinering alltid innebär. Västerås Konstförening får därför hemställa,

att Stadsfullmäktige ville för uppehållande av föreningens museiverksamhet anvisa ett årligt anslag à kronor 2,500:— att utgå under tio år räknat från den 1 okt. 1931.

Västerås i februari 1931.

För Västerås Konstförening:
WALTER MURRAY.
Ordförande.

Helge Svensson.
Sekr.

N:o 26. *Ang. anslag till Västerås Konstförening.*

Denna framställning upptages av undertecknade såsom egen motion.

E. EDV. KARLSSON. HJALMAR THYRESSON.

CARL HEDBERG. EINAR KEIJSER.

KARL JOHANSSON.

N:o 27.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag för utvidgningar vid nya gasverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av den i större omfattning än vad tidigare beräknats ökade förbrukningen inom staden av gas har vatten- och gasverksstyrelsen ansett en utvidgning av gasverkets ungsbatteri med 2 stycken 3-kammarugnar vara behövlig och samtidigt härmed även en del mindre anordningar för kokssorteringen m. m.

Med en redogörelse för den beräknade gaskonsumtionen och den verkliga, utvisande att den för 1934 beräknade redan uppnåtts under år 1930 och med angivande av de skäl, som tala för att utvidgningen bör avse två i stället för en ugn, har Vatten- och Gasverksstyrelsen i bifogade till Stadsfullmäktige ställda skrivelse anhållit om anvisande av ett anslag av lånemedel å 160,000 kronor för utökning av gasverkets ungsbatteri med två stycken 3-kammarugnar av samma storlek som de nuvarande samt för mindre tillbyggnader vid kokssorteringsverket och uppförande av ett förrådsskjul.

För egen del får Drätselkammaren såsom yttrande i ärendet hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta bifalla framställningen och bemyndiga Drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t beslutet i vad det avser anslagets gäldande genom lån samt att tillsvidare bestrida ifrågavarande uppgift genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom kunde komma att överskridas, finge be-

gära Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga.

N:o 27.
Ang. anslag för utvidgningar vid nya gasverket.

Västerås den 16 april 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då Vatten- och Gasverksstyrelsen år 1927 framlade sitt förslag till nytt gasverk vid Kungsängen, hade styrelsen beräknat, att den enskilda gasförbrukningen skulle under ett antal år framåt för varje år öka med 5 % i förhållande till nästföregående år. De nu gångna åren ha emellertid uppvisat en ökning, som uppgår till nära tre gånger den beräknade, eller för år 1929 med 17 % och för år 1930 med 12,3 %. Konsumtionen, som beräknades för år 1932, har sålunda uppnåtts redan år 1929 och den för år 1934 beräknade har överskridits av verkliga siffran för år 1930.

Beräknade och verkliga konsumtionssiffrorna framgå av följande sammanställning.

År	Beräknad enskild förbrukning enl. 1927 års förslag, kubikmeter	Verklig enskild förbrukning kubikmeter	Anmärkningar
1928	1,050,000	1,084,000	
1929	1,100,000	1,269,000	Gaspriset sänkt till 18 öre.
1930	1,160,000	1,426,500	
1931	1,215,000		Gaspriset sänkt till 16 öre.
1932	1,275,000		Beräknades att gaspriset skulle sänkas till 16 öre.
1933	1,340,000		
1934	1,400,000		
1935	1,470,000		
1936	1,550,000		Beräknades att gaspriset skulle sänkas till 14 öre.
1937	1,630,000		
1938	1,710,000		
1939	1,800,000		
1940	1,890,000		Beräknades att gaspriset skulle sänkas till 12 öre.

N:o 27.
Ang. anslag för utvidgningar vid nya gasverket.

Den första utbyggnaden av ugnsbatteriet omfattade 2 st. 3-kammarugnar och i sin utbyggnadsplan räknade styrelsen med att år 1933 uppföra ytterligare en 3-kammarugn.

Det är självfallet att den hastiga ökningen i gaskonsumtionen medför rubbningar i utbyggnadsplanen och av siffrorna härovan framgår, att tiden redan nu är inne att utöka ugnsbatteriet.

Verkställda utredningar hava emellertid givit vid handen, att även med en något mindre ökning i gaskonsumtionen för närmaste årne framåt, än som kännetecknat den gångna tiden, det är ekonomiskt fördelaktigare och i flera avseenden lämpligare att utföra den nu erforderliga tillbyggnaden med två stycken 3-kammarugnar än med en dylik ugn. Dels ställer sig nämligen anläggningskostnaderna för två ugnar samtidigt lägre, än om ugnarna uppföras var för sig under olika tidpunkter, dels måste efter den nu ifrågasatta utbyggnaden tre ugnar arbeta kontinuerligt och vid en så pass omfattande drift bör verket vara utrustat med en ugn som reserv, för det fall att någon av de igång varande ugnarna skulle bliva defekt. Vidare bör vid en kommande avställning av en ugn i och för ommurning, vilket beräknas äga rum senast år 1935, en reservugn finnas att tillgå.

Kostnaden för 2 st. 3-kammarugnar inkl. grund samt isoleringsbeklädnaderna till förhindrande av värmeutstrålning äro beräknade till 150,000 kronor.

Under de år, verket varit i drift, har det visat sig, dels att en tillbyggnad till sorteringsverket för beredande av plats för sorterad koks bör komma till utförande, dels att ett transportband och sorteringsanordning för stybb erfordras och dels att en mindre byggnad för förvaring av material är av behovet påkallad. Dessa mindre anläggningar beräknas kosta 10,000 kr.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville för utökning av gasverkets ugnsbatteri med 2 st. 3-kammarugnar av samma storlek som de nuvarande samt för mindre tillbyggnader vid kokssorteringsverket och uppförande av ett förrådsskjul anvisa 160,000 kronor att utgå av lånemedel.

Västerås den 7 april 1931.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 28.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till ledningsarbeten i Engelbrektsgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Överlämnande en framställning ställd till Stadsfullmäktige från Vatten- och Gasverksstyrelsen angående anvisande av ett anslag ur de tekniska verkens amorteringsfond å 21,500 kronor för utdragning av de allmänna ledningarna i Engelbrektsgatan mellan Rudbecksgatan och Knutsgatan, får Drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet och vid det förhållande, att detta ledningsarbete är föranlett av redan påbörjad bebyggelse av kvarteren Gösta och Gunvald med större bostadshus, tillstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 16 april 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till styrelsen hava framställningar gjorts om utsträckning av allmänna ledningar till kvarteren Gösta och Gunvald, inom vilka större bostadshus äro under uppförande. I detta fall erfordras ledningsanläggningar i Engelbrektsgatan med utgångspunkt från Rudbecksgatans ledningar samt för vatten- och gasledningarne anslutning även till ledningarne i Knutsgatan för erhållande av cirkulation och god matning. I Rudbecksgatan ligger avloppet på tillräckligt djup för att från detsamma kunna utsträcka ett avlopp i Engelbrektsgatan.

Kostnaderna äro beräknade till 26,000 kr. Det enskilda bidraget uppgår till 4,500 kr. och skulle alltså på stadens andel komma 21,500 kr. Anläggningen har enligt verkställd utredning funnits kunna bliva ekonomiskt bärande, vartill kommer att även tomter utefter Engelbrektsgatans västra sida kunna erhålla anslutning till samma ledningsutsträckning.

På grund av det anförda får Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställa,

N:o 28.
Ang. anslag till ledningsarbeten i Engelbrektsgatan.

att Stadsfullmäktige ville för utdragning av allmänna ledningar i Engelbrektsgatan mellan Rudbecksgatan och Knutsgatan anvisa ett anslag av 21,500 kronor att utgå ur Tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 7 april 1931.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 29.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till ledningsarbeten uti Freja- och Runebergsgatorna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För att med Drätselkammarens yttrande tillställas Stadsfullmäktige har Vatten- och Gasverksstyrelsen till Drätselkammaren överlämnat en framställning angående anvisande ur de tekniska verkens amorteringsfond av ett anslag å 3,000 kronor för ledningsutsträckningar i Freja- och Runebergsgatorna till i framställningen närmare angivna tomter och med anknytning till ledningarna i Malmabergsgatan och får Drätselkammaren nu såsom sitt yttrande i ärendet tillstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 16 april 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På därom gjorda framställningar och för avhjälpande av sanitära missförhållanden föreslår styrelsen utsträckning av stadens allmänna ledningar dels i Frejagatan till tomterna Pluto 6 och Freja 35 b, och dels i Runebergsgatan till tomten Freja 5 med utgångspunkt i båda fallen från Malmabergsgatans ledningar. Anläggningskostnaderna äro beräknade till:

N:o 29
Ang. anslag till ledningsarbeten uti Freja- och Runebergsgatorna.

för Frejagatan	5,300: —	
för Runebergsgatan	2,000: —	7,300: —
De enskilda bidragen skulle utgöra:		
för tomterna vid Frejagatan	2,820: —	
för tomten vid Runebergsgatan	1,440: —	4,260: —
Och skulle sålunda stadens andel bliva Kr.		3,040: —

Anläggningarne hava enligt verkställd utredning funnits kunna bliva ekonomiskt bärande. I den mån ytterligare bebyggelse äger rum utefter här ifrågavarande gator är avsett att utsträcka de föreslagna ledningarne och bliver därefter det ekonomiska resultatet bättre än vad nu är fallet.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville ur Tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av i runt tal 3,000:— kronor för ledningsutsträckningar i Frejagatan och Runebergsgatan till de i det föregående angivna tomter samt med anknytning till ledningarne i Malmabergsgatan.

Västerås den 7 april 1931.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 30.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd åt Västerås Teateraktiebolag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren överlämnar härmed för avgörande till Stadsfullmäktige en framställning från styrelsen för Västerås Teateraktiebolag angående fortsatt kommunalt understöd åt bolaget, i vilket avseende föreslagits, att bolaget skulle erhålla antingen ett årligt anslag under åren 1931

N:o 30.
Ang. understöd åt Västerås Teateraktiebolag

och 1932 å 5,000 kronor eller ock för samma tid de nöjesskattemedel, som inflyta till stadskassan från föreställningar å teatern, och får Drätselkammaren därvid, under åberopande av att förhållandena icke ändrats på sådant sätt, att därav anledning uppkommit att nu indraga understödet, samt att Drätselkmamaren funnit formen för detsamma enligt det senare alternativet i framställningen vara att föredraga, hemställa

att Stadsfullmäktige på det sätt ville bifalla framställningen, att Stadsfullmäktige ville besluta för åren 1931 och 1932 bevilja Västerås stads Teateraktiebolag ett understöd, motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern.

Västerås den 16 april 1931.

För Drätselkammaren:
CARL BÄCKMAN.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Med anledning av en framställning från undertecknat bolag i november 1929 därom, att Drätselkammaren ville hos tadsfullmäktige utverka ett anslag såsom understöd åt bolaget att utgå från och med år 1929 och tills vidare med 5,000 kronor årligen, ingick Drätselkammaren i december samma år till Stadsfullmäktige med förslag, att Stadsfullmäktige måtte för vartdera av åren 1929 och 1930 anvisa ett anslag å nämnda belopp såsom understöd åt teaterbolaget. I motiveringen till detta förslag anförde Drätselkammaren — under erinran, att staden vore huvuddelägare i bolaget och att Drätselkammaren redan tidigare förberett Stadsfullmäktige på nödvändigheten att genom direkt understöd upphjälpa bolagets ekonomi — att Drätselkammaren ville tillstyrka, att staden lämnade bolaget sådan hjälp, men att denna borde vara till tiden begränsad, för att staden skulle hava möjlighet att tid efter annan pröva behovet av fortsatt understöd, varför det då tillstyrkta understödet för åren 1929 och 1930 i avseende härå borde betraktas som det första avsnittet.

Vid behandling den 30 december 1929 av berörda framställning blev Drätselkammarens förslag nära nog enhälligt av Stadsfullmäktige godkänt.

N:o 30.
Ang. understöd åt Västerås Teateraktiebolag

I fråga om berörda framställnings innehåll hänvisas till Stadsfullmäktiges tryckta handlingar för den 30 december 1929, N:o 87.

Såsom bestyrkes av närlagda förvaltningsberättelser för åren 1929 och 1930 har det av staden sålunda lämnade understödet i huvudsak använts till motsverkande av ytterligare förluster och till ett högst nödigt upphjälpande av bolagets likviditet.

En del omändrings- och underhållsarbeten, som omnämndes i den förra framställningen, men som det visat sig vara möjligt att uppskjuta, hava i stället fått anstå. Nu är det icke möjligt att uppskjuta dem längre.

Det ökade krav på bolagets kassa, som föranledes härav och av önskvärdheten att något börjar göras för renovering och komplettering av inventarier och rekvisita ävensom möjligen att någon dekorering av teatersalongen kommer till stånd, kan bolaget icke tillgodose utan fortsatt hjälp av staden.

Skulle Drätselkammaren anse formen av direkt understöd från stadskassan, såsom för åren 1929 och 1930, vara mindre tilltalande, vill bolaget hänvisa till den utvägen, att den nöjesskatt, som härflyter från tillställningar på teatern, överlämnas till bolaget såsom understöd. Visserligen erhåller bolaget av allt att döma då icke fullt så stor summa årligen som 5,000 kronor, men får bolaget i så fall söka inrätta sig efter den knappare tillgången. Enligt uppgift i ovanberörda framställning i november 1929 uppgick den under år 1928 från teatern inlevererade nöjesskatten till något över 3,600 kronor. Motsvarande siffror för åren 1929 och 1930 framgå av närlagda uppgift från stadskamrerarekontoret.

På grund av det anförda hemställer bolaget

att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige utverka, att för år 1931 och följande år beviljas bolaget antingen kommunalt understöd med förslagsvis 5,000 kronor årligen eller ock en summa motsvarande det belopp av nöjesskattemedel, som inflyter till stadskassan från föreställningar å teatern.

Västerås den 26 mars 1931.

Västerås Teateraktiebolag:

AXEL SUNDSTRÖM.

N:o 30.
Ang. understöd åt Västerås Teateraktiebolag

REDOGÖRELSE

över influten nöjesskatt vid anordnade nöjestillställningar å Västerås teater under åren

	1929:	1930:
För biografföreställningar	3,452: 05	3,428: 50
För revyer	516: 60	570: 70
Kronor	3,968: 65	3,999: 20

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 2 april 1931.

OSCAR ANDERSSON.

Västerås Central-Tryckeri 1931

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Redogörelse

över Västerås stads räkenskaper för år 1930.

Huvudräkning.

Debet:

Tillgångar vid årets början:		
Enligt föregående års balansräkning		35,163,745: 61
Inkomster under året:		
Enligt Drätselkammarens redogörelse	6,326,586: 97	
Köttbesiktningsbyrån	29,706: 50	
Reserverade köpeskillingsmedel	591,653: 96	
Hamnen 160,154: 53		
Djuphamnen 72,474: 90	232,629: 43	
Vedgården	57,977: 40	7,238,554: 26
Värdeökningar under året:		
Kapitalavbetalningar under året	400,042: 03	
Inköp av fastigheter	57,900: 85	
Tillbyggnad av Hammarby skola	125,000: —	
Inköp av inventarier	22,740: 90	
Kapitalavbetalningar å andel i lån för nämnder och styrelser enligt särskilda redogörelser	193,035: 26	798,719: 04
Skulder vid årets slut:		
Fonderade skulder	14,403,159: 03	
Tillfällig upplåning	3,495,586: 68	
Ogulden köpeskilling	84,266: 84	
Reserverade medel att av Drätselkammaren tillhandahållas för bestämda ändamål	1,166,950: 18	
Reserverade anslag	7,866: 12	
Fonderade medel	1,065,183: 17	
Underlydande styrelsers skulder enligt särskilda redogörelser	6,394,211: 28	26,617,223: 30
	Kronor	69,818,242: 21

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Kredit:

Skulder vid årets början:

Enligt föregående års balansräkning			26,259,263: 69

Utgifter under året:

Enligt Drätselkammarens redogörelse			6,283,808: 67	
Köttbesiktningsbyrån			26,712: 28	
Reserverade köpeskillingsmedel			114,895: 59	
Hamnen		140,016: 03		
Djuphamnen	110,821: 31			
varifrån avgår årets uttaxering, upptagen i Drätselkammarens redogörelse	38,346: 41	72,474: 90	212,490: 93	
Vedgården			48,971: 13	6,686,878: 60

Värdeminskningar under året:

Kapitalavbetalningar å lån	187,192: 30		
Inkomster av försålda fastigheter	575,200: 88		
Nedskrivning å värdet av d:o	63,000: —		
Inkomster av försålda inventarier	10,403: —		
Avskrivning å inventarier m. m.	207,631: 14	1,043,427: 32	
Avskrivning å lager och skuld för vedgården		9,006: 27	1,052,433: 59

Behållning år 1930:

Överskott i stat	42,778: 30	
Hamnen	20,138: 50	
Köttbesiktningsbyrån	2,994: 22	
Reserverade köpeskillingsmedel	476,758: 37	542,669: 39

Tillgångar vid årets slut:

Fastigheter	17,175,295: 79	
Inventarier	768,933: 81	
Materialier	226,266: 87	
Aktier, värdepapper och fodringar tillhörande kapitaltillgångarna	5,903,466: 62	
Förråd och andra naturapersedlar	204,938: 83	
I bank innestående	37,415: 01	
Fodringar	8,474,278: 66	
Förskotterade medel	2,456,205: 19	
Kontant	30,196: 16	35,276,996: 94
	Kronor	69,818,242: 21

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Inkomster:

Räntor och aktier:

Obligationslån	288,025: 47	
Andra amorteringslån	99,562: 61	
Andra lån och skulder	49,738: 34	
Aktier	19,200: —	456,526: 42

Kapitalavbetalningar:

Obligationslån	136,040: 77	
Andra amorteringslån	54,488: 69	190,529: 46

Fattigvård:

Enligt Fattigvårdens räkenskaper:

Allmänna fattigvården	70,358: 66	
Ålderdomshemmet	135,840: 42	206,199: 08

Barnavård:

Enligt Barnavårdsnämndens räkenskaper	22,673: 64

Folkskola:

Statsbidrag		388,304: 63	
Anslag från Vahlbäckska fonden		2,000: —	
Arrendemedel		37: —	
Hyresmedel		7,097: 62	
övriga inkomster:			
Telefonavgifter	49: 60		
Skomakerislöjd	2,070: 35		
Slöjdmaterial för flickor	1,783: 14		
Försäljning av varm mjölk	594: 41		
Återbetalda löner	964: 23		
Terminsavgifter	175: —		
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten	141: 60		
Diverse	112: 30	5,890: 63	403,329: 88

Fortsättningsskola:

Statsbidrag	9,370: 50	
Inkomst från skolköken	2: 47	9,372: 97
Transport		1,288,631: 45

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

		Transport	1,288,631:45
Högre Folkskola:			
Statsbidrag			17,015:22
Andra undervisnings- och bildningsanstalter:			
Lärlings- och yrkesskolan:			
Statsbidrag till:			
Avlöning åt rektor och lärare	18,622:26		
Inköp av stadigvarande undervisningsmaterial	2,103:97		
Underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial	690:81		
Landstingsbidrag	4,000:—		
Avkastning av donationer och fonder	357:40		
Lärjungeavgifter	6,587:60		
Säljbar produktion	1,717:50		
Ersättning av fackskolan för belsyning, uppvärmning, renhållning och städning	2,258:65		
Avgifter för telefonsamtal	9:—		36,347:19
Hälso- och sjukvård:			
Statsanslag åt Sundhetsinspektören	1,100:—		
Betalda utryckningar med ambulansautomobilen	260:—		
Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	725:84		
Protokollslösen	420:—		
Telefonavgifter	278:—		
Vågavgifter från Köttbesiktningsbyrån	2,866:90		
Ränta å checkräkning	9:64		5,660:38
Gator, vägar, planteringar o. d.			
Gatuläggningen:			
Årligt bidrag av A.-B. Yngwe Swenson för omläggning av del av Stora gatan	300:—		
Automobilskattemedel	43,386:86		
Inkomster från div. gator	234:50		
Återlämnad sten från Munkgatan	1,395:—		
Ersättning för arbeten å Kopparbergsvägen av Yngwe Swenson	238:18		
Ersättning av Asea å Villagatan	62:40		
D:o av Asea å Kopparbergsvägen	53:49		
D:o av Asea å Stora gatan	1,612:50		
D:o av Länstidningen för trottoar i Stora gatan vid nya huset	585:66	47,868:59	
		Transport	47,868:59 1,347,654:24

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

	Transport	47,868:59	1,347,654:24
Vägar:			
Automobilskattemedel:			
Ordinarie andel	43,000:—		
För Stockholmsvägen, utjämningsandel	16,000:—		
Vägskatt för:			
år 1929 ... 395:26			
år 1390 ... 5,181:63	5,576:89		
Ersättning för väggrusning:			
Föreningsgatan ... 32:89			
Stohagsvägen ... 106:95			
Div. gator ... 118:29			
Blåsbovägen ... 937:30			
Kv. Edvard 4 ... 56:70			
Sandgärdsgatan ... 9:08			
Köpingsvägen ... 25:—			
Jakobsbergsföreningen 258:50			
Aseas vägar ... 125:—			
Västra tomtägarefören. 273:05			
Hammarby d:o ... 78:30			
Gasverksvägen ... 569:70	2,590:76		
Av Flygkåren för körning med vägskrapan	15:—		
Vägunderhåll till Malma grustag	2,249:39		
Ersättning för nedsättning av 2:ne rännstensbrunnar i Pilgatan av Asea	354:90	69,786:94	
Planteringar:			
Ersättning från Kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna m. m.	4,100:—		
För vård av Slottsparken	1,000:—		
Försäljningsmedel och växtdekorationer	4,473:23		
För vård av parken vid Asea	500:—		
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten	396:—	10,469:23	
Gatubelysning:			
Ersättning för:			
belysning å hamnen	840:—		
skada å belysningsstolpe	27:43	867:43	
	Transport	128,992:19	1,347,654:24

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

	Transport	128,992: 19	1,347,654: 24
Gaturenhållning:			
Avgift från skolkassan för renhållning av gatorna vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Djäknebergsskolorna	1,000: —		
Avgift från Hamnstyrelsen för renhållning av gatorna vid hamnen	1,800: —		
Återlämnad material	4: 80		
Grus, sand, kross och singel	1,784: 65	4,589: 45	133,581: 64

Renhållningsverk:

Försäljning av:		
Stallströ och sopor	2,239: 50	
Torvmullspudrett	6,528: 60	
Torvmull	371: 25	
Hämtningsavgifter	45,603: 50	
Försäljning av kärl	1,394: 50	
Transport av svinmat till Malma	1,500: —	
Uppsamling av svinmat i staden	7,841: 19	
Diverse	1,218: 30	66,696: 84

Svingård:

Försäljning av fläsk m. m.	46,980: 97

Avloppsledningar:

Enligt Vatten och Gasverkets redogörelse	68,923: 05

Vattenledningsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	209,618: 51

Gasverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	375,289: 14

Elektricitetsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	712,196: 93

Andra kommunens affärsföretag:

Kallbadhuset:

Badavgifter m. m.	2,320: 53	
Transport	2,320: 53	2,960,941: 32

Transport		2,320:53	2,960,941:32
Varmbadhuset:			
Badavgifter m. m.		74,317:04	
Båttrafiken:			
Persontrafik	17,340:89		
Godstrafik	170:50		
Försålda livbälten	96:—	17,607:39	94,244:96

Brandväsen:

För utförda arbeten i verkstäderna	6,710:29	
Ersättning för skötsel och underhåll av ambulansautomobilen	3,000:—	
Ersättning för eldning åt polisen	100:—	
Ersättning för skötsel och tillsyn av enskilda brandskåp	135:—	
Garagehyra för stadens lastbil	200:—	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten	395:19	
Diverse inkomster	598:82	
Hyresmedel för befäl och manskap	5,301:44	16,440:74

Fastighetsförvaltningen:

Egendomar inom stadsplanen:			
Stadshotellet		74,881:55	
Sundinska huset		12,702:50	
Tullhuset		575:01	
Paviljongen i Stadsparken		2,535:98	
Gårds- och tomtfastigheter		176,375:43	
Hamnmagasinen		20,974:02	
Hamnplanen		25,283:71	
Hamnpaviljongen		3,500:—	
Kabinettet		1,485:05	
Omnibusstrafikstation		3,100:—	
Bidrag av Systembolaget till restaurering av lokaler i Stadshuset		9,267:82	
Diverse inkomster		1,129:35	
		331,810:42	
Jordar och andra fastigheter:			
Egendomen Carlsberg	2,215:—		
Hästholmarna: Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba	4,500:—		
östra holmen	2,000:—	6,500:—	
Transport	8,715:—	331,810:42	3,071,627:02

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

		Transport	8,715:—	331,810:42	3,071,627:02
Div. jordägor:				
Arrende för:				
östra utmarken ...	12,600:—			
Västra d:o	4,440:—			
Viksäng	385:—			
Div. arrenden	2,649:27			
Arrende för fiskvatten	235:—			
Hyresmedel	21,616:—			
Utdelning från Norrbo allmänning	46:88	41,972:15	50,687:15	
Lantegendomar under eget bruk:				
Diverse jordbruksprodukter		74,639:73		
Ladugården		12,959:19		
Körningar och andra arbeten		12,697:88		
Svingården vid Malma		1,000:—		
Trädgården vid Malma		800:—		
Hyror		2,158:84		
Arrende för potatislotter		449:40		
Diverse		2,841:22		
Försålda djur		5,122:34	112,668:60	
Skogar:				
Årets skogsavverkning			11,030:20	506,196:37

Polisväsen och fångvård:

Statsbidrag för:			
reservpolis 1/3 av 3 poliskonstapelslöner i lägsta lönegruppen		3,465:—	
avlöning till 2 kriminalkonstaplar		8,652:—	
		12,117:—	
Bidrag av Systembolaget för tillsyningsmannens avlöning		2,590:—	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten ...		341:—	
Diverse inkomster		9:50	15,057:50

Allmänna pensionsförsäkringen:

Influtna grundavgifter		4,137:—
	Transport	3,597,017:89

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

		Transport	3,597,017: 89

Övriga förvaltningskostnader:

Stadsfullmäktige och Drätselkammaren:

Ersättning från Riksförsäkringsanstalten	154: —	
Inbetalda revisionsarvoden	3,200: —	
Diverse inkomster	660: 10	4,014: 10

Byggnadsnämnden:

Avgifter för förrättningar m. m.	7,563: 95	

Automobiler:

Inkomster av körningar	12,621: —	24,199: 05

Anslag och bidrag till diverse ändamål:

Återbetalda omkostnader för utredningar	350: —	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten	307: 35	
Återbetalning av arbetslöshetsunderstöd	488: 50	
För ett exemplar av Svenska Stadsförbundets tidskrift	12: —	1,157: 85

Allmänna bidrag av staten:

Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt Kungl. förordningen av den 18/6 1913	27,258: —	
Källarfrihetsmedel	349: 89	27,607: 89

Diverse inkomster:

Bötesmedel	195: 75	
Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor	343: 28	
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000: —	
Hyra för maskiner, försäljning av stadgar m. m.	20: 50	
Överskott å förrådsrörelsen	15,103: 12	
Gottgörelse av statsverket i anledning av Västmanlands regementes indragning	10,000: —	
Veterinär tullbesiktning	71: 50	29,734: 15
	Transport	3,679,716: 83

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Transport		3,679,716: 83

Skatter och liknande avgifter:

Hundskatt	7,350: —	
Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar	1,108: 60	
Skogsaccis	370: 32	
Kommunalutskylder inklusive progressivskatt och tomtören	2,590,177: 21	
Nöjesskatt	47,029: 01	2,646,035: 14

Övriga oförutsedda utgifter:

Ersättning för brandskada å nya annexbyggnaden vid högre allmänna läroverket	835: —	6,326,586: 97
Kronor		6,326,586: 97

Utgifter:

Brist i 1928 års stat		76,153: 46

Räntor och lånekostnader:

Obligationslån	524,385: —	
Andra amorteringslån upptagna från:		
pensionsförsäkringsfonden	62,844: 27	
bostadslånefonden	22,120: 59	
reverslån	94,704: 11	
Andra lån och skulder	118,323: 46	
Lånekostnader: konventeringskostnader och provisioner	24,529: 95	846,907: 38

Kapitalavbetalningar:

Obligationslån	318,000: —	
Andra amorteringslån upptagna från:		
pensionsförsäkringsfonden	20,065: 12	
bostadslånefonden	8,884: 57	
reverslån	53,092: 34	400,042: 03

Fattigvård:

Enligt Fattigvårdens räkenskaper:

Allmänna fattigvården	420,774: 47	
Ålderdomshemmet	274,890: 20	695,664: 67
Transport		2,018,767: 54

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

	Transport	2,018,767:54
Barnavård:		
Enligt Barnavårdsnämndens räkenskaper		92,072:51
Folkskola:		
Underhåll och reparationer av fastigheter	40,040:39	
Anskaffning och underhåll av inventarier	7,070:88	
Löner och arvoden	634,157:09	
Pensioner	9,927:86	
Premier för olycksfallförsäkring	728:69	
Skolträdgårdarna	8,148:84	
Fri undervisningsmaterial	29,627:86	
Undervisningsmaterial för skolornas förråd	2,981:45	
Tandkliniken	21,629:58	
Trycknings- och annonskostnader	938:65	
Lärare- och lärjungebiblioteken	1,169:19	
Skolresor	1,275:—	
Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn	5,499:39	
Vatten, värme och belysning	32,788:39	
Skolbad	4,666:82	
Renhållning	8,829:35	
Diverse utgifter	17,654:85	
Räntor	31,308:—	
Kapitalavbetalningar	25,294:48	883,736:76
Fortsättningsskola:		
Lärarearvoden	13,104:—	
Föreståndarearvode	600:—	
Fri undervisningsmaterial	2,681:87	
Tryck- och annonskostnader	18:—	
Städning och renhållning	269:40	
Material till förråden samt div. utgifter	211:80	16,885:07
Högre folkskola:		
Undervisningsmaterial	747:65	
Löner och arvoden	24,916:98	
Tryck- och annonskostnader	223:92	
Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare m. m.	1,116:69	
Bibliotek	305:10	27,310:34
Allmänna läroverket:		
Underhåll av fastighet	473:65	
Hyresbidrag åt rektor	2,000:—	
Transport	2,473:65	3,038,772:22

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Transport		2,473:65	3,038,772:22
Arvode för simundervisning		430:—	
Terminsavgifter		757:20	
Kostnader i anledning av kvinnliga elevers intagande i gymnasiet		1,011:—	
Ersättning för simundervisningsbad		450:—	5,121:85

Andra undervisnings- och bildningsanstalter:

Högre flickskolan:

Bidrag till lärarinnornas åldertillägg och pensionering	2,676:08		
Arvode för simundervisning	345:—		
Fyllnadspension åt Fr. Hwasser	855:65		
Ersättning för skolbad till Varmbadhuset	450:—	4,326:73	

Arbetareinstitutet:

Föreläsningsverksamheten	3,000:—		
Biblioteket	17,500:—	20,500:—	

Lärlings- och yrkesskolorna:

Bostad åt rektor vid elektrotekniska fackskolan	2,000:—		
Rektorsarvode	2,500:—		
Övriga lärarearvoden	37,985:—		
Inköp av stadigvarande undervisningsmaterial	3,694:04		
Underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial	1,527:90		
Bibliotekskostnader	422:—		
Förbrukning av råvaror	717:67		
Avlöning till lärjungarna för produktivt arbete	371:25		
Stipendier och premier	357:40		
Kostnader för underhåll av lokaler, uppvärmning, städning och renhållning	9,206:86		
Administrationskostnader	2,106:—		
Övriga utgifter	1,604:65	60,492:77	87,319:50

Hälso- och sjukvård:

Allmänna hälso- och sjukvården:

Löner och arvoden	44,285:—		
Pensioner	3,746:46		
Övriga utgifter	16,715:92	64,747:38	
Transport		64,747:38	3,131,213:57

	Transport	64,747:38	3,131,213:57
Bostadsinspektionen:			
Löner och arvoden	3,864:—		
Övriga utgifter	159:83	4,023:83	
Polikliniken för könssjuka:			
Värme, lyse och städning	549:31		
Lokalhyra	600:—		
Telefonavgifter	70:—		
Diverse	348:94	1,568:25	70,339:46

Gator, vägar, planteringar o. d.

Gatuläggningen:			
Kostnader för mindre gatuarbeten och reparation av stensatta gator samt avgäld för nubbstensbrott	34,253:22		
Stensättning å hamnplan	13,202:18		
D:o å Munkgatan	13,353:05		
D:o å Källgatan	12,323:05		
D:o å Sturegatan	3,901:88		
D:o å N. Trädgårdsgatan	4,867:32		
Bro över Svartån, söder om järnvägen	5,248:78	87,149:48	
Vägar:			
Grusning av vägar samt erforderliga vägförbättringar	28,844:13		
Permanentbeläggning av Stockholmsvägen	34,171:82		
Enköpingsgatan	3,259:34		
Köpingsvägen, Södra landsvägen och Lundbyvägen	32,659:19		
Lasarettsvägen	4,198:17		
Skultunavägen	13,436:75		
Skälbyvägen	4,151:88	120,721:28	
Planteringar:			
Löner och arvoden	16,948:50		
Skötsel och underhåll	68,615:50	85,564:—	
Gatubelysning:			
Gasbelysning	23,087:21		
Elektrisk belysning	34,296:40		
Anskaffning av lampor m. m.	1,293:42	58,677:03	
	Transport	352,111:79	3,201,553:03

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

	Transport	352,111:79	3,201,553:03
Gaturenhållning:			
Renhållning och sopning		21,233:37	373,345:16

Hamnar:

Djuphamnen:

Utgifter utöver inkomster			38,346:41

Renhållningsverk:

Anskaffning och underhåll av inventarier		9,012:59	
Löner och arvoden		86,046:76	
Inköp av torvmull		3,545:86	
Stallet		5,425:32	
övriga utgifter		15,766:93	119,797:46

Svingård:

Kraftfoder		17,135:88	
Inköp av grisar		5,039:25	
Avlöningar		4,337:63	
Transport av svinmat och övriga körningar		3,073:75	
Ved, lyse, reparationer och diverse		3,553:27	
Arrende för svingården		5,000:—	
Hyra för ladugården vid Malma m. m.		1,000:—	
Uppsamling av svinmat		7,841:19	46,980:97

Avloppsledningar:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			94,074:65

Vattenledningsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			145,278:03

Gasverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			347,494:75

Elektricitetsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			508,873:41

Andra kommunens affärsföretag:

Kallbadhus:

Avlöningar	1,320:—		
övriga utgifter	3,179:97	4,499:97	
Transport		4,499:97	4,875,743:87

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

		Transport	4,499: 97	4,875,743: 87
Varmbadhus:				
Avlöningar och pensioner		33,158: 59		
övriga utgifter:				
Bränsle	12,095: 15			
Elektrisk belysning	3,373: 49			
Anskaffning och underhåll av:				
inventarier	759: 22			
linne	81: 24			
Underhåll av:				
fastigheter	9,407: 71			
pannor och ledningar	3,806: 91			
Diverse utgifter ...	8,729: 26	38,252: 98	71,411: 57	
Klapphus:				
Underhåll och reparationer			130: 17	
Båttrafiken:				
Underhåll och reparationer		928: 90		
Löner och arvoden		8,630: 07		
Anskaffning och underhåll av inventarier		1,229: 48		
Driftkostnader:				
Smörjoljor, fotogen m. m.	403: 30			
Bränsle	1,384: —	1,787: 30		
Diverse utgifter		191: 25		
Hyra för reservbåt		655: 95		
Inköp av poletter		300: —	13,722: 95	89,764: 66
Brandväsen:				
Pensioner			4,282: 88	
Löner och arvoden			95,645: 50	
Kol, ved, lyse samt kraftström till verkstäderna			3,321: 51	
Diverse utgifter			21,139: 68	124,389: 57
Fastighetsförvaltningen:				
Egendomar inom stadsplanen:				
Rådhuset		2,122: 52		
Polis- och brandstation		35,337: 42		
	Transport	37,459: 94		5,089,898: 10

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Transport	37,459:94		5,089,898:10
Stadshotellet	54,565:89		
Sundinska huset	10,433:83		
Tullhuset	343:70		
Paviljongen i Stadsparken	2,121:50		
Gårds- och tomtfastigheter	84,035:21		
Hamnmagasinen	2,421:10		
Hamnplanen och materialgården	3,431:15		
Hamnpaviljongen	3,917:78		
Kabinettet	1,986:90		
Omnibusstrafikstationen	3,112:80		
Lantegendomar under eget bruk:			
Anskaffning av inventarier	2,109:50		
Arrenden	10,437:—		
Löner och arvoden	49,596:89		
Produkter av egen skörd	29,506:62		
Underhåll och reparationer	2,682:13		
övriga utgifter	22,998:29		
Grundförbättringar	1,646:32		
Kostnader för elektrifiering vid Nordanby och Malma	4,100:—	123,076:75	
Jordar och andra fastigheter:			
Egendomen Carlsberg	1,717:55		
Hästholmarna	10,348:92		
Diverse jordägor	21,584:90		
Omkostnader för stallet o. bindplatser å Kreaturstorget	1,805:47	35,456:84	
Skogar:			
Löner och arvoden	3,608:—		
övriga utgifter	3,312:30	6,920:30	369,283:69

Magistrat och Rådhusrätt:

Anskaffning och underhåll av inventarier	1,176:72	
Löner och arvoden	52,174:63	
Renhållning	1,683:20	
Belysning	427:59	
Uppvärmning	980:58	
Tryck- och annonskostnader	3,545:76	
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	1,678:88	
Olycksfallsförsäkringspremie	19:95	
Läkararvode	94:50	
Transport	61,781:81	5,459,181:79

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

	Transport	61,781:81	5,459,181:79
Telefonavgifter		1,223:15	
Anskaffande av trafikskyltar		107:11	
Kostnader för val		2,170:76	
Oförutsedda utgifter		122:13	65,404:96

Kronouppbörds- och Exekutionsväsen:

Anskaffning och underhåll av inventarier		360:48	
Löner och arvoden		38,013:62	
Kronouppbördskontoret:			
Hyra för tjänstelokal	750:—		
Renhållning	634:70		
Belysning	35:38		
Uppvärmning	100:50	1,520:58	
Exekutionsbiträdenas tjänstelokal:			
Hyra	1,200:—		
Renhållning	534:85		
Belysning	84:25		
Uppvärmning	169:40	1,988:50	
Övriga utgifter:			
Tryck- och annonskostnader	846:16		
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	1,039:39		
Olycksfallsförsäkringspremier	25:61		
Läkararvode för exekutionsbiträden	47:—		
Till exekutionsbitr. för hållande av cyklar	150:—		
Telefonavgifter	607:75		
Oförutsedda utgifter	28:20	2,744:11	44,627:29

Polisväsen och fångvård:

Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar		2,341:32	
Löner och arvoden		213,453:24	
Pensioner		5,140:80	
Renhållning		1,304:68	
Belysning		781:07	
Uppvärmning		1,867:74	
	Transport	224,888:85	5,569,214:04

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

	Transport	224,888:85	5,569,214:04
Övriga utgifter:			
Premier för olycksfallsförsäkring	659:82		
Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten	1,786:53		
Läkararvoden för polisen	1,415:25		
Telefonavgifter	1,757:95		
Oförutsedda utgifter	1,191:62		
Fångars vård och förplägnad å straffängelset	431:84	7,243:01	232,131:86

Allmänna pensionsförsäkringen:

Pensionsnämnden i Västerås:			
Dagtraktamenten för nämndens vice ordförande och ledamöter	236:—		
Arvode åt ordföranden samt bidrag till skrivhjälp	2,700:—		
För läkarebetyg och läkareundersökningar	285:—		
Annonser och kungörelser	56:25		
Papper blanketter och diverse utgifter	302:26	3,579:51	
Pensionsnämnden i S:t Ilian		64:38	
Pensionsnämnden i Lundby		56:37	
Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter, som icke kunnat indrivas		10,059:—	
Bidrag till pensionstillägg och understöd		24,783:52	38,542:78

Övriga förvaltningskostnader:

Stadsfullmäktige och Drätselkammaren:

Anskaffning och underhåll av inventarier	1,808:67		
Löner och arvoden	136,930:23		
Pensioner	2,325:25		
Renhållning	2,361:90		
Belysning	463:65		
Uppvärmning	1,507:07		
Tryck- och annonskostnader	7,850:78		
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	2,438:03		
Olycksfallsförsäkringspremier	60:68		
Transport	155,746:26		5,839,888:68

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Transport	155,746:26		5,839,888:68
Premie för inbrotts- och garantiförsäkring	203:75		
Telefonavgifter	2,035:—		
Hyra för tjänstelokaler	1,200:—		
Diverse och oförutsedda utgifter	1,049:53		
Stallet	3,935:66	164,170:20	
Byggnadsnämnden:			
Anskaffning och underhåll av inventarier	13:60		
Löner och arvoden	23,958:60		
Pensioner	4,450:41		
Kostnader för besiktningar	247:10		
Hantlangning	1,563:73		
Telefon och postavgifter	84:60		
Annonskostnader	156:30		
Rit- och skrivmaterial	635:70		
Lösen av resolutioner samt diverse utgifter	590:75	31,700:79	
Automobiler:			
Underhåll och reparationer	3,361:51		
Löner och arvoden	3,120:—		
Driftkostnader	2,543:85		
Amortering å inköpt lastautomobil enl. Stadsfullmäktiges beslut den 28/6 1928 (2:dra året)	2,659:64		
Diverse utgifter	936:—	12,621:—	208,491:99

Anslag och bidrag till diverse ändamål:

Sociala ändamål:			
Arbetsstugan	2,200:—		
Barnkrubban	2,975:—		
Barnhemmet	500:—		
Natthärbärget	300:—		
Arbetsförmedlingen	3,200:—		
Västerås sjukkassors fortsättningskassa	3,584:—		
Västerås sjukkassa och fortsättningskassa	19,174:25		
Barnhemmet Sparvboet	600:—		
D:o hyra för butik	800:—		
Frälsningsarméns Slumverksamhet	500:—		
Friluft- och folkkonserter	2,000:—		
Transport	35,833:25		6,048,380:67

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Transport	35,833:25		6,048,380:67
Arosgårdens verksamhet	3,000:—		
Nykterhetsnämnden	926:90		
Arbetarnas bildningsförbunds bibliotek	2,000:—		
Anslag till skollovskolonier	8,000:—		
Anslag till Västerås Gymnastikförening	1,000:—		
Anslag till Västmanlands läns sjuksköterskeförening	500:—	51,260:15	

Taxeringsnämnden:

Traktamentsersättningar	1,659:70	
Biträde åt ordförandena	700:—	
Lyse och städning i byrålokal	64:85	
Annonsering	127:45	
Skrivmaterial och diverse	25:41	2,577:41

Diverse utgifter:

Olycksfallsförsäkringspremier för stadens arbetare	2,296:14	
Läkare- och sjukvård samt sjukavlöning för stadens arbetare	6,326:36	
Årsavgift till Svenska Stadsförbundet	1,770:—	
Prenumerationsavgift å Svenska Stadsförbundets tidskrift	720:—	
Representationskostnader	1,011:21	
Omkostnader för resor och mindre utredningar	5,399:48	
Kostnader för utsättande av smörbord	279:09	
Avskrivning å tidigare års förförlust å vedgårdsrörelsen	30,000:—	
Amortering å kostnader för Skultunavägen	25,000:—	
Gäldande av kostnader för överbyggande av Persbobäcken	36,938:72	
Arbetslöshetsunderstöd	3,330:54	
Västmanlands läns pedagogiska bibliotek	50:—	
Årsavgift till Svenska Brandskyddsföreningen	50:—	
Transport	113,171:54	53,837:56 6,048.380:67

Transport	113,171:54	53,837:56	6,048,380:67
Sala—Gysinge—Gävle Nya Järnvägs A.-B.	1,240:34		
Arvoden till mantalsskrivningsombud	56:—	114,467:88	168,305:44

Övriga oförutsedda utgifter:

Anslaget till oförutsedda behov har enligt Stadsfullmäktiges beslut disponerats för följande ändamål:

Till föreläsningskurs enligt beslut den 16/1 1930	320:—		
Deltagande i turistfilmen "Mälardalen" enl. Stadsfullmäktiges beslut den 29/8 1930 § 160	400:—		
Avgift för nyttjanderätt till barnbördsavdelningen å Centrallasarettet enligt beslut	7,200:—		
Förbättringsarbeten å ambulansautomobilen	1,527:50		
Tilläggsanslag till föreningen Västerås Skollovskolonier	3,000:—		
Vårdavgifter för patienter å B. B.-avdelningen i Centrallasarettet under år 1929	3,075:74		
Ombyggnads- och reparationsarbeten i högre allmänna läroverket	22,764:42		
Arbeten efter brandsyn vid högre allmänna läroverket	122:83		
S. Calander för kasserad betonggjutning enligt beslut	217:50		
Arvoden till mantalsombud	3,811:80		
Nya hjulringar till brandverkets utryckningsbil	3,552:60		
Understöd till Västerås Teater A.-B. enligt Stadsfullmäktiges beslut den 30/12 1929	5,000:—		
Centralförbundet för nykterhetskurs i Västanfors enligt Stadsfullmäktiges beslut den 30/8 1930	250:—		
Fattigvårdsstyrelsens anslag till vattenfilter vid ålderdomshemmet	5,900:—		
Till inköp av en stenkross	4,834:63		
1930 års kostnader för utförda arbeten å strandskoningen västerut	5,145:54	67,122:56	6,283,808:67

Överskott i 1930 års stat:

Behållning till år 1931	42,778:30
Kronor	6,326,586:97

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Köttbesiktningsbyrån.

Debet:

Utgifter under året:

Löner och arvoden	19,315:25	
Värme, belysning och vatten	905:22	
Telefonavgifter	216:25	
Tvätt	216:25	
Underhåll av byggnader	120:89	
Hyra	5,000:—	
Premie för olycksfallsförsäkring	69:30	
Diverse utgifter	369:22	
Arvode för utförda förslag till nybyggnad av byrå	500:—	26,712:28

Utgående Balans Konto:

Överskott å rörelsen från föregående år	11,224:49	
Överskott å rörelsen under året	2,994:22	14,218:71
	Kronor	40,930:99

Kredit:

Ingående Balans Konto:

Överskott från år 1929	11,224:49

Inkomster under året:

Influtna besiktningsavgifter	29,706:50
Kronor	40,930:99

Reserverade köpeskillingsmedel.

Debet:

Utgifter under året:

Lagfartskostnader		9,333:—	
Köpeskilling för inköpta fastigheter		57,900:85	
Kostnader för iordningställande av väg å Södra Esplanaden		12,861:43	
Hyra för Köttbesiktningsbyrå m. m.		5,436:—	
Flyttning av hus vid norra småskolan		516:78	
Ränta å köpeskilling		67:50	
För flyttning av elektrisk ledning å kreaturstorget	7,879:52		
För framdragande av vatten-, avlopps- och gasledningar över kreaturstorget	20,900:51	28,780:03	114,895:59
		Transport	114,895:59

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

	Transport	114,895:59
Utgående Balans Konto:		
Reserverade köpeskillingsmedel till år 1931		891,932:24
	Kronor	1,006,827:83

Kredit:

Ingående Balans Konto:		
Reserverade köpeskillingsmedel från år 1930		415,173:87
Inkomster under året:		
Köpeskilling för försålda fastigheter och gatumark	580,587:88	
Ränta å oguldna köpeskillingar	11,051:58	
Diverse	14:50	591,653:96
	Kronor	1,006,827:83

Hamnrörelsens Drift Konto.

Debet:

Hamnen:

Nyanläggningar:		
3:dje årets amortering å kostnaderna för fyrbelysning å Stora Sandskär enligt Stadsfullmäktiges beslut den 23/2 1928 ...	1,000:—	
Resterande del av kostnaderna för ombyggnad av östra kajen	37,907:65	38,907:65
Underhåll och reparationer:		
Underhåll av kajer, dukdalber och båtbryggor	7,882:87	
Underhåll av inventarier och nyanskaffning	1,336:82	
Drift och underhåll av motorbåten	2,358:46	
Underhåll av hamnskjulen	873:45	12,451:60
Löner och arvoden:		16,503:34
Övriga utgifter:		
Hamnkontoret	1,712:16	
Belysning å hamnen	1,469:73	
Renhållning å hamnen	1,858:—	
Transport	5,039:89	67,862:59

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Transport		5,039:89	67,862:59
Årsavgift till Svenska hamnförbundet		300:—	
Olycksfallsersättning till F. Svanström		48:—	
Premier för olycksfalls- och ansvarsförsäkring		682:08	
Premier för brandstodsförsäkring		56:39	
Diverse och oförutsedda utgifter		1,692:90	7,819:26
Räntor å lån:			31,598:14
Kapitalavbetalningar å lån:			17,361:81

Hamnmaskiner:

Löner och arvoden:		10,008:45	
Driftkostnader:			
Strömförbrukning	1,767:05		
Underhåll och reparationer	3,313:82		
Diverse utgifter	262:91		
Kraftström till förrådet	22:—	5,365:78	15,374:23
			140,016:03

Djuphamnen:

Nyanläggningar	4,865:—		
Underhåll och reparationer	4,519:43		
övriga utgifter	1,605:78		
Räntor å lån	71,135:88		
Kapitalavbetalningar	14,386:57	96,512:66	

Hamnmaskiner:

Underhåll och reparationer	4,694:27			
Löner och arvoden	5,313:29			
Strömförbrukning	4,024:06			
övriga utgifter	277:03	14,308:65	110,821:31	250,837:34

Hamnens underhålls- och reparationsfond:

Årets inkomster utöver utgifter å hamnen	20,138:50
Kronor	270,975:84

Kredit:

Hamnen:

Hamnavgifter för varor av:

Ångfartyg i regelbunden trafik		57,314:12	
Andra fartyg		48,937:90	106,252:02
	Transport		106,252:02

		Transport	106,252: 02
Hamnavgifter för fartyg:			
Ångfartyg	13,062: 69		
Segelfartyg		1,400: 64	
Prämfartyg		2,706: 23	17,169: 56
Hyra för:			
Båtplatser		5,705: —	
Upplagsplatser		1,587: 39	
Varuskjul		525: —	
Mark, upplåten för fotogenmagasin		7,350: —	
Varuskjul		700: —	15,867: 39
			139,288: 97
Hamnmaskiner:			
Kranhyror		20,033: 83	
Markhyra för kran n:r 3		150: —	
Diverse		681: 73	20,865: 56
			160,154: 53
Djuphamnen:			
Hamnavgifter för varor:			
Ankommande		20,943: 19	
Avgående		1,570: 76	22,513: 95
Hamnavgifter för fartyg:			
Ångfartyg		9,742: 39	
Prämfartyg		1,952: 07	11,694: 46
Hamnmaskiner:			
Kranhyror:			
Kran X (Brokranen)	19,684: 97		
Kran XI (Portalkranen)	11,031: 42	30,716: 39	
Hyra för upplagsplatser		3,406: 03	
Hyra för hamnarbetarnas kafélokal		700: —	
Markhyra för upplag av kol		3,333: —	
Diverse		111: 07	38,266: 49
			72,474: 90
			232629:43
Utgifters och inkomsters Konto:			
Årets utgifter utöver inkomster för djuphamnen			38,346: 41
		Kronor	270,975: 84

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Hamnbyggnadens Amorterings Konto.

Debet:

Ingående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1930 års början för:		
äldre hamnbyggnaden		1,905: —
nya hamnbyggnaden		256,612: 51
	Kronor	258,517: 51

Kredit:

Kapital Konto:

1930 års kapitalavbetalning för:		
äldre hamnbyggnaden	1,905: —	
nya hamnbyggnaden	15,456: 81	17,361: 81

Utgående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1930 års slut för:		
nya hamnbyggnaden		241,155: 70
	Kronor	258,517: 51

Hamnmaskiners Amorterings Konto.

Debet:

Ingående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1930 års början för:		
hamnmaskiner		16,200: —
	Kronor	16,200: —

Kredit:

Kapital Konto:

1930 års kapitalavbetalning		900: —

Utgående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1930 års början för:		
hamnmaskiner		15,300: —
	Kronor	16,200: —

Djuphamnsbyggnadens Amorterings Konto.

Debet:

Ingående Balians Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1930 års början för djuphamnsbyggnaden		957,000: —
	Kronor	957,000: —

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Kredit:

Kapital Konto:

1930 års kapitalavbetalning å lån	14,386: 57

Utgående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1930 års slut för djuphamnsbyggnaden	942,613: 43
Kronor	957,000: —

Hamnbyggnadens Underhålls- och Reparationsfond.

Debet:

Ingående Balans Konto:

Lån av Drätselkammaren	135,974: 05
Kronor	135,974: 05

Kredit:

Hamnrörelsens Drift Konto:

1930 års avbetalning å lån	20,138: 50

Utgående Balans Konto:

Lån av Drätselkammaren	115,835: 55
Kronor	135,974: 05

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Sammandrag av inkomster och utgifter, vilka påverkat

	Enligt 1930 års budget	
	Uttaxeringssammandrag	
	Netto inkomst	Netto utgift
Brist i 1928 års stat	—	76,153: 46
Räntor och aktier:		
Obligationslån	—	232,247: 83
Amorteringslån	—	82,837: 81
Andra lån och skulder	—	97,606: 17
Lånekostnader: Provisioner och konverteringskostnader	—	24,505: 55
Utdelning å aktier	19,235: —	—
Kapitalavbetalningar å lån:		
Obligationslån	—	182,573: 79
Amorteringslån	—	30,711: 11
Fattigvård:		
Yttre fattigvården	—	379,990: —
Ålderdomshemmet	—	138,435: 49
Barnavård	—	70,153: —
Folkskola:	—	514,508: 30
Fortsättnnigsskola:	—	7,500: —
Högre Folkskola:	—	11,075: 50
Allmänt läroverk:	—	4,580: —
Andra undervisnings- och bildningsanstalter:		
Högre flickskola	—	3,770: —
Arbetareinstitutet	—	20,500: —
Tekniska skolan	—	29,500: —
Hälso- och sjukvård:		
Allmänna hälso- och sjukvården	—	56,083: —
Bostadsinspektionen	—	4,054: —
Polikliniken för könssjuka	—	1,510: —
Gator, vägar, planteringar o. d.:		
Gatuläggning	—	38,100: —
Vägar	—	41,675: —
Planteringar	—	59,076: —
Gatubelysning	—	56,120: —
Gaturenhållning	—	26,568: —
Avloppsledningar	—	41,485: —
Djuphamnen:	—	34,509: 77
Renhållningsverk	—	45,462: 46
Svingård	—	—
Vattenledningsverk	63,292: —	—
Transport	82,527: —	2,311,291: 24

uttaxeringen, enligt budget och bokslut för år 1930.

Enligt 1930 års bokslut		Bokslutets förhållande till budgeten	
Uttaxeringssammandrag		överskott ökad inkomst	Brist Minskad inkomst
Netto inkomst	Netto utgift	Minskad utgift	ökad utgift
—	76,153: 46	—	—
—	236,359: 53	—	4,111: 70
—	80,106: 36	2,731: 45	—
—	68,585: 12	29,021: 05	—
—	24,529: 95	—	24: 40
19,200: —	—	—	35: —
—	181,959: 23	614: 56	—
—	27,553: 34	3,157: 77	—
—	350,415: 81	29,574: 19	—
—	139,049: 78	—	614: 29
—	69,398: 87	754: 13	—
—	480,406: 88	34,101: 42	—
—	7,512: 10	—	12: 10
—	10,295: 12	780: 38	—
—	5,121: 85	—	541: 85
—	4,326: 73	—	556: 73
—	20,500: —	—	—
—	26,145: 58	3,354: 42	—
—	59,087: —	—	3,004: —
—	4,023: 83	30: 17	—
—	1,568: 25	—	58: 25
—	39,280: 89	—	1,180: 89
—	50,934: 34	—	9,259: 34
—	75,094: 77	—	16,018: 77
—	57,809: 60	—	1,689: 60
—	16,643: 92	9,924: 08	—
—	25,151: 60	16,333: 40	—
—	38,346: 41	—	3,836: 64
—	53,100: 62	—	7,638: 16
—	—	—	—
64,340: 48	—	1,048: 48	—
83,450: 48	2,229,461: 14	131,425: 50	48,581: 72

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

	Enligt 1930 års budget	
	Uttaxeringssammandrag	
	Netto inkomst	Netto utgift
Transport	82,527: —	2,311,291: 24
Gasverk	32,756: —	—
Elektricitetsverk	184,287: —	—
Andra kommunens affärsföretag:		
Kallbadhus	—	3,000: —
Varmbadhus	7,500: —	—
Klapphus	—	150: —
Båttrafik	—	—
Brandväsendet	—	106,253: 60
Fastighetsförvaltningen:		
Egendomar inom stadsplan	162,269: 78	—
Lantegendomar under eget bruk	—	—
Jordar och andra fastigheter	25,660: 24	—
Skogar	257: —	—
Magistrat och Rådhusrätt	—	64,760: —
Kronouppbörds- och exekutionsväsen	—	44,513: —
Polisväsen och fångvård	—	214,281: —
Auktionsväsen	100: —	—
Allmänna pensionsförsäkringen	—	36,300: —
Övriga förvaltningskostnader		
Stadsfullmäktige och Drätselkammaren...	—	160,225: 75
Byggnadsnämnden	—	26,427: —
Automobiler	—	—
Anslag och bidrag till div. ändamål	—	160,360: —
Övriga oförutsedda utgifter:		
Årets förslagsanslag	—	55,830: 53
Allmänna bidrag av staten	27,607: 89	—
Diverse inkomster	18,150: —	—
Skatter	2,642,277: 21	—
Överskott i 1930 års stat	—	—
Kronor	3,183,392: 12	3,183,392: 12

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Enligt 1930 års bokslut		Bokslutets förhållande till budgeten	
Uttaxeringssammandrag		Överskott ökad inkomst	Brist Minskad inkomst
Netto inkomst	Netto utgift	Minskad utgift	ökad utgift
83,450: 48	2,229,461: 14	131,425: 50	48,581: 72
27,794: 39	—	—	4,961: 61
203,323: 52	—	19,036: 52	—
—	2,179: 44	820: 56	—
2,905: 47	—	—	4,594: 53
—	130: 17	19: 83	—
3,884: 44	—	3,884: 44	—
—	107,948: 83	—	1,695: 23
127,980: 62	—	—	34,289: 16
—	10,408: 15	—	10.408: 15
15,230: 31	—	—	10,429: 93
4,109: 90	—	3,852: 90	—
—	65,404: 96	—	644: 96
—	44,627: 29	—	114: 29
—	—	—	2,793: 36
—	217,074: 36	—	100: —
—	34,405: 78	1,894: 22	—
—	160,156: 10	69: 65	—
—	24,136: 84	2,290: 16	—
—	—	—	—
—	167,147: 59	—	6,787: 59
—	66,287: 56	—	10,457: 03
27,607: 89	—	—	—
29,734: 15	—	11,584: 15	—
2,646,035: 14	—	3,757: 93	—
—	42,778: 30	—	42,778: 30
3,172,146: 31	3,172,146: 31	178,635: 86	178,635: 86

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Kapital Konto.

Debet:

Värdeminskningar under året:

Kapitalavbetalningar å andel i lån:

Vatten-, Gas- & Elektricitetsverk		93,025:53		
Folkskolan		23,034:50		
Fattigvården		20,559:44		
Kyrkokassan		2,161:32		
Hamnbyggnaden		17,361:81		
Djuphamnsbyggnaden		14,386:57		
Hamnmaskiner		900:—		
Diverse personer		15,763:13	187,192:30	
Inkomster av försålda fastigheter		575,200:88		
Nedskrivning av bokförda värdet å Drätselkammarens fastigheter	50,000:—			
Nedskrivning å Fattigvårdens fastigheter	13,000:—	63,000:—	638,200:88	
Inkomster av:				
försålda inventarier vid Djuphamnen		10,000:—		
d:o vid Lärlings- och Yrkesskolan		403:—	10,403:—	

Avskrivningar å inventarier under året:

Drätselkammaren	54,878:39		
Hamnen	9,193:75		
Djuphamnen	3,725:—		
Fattigvården	307:50		
Lärlings- och Yrkesskolan	692:66		
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverket	138,833:84	207,631:14	1,043,427:32

Utgående Balans Konto:

Kapitalbehållning vid årets slut		8,659,773:64
	Kronor	9,703,200:96

Kredit:

Ingående Balans Konto:

Kapitalbehållning vid årets början		8,904,481:92

Värdeökningar under året:

Kapitalavbetalningar å lån	400,042:03	
Transport	400,042:03	8,904,481:92

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Transport		400,042: 03	8,904,481: 92
Inköp av fastigheter		57,900: 85	
Tillbyggnad av Hammarby skola		125,000: —	
Inköp av inventarier:			
Drätselkammaren	9,745: —		
Hamnen	8,149: —		
Lärlings- och Yrkesskolan	4,846: 90	22,740: 90	
Kapitalavbetalning å lån för:			
Fattigvården	28,906: 94		
Folkskolan	25,294: 48		
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverket	138,833: 84	193,035: 26	798,719: 04
		Kronor	9,703,200: 96

Utgående Balans Konto.

Tillgångar:

Fastigheter:

Fastigheter enligt förteckning	8,359,277: 29	
Hamnbyggnader	2,265,000: —	
Fattigvården	1,283,221: 52	
Folkskolor	2,250,000: —	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverk	3,017,796: 98	17,175,295: 79

Inventarier:

Inventarier enligt förteckning vid:

Drätselkammaren	422,572: 28	
Hamnen	62,964: 15	
Djuphamnen	30,520: —	
Fattigvården	80,300: —	
Barnavårdsnämnden	4,049: 83	
Folkskolorna	105,599: 66	
Lärlings- och yrkesskolan	38,231: 19	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverket	15,373: 99	
Vedgården	9,322: 71	768,933: 81

Materialier:

Vatten-, Gas- & Elektricitetsverk	226,266: 87
Transport	18,170,496: 41

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

		Transport	18,170,496: 41
Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångarna:			
Aktier i:			
Byggnadsaktiebolaget Mimer	300,000: —		
S. V. B:s Nya Järnvägs A.-B.	99,000: —		
D:o	1,843,160: —		
Sala—Gysinge—Gävle Järnvägs A.-B.	2: —		
Västerås Teater A.-B.	2: —		
A.-B. Arbetarebostäder	300,000: —		
A.-B. Västeråsbanans Intressenter	1,020,250: —	3,562,414: —	
Järnvägsmedelsfonden		612,787: 58	
Utlånade medel mot säkerhet av inteckningar ur bostadslånefonden för understödjande av byggnadsverksamheten	915,077: 25		
Utlånade medel ur stadskassan mot inteckningar	230,343: 76	1,145,421: 01	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverkets fonderade medel...		375,629: 26	
Fattigvårdens fonder		169,021: 62	
Folkskolans fonder		38,193: 15	5,903,466: 62
Förråd och andra naturapersedlar:			
Makadam vid förrådet	33,295: 14		
Makadam vid djuphamnen	42,346: 64	75,641: 78	
Grus		433: 09	
Skol av sten		5,530: 98	
Stenslagning vid Stenby		2,679: 50	
Stenslagning vid Nordanbytorp		384: 12	
Lantegendomarnas förråd		78,077: 89	
Renhållningsverkets d:o		600: —	
Diverse byggnadsmaterialier		25,093: 27	
Skogsprodukter		4,083: —	
Lärlings- och yrkesskolornas förråd		977: —	
Vedgården		11,438: 20	204,938: 83
I bank innestående:			
Innestående medel å kapitalräkning i A.-B. Svenska Handelsbanken		4,934: 85	
Fattigvårdens checkräkning i Jordbrukarbanken		21,362: 40	
D:o postgirokonto		1,860: 92	
Lärlings- och yrkesskolan		9,256: 84	37,415: 01
		Transport	24,316,316: 81

		Transport	24,316,316: 81
Fordringar:			
För andelar i stadens obligationslån vid 1930 års slut:			
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverken...	3,419,471: 06		
Fattigvårdsstyrelsen	941,717: 39		
Folkskolestyrelsen	604,615: 50		
Kyrkorådet	81,991: 46		
Hamnstyrelsen	1,199,069: 13	6,246,864: 54	
Restantier å stadsutskylder	243,821: 99		
Restantier å progressivskatt	218: 92		
Restantier å pensionsavgifter	6,080: 04	250,120: 95	
Västerås stads Fattigvårdsstyrelse	34,670: 86		
Västerås stads Kyrkokassa	2,000: —		
Västerås stads Vedgård	25,188: 27		
Västerås Teater A.-B.	15,000: —		
Västerås Trädgårdskoloniförening	3000: —		
Västerås Masugns A.-B.	55,000: —		
A.-B. Arbetarebostäder	213,485: 22		
Hamnen	24,532: 09		
Vatten-, Gas & Elektricitetsverk	616,196: 47		
Renhållningsverk	5,894: 76		
Drätselkammarens utestående fordringar	35,699: 52		
Diverse personer	89,503: 39	1,120,170: 58	
Fordringar m. m. enligt särskilda redogörelser:			
Västerås stads Fattigvård	66,897: 50		
Västerås stads Barnavårdsnämnd	19,657: 50		
Västerås stads Vedgård	3,134: 25		
D:o d:o	299: 41		
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverk	575,835: 84		
D:o d:o	191,298: 09	857,122: 59	8,474,278: 66
Förskotterade medel att gäldas genom uttaxering, lån eller på annat sätt:			
För utförda arbeten å:			
Skultunavägen vid Karlslund	38,867: 04		
Malma grusgrop	63,978: 19		
Nordanby gårds uthusbyggnad.....	51,922: 64		
Västerås Drätselkammares Vedgård ...	16,567: 27		
Restaurering av gamla huvudbyggnaden vid Karlslund	88,642: 89		
Transport	25,978: 03		32,790,595: 40

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Transport	25,978: 03		32,790,595: 40
Omläggning av Tunbyvägen vid idrottsplatsen	2,452: 81		
Om och tillbyggnad av brandstationen	16,101: 69		
Västerås idrottsplatskommitté	98,460: 38		
Uppförande av omnibustrafikstation i Munkgatan	17,317: 08		
Tillbyggnad av hamnpaviljongen	4,342: 10		
Tillbyggnad av folkskolan vid Hammarby	15,000: —		
Hörendesjöns regleringsföretag	10,534: 97		
Uppförande av ett skjul vid Djuphamn	7,807: 51		
Anordnande av ett bårhus vid Karlslund	5,252: 03		
Bestyrelsen för Västeråsutställningen	10,000: —		
Deponerat belopp i Länsstyrelsen för mål ang. stuveriarbetaren C. E. Holm	7,014: 02	454,260: 62	
Konto pro diverse		75,239: 79	
Gator, vägar, planteringar o. d.	100,358: 61		
Hamnens underhålls- och reparationsfond	115,835: 55		
Djuphamnsbyggnaden	725,062: 95		
Vägunderhållskostnader	217,252: 32		
Fastighetsförvaltningen	26,198: 06		
Övriga förvaltningskostnader	7,887: 94		
Brist i 1929 års stat	68,697: 94	1,261,293: 37	
Västerås stads Fattigvård		754: 28	
Västerås Folkskolor		19,562: 50	
Förskotterade medel att gäldas genom lån:			
Diverse anläggningskostnader enligt Drätselkammarens räkenskaper	583,308: 16		
D:o enligt Vatten & Gasverksstyrelsens räkenskaper	61,786: 47	645,094: 63	2,456,205: 19
Kontant:			
Drätselkammaren		5,128: 17	
Renhållningsverket		22,212: —	
Fattigvården		1,142: 19	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverk		720: 10	
Vedgården		993: 70	30,196: 16
		Kronor	35,276,996: 94

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Skulder:

Fonderade skulder:

Utelöpande obligationer:

1892 års 4 % obl. lån	37,000: —	
1896 års 3,6 % obl. lån	90,000: —	
1902 års 4 % obl. lån	949,000: —	
1907 års 4,5 % obl. lån	1,271,000: —	
1910 års 4,5 % obl. lån	2,132,000: —	
1916 års 5 % obl. lån	900,000: —	
1922 års 5 % obl. lån	1,843,000: —	
1924 års 5 % obl. lån	898,000: —	
1929 års 5 % obl. lån	2,703,000: —	10,823,000: —

Amorteringslån upptagna från pensionsförsäkringsfonden:

1916 års 4 ¾ % lån	207,639: 20	
1917 års 4 ¾ % lån	211,659: 56	
1918 års 4 ¾ % lån	301,696: 72	
1918 års 5 ¼ % lån	305,989: 18	
1920 års 6 % lån	192,114: 69	1,219,099: 35

Amorteringslån, upptagna från statens bostadslånefond:

1920 års 4 % lån	148,241: 46	
1921 års 4 % lån	69,605: 05	
1925 års 5 % lån	27,513: 47	
1926 års 5 % lån	35,356: 16	
1927 års 5 % lån	45,912: 52	
1928 års 5 % lån	63,776: 65	
1929 års 5 % lån	39,227: 62	
1930 års 5 % lån	70,000: —	499,632: 93

Amorteringslån, upptagna år 1926 från:

Svenska Arbetarnas Allmänna Sjuk- och Begravningskassa	187,025: 58	
Sveriges Allmänna Sjukkassa och Begravningsfond	187,025: 58	
Städernas Allmänna Brandstodsbolag	298,926: 11	672,977: 27

Amorteringslån, upptagna år 1928 från:

Arbetsgivarnas ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag	469,001: 34	
Transport	469,001: 34	13,214,709: 55

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Transport		469,001:34	13,214,709:55
Kopparbergs Läns Sparbank		469,001:40	
Gävle Stads Sparbank		93,800:28	
Bollnäs Sparbank		23,450:06	
Svenska Livförsäkringsbolaget		133,196:40	1,188,449:48
			14,403,159:03

Tillfällig upplåning:

Upplånta medel från:

Diverse fonder	208,500:—		
D:o d:o	712,096:65		
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux	45,000:—		
Sundinska beklädnadsfonden	5,000:—		
f. Stadskamrer B. Carlsons fond	30,023:69	1,000,620:34	
A.-B. Västeråsbanans Intressenters:			
Förlagsräkning	280,696:39		
Låneräkning	1,843,160:—	2,123,856:39	
A.-B. Jordbrukarbankens checkräkning...		371,109:95	3,495,586:68

Ogulden köpeskilling:

Västmanlands Läns Sparbank:			
Inteckningslån för fastigheten n:r 110 i Västerås stads Södra kvarter ...		5,051:25	
Västerås Stads Sparbank:			
Inteckningslån för fastigheten n:r 86 Västra kvarteret	10,000:—		
D:o n:r 8 Sommarro	20,000:—		
D:o Stadsägan n:r 20	2,800:—	32,800:—	
Västerås m. fl. städers Hypoteksförening:			
Inteckningslån för fastigheten n:r 39 i Västerås stads Norra kvarter		17,874:12	
Västmanlands Läns Knektlegomedelskassa:			
Inteckningslån för egendomen Malma		26,209:77	
Tomtägareföreningen Västra Förstaden:			
Resterande köpeskilling för tomten n:r 116 Hammarby Stadshage		2,331:70	84,266:84
		Transport	17,983,012:55

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

	Transport	17,983,012: 55
Reserverade medel att av Drätselkammaren tillhandahållas för bestämda ändamål:		
För järnvägsövergång till nya hamnen ...	43,001: 70	
Brandstodsersättning för fastigheter vid Hovdestalund	5,730: 56	
Hyror för år 1931, som influtit under år 1930	12,026: 04	
Hans Borgströms donation för iordningställande av Skenvretsgatan	2,000: —	
Folkskolan: Statsbidrag för år 1931	19,562: 50	
Köttbesiktningsbyråns överskott	14,218: 71	
Gator, vägar, planteringar o. d.	132,431: 11	
Brandväsendet	2,389: 82	
Reserverade köpeskillingsmedel	891,932: 24	
Progressivskatts Konto	218: 92	
Västerås Stads Barnavårdsnämnd	660: 28	
överskott i 1930 års stat	42,778: 30	1,166,950: 18
Reserverade anslag:		
Behållning å anslag till uppförande av ekonomibyggnader vid Karlslund	6,654: 28	
Behållning å anslag till kostnader för avloppsbrunnar i Västra förstaden	1,211: 84	7,866: 12
Fonderade medel:		
Västerås stads Donationsjordsfond	5,434: 85	
Lundby Magasinsfond	1,000: —	
Folkskolans fonder	5,530: 73	
Hamnmaskiners fonderade medel	4,424: 20	
Järnvägsmedelsfonden	612,787: 58	
Västerås stads Vatten-, Gas och Elektricitetsverks:		
fonderade medel	375,629: 26	
besparade medel	10,055: 95	
Västerås Stads Pensionsfond	50,320: 60	1,065,183: 17
Skulder enligt särskilda redogörelser från:		
Fattigvården	1,241,219: 54	
Folkskolan	715,625: 50	
Lärlings- och yrkesskolan	9,256: 84	
Transport	1,966,101: 88	20,223,012: 02

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Transport	1,966,101:88	20,223,012:02	
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverk	4,402,921:13		
Västerås stads Vedgård	25,188:27	6,394,211:28	26,617,223:30

Kapital Konto:

Kapitalbehållning den 31/12 1930	8,659,773:64
Kronor	35,276,996:94

Västerås den 31 mars 1930.

På Drätselkammarens vägnar:

AXEL SUNDSTRÖM.

Oscar Andersson.

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

Fonder och donerade medel som stå under Drätselkammarens förvaltning.

	Behållning 1/1 1930	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1930
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux m. m.	45,704: 69	2,275: 57	2,323: 95	45,656: 31
Sundinska beklädnadsfonden	5,000: —	250: —	250: —	5,000: —
Curry Treffenbergs fond	2,000: —	72: 59	72: 59	2,000: —
Gustav Vahlbecks gåva	3,070: 81	111: 40	150: —	3,032: 21
Västerås Gilles donationsfond	1,000: —	36: 29	36: 29	1,000: —
Magistratens Ämbets- & Tjänstemäns reservfond	66,669: 47	2,476: 80	1,215: 83	67,930: 44
Engvallska donationsfonden	32,014: 67	1,263: 27	1,192: —	32,085: 94
Altinska fonden	4,000: 99	145: 16	146: 20	3,999: 95
Sundinska donationsfonden för Barnhemmet	10,200: —	400: —	400: —	10,200: —
Ol. Norelii testamentsfond	31,571: 65	1,163: 98	1,173: 98	31,561: 65
A. Engströms donationsfond	10,000: —	392: 59	392: 59	10,000: —
Zimmermanska donationsfonden	79,151: 98	2,966: 46	129: 84	81,988: 60
Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål	178,182: 21	12,382: 99	12,233: 80	178,331: 40
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen i Västerås	500: —	18: 15	18: 15	500: —
Bilschierska testamentsfonden	753: 77	27: 21	—: —	780: 98
Natalia Anderssons stipendiefond	1,000: —	36: 29	36: 29	1,000: —
Vahlbeckska välgörenhetsfonden	186,635: 34	8,152: 85	6,433: 45	188,354: 74
Bergmanska donationsfonden för Arbetareföreningen	11,000: —	402: 91	402: 91	11,000: —
Bergmanska donationsfonden för Natthärbärget	3,000: —	108: 87	108: 87	3,000: —
Torngrenska fonden	393,456: 97	16,513: 79	1,450: 50	408,520: 26
Ålderdomshemmets Kapitalmedels Konto	26,607: 65	2,438: 06	1,688: 21	27,357: 50
Carolina Hygrells donationsfond	34,334: 94	1,238: 52	—: —	35,573: 46
Mark Modins minne	500: —	18: 15	18: 15	500: —
Doktor P. O. Linds fond	10,000: —	500: —	500: —	10,000: —
Katarina Molls fond	2,673: 11	96: 52	—: —	2,769: 63
Mobergska Guldbröllopsfonden	34,468: 47	1,521: 95	1,406: 25	34,584: 17
Joh:a Fryklunds donationsfond	10,321: 02	374: 57	370: 20	10,325: 39
Orströms donationsfond	7,090: 65	256: 28	229: 25	7,117: 68
P. G. Berglunds testamentsfond	15,000: —	544: 37	544: 37	15,000: —
Systrarna Sundvalls pensionsfond	28,642: 48	1,037: 62	1,047: 25	28,632: 85
Abraham Hülpers testamentsfond	3,430: 83	123: 91	—: —	3,554: 74
Transport	1,237,981: 61	57,347: 12	33,970: 92	1,261,357: 90

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1930.

	Behållning 1/1 1930	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1930
Transport	1,237,981:61	57,347:12	33,970:92	1,261,357:90
Vretmanska donationsfonden	1,109:76	40:28	40:28	1,109:76
Anna Norbergs stipendiefond	1,612:66	79:—	67:50	1,624:16
Ekelundska sjukvårdsfonden	20,000:—	725:84	725:84	20,000:—
Lotten Ekelunds donationsfond...	50,000:—	1,814:59	1,814:59	50,000:—
G. R. Lagerkvists donationsfond...	29,382:62	1,066:37	998:75	29,450:24
Västerås Planteringssällskaps donationsfond	2,649:15	92:72	—:—	2,741:87
Major Meurlings fond	4,716:75	171:16	171:16	4,716:75
G. Sällings donationsfond	3,000:—	108:87	108:87	3,000:—
Karin Möllers donationsfond	4,914:17	178:32	178:32	4,914:17
Emelie Bergströms donationsfond	18,010:22	1,080:35	1,080:—	18,010:57
Stadskamrer B. Carlssons donationsfond	47,614:69	2,545:31	2,545:31	47,614:69
Theresia Möllers donationsfond...	4,625:—	167:84	167:84	4,625:—
Hanna och P. W. Werkelins donationsfond	12,000:—	600:—	600:—	12,000:—
Augusta Berglunds vängåva	25,810:—	1,030:73	1,000:—	25,840:73
Kronor	1,463,426:72	67,048:50	43,469:38	1,487,005:84

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 20 februari 1931.

OSCAR ANDERSSON.

Västerås Central-Tryckeri 1931

N:o 32.

Hamnstyrelsens årsberättelse för 1930.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed lämna följande berättelse över 1930 års förvaltning.

Styrelsen har under året avhållit 16 sammanträden.

Trafikuppgifter.

Inrikes.

		Last		Tomma	
		st.	ton	st.	ton
Ångfartyg	ank.	1,212	106,928	26	4,996
„	avg.	1,191	103,340	60	27,438
Segelfartyg	ank.	90	5,618	32	1,976
„	avg.	34	2,291	101	6,717
Pråmfartyg	ank.	291	16,158	359	16,270
„	avg.	387	17,676	268	15,465
	Summa	3,205	252,011	846	72,862

Utrikes.

		Last		Tomma	
		st.	ton	st.	ton
Ångfartyg	ank.	52	54,826	—	—
„	avg.	10	9,022	29	26,950
Segelfartyg	ank.	21	1,924	—	—
„	avg.	7	426	1	84
Pråmfartyg	ank.	1	569	—	—
„	avg.	—	—	—	—
	Summa	91	66,767	30	27,034

N:o 32.
Hamnstyrelsens årsberättelse för 1930.

Summa av inrikes och utrikestabellen.

		st.	ton
Ångfartyg	ank.	1,290	166,750
„	avg.	1,290	166,750
Segelfartyg	ank.	143	9,518
„	avg.	143	9,518
Pråmfartyg	ank.	651	32,997
„	avg.	655	33,141
	Summa	4,172	418,674

Under året anlände till stadens äldre hamn 1,730 fartyg om tillsammans 142,246 nettoton och till djuphamnen 354 st. om tillsammans 67,019 nettoton. För jämförelses skull må nämnas, att under år 1929 ankommo till äldre hamnen 1,641 fartyg om tillsammans 135,854 nettoton samt till djuphamnen 407 fartyg om tillsammans 55,653 nettoton. Ankommande nettotonaget har sålunda högst betydligt ökats.

Till kraftverkets hamn ankommo under året 22 st. fartyg om tillsammans 25,886 nettoregisterton. Den år 1930 gällande hamntaxan medgiver icke upptagande av hamnavgift för dessa fartyg.

Ekonomiska uppgifter.

Inkomsterna under år 1930 äro följande:

Äldre hamnen.

Hamnavgifter för varor med ångfartyg i regelbunden trafik	57,314: 12	
med andra fartyg	48,937: 90	106,252: 02
Hamnavgifter för fartyg:		
Ångfartyg	13,062: 69	
Segelfartyg	1,400: 64	
Pråmfartyg	2,706: 23	17,169: 56
Hyra för båtplatser		5,705: —
Hyra för upplagsplatser		1,587: 39
Hyra för varuskjul		525: —
Kranhyror: kran I	4,475: —	
„ II	2,589: 18	
„ IV	1,032: 50	
Transport	8,096: 68	131,238: 97

Transport	8,096: 68	131,238: 97
Kranhyror: kran V	208: 25	
„ VI	5,210: 10	
„ VII	6,438: 30	
„ VIII	80: 50	20,033: 83
Markhyra för kran n:r III		150: —
Hyra för mark för fotogenmagasin		7,350: —
Hyra för varuskjul		700: —
Diverse		681: 73
		160,154: 53
Avgår utgifter		140,016: 03
Behållning summa kr.		20,148: 50

Utgifts- och inkomststaten för äldre hamnen för år 1930 balanserar på ett belopp av 138,700 kr., vadan alltså uppnåtts ett bättre ekonomiskt resultat än som beräknats vid budgetens uppgörande.

Djuphamnen.

Inkomster:		
Hamnavgifter för varor: ank.	20,943: 19	
avg.	1,570: 76	22,513: 95
Hamnavgifter för fartyg:		
Ångfartyg	9,742: 39	
Pråmfartyg	1,952: 07	11,694: 46
Kranhyror: kran X	19,684: 97	
„ XI	11,031: 42	30,716: 39
Hyra för upplagsplatser, kafélokal och en tomt		7,439: 03
Diverse		109: 17
		72,474: 90
Djuphamnens utgifter uppgingo till		110,821: 31
vadan alltså en brist uppstått å kr.		38,346: 41

Då bristen i budgeten för år 1930 beräknades till 34,509 kr. 77 öre har djuphamnsdriften varit något mer förlustbringande än som beräknades vid budgetens uppgörande.

Allmänna uppgifter.

Ifråga om driften såväl i äldre hamnen som i djuphamnen torde man

N:o 32. *Hamnstyrelsens årsberättelse för 1930.*

böra framhålla, att saknaden av bogserbåt vid upprepade tillfällen varit kännbar. Under slutet av året fullbordades därför en utredning angående behovet av en bogserbåt med ekonomiska kalkyler. Resultatet härav föreligger i en i dagarna till Stadsfullmäktige avgiven framställning om anslag för bestridande av anskaffningskostanderna.

Under det gångna året har styrelsen till Drätselkammaren inlämnat en till Stadsfullmäktige ställd skrivelse om anslag för uppsättande vid djuphamnen av en större 12 tons brokran. Styrelsen vill bestämt framhålla, att, då malmtippningsanordningen under innevarande år kommer att tagas i bruk, fordringarna på ökad kranutrustning icke kunna avvisas, då redan nu omlastningsanordningarna äro otillräckliga. I samband härmed vill styrelsen betona önskvärdheten av en förlängning av djuphamnskajen västerut.

Vidare torde knappast i längden kunna undvikas att medel anvisas för uppförande av en vågbrytare utanför djuphamnskajen, då vindar mellan syd och ost äro mycket besvärande.

I äldre hamnen har den nyanskaffade kranen visat sig fylla ett länge känt behov och blivit livligt uppskattad.

Under året har å hamnplanen i äldre hamnen uppförts två bensinanläggningar genom enskilt initiativ.

Hamnens varumagasin hava under året utbyggts och försetts med värmerum.

Som redan i budgetsbetänkandet angavs har vinterns isförhållanden och vattenstånd icke medgivit utförandet av planerad ombyggnad av östra kajen i äldre hamnen.

Lägsta vattenstånd uppmättes den 9 juli till 3,90 m., medelvattenstånd räknas här i Västerås enligt Meteorologiska byråns pegel vara 4,39 m., högsta vattenstånd uppmättes den 12 jan. till 4,89 m. Skillnaden mellan lägsta och högsta vattenstånd har sålunda under året utgjort ej mindre än i det närmaste 1 m.

Barometerminimum har uppmätts till 720 mm. den 9 okt. och barometermaximum till 791 den 24 febr. 1930. Lägsta uppmätta temperatur under året den 7 och 9 jan. —15 grader och högsta uppmätta temperatur den 19 juli +35 grader.

Isförhållandena under år 1930 hava icke varit av den arten, att trafiken på äldre hamnen behövt avbrytas.

Västerås den 24 mars 1931.

För Hamnstyrelsen:
CARL HELLSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 33.

Drätselkammarens skrivelse ang. förstärkningsarbeten vid fyren å Stora Sandskär.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande maj har Hamnstyrelsen, med anmälan att den gångna vinterns svåra isförhållanden genom ispressning på fundamentet till fyren å Stora Sandskär förorsakat, att densamma rubbats några grader ur sitt läge, hemställt, att få vidtaga en del förstärkningsarbeten runt fundamentet för en till cirka 3,000 kronor beräknad kostnad.

Då den av Hamnstyrelsen föreslagna åtgärden synes Drätselkammaren lämplig, får Drätselkammaren föreslå,

att Stadsfullmäktige ville uppdraga till Hamnstyrelsen att låta utföra förstärkningsarbeten runt fundamentet till fyren å Stora Sandskär samt besluta, att de härigenom betingade kostnaderna, cirka 3,000 kronor, skola gäldas av hamnens inkomster under år 1931.

Västerås den 13 maj 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom den gångna vinterns osedvanligt svåra isförhållanden och i följd därav hårda ispressning på fundamentet till fyren å Stora Sandskär, har densamma rubbats några grader ur sitt läge. På fyrens maskinella anordningar har härigenom icke något fel uppstått. För att undvika ett upprepande av ispressning direkt mot fyren har stadens byggnadschef ansett lämpligast att fylla med sten runt fundamentet. Några exakta beräkningar över kostnaden härför kunna icke verkställas, men anser byggnadschefen att desamma dock icke böra komma att överstiga 3,000 kronor.

Hamnstyrelsen har härmed velat anmäla förhållandet för Stadsfull-

N:o 33. *Ang. förstärkningsarbeten vid fyren å Stora Sandskär.*

mäktgies kännedom med hemställan, att förstärkningsarbetena få utföras och att Hamnstyrelsen, sedan desamma avslutats och kostnaderna härför fastställts, sedermera må få inkomma till Stadsfullmäktige med begäran om anslag för desammas gäldande.

Västerås den 4 maj 1931.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 34.

Drätselkammarens skrivelse ang. nybyggnad för köttbesiktningsbyrån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 mars 1931 har Hälsovårdsnämnden hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta låta uppföra nybyggnad för köttbesiktningsbyrå å den av Stadsfullmäktige förut bestämda platsen inom byggnadsområdet Dolken i huvudsaklig överensstämmelse med ritningar, som vore bifogade framställningen, samt med behövlig inredning för en kostnad av förslagsvis 140,000 kronor.

I sin skrivelse har Hälsovårdsnämnden bringat till Stadsfullmäktiges kännedom att tvenne alternativa olika förslag prövats inom nämnden.

Det ena, alt. I, det mindre förslaget, skulle avse en nybyggnad av tegel i en våning, omfattande de egentliga besiktningslokalerna samt i vinden ovanför desamma bostad å två rum och kök för byråns vaktmästare.

Det andra, alt. II, det större förslaget, skulle avse en nybyggnad av tegel i två våningar, bottenvåningen omfattande de egentliga besiktningslokalerna och den övre våningen dels en bostadsvåning om fem rum och kök, jungfrukammare, hall, serveringsrum och badrum för byråns föreståndare samt en bostadsvåning om två rum och kök för byråns vaktmästare.

Utförandet av alt. I är beräknat till 101,000 kronor och av alt. II till 137,000 kronor.

Nämnden har för sin del godkänt alt. I, vari Drätselkammaren på av Hälsovårdsnämnden anförda skäl instämmer.

Förutom de förut beräknade direkta byggnadskostnaderna å 101,000 kr. har Hälsovårdsnämnden beräknat övriga kostnader till:

N:o 34.
Ang. nybyggnad för köttbesiktningsbyrån.

kylanordning, förslagsvis ..... 10,000: —
rörbana, anslutningsavgift, tomtens planering, staket, arkitektarvode m. m., förslagsvis ..... 29,000: —

vilket ger en sammanlagd kostnad av förslagsvis 140,000: —

Drätselkammaren instämmer vidare i vad Hälsovårdsnämnden anfört beträffande tomtens storlek samt reserverandet av mark för event. utvecklingsmöjligheter, beträffande den nya fastighetens ekonomisering samt att byggnaden må uppföras i samarbete mellan Drätselkammaren och Hälsovårdsnämnden.

Beträffande gäldandet av här ifrågavarande kostnad får Drätselkammaren anföra följande.

Vid Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets köp av det s. k. kreaturstorget (28/6 1929) värderades den nuvarande köttbesiktningsbyråns fastighet till 50,700 kronor, som tillförts reserverade köpeskillingsmedel. Detta belopp, avrundat till 50,000 kronor, anser Drätselkammaren bör användas till att gälda motsvarande nybyggnadskostnad.

Enligt det nyligen avslutade bokslutet över köttbesiktningsbyråns räkenskaper för år 1930 uppgår byråns överskottsmedel till 14,218 kronor 71 öre. Enligt Drätselkammarens mening böra härav 10,000 kronor anvisas till att inom den nya fastigheten gälda kostnaderna för rörbana och andra lösa anordningar som icke kunna räknas höra till fastigheten såsom sådan. Återstoden av kostnaderna eller 80,000 kronor böra förskotteras av tillgängliga medel för att så småningom återgäldas av inflytande hyror för fastigheten.

Drätselkammaren hemställer alltså,

att Stadsfullmäktige ville besluta låta uppföra nybyggnad för köttbesiktningsbyrå i huvudsaklig överensstämmelse med av hälsovårdsnämnden överlämnade ritningar och med behövlig inredning samt att för ifrågavarande ändamål anvisa förslagsvis 140,000 kronor att gäldas med 50,000 kronor av reserverade köpeskillingsmedel, med 10,000 kronor av köttbesiktningsbyråns överskottsmedel samt att med 80,000 kronor förskotteras av tillgängliga medel för att så småningom återgäldas av inflytande hyror för fastigheten.

Västerås den 13 maj 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 34.

Ang. nybyggnad för köttbesiktningsbyrån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 25 september 1930 hava Stadsfullmäktige efter det i föreliggande handlingar erinrats om att staden till Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget försålt bl. a. kreatursmarknadsplatsen med köttbesiktningsbyråns område och i anledning därav annan plats erfordrades för ny köttbesiktningsbyrå, medgivit att sådan byrå finge uppföras å förutvarande regementsområdet invid Pilgatan, närmare angivet inom byggnadsområdet Dolken.

Härefter har inom en särskild delegation av Hälsovårdsnämnden och Drätselkammaren diskuterats ett flertal olika av stadsarkitekten uppgjorda förslag till nybyggnad för köttbesiktningsbyrå. Av dessa har till Hälsovårdsnämnden från delegationen överlämnats två olika förslag, det ena benämnt alt. I, det andra alt. II. *Alternativ I* — det mindre förslaget — avser en nybyggnad av tegel i en våning, omfattande de egentliga besiktningslokalerna samt i vinden ovanför desamma bostad om två rum och kök för byråns vaktmästare.

Byggnadens närmare utseende framgår av bilagda ritningar.

Kostnaderna för densamma uppgå enligt närlagda av byggnadschefen uppgjorda beräkning till 101,000 kronor.

Alternativ II — det större förslaget — avser en nybyggnad av tegel i två våningar, bottenvåningen omfattande de egentliga besiktningslokalerna och den övre våningen, en bostadsvåning om fem rum och kök, jungfrukammare, hall, serveringsrum och badrum för byråns föreståndare samt en bostadsvåning om två rum och kök för byråns vaktmästare.

Byggnadens närmare utseende framgår av bilagda ritningar.

Kostnaderna för densamma uppgå enligt närlagda av byggnadschefen gjorda beräkningar till 137,000 kronor.

Byggnaden skall enligt bägge alternativen förses med källare under hela byggnaden.

Nämnden har, då nämnden ansett, att nybyggnaden endast bör förutom byrålokalerna inrymma vaktmästarebostad och att ett inrymmande av föreståndarebostad nu ligger utanför den egentliga uppgiften samt att alt. II medför ett större kapitalutlägg, beslutat för sin del godkänna alt. I, alltså det mindre förslaget beräknat till 101,000 kronor.

Vad de övriga kostnaderna för nya köttbesiktningsbyrån komma att belöpa sig till är givetvis svårt att angiva, då en del av dem äro beroende på anbud.

Nämnden har därför approximativt beräknat dessa sålunda:

kylanordning, förslagsvis ..... 10,000: —
rörbana, anslutningsavgift, tomtens planering, staket, arkitektarvode m. m., förslagsvis ..... 29,000: —
eller en sammanlagd kostnad, förslagsvis 140,000: —

N:o 34. *Ang. nybyggnad för köttbesiktningsbyrån.*

Beträffande tomten har densamma beräknats med en längd av 40 meter utefter Pilgatan och en bredd av 30 meter utefter Baldersgatan eller 1200 kvm. Några tomtkostnader ingå som synes ej i det beräknade beloppet. Emellertid vill det synas nämnden lämpligt att för eventuella utvecklingsmöjligheter någon tomtmark härutöver reserveras.

Ifråga om ekonomiseringen av den nya fastigheten torde väl vara lämpligast — såsom hittills skett — att densamma ingår i stadens allmänna fastighetsförvaltning, som mot skälig hyra beräknad efter byggnadens värde uthyr densamma till köttbesiktningsbyrån, som bekant ingående i Hälsovårdsnämndens förvaltning.

Då i anledning härav Drätselkammaren torde komma att svara för byggnadens uppförande, får Hälsovårdsnämnden, för att sakkunskapen må beredas tillfälle till erinringar föreslå, att Drätselkammaren i detta hänseende dock må samarbeta med nämnden.

Under hänvisning till det anförda, får Hälsovårdsnämnden alltså hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta låta uppföra nybyggnad för köttbesiktningsbyrå i huvudsaklig överensstämmelse med bifogade ritningar och med behövlig inredning m. m. för en kostnad av förslagsvis 140,000 kronor.

Västerås den 11 mars 1931.

För Hälsovårdsnämnden:

VICTOR ÅSBERG.

Eric Plantin.

Till Herrar Kommitterade för utredning angående Köttbesiktningsbyrå inom kvarteret Dolken av Västerås stad.

Tvenne alternativ föreligga, ett mindre, omfattande de egentliga lokalerna för köttbesiktningen samt i vinden ovan desamma bostad om två rum och kök för vaktmästare, samt ett större i en övre våning inrymmande

N:o 34.
Ang. nybyggnad för köttbesiktningsbyrån.

jämväl bostad om fem rum och kök, jungfrukammare, hall, serveringsrum och badrum för byråns föreståndare. Bottenvåningens plananordning är i bägge fallen densamma.

En kostnadsberäkning utförd i detalj giver som resultat, att det förstnämnda alternativet kostar 101,000 kr., så fördelade att:

Grunden kostar	22,500: —
Besiktningsbyråns kubikmassa	57,500: —
Vaktmästarebostaden	14,000: —
Yttertaket	7,000: —
Summa kronor	101,000: —

Vaktmästarebostaden fördyrar dock anläggningen mera än vad ovanstående fördelning giver vid handen, då densamma fordrar ett dyrbarare vindsbjälkelag, än vad som annars behövts, och kan sagda merkostnad beräknas till 10 kr. pr kvm. för vindsgolvets yta, eller 3,000 kronor.

Utan i vinden inlagd vaktmästarebostad kan byggnaden sålunda uppföras för 84,000 kr.

Markens beskaffenhet, lera till 15 à 20 meters djup, gör, att den större byggnaden kräver en ökad grundläggningskostnad av 5,000 kr., varjämte byggnadens stomme måste uppföras av lättegel eller liknande, vilket dock i och för sig ej innebär avsevärdare fördyrande.

Den fullt inredda övre våningen kostar	45,000: —
Grunden, som förut 22,500:— plus förstärkningen 5,000:—	27,500: —
Besiktningsbyråns kubikmassa	57,500: —
Yttertaket	7,000: —
Summa kronor	137,000: —

Jag tillåter mig påpeka, att man tydligen vid en byggnad av denna art, om den enbart skall inrymma lokalerna för köttbesiktningsbyrån, kan såväl få själva salen för besiktningen vida bättre belyst som ock väsentligt nedbringa anläggningskostnaden med minst 10,000 (tiotusen) kr. genom att använda plana goudrontak och funktionalistisk byggnadsstil. Man minskar därvidlag såväl byggnadens kubikmassa och grundläggningskostnaden, som ock utgiften för uppvärmning.

För min del vill jag uttala, att en sådan byggnad enligt den nu utarbetade planen i övrigt, kombinerad med en fristående stuga inrymmande bostad för vaktmästare eller veterinär, är att förorda av flera skäl, dels för kostnadens skull och dels därför, att bostaden då kan ingå i allmänna

N:o 34.
Ang. nybyggnad för köttbesiktningsbyrån.

hyresmarknaden, därest föreståndaren av någon orsak ej kan betjäna sig av densamma.

I ovanstående kostnader äro specialanordningar för djurkropparnes transport, diskar och dylik inredning ej inräknade, ej heller avgift för anslutning till stadens ledningar eller tomtens utfyllande och ordnande. Det vill synas, som skulle hela anläggningen kunna utföras fullt komplett inom ramen av ett anslag på 100,000 kr., därest den billigare typen väljes och veterinärbostaden uteslutes.

Västerås den 9 mars 1931.

GÖSTA SMITT.

Kostnadsberäkning för alternativ I.

Grunden:	schaktning och återfyllning	1,900: —
	spånt med nedslagning	2,660: —
	armerad betongplatta, grus, grundmurar	17,690: —
	källargolvet stålslipas delvis	600: —
Väggar av olika slag		17,720: —
Skorstenar med beslag		600: —
Putsning ut- och invändigt		5,860: —
Slamning i källaren samt källarinredning		1,200: —
Bjälklag av betong emellan I balkar m. m.		13,950: —
Trappa av kalksten och betongkupa		600: —
Yttertak		7,200: —
Utvändiga lastkajer och tak över desamma		1,500: —
Snickerier med glas och beslag		4,700: —
Målningsarbeten		4,000: —
Värmeledning		5,000: —
Vatten, avlopp, badrum, w. c.		3,000: —
Elektriska ledningar		700: —
Golv av klinker i cement i stora hallen, extra		1,440: —
Väggar klädda med kakel		2,000: —
		92,320: —
Diverse och ej specificerade kostnader		8,680: —
	Summa kronor	101,000: —

Västerås den 9 mars 1931.

GÖSTA SMITT.

N:o 35.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av tomterna N:ris 2 och 3 i kv. Heimer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Drätselkammaren blivit uppmärksamgjord på, att det kunde vara för staden fördelaktigt, att staden vore ägare av någon tomt i närheten av domkyrkan för att därigenom kunna tillgodose eventuella framtida behov för uppförande av någon byggnad av publik karaktär, har Drätselkammaren inlett underhandlingar med ägare av fastigheter i närheten av domkyrkan, vilka underhandlingar resulterat i, att Drätselkammaren nu, som av bilagda skrivelse från K. J. Peterzons sterbhus framgår, erbjudits att inköpa sterbhuset tillhöriga fastigheterna tomten n:r *2* och *3* inom byggnadskvarteret Heimer innehållande i areal resp. 908 och 924 kvm. för ett pris motsvarande taxeringsvärdet: för tomten n:r *2* 18,000 kronor och för tomten n:r *3* 20,000 kronor eller alltså tillhopa 38,000 kronor.

Då Drätselkammaren finner det fördelaktigt för staden att hava i sin ägo dessa centralt belägna tomter för något uppkommande stadens behov, får Drätselkammaren föreslå,

> att Stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga Drätselkammaren att för en köpeskilling av 38,000 kr., att utgå av reserverade köpeskillingsmedel, och de villkor i övrigt, som Drätselkammaren kan finna för staden antagliga, åt staden inköpa tomterna n:r *2* och *3* inom byggnadskvarteret Heimer.

Västerås den 13 maj 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Undertecknat sterbhus erbjuder härmed Västerås stad inköpa sterbhuset tillhöriga fastigheterna tomten n:r *2* och *3* inom byggnadskvarteret

Heimer i Västerås, innehållande i areal respektive 908 och 924,3 m² för ett pris motsvarande taxeringsvärdet: för tomten n:r 2 18,000 kronor och för tomten n:r 3 20,000 kronor eller alltså för tillhopa 38,000 kronor.

N:o 35. *Ang. inköp av tomterna N:ris 2 och 3 i kv. Heimer.*

Västerås den 13 maj 1931.

För K. J. Peterzons strebhus:
IDA PETERZON.

N:o 36.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Rudbecks- och Vasagatorna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I härvid fogade skrivelse har Vatten- och Gasverksstyrelsen anhållit om anvisande av ett anslag ur de tekniska verkens amorteringsfond å 19,600 kronor för anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Rudbecks- och Vasagatorna i sträckningen mellan Tessingatan och Norra Ringvägen och får Drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta

att ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag å 19,600 kronor för anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Rudbecks- och Vasagatorna i sträckningen mellan Tessingatan och Norra Ringvägen.

Västerås den 13 maj 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

En huvudsträng för stadens ledningssystem norr ut är avsedd att gå genom Rudbecksgatan och Vasagatan. I Rudbecksgatan finnas ledningar

N:o 36.
Ang. anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Rudbecks- och Vasagatorna.

framdragna till Tessingatan och i Vasagatan äro ledningar dragna norr om Norra Ringvägen å sträckan till Persbovägen, vilka sistnämnda ledningar för närvarande matas på omvägar genom ledningar i Norra Ringvägen och Tessingatan. Rudbecksgatan och Vasagatan sakna alltså ledningar i sträckningen mellan Tessingatan och Norra Ringvägen, men är det numera erforderligt att anlägga ledningar å denna sträcka, ty dels erfordras bättre matning norr ut och dels är ett större bostadshus under uppförande inom kvarteret Fjolner, för vilket ledningsanslutning är begärd. Genom tillkomsten av denna ledningsanläggning kan en genom tomterna inom kvarteret Fingal gående ledningssträng slopas, vilket är behövligt, dels emedan densamma går genom tomtmark och dels på grund av urschaktning för en nedfartsväg till ett garage ej mera ligger tillräckligt frostfritt.

Ifrågavarande anläggning bliver ekonomiskt bärande, så snart samtliga till densamma angränsande tomter anslutits.

Erforderligt utlägg för staden bliver 23,000 kr. Till ledningar i Rudbecksgatan är emellertid förut beviljat 3,400 kr., varför nu erforderligt anslag uppgår till 19,600 kronor.

På grund av det anförda hemställer Vatten- & Gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville för anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Rudbecks- och Vasagatorna i sträckningen mellan Tessingatan och Norra Ringvägen anvisa ett anslag av 19,600 kr. att utgå ur Tekniska Verkens amorteringsfond.

Västerås den 13 maj 1931.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 37.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av ett nattvaktsrum i fattigvårdens ålderdomshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle taga del av en framställning av Fattigvårdsstyrelsen angående anvisande av ett anslag för inredning

N:o 37.
Ang. anordnande av ett nattvaktsrum i fattigvårdens ålderdomshem.

av ett rum för nattvakt å sjukhuset vid ålderdomshemmet Karlslund, får nu, med överlämnande av framställningen till Stadsfullmäktige, tillstyrka, att Stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa det begärda anslaget 1,155 kronor att utgå av i årets stat avsatt anslag för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 7 maj 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Fattigvårdsstyrelsen för några år sedan på läkarens framställning nödgats att ordna med särskild nattvakt på ålderdomshemmets sjukhus, har behovet av nattvaktsrum, som är så beläget, att det är utsatt för minsta möjliga störningar under dagarna gjort sig gällande.

Fattigvårdsstyrelsen har därför nu undersökt möjligheterna för anordnande av ett sådant rum, och därvid funnit, att detsamma fördelaktigast kan inredas å vinden i avdelningen III.

Samtliga kostnader härför belöpa sig enligt verkställda kostnadsberäkningar till 1,155: — kronor.

På grund av vad sålunda anförts får Fattigvårdsstyrelsen hemställa

att Stadsfullmäktige måtte till angivet ändamål anslå ett belopp av 1,555: — kr.

Västerås den 18 april 1931.

För Fattigvårdsstyrelsen:
ALB. LUNDKVIST.

Axel Norén.

N:o 38.

Drätselkammarens skrivelse ang. utdragning av stadens ledningar i Agnegatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter ansökan av ägare av fastigheter utefter Agnegatan om anslutning till stadens allmänna ledningar har Vatten- och Gasverksstyrelsen för tillmötesgående av denna framställning i här bifogade skrivelse hemställt om anvisande av ett anslag ur de tekniska verkens amorteringsfond å 5,900 kronor för utdragning i Agnegatan av allmänna ledningar, och får Drätselkammaren såsom sitt eget yttrande i ärendet tillstyrka bifall till denna framställning.

Västerås den 7 maj 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

En del fastighetsägare utefter Agnegatan hava i skrivelse till Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt om allmänna ledningars utdragning i denna gata.

Gatuledningarne äro hitintills framdragna i Agnegatan till fastigheten Aroslund 9. För nuvarande sökande erforderlig utsträckning är kostnaden beräknad till 10,000 kr. Enskilda bidraget bliver 4,100 kr. och stadens andel sålunda 5,900 kr. Ytterligare ett par tomter kunna anslutas till dessa ledningar, vilka redan nu med anmäld anslutning bliva ekonomiskt bärande för staden.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville ur Tekniska Verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 5,900 kronor att användas för utsträckning av allmänna ledningar i Agnegatan.

Västerås den 14 april 1931.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 38.
Ang. utdragning av stadens ledningar i Agnegatan.

N:o 39.

Drätselkammarens skrivelse ang. utdragning av stadens ledningar i Tråddragaregatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I härvid fogade framställning har Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt om anvisande av ett anslag ur de tekniska verkens amorteringsfond å 2,900 kronor för utsträckning av de allmänna lednnigarne i Tråddragaregatan, och får Drätselkammaren såsom sitt yttrande i ärendet tillstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 7 maj 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På därom hos Vatten- och Gasverksstyrelsen gjord framställning om utdragning av stadens allmänna ledningar i Tråddragaregatan, där tre tomter nu skola bebyggas, får styrelsen härmed hemställa om erforderligt anslag till denna ledningsutsträckning, som är avsedd att anknytas till stadens ledningar i Malmabergsgatan. Längden bliver 100 m. och äro kostnaderna beräknade till 5,900 kr., varav, då enskilda bidraget uppgår till 3,000: —, stadens andel bliver 2,900 kr. Med nu anmäld anslutning räntar och amorterar anläggningen nämnda andel, men kunna ytterligare två

N:o 39.
Ang. utdragning av stadens ledningar i Tråddragaregatan.

tomter anslutas till densamma. Då anläggningen sålunda bliver ekonomisk bärande för staden, hemställer Vatten- och Gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville för utsträckning av allmänna ledningar i Tråddragaregatan bevilja ett anslag av 2,900 kronor att utgå ur Tekniska Verkens amorteringsfond.

Västerås den 14 april 1931.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N;o 40.

Drätselkammarens skrivelse ang. nyanläggning av en del elektriska ledningar och transformatorer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av ökad anslutning till stadens elektricitetsverk har Vatten- och Gasverksstyrelsen ansett nödvändigt få utförda förstärkningar av en del ledningar och utbyte av transformatorer samt som nyanläggning få uppförd en ny trnasformatorstation vid Nya Idrottsplatsen, och har Vatten- och Gasverksstyrelsen därför i framställning till Stadsfullmäktige, som här bifogas, för ändamålet begärt ett anslag å 63,000 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Anslaget skulle fördelas på de olika anordningarne enligt följande uppställning:

1:o)	högspänningskabel mellan Köpingsvägen och transformatorstationen på Jakobsberg	18,000: —
2:o	jordkablar för likström och högspänd växelström mellan elektricitetsverket och turbinhuset	5,800: —
3:o)	ombyte av transformatorer vid Karlslund, Herrgårdsskolan och Jakobsberg samt tillbyggnad av transforma-	
	Transport	23,800: —

N:o 40.
Ang. nyanläggning av en del elektriska ledningar och transformatorer.

	Transport	23,800: —
	torstationen på sistnämnda plats	16,500: —
4:o)	ny transformatorstation vid Nya Idrottsplatsen med erforderlig högspänningsmatarkabel jämte fördelningsledningar	15,000: —
5:o)	diverse ledningsanläggningar, nämligen mellan Oskaria och Hyttan, utefter Pilgatan öster om järnvägen samt norr ut med anslutning till ledningarne vid f. d. Västerås Ullspinneri	7,800: —
	Kronor	63,100: —

Såsom eget yttrande i ärendet får Drätselkammaren under hänvisning till behovet av anordningarne tillstyrka bifall till framställningen med anslaget anvisat på sätt Vatten- och Gasverksstyrelsen begärt.

Västerås den 7 maj 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Anslutningen till stadens elektricitetsverk är stadd i ständig tillväxt och har under de par senaste åren ökat i sådan omfattning, att belastningen i vissa transformatorstationer fördubblats. På grund härav kräver behovet utförandet av en del ledningsanläggningar och transformatorutbyten ävensom en ny transformatorstation vid Nya Idrottsplatsen.

Större delen såväl av stadens ytterområden som ock av den landsbygd, som är ansluten till stadens ledningsnät, matas från en öster och norr om staden gående högspännings-ringkabel, vilken slutar vid en inom Jakobsbergs område belägen transformatorstation. I sträckningen mellan Blåsbo och Jakobsberg äger denna kabel en area av endast 3×10 kvmm., vilket gör att densamma är fullbelastad och redan nu behövde förstärkas. Emellertid kan härmed anstå någon tid genom att i det stället förbinda den mellan Elektricitetsverket och Djuphamnen gående högspänningsjordkabeln med transformatorstationen inom Jakobsberg, vilket bäst sker

N:o 40.

Ang. nyanläggning av en del elektriska ledningar och transformatorer.

genom en jordkabel, som anslutes till djuphamnskabeln i Köpingsvägen, där denna korsar Lantvärnsgatan. På så sätt erhålles en sluten ringlinje med därmed förenade fördelar med avseende på strömtillförseln.

Djuphamnskabeln, vilken genom uttag vid Turbinhuset även matar det dubbelsystem, som är påbörjat inom egentliga staden, bör i sträckningen mellan Elektricitetsverket och Turbinhuset ersättas med en kabel, som uteslutande får mata egentliga staden, så att denna ej bliver beroende av ifrågavarande ringlinje. Samtidigt med nedläggningen av den sistnämnda kabeln bör även som ersättning för de mellan Turbinhuset och Elektricitetsverket gående luftledningarne en jordkabel för likström nedläggas. Sträckningen för dessa luftledningar går över Rådhusets tak och mellan träden i Vasaparken, vilket sistnämnda förhållande gör, att desamma då och då förorsaka driftstörningar, vartill kommer att de äro missprydande och på grund av dessa förhållanden böra avlägsnas.

De vid Karlslund och Herrgärdsskolan uppförda transformatorstationerna äro utrustade för en belastning av 100 kilowatt vardera, vilket med ledning av skedda mätningar, vid desammas uppförande ansågs vara tillräckligt för rätt lång tid framåt. Emellertid äro desamma redan nu i det närmaste fullbelastade, varför dubbelt så stora transformatorer nu böra insättas. Då plats härför finnes, medför detta huvudsakligen endast utbyte av transformatorer, därvid de nuvarande få användning på annan plats. Även är det av behovet att å ett par sträckor företaga ledningsförstärkningar inom de till dessa transformatorstationer hörande områden. Även transformatorstationen på Jakobsberg bör ökas ut från nuvarande 50 till 100 kilowatt. Som under senare tiden en sektioneringstransformator även inrymts i denna transformatorstation, är utrymmet i densamma taget fullt i anspråk, varför huset nu måste tillbyggas.

Vid eller i närheten av Nya Idrottsplatsen kräver behovet en ny transformatorstation. Matningen för denna station kan bäst ske genom en jordkabel, som anslutes till högspänningskabeln i Norra Ringvägen. I förslaget till denna transformatorstation ingår också erforderliga fördelningsledningar till Idrottsplatsen och omkringliggande områden.

Jämte de i det föregående omnämnda arbeten erfordras ledningsförstärkningar dels mellan kvarteret Oskaria och Hyttan, dels i östra staden utefter Pilgatan och dels norr ut med anslutning till ledningarne vid f. d. Västerås Ullspinneri.

Kostnaderna för de anläggningar och utvidgningar, som här anförts äro beräknade till:

N:o 40.
Ang. nyanläggning av en del elektriska ledningar och transformatorer.

1.	högspänningskabel mellan Köpingsvägen och transformatorstationen på Jakobsberg	18,000: —
2.	jordkablar för likström och högspänd växelström mellan Elektricitetsverket och Turbinhuset	5,800: —
3.	ombyte av transformatorer vid Karlslund, Herrgärdsskolan och Jakobsberg samt tillbyggnad av transformatorstationen på sistnämnda plats	16,500: —
4.	ny transformatorstation vid Nya Idrottsplatsen med erforderlig högspänningsmatarkabel jämte fördelningsledningar	15,000: —
5.	diverse ledningsanläggningar, nämligen mellan Oskaria och Hyttan, utefter Pilgatan öster om Järnvägen samt norr ut med anslutning till ledningarne vid f. d. Västerås Ullspinneri	7,800: —
	Kronor	63,100: —

På grund av det anförda hemställer Vatten- och Gasverksstyrelsen, att Stadsfullmäktige ville för de i denna skrivelse anförda ändamål anvisa ett anslag av 63,100 kronor att utgå ur Tekniska Verkens amorteringsfond.

Västerås den 14 april 1931.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 41.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en bogserbåt för hamnens behov.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I till Stadsfullmäktige ställd skrivelse har Hamnstyrelsen hemställt om anvisande av ett anslag för inköp av en bogserbåt för hamnens behov, och får Drätselkammaren vid överlämnande av denna framställning för

N:o 41.
Ang. inköp av en bogserbåt för hamnens behov.

egen del och på de skäl för anskaffningen, som av Hamnstyrelsen anförts och med det tillägg härtill, att dessa skäl, alltefter som rörelsen i hamnen ökar, vinna i styrka och att nu föreliggande tillfälle, att till ett av konjunkturläget betingat billigt pris förvärva en god bogserbåt icke synes böra försittas, ehuru likväl icke enhälligt tillstyrka Hamnstyrelsens framställning och alltså föreslå,

att Stadsfullmäktige ville för inköpet i fråga anvisa det begärda anslaget förslagsvis 35,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att sedan med 5,000 kronor årligen under sju år täckas av inkomsterna av hamnrörelsen.

Västerås den 7 maj 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under de senare åren har som bekant trafiken å stadens hamnar betydligt utvecklats — tonnaget på angörande fartyg har stigit med 15 à 20 % för varje år. Denna utveckling åstadkommer att behovet av en bogserbåt för hamnen alltefterhand gjort sig mer och mer gällande. Förhållandet är nämligen det, att vid hårda vindar mellan syd och ost större fartyg, i synnerhet barlastade, ej på egen hand kunna lämna djuphamnskajen, varigenom upprepade gånger sådana fartyg förorsakats betydliga förseningar som, efter vad till Hamnstyrelsen inkomna skrivelser giva vid handen, föranlett starkt missnöje från vederbörande rederiers sida.

En annan omständighet, som påpekats är, att det icke finnes någon möjlighet för de fartyg, som gå genom Södertälje kanal till Mälaren, att någonstädes få dricksvatten. Som bekant finnes ej vattenledningar utdragna till djuphamnen. Denna olägenhet försvinner, då bogserbåt samtidigt är avsedd till vattenbåt.

Även lotsarna, som lotsa fartyg in och ur hamnen hava framhållit behovet av en bogserbåt, som kan anlitas såväl vid svängning och förhalning som ock för att assistera fartyg vid hårda vindar från syd till ost.

Behovet av en dylik bogserbåt är på intet vis speciellt för Västerås

N:o 41.
Ang. inköp av en bogserbåt för hamnens behov.

hamn utan bör upplysningsvis nämnas, att dylika båtar finnas för assistens i de flesta hamnar, även i dem, som äro betydligt mindre än Västerås.

Redan i ett tidigt skede av denna frågas behandling inom Hamnstyrelsen ansåg sig styrelsen på grund av styrelsens sammansättning oförhindrad att ställa utredningen angående behovet av en bogserbåt för hamnens räkning i visst samband med den kända önskvärdheten att på bättre sätt än hittills tillgodose trafiken på Hästholmarna, vilket för styrelsen var så mycket naturligare som därigenom någotsånär beräkneliga årsinkomster av bogserbåten skulle kunna påräknas.

Trafiken på Hästholmarna uppehålles som bekant under säsongen av stadens ångfärja Elba assisterad av Almö-Lindö bolagets motorfartyg Alfa, som dock i egenskap av trafikbåt på Almö-Lindö ej kan i önskvärd utsträckning understödja trafiken på Hästholmarna.

Hamnstyrelsen har sålunda i här föreliggande fråga tagit sikte på att söka anskaffa en bogserbåt lämplig för hamnens behov, som ock i viss utsträckning skulle kunna betjäna passageraretrafiken på Hästholmarna.

Bland det stora antal fartyg över vilka styrelsen införskaffat ritningar och uppgifter har styrelsen låtit en särskild delegation bese tre stycken, som befunnits mer än de andra lämpliga för ändamålet.

Resultatet härav är nu, att styrelsen föreslår till inköp för förslagsvis 35,000 kr. en 150—175 ind. hkr:s bogserbåt utrustad för passagerarefart och med rätt att i inre fart medtaga 108 personer utom besättning. Fartyget är byggt 1914 och av mycket grovt tilltagna dimensioner. Dess storlek — längd 16,57 m. och bredd 4,59 m. — samt dess djupgående cirka 8 fot gör fartyget synnerligen lämpligt som hamnbåt, varjämte bör nämnas för passageraretrafikens del, att detsamma är relativt styft och lättmanövrerat. Härtill kommer som en betydande fördel, att fartyget är isbrytande. Det bryter sålunda utan backning 5 tums is och med ansats omkring 12 tums.

I fråga om anskaffningskostnader får styrelsen föreslå, att desamma förskotteras av tillgängliga medel och gäldas av hamnens inkomster under förslagsvis 7 år.

Beträffande de årliga omkostnaderna för fartyget anser sig styrelsen visserligen knappast kunna räkna med att inkomsterna av assistens av fartyg, passageraretrafiken, tillfällig uthyrning av fartyget, försäljning av dricksvatten samt eventuellt isbrytning kunna täcka driftkostnaderna.

Fördelarna och vikten av att denna bogserbåt finnes tillgänglig för hamnens behov äro emellertid så avsevärt betydande, att den förlust, som sannolikt kan komma att uppstå genom den årliga driften, får tagas med

N:o 41. *Ang. inköp av en bog serbåt för hamnens behov.*

jämnmod, i all synnerhet som på grund av fartygets angivna mångsidiga användning hamnens årliga nettokostnad blir mindre kännbar, än vad fallet är i de hamnar, där en sådan olikartad användning ej kan förekomma.

Hamnstyrelsen hemställer alltså att Stadsfullmäktige ville

för inköp av en bogserbåt för hamnens behov av tillgängliga medel anvisa 35,000 kronor — förslagsvis — att gäldas av hamnens inkomster under förslagsvis 7 år.

Västerås den 10 mars 1931.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 42.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av gator och ledningar inom område av Kristiansborg, som enligt tidigare beslut skall försäljas.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid behandling den 28 augusti 1930 av fråga om upplåtelse för bebyggelse i enlighet med ett av den s. k. bostadsbristkommittén avgivet förslag av ett område av Kristiansborg beläget omedelbart nordväst och väster om kvarteren Arne och Assar beslöto Stadsfullmäktige i överensstämmelse med förslaget att bemyndiga Drätselkammaren, att till enskilda företagare eller sammanslutningar av dylika försälja tomter av området samt att därvid köpeskillingen skulle vara avvägd efter ett markvärde av omkring 1 krona 50 öre pr kvm. och stadens självkostnader för områdets förseende med ledningar och gator, allt under förutsättning, att garanti skapades för en bebyggelse av området i en väsentligare utsträckning inom viss kortare tid — se § 154 Stadsfullmäktiges protokoll den 28/8 1930.

Ett upprätthållande av detta senare villkor för försäljningen föreslaget av Drätselkammaren och förestavat av önskemålet av en försäljning

N:o 42.
Ang. anordnande av gator och ledningar inom område av Kristiansborg, som enligt tidigare beslut skall försäljas.

i sådan utsträckning, att den ekonomiska förutsättningen för ledningarnes utdragande till och inom området förelåge har visat sig vara hinderlig för försäljningen, ehuru intresse för förvärv av tomter inom området visat sig vara förefintligt. Vad som gjort spekulanter betänksamma har varit, att besked på grund av förenämnda villkor icke kunnat lämnas angående tidpunkten för områdets förseende med vägar och ledningar och att de inför denna ovisshet icke velat binda sig vid ett avslutat inköp.

I avsikt att undanrödja detta hinder och därigenom få mera fart på försäljningen, har Drätselkammaren ansett sig böra vidtaga omedelbara förberedelser för områdets förseende med gator och ledningar och hemställer därför, att Stadsfullmäktige, med godkännande av de redan vidtagna åtgärderna, vilka vad Drätselkammaren angår bestått uti ett påbörjande av gatorna inom området, ville förklara förut angivna förbehåll för försäljningen icke utgöra hinder för Drätselkammaren att fullfölja det redan påbörjade gatuarbetet och för stadens tekniska verk att utlägga ledningar till och inom området och att i avbidan på fixerandet av kostnaderna härför dessa tills vidare måtte få bestridas förskottsvis av tillgängliga medel.

Västerås den 7 maj 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 43.

Drätselkammarens skrivelse ang. omläggning av värmesystemet i Korsängskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige, som här bifogas, har Folkskolestyrelsen under erinran om att i det anslag, som i budgeten för folkskolan för innevarande år anvisats för reparationer och underhåll av folkskolans fastigheter, inberäknats ett anslag å 15,000 kronor för omläggning av värmesystemet i Korsängsskolan, samt att efter det anbud infordrats å ar-

N:o 43.
Ang. omläggning av värmesystemet i Korsängskolan.

betets utförande i anslutning till ett mera detaljerat ombyggnadsprogram, kostnaderna härför visat sig uppgå till större belopp än de ursprungligen beräknade, ity att lägsta anbudet slutat på en summa av 21,560 kronor, vartill komme ännu ej till beloppet bestämt kontrollantarvode samt ersättning för ritningar, hemställt, att utan hinder av denna merkostnad, som Folkskolestyrelsen finner kunna gäldas av skolbudgeten tillförda oförutsedda inkomster, arbetet måtte få komma till utförande under instundande sommar samt att de ökade kostnaderna måtte få gäldas av tillgängliga medel i folkskolans budget, och får Drätselkammaren såsom sitt yttrande i ärendet och vid det förhållande, att arbetets utförande redan i princip godkänts, tillstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 7 maj 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anslaget för innevarande år till underhåll och reparationer av folkskolans fastigheter inkluderas ett belopp av 15,000: — kr. för omläggning av värmesystemet i Korsängsskolan. Sedan anbud infordrats i anslutning till ett mera detaljreat ombyggnadsprogram, som Folkskolestyrelsen låtit utarbeta, har det emellertid visat sig att kostnaderna väsentligt överstiga den ovannämnda summan. Lägsta anbudet, avgivet av Västergs Rörläggnings Aktiebolag, slutar nämligen på en summa av 21,560 kr. Härtill kommer ersättning till firma Värme & Sanitet för uppgörandet av detaljerat ombyggnadsprogram jämte tillhöriga ritningar med 3 % av anläggningssumman ävensom arvode till kontrollant. Då sådan ännu ej förordnats, kan uppgift ej lämnas rörande kontrollantarvodets storlek.

Styrelsen har velat anmäla detta för Stadsfullmäktige och på samma gång hemställa, att fullmäktige ville förklara hinder ej möta, att arbetet likväl utföres instundande sommar. Beträffande gäldandet av kostnaderna är det tydligt, att tillgängliga medel å reparationsanslaget ej räcka till. Däremot torde med visshet kunna förutses, att budgeten i sin helhet tål denna merbelastning. Ett nytt av innevarande riksdag beviljat statsbidrag till provisorisk avlöningsförbättring åt lärare i slöjd och hushållsgöromål

N:o 43.

Ang. omläggning av värmesystemet i Korsängsskolan.

tillför budgetens inkomstsida en oförutsedd förstärkning, varjämte riksdagen i dagarna beslutat, att det särskilda statsbidrag, som för budgetåret 1/7 1930—30/6 1931 utgått till utjämnande av kommunens kostnader för skolväsendet, även kommer att erhållas för det budgetår, som börjar den 1/7 1931. Genom detta riksdagsbeslut tillföres skolkassan en inkomstpost på något över 19,000 kr., som ej är upptagen och ej kunnat upptagas i budgeten.

Med hänvisning till vad härovan anförts, får Folkskolestyrelsen hemställa,

att Stadsfullmäktige ville förklara hinder ej möta, att ombyggnaden av värmesystemet i Korsängsskolan verkställes instundande sommar trots de ökade kostnaderna, samt att desamma måtte få gäldas av tillgängliga medel på folkskolans stat.

Västerås den 19 maj 1931.

På Folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

Västerås Central-Tryckeri 1931

N:o 44.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1930.

Till Stadsfullmäktige, Västerås.

Härmed översändes berättelse över Västerås stads fattigvårds förvaltning under år 1930.

Västerås den 27/5 1931.

För Fattigvårdsstyrelsen:
EMIL TENGSTRÖM.
v. ordförande.

Axel Norén.

Berättelse

över Västerås stads Fattigvård för år 1930.

Jämlikt reglemente för Västerås stads fattigvård, får fattigvårdsstyrelsen härmed avgiva berättelse över sin verksamhet under år 1930.

Fattigvårdsstyrelsen har under året avhållit tretton sammanträden, därav ett extra, varvid avhandlats 1,018 protokollförda ärenden. Fattigvårdens förvaltningsutskott har haft tolv sammanträden, varvid 117 protokollförda ärenden handlagts.

Den yttre fattigvården.

Understödstilldelningen för ordinarie understödstagare har liksom tidigare handhafts av elva distriktsråd. Tillfälliga understöd och understöd till understödstagare, tillhörande andra kommuner, ha utdelats direkt genom fattigvårdsbyrån.

Understödstagarnas antal har under året uppgått till 2,023. Deras procenttal av stadens folkmängd har sjunkit från 7,43 % 1929 till 6,83 % 1930. Kostnaden för ordinarie och tillfälliga understöd har även kunnat

N:o 44. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1930.*

nedbringas, till största delen beroende på förbättrade förhållanden på arbetsmarknaden. Kommunens anslag för fattigvården utgör 1: 35 kr. pr bevillningskrona mot 1: 53 kr. 1929 samt bruttokostnaden fördelad på mantalsskriven innevånare 16: 14 kr. mot 16: 60 kr. för år 1929.

Under året ha 313 mantalsskrivningar i staden överklagats, varigenom redan betydande fattigvårdsutgifter i flera fall kunnat avbördas kommunen.

Den från 1 jan. 1931 tillämpade provisoriska anordningen, att förlägga barnavårdens expeditionella verksamhet ifråga om ombudsmannaskap, sekretariat, kassa, bokföring, samhällsvård och skyddsuppfostran samt därmed sammanhängande arbeten m. m., har med utgången av berättelseåret erhållit en mera permanent karaktär.

Den slutna fattigvården.

Ålderdomshemmets behov av livsförnödenheter har tillgodosetts genom kvartalsvis antagna anbud. Utspisningen har skett efter fastställd utspisningsstat, som, beträffande särskilt tuberkulosavdelningen, kompletterats . Enskilda personer och korporationer ha vid flera tillfällen i samband med anordnad festlighet förplägat samtliga vårdtagare.

Hemmets pastor har i regel hållit gudstjänst varannan söndag samt andaktsstunder två gånger i veckan.

Såväl brutto, som nettokostnaden för hemmets drift har ökat jämfört med år 1929, vilket har sin orsak uti dels att kostnadssumman för anskaffande av möbler för ålderdomsavdelningen enligt Stadsfullmäktiges beslut påförts berättelseåret, dels att vattenfilterapparat inköpts samt dels att kolpriserna voro osedvanligt höga.

Rörande fattigvårdens förvaltning i övrigt beträffande såväl den yttre som den slutna fattigvården hänvisas till efterföljande tablåer och uppgifter.

Västerås den 26 maj 1931.

EMIL TENGSTRÖM.
v. Ordf.

Axel Norén.

Fattigvårdsstyrelsen.

N:o 44.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1930.

Fattigvårdsstyrelsen har under år 1930 utgjorts av:
Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, ordförande,
Guldsmeden E. Tengström, v. ordförande och distriktschef.
Ledamöter och distriktschefer: Exekutor H. Carlsson, Byggmästare E. A. Eriksson, Fru Helga Jakobsson, Sjukbesökare E. Keijser, Herr G. H. Kolmodin, Fru Agnes Hedberg, Verkstadsarbetaren Oskar Blomkvist, Lindaren Fredrik Vetter, Svarvaren Georg Jansson samt Komminister Ernst Enochsson.

Fattigvårdsstyrelsens befattningshavare:

Vid Fattigvårdsbyrån:

Axel Norén, syssloman, sekreterare och ombudsman sedan 1 jan. 1920.
Fröken Elin Isaksson, kontorsbiträde sedan 1 mars 1922.
Carl E. Scott, tillsyningsman sedan 1 jan. 1922 till 1 nov. 1930.
Eric Johansson, t. f. tillsyningsman sedan 1 nov. 1930.
Fröken Lisa Larsson, kontorsbiträde, innehaft tjänsten sedan 1 april 1922, ordinarie sedan 1 jan. 1929.
Fröken Gurli Ahlström, extra skrivbiträde sedan 1 febr. 1929.

Vid Ålderdomshemmet:

Gustav Severin Pihl, föreståndare sedan 1 jan 1924 (vik. sedan 1 april 1923).
Johan Viktor Eriksson, vaktmästare sedan 24 oktober 1921.
Henrik Forslund, maskinist, sedan 1 mars 1920.
Olga Lundberg, husmoder sedan 4 jan. 1917.
Anna Forslund, sjuksköterska sedan 1 mars 1910.
Elin Ramkvist, sjuksköterska sedan 1 jan. 1922.
Ingeborg Jansson, sjuksköterska sedan 1 maj 1928.
Gertrud Maria Nyberg, sjuksköterska sedan 1 maj 1929.
Ruben Sand, vårdare sedan 1 juli 1923.
Holger Larsson, eldare sedan 16 juni 1930.
12 köks-, tvätt- och sjukbiträden.
Predikant: Komminister E. Nyberg.
Läkare: Doktor Carl Idar, läkare vid ålderdomshemmet och för norra stadsdelens understödstagare.
Doktor L. Bladini, läkare för södra stadsdelen samt S:t Ilian och Lundby.

N:o 44.
Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för år 1930.

Tabell över inlagor i fattigvårdsmål:

a) *Till främmande kommuner avlåtna anmaningar och svar å anmaningsskrivelser:*

	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930
Anmaningsskrivelser	106	129	112	150	172	131	106	136	132	143
Svar å anmaningsskrivelser	76	104	96	98	136	111	108	130	131	175
Summa	182	233	208	248	308	242	214	266	263	318

b) *Till Konungens befallningshavande i länet:*

	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1230
Fattigvårdsmål:											
Ansökningar	46	86	95	81	118	124	82	53	68	51	31
Påminnelser	138	154	253	264	263	304	302	146	127	105	45
Förklaringar	167	174	198	211	209	261	256	83	67	110	94
Summa	351	414	546	556	590	689	640	282	262	266	170
Mantalsskrivningsmål:											
Ansökningar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	313
Påminnelser	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	190
Förklaringar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
Summa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	535

Dessutom har från Fattigvårdsbyrån under året utgått 1,722 skrivelser i olika fattigvårdsärenden.

Uppgift å antalet understödstagare

N:o 44.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1930.

samt deras fördelning rörande ålder och kön m. m. enligt utdrag av Statistisk redogörelse till Statistiska Cenrtalbyrån.

Tablå över antalet understödstagare av olika slag, fördelade efter kön och civilstånd.

	Varaktigt understödda				Tillfälligt understödda		Summa
	Kvarvarande från föregående år		Nytillkomna under året				
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Barn, direkt understödda							
i äktenskap	1	—	1	1	10	6	19
utom äktenskap	—	—	—	—	1	1	2
Summa	1	—	1	1	11	7	21
Ogifta äldre personer							
utan tillhörande barn	106	125	21	20	64	48	384
med tillhörande barn	—	36	—	11	—	8	55
Summa	106	161	21	31	64	56	439
Tillhörande barn	35	17	5	11	8	5	81
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd							
utan tillhörande barn	86	86	17	17	6	6	218
med tillhörande barn	65	65	15	15	30	30	220
Summa	151	151	32	32	36	36	438
Tillhörande barn	71	101	19	23	31	37	282
Äkta makar, av vilka endera eller båda var för sig åtnjuta understöd:							
utan tillhörande barn	5	10	2	6	11	18	52
med tillhörande barn	3	5	1	1	3	4	17
Summa	8	15	3	7	14	22	69
Tillhörande barn	5	8	2	1	4	4	25
Änklingar, änkor och frånskilda:							
utan tillhörande barn	71	255	13	15	10	15	379
med tillhörande barn	6	84	—	2	—	5	97
Summa	77	339	13	17	10	20	476
Tillhörande barn	92	85	3	1	5	6	192
Summa direkta understödstagare	343	666	70	88	135	141	1,443
Summa tlllhörande barn	203	212	29	36	48	52	580
Samtliga understödstagare	546	878	99	124	183	193	2,083
Därav tillhörande annat fattigvårdssamhälle	53	94	16	20	43	36	262

N:o 44.

Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för år 1930.

Direkta understödstagare, varaktigt understödda:

	M.	Kv.
Under året avlidna	28	33
Under året på annat sätt avgångna	44	54
Till nästa år kvarvarande	351	667
Summa	423	754

Tablå över understödets beskaffenhet:

	Intagna på				Utackorderade	Understödda i hemmet	På annat sätt understödda	Summa
	Fattigvårdsanstalt	Anstalt för sinnessjuka	Anst. för kroniskt sjuka	Annan sjukvårdsanstalt				
Varaktigt understödda:								
Barn, direkt understödda:								
i äktenskap	1	—	—	2	—	—	—	3
utom äktenskap	—	—	—	—	—	—	—	—
Vuxna män:								
Ogifta	66	25	3	6	1	51	1	153
Gifta	21	2	—	9	—	187	—	219
Änklingar eller frånskilda	44	1	—	3	—	40	2	90
Vuxna kvinnor:								
Ogifta	57	29	1	12	—	123	1	223
Gifta	18	4	—	10	—	194	—	226
Änkor eller frånskilda	55	3	—	6	—	303	—	367
Summa direkt understödda	262	64	4	48	1	898	4	1,281
Tillhörande barn	9	—	—	—	—	467	4	480
Tillfälligt understödda:								
Barn, direkt understödda	1	—	—	11	—	4	2	18
Vuxna personer	43	—	—	84	—	119	31	277
Tillhörande barn	—	—	—	—	—	98	2	100
Summa tillf. understödda	44	—	—	95	—	221	35	395
Samtliga understödstagare	315	64	4	143	1	1,586	43	2,156

Tablå över orsaker till understödsbehovet:

N:o 44.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1930.

	Sjukdom	Otillräcklig arbetsförmåga	Arbetslöshet	Dryckenskap	Lättja och Liknöjdhet	Talrik familj	Den försörjningspl. avvikande	Andra orsaker	S:ma understödstagare
Nytillkomna, varaktigt understödda:									
Barn, direkt understödda:									
i äktenskap	2	—	—	—	—	—	—	—	2
utom äktenskap	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vuxna män:									
Ogifta	16	5	—	—	—	—	—	—	21
Gifta	24	7	4	—	—	—	—	—	35
Änkl. eller frånskilda	11	2	—	—	—	—	—	—	13
Vuxna kvinnor:									
Ogifta	19	10	2	—	—	—	—	—	31
Gifta	27	7	4	—	—	—	1	—	39
Änkor eller frånskilda	11	5	—	—	—	—	1	—	17
Summa	110	36	10	—	—	—	2	—	158
Tillfälligt understödda:									
Barn	17	1	—	—	—	—	—	—	18
Vuxna män	95	7	22	—	—	—	—	—	124
Vuxna kvinnor	102	7	24	—	—	—	1	—	134
Summa	214	15	46	—	—	—	1	—	276

N:o 44.
Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för år 1930.

Tablå över understödets värde:

	Understödstagaren kontant emottagit Kr.	Vård å fattigvårdsanstalt Kr.	Annat understöd. Kr.	Summa Kr.	Antal understödsmånader
Varaktigt understödda:					
a) Direkt understödda barn:					
Intagna på fattigvårdsanstalt ...	—	1,560	—	1,560	12
Intagna på sjukvårdsanstalt ...	—	—	990	990	16
Summa	—	1,560	990	2,550	28
b) Äldre personer utan tillhörande barn:					
Intagna på fattigvårdsanstalt ...	—	212,030	—	212,030	1,631
Intagna på sjukvårdsanstalt ...	—	—	28,369	28,369	726
Utackorderade	—	—	360	360	12
I sina hem understödda	148,942	—	25,259	174,201	5,564
På annat sätt understödda	—	—	96	96	3
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt	10,701	28,386	9,025	48,112	722
Summa	159,643	240,416	63,109	463,168	8,658
c) Äldre personer med tillhörande barn:					
Intagna på fattigvårdsanstalt ...	—	390	—	390	3
I sina hem understödda	76,072	—	24,094	100,166	2,731
På annat sätt understödda	—	—	741	741	12
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt	4,605	14,386	5,070	24,061	243
Summa	80,677	14,776	29,905	125,358	2,989
Tillfälligt understödda:					
Intagna på fattigvårdsanstalt ...	—	16,652	—	16,652	—
Intagna på sjukvårdsanstalt ...	—	—	5,410	5,410	—
I sina hem understödda	5,046	—	2,958	8,004	—
På annat sätt understödda	150	—	874	1,024	—
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt	518	1,486	1,499	3,503	—
Summa	5,714	18,138	10,741	34,593	—
Summa för samtliga understödstagare	246,034	274,890	104,745	625,669	11,675

Tablå över personer, som under redogörelseåret erhållit kommunalt pensionstillskott och sjukvårdsbidrag.

N:o 44.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1930.

Antalet understödstagare av olika slag, fördelade efter kön, ålder och civilstånd.

	Varaktigt understödda				Tillfälligt understödda		Summa
	Kvarv. från föreg. år		Nytillkomna under året				
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Barn direkt understödda:							
i äktenskap	—	—	—	—	—	2	2
utom äktenskap	—	—	—	—	—	—	—
Summa	—	—	—	—	—	2	2
Ogifta äldre personer	1	1	1	2	2	4	11
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd	4	4	3	3	—	—	14
Äkta makar, av vilka endera eller båda var för sig åtnjuta understöd	—	—	—	—	3	6	9
Änklingar, änkor eller frånskilda	2	5	1	6	—	—	14
Samtliga understödstagare	7	10	5	11	5	12	50
Därav personer, som erhållit:							
kommunalt pensionstillskott	5	9	5	11	—	—	30
kommunalt sjukvårdsbidrag	2	1	—	—	5	12	20

Direkta understödstagare, varaktigt understödda:

	m.	ky.
Under året avlidna	1	1
Under året på annat sätt avgångna	1	1
Till nästa år kvarvarande	10	19
Summa	12	21

N:o 44.
Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för år 1930.

Tablå över undestödets beskaffenhet:

	Intagna å sjukv.-anstalt	Understödda i hemmet	På annat sätt understödda	Summa
Varaktigt understödda:				
Vuxna män:				
Ogifta	—	3	1	4
Gifta	1	7	2	10
Änklingar eller frånskilda	—	3	—	3
Vuxna kvinnor:				
Ogifta	—	2	—	2
Gifta	—	7	—	7
Änkor eller frånskilda	1	11	—	12
Summa varaktigt understödda	2	33	3	38
Tillfälligt understödda:				
Barn, direkt understödda	2	—	—	2
Vuxna personer	14	2	—	16
Summa tillfälligt understödda	16	2	—	18
Samtliga understödstagare	18	35	3	56

Tablå över orsaker till understödsbehovet:

	Sjukdom	Otillräcklig arbetsförmåga	Summa understödstagare
Nytillkomna, varaktigt understödda:			
Vuxna män:			
Ogifta	—	1	1
Gifta	2	1	3
Änklingar eller frånskilda	—	1	1
Vuxna kvinnor:			
Ogifta	1	1	2
Gifta	2	1	3
Änkor eller frånskilda	—	6	6
Summa	5	11	16
Tillfälligt understödda:			
Barn	2	—	2
Vuxna män	5	—	5
Vuxna kvinnor	10	—	10
Summa	17	—	17

Tablå över understödets värde:

	Understödstagaren kontant mottagit Kr.	Annat understöd Kr.	Summa Kr.	Antal understödsmånader
1) **Varaktigt understödda:**				
Äldre personer, utan tillhörande barn:				
I sina hem understödda	1,966	253	2,219	215
På annat sätt understödda	—	3,847	3,847	36
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt	304	56	360	24
Summa	2,270	4,156	6,426	275
2) **Tillfälligt understödda:**				
Intagna på sjukvårdsanstalt ...	—	2,270	2,270	—
I sina hem understödda	760	226	986	—
På annat sätt understödda	—	—	—	—
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt	—	—	—	—
Summa	760	2,496	3,256	—
Summa för samtliga understödstagare	3,030	6,652	9,682	275

Tablå över understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd.

	Yttre fattigvården	Inre fattigvården	Hela fattigvården
År 1915	—	—	6,31 %
År 1916	—	—	5,45 „
År 1917	—	—	5,95 „
År 1918	—	—	5,91 „
År 1919	—	—	5,76 „
År 1920	—	—	5,59 „
År 1921	—	—	6,96 „
År 1922	—	—	9,91 „
År 1923	—	—	10 „
År 1924	—	—	10,05 „
År 1925	8,42 %	0,86 %	9,28 „
År 1926	7,12 „	0,89 „	8,01 „
År 1927	6,66 „	1,35 „	8,01 „
År 1928	6,82 „	1,02 „	8,02 „
År 1929	6.16 „	1,27 „	7,43 „
År 1930	5,79 „	1,04 „	6,83 „

Under året har i 16 fall försörjningspliktig ålagts arbete enligt 71 § fattigvårdslagen, vilket åliggande i 1 fall lett till inställande i arbetet.

N:o 44.

Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för år 1930.

Vård har under året lämnats:

	Antal personer									
	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930
Å lasarett o. därmed likställda vårdanstalter...	127	231	221	198	207	172	145	235	174	181
Å sanatorium	34	29	34	33	46	37	31	25	31	14
Å sinnesslönastalter ...	14	17	18	19	23	8	11	13	14	15
Å hospital	23	29	33	41	39	41	52	46	48	43
Å epileptikerhem	1	1	1	1	1	3	3	3	3	4
Å Eugeniahemmet	5	4	4	1	1	—	—	—	—	—
Å andra vårdanstalter...	6	4	5	12	15	10	18	26	34	19
Summa	210	315	316	305	332	271	260	348	294	276

Ordinarie understöd i kontanter och in natura under åren 1928, 1929 och 1930, fördelat distriktsvis.

Distrikt n:r	År 1928			År 1929			År 1930		
	Understödskostnader distriktsvis under året	Understödskostnader pr hushåll	Understödskostnader pr person	Understödskostnader distriktsvis under året	Understödskostnader pr hushåll	Understödskostnader pr person	Understödskostnader distriktsvis under året	Understödskostnader pr hushåll	Understödskostnader pr person
N:o 1	21,656: 60	492: 19	373: 21	19,507: 33	487: 94	348: 35	16,196: 09	437: 73	368: 09
„ 2	22,524: 25	500: 54	381: 76	22,133: 50	514: 73	393: 45	20,682: —	470: 08	430: 87
„ 3	22,134: 96	539: 87	402: 45	21,003: 18	512: 27	375: 05	17,845: 66	482: 31	349: 91
„ 4	25,141: 18	598: 59	419: 02	23,058: 55	536: 26	364: 31	22,784: —	506: 31	299: 79
„ 5	17,679: 75	477: 83	375: 95	14,106: —	403: —	352: 65	12,862: 50	378: 30	321: 56
„ 6	21,737: 17	557: 36	368: 42	22,763: 40	583: 67	392: 47	20,377: 50	566: 04	304: 14
„ 7	20,554: 25	527: 03	446: 83	21,176: 25	542: 98	450: 55	18,912: 50	472: 81	420: 28
„ 8	22,411: 82	589: 78	457: 38	21,222: 25	573: 57	442: 13	17,812: 50	508: 94	395: 83
„ 9	9,295: 81	540: 93	320: 54	8,856: —	492: —	328: —	7,268: 50	484: 56	316: 01
„ 10	6,612: —	388: 94	367: 33	7,665: —	425: 83	348: 49	7,828: 25	460: 48	372: 77
„ 11	16,045: 75	668: 57	348: 82	16,022: 50	650: 86	331: 81	13,846: —	576: 91	355: 02
Genomsn.-kostnad...	18,708: 50	534: 69	387: 43	18,037: 63	520: 28	375: 21	16,037: 77	485: 86	357: 66

Sammandrag av utgifterna för den yttre fattigvården under åren 1915—1930.

År	Bruttoutgifter Kronor		Inkomster Kronor		Nettoutgifter Kronor		Utgifterna fördelade pr			
							Invånare		Bev. Kr.	
År 1915	104,901	02	1,566	37	103,334	65	4	70	0	79
„ 1916	111,985	28	3,208	34	108,766	94	4	68	0	71
„ 1917	152,733	40	9,332	61	143,400	79	5	88	0	73
„ 1918	237,125	09	3,317	56	233,807	53	9	20	0	62
„ 1919	322,480	29	7,716	32	315,764	68	11	05	0	75
„ 1920	372,198	11	8,610	23	363 587	88	11	90	0	64
„ 1921	411,528	47	2,249	99	409.278	58	13	35	0	90
„ 1922	430,977	09	4,417	27	426,559	82	14	06	1	45
„ 1923	520,382	68	32,652	24	487,730	44	16	24	2	14
„ 1924	487,185	15	47,893	19	439,291	96	14	68	1	97
„ 1925	496,233	03	51,839	11	444,393	92	15	08	1	81
„ 1926	467,713	36	47,466	69	420,246	67	14	47	1	68
„ 1927	468,828	98	56,888	52	411,940	46	14	15	1	46
„ 1928	438,237	89	54,050	80	384,187	09	13	17	1	30
„ 1929	429,168	60	54,217	97	374,950	63	12	51	1	15
„ 1930	420,774	47	70,358	66	350,415	81	11	53	0	97

Ålderdomshemmet Karlslund.

De intagna pensionärernas antal år 1930:

Kvarvarande sedan år 1929	178	
Under året intagna	184	362
Under året avgångna genom döden	49	
Under året avgångna genom utskrivning ..	121	170
Vid årets slut kvarvarande	192	

därav 103 män, 86 kvinnor och 3 barn.

Av under året intagna personer tillhöra 39 män, 33 kvinnor och 4 barn annat fattigvårdssamhälle.

De å hemmet intagna pensionärerna voro till ålder och civilstånd:

	Män			Kvinnor			Summa
	Ogifta	Gifta	Änkl.	Ogifta	Gifta	Änkor	
Barn under 16 år	5	—	—	8	—	—	13
Pensionärer mellan 16—20 år	9	—	—	2	—	—	11
„ „ 20—30 år	16	—	—	18	6	—	40
„ „ 30—40 år	15	6	—	12	5	3	41
„ „ 40—50 år	16	2	—	8	5	1	32
„ „ 50—60 år	26	4	—	10	6	3	49
„ „ 60—70 år	14	8	7	3	8	6	46
„ „ 70—80 år	17	9	18	11	6	18	79
„ „ 80—90 år	3	3	14	12	2	13	47
„ över 90 år	—	—	—	1	—	3	4
Summa	121	32	39	85	38	47	362

N:o 44.
Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för år 1930.

Dessa 362 pensionärer hava åtnjutit vård under sammanlagt 64,404 underhållsdagar, varå 27,779 belöpa sig å 104 män och 111 kvinnor, som vårdats å hemmets sjukavdelning.

Den äldste av under året vårdade män var änklingen Håkan Nilsson, född 1841 och bland kvinnor änkan Mathilda Charlotta Johansson, född år 1836.

Med avseende å hälsotillstånd och arbetsförmåga:

	Män	Kvinnor	Summa
Icke arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	16	21	37
Blinda och litet seende	4	1	5
Lama och ofärdiga	10	6	16
Ständigt sängliggande	46	50	96
Lungsjuka	24	19	43
Ålderstigna och sjukliga	48	33	81
Minderåriga	5	8	13
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	18	13	31
Arbetsföra	21	19	40
Summa	192	170	362

Pensionärernas sysselsättning har bestått:

dels i arbeten för hemmets behov, såsom vävnad, sömnad, stickning, tvätt och skurning, skomakeri, plåtslageri, snickeri, måleri, sadelmakeri, hönsskötsel och div. trädgårdsarbeten m. m.

dels i arbeten för andra personer, såsom fjäderspritning, vedsågning, mangling, mattpiskning, trädgårdsarbeten och div. arbeten i tvättinrättningen m. m.

N:o 44

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1930.

Tablå över leveranspris å de för fattigvårdens behov inköpta större artiklarna åren 1920—1930.

Varor	1920 Kr.	1921 Kr.	1922 Kr.	1923 Kr.	1924 Kr.	1925 Kr.	1926 Kr.	1927 Kr.	1928 Kr.	1929 Kr.	1930 Kr.
Rågmjöl.....	39 —	37 25	24 75	19 75	20 —	26 37	19 63	22 —	28 —	22 75	18 50
Rågsikt.....	69 —	52 25	34 25	29 75	28 87	34 50	29 50	36 —	35 50	32 —	27 —
Vetemjöl ...	79 —	61 75	39 50	41 —	37 50	44 —	41 50	41 —	36 —	36 —	32 25
Korngryn ...	44 —	47 75	29 50	25 75	28 35	30 25	23 —	23 25	31 25	25 75	19 25
Ärter.....	42 50	32 —	27 —	36 75	32 50	30 12	25 75	34 75	37 50	34 50	22 12
Fläsk.....	440 —	320 —	225 —	195 —	139 —	182 50	176 73	136 62	158 —	163 85	230 25
Sill.....	80 —	47 67	35 50	32 75	36 75	43 —	31 88	28 50	25 50	28 25	37 50
Havregryn..	84 —	60 75	40 75	38 88	35 62	37 63	32 —	31 75	35 —	32 50	27 25
Risgryn.....	150 —	77 —	52 —	51 —	56 —	55 75	52 —	49 50	48 60	47 25	45 75
Kaffe.....	268 —	170 —	188 75	337 50	330 —	298 25	269 50	240 —	272 50	293 75	232 50
Socker	165 —	160 —	132 —	98 38	82 50	65 63	55 —	59 63	51 75	43 50	36 —
Bruna bönor	88 —	56 33	65 50	46 50	47 75	42 75	35 25	32 50	62 50	64 50	45 50
Margarin ...	335 50	302 —	176 25	154 —	131 —	131 25	128 63	119 —	107 75	94 25	86 87
Farrin	160 —	137 —	131 —	88 —	79 75	58 50	48 50	51 75	44 25	36 25	28 25

Sammandrag av Ålderdomshemmets ekonomi under åren 1915—1930.

År	Understödstagare			Bruttokostnad för år	Inkomster	Nettokostnad för år	Underhållskostnad	
	Antal	Antal underhållsdagar	Medeltal pr dag	Kr.	Kr.	Kr.	För understödstagare pr år Kr.	För understödstagare pr dag Kr.
1915	161	31,389	86	26,762 84	1,352 10	25,410 74	293 47	0 80
1916	141	30,719	84	30,658 13	1,324 90	29,232 23	349 09	0 95
1917	136	32,694	90	34,359 73	1,276 19	32,083 54	367 59	1 —
1918	156	35,110	96	67,992 60	1,235 47	66,757 17	695 18	1 90
1919	188	32,418	89	83,665 77	6,383 28	77,282 49	868 33	2 38
1920	199	31,064	84	124,518 71	11,331 19	113,187 19	1,347 47	3 61
1921	181	32,900	91	99,487 23	21,072 25	78,414 98	861 70	2 37
1922	283	43,611	121	138,538 12	35,862 10	102,671 02	1,144 91	3 15
1923	325	48,057	132	116,186 03	49,707 53	66,478 51	880 19	2 42
1924	366	53,244	145	133,855 90	102,239 43	31,616 47	923 14	2 51
1925	384	59,957	164	137,817 26	97,325 55	40,491 71	880 59	2 42
1926	371	58,035	159	125,389 15	102,709 27	22,679 88	788 61	2 16
1927	393	63,931	162	180,076 68	111,071 71	69,004 97	1,111 58	3 04
1928	357	62,585	172	218,662 06	117,986 45	100,675 61	1,270 20	3 48
1929	382	59,484	163	240,831 56	118,279 94	122,551 62	1,285 55	4 07
1930	362	64,404	176	274,890 20	135,840 42	139,049 78	1,558 55	4 27

I dessa kostnader ha fr. o. m. år 1928 medräknats amorteringar och räntor å byggnadslån.

N:o 44.
Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för år 1930.

Tabell, utvisande sammanlagda kostnaden av såväl inre som yttre fattigvården åren 1915—1930.

År	Bruttokostnad				Summa Kronor		Nettokostnad				Summa Kronor	
	Inre fattigvården Kronor		Yttre fattigvården Kronor				Inre fattigvården Kronor		Yttre fattigvården Kronor			
1915 ...	26,762	84	104,901	02	131,663	86	25,410	74	102,977	—	128,388	10
1916 ...	30,658	13	111,985	28	142,643	11	29,323	23	106,863	50	136,186	73
1917 ...	34,359	73	152,733	40	187,093	13	33,082	54	143,400	71	186,484	25
1918 ...	67,992	64	237,125	09	305,117	73	66,757	17	233,817	17	300,574	70
1919 ...	83,665	77	322,480	29	406,146	06	77,282	49	314,763	97	392,046	46
1920 ...	124,518	97	372,198	11	496,717	08	113,187	78	363,587	88	476,775	66
1921 ...	99,487	23	411,528	47	511,015	70	78,414	98	409,278	58	487,693	56
1922 ...	138,533	12	430,977	09	569,510	21	102,671	02	326,559	82	529,230	84
1923 ...	116,186	03	520,382	68	636,568	71	66,478	51	487,730	44	554,208	95
1924 ...	133,855	90	528,358	25	662,214	15	31,616	47	480,465	06	512,081	55
1925 ...	183,139	51	496,233	03	679,372	54	85,813	96	444,393	92	530,207	88
1926 ...	170,747	67	467,713	36	638,461	03	68,038	40	420,246	67	488,285	07
1927 ...	180,076	68	468,828	98	648,905	66	69,004	97	411,940	46	480,945	43
1928 ...	218,662	06	438,237	89	656,899	95	100,675	61	384,187	09	484,862	70
1929 ...	240,831	56	429,168	60	670,000	16	122,551	62	374,950	63	497,502	25
1930 ...	274,890	20	420,774	47	695,664	67	139,049	78	350,415	81	489,465	59

Tabell, som utvisar kur kostnadssumman fördelas på invånare och bevillningskrona.

	På varje kyrkoskriven invånare			På varje bevillningskrona		
	Antal invånare	Netto kronor		Antal bevillningskronor	Netto kronor	
År 1915 enl. 1914 års taxering...	21,941	5	85	129,804	1	01
„ 1916 „ 1915 „ „ ...	23,237	5	86	145,280	1	07
„ 1917 „ 1916 „ „ ...	24,403	7	66	197,761	1	08
„ 1918 „ 1917 „ „ ...	25,408	11	83	379,490	1	26
„ 1919 „ 1918 „ „ ...	28,571	13	71	419.136	1	07
„ 1920 „ 1919 „ „ ...	30,633	15	56	565,794	0	84
„ 1921 „ 1920 „ „ ...	30,662	16	66	454,494	1	13
„ 1922 „ 1921 „ „ ...	30,377	18	75	294,147	1	94
„ 1923 „ 1922 „ „ ...	30,021	21	20	222,748	2	48
„ 1924 „ 1923 „ „ ...	29,920	17	11	222,740	2	29
„ 1925 „ 1924 „ „ ...	29,215	18	15	245,128	2	16
„ 1926 „ 1925 „ „ ...	29,058	16	80	277,758	1	76
„ 1927 „ 1926 „ „ ...	29,119	16	52	281,858	1	78
„ 1928 „ 1927 „ „ ...	29,578	16	39	294,721	1	64
„ 1929 „ 1928 „ „ ...	29,969	16	60	324.948	1	53
„ 1930 „ 1929 „ „ ...	30,394	16	10	362,516	1	35

Kommunens anslag till fattigvården.

N:o 44.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1930.

År	Mantalsskrivna invånare.	Kommnens anslag Kronor	Fördelad på varje Mantalsskriven inv. Kronor	Fördelad på varje Bevillningskrona Kronor
1915	32,029	125,100 20	5 43	0 96
1916	24,307	138,685 73	5 74	0 96
1917	25,779	157,760 49	6 12	0 79
1918	28,864	245,810 17	8 51	0 65
1919	28,949	422,380 59	14 59	1 01
1920	29,346	568,675 65	19 38	1 01
1921	30,647	527,684 83	17 22	1 15
1922	30,156	556,931 54	18 47	1 89
1923	29,630	544,314 50	18 37	2 44
1924	29,688	504,068 79	16 98	2 26
1925	28,472	545,920 06	18 51	2 22
1926	29,058	488,285 07	16 81	1 76
1927	29,051	476,228 57	16 39	1 69
1928	29,180	484,862 70	16 61	1 64
1929	29,892	497,502 25	16 64	1 53
1930	30,320	489,465 59	16 14	1 35

Tablå över fattigvårdsstyrelsens räkenskaper för år 1930.

DEBET:

Tillgångar vid årets början:

Fastigheter	1,297,297: 39	
Inventarier	80,607: 50	
Obligationer	123,000: —	
Utlånade fondmedel	45,341: 06	
Fordringar av främmande kommuner	22,981: 42	
Fordringar av landstinget	37,985: 88	
Innestående hos A.-Bol. Jordbrukarbanken å fattigvårdens och barnavårdsnämndens gemensamma konto	3,117: 79	
Reserverade medel	6,654: 28	
Innestående å postgiro	1,270: 24	
Inventarier å ålderdomshemmet	10,715: 87	
Kontant i kassan	10,814: 11	1,639,785: 54
	Transport	1,639,785: 54

N:o 44.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1930.

	Transport	1,639,785: 54
Inkomster under året:		
Uttaxerade medel från Drätselkammaren ..	489,465: 59	
Ersättning av landstinget och staten	42,979: 25	
Diverse inkomster och återbetalningar	27,379: 41	
Ålderdomshemmet, inkomst av betalande patienter, landstinget, staten och främmande kommuner och div. inkomster ..	135,840: 42	695,664: 67
Värdeökningar under året:		
Värdeökningar, som motsvaras av kapitalavbetalningar å andelar i stadens obligationslån och amorteringslån..		28,906: 94
Skulder vid årets slut:		
Fondmedel	169,465: 77	
Obligationslån	650,936: 57	
Amorteringslånet år 1928	290,780: 82	
Västerås Drätselkammare, anslag för restaurering av huvudbyggnaden	88,642: 89	
Fastighetens konto	5,252: 03	
Förskotterade medel av främmande kommuner	470: 60	
Inventariers konto	1,000: —	
Av Drätselkammaren förskotterade medel ..	34,670: 86	1,241,219: 54
	Summa Kronor	3,605,576: 69

KREDIT:

Skulder vid årets början:		
Fondmedel	169,333: 31	
Obligationslån	661,652: 04	
Amorteringslånet år 1928	300,624: 79	
Västerås Drätselkammare, anslag för restaurering	96,990: 39	
Förskotterade medel av främmande kommuner	55: 73	
Av Drätselkammaren förskotterade medel ..	43,387: 83	1,272,044: 09
	Transport	1,272,044: 09

N:o 44.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1930.

	Transport	1,272,044: 09
Utgifter under året:		
Yttre fattigvården:		
Löner och arvoden	21,210: —	
Understödskostnader	272,687: 47	
Anstaltsvård	42,125: 64	
Kommunala bidrag för yrkesutbildning och kommunalt pensionstillskott	11,618: 90	
Div. omkostnader	72,957: 69	
Inköp av möbler för fattigvårdsbyrån	174: 77	420,774: 47
Ålderdomshemmet:		
Räntor och amorteringar	81,323: 62	
Löner och arvoden	34,959: 84	
Pensioner	1,797: —	
Hushållet	48,905: 36	
Renhållning	9,598: 78	
Underhåll och anskaffning av inventarier	22,428: 67	
Bränsle, lyse och vatten	27,244: 94	
Förbrukningsartiklar	1,771: 92	
Beklädnad	5,996: 94	
Diverse omkostnader	3,857: 53	
Sjukvård	6,725: 29	
Underhåll av fastigheter	8,687: 77	
Underhåll av trädgård och planteringar	6,579: 45	
Stall och hönshus	2,187: 64	
Tvättinrättningen	5,342: 92	
Begravningskostnader	1,230: 50	
Engångsanslag:		
Kostnad för bårhus	5,252: 03	
Övertagen bil från D. K.	1,000: —	274,890: 20
Värdeminskning under året:		
Avskrivning av inventarier på fattigvårdsbyrån	307: 50	
Transport	307: 50	1,967,708: 76

N:o 44.
Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för år 1930.

Transport	307: 50	1,967,708: 76
Avskrivning av ålderdomshemmets fastigheter	13,000: —	13,307: 50

Tillgångar vid årets slut:

Fastigheter	1,283,221: 52	
Inventarier	80,300: —	
Obligationer	118,000: —	
Utlånade fondmedel	51,021: 62	
Fordringar av främmande kommuner	28,927: 39	
Fordringar av landstinget	37,970: 11	
Innestående hos A.-Bol. Jordbrukarbanken	21,362: 40	
Reserverade medel	754: 28	
Innestående å postgiro	1,860: 92	
Kontant i kassan	1,142: 19	1,624,560: 43
Summa Kronor		3,605,576: 69

Under fattigvårdens förvaltning stående fonder:

	Behållning vid årets början Kronor	Under året: Inkomster Kronor	Under året: Utgifter Kronor	Behållning d. 31/12 1930 Kronor
Malmströmska fonden	10,000 —	500 —	500 —	10,000 —
Beate Louise Vougts fond	10,000 —	533 33	533 33	10,000 —
Anders Nordlövs fond	411 64	20 55	— —	432 19
P. Bilchiers fond	752 35	37 59	— —	789 94
Hedda Hoffmans fond	706 96	35 35	— —	742 31
Sofia E. Sjöbergs fond	4,903 71	245 —	100 —	5,048 71
Anna Sjöbergs fond	243 23	12 15	— —	255 38
Alex. Mossbergs fond	475 31	23 75	5 —	494 06
Ulrika Godenius fond	1,890 —	94 50	— —	1,984 50
Johanna Hallströms fond	2,587 02	129 —	125 —	1,984 50
Anna Helena Almströms fond	4,000 —	300 —	300 —	4,000 —
Regina Möllers fond	5,200 —	260 —	365 —	5,095 —
Ulrika Kat. Anderssons fond	500 —	25 —	15 —	510 —
C. G. Vretmans fond	3,411 59	193 59	193 50	3,411 62
Joh. Gust. Berglunds fond	119,117 39	6,037 15	6,043 50	119,111 04
Hedda Hoffmans m. fl. räntebehållning	134 08	33 57	134 08	33 57
Fanny Johanssons fond	5,000 —	250 —	250 —	5,000 —
Summa Kronor	169,333 31	8,730 53	8,564 50	168,892 82

Västerås Central-Tryckeri 1931

N:o 45.

Drätselkammarens skrivelse ang. förändrad gatubelysning i en del av Stora gatan och Pilgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På sätt av närlagda skrivelse från Vatten- och Gasverksstyrelsen närmare framgår måste i samband med den beslutade och nu pågående breddningen av Stora gatan och Pilgatan mellan Karlsgatan och järnvägsövergången förändrad anordning av gatubelysningen komma till stånd.

Vid övervägande av de alternativ, som härutinnan stå till buds har Drätselkammaren i likhet med Vatten- och Gasverksstyrelsen ansett sig böra förorda den elektriska belysningen, oaktat den är betydligt dyrbarare i anläggning samt drager en något större årlig kostnad. Drätselkammaren är nämligen av den uppfattningen, att den elektriska belysningen med sina mitt över trafikleden upphängda lampor är mera ändamålsenlig och ger bättre belysningseffekt än gasbelysningen, som även har den nackdelen, att ljuset från lyktorna på gatans norra sida i icke ringa mån bortskymmes av de lummiga träden, som bliva kvarstående därstädes. På grund av att gatuarbetet skulle kunna ostört fortgå, har det funnits nödvändigt att omedelbart efter det drätselkammaren fattat ståndpunkt i frågan igångsätta arbetet med förändring av gatubelysningen.

Med stöd av det anförda får Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta

att för anordnande av elektrisk gatubelysning i Stora gatan och Pilgatan mellan Karlsgatan och korsningen med järnvägslinjen till Tillberga anvisa ett belopp av 9,000 kronor att utgå av 1931 års förslagsanslag.

Västerås den 4 juni 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 45.

Ang. förändrad gatubelysning i en del av Stora gatan och Pilgatan.

Till Drätselkammaren i Västerås.

På grund av breddning av Stora gatan mellan Karlsgatan och Järnvägen bliver det nödvändigt att flytta en del av nuvarande gatulyktor.

Då sålunda en del arbeten likväl måste företagas vid denna gatubelysning, har det ifrågasatts att samtidigt förbättra densamma, vilket på grund av ökad trafik är erforderligt. För detta ändamål hava två förslag upprättats, det ena avseende övergång till elektrisk belysning, det andra bibehållande av gasbelysning, men att på sträckan mellan Allégatan och Järnvägen nuvarande gaslyktor på låga stolpar skulle utbytas mot inwertlampor på höga stolpar. Elektriska lamporna skulle hängas över gatans mitt i likhet med vad fallet är i fortsättningen i Pilgatan. Anläggningskostnaderna äro beräknade till, för elektrisk belysning 9,000 kr., för gasbelysning 4,200 kr.

Årliga kostnaderna belöpa sig på,

för elektrisk belysning	kr.	1,720: —
för gasbelysning, med nuvarande lyktor	„	1,343: —
i enlighet med föreliggande förslag	„	1,523: —

Enligt föreliggande förslag ökas belysningsstyrkan med cirka 50 % med gas- och 60 % med elektrisk belysning, vilken ökning kommer att göra sig än mera gällande genom gaslyktornas placering på höga stolpar resp. elektriska lampornas upphängning mitt över gatan, vilket sistnämnda placeringssätt synes vara att föredraga på grund av de utefter gatans norra sida planterade träd, som hindra ljusets spridning, när lyktorna placeras vid sidan om gatan mellan träden.

Med anledning av den lämpligare placering av belysningspunkterna, som sålunda möjliggöres genom elektrisk belysning, vill styrelsen, trots de högre kostnaderna för denna belysningsart, likväl förorda densamma.

Som stensättning av gatan pågår, vore det synnerligen önskvärt, om Drätselkammaren kunde taga denna fråga under behandling vid dagens sammanträde.

Västerås den 4 juni 1931.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 46.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en ny motorvält.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadschefen har, på sätt av närlagda skrivelse framgår, föreslagit, att staden måtte anskaffa en ny bättre motorvält att användas vid förekommande väg- och gatuarbeten och samtidigt försälja den nuvarande motorvälten. Enligt den vid byggnadschefens skrivelse fogade offerten skulle en ny vält betinga i pris 16,950 kronor.

Drätselkammaren har vid omprövning av berörda förslag funnit övervägande skäl tala för bifall till detsamma. I den mån medel för inköpet icke finnas eller bliva tillgängliga genom redan skedd och förestående försäljning av äldre liknande redskap, kan anskaffningskostnaden efter hand täckas genom att respektive arbeten, där den nya välten användes, påföras skäligt belopp för det arbete, som genom densamma utföres.

Drätselkammaren får sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga Drätselkammaren att inköpa en ny motorvält för en kostnad av intill 17,000 kronor att täckas dels av köpeskillingar för en redan försåld ångvält, 2,000 kronor, och den nuvarande äldre motorvälten, 4,000 kronor, och dels till återstående belopp, intill 11,000 kronor, av tillgängliga medel för att återgäldas av inkomster från diverse arbetsanslag för genom motorvälten utfört arbete.

Västerås den 4 juni 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Då rätt så stora ombyggnadsarbeten av infartsvägarne förestå och stadens motorvält icke är försedd med så kraftig rivare, som för sådant arbetes utförande är önskligt samt i övrigt numera måste anses förhål-

N:o 46.
Ang. inköp av en ny motorvält.

landevis omodärn, får jag föreslå, att den utbytes mot en ny av enahanda fabrikat, Munktells, men av deras nyaste typ. Jag har infordrat anbud å en sådan samt närsluter detsamma.

Redan för något år sedan försåldes stadens gamla ångvält och inbragte då 2,000 kronor, nuvarande välten torde kunna försäljas för 4,000 kronor nu på vårsidan, och det belopp nyanskaffningen kräver, uppgår sålunda till i runt tal 11,000 kronor. Dessa medel torde kunna återvinnas i den mån välten kommer att utnyttjas vid förut omnämnda vägarbeten.

Västerås den 14 maj 1931.

GÖSTA SMITT.

N:o 47.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffning av ytterligare en tvättmaskin för fattigvårdens ålderdomshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av bifogade framställning från Fattigvårdsstyrelsen angående inköp av ytterligare en tvättmaskin för ålderdomshemmet, varom framställning ingivits till Drätselkammaren för förberedande behandling, får Drätselkmamaren, under hänvisning till vad Fattigvårdsstyrelsen anfört, hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för anskaffning av en andra tvättmaskin till fattigvårdens ålderdomshem anvisa ett anslag å 3,750 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 11 juni 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den vid ålderdomshemmet inrättade tvättinrättningen, som utöver tvätt för hemmets räkning i betydande utsträckning mottager privat tvätt,

N:o 47.
Ang. anskaffning av ytterligare en tvättmaskin för fattigvårdens ålderdomshem.

har numera icke möjlighet att med endast en tvättmaskin effektuera alla de privatbeställningar, som inkomma, varför ett betydande antal sådana beställningar måst avvisas.

Då emellertid tvättinrättningen icke blott bereder lämplig sysselsättning åt i någon mån arbetsföra vårdtagare utan jämväl lämna ett gott ekonomiskt resultat, har Fattigvårdsstyrelsen ur dessa synpunkter funnit lämpligt att insätta ytterligare en tvättmaskin.

Ökad kostnad för denna maskins skötsel uppstår icke, enär samme person (en vårdtagare) kan sköta båda maskinerna.

Med stöd av vad här anförts hemställes

att Stadsfullmäktige måtte med bifall till framställningen om inköp av ytterligare en tvättmaskin för tvättinrättningen vid ålderdomshemmet för ändamålet anslå en samma av 3,750:— kr. att gäldas på sätt det kan befinnas lämpligt.

Västerås den 4 juni 1931.

För Fattigvårdsstyrelsen:

EMIL TENGSTRÖM.
v. Ordf.

Axel Norén.

N:o 48.

Drätselkammarens skrivelse ang. omorganisation av kvinnliga kontorsbiträdesbefattningen av 1 klass å fattigvårdsbyrån till kassörsketjänst.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Lönenämnden avgivit av Stadsfullmäktige infordrat utlåtande i anledning av en framställning från Fattigvårdsstyrelsen angående omorganisation av kvinnliga kontorsbiträdesbefattnnigen av I klass å fattigvårdsbyrån till kassörsketjänst samt lämnat Drätselkammaren tillfälle att före ärendets behandling hos Stadsfullmäktige däri avgiva yttrande, får

N:o 48.

Ang. omorganisation av kvinnliga kontorsbiträdesbefattningen av I klass å fattigvårdsbyrån till kassörsketjänst.

Drätselkammaren, som helt instämmer i de synpunkter lönenämnden anfört och som särskilt håller före, att befattningen i fråga med hänsyn till arbetets art och omfattning är väl tillgodosedd med nuvaranre löneförmåner, i likhet med Lönenämnden hemställa,

att Fattigvårdsstyrelsens framställning icke måtte föranleda till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Västerås den 11 juni 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

En av Fattigvårdsstyrelsen i samband med avgivande av förslag till utgiftsstat för fattigvården under innevaranre år gjord framställning att kvinnliga kontorbiträdesbefattningen av I klass å fattigvårdsbyrån skulle förändras till en kassörskebefattning blev av Stadsfullmäktige genom beslut den 22 december 1930 för yttrande remitterad till Lönenämnden, och får Lönenämnden i anledning därav nu anföra följande.

Såsom skäl för sin framställning, intagen å sid. 429 i Stadsfullmäktiges handlingar för år 1930, har Fattigvårdsstyrelsen åberopat vad Fattigvårdsstyrelsen anfört vid avgivande av förslag till budget för fattigvården under år 1926 eller att göromålen i tjänsten omfattade såväl Fattigvårdssbyråns kassagöromål som avräkningskonton med understödstagare jämte därtill hörande huvudbokföring.

Den avvisande hållning de förberedande myndigheterna och Stadsfullmäktige förut intagit till detta Fattigvårdsstyrelsens förslag har föranletts av den uppfattningen, att kassagöromålen å fattigvårdsbyrån icke varit av den omfattning att behov av en ny tjänst av antytt slag förelåge. I detta avseende ligger jämförelsen med göromålen i liknande tjänster inom stadsförvaltningen fortfarande nära till hands och då närmast kassörsketjänsten å drätselkammarekontoret och samma tjänst å de tekniska verkens kontor. I betraktande av att såväl alla de till Drätselkammarens förvaltning hörande kassagöromålen som folkskolestyrelsens kassa skötes av innehavaren av kassörsketjänsten å drätselkammarekontoret samt att, vad angår sistnämnda befattning, den i avseende å göromålen är att jämställa med liknande tjänst å ett mycket stort affärsföretag torde icke någon tvekan

råda därom, att göromålen i dessa tjänster alltfort äro avsevärt mera omfattande än göromålen i fattigvårdens kassarörelse.

N:o 48.
Ang. omorganisation av kvinnliga kontorsbiträdesbefattningen av I klass å fattigvårdsbyrån till kassörsketjänst.

Att under sådana förhållanden jämställa befattningarne i lönehänseende synes med den benägenhet i allmänhet till upprullande av löneförmåner som en tjänsts uppflyttning i högre lönegrupp utan tvingande skäl medför icke vara att förorda. Det förtjänar i detta sammanhang ock uppmärksammas, att enligt för fattigvårdssysslomannen gällande instruktion honom åligger bland annat att omhänderhava fattigvårdens kassa och värdehandlingar samt efter granskning och på vederbörandes attest verkställa alla utbetalningar för fattigvårdens räkning samt med största noggrannhet föra fattigvårdens räkenskaper, och att förty, så länge ändring i dessa åligganden icke beslutas, den befattning, varom nu är fråga, är att anse som ett biträde åt sysslomannen vid dennes handhavande av kassagöromålen. Då härtill kommer att detta biträde utöver sin lön som I kontorsbiträde härför åtnjuter ett enligt Lönenämndens förmenande tillräckligt arvode å 500 kronor, har Lönenämnden på grund av detta och förut angivna förhållanden ansett sig böra hemställa, att framställningen icke måtte föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 6 maj 1931.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 49.

Drätselkammarens skrivelse ang. värdesättning av bostäder för trädgårdslärare vid folkskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 februari innevarande år till Lönenämnden för utlåtande remitterat en framställning från Folkskolestyrelsen angående värdesättning av de bostäder, som innehavas av trädgårdslärarne i Herrgårds- och Skepparbacksskolorna, samt Lönenämnden däri avgivit utlåtande och överlämnat handlingarne i ärendet till Drätselkammaren för

N:o 49.
Ang. värdesättning av bostäder för trädgårdslärare vid folkskolan.

att Drätselkammaren skulle erhålla tillfälle att i ärendet avgiva yttrande före dess behandling i Stadsfullmäktige, får Drätselkammaren anföra följande.

Till en början vill Drätselkammaren lämna den förklaringen i anledning av vad Folkskolestyrelsen meddelat rörande en detalj, i vad som i förevarande angelägenhet förevarit och varutinnan Folkskolestyrelsens skrivelse är missvisande, nämligen att löneavdraget för ifrågavarande löner gjorts icke på grund av direktiv från Drätselkammarens sida utan med stöd av Lönenämndens beslut, vilket framgår av bifogade utdrag av Nämndens protokoll för den 14 januari 1931.

Vad själva saken angår delar Drätselkammaren till alla delar Lönenämndens uppfattning. Även om dessa bostäder, ehuru bostadstvång i förevarande fall synes obehövligt, fastän det kan vara önskvärt, att läraren bor nära trädgården, skola betraktas som tjänstebostäder, så skola de otvivelaktigt anses som tjänstebostäder för *folkskollärare,* och därmed är saken enligt Drätselkammarens mening utan vidare klar. Det vore också mycket underligt, om dessa lärare, som erhålla 1,150 kronor i gottgörelse för mistning av bostad in natura, skulle av staden själv tillhandahållas samma naturaförmån, emot vars kvalitet ingen erinran gjorts, mot en ersättning, som vore mindre än sagda belopp, medan andra folkskollärare, för vilka ovillkorligt bostdstvång gäller, för samma förmån få vidkännas en löneminskning, som fullt motsvarar ovannämnda gottgörelse.

Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige måtte i ärendet fatta beslut enligt Lönenämndens förslag.

Västerås den 11 juni 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av Stadsfullmäktige den 26 februari innevarande år har Lönenämnden att avgiva yttrande över en framställning av Folkskolestyrelsen angående värdesättning av de bostäder, som innehavas av de lärare, som handhava tillsynen av skolträdgårdarne vid Herrgärds- och Skepparbacksskolorna, och får Lönenämnden i anledning därav nu anföra följande.

Framställningen avser att få dessa bostäder för framtiden värdesatta

i överensstämmelse med den värdesättning, som tillämpas tid efter annan, där bostad ingår som löneförmån i en befattning och där innehavaren av befattningen är skyldig bo i tillhandahållen bostad, och har för framställningen åberopats, att Stadsfullmäktiges den 22 december 1930 i ärendet fattade beslut skulle principiellt för framtiden vara bindande, samt att nu ifrågavarande bostäder skulle vara att anse som tjänstebostäder i ovan angiven mening.

N:o 49. *Ang. värdesättning av bostäder för trädgårdslärare vid folkskolan.*

Lönenämnden, som av handlingarne i ärendet icke kan finna, att nyssnämnda beslut skulle vara ett principbeslut med framtida giltighet och som härur spårar en möjlighet att få ett av Stadsfullmäktige begånget misstag för framtiden rättat, vidhåller i allt den ståndpunkt lönenämnden förut i ärendet intagit.

För sitt avstyrkande å den framställning, som föranledde Stadsfullmäktiges beslut den 22 december 1930, åberopade Lönenämnden bland annat, att det icke vore visat, att nu ifrågavarande bostäder såsom hyresobjekt skulle vara sämre än bostäder i öppna marknaden, som betinga en hyra, motsvarande den för varje tid fastställda hyresersättningen, och att det därför saknades skäl att för dem uppbära lägre hyra än denna ersättning, samt att med utgångspunkt i den av folkskolestyrelsen hävdade uppfattningen, att de skulle vara anvisade som bostäder i anknytning till det arvodesavlönade uppdraget att vara trädgårdslärare, att staden aldrig tillhandahölle bostad åt innehavaren av ett med arvode avlönat uppdrag.

Då Folkskolestyrelsen allt fort gör gällande, att lärarne i trädgårdsskötsel just i denna sin egenskap ha sig ålagt att bebo dem anvisade bostäder och att dessa uteslutande därför vore att betrakta såsom tjänstebostäder, förbiser styrelsen att en förutsättning härför måste vara ett beslut av Stadsfullmäktige. Då sådant beslut, Lönenämnden veterligen, icke föreligger, måste bostäderna vara tjänstebostäder, upplåtna enligt lärarekårens boställsordning — om detta uttryck tillåtes. Härmed torde ock vara klarlagt, att bostäderna i avseende å värdesättning skola behandlas såsom sådana bostäder och icke såsom bostäder upplåtna och enbart förenade med uppdraget att vara trädgårdslärare.

Det kan väl i övrigt icke anses vara med rättvisa och billighet överensstämmande att medan t. ex. en lärare vid Lundby och Rosenlunds skolor, vilken i avseende å tjänstgöringen är mera bunden av bostad i skolhuset än en trädgårdslärare av skötseln av skolträdgården — i detta avseende är betecknande, att skötseln av en av de största skolträdgårdarne, den vid Korsängsskolan, icke är förenad med tvångsvis anvisad bostad — får denna löneförmån värderad till 1,150 kronor, lärare i trädgårdsskötsel vid Herrgårds- och Skepparbacksskolorna skola få vidkännas en hyra av alle-

N:o 49.

Ang. värdesättning av bostäder för trädgårdslärare vid folkskolan.

nast 1,000 kronor. Lönenämnden kan icke se saken på annat sätt, än att skillnaden häremellan för den senare skulle innebära en obehörig vinst på de övrigas bekostnad nämligen såväl de lärares, som bebo av kommunen anvisade bostäder, som även i viss mån de lärares, som sökt sig bostad i öppna marknaden nämligen försåvitt dessa för likartade bostäder måst betala lika mycket eller mera än den av dem åtnjutna ersättningen.

För att få denna fråga definitivt avgjord hemställer Lönenämnden, att Stadsfullmäktige med förklaring, att ifrågavarande bostäder skola betraktas som folkskollärarebostäder, vare sig de bebos av trädgårdslärare eller ej och att Stadsfullmäktige förty icke hava något att erinra emot, att Folkskolestyrelsen eftergiver kravet på, att skötseln av skolträdgårdarne vid Herrgärds- och Skepparbacksskolorna skall vara förenat med bostadsband, ville avslå framställningen.

Västerås den 6 maj 1931.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Utdrag av protokoll, hållet vid Lönenämndens i Västerås sammanträde den 14 januari 1931.

§ 11.

För kännedom hade till Lönenämnden överlämnats Stadsfullmäktiges beslut den 22 december 1930 att hyresavdraget för de till trädgårdslärarne i Herrgärds- och Skepparbacksskolorna anvisade bostäderna för vartdera av åren 1929 och 1930 skulle utgöra 1,000 kronor.

Lönenämnden lade beslutet till handlingarna. Som beslutet emellertid endast avsåg 1929 och 1930 anhöll drätseldirektören att Lönenämnden ville taga ställning till frågan, huruledes avdraget skulle beräknas för innevarande år.

Som Lönenämnden icke funne anledning frångå sin förut i detta spörsmål intagna ställning och Stadsfullmäktiges beslut ifråga om tid avsåge endast 1929 coh 1930 beslöt Lönenämnden att hyresavdraget skulle motsvara den för bostad av samma storleksordning utgående hyresersättning eller 1,150 kronor.

Herr Bäckman anförde, att enligt hans uppfattning bostäderna skulle tillhandahållas som lärarebostäder enligt folkskolestadgans bestämmel-

ser eller ock att förvaltningen av desamma skulle överflyttas från Folkskolestyrelsen till Drätselkammaren för att sedan i vanlig ordning uthyras.

N:o 49.
Ang. värdesättning av bostäder för trädgårdslärare vid folkskolan.

Lönenämnden beslöt meddela Folkskolestyrelsen, att Lönenämnden anslöte sig till herr Bäckmans uppfattning.

Som ovan

In fidem:

RAGNAR TENOW.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I februari 1930 avlät Folkskolestyrelsen en skrivelse till Stadsfullmäktige, vari förmäldes, att Drätselkammaren i egenskap av skolkassör åsatt de bostäder, lärarne i trädgårdsskötsel vid Herrgärdsskolan och Västgötegatan 11 ha sig anvisade, en hyra av 1,150 kr. Då emellertid ifrågavarande trädgårdslärare just i denna sin egenskap ha sig ålagt att bebo dem anvisade bostäder, ansåg styrelsen dessa vara att betrakta som tjänstebostäder. Enligt Stadsfullmäktiges beslut av den 30 januari 1930 skall för sådan bostad av den storlek, som här avses (3 rum och kök) erläggas en hyra av 1,000 kr. Folkskolestyrelsen hemställer fördenskull, att trädgårdslärarna ifråga skulle i hyra för sina bostäder erlägga 1,000: — kr. för vardera av åren 1929 och 1930. Att tiden så fixerades berodde därpå, att Stadsfullmäktiges ovannämnda beslut av den 30/1 1930 avsåg just dessa båda år. Vad därefter kunde komma att beslutas ifråga om hyra för tjänstebostäder, var ju vid ovannämnda tidpunkt ej känt.

Styrelsens framställning avsåg dock även att få frågan i princip klarlagd, så att styrelsen skulle kunna erhålla visshet om huruvida dess uppfattning, att trädgårdslärarnes bostäder finge betraktas som tjänstebostäder delades av Stadsfullmäktige eller ej. Detta framgick även otvetydigt av styrelsens skrivelse.

Vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 22 december 1930 förelåg ärendet till behandling, varvid fullmäktige efter en ingående principdebatt med 27 röster mot 11 anslöt sig till den mening, skolstyrelsen i sin skrivelse hävdat.

Vid innevarande års början överraskades emellertid styrelsen av att finna frågan i precis samma läge som vid motsvarande tidpunkt föregående år. I trots av vad som förevarit och utan att höra Folkskolestyrelsen, som dock gentemot sin kassör både författningsenligt och självfallet står som huvudman, bestämdes årshyran fr. o. m. 1931 för trädgårdslärar-

N:o 49.
Ang. värdesättning av bostäder för trädgårdslärare vid folkskolan.

nas bostäder till 1,150 kr., och förklarades dessa alltjämt vara icke tjänstebostäder.

Styrelsen nödgas fördenskull ånyo begära Stadsfullmäktiges medverkan till en, som styrelsen hoppas, slutgiltig lösning av denna fråga.

Med hänvisning till vad sålunda anförts, får Folkskolestyrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige behagade besluta,

att de bostäder, som anvisats trädgårdslärarne med skyldighet för dem att bebo, skola betraktas som tjänstebostäder, och att årshyran för dem skall utgå med det belopp Stadsfullmäktige fastställt eller framdeles kan komma att fastställa för tjänstebostäder av den storlek, som här avses.

Västerås den 23 februari 1931.

På Folkskolestyrelsens vägnar:

FRED. FÅHRÆUS.

Em. Granér.

Västerås Central-Tryckeri 1931

N:o 50.

Kungl. Maj:ts brev angående upphörande av Västerås och Köpings städers disposition av den s. k. Strömsholms våg.

GUSTAF, etc. Vår ynnest etc.

I en till riksdagen den 26 februari 1931 avlåten proposition, n:r 139, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att ett mellan kammaradvokatfiskalsämbetet för Kungl. Maj:t och kronan, städerna Västerås och Köping samt direktionen för Strömsholms nya kanalbolag den 28 september 1929 träffat avtal i fråga om dispositionen av visst område, tillhörande Strömsholms kungsladugård och beläget å den s. k. Borgåsudden i Kolbäcks socken av Västmanlands län, må godkännas.

I skrivelse den 22 maj 1931, n:r 274, har riksdagen, under åberopande av jordbruksutskottets, av riksdagen godkända utlåtande n:r 38, anmält, att riksdagen bifallit ifrågavarande proposition.

Kungl. Maj:t finner gott

dels för sin del godkänna ifrågavarande avtal;

dels anbefalla domänstyrelsen att i avseende å avgifter, som efter den 1 januari 1930 influtit för i avtalet avsedda markområden, samt i avseende å övriga kronan enligt avtalet tillkommande rättigheter, tillvarataga kronans rätt ävensom att vidtaga de åtgärder, som må ankomma på kronan för bringande i verkställighet av avtalets bestämmelser;

dels ock förordna, att den fasta egendom, som enligt avtalet överlämnas till kronan, skall ställas under domänstyrelsens vård och förvaltning, att av styrelsen förvaltas enligt de för förvaltningen av kronans jordbruksdomäner fastställda grunder.

Tryckt exemplar av omförmälda proposition och riksdagsskrivelse överlämnas.

Stockholms slott den 5 juni 1931.

GUSTAF.

B. von Stockenström.

N:o 50.
Ang. upphörande av Västerås och Köpings städers disposition av den s. k. Strömsholms våg.

Angående riksdagens skrivelse n:r 274 rörande godkännande av avtal rörande disposition av viss mark under Strömsholms kungsgård i Västmanlands län m. m.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:
GUNNAR MALMSTRÖM.

Bestyrkes; Västerås slott i landskontoret den 1 augusti 1931.
På tjänstens väpgnar:
G. AHLIN."

Vidimeras; Ex officio:
H. Cronholm.

N:o 51.

Kungl. Maj:ts brev ang. fastställelse av ny hamntaxa.

Avskrift.

Till Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Med skrivelse den 12 maj 1931 har kommerskollegium överlämnat ett av länsstyrelsen i Västmanlands län med eget utlåtande den 8 augusti 1930 till kollegium insänt förslag till ny taxa å hamnavgifter i Västerås jämte övrig utredning i ämnet.

Kungl. Maj:t fastställer taxa å hamnavgifter i Västerås av den lydelse, härvid fogad bilaga utvisar, att gälla från och med den 1 augusti 1931 tillsvidare intill utgången av år 1935.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela länsstyrelsen i Västmanlands län för kännedom samt vederbörandes underrättande och behörigt kungörande.

Stockholm den 12 juni 1931.

D. HANSÉN.

Elin Rydeberg.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:
Erik Åberg.

N:o 52.

Drätselkammarens skrivelse ang. utökad gatubelysning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Bifogande ett av vatten- och gasverksstyrelsen avgivet förslag till anordnande av gatubelysning i korsningen av Malmabergs- och Gjutaregatorna m. fl. platser, därför anläggningskostnaden beräknats till 810 kronor, hemställer Drätselkammaren som yttrande i ärendet,

att Stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa ett anslag å nyss angivna belopp att jämte driftkostnaden för innev. år utgå av det i årets budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 2 juli 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till Vatten- & Gasverksstyrelsen hava framställningar gjorts om ordnande av gatubelysning på en del platser, som tillika med anläggnings- och årliga kostnader angivas i nedanstående uppställning:

		Antal lyktor	Anläggn.-kostnad	Årlig kostnad
1)	Korsningen mellan Malmabergs- och Gjutaregatorna, nattbr.	1	100	100
2)	Korsningen mellan Malmabergs- och Modellgatorna, nattbr.	1	100	100
3)	Korsningen mellan Solhems- och Vargbogatorna, nattbr.	1	100	100
4)	Sommarrogatan, nattbr.	1	90	100
5)	Iggebygatan, Ö. Rosenhill, aftonbr. ..	1	80	60
6)	Papegojgatan, Ö. Rosenhill, aftonbr...	1	100	60
7)	Kronvägen mellan Köpings- och Fullerövägarna, nattbr.	1	60	100

N:o 52. *Ang. utökad gatubelysning.*

8)	Stohagsvägen vid korsningen med Rusthållarevägen, nattbr.	1	90	100
9)	Idrottsvägen mellan Dyna- och Tomtebovägarna, nattbr.	1	90	100

Summan av anläggningskostnaderna uppgår till 810:— och av de årliga driftskostnaderna till 820:— kr.

Då ett verkligt behov av gatubelysning förefinnes på de här angivna platser, hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville besluta om belysning av dessa i enlighet med den här gjorda uppställningen.

Västerås den 11 juni 1931.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 53.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändrad lönestat för gasmästaren.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Lönenämnden avgivit yttrande över en framställning av Vatten- och Gasverksstyrelsen angående ändring i lönestaten i avseende å befattningen som gasmästare vid de tekniska verken samt nämnden lämnat Drätselkammaren tillfälle taga del av detta yttrande före ärendets avgörande av Stadsfullmäktige, får Drätselkammaren såsom sitt yttrande i ärendet förklara sig icke hava något att erinra emot bifall till Lönenämndens hemställan eller att, med avvikelse från vad Vatten- och Gasverksstyrelsen föreslagit, befattnnigen från och med den 1 juli 1931 uppflyttas från 29. till 30. lönegruppen i gällande lönestat.

Västerås den 2 juli 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 53.

Ang. ändrad lönestat för gasmästaren.

I skrivelse till Stadsfullmäktige, som till lönenämnden överlämnats för att med dess yttrande tillställas Stadsfullmäktige, har Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt om genomförandet av sådan ändring i lönestaten beträffande befattningen som gasmästare vid de tekniska verken, att befattningen skulle från och med innevarande år uppflyttas från 29. lönegruppen till 32. lönegruppen. Vatten- och Gasverksstyrelsen har såsom motivering härför åberopat, att efter tillkomsten av nytt gasverk arbetsuppgifterna och ansvaret i befattningen tagit sådan omfattning, att densamma i lönehänseende bör vara jämställd med befattningen som maskinmästare vid elektricitetsverket.

Ändringen skulle för innehavaren av gasmästarebefattningen i den lönegrad, han för närvarande innehar, innebära en ökning i årsavlöningen av 606 kronor eller från 4,350 till 4,956 kronor.

För egen del är lönenämnden icke övertygad om, att omläggningen av gasverksdriften medfört sådan ökning i arbetsuppgifterna, att denna enbart i och för sig skulle motivera den av gasverksstyrelsen föreslagna löneökningen. Kan icke här liksom i allmänhet inom industriell verksamhet saken likaväl ligga så till, att en modernisering av driften med utbyte av föråldrade maskiner och metoder till nyare metoder och nyare maskinell utrustning i vissa avseenden innebära en lättnad i driften. Att denna allmänna regel icke skulle varit giltig i avseende å gasverksdrift har lönenämnden svårt att förstå, allra helst det förhållandet, att efter tillkomsten av nytt gasverk antalet gasverkseldare kunnat minskas, talar för en motsatt uppfattning.

Då härtill kommer, att Lönenämnden från andra städer införskaffade löneuppgifter, vilka äro sammanställda å bilaga, giva vid handen, att härstädes i befattningen utgående lön — även vid jämförelse med sådana städer, som ha likartade driftsformer — icke ligger i underkant, utan tvärt om kan sägas vara en normallön, har Lönenämnden med tveksamhet ansett sig kunna föreslå en löneökning mera för att tillmötesgå Vatten- och Gasverksstyrelsen än därtill födanledd av starkare reella skäl. Till någon del har denna tveksamhet ock varit beroende av insikten om den benägenhet en ändring i lönestaten i avseende å viss befattningshavares löneförmåner har att upprulla andra lönefrågor.

Med det tillägg, att Lönenämnden icke av sitt förslag anser sig vara bunden såsom precedensfall vid avgörandet av sådana eventuella lönefrågor, får Lönenämnden såsom sitt förslag i ärendet hemställa,

N:o 53.
Ang. ändrad lönestat för gasmästaren.

att Stadsfullmäktige måtte besluta, att befattningen som gasmästare vid de tekniska verken skall från och med den 1 nästkommande juli uppflyttas från 29. till 30. lönegruppen i gällande lönestat.

Västerås den 18 juni 1931.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.
Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt gällande lönestat är befattningen som gasmästare vid de tekniska verken uppförd i 29. lönegruppen samt maskinmästaretjänsten vid elektricitetsverket i 32. lönegruppen. Innan denna lönestat av Stadsfullmäktige fastställdes, voro vederbörande styrelser och nämnder beredda tillfälle att till Drätselkammaren inkomma med de erinringar, vartill styrelserna kunde föranledas efter granskning av lönenämndens förslag till ny lönestat för stadens befattningshavare. När förslaget till den nya lönestaten i vad detsamma hade avseende å befattningshavarne vid de tekniska verken under septembr månad 1929 föredrogs inom vatten- och gasverksstyrelsen ifrågasattes under den diskussion, som förekom i frågan om icke styrelsen med hänsyn till det mer maktpåliggande arbete, som komme att åvila gasmästaren genom tillkomsten av nytt gasverk, borde framlägga förslag om, att befattningen som gasmästare placerades i samma lönegrupp som maskinmästaretjänsten vid elektricitetsverket. Emellertid ansåg sig styrelsen i anledning därav, att driften vid det nya gasverket endast pågått sedan december 1928 icke ännu vara fullt övertygad om, att arbetets omfattning och därmed sammanhängande ansvar motiverade det underhandsvis ifrågasatta förslaget, varför styrelsen då avstod från att intaga en från lönenämndens förslag avvikande ståndpunkt. Emellertid har härefter mer än ett år förflutit, varunder styrelsen alltmera bibringats den uppfattningen, att det med gasmästarebefattningen förenade arbetet och ansvaret motiverar denna befattnings inplacering i 32. lönegruppen eller i samma grupp, vari maskinmästaretjänsten vid elektricitetsverket är inplacerad.

På grund av det anförda hemställer Vatten- och Gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville besluta, att befattningen såsom gasmästare vid de tekniska verken skall från och med den 1 januari 1931 inplaceras i

för stadens befattningshavare gällande lönestats 32. lönegrupp.

N:o 53.
Ang. ändrad lönestat för gasmästaren.

Västerås den 4 november 1930.

För Vatten- och Gasverksstyrelsen:
CARL HENNING.

Eric Plantin.

N:o 54.

Drätselkammarens skrivelse ang. semesterbestämmelser för polispersonalen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter remiss av Stadsfullmäktige den 26 februari innevarande år har Drätselkammaren att jämte Polisnämnden avge yttrande i anledning därav, att Konungens befallningshavande i länet ansett tillkomsten av bestämmelser, reglerande den befattningshavarne vid polisverket tillkommande semester, böra föregå fastställelsen av den av Stadsfullmäktige den 16 december 1930 antagna lönestaten för stadens befattningshavare för såvitt anginge polispersonalen, och får Drätselkammaren därför efter erhållen kännedom om det av Polisnämnden härutinnan avgivna förslaget för sin del tillstyrka stadsfullmäktige besluta godkänna detta förslag.

Västerås den 2 juli 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut under § 39 i dess protokoll för den 26 februari innevarande år hava Stadsfullmäktige till Polisnämnden och Drätselkammaren för utlåtande remitterat en från Konungens befallningshavande i länet till Stadsfullmäktige inkommen skrivelse, där Konungens befallningshavande framhållit angelägenheten av, att Stadsfullmäktige fattade beslut rörande den tid under vilken semester årligen borde tillkomma befattningshavarne vid stadens poliskår.

N:o 54.

Ang. semesterbestämmelser för polispersonalen.

Detta ärendes föregående behandling är följande.

Magistraten i Västerås underställde med skrivelse den 3 november 1930 Konungens befallnnigshavandes prövning Stadsfullmäktiges besut den 16 december 1929 om polispersonalens i Västerås avlöning m. m.

Då Konungens befallningshavande ansåg, att i beslutet saknades erforderliga bestämmelser om begravningshjälp, semester m. m., återremitterade Konungens befallningshavande ärendet den 8 november 1930 till Polischefen här i staden med anmodan, att med Polisnämndens och eget yttrande till Konungens befallningshavande inkomma.

I skrivelse till Polisnämnden den 12 november 1930 meddelade Polischefen närmare vad han hos vederbörande föredragande hos Konungens befallningshavande erfarit, att det begärda yttrandet särskilt skulle avse och anförde i det avseende, som här är av intresse, nämligen beträffande semester, att det ifrågasattes lämpligheten av att i avlöningsreglementet icke bestämdes den semester, som tillkomme personalen, något som reglerats genom särskilda beslut varje år.

Polisnämnden avgav sitt yttrande den 9 januari 1931 och förklarade beträffande semestertidens längd, att intet härom funnes angivet i lönestatsbestämmelserna för stadens befattningshavare i gemen och alltså ej heller för polispersonalen och att Polisnämnden ansåge, att dylika bestämmelser icke borde inflyta i lönestaten utan höra hemma i tjänstgöringsreglemente eller instruktion, varför enligt nämndens åsikt obefintligheten härav i lönebestämmelserna icke borde utgöra hinder för lönestatens fastställande. Polisnämnden anförde vidare, att nämnden hade sin uppmärksamhet riktad på denna fråga och komme att härutinnan avgiva det förslag, vartill blivande utredning kunde föranleda. Nämnden siktade därvid på att frågan om semesterbestämmelser för stadens befattningshavare vore tagen under övervägande.

Med ärendets återställande till Konungens befallningshavande den 16 januari 1931 förklarade sig polischefen instämma i vad Polisnämnden anfört beträffande semestertidens längd och meddelade vidare, att, beträffande polisen, denna förut bestämts av Magistraten och efter nya polislagens tillkomst av polischefen.

Den till Stadsfullmäktige från Konungens befallningshavande inkomna och genom ovan åberopade beslut av Stadsfullmäktige till Polisnämnden för yttrande remitterade skrivelsen innehåller i korthet, att, då Konungens befallningshavande på grund av vissa föreskrifter i polisförordningen och polislagen finner frågan om semestertidens längd vara en lönefråga av beskaffenhet, att beslut därutinnan jämväl bör underställas Konungens befallningshavandes prövning, Konungens befallningshavande för sin del

N:o 54.
Ang. semesterbestämmelser för polispersonalen.

ansett dylik fastställelse lämpligen böra äga rum i samband med fastställande av löneförmånerna i övrigt. Konungens befallningshavande erinrar emellertid om att enligt gällande instruktion för polispersonalen i Västerås polischefen äger att på det för polisverksamhetens utövande lämligaste sättet fördela semesterledigheten för resp. befattningshavare.

Polischefen har i skrivelse till Polisnämnden den 21 februari 1931 meddelat, att längden för semestertiden för polispersonalen senast har utgjort

för ordinarie konstapel över 31 år	17	dagar
„ yngre konstapel	15	„
„ extra konstapel	8	„
dock först efter minst sex månaders tjänstgöring.		
„ inspektionskonstapel, kriminalkonstapel och överkonstapel	23	„ samt
„ poliskommissarien	1	månad

Den årligen fastställda semesterlistan har kunnat medföra ett ordnande att semestertiden inpassats med fridag före och efter semestertiden, varför den effektiva semestertiden i verkligheten blivit två dagar längre än här ovan angivits. Vidare meddelar polischefen, att frågan om semestertidens längd och semesterfrågan i övrigt i hela dess vidd varit föremål för överläggning vid ett sammanträde inför honom därvid närvarit, förutom poliskommissarien och polisnämndens ordförande, representanter för de olika personalsammanslutningarna inom poliskåren. Därvid har man beträffande den s. k. semesterlistan enats om, då ett årligt fastställande av densamma komme att medföra vissa orättvisor, ett system där semestertiden för varje enskild befattningshavare fastställes för en längre tid framåt förslagsvis 10 eller 12 år. Ett upprättat förslag i denna riktning hade vunnit de närvarandes enhälliga tillstyrkan. Genom detta semestersystem kunde emellertid icke fridagar inpassas före och efter semestern, varför denna i realiteten sålunda skulle bliva två dagar kortare för varje polisman. I anledning därav hade de närvarande beslutat föreslå polisnämnden, att nämnden ville i sin tur föreslå Stadsfullmäktige att godkänna utökning av semestertidens längd för polispersonalen enligt följande bestämmelser:

för extra befattningshavare i poliskonstapels grad vid ordningspolisen, dock först efter 6 månaders anställning	8	dagar,
„ ordinarie befattningshavare i poliskonstapels grad vid ordningspolisen därvid såsom ordinarie räknas den, som en-		

N:o 54.
Ang. semesterbestämmelser för polispersonalen.

ligt gällande lönestat uppbär ordinarie konstapels lön, även om länsstyrelsen icke för honom utfärdat förordnande alltintill det år under vilket befattningshavaren fyller 45 år .. 18 „
för ordinarie befattningshavare i poliskonstapels grad vid ordningspolisen från och med det år under vilket befattningshavaren fyller 45 år, för befattningshavare i inspektionskonstapels grad vid ordnnigspolisen samt för ordinarie befattningshavare i poliskonstapels grad vid kriminalavdelningen ..... 23 „
„ befattningshavare i överkonstapels grad ..... 25 „
samt för poliskommissarien ..... 1 månad.

Polischefen hemställde slutligen, att Polisnämnden ville ingå med framställning till Stadsfullmäktige om fastställande av semestertidens längd för den ordinarie polispersonalen i staden i enlighet med vad här ovan angivits.

Polisnämnden får i ärendet anföra.

Beträffande först inplaceringen av semestertiden under året får Polisnämnden uttala sin fulla anslutning till det s. k. cirkulationssystemet, som av ovan angivna delegerade enhälligt tillstyrkts. Beträffande semestertidens längd kan Polisnämnden dock icke biträda polischefens och de delegerades förslag. Polisnämnden finner det nämligen synnerligen vanskligt, att, då som ovan nämnts frågan om semester för befattningshavarne i allmänhet är tagen under övervägande men ännu oavgjord, redan på förhand binda sig vid fastställda semesterbestämmelser för en viss grupp av befattningshavare, allra helst som Polisnämnden finner den föreslagna semestertidens längd åtminstone i vissa avseenden väl rikligt tilltagen.

Emellertid framgår av Konungens befallningshavandes skrivelse, att semestertidens längd för polispersonalen ju nu måste av Stadsfullmäktige fastställas.

På grund av vad Polisnämnden redan tidigare anfört om att frågan om semestertiden för stadens befattningshavare i allmänhet är tagen under övervägande anser Polisnämnden, att ett sådant fastställande av semester för polispersonalen endast bör ske tillsvidare, så att Stadsfullmäktige, oberoende av vad nu kan komma att beslutas, må vara i tillfälle att återupptaga denna fråga till ytterligare behandling. Nämnden finner vidare, att viss hänsyn måste tagas till det blivande cirkulationssystemets inverkan på semestrarnas längd, varför nämnden föreslår, att med bibehållande i huvudsak tillsvidare av den nuvarande semestertidens längd

denna för ordinarie konstapel över 31 år nu utökas till 18 dagar och för yngre konstapel till 16 dagar. N:o 54. *Ang. semesterbestämmelser för polispersonalen.*

Polisnämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville besluta

att polispersonalen i staden skall tillsvidare åtnjuta årlig semester under följande antal dagar,

extra konstapel dock först efter minst sex månaders tjänstgöring, åtta dagar,

ordinarie konstapel över 31 år aderton dagar.

yngre konstapel sexton dagar,

inspektions-, kriminalkonstapel och överkonstapel 23 dagar samt

poliskommissarien en månad.

Då efter vad Polisnämnden erfarit, polischefen har för avsikt att tillämpa det nya s. k. cirkulationssystemet från och med den 1. april 1931 får polisnämnden hemställa, att Stadsfullmäktige ville godkänna att Polisnämnden beslutat meddela polischefen, att de nu föreslagna semestertiderna må kunna, utan att Stadsfullmäktiges beslut avvaktas, tillämpas redan från och med den 1. april 1931.

Västerås den 24 mars 1931.

För Polisnämnden:

J. O. WASS.

Eric Plantin.

Till Polisnämnden i Västerås stad.

I skrivelse den 28 nästlidne januari till Stadsfullmäktige har Länsstyrelsen, som jämlikt bestämmelserna i 14 § lagen om polisväsendet i riket den 6 juni 1925 har att, i vad detsamma rör befattningshavarna vid stadens poliskår, fastställa det av Sadsfullmäktige antagna förslag till avlöningsreglemente för stadens befattningshavare jämte därtill hörande allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av stadens lönestater av åren 1921 och 1929, erinrat, att befattningshavarne enligt 2 punkten av ovan omförmälda villkor och bestämmelser visserligen medgivits rätt till semester, men att däremot icke finnes några bestämmelser beträffande semestertidens längd.

Under erinran om stadgandet i 2 § Kungl. förordningen den 6 juni 1925 med vissa bestämmelser angående befattningshavarnes vid polisväsendet rätt till lön och pension m. m., enligt vilken ordinarie sådan befattnings-

N:o 54.
Ang. semesterbestämmelser för polispersonalen.

havare är berättigad att utan minskning av honom tillkommande löneförmåner, åtnjuta semester under en tid av minst fjorton dagar årligen samt med åberopande av att semestertidens längd sålunda vore att anse såsom en lönefråga av beskaffenhet att jämlikt grunderna för 8 och 14 §§ i gällande polislags beslut därutinnan jämväl borde underställas länsstyrelsens prövning har länsstyrelsen, som för sin del ansett dylik fastställelse lämpligen böra äga rum i samband med fastställande av löneförmånerna i övrigt, jämlikt 14 § 2 mom. polislagen lämnat Stadsfullmäktige tillfälle att fatta beslut rörande den tid, under vilken semester årligen bör tillkomma de olika befattningshavarne vid stadens polisväsende och att underställa länsstyrelsens prövning det sålunda fattade beslutet.

I anledning av ifrågavarande länsstyrelsens skrivelse till Stadsfullmäktige får undertecknad, polischef, hemställa, att Polisnämnden ville till Stadsfullmäktige ingå med förslag till bestämmelser om semestertidens längd för polispersonalen i staden och får jag i ärendet anföra följande.

Semestertidens längd har tidigare i samband med fastställande av semesterindelningen för polispersonalen bestämts av Magistraten och senast år 1928 av polischefen. Det synes emellertid, som om Länsstyrelsens åsikt att densamma bör bestämmas i samband med fastställande av beslut om polispersonalens löneförmåner, är mera överensstämmande med nu gällande författningar. Däremot tillkommer det polischefen att jämlikt 33 § i den av länsstyrelsen den 29 januari 1927 fastställda instruktionen för polispersonalen i Västerås att bestämma tid, när befattningshavare äger åtnjuta den honom tillförsäkrade semester.

Längden för semestertiden för polispersonalen har senast utgjort
för ordinarie konstapel över 31 år 17 dagar,
för yngre konstapel 15 dagar,
för extra konstapel 8 dagar,
dock först efter minst 6 månaders tjänstgöring,
för inspektionskonstapel, kriminalkonstapel och överkonstapel 23 dagar, samt
för poliskommissarien en månad.

Frågan om semestertidens längd och semesterfrågan i övrigt i hela dess vidd har varit föremål för överläggning vid ett sammanträde inför undertecknad denna dag, därvid närvarit förutom poliskommissarien och polisnämndens ordförande, representanter för de olika personalsammanslutningarna inom poliskåren.

Det har därvid framhållits, att med hänsyn till den synnerligen krävande arten av tjänstgöringen, semestertiden måtte fastställas så att densamma kunde bliva till effektiv nytta för befattningshavarnes bibehållande

N:o 54.
Ang. semesterbestämmelser för polispersonalen.

vid hälsa eller återvinnande av sådan. Från denna synpunkt uttalades önskvärdheten att semestertidens längd så vitt möjligt gjordes oberoende av konstaplarnes ålder, dock med undantag av att de äldste erhöllo en något utsträckt semestertid.

Under senaste åren har semesterlistan fastställts årligen, vilket medfört att semestertiden kunnat inpassas med fridag före och efter semestertiden, varför den effektiva semestertiden i verkligheten blivit 2 dagar längre än förut uppgivits.

Vid överläggningen i frågan och redan tidigare hade emellertid framhållits att genom fastställande av semestertiden årligen en del konstaplar ansågo sig missgynnade och att det därför vore önskvärt att semesterlistan fastställdes för längre tid, förslagsvis 10 eller 12 år, så att en viss konstapel finge semester exempelvis ett år under april, ett annat under juni eller juli o. s. v. semesterindelningen för de olika konstaplarna växlar år från år, men infaller å förut bestämda tider. Ett i sådan riktning upprättat förslag vann ock de närvarandes enhälliga tillstyrkan.

För att emellertid semestertiden icke skulle bliva kortare än föregående år ansågs, då med tillämpning av detta system fridagar icke kunde inpassas före eller efter semestertiden, att semestertidens längd borde höjas något.

I detta sammanhang förtjänar erinras att semesterindelningen, då särskild semestervikarie icke finnes, icke kan omfatta mer än 3, högst 4 konstaplar åt gången och att därför vid en semestertid av 18 dagar om året semestern löper från mitten av mars eller början av april till mitten eller slutet av november årligen.

De närvarande enades härefter att föreslå följande semestertider:

för extra befattningshavare i poliskonstapels grad vid ordningspolisen, dock först efter sex månaders anställning — åtta dagar;

för ordinarie befattningshavare i poliskonstapels grad vid ordningspolisen, därvid såsom ordinarie räknas den, som enligt gällande lönestat uppbär ordinarie konstapels lön, även om länsstyrelsen icke för honom utfärdat förordnande, allt intill det år under vilket befattningshavaren fyller 45 år — aderton dagar;

för ordinarie befattningshavare i poliskonstapels grad vid ordningspolisen, från och med det år under vilket befattningshavaren fyller 45 år, för befattningshavare i inspektionskonstapels grad vid ordningspolisen, samt för ordinarie befattningshavare i poliskonstapels grad vid kriminalavdelnnigen — tjugutre dagar;

för befattningshavare i överkonstapels grad — tjugufem dagar; samt

för poliskommissarien en månad.

N:o 54.
Ang. semesterbestämmelser för polispersonalen.

Antalet av ordinarie befattningshavare vid ordningspolisen 45 år eller därutöver utgör för närvarande fem.

Jag får härmed på grund av vad sålunda anförts hemställa,

att Polisnämnden i anledning av länsstyrelsens förutberörda skrivelse ville ingå med framställning till Stadsfullmäktige om fastställande av semestertidens längd för den *ordinarie* polispersonalen i staden i enlighet med vad härovan angivits.

Västerås Rådhus den 21 februari 1931.

VICTOR ÅSBERG.
Polischef.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 16 december 1929 hava Stadsfullmäktige, bland annat, beslutat antaga upprättat förslag till avlöningsreglemente för stadens befattningshavare jämte därtill hörande allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av stadens lönestater av åren 1921 och 1929.

Jämlikt bestämmelserna i 14 § i lagen om polisväsendet i riket den 6 juni 1925 har Magistraten i Västerås sedermera med skrivelse den 3 november 1930 överlämnat protokoll från Stadsfullmäktiges berörda sammanträde i och för beslutets fastställande, i den mån, samma beslut rörde befattningshavare vid stadens poliskår.

Av punkt 2 i ovan omförmälda villkor och bestämmelser beträffande befattningshavarnas rätt till semester, framgår, att sådan rätt finnes medgiven. Däremot finnas inga bestämmelser givna beträffande semestertidens längd.

Jämlikt föreskrifterna i § 2 i Kungl. förordningen den 6 juni 1925 med vissa bestämmelser angående befattningshavares vid polisväsendet rätt till lön och pension m. m. är ordinarie sådan befattningshavare berättigad att utan minskning av honom tillkommande löneförmåner åtnjuta semester under en tid av minst 14 dagar årligen.

Enär frågan om semestertidens längd sålunda såsom varande en lönefråga jämlikt grunderna för 8 och 14 §§ i gällande polislag, är av beskaffenhet att beslut därutinnan jämväl bör underställas Konungens befallningshavandes prövning, har Konungens befallningshavande för sin del ansett dylik fastställelse lämpligen böra äga rum i samband med fastställande av löneförmånerna i övrigt.

N:o 54.
Ang. semesterbestämmelser för polispersonalen.

Polisnämnden i staden har uti sitt härvid fogade yttrande den 9 januari 1931 ansett, att bestämmelser om semestertids längd torde höra hemma i den särskilda instruktionen, som skall finnas för polispersonalen utfärdad.

Av vad ovan framgår, kan Konungens befallningshavande emellertid icke dela denna Polisnämndens uppfattning.

Uti § 33 i den av Konungens befallningshavande den 29 januari 1927 fastställda instruktionen för polispersonalen i Västerås föreskrives nämligen, att det tillkommer polischefen att bestämma den tid, som befattningshavare äger åtnjuta honom tillförsäkrad semester, vilket innebär, att polischefen äger att på det för polisverksamhetens utövande lämpligaste sättet fördela semesterledigheten för respektive befattningshavare, men att semestertidens längd för år räknat däremot skall vara i annan ordning bestämd.

För att Konungens befallningshavande sålunda må beredas möjlighet att i ett sammanhang taga under omprövning frågan om fastställande av löneförmånerna för befattningshavarne vid stadens poliskår, vill Konungens befallningshavande jämlikt 14 § 2 mom. polislagen härmed hava lämnat Stadsfullmäktige tillfälle att fatta beslut rörande den tid, under vilken semester årligen bör tillkomma de olika befattningshavarne vid stadens polisväsende, och att underställa Konungens befallningshavandes prövning det sålunda fattade beslutet.

Vid ärendets redovisning torde närlagda handlingar hit återställas.

Västerås slott i landskansliet den 28 januari 1931.

WALTER MURRAY.

E. Holmquist.

Till Konungens befallningshavande i Västmanlands län.

I anledning av Konungens befallningshavandes remiss den 8 november 1930 med infordrande av Polisnämndens i staden yttrande i ärende rörande underställning av Stadsfullmäktiges beslut den 16 december 1929 rörande avlönings- och pensionsförmåner för polispersonalen i staden får jag, med de remitterade handlingarnas återställande, överlämna dels en min skrivelse den 12 förstberörde november till polisnämnden, dels ock polisnämndens i ärendet avgivna yttrande.

Såsom eget yttrande i ärendet får jag anföra följande.

Av de vid lönestaten fogade allmänna bestämmelser framgår att semester är tillerkänd stadens samtliga befattningshavare i staden, således även polisen. Vad beträffar polisen har semestertidens längd förut bestämts av

N:o 54. *Ang. semesterbestämmelser för polispersonalen.*

Magistraten och efter nya polislagens tillkomst av polischefen. Då lönestaten omfattar andra befattningshavare än polisen, synes mig avsaknaden av bestämmelse om polisens semestertid förklarlig, då semestertiden är olika för olika befattningshavare. Avsaknaden av dylik bestämmelse synes mig dock icke vara av beskaffenhet att förhindra lönestatens godkännande.

Beträffande avsaknad av stadgande om begravningshjälp synes rättelse härutinnan komma att ske. Emot vad Polisnämnden härutinnan och i övrigt i ärendet anfört har jag ej något att erinra. Jag får på grund av det anförda hemställa,

att Konungens befallningshavande godkänner vad rörande polisväsendet stadgas uti underställda löne- och pensionsstaterna, eventuellt med erinran att beslut fattas av Stadsfullmäktige om begravningshjälp till polispersonalen att utgå i vissa i lagen om polisväsendet § 8 närmare angivna fall.

Västerås Rådhus den 16 januari 1931.

VICTOR ÅSBERG.

Till Konungens befallningshavande i Västmanlands län.

Sedan Polischefen i Västerås med skrivelse den 12 november 1930 överlämnat från Konungens befallningshavande den 8 november 1930 remitterade handlingar i ärende rörande underställning av Stadsfullmäktiges i Västerås beslut den 16 december 1929 rörande avlönings- och pensionsförmåner för polispersonalen i staden till Polisnämnden för yttrande, får nämnden i ärendet anföra.

Såsom Polischefen i sin skrivelse påpekar, stadgar § 8 lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket skyldighet för polisdistriktet, att, då befattningshavare vid distriktets polisväsende avlider i följd av skada, som åsamkats i tjänsten, till dennes dödsbo utbetala skälig begravningshjälp.

Någon bestämmelse härom förefinnes ej i de av Stadsfullmäktige antagna lönestatsbestämmelserna eller pensionsreglementet för stadens befattningshavare.

I den utsträckning som begreppet "skada åsamkad i tjänsten" är överensstämmande med begreppet "olycksfall i arbete" torde bestämmelsen om polisdistriktets skyldighet i förevarande avseende täckas av den i § 7 mom. A i lag om försäkring för olycksfall i arbete intagna bestämmelsen om, att, därest olycksfall medfört arbetares död, i ersättning skall utgivas begravningshjälp med en tiondel av den avlidnes årliga arbetsför-

N:o 54.
Ang. semesterbestämmelser för polispersonalen.

tjänst, dock ej med mindre belopp än 100 kronor. Denna bestämmelse är givetvis bindande även om polisdistriktet d. v. s. staden — i motsats till vad nu är förhållandet — av Konungen medgives befrielse från skyldighet att hava sina arbetare försäkrade för olycksfall i arbete, mot att staden ikläder sig s. k. självrisk.

Då emellertid bland polispersonalen dödsfall av skador åsamkade i arbetet möjligen kunna tänkas inträffa utan att olycksfallsförsäkringslagens bestämmelser garantera begravningshjälps erhållande, får Polisnämnden förklara, att nämnden vill föreslå Stadsfullmäktige att besluta, att vad olycksfallsförsäkringslagen stadgar om utbetalande av begravningshjälp även skall, beträffande stadens till polisväsendet hörande befattningshavare vara gällande för dödsfall åsamkat genom annan skada i tjänsten än som kan hänföras till olycksfall i arbete.

Enligt polislagen skall "skälig" begravningshjälp lämnas. Olycksfallsförsäkringslagen innehåller bestämmelse om, att om den årliga arbetsförtjänsten överstiger 3,000 kronor det överskjutande beloppet icke tages i beräkning vid utbetalande av ersättningar m. m. Begravningshjälpens maximibelopp blir alltså 300 kronor; vilket med hänsyn till utgående löner kommer att bliva det för samtliga polismän gällande. Nämnda belopp förefaller Polisnämnden även vara skäligt.

Beträffande semestertidens längd finnes i lönestatsbestämmelserna intet angivet härom för stadens befattningshavare i gemen och alltså ej heller för polispersonalen. Polisnämnden anser, att dylika bestämmelser icke böra inflyta i lönestaten utan höra hemma i tjänstgöringsreglemente eller instruktion, varför enligt nämndens åsikt obefintligheten härav i lönebestämmelserna ej bör utgöra hinder för lönestatens fastställande. Polisnämnden har emellertid sin uppmärksamhet riktad på denna fråga och kommer att härutinnan avgiva det förslag, vartill blivande utredning kan föranleda.

Vad slutligen angår att vid bestämmande av avlöning för viss polisbefattning jämväl skall bestämmas huruvida befattning skall vara ordinarie, så kan Polisnämnden, som ock av Polischefen påpekats, icke finna annat än att den av Stadsfullmäktige antagna lönestaten tydligt angiver detta.

Polischefens påpekande att de extra poliskonstaplarnas ställning i löne- och pensionshänseende eventuellt borde regleras, skall bliva närmare övervägt inom nämnden.

Västerås den 9 januari 1931.

För Polisnämnden:

J. O. WASS. *Eric Plantin.*

N:o 54.

Ang. semesterbestämmelser för polispersonalen.

Till Polisnämnden i Västerås stad.

I anledning av Konungens befallningshavandes härvid fogade remissresolution den 8 innevarande november får jag anhålla, att Polisnämnden ville avgiva yttrande i ärendet rörande underställning av Stadsfullmäktiges beslut den 16 december 1929 rörande avlönings- och pensionsförmåner för polispersonalen här i staden.

Enligt vad jag av vederbörande föredragande hos Konungens befallningshavande erfarit, skulle yttrandet särskilt avse följande.

8 § lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket stadgar skyldighet bl. a. för polisdistrikt att under vissa omständigheter till avliden polismans änka och barn utbetala skälig *begravningshjälp.* Härom innehåller avlönings- eller pensionsreglementet icke någon bestämmelse. Lämpligt torde kanske vara att en tilläggsbestämmelse i pensionsreglementet införes därom, att staden för nu avsett fall erlägger begravningshjälp till de efterlevande, varemot kan ifrågasättas, om beloppet av denna hjälp skall fastställas eller om det ej kan anses tillräckligt att storleken av dylik begravningshjälp regleras från fall till fall. I detta sammanhang bör eventuell jämkning ske i stadgandena i 17 § pensionsreglementet i vad beträffar polisman, som avlidit i följd av skada, som åsamkats honom i tjänsten.

Vidare ifrågasättes lämpligheten av att i avlöningsreglementet icke bestämmes den *semester,* som tillkommer polispersonalen, något som regleras genom särskilda beslut varje år.

Slutligen erinras om bestämmelsen i 8 § 4 mom. nyssnämnda lag att vid bestämmande av avlöning för viss befattning jämväl skall bestämmas huruvida befattningen skall vara *ordinarie.* Så synes dock hava skett (se lönegrupp 23 och 25 i fastställda lönestaten). I detta sammanhang bör beaktas stadgandet i 2 § 3 mom. Kungl. Polisreglementet den 26 september 1925 för riket, varav följer, att extra befattningshavare i poliskåren efter två års anställning erhåller fastare anställningsvillkor och varav eventuellt kan dragas den slutsatsen att dylik befattningshavare bör förordnas till ordinarie. Detta kan medföra, att antalet extra befattningshavare i kåren växlar vid olika tider. De extra poliskonstaplarnas ställning i löne- och pensionshänseende bör därför event. närmare regleras.

Jag får tillika hemställa, att, därest Polisnämnden vid avgivande av detta yttrande ur ovanberörda synpunkter eller eljes skulle finna, att de antagna löne- och pensionsreglementena i ett eller annat avseende behöva kompletteras eller vissa jämkningar i reglementenas bestämmelser böra ske, Polisnämnden ville därom göra framställning till Stadsfullmäktige.

Jag anhåller, att de remitterade handlingarna måtte till mig återställas jämte Polisnämndens i ärendet avgivna yttrande. N:o 54. *Ang. semesterbestämmelser för polispersonalen.*

Västerås rådhus den 12 november 1930.

VICTOR ÅSBERG.
Polischef.

N:o 55.

Drätselkammarens skrivelse ang. omändring av en bostadslägenhet i brandstationen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid under innevarande år företagen besiktning av brandstationsfastighet har det visat sig behövligt att för en av brandmansbostäderna i huvudbyggnadens vindsvåning anordnas ett bättre kök med större fönster på väggen åt gården. Det ansågs vid besiktningen vidare, att detta önskemål kunde tillgodoses på det sätt, att ett invidliggande rum, i vilket för närvarande vore inrymd brandkårens skomakareverkstad, inreddes till kök åt bostadslägenheten, medan skomakareverkstaden flyttades till annan tillgänglig lokal.

Brandstyrelsen har, då kostnaden för den ifrågasatta omändringen syntes bliva för stor att kunna bestridas av det ordinarie underhållsanslaget, hos Drätselkammaren gjort framställning om åtgärders vidtagande för att omändringen skulle komma till stånd.

Drätselkammaren har med anledning härav låtit utreda kostnaden för det ifrågasatta arbetet. Kostnadsberäkningen upptager en slutsumma av 3,450 kronor.

Ehuru detta belopp synes högt i förhållande till vad som vinnes genom omändringen, har Drätselkammaren likväl med hänsyn till angelägenheten att få lägenheten förbättrad, vilket icke torde kunna ske på annat sätt än det vid besiktningen föreslagna, ansett sig böra hemställa om anslag för ändamålet.

Drätselkammaren får sålunda föreslå, att Stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 55.
Ang. omändring av en bostadslägenhet i brandstationen.

att för omändring av en bostadslägenhet i brandstationen av 1931 års förslagsanslag anvisa ett belopp av förslagsvis 3,450 kronor.

Västerås den 13 augusti 1931.

På Drätselkammarens vägnar:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 56.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en ny lastautomobil.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 28 juni 1928 fattade Stadsfullmäktige beslut om inköp av en ny lastautomobil att användas i Drätselkammarens allmänna arbeten för en kostnad av cirka 14,500 kronor. Denna anskaffning har amorterats genom inkomster av körningar, vilka debiteras de olika arbeten, för vilka bilen användes, under de tre följande åren 1929—1931 och är sålunda i och med utgången av innevarande år slutamorterad. Automobilen befinner sig fortfarande i gott skick och förväntas kunna vara brukbar ännu några år.

Emellertid har av byggnadschefen upprepade gånger framförts begäran om anslag till ytterligare en lastautomobil, därvid en sådan av större och kraftigare typ borde anskaffas. Framställningen har motiverats av att körningarne med stadens egen bil enligt byggnadschefens beräkningar visat sig lönande och att körningar förekomma i så stor omfattning, att full sysselsättning finnes för två sådana fordon samt slutligen därav — vilket särskilt utgör skäl för anskaffning av en större bil — att den nuvarande automobilen visat sig vara väl svag vid snöplogning med maskinplog av modern typ.

Drätselkammaren har särskilt med beaktande av det sist anförda skälet ansett sig böra tillmötesgå byggnadschefens framställning och vill sålunda hemställa hos Stadsfullmäktige om anslag för ändamålet. Det behövliga beloppet för erhållande av en automobil av den styrka och bärkraft, som avses och av det bästa märket, utgör 18,000 kronor. Anslaget

torde lämpligen böra fördelas på ett mindre antal år såsom skedde då den nuvarande bilen anskaffades. Närmare förslag härom torde Drätselkammaren bliva i tillfälle framlägga i samband med budgetförslaget för nästkommande år.

N:o 56. *Ang. inköp av en ny lastautomobil.*

På grund av det anförda får Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för anskaffning av en ny lastautomobil anslå ett belopp av 18,000 kronor av tillgängliga medel för att slutligen gäldas av inkomster av körningar med bilen enligt amorteringsplan, som framlägges i samband med stadens budget för år 1932.

Västerås den 13 augusti 1931.

På Drätselkammarens vägnar:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 57.

Drätselkammarens skrivelse ang. disposition av vissa inkomster vid polisverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 innevarande augusti har Polisnämnden, med överlämnande av en framställning från polischefen angående disposition av vissa inkomster vid polisverket, tillstyrkt bifall till densamma.

Drätselkammaren, som icke har något att tillägga utöver det, som i denna fråga redan blivit anfört, får i likhet med Polisnämnden föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att de medel, som erläggas som ersättning för av polispersonalen under ordinarie tjänstgöringstid förrättad extra bevakning, dock högst 200 kronor för år, skola enligt polischefens bestämmande få användas för något poliskårens gemensamma intresse,

N:o 57.
Ang. disposition av vissa inkomster vid polisverket.

främst dess bibliotek, samt att vad av nämnda medel överskjuter 200 kronor för år, skall inlevereras till staden.

Västerås den 13 augusti 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Polisnämnden den 24 juli innevarande år, vilken skrivelse här bilägges har Polischefen i Västerås Thorwald Bergquist anhållit, att Polisnämnden ville hos Stadsfullmäktige hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta, att de medel, som erlades som ersättning för polispersonalen under ordinarie tjänstgöringstid förrättad extra bevakning, dock högst 200 kronor för år, skulle enligt Polischefens bestämmande få användas för något poliskårens gemensamma intresse, främst dess bibliotek, samt att vad av nämnda medel överstege 200 kronor för år, skulle inlevereras till staden.

Med hänsyn till vad Polischefen i sin skrivelse anfört i förevarande avseende får Polisnämnden tillstyrka bifall till framställningen och sålunda föreslå

att Stadsfullmäktige ville besluta, att de medel, som erläggas som ersätning för av polispersonalen under ordinarie tjänstgöringstid förrättad extra bevakning, dock högst 200 kronor för år, skola enligt Polischefens bestämmande få användas för något poliskårens gemensamma intresse, främst dess bibliotek, samt att vad av nämnda medel överskjuter 200 kronor för år, skall inlevereras till staden.

Västerås den 10 augusti 1931.

För Polisnämnden:
J. O. WASS.

Eric Plantin.

Till Västerås stads Polisnämnd.

N:o 57.

Ang. disposition av vissa inkomster vid polisverket.

Vid sådana tillfälligt anordnade tillställningar, där för ordningens upprätthållande särskild bevakning anses erforderlig, åligger det vederbörande anordnare att bekosta dylik bevakning. För fullgörande av sådan ordningstjänst brukar i viss ordning uttagas polispersonal, som vid tiden för tillställningen icke har ordinarie tjänstgöringsskyldighet, och ersättningen för bevakningsarbetet tillfaller då den vid tillställningen tjänstgörande polismannen. Sedan lång tid tillbaka har emellertid stundom förekommit, att polispersonal under sin ordinarie tjänstgöringstid beordrats att särskilt övervaka ordningens upprätthållande vid någon tillställning av angiven art. Detta torde huvudsakligen hava skett, då någon tjänstledig personal icke varit att tillgå. Även i sådant fall har tillställningens anordnare fått erlägga betalning för bevakningen och de belopp, som på dylikt sätt influtit och vilka i regel endast torde hava uppgått till något mindre belopp för år, hava enligt praxis men, såvitt jag kunnat finna, utan stöd av något i laga ordning fattat beslut inlevererats till en poliskårens tjänstgöringskassa. Denna kassas tillgångar hava använts för underhåll och utökning av det å polisstationen befintliga och för poliskårens medlemmar avsedda biblioteket. — Från och med år 1930 torde de medel, som komma att erläggas för särskilt bevakningsarbete under polismans ordinarie tjänstgöringstid, att uppgå till högre belopp än tidigare. Enligt ett av Stadsfullmäktige den 27 mars 1930 antaget tillägg till hamnordning för Västerås, vilket fastställts av länsstyrelsen den 22 maj samma år, skall nämligen i vissa fall vid lossning, lastning och transport av explosiva varor och eldfarliga oljor inom Västerås hamnområde, på föranstaltande av ägaren till varorna eller fartygets kommissionär, polisbevakning anordnas, till dess varorna äro inlastade resp. avhämtade. Ersättning för detta bevaknnigsarbete erlägges av vederbörande firmor och har hittills utgått med 2 kr. för tjänstgöringstimme. Bevakningsarbetet har i viss utsträckning utförts av polispersonal under ordinarie tjänstgöringstid och den härför erlagda ersättningen, för år 1930 uppgående till 116 kronor, har inlevererats till mig och av mig tills vidare insatts å särskild bankräkning. Det synes mig önskvärt, att uttryckliga bestämmelser meddelas om användningen av de medel, som av enskilda personer eller firmor erläggas för bevakningstjänst, som utförts av polispersonal under ordinarie tjänstgöring. Dessa medel torde utan tvekan lagligen tillkomma polispersonalens arbetsgivare, d. v. s. staden. Starka skäl synes dock tala för att ifrågavarande ersättningsbelopp böra få användas för något poliskårens gemensamma intresse, främst dess bibliotek. Genom nämnda bevakning tillskyndas icke staden några särskilda kostnader och densamma föranleder

N:o 57. *Ang. disposition av vissa inkomster vid polisverket.*

ej något behov av ökning av poliskårens numerär. Ersättningsbeloppen intjänas av polismännen och det torde vara en akt av billighet att låta dessa belopp användas till något ändamål, som kan tjäna till uppmuntran för poliskåren i dess ofta enformiga och tunga tjänstgöring. Främst torde därvid biblioteket, som bör omfatta såväl litteratur angående författningar, varmed polismännen i sitt arbete hava att taga befattning som förströelseliteratur, böra komma i åtanke. För det av mig antydda ändamålet synes dock ett maximibelopp av t. ex. 200 kronor böra utgå och i den mån ifrågavarande ersättningar överstiga detta belopp torde desamma böra inlevereras till staden.

Under åberopande av vad jag sålunda anfört tillåter jag mig anhålla, att Polisnämnden måtte hos Stadsfullmäktige hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta, att de medel, som erläggas som ersättning för av polispersonalen under ordinarie tjänstgöringstid förrättad extra bevakning, dock högst 200 kronor för år, skola enligt polischefens bestämmande få användas för något poliskårens gemensamma intresse, främst dess bibliotek, samt att vad av nämnda medel överskjuter 200 kronor för år skall inlevereras till staden.

Västerås Rådhus den 24 juli 1931.

THORWALD BERGQUIST.
Polischef.

N:o 58.

Drätselkammarens skrivelse ang. nya ledningar i en del av Domkyrkoesplanaden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Vatten- och Gasverksstyrelsen till Drätselkammaren för att med dess yttrande tillställas Stadsfullmäktige överlämnat en framställning angående anvisande av ett anslag ur tekniska verkens amorteringsfond å 4,800 kronor för ledningsarbeten i Domkyrkoesplanaden från Kopparbergsvägen till fastigheten N:o 2 B inom kvarteret Jonas i och för anslutning

av nämnda fastighet till stadens allmänna ledning, får Drätselkammaren såsom eget yttrande och vid det förhållande, att anläggningen genom från fastigheten inflytande förbrukningsavgifter blir för staden ekonomiskt bärande, hemställa,

N:o 58. *Ang. nya ledningar i en del av Domkyrkoesplanaden.*

att Stadsfullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för vatten-, avlopps- och gasledningar i Domkyrkoesplanaden från Kopparbergsvägen till kvarteret Jonas 2 B anvisa ett belopp av 4,800 kronor att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 13 augusti 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ägaren av fastigheten Jonas 2 B invid Domkyrkoesplanaden, å vilken fastighet ett större bostadshus är under uppförande, har hos Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt om anslutning till stadens vatten-, avlopps- och gasledningar.

I denna del av Domkyrkoesplanaden finnas inga ledningar, varför nya ledningar måste nedläggas i förbindelse med befintliga sådana i Kopparbergsvägen.

Kostnaden för anläggningen med avdrag för beräknad anslutningsavgift belöper sig till kronor 4,800:—. Anläggningen blir för staden ekonomiskt bärande.

Vatten- och Gasverksstyrelsen får i anledning härav föreslå, att ifrågavarande ledningsarbete utföres och sålunda hemställa,

att Stadsfullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för vatten-, avlopps- och gasledningar i Domkyrkoesplanaden från Kopparbergsvägen till kvarteret Jonas 2 B anvisa ett belopp av kronor 4,800:— att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 12 augusti 1931.

För Vatten- och Gasverksstyrelsen:
CARL HENNING.

F. Heimer.

N:o 59.

Drätselkammarens m. fl. utlåtanden ang. inrättande av en ordinarie poliskonstapelstjänst.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut under § 73 i dess vid sammanträde den 30 april 1931 förda protokoll hava Stadsfullmäktige till Polisnämnden och Drätselkammaren för förberedande utlåtande remitterat en med länsstyrelsens resolution den 28 i samma månad lämnad anmodan till magistraten, att bereda Stadsfullmäktige tillfälle att avgiva yttrande, huruvida, med hänsyn till innehållet i Stadsfullmäktiges beslut den 30 december 1929 angående indragning av en inspektionskonstapelstjänst, samtidigt avsetts inrättande av ytterligare en ordinarie poliskonstapelstjänst utöver de 33 konstapelstjänster, som enligt Konungens befallningshavandes beslut den 31 december 1925 bestämts skola finnas i staden.

Polisnämnden har i skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 innevarande augusti, efter en redogörelse över anledningen till Stadsfullmäktiges beslut den 30 december 1929 angående indragning av en inspektionskonstapelstjänst och detta besluts verkningar på polisstyrkans numerär inom olika grader, kommit till det resultatet, att Stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut icke kan tolkas så, att därmed avsetts att ersätta en inspektionskonstapelstjänst med en *ordinarie* poliskonstapelstjänst.

Drätselkammaren, som till alla delar instämmer i den tolkning, Polisnämnden givit det beslut, varom här är fråga, föreslår i likhet med Polisnämnden, att Stadsfullmäktige ville förklara,

> att Stadsfullmäktige med sitt beslut den 30 december 1929 angående indragning av en inspektionskonstapelstjänst *icke* avsett att samtidigt inrätta ytterligare en *ordinarie* poliskonstapelstjänst.

Västerås den 13 augusti 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut under § 73 i dess vid sammanträde den 30 april 1931 förda protokoll hava Stadsfullmäktige till Polisnämnden för förberedande

N:o 59.
Ang. inrättande av en ordinarie poliskonstapeltjänst.

utlåtande remitterat en med länsstyrelsens resolution den 28 i samma månad lämnad anmodan till Magistraten, att bereda Stadsfullmäktige tillfälle att avgiva yttrande, huruvida, med hänsyn till innehållet i Stadsfullmäktiges beslut den 30 december 1929 angående indragning av en inspektionskonstapelstjänst, samtidigt avsetts inrättande av ytterligare en ordinarie poliskonstapelstjänst utöver de 33 konstapelstjänster, som enligt Konungens befallningshavandes beslut den 31 december 1925 bestämts skola finnas i staden.

Polisnämnden får i ärendet anföra.

Det av Stadsfullmäktige den 30 december 1929 fattade beslutet om indragning av inspektionskonstapelstjänster grundade sig på Polisnämndens av Drätselkammaren tillstyrkta framställning i ämnet. Vid tiden för besluts fattande bestod ordningsavdelningen vid stadens poliskår av — förutom poliskommissarien — 3 överkonstaplar, 4 inspektionskonstaplar och 33 ordinarie poliskonstaplar. I skrivelsen den 30 september 1929, däri Polisnämnden avgav sitt förslag till inkomst- och utgiftsstat, tillstyrkte Polisnämnden ett av polischefen framlagt förslag om upptagande av 4 överkonstaplar på ordinarie stat under förutsättning att minskning skedde av antalet inspektionskonstaplar. Polisnämnden föreslog samtidigt, att en då tjänstgörande inspektionskonstapel skulle beviljas pension från och med 1930 års ingång samt upptog — då det kunde anses troligt, att en av de kvarvarande inspektionskonstaplarne komme att befordras till överkonstapel och en inspektionskonstapelstjänst sålunda kunde indragas — i staten endast två inspektionskonstaplar. Därjämte ansåg Polisnämnden att för uppehållande av polisstyrkans numerär i staten borde upptagas lön för en extra konstapel. Polisnämndens förslag i dessa delar lämnades av Drätselkammaren utan erinran, varefter Stadsfullmäktige beslöt enligt den gjorda framställningen. Genom Stadsfullmäktiges beslut kom sålunda en inspektionskonstapelstjänst att ersättas av en överkonstapelstjänst. Beträffande ytterligare en inspektionskonstapelstjänst, som förutsattes bliva ledig genom innehavarens befordran till överkonstapel, meddelas icke något uttryckligt beslut om densammas ersättande med annan ordinarie tjänstebefattning. Stadsfullmäktige beslöt i detta avseende endast att, om det skulle visa sig erforderligt för uppehållande av polisstyrkans numerär, avlöning till en extra konstapel finge utgå. Den förutsättning för inrättande av en extra konsatpelsbefattning, som åsyftades i Stadsfullmäktiges beslut, torde väl avse just det fall, att en av de kvarvarande inspektionskonstaplarne befordrades till överkonstapel. I sådant fall skulle denne inspektionskonstapelstjänst ej återbesättas och, om extra åtgärder ej vidtogos, skulle detta medföra minskning av kårens numerär. För att

N:o 59
Ang. inrättande av en ordinarie poliskonstapeltjänst.

förebygga en sådan minskning beslöts att eventueellt inrätta en extra konstapelstjänst. Enligt Polisnämndens förmenande kan därför Stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut icke tolkas så, att därmed avsetts att ersätta en inspektionskonstapelstjänst med en *ordinarie* poliskonstapelstjänst.

Polisnämnden föreslår alltså,

att Stadsfullmäktige ville förklara, att Stadsfullmäktige med sitt beslut den 30 december 1929 angående indragning av en inspektionskonstapelstjänst *icke* avsett att samtidigt inrätta ytterligare en *ordinarie* poliskonstapelstjänst.

Västerås den 10 augusti 1931.

För Polisnämnden:

J. O. WASS.

Eric Plantin.

Resolution.

Med föranledande av Polischefens i Västerås närlagda framställning om utfärdande av ständigt förordnande som ordinarie poliskonstapel vid ordningspolisen för extra konstapeln Gustav Person sändas handlingarna Magistraten i Västerås med anmodan lämna Stadsfullmäktige där i staden tillfälle att avgiva yttrande, huruvida, med hänsyn till innehållet i Stadsfullmäktiges beslut den 30 december 1929 angående indragning av en inspektionskonstapelstjänst vid ordningspolisen i staden, samtidigt avsetts inrättande därstädes av ytterligare en ordinarie poliskonstapelstjänst utöver de 33 konstapeltjänster, som enligt Konungens befallningshavandes beslut den 31 december 1925 bestämts skola finnas i staden; med vilket yttrande remissakten sedermera hit återförväntas.

Västerås slott i landskontoret den 28 april 1931.

På Länsstyrelsens vägnar:

DAVID WILÉN. E. HOLMQUIST.

Till Konungens befallningshavande i Västmanlands län.

I anledning av Konungens befallningshavandes skrivelse den 25 innevarande april rörande förordnande för poliskonstapeln Gustaf Persson såsom ordinarie meddelas.

N:o 59.
Ang. inrättande av en ordinarie poliskonstapeltjänst.

Genom beslut den 31 december 1925 meddelade Konungens befallningshavande förordnande för ordinarie befattningshavare vid ordningspolisen här i staden åt

1 poliskommissarie,
3 överkonstaplar,
4 inspektionskonstaplar samt
31 poliskonstaplar med ständigt förordnande och
2 poliskonstaplar med förordnande tills vidare.

Genom beslut av Stadsfullmäktige den 30 december 1929 beslöto Stadsfullmäktige enligt Polisnämndens framställning (se bilagda tryckta handlingar, protokoll sid. 207 och framställning sid. 634 ff.) att från och med år 1930 skulle å ordningspolisens stat inrättas en ny överkonstapelstjänst, under förutsättning att vid uppstående ledighet inom inspektionskonstapelsgraden sådan ledig befattning icke vidare komme att besättas; ävensom att, i händelse för upprätthållande av polisstyrkans nuvarande numerär så skulle visa sig erforderligt, avlöning till en extra konstapel finge utgå. I enlighet härmed anvisades i 1930 års och senare jämväl i 1931 års stat för staden anslag för 1 poliskommissarie, 4 överkonstaplar, 2 inspektionskonstaplar, 34 poliskonstaplar och 1 extra poliskonstapel. En inspektionskonstapel (Kling) har befordrats till överkonstapel och en inspektionskonstapel (Ericsson) har avgått med pension. Denna ändrade organisation av ordningspolisen synes böra medföra, att ständigt förordnande bör kunna av Konungens befallningshavande meddelas åtminstone för 34 poliskonstaplar och även för 1 extra konstapel. Den extra konstapeln genomgår för närvarande lägre polisskolan och torde frågan om hans förordnande böra uppkomma till bedömande, då så skett. Den konstapel, varom nu är fråga, N:o 4 Persson, har på sätt framgår av Lönenämndens vid min skrivelse i utdrag bifogade protokoll den 10 november 1930 av vederbörande bestämmande myndighet inom stadsförvaltningen förklarats berättigad åtnjuta lön såsom ordinarie poliskonstapel i 2:dra lönegruppen. Med hänsyn till förut åberopade Stadsfullmäktigebeslut den 30 december 1929 synes Konungens befallningshavande i skrivelse den 25 april 1931 avgivna stundpunkt, att förordnande icke bör meddelas för mer än 33 ordinarie poliskonstaplar, icke vara överensstämmande. Sagda Stadsfullmäktigebeslut måste tolkas så att någon minskning i numerären icke skulle ske, men att 2 befälsposter skulle indragas och ersättas med 1 ordinarie och 1 extra poliskonstapelstjänst. Hinder från denna synpunkt synes mig icke därför böra möta för Konungens befallningshavande

N:o 59. *Ang. inrättande av en ordinarie poliskonstapeltjänst*

att meddela det av mig begärda förordnandet. Ledighet inom kåren har ju uppkommit, även om densamma icke uppkommit på så sätt att någon av de 33 poliskonstaplarne, som erhållit förordnande av Konungens befallningshavande avgått.

Fråga är då om tjänsten bort anslås ledig. Formellt sett kanske så skulle hava skett, men praktiskt taget vinnes ej något därmed. 3 § Kungl. Polisreglementet den 30 september 1925 för riket stadgar: "Är vid tillsättning av ordinarie befattning den, som finnes böra erhålla befattningen, sedan minst 2 år anställd vid polisväsendet, skall han tillsättas genom ständigt förordnande."

Dessa förutsättningar föreligga här och något skäl för uppskov med tillsättningen förefinnes icke.

Även om befattningen kungjorts ledig har jag till densammas erhållande ansett mig böra förorda N:o 4 Persson före annan sökande — och detta icke enbart på grund av nyssberörda stadgande utan också därför att jag anser honom genom sin tjänstgöring hava så kvalificerat sig till densamma att han bör lämnas avgjort företräde före sökande även från andra orter.

Jag hemställer förty, att Konungens befallningshavande ville upptaga förevarande av mig gjorda framställning till avgörande och i enlighet med densamma meddela ständigt förordnande för extra poliskonstapeln Gustaf Persson såsom ordinarie befattningshavare i poliskonstapels grad vid härvarande ordningspolis.

De remitterade handlingarna återgå.

Västerås rådhus den 27 april 1931.

VICTOR ÅSBERG.
Polischef.

Till Polischefen i Västerås.

Uti en den 22 april 1931 från Eder inkommen skrivelse har hemställan gjorts om utfärdande av ständigt förordnande såsom ordinarie befattningshavare i poliskonstapels tjänstegrad vid Västerås stads poliskårs ordningsavdelning för extra poliskonstapeln Gustaf Persson.

Enligt hos Konungens befallningshavande förd liggare skall, enligt Stadsfullmäktiges i staden beslut, vid stadens poliskår finnas anställda 33 ordinarie poliskonstaplar, och finnas jämväl enligt samma liggare 33 sådana anställda, samtliga försedda med ständiga förordnanden.

Med anledning härav får Konungens befallningshavande anhålla om

meddelande, *dels* vilken av de tidigare förordnade ordinarie poliskonstaplarna som numera avgått från sin tjänst ävensom när detta skett, *dels ock* om anledningen till att ifrågavarande ordinarie poliskonstapelstjänst icke kungjorts ledig till ansökning. N:o 59. *Ang. inrättande av en ordinarie poliskonstapeltjänst.*

Remissakten förväntas åter.

Västerås slott i landskansliet den 25 april 1931.

WALTER MURRAY.

E. Holmquist.

Till Konungens befallningshavande i Västmanlands län.

Med åberopande av bifogade handlingar och betygsavskrifter har Poliskommissarien i staden hemställt om ständigt förordnande såsom ordinarie polisman för extra poliskonstapeln vid härvarande poliskår Gustaf Persson.

I anledning härav får undertecknad, sedan utdrag av Lönenämndens protokoll för den 10 november 1930 i dagarna kommit mig tillhanda och då lön såsom ordinarie poliskonstapel finnes i staten tillgänglig för Persson, med åberopande av nytt läkarebetyg samt av de vitsord, som rörande tjänstgöringen lämnats av poliskommissarien i hans framställning, vilka vitsord kunna av mig bekräftas såsom fortfarande gällande, vördsamt hemställa

att Konungens befallningshavande måtte meddela extra poliskonstapeln Gustaf Persson ständigt förordnande såsom ordinarie befattningshavare i poliskonstapels tjänstegrad vid härvarande poliskårs ordningsavdelning att räknas från och med den 1 januari 1931.

Västerås rådhus den 21 april 1931.

VICTOR ÅSBERG.

Polischef.

N:o 60.

Drätselkammarens skrivelse ang. provisoriska lönebestämmelser för kronouppbördstjänsten under vakanstid.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Lönenämnden med tillstyrkan till Drätselkammaren överlämnat ett av Magistraten avgivet förslag till provisoriska lönebestämmelser för kronouppbördskassörstjänsten under vakans, får Drätselkammaren, som i alla delar instämmer i förslaget, tillstyrka bifall härtill.

Västerås den 13 augusti 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande augusti, vilken skrivelse till Lönenämnden inlämnats för förberedande behandling, har Magistraten i Västerås anmält att genom kronokassör Axel Eklundhs den 29 nästlidne juli timade frånfälle kronouppbördskassörstjänsten i staden blivit ledig, samt vidare med hänsyn till, att de löneförmåner, som hittills varit bestämda för kronokassören, icke varit inrymda i den av Stadsfullmäktige år 1929 antagna lönestaten, utan gällt allenast för Eklundh personligen, hemställt, att Stadsfullmäktige ville fastställa löneförmåner för den vikarie, som intill dess tjänsten bleve med ordinarie innehavare besatt eller annorledes bestämdes, komme att uppehålla kronokassörstjänsten.

Magistraten har härefter närmare utformat sitt förslag.

Utöver vad Magistraten föreslagit och som nära ansluter sig till vad hittills varit gällande, torde endast följande behöva tilläggas.

Den föreslagna kontantlönen 260 kronor pr månad — har beräknats sålunda. Kronokassören åtnjöt enligt 1908 års lönestat en grundlön av 2,400 kronor med två ålderstillägg, vartdera å 300 kronor. Av slutlönen, 3,000 kronor, utgöra ålderstilläggen, tillhopa 600 kronor, 20 %. Kronokassörens personliga lön uppgick enligt 1929 års lönestat till 3,900 kronor. Enligt den tidigare beräkningsgrunden, att ålderstilläggen för denna tjänst

N:o 60.
Ang. provisoriska lönebestämmelser för kronouppbördstjänsten under vakanstid.

uppgå till 20 % av slutlönen, kan sålunda anses, att i den personliga lönen av 3,900 kronor inkluderades ålderstillägg, uppgående till 780 kronor. Frårdrages detta den personliga lönen, erhålles ett belopp av 3,120 kronor, motsvarande 260 kronor pr månad, vilket belopp i detta sammanhang får anses motsvara en lön i 1:sta lönegraden.

Lönenämnden, som finner Magistratens förslag till lön för vikarierande kronokassör lämpligt, hemställer, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att intill dess kronouppbördskassörstjänsten blivit med ordinarie innehavare besatt eller annorlunda bestämts, följande skall beträffande vikarerande kronokassörs avlöning m. m. vara gällande:

1:o) vikarien tillerkännes lön av stadskassan med 260 kronor i månaden,

2:o) vikarien berättigas uppbära vad å hans tjänstgöringstid belöper av de utav Stadsfullmäktige beviljade anslagen för bidrag till registrering av mantalslängden, för arvode till ett biträde för debitering och uppbörd av grundavgifter till pensionsförsäkringsfonden samt för bidrag till extra biträden för samma ändamål,

3:o) de sportelmedel för 1931, vilka inflyta för debitering och uppbörd av landstingsskatt samt i debetsedellösen, fördelas lika å årets månader och tillkomma vikarien till så stor del, som belöper å hans tjänstgöringstid,

4:o) övriga sportelinkomster, som inflyta under vakanstiden, tillfalla vikarien,

5:o) vikarien är skyldig att avlöna erforderliga, i stadens tjänst ej anställda biträden.

Västerås den 13 augusti 1931.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kronouppbördskassörstjänsten i Västerås har genom kronokassören Axel Eklundhs den 29. sistlidne juli timade frånfälle blivit ledig. Då löne-

N:o 60.
Ang. provisoriska lönebestämmelser för kronouppbördstjänsten under vakanstid.

förmåner, som hittills varit bestämda för kronokassören, icke varit inrymda i den lönestat, som av Stadsfullmäktige antogs 1929, utan gällt allenast för Eklundh personligen, får Magistraten hemställa, att Stadsfullmäktige ville fastställa löneförmåner för den vikarie, som intill dess tjänsten blivit med ordinarie innehavare besatt eller annorlunda bestämmes kommer att uppehålla kronokassörstjänsten. I sådant hänseende tillåter sig Magistraten föreslå,

att vikarien skall tillerkännas lön av stadskassan med 260 kronor i månaden,

att vikarien skall berättigas uppbära vad å hans tjänstgöringstid belöper av de utav Stadsfullmäktige beviljade anslagen för bidrag till registrering av mantalslängden, för arvode till ett biträde för debitering och uppbörd av grundavgifter till pensionsförsäkringsfonden samt för bidrag till extra biträden för samma ändamål,

att de sportelmedel för 1931, vilka inflyta för debitering och uppbörd av landstingsskatt samt i debetsedellösen, skola lika fördelas å årets månader och tillkomma vikarien till så stor del, som belöper å hans tjänstgöringstid,

att övriga sportelinkomster, som inflyta under vakanstiden, skola tillfalla vikarien,

samt att vikarien skall vara skyldig att avlöna erforderliga, i stadens tjänst ej anställda biträden.

Västerås rådhus den 13 augusti 1931.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

Olof Berglind.

N:o 61.

Drätselkammarens skrivelse ang. utdragning av stadens allmänna ledningar till och inom Hagaföreningens område.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan en längre tid hava förhandlingar förts mellan å ena sidan Drätselkammaren och Vatten- och Gasverksstyrelsen och å andra sidan sty-

N:o 61.
Ang. utdragning av stadens allmänna ledningar till och inom Hagaföreningens område.

relsen för Hagaföreningen angående utdragning av stadens allmänna ledningar till och inom föreningens område. Dessa förhandlingar hava nu med gynnsamt resultat slutförts därigenom, att en del ekonomiska utfästelser göras från Hagaföreningens sida, varigenom de av staden nedlagda anläggningskostnaderna för ifrågavarande arbete förräntas och amorteras. I anledning därav har Vatten- och Gasverksstyrelsen i skrivelse till Drätselkammaren den 13 innevarnade augusti hemställt, att Drätselkammaren ville föreslå Stadsfullmäktige, att anvisa ett anslag å förslagsvis 22,000 kronor för utdragning av stadens allmänna ledningar till och inom Hagaföreningens område att gäldas av de tekniska verkens amorteringsfond.

Med hänsyn till att företaget är för staden ekonomiskt bärande och detsamma avser att förse ett välskött egnahemsområde, som har behov av stadens allmänna ledningar med sådana, får Drätselkammaren alltså hemställa,

att Stadsfullmäktige ville för utdragande av stadens allmänna ledningar till och inom Hagaföreningens område besluta anvisa å staden belöpande andel av kostnaderna härför förslagsvis 22,000 kronor att gäldas av de tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 13 augusti 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 62.

Nykterhetsnämndens skrivelse ang. tillstånd för en del personer att utskänka pilsnerdricka.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden får härmed med särskilda yttranden till varje ärende överlämna 9 st. framställningar angående tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka här i staden.

Framställningarna avse följande utskänkningsrättigheter:

N:o 62. *Ang. tillstånd för en del personer att utskänka pilsnerdricka.*

1:o) Fru Iris Ström angående utskänkning i matserveringslokaler, Stora gatan 4,
Hotellinnehavaren Hjalmar Lindblom i Centralhotellet, Slottsgatan 21,
Hotellinnehavarinnan Emma Åberg, Hotell Fenix, Stora gatan 16,
Fru Hanna Lindmark, Margaretaskolan, Vasagatan 17.

Sökandena begära tillstånd för tre år från den 1/10 1931—30/9 1934.

Motiv: "Nu i kraft varande tillstånd att utskänka pilsnerdricka här i staden utlöpa senast den 30 september 1933.

Om man betänker, att önskemål kunna framkomma om förändringar i det nuvarande ordnandet av utskänkningen av pilsnerdricka inom staden, synes det nämnden välbetänkt att ordna så, att samtliga tillstånd här i staden att utskänka pilsnerdricka på en gång utlöpa".

2:o) Direktören Frithiof Sandberg i Automaten, Hantverkaregatan 5.

Sökanden begär tillstånd för tre år från den 1/10 1931—30/9 1934. Tillstånd har förut innehafts.

Nykterhetsnämnden tillstyrker bifall till framställningen för tiden 1/10 1931—30/9 1932.

Motiv: "Någon till utskänkningslokalen hörande bekvämlighetsinrättning finnes icke. Nykterhetsnämnden kan icke underlåta att framhålla, att i samband med utskänkningen en del olägenheter uppstått. En stor del av dessa torde få tillskrivas den här ovan nämnda omständigheten att bekvämlighetsinrättning saknas. Detta torde med god vilja kunna avhjälpas".

Restriktioner såsom förut.

3:o) Fru Ruth Aijlon i Vasaborgen, Vasagatan n:r 9.

Sökanden har under förmälan att sökanden komme att inköpa Vasaborgens pensionat i fastigheten n:r 9 vid Vasagatan här i staden, vilket pensionat nu innehades av fru Hilma Maria Eriksson, som erhållit härvarande länsstyrelses tillstånd att intill den 30 september 1933 få utskänka pilsnerdricka, hemställt om tillstånd att i samma pensionat få till spisande gäster utskänka pilsnerdricka under den återstående tid, som fru Eriksson beviljats sådant tillstånd. I ett närslutet intyg har fru Eriksson förklarat, att i den händelse sökanden Aijlon erhölle den begärda utskänkningsrätten, hon komme att avstå från det henne beviljade tillståndet.

Nämnden tillstyrker bifall under ett år för tiden 1/10 1931—30/9 1932.

N:o 62.
Ang. tillstånd för en del personer att utskänka pilsnerdricka.

Motiv: "Nykterhetsnämnden kan icke finna, såsom tydligen sökanden avsett, att myndigheterna vid sin prövning av den föreliggande framställningen hava att taga någon som helst hänsyn till det avtal, som tydligen träffats mellan sökanden och den nuvarande innehavaren av pensionatet, varför nämnden, då sökanden hittills i staden icke innehaft någon utskänkningsrätt av pilsnerdricka, anser att sökandens lämplighet härför bör prövas tillsvidare under ett år i likhet med det, som i enahanda fall hittills alltid skett".

4:o) Fru Anna Lundqvist i matserveringslokaler Pilgatan n:r 5.
Fru Jenny Johnson i matserveringslokaler Timmermansgatan 7.

Sökandena begära tillstånd för tre år från den 1/10 1931—30/9 1934.
Sökandena hava förut icke innehaft tillstånd.

Nykterhetsnämnden tillstyrker bifall till framställningarna för tiden 1/10 1931—30/9 1932.

Motiv: "Sökanden har hittills i staden icke innehaft någon utskänkningsrätt av pilsnerdricka, varför nämnden anser, att sökandens lämplighet härför bör prövas tills vidare under ett år".

5:o) Fru Ida Nilsson i matservering med kaférörelse Fiskartorget 1 här i staden.

Sökanden begär tillstånd för tre år från den 1/10 1931—30/9 1934.

Nykterhetsnämnden tillstyrker bifall till framställningen för tiden 1/10 1931—30/9 1932 dock endast i det för matservering avsedda rummet i lokalernas nordvästra hörn innanför kaférummen och beläget mot Fiskartorget.

Motiv: "Nämnden kan icke utan vidare tillstyrka bifall till sökandens framställning. Enligt nämndens uppfattning måste en bestämd skillnad göras mellan matserveringen och kaférörelsen. Detta kan utan några som helst olägenheter ske därigenom, att ett utskänkningstillstånd begränsas att gälla endast inom ett av lägenhetens rum, nämligen matsalen".

Västerås den 19 augusti 1931.

För Nykterhetsnämnden:

AXEL NORÉN.

Eric Plantin.

Västerås Central-Tryckeri 1931

N:o 63.

Lönenämndens m. fl. utlåtanden ang. löne- och pensionsreglering för stadsfogdebefattningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Magistraten lämnats tillfälle att yttra sig över lönenämndens förslag till omreglering av stadsfogdetjänstens i staden löne- och pensionsvillkor får Magistraten härmed tillkännagiva att Magistraten icke har något att erinra mot förslaget.

Mot detta Magistratens utlåtande, som avgivits av borgmästaren Bergquist samt rådmännen Ödman och Hedenström, har rådmannen Åsberg anfört avvikande mening och förklarat att han såsom yttrande åberopade innehållet i Magistratens skrivelse i ärendet den 18 juni 1931, under framhållande av att inga omständigheter tillkommit, som kunnat föranleda ett frångående av Magistratens då uttalade åsikt.

Västerås rådhus den 15 september 1931.

På Magistratens vägnar:
THORWALD BERGQUIST.
H. Cronholm.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lämnad tillfälle taga del av Lönenämndens utlåtande och förslag angående omreglering av löne- och pensionsvillkoren för stadsfogdebefattningen får Drätselkammaren meddela, att Drätselkammaren beslutat tillstyrka det av Lönenämnden framlagda förslaget.

Västerås den 10 september 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 63.
Ang. löne- och pensionsreglering för stadsfogdebefattningen.

Stadsfullmäktige hava den 27 november 1930 till Lönenämnden för utlåtande remitterat en framställning från Magistraten rörande omreglering av löne- och pensionsförmånerna för stadsfogdebefattningen; och får Lönenämnden i anledning därav anföra följande.

Någon verklig reglering, annat än personligt för innehavaren, har icke skett av stadsfogdelönen sedan år 1908. Vid den allmänna löneregleringen år 1921 fann befattningens innehavare förmånligare att kvarstå på äldre stat och vid 1929 års reglering gjordes ej någon rubbning i detta förhållande. Då befattningen nu skall besättas med ny innehavare, synes alla skäl tala för, att befattningen inrymmes i de år 1929 beslutade nya löne- och pensionsstaterna.

Lönenämnden har till ingående bedömande förehaft frågan, huruvida stadsfogdebefattningen lämpligen kunde förenas med annan stadens tjäst, varvid närmast till hands legat kronouppbördskassörsbefattningen, samt härutinnan rådgjort med representanter för Magistraten. Dessa båda olika befattningars redovisningsskyldighet sinsemellan har emellertid synts utgöra hinder för en kombination av båda tjänsterna, varför Lönenämnden avstått från ett försrlag till tjänsternas sammanslagning. Nämnden finner således lämpligt, att befattningen förbliver självständig.

Vad beträffar frågan om storleken av tjänsteinkomsterna för stadsfogden, hava Stadsfullmäktige redan haft tillfälle att på ett förberedande stadium taga ställning därtill, då Stadsfullmäktige den 29 januari innev. år fattade beslut om de löneförmåner, som skulle utgå, medan tjänsten upprätthölls av vakansvikarie. Lönenämnden får härutinnan sålunda hänvisa till den utredning, som låg till grund för Stadsfullmäktiges nyss omförmälda beslut (se Stadsfullmäktiges handlingar för år 1931, N:o 2). Lönenämnden anser, att vid den definitiva lönesättningen någon egentlig avvikelse icke bör ske från de grunder, som följdes vid Stadsfullmäktiges beslut om vakansavlöningen, enär denna synes fullt tillräcklig som begynnelselön även för den ordinarie befattningen. Till formen har likväl en förändring ansetts påkallad så tillvida, att en del av sportelinkomsterna bör inrymmas i lönen på stat. En sådan åtgärd har föreslagits dels för att befattningen må kunna upptagas i så hög lönegrupp, att ålderstilläggen stå i rimligt förhållande till löneinkomsterna i övrigt och dels på det att en icke alltför obetydlig del av tjänsteinkomsterna hänföras till avlöning på stat och sålunda garanteras befattningens innehavare, även om denna fasta avlöning till ungefär halva sitt belopp utgår av sportlerna i tjänsten.

N:o 63.
Ang. löne- och pensionsreglering för stadsfogdebefattningen.

Liknande anordning, som den här föreslagna, förekommer även annorstädes inom stadsförvaltningen, särskilt i Linköping, där för alla eller de flesta sportelavlönade tjänstemän en del av sportlerna ingå i lönen och garanteras befattningshavarne.

De i pensionshänseende beräknade sportler, givetvis utöver vad som ingår i lönen, som skola upptagas i pensionsstaten, äro beräknade så, att pensionen för den nye befattningshavaren blir ungefär lika stor som den, vilken gällt för den avgångne stadsfogden personligen.

Lönenämndens här återgivna och nedan preciserade förslag överensstämmer med ett förslag, som uppgjorts av assessorn hos Magistraten och drätseldirektören, vilka haft Lönenämndens uppdrag att åt nämnden bereda förevarande ärende. Magistraten har enligt skrivelse den 18 juni 1931 i princip godkänt förslaget, men alternativt förordat ett något avvikande förslag, som i realiteten skulle innebära en cirka 500 kronor högre begynnelseavlöning men ungefär samma slutlön som nyssnämnda förslag. Lönenämnden har dock ansett övervägande skäl tala för antagande av det förslag, som framlagts av assessorn och drätseldirektören.

Med stöd av det anförda får Lönenämnden sålunda föreslå, att Stadsfullmäktige måtte för sin del besluta

att antaga följande löne- och pensionsbestämmelser för stadsfogdetjänsten i Västerås att träda i tillämpning i och med att ny ordinarie innehavare tillträder tjänsten.

1:o) Stadsfogdebefattningen upptages i den för stadens befattningshavare den 16 december 1929 av Stadsfullmäktige antagna lönestaten och hänföres till dess 41:sta lönegrupp med en begynnelselön av 6,540 kronor jämte 3 ålderstillägg à 348 kronor efter resp. 3, 6 och 9 års tjänstgöring och en slutlön av 7,584 kronor. Lönestatens allmänna villkor och bestämmelser bliva sålunda för befattningen gällande.

2:o) Av sportlerna i tjänsten skall tjänsteinnehavaren till stadskassan inleverera intill ett belopp av för år räknat 3,540 kronor, som betalas för varje avlöningsperiod med den del av nämnda belopp, som för tid räknat svarar emot avlö-

N:o 63.
Ang. löne- och pensionsreglering för stadsfogdebefattningen.

ningsperioden. Till den del sportlerna överstiga nämnda belopp, 3,540 kronor för år, må de av tjänsteinnehavaren behållas. Tjänsteinnehavaren skall själv avlöna det eller de skrivbiträden, som han för tjänstegöromålens fullgörande kan finna nödigt anlita.

3:o) Staden tillhandahåller nödig tjänstelokal med inredning.

4:o) Befattningen intages i stadens allmänna av Stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagna pensionsstat och bestämmes värdet av de sportler, som behållas av befattningshavaren till 2,500 kronor.

Västerås den 9 september 1931.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Lönenämnden.

Magistraten har mottagit ett av Drätseldirektören Öberg och Assessorn Cronholm upprättat förslag till löne- och pensionsbestämmelser rörande stadsfogdetjänsten.

Magistraten har i huvudsak visserligen intet att erinra mot förslaget, men vill dock med hänsyn dels till den omständigheten att sportler icke indragits för någon annan befattningshavare, med vars tjänst statliga uppgifter äro förenade, dels ock till den omgång i bokföringsavseende, som givetvis blir en följd av förslagets bestämmelser, ifrågasätta, huruvida det icke vore lämpligare att inrangera stadsfogden i 27 lönegruppen med åtnjutande av fullt sportelbelopp samt att i pensionshänseende beräkna sportlerna till 6,500 kronor.

Västerås rådhus den 18 juni 1931.

På Magistratens vägnar:
VICTOR ÅSBERG.

H. Cronholm.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 63.
Ang. löne- och pensionsreglering för stadsfogdebefattningen.

Stadsfogden i Västerås Erhard Kumlin har under åberopande av vederbörligt läkareintyg hos Magistraten anhållit om avsked från sin tjänst från och med den 1 januari 1931 under åtnjutande av pension.

Magistraten har i anledning härav anhållit om lönenämndens yttrande rörande pension och i avvaktan därå ännu icke fattat beslut i ärendet.

Emellertid torde ärendet ligga så till att Kumlin är berättigad åtnjuta full pension från och med den 1 januari 1931. Hans avskedsansökan kommer också säkerligen att bifallas av Magistraten.

Stadsfogdetjänstens löneförhållanden äro emellertid för närvarande icke inrymda i den lönestat, som av Stadsfullmäktige år 1929 blivit antagen. De löne- och andra förmåner som äro förenade med tjänsten ifråga äro fastställda att gälla allenast för Kumlin personligen.

Med anledning härav hemställer Magistraten att Stadsfullmäktige skyndsamt ville bestämma löne- och pensionsförmånerna beträffande stadsfogdetjänsten i staden.

Magistraten anhåller att det förslag till löne- och pensionsreglering som må upprättas remitteras till Magistraten för yttrande innan beslut slutligen fattas av Stadsfullmäktige.

Västerås rådhus den 18 november 1930.

På Magistratens vägnar:
VICTOR ÅSBERG.

H. Cronholm.

N:o 64.

Lönenämndens m. fl. utlåtanden ang. omorganisation av kronouppbördskassörs- och tredje rådmanstjänsterna samt löne- och pensionsreglering för sistnämnda befattning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Magistraten beretts tillfälle att avgiva yttrande över ett av Lönenämnden framlagt förslag om sammanslagning av kronouppbörds-

N:o 64.
Ang. omorganisation av kronouppbörds- och tredje rådmanstjänsterna samt löne- och pensionsreglering för sistnämnda befattning.

kassörstjänsten och tredje rådmansbefattningen i staden, får Magistraten anföra följande.

Ur Magistratens synpunkt ligger huvudvikten på frågan, huruvida med hänsyn till omfattningen och arten av de arbetsuppgifter, som äro förenade med de tjänster, vars sammanslagning ifrågasatts, en förening av befattningarna är möjlig och lämplig att genomföra. Enligt den för rådhusrätten och Magistraten i Västerås gällande arbetsordningen äro tredje rådmannens huvudsakliga åligganden — förutom att vara ledamot av rådhusrättens andra avdelning och samfällda rådhusrätten samt Magistraten — *dels* att enligt av samfällda rådhusrätten beslutad fördelning jämte brottmålsrådmannen fullgöra protokollsföring och expeditionsskyldighet beträffande brottmål, *dels* att föra protokoll och handhava expeditionen hos magistraten såsom överexekutor, *dels ock* att omedelbart under magistratens eller borgmästarens inseende utöva det närmaste chefskapet över polispersonalen. Beträffande protokollföringen i brottmål åligger enligt samfällda rådhusrättens beslut tredje rådmannen att föra protokoll i mål angående häktade personer. Arbetet med denna protokollföring, vilket tidigare varit mycket betungande, har under senare åren avsevärt minskats. En tydlig tendens till minskning av antalet häktningar har kunnat förmärkas och det är all anledning att antaga, att utvecklingen kommer att fortgå efter samma linje, då praxis numera går i den riktningen, att vederbörande åklagare undviker häktning i ringare mål, där sådan förut ansågs nödvändig. Förutom protokollföring i mål rörande häktade har tredje rådmannen efter överenskommelse med brottmålsrådmannen stundom fört protokoll i vissa andra brottmål. Detta har dock icke skett regelbundet eller enligt någon viss fördelning, utan avtal därom har träffats från fall till fall. — Antalet av de till överexekutors handläggning hörande ärendena har under de senaste åren växlat, men även här kan en nedåtgående tendens spåras, särskilt beträffande de mera tidsödande och krävande ärendena. Under åren 1926—1930 har antalet diarieförda överexekutorsärenden utgjort resp. 167, 150, 113, 120 och 133. — Vad slutligen angår tredje rådmannens befattning med polisväsendet har denna under de senaste åren helt upphört och även för framtiden torde man med säkerhet kunna räkna med, att chefskapet för poliskåren kommer att utövas enbart av borgmästaren. Detta arbetes natur är för övrigt sådan, att någon fördelning av arbetsuppgifterna mellan flera personer knappast kan komma i fråga. — De åligganden, som sålunda nu åvila tredje rådmannen, äro enligt Magistratens förmenande icke av sådan omfattning, att de omöjliggöra den ifrågasatta sammanslagningen.

N:o 64.
Ang. omorganisation av kronouppbörds- och tredje rådmanstjänsterna samt löne- och pensionsreglering för sistnämnda befattning.

Med kronouppbördskassörstjänsten äro förenade omfattande göromål. Såvitt Magistraten kan finna, äro emellertid dessa göromål till största delen av den natur, att desamma kunna och böra utföras av rutinerade skrivbiträden. Kronokassörens uppgift blir i huvudsak att fördela arbetet, övervaka dess behöriga gång och i övrigt leda och kontrollera göromålen. Med hänsyn härtill och då kronokassörstjänsten icke kräver, att tjänsteinnehavaren under hela arbetstiden finnes å tjänsterummet, torde ur arbetssynpunkt en förening av denna tjänst med annan befattning kunna genomföras.

Frågan blir då, huruvida de båda tjänster, vars förening ifrågasatts, lämpligen kunna sammanföras. Mot en sådan sammanslagning talar främst den omständigheten, att de göromål, som äro förenade med de båda tjänsterna, äro av helt olika natur. Den ena befattningen är en ren domaretjänst, under det att den andra är en kameral tjänst, vars innehavare icke behöver vara juridiskt utbildad men däremot måste äga insikter på uppbördsväsendets område. Detta förhållande bör dock i och för sig icke utgöra något hinder mot tjänsternas förening, särskilt som det icke torde möta alltför stora svårigheter för en juridiskt bildad person att sätta sig in i de författningar, som röra uppbördsväsendet o. d., och tillägna sig de praktiska kunskaper, som äro erforderliga på detta område. Ej heller synes det vara ägnat att väcka betänkligheter, att innehavaren av kronouppbördskassörstjänsten måste äga juridiska kunskaper, vilket säkerligen endast bliver till nytta för tjänstens behöriga skötande. Enligt vad Magistraten har sig bekant finnes för övrigt motsvarighet till den ifrågasatta anordningen på annat håll. Med en klok organisation av arbetet å tredje rådmanstjänsten efter en eventuell sammanslagning synes en sådan förening kunna ske utan att vare sig arbetsuppgifterna i rådhusrätten och magistraten eller göromålen å kronouppbördskontoret bliva eftersatta. Särskilda tider kunna fastställas, då tredje rådmannen har mottagning å rådhuset och å kronouppbördskontoret, och genom telefonanknytning kan ordnas så, att han alltid under tjänstetid är lätt anträffbar per telefon. Sammanslagningen skulle ej utgöra hinder för tredje rådmannen att, såsom hittills, tjänstgöra såsom ledamot i rådhusrätt och magistrat. Enda svårigheten i detta avseende skulle uppstå under den jämförelsevis korta tid om högst tolv dagar för år, då kronouppbörden pågår, men denna svårighet torde kunna bemästras av Magistraten.

De föreslagna löneförmånerna för tredje rådmanstjänsten synas Magistraten vara väl avvägda och giva ej anledning till någon erinran.

På grund av vad sålunda anförts och då genom den ifrågasatta an-

N:o 64.
Ang. omorganisation av kronouppbörds- och tredje rådmanstjänsterna samt löne- och pensionsreglering för sistnämnda befattning.

ordningen det av Magistraten sedan länge framförda önskemålet om tredje rådmanstjänstens likställighet i lönehänseende med övriga rådmanstjänster på ett lyckligt sätt tillgodoses, anser sig Magistraten böra förorda bifall till Lönenämndens förslag.

I samband härmed får Magistraten hemställa, att Stadsfullmäktige måtte antaga följande förslag till ändring av 6 § i arbetsordningen för Rådhusrätten och Magistraten i Västerås:

"§ 6.

— —

Tredje rådmannen åligger:

att vara ..... överexekutor;

att omedelbart ..... sina åliggande; samt

att fullgöra de med kronouppbördskassörstjänsten förenade åliggandena.

— —"

Mot förestående utlåtande, som avfattats enligt borgmästaren Bergquists samt rådmännen Ödmans och Hedenströms mening, har rådmannen Åsberg reserverat sig och avgivit särskilt yttrande, vilket bifogas.

Västerås rådhus den 15 september 1931.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

Kronouppbördskassörsbefattningen har allt sedan densamma år 1901 inrättades såsom en självständig befattning fullt tagit en persons arbetskraft i anspråk. Även om en stor del av arbetet å kronouppbördskontoret utföres av skrivbiträden erfordras dock av tjänsteinnehavaren personligt dagligt kontrollerande och organiserande arbete ävensom självständig räkenskapsföring. Mantalsskrivning — debitering — och uppbörd taga också befattningshavarens arbetstid i anspråk i mycket stor omfattning. En förening av kronouppbördstjänsten med tredje rådmanstjänsten kommer att medföra att endera av dessa tjänster blir mera en bisyssla till den andra, åtminstone faktiskt, då det gäller för befattningshavaren att fullgöra de olika tjänsteåliggandena. Detta kan icke anses lämpligt. En dylik förening medför ock, att kronouppbördskassörstjänsten bliver besatt med en alltför högt kvalificerad arbetskraft. För skötande av kronouppbördskassörstjänsten erfordras icke juridisk examen, men väl ingående kunskaper i räkenskapers förande och särskilt i den statliga medelförvaltningen, såle-

N:o 64.
Ang. omorganisntion av kronouppbörds- och tredje rådmanstjänsterna samt löne- och pensionsreglering för sistnämnda befattning.

des i huvudsak samma kompetens som gäller för landsstatstjänster å landskontoret. Vad beträffar tredje rådmanstjänsten synes, därest omreglering av densamma anses nödig, sådant böra ske i samband med en omreglering av befattningshavarnes inom Magistraten och Rådhusrätten tjänsteåligganden. I detta sammanhang förtjänar erinras, att den ursprungliga tanken vid densammas inrättande var att skapa en stadsnotarie- eller assessorstjänst, ehuru befattningen sedermera blev av mera självständig natur. Även nu föreligger emellertid möjlighet enligt för tjänsten gällande instruktion att till tredje rådmannen överföra en del arbetsuppgifter från brottmålsrådmannen, vilkens tjänst för närvarande får anses vara en av de mest arbetstyngda inom rådhusrätten. Så har ock ofta under senare tid skett, genom att tredje rådmannen efter uppdelning av arbetet åtagit sig protokollföring uti en del mål, som det eljest åvilat brottmålsrådmannen att fullgöra. Med en förening av tredje rådmanstjänsten och kronouppbördskassörstjänsten är det uteslutet för tredje rådmannen att åtaga sig dylik protokollföring. En ökning av tredje rådmannens arbetsuppgifter kan ock när som helst inträffa genom förekomsten av större rannsakningsmål. Huru skall till exempel tredje rådmannen samtidigt med inträffad uppbörd och mantalsskrivning över huvud taget kunna fullgöra honom åliggande skyldighet att föra protokoll i mål rörande häktade? Så länge undertecknad är innehavare av brottmålsrådmanstjänsten i staden, anser jag mig icke kunna avstå från den eventuella hjälp i arbetet, som kan erhållas från tredje rådmannen. Jag kan med åberopande av det anförda icke tillstyrka en förening av tjänsterna på sätt nu föreliggande förslag innebär. Kronouppbördskassör- och tredjerådmanstjänsterna böra enligt min åsikt allt fortfarande bibehållas såsom var för sig självständiga befattningar. Avlöningsförmånerna för kronouppbördskassörstjänsten synas mig därvid i huvudsak böra beräknas efter de grunder, som hittills gällt för desamma.

Västerås den 14 september 1931.

VICTOR ÅSBERG.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige den 27 nästlidne augusti till Lönenämnden och Drätselkammaren för förberedande utlåtande remitterat Magistratens framställning angående löne- och pensionsreglering för kronouppbördskassörstjänsten samt lönenämnden i ärendet avgivit utlåtande med förslag

N:o 64.
Ang. omorganisation av kronouppbörds- och tredje rådmanstjänsterna snmt löne- och pensionreglering för sistnämnda befattning.

omfattande sammanslagning av nämnda tjänst med 3:dje rådmansbefattningen och sålunda omorganisation av sistberörda befattning samt förändrade löne- och pensionsförhållanden för densamma, får Drätselkammaren såsom sitt yttrande allenast förorda bifall till det av Lönenämnden framlagda förslaget.

Vid ärendets behandling i Drätselkammaren har Drätselkammarens ledamot Herr Keijser, utan att framställa något emot Drätselkammarens beslut avvikande yrkande, likväl låtit till protokollet anteckna, att han icke vore tillfreds med den föreslagna lösningen av förevarande fråga.

Västerås den 10 september 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 27 nästlidne augusti hava Stadsfullmäktige uppdragit åt Lönenämnden att bereda en hemställan från Magistraten, att Stadsfullmäktige, i anledning av att nyligen avlidne kronokassören Axel Eklundh åtnjutit avlöning enligt äldre lönestat än den för stadens befattningshavare i allmänhet gällande, ville bestämma löne- och pensionsförmåner beträffande kronouppbördskassörstjänsten i staden. Lönenämnden får i ärendet anföra följande.

I likhet med vad som varit förhållandet med stadsfogdetjänsten har kronouppbördskassörsbefattningen icke varit föremål för lönereglering sedan 1908.

Lönenämnden har i sitt samtidigt härmed avgivna utlåtande rörande ny lönestat för stadsfogden meddelat, att nämnden haft under övervägande frågan om sammanslagning av stadsfogde- och kronouppbördskassörstjänsterna till en befattning, men att nämnden måst avstå från detta projekt.

Emellertid har det under utredningen om ifrågavarande tjänstebefattningar öppnat sig en möjlighet att genomföra en annan kombination i syfte att bättre tillvarataga vederbörande befattningshavares arbetskraft, på samma gång som en icke obetydlig besparing för stadskassan härigenom skulle vinnas, och vill nämnden nu framlägga förslag härutinnan.

Detta förslag innebär överförande av kronouppbördskassörens tjänsteåligganden till tredje rådmannen, vilken tjänstebefattning icke lärer vara

N:o 64.
Ang. omorganisation av kronouppbörds- och tredje rådmanstjänsterna samt löne- och pensionsreglering för sistnämnda befattning.

mera arbetskrävande, än att nämnda sammanslagning är genomförbar och fullt försvarlig. Genom en dylik anordning kan även ett tredje hos Stadsfullmäktige upprepade gånger av Magistraten framfört önskemål tillgodoses, nämligen att tredje rådmannen i inkomsthänseende blir jämnställd med de övriga rådmännen.

För ernående av dylik jämnställdhet skulle således såsom ersättning för de ökade göromålen tillföras 3:dje rådmannen erforderlig fyllnad i fast avlöning och sportler. Att enbart höja den fasta lönen kan ej tillrådas, då befattningshavaren därigenom måste inplaceras i en så hög lönegrupp, att han automatiskt skulle komma i en högre pensionsklass än de övriga rådmännen, varförutom ett dylikt tillvägagångssätt i övrigt skulle vara mindre tilltalande. Ej heller kan fyllnaden ske genom att samtliga sportler av kronouppbördskassörsgöromålen tillföras tredje rådmannen, enär lönefyllnaden då skulle bliva alltför stor. En kombination av båda dessa vägar har befunnits giva det mest tillfredsställande resultatet. Förslaget innebär sålunda, att tredje rådmanstjänsten uppflyttas till samma lönegrupp som de övriga rådmanstjänsterna, samt tillerkännes så stor del av de behållna sportlerna av kronouppbördskassörsgöromålen, att han härutinnan ernår ungefär jämnställdhet med de övriga rådmännen. För utrönande av det belopp, som härutinnan borde föreslås, har gjorts en undersökning, avseende de senaste åren och därav erhållits ett medeltal av 4,200 kr. pr befattning och år, som sålunda skäligen borde tillkomma tredje rådmannen av kronouppbördssportlerna för erhållande av omförmälda jämnställdhet. Därvidlag har dock icke räknats med andra sportler än sådana för debetsedelslösen samt debitering och uppbörd av landstingsmedel, enär de övriga sportlerna, avseende lösen för ett fåtal taxeringsbevis och dylikt samt debitering av en del försäkringsavgifter, till beloppet äro obetydliga och å andra sidan de löpande sportlerna av de egentliga tredje rådmansgöromålen, icke i regel ens räcka till skrivbiträdeskostnaderna.

Under förutsättning, att Stadsfullmäktige fatta beslut i detta ärende vid sitt sammanträde under innevarande månad, har det ansetts, att den nya organisationen skall kunna träda i tillämpning vid nästkommande årsskifte.

I övrigt torde det härmed framlagda förslaget, som tillkommit i samarbete med representant för Magistraten, vara till sin innebörd klart utan närmare detaljmotivering.

På grund av det anförda får Lönenämnden föreslå,

att Stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna följande omorganisation samt löne- och pensions-

N:o 64.
Ang. omorganisation av kronouppbörds- och tredje rådmanstjänsterna samt löne- och pensionsreglering för sistnämnda befattning.

reglering beträffande 3:dje rådmans- och kronouppbördskassörstjänsterna.

1:o) Den nuvarande kronouppbördskassörsbefattningen upphör som självständig sådan.

2:o) De arbetsuppgifter — huvudsakligen avseende debitering och uppbörd av kronoutskylder m. m. samt mantalsskrivning — vilka nu tillhöra kronouppbördskassörstjänsten, överflyttas till tredje rådmanstjänsten, för vilket ändamål erforderlig förändring i arbetsordningen för Rådhusrätten och Magistraten genomföres. Det förutsättes, att de åligganden, som nu äro förbundna med kronouppbördskassörstjänsten, däribland registrering av mantalslängden och uppbörd av grundavgifterna för pensionsförsäkringen fortfarande skola anses tillhöra kronouppbördskassörsgöromålen och sålunda överföras till 3:dje rådmannens åligganden.

3:o) I och med omorganisationens genomförande inträda följande förändrade avlöningsförmåner för 3:dje rådmannen:

a) Tredje rådmansbefattningen uppflyttas från 46:te till 48:de lönegruppen i gällande lönestat. Den nuvarande tjänsteinnehavaren bibehålles i den lönegrad, den fjärde, som han nu innehar.

b) Befattningshavaren äger såsom hittills behålla alla de sportler, som härflyta av egentliga magistrats- och rådhusrättsgöromål, mot det att han själv svarar för all kostnad för skrivbiträde å denna del av tjänsten.

c) Beträffande sportler, härflytande av kronouppbördskassörsgöromålen, skall befattningshavaren av vad som årligen inkommer för debitering och uppbörd av landstingsskatt

N:o 64.
Ang. omorganisation av kronouppbörds- och tredje rådmanstjänsterna samt löne- och pensionsreglering för sistnämnda befattning.

och i debetsedelslösen tillsammantaget till stadskassan inom 8 dagar efter redovisning från landskontoret utöver återbäring av från stadskassan erhållna sportelförskott inleverera vad som för året överstiger 4,200 kronor. Skulle något år summan av ifrågavarande sportler understiga sagda belopp 4,200 kronor erhåller befattningshavaren gottgörelse från stadskassan för vad som häri fattas. Övriga sportler av kronouppbördskassörsgöromål behållas av befattningshavaren. Å ovannämnda sportelbelopp av 4,200 kronor pr år må stadskassan utgiva månatligt förskott i samband med den fasta lönens utgivande.

d) Stadskassan svarar för de kostnader för skrivbiträden, som äro förbundna med kronouppbördskassörsgöromålen. Utöver avlöning till på ordinarie stadens stat anställda biträden för kronouppbördskontoret, lämna Stadsfullmäktige sålunda årligen anslag för ändamålet i den omfattning, Stadsfullmäktige pröva erforderligt för göromålens behöriga fullgörande.

4:o) För beräkning av pensionsunderlaget för tredje rådmannen efter omorganisationen upptages i pensionsstaten såsom i pensionshänseende beräknade sportler ett belopp, lika med de övriga rådmännens, av 3,000 kronor.

Västerås den 7 september 1931.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 64.

Ang. omorganisation av kronouppbörds- och tredje rådmanstjänsterna samt löne- och pensionsreglering för sistnämnda befattning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av kronokassören Axel Eklundhs den 29 nästlidne juli timade dödsfall har kronokassörstjänsten i staden blivit vakant.

De löne- och pensionsförhållanden, som hittills varit bestämda för kronokassören, hava icke varit inrymda i den lönestat och det pensionsreglemente, vilka av Stadsfullmäktige antagits år 1929, utan hava varit gällande allenast för Eklundh personligen.

Med anledning härav hemställer Magistraten, att Stadsfullmäktige skyndsamt ville bestämma löne- och pensionsförmåner beträffande kronokassörstjänsten i staden.

Magistraten anhåller att det förslag till reglering som må upprättas, remitteras till Magistraten för yttrande, innan beslut slutligen fattas av Stadsfullmäktige.

Västerås rådhus den 1 augusti 1931.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

H. Cronholm.

N:o 65.

Lönenämndens och drätselkammarens utlåtanden ang. beräkning av pension för f. maskinisten vid varmbadhuset C. J. Söderlund.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter remiss av en av herr Th. Bergquist såsom egen motion upptagen framställning av förre maskinisten vid varmbadhuset C. J. Söderlund angående ändrad beräkning av pension, får Drätselkammaren, efter att hava tagit del av vad Lönenämnden i ärendet yttrat för sin del i likhet med

Lönenämnden och på av denna anförda skäl hemställa, att motionen icke måtte föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

N:o 65.
Ang. beräkning av pension för f. maskinisten vid varmbadhuset C. J. Söderlund.

Västerås den 10 september 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 27 nästlidne augusti hava Stadsfullmäktige för yttrande till Lönenämnden överlämnat en såsom egen motion av Herr Th. Bergquist upptagen framställning av f. maskinisten vid varmbadhuset C. J. Söderlund angående ändrade grunder för beräkning av Söderlunds pension och får Lönenämnden i anledning härav anföra följande.

Vid behandling den 24 september 1930 av frågan om pensionering av Söderlund, som av Budhusstyrelsen anmälts skola avgå ur tjänst, har Lönenämnden antecknat, att Söderlund vore född den 1 januari 1861, att han enligt uppgift i handlingarne varit anställd vid badhuset sedan den 1. juni 1910 samt att han uppnått enligt pensionsstaten fastställd pensionsålder den 1. januari 1926. I anslutning härtill har Söderlund av Lönenämnden samtidigt med stöd av gällande pensionsreglemente förklarats berättigad att från avgången ur tjänst uppbära avkortad pension efter en tjänstetid av 15 år utgörande 15/30 av full pension, som vore 2,379 kronor eller 1,191 kronor. Nämnden har härvid på grund av uttrycklig föreskrift i pensionsreglementet att avkortad pension utgår med så stor del av den hela pension, som motsvarar förhållandet mellan befattningshavarens sammanlagda tjänstetid *i hela år räknat* och det antal tjänsteår, som erfordras för erhållande av hel pension, uteslutit från tjänstetid berättigande till pension vad som för Söderlund i månader överskjutit 15 tjänsteår.

Sedan Stadsfullmäktige genom beslut den 30 oktober 1930 såsom övergångsbestämmelse i avseende å tillämpning av pensionsreglementet medgivit befattningshavare, som före tillkomsten av detta reglemente uppnått i detsamma fastställd pensionsålder och som efter denna tid kvarstått i tjänst, att vid avgång under år 1930 få räkna sig tillgodo såsom tjänstetid förenad med pensionsrätt intill 3 år, har Lönenämnden med stöd därav

N:o 65.
Ang. beräkning av pension för f. maskinisten vid varmbadhuset C. J. Söderlund.

genom beslut den 10 november 1930 tillagt Söderlund en ytterligare sådan tjänstetid å 3 år, i följd varav Söderlund skall årligen i pension uppbära 18/30 av full pension eller 1,428 kronor.

I sin nu föreliggande framställning har Söderlund gjort gällande, att han skulle hava varit anställd i stadens tjänst fr. o. m. nyåret 1910 och att hans pension därför skulle beräknas efter en tjänstetid av 20 i stället för 18 år. Med tjänstgöringstidens början förlagd till den 1. januari 1910 kan Söderlunds tjänstgöringstid förenad med pensionsrätt och med pensionsåldern uppnådd den 1 januari 1926 — Söderlund är som förut nämnts född den 1 januari 1861 — hur det än räknas aldrig bli längre än 19 år, d. v. s. tiden 1/1 1910—30/12 1925 plus 3 år därtill lagda enligt Stadsfullmäktiges förenämnda beslut, varför yrkandet på en 20-årig tjänstetid är att tillskriva felräkning.

Att Lönenämden icke ansett sig kunna räkna Söderlund i pensionshänseende tillgodo tjänstetid före den 1. juni 1910 har sin förklaring däri, att Söderlunds anställning före denna tid icke varit en anställning i stadens tjänst utan en anställning hos entreprenören för värmeanläggningen i badhuset, firman C. G. Faxe i Malmö. Denna anställning avsåg att bereda Söderlund inblick i och kännedom om skötseln av en anläggning av hithörande slag och över huvud taget göra honom kompetent att bli anställd som maskinist. Det var alltså en utbildningstid, som i intet som helst avseende och allra minst i pensionshänseende kan likställas med tjänstetid i en befattning, där innehavaren vid dess tillträdande måste hava föregående utbildning till vilken karaktär maskinistbefattningen i ett varmbadhus måste hänföras. Det kan därför med tillämpning av gällande reglemente för stadens befattningshavare, vilket återspeglar denna allmängiltiga regel, icke bliva tal om, att tillgodoräkna en befattningshavare en sådan utbildningstid, allra minst för Söderlunds vidkommande, då han under denna tid icke haft anställning i stadens tjänst utan hos enskilda entreprenörer.

Lönenämnden, som det tillkommer att vid pensionsfall tillämpa pensionsreglementet, har icke utan att frångå däri givna uttryckliga bestämmelser kunnat beräkna Söderlunds pension annorlunda än som skett. Skulle framställningen avse att i dispensväg få dessa bestämmelser åsidosatta i detta pensionsfall, måste härför åberopas andra skäl än de, som i framställningen finnas angivna.

Då enligt vad Lönenämnden har sig bekant icke några ömmande förhållanden kunna för Söderlunds del åberopas såsom skäl för dylik avvi-

N:o 65.
Ang. beräkning av pension för f. maskinisten vid varmbadhuset C. J. Söderlund.

kelse, saknar Lönenämnden anledning förorda någon ändring i grunderna för beräkning av Söderlunds pension och får för sin del därför föreslå,

att framställningen icke måtte föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 9 september 1931.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Lönenämnden i Västerås.

Sedan pensionsreglemente för pensionering av stadens befattningshavare numera av Stadsfullmäktige antagits får Badhusstyrelsen härmed, med bifogande av åldersbetyg, hos Lönenämnden anmäla maskinisten vid varmbadhuset Karl Johan Söderlund till erhållande av pension, då denne överskridit pensionsåldern.

Som Söderlund varit anställd vid badhuset sedan den 1 juni 1910 får styrelsen hemställa att Söderlunds anställningstid efter den reglementerade pensionsåldern medräknas i Söderlunds tjänsteår.

Västerås den 26 mars 1930.

Å Badhusstyrelsens vägnar:
THEOFIL ÖBERG.

B. Falk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då undertecknad, f. d. maskinist vid varmbadhuset i Västerås, den 31/12 1930 varit i stadens tjänst 21 år men ej erhållit pension, beräknad för mer än efter 18 års tjänst, så anser jag mig ej erhålla pension efter de grunder, Stadsfullmäktige beslutat för stadens befattningsinnehavare.

I december månad 1909 ombads undertecknad av Byggnadsnämnden att säga upp sin befattning vid Mek. verkstaden härstädes för att hjälpa

N:o 65. *Ang. beräkning av pension för f. maskinisten vid varmbadhusetet C. J. Söderlund.*

till vid badhusbygget och där övervaka rörarbetets ordentliga utförande, ehuru staden ej ville betala något härför utan ordnade det så, att rörbolaget skulle avlöna mig som hantlangare.

Undertecknad har således sedan nyåret 1910 varit anställd i stadens tjänst.

År 1926 fyllde jag 65 år, och då för pensionen, enligt Stadsfullmäktiges beslut, ytterligare 3 år skulle få räknas av den fortsatta tjänstgöringstiden, borde min pension beräknas efter en tjänstgöringstid av 20 år i stället för 18 år, som pensionen nu beräknas efter.

Undertecknad anhåller härmed vördsamt hos Stadsfullmäktige om rättelse häruti.

Idrottsvägen 3, Västerås den 8/8 1931.

C. J. SÖDERLUND,
f. d. maskinist.

2 intyg bifogas.

Undertecknad upptager förestående fråga som egen motion.

Västerås den 27/8 1931.

TH. BERGQUIST.

Stadsfullmäktig.

Herr Maskinisten C. J. Söderlund, Idrottsvägen 3, Västerås.

Till svar å Edert v. 5 d:s beder härmed få meddela, att jag ej längre har några anteckningar kvar beträffande badhusbygget, och att jag därför ej nu så långt efteråt kan erinra mig, när Ni började Eder anställning hos byggnadskommittén.

Genom hänvändelse till firman C. G. Faxe i Malmö, kan Ni måhända erhålla intyg om från vilken dag Ni började deltaga i denna firmas anläggningsarbeten.

Högaktningsfullt
THOR HAMBERG.

Västerås den 8 juli 1931.

N:o 65.
Ang. beräkning av pension för f. maskinsten vid varmbadhuset C. J. Söderlund.

Intyg.

Undertecknade få härmed på begäran intyga, att Maskinisten Söderlund blev antagen till maskinist vid Västerås varmbadhus med ingången av år 1910. Vi stöder vårt intyg på, att redan i november en plats skulle beredas den blivande maskinisten för att han dels skulle kunna övervaka att arbetet blev ändamålsenligt utfört, dels sätta sig in i rörsystemets funktion. Men för att Söderlund skulle kunna beredas plats, måste firman avskeda en arbetare, Carl Johansson, som varit anställd från arbetets begynnande blott för att Badhusstyrelsens önskemål om plats för den anställde maskinisten skulle kunna tillmötesgås.

Att detta är med sanningen överensstämmande intygas:

GUSTAF A. STRÖM.
Eriksholm n:o 1.

EMIL LUNDEVALL.
Fredsagatan 2.

Ströms och Lundevalls egenhändiga namnteckning bevittnas:
Erik Sjökvist.

N:o 66.

Lönenämndens m. fl. skrivelser ang. tilläggspension åt f. slöjdläraren Fr. Ljung.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lämnad tillfälle taga del av Lönenämndens yttrande i fråga om beräkning av kommunal tilläggspension för läraren i slöjd vid folkskolan Fritz Ljung får Drätselkammaren härmed förklara sig icke hava något att erinra emot, att Stadsfullmäktige fatta beslut i ärendet i enlighet med Lönenämndens förslag.

Västerås den 10 september 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 66.
Ang. tilläggspension åt f. slöjdläraren Fr. Ljung.

Med anmälan, att läraren i slöjd vid folkskolan härstädes, Fritz Ljung, på grund av uppnådd pensionsålder den 1 juli innevarande år skulle avgå ur tjänst, har folkskolestyrelsen i skrivelse den 30 maj innevarande år anmält Ljung till erhållande av kommunal tilläggspension enligt gällande bestämmelser och får Lönenämnden nu underställa detta ärende Stadsfullmäktiges avgörande och därvid anföra följande.

Beträffande avlöningen av övningslärare vid folkskolan är denna — frånsett ett mindre statsbidrag — i olikhet med vad fallet är med övrig personal icke uppdelad emellan stat och kommun utan bestrides ensamt av kommunen, härstädes enligt av Stadsfullmäktige för varje år fastställda bestämmelser med belopp, som för närvarande motsvarar en folkskollärarinnas löneförmåner. Vid detta förhållande synes ej annan regel beträffande pensioneringen av dylik befattningshavare kunna uppställas, än att pensionen skall utmätas till samma belopp, som annan stadens befattningshavare i samma löneställning vid pensionering skulle åtnjuta. Där, såsom här är fallet, befattningshavaren åtnjuter pension samt dyrtidstillägg därå från en statlig pensionsanstalt, skulle stadens andel i pensionen utgöra skillnaden häremellan och den pension en annan befattningshavare med lika lön skulle erhålla.

Vad Ljungs tjänsteförhållanden angå tillträdde han tjänst som slöjdlärare vid folkskolan den 1. juli 1907 och innehade han alltså vid avskedstagandet 24 tjänsteår. Efter den allmänna regeln att 30 tjänsteår erfordras för erhållande av full pension i med slöjdlärare likartad annan stadstjänst, skulle alltså Ljung komma i åtnjutande av avkoratd pension med 24/30 av full pension. Med en årslön å 4,870 kr. 31 öre eller vad Ljung under senaste år uppburit skulle den avkortade pensionen bliva 2,532 kr. Nu uppbär Ljung i årlig pension från statlig pensionsanstalt 1,744 kr. 44 öre och i dyrtidstillägg härå för närvarande cirka 265 kronor. Stadens andel i den slutliga pensionen och då närmare bestämt så länge det statliga dyrtidstillägget förbliver orubbat skulle alltså, enligt ovanstående, per år räknat bliva skillnaden emellan 2,532 kr. och statspensionen eller i avrundat tal cirka 430 kr.

Lönenämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville besluta förklara f. slöjdläraren Fritz Ljung berättigad uppbära kommunal tilläggspension med årligt belopp utgörande skillnaden mellan Ljungs pension ur statlig pensionsanstalt och 2,532 kronor eller för närvarande omkring 430 kronor att årligen uttaxeras i folkskolans stat samt att för bestridande av denna pension i vad den belöper å del av innevarande år, anvisa ett anslag

å förslagsvis 215 kr. att utgå av i innevarande års budget avsatta anslag för diverse och oförutsedda behov.

N:o 66. *Ang. tilläggspension åt f. slöjdläraren Fr. Ljung.*

Västerås den 9 september 1931.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Västerås stads lönenämnd.

Sedan slöjdläraren Fritz Ljung erhållit avsked från sin tjänst som ordinarie slöjdlärare härstädes fr. o. m. 1/7 1931, får Folkskolestyrelsen härmed anhålla, att lönenämnden behagade tillerkänna honom kommunal tilläggspension enligt gällande bestämmelser. Ljung anställdes härstädes som slöjdlärare den 1/7 1907 och har alltså vid sin avgång 24 tjänsteår.

Åldersbetyg bifogas.

Västerås den 30 maj 1931.

För Västerås Folkskolestyrelse:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

N:o 67.

Kungl. Maj:ts brev ang. tillstånd för staden att upplägga ett nytt amorteringslån.

Av avskrift.

KUNGL. FINANS-
DEPARTEMENTET

Till Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Å särskilda sammanträden under åren 1929—1931 hava Stadsfullmäk-

N:o 67.
Ang. tillstånd för staden att upplägga ett nytt amorteringslån.

tige i Västerås beslutat följande utgifter, att gäldas med lånemedel, nämligen för

tillbyggnad av skolhuset vid Hammarby	kronor	110,000: —
anläggande vid stadens djuphamn av en vagntippningsanordning m. m.	„	300,000: —
omläggning i viss utsträckning av stadens elektriska likströmsnät till växelströmsnät	„	145,000: —
utvidgning av stadens vattenledningsverk	„	831,000: —
anläggning av en djuphamn	„	527,000: —
eller tillhopa	kronor	1,913,000: —

I fråga om samtliga här ovan angivna utgifter har Kungl. Maj:t medgivit, att desamma finge framdeles bestridas med amorteringslån.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med utlåtande den 8 juni 1931 jämte Magistratens i Västerås yttrande överlämnad skrift har Drätselkammaren i nämnda stad, under åberopande av Stadsfullmäktiges å sammanträde den 26 mars 1931 fattade beslut, anhållit om tillstånd för staden att till täckande av ovan omförmälda utgifter mot obligationer eller vanliga skuldförbindelser upptaga ett på tjugofem års amortering ställt lån å en miljon niohundratrettontusen kronor ävensom att därav försälja obligationer eller utgiva skuldförbindelser till lånets hela belopp.

Efter anmodan har svenska stadsförbundets finansråd den 19 juni 1931 yttrat sig i ärendet.

Kungl. Maj:t bifaller den gjorda ansökningen; dock att obligationer skola hava avyttrats eller skuldförbindelse utfärdats senast den 21 augusti 1932, vid äventyr att medgivandet till lånets upptagande skall anses hava förfallit.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela länsstyrelsen till kännedom och för vederbörandes underrättande.

Stockholm den 21 augusti 1931.

HERMAN ERIKSSON.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Elis Lindahl.

Vidimeras:

H. Cronholm.

N:o 68.

Drätselkammarens skrivelse ang uppförande av en ekonomibyggnad vid Hovdestalund.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av närlagda framställning från Lantegendomsnämnden angående uppförande av en ny logbyggnad m. m. vid Hovdestalund får Drätselkammaren tillstyrka bifall till vad Lantegendomsnämnden i ärendet hemställt.

Västerås den 10 september 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 27 mars 1930 hava Stadsfullmäktige på förslag av Drätselkammaren medgivit, att för uppförande av nya ekonomibyggnader å stadens lantegendom Hovdestalund finge disponeras 12,500 kronor av de brandstodsmedel, som till stadens kassa influtit till följd av den härom året timade eldsvåda, som ödelade en del av ekonomibyggnaderna därstädes.

Vid ifrågavarande tillfälle hade arrendatorn av egendomen den uppfattningen, att det icke skulle erfordras någon ny logbyggnad vid Hovdestalund, men har det sedermera visat sig nödvändigt, att en sådan komme till stånd. För sådant ändamål bör av nuvarande lidret vid Hovdestalund från ladugårdsväggen räknat borttagas så mycket, att tvenne stolpskift kvarstå. På denna plats uppföres den nya logen 15 m. lång till samma höjd och bredd som den nuvarande ladugården. Återstoden av gamla redskapslidret skarvas med tvenne stolpskift på vardera 3 m. så att hela längden kommer att utgöra 13,8 m. Redskapslidret inredes med magasinsbotten. Kostnaderna äro beräknade till i runt tal 6,000 kronor. Beträffande gäldande av kostnaderna för denna byggnad, som arrendatorn J. Erhard Johansson, enligt bilagda avskrift av förbindelse åtagit sig att uppföra, har nämnden tänkt sig, att dessa skola gäldas av reserverade och ännu åter-

68. *Ang. uppförande av en ekonomibyggnad vid Hofdeste lund*

stående brandstodsmedel — 4,730 kr. 56 öre — så långt dessa förslå och till återstående del av arrendemedel influtna genom egendomen Hovdestalunds utarrendering.

I anledning av det anförda får Lantegendomsnämnden hemställa,

att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Lantegendomsnämnden, att å egendomen Hovdestalund låta uppföra ny logbyggnad samt utföra tillbyggnad av gamla redskapslidret därstädes på sätt ovan angivits ävensom besluta, att kostnaderna härför, 6,000 kr., skola gäldas med 4,730 kr. 56 öre av reserverade och ännu återstående brandstodsmedel erhållna efter branden vid Hovdestalund samt till återstående del av inflytande arrendemedel för Hovdestalund på sätt, att arrendatorn av ifrågavarande egendom beviljas arrendefrihet för tid, som svarar mot detta belopp.

Västerås den 10 september 1931.

För Lantegendomsnämnden:

MARTIN JONSSON.

Eric Plantin.

N:o 69.

Stadens revisorers berättelse ang. revision av stadens räkenskaper för år 1930.

R E S.

Bilagda revisionsberättelse och räkenskapsredogörelse jämte av Magistraten införskaffade förklaringar överlämnas härmed till Stadsfullmäktige för fattande av beslut.

Västerås rådhus den 16 september 1931.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

H. Cronholm.

N:o 69.
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1930.

Till Magistraten i Västerås.

Den 7 och 16 sistlidne maj överlämnade Ni till oss, av Stadsfullmäktige i Västerås, utsedda revisorer, Drätselkammarens, Hamnens, Fondernas, Folkskolans, Fattigvårdens och Barnavårdsnämndens, Renhållningsverkets och Lantegendomarnas, Västerås stads Vatten-, Gas- och Elektricitetsverks räkenskaper samt räkenskaperna för Strömsholms våg för år 1930.

Efter verkställd revision få vi återställa revisionshandlingarna och därvid avgiva följande

REVISIONSBERÄTTELSE.

Siffergranskningen har utförts av Herrar M. A. Hedberg, V. Olsson och Rich. Landstätt. Vid förfall för Herrar Hedberg och Olsson hava Herrar Landstätt, A. Åstedt och L. Westin tjänstgjort.

I revisionen hava samtliga revisorer deltagit.

Sedan vi granskat räkenskaperna och tagit del av resp. förvaltningars protokoll, få vi för vederbörande förvaltningar tillstyrka ansvarsfrihet för den tid, revisionen omfattar.

Vi vilja dock fästa vederbörandes uppmärksamhet på följande förhållanden.

Vid revisionen har framgått, att utlottade oblgiationer och inlösta kuponger ej alltid blivit vederbörligen makulerade, varför vi hemställa, att vederbörande beakta, att kontrollen i berörda hänseende blir fullt effektiv.

Beträffande av staden utlämnade lån mot säkerhet av inteckningar i bostadsfastigheter vilja vi erinra

dels att lån beviljats till högre belopp än det som motsvarar den för dylika lån fastställda delen av taxeringsvärdet;

dels att återlämna de pantsatta inteckningar icke av vederbörande pantsättare i vissa fall återkvitterats.

Förteckningen över stadens fordringar för utlämnade lån av här omnämnda slag bör innehålla taxeringsvärdet för alla berörda fastigheter och dessutom angiva de belånade inteckningarnas läge.

För verkställande av folkräkningen inom staden under året hade förhyrts fyra lokaler för en summa av sammanlagt 1,200:— kr. Revisorerna anse, att lokalernas antal kunnat inskränkas och ifrågasätta, huruvida ej vissa stadens egna lokaler kunnat utnyttjas.

Forslingen av sopor och latrinkärl från stadens gårdar sker nu medelst hästskjuts. Vi framhålla att undersökning bör ske, huruvida ej, i synner-

N:o 69. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1930.*

het då det gäller stadens utkanter, omkostnaderna kunna avsevärt nedbringas genom användande av automobil. Härvid bör även beaktas vad som kan göras för att undvika de med det nuvarande forslingssättet förbundna olägenheter av hygienisk art.

Driften av lantegendomarna visar för året en förlust av kr. 10,408: 15 I denna summa ingår omkostnaden för omläggningen av den elektriska installationen i Nordanby och Malma, 4,100:— kronor. Förlusten torde kunna förklaras av de låga priser, som för närvarande råda på jordbruksalster.

Lantegendomarnas och Renhållningsverkets räkenskaper visa att utestående fordringar vid årets slut utgjorde kronor 5,818: 01. En del av dessa fordringar datera sig flera år tillbaka i tiden och böra snarast regleras.

Bland Vatten-, Gas- och Elektricitetsverkets skulder hava 163,800:— kronor upptagits med motivering, att detta föranledes av försenad avläsning av resp. mätare. Beloppet förefaller oss vara synnerligen högt tilltaget.

Revisorerna anse, att inventeringen av de olika verkens förråd bör bestyrkas av vederbörande styrelser eller dess ombud.

Med tillfredsställelse konstatera vi, att det i förra revisionsberättelsen omnämnda oguldna hyresbeloppet för i stadens gårdar boende hyresgäster under året nedbringats från kronor 35,881: 59 till kronor 27,952: 67. Det resterande beloppet kan helt säkert ännu ytterligare nedbringas.

Kassor och banktillgodohavanden hava granskats flera gånger under årets lopp av sifferrevisorerna.

Drätselkammarens redogörelse över stadens ekonomiska ställning vid årets slut bifogas. Vi vitsorda denna redogörelses överensstämmelse med räkenskaperna.

Herr G. Robsahm har ej deltagit i revisionen rörande brandstyrelsens förvaltning.

Västerås i juli 1931.

GEORG ROBSAHM.

BROR LINDBERG. E. WILLERBRAND. J. E. ANDERSSON.

D. SJÖHOLM. A. ÅSBERG. TH. BERBQVIST.

Till Magistraten i Västerås.

Såsom infordrad förklaring i anledning av stadens revisorers för 1930 års räkenskaper och förvaltning gjorda erinringar i vad de röra drät-

selkammarens verksamhet, får drätselkammaren anföra följande.

N:o 69.
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1930.

Beträffande revisorernas påpekande, att kontrollen över att utlottade obligationer och inlösta kuponger makuleras, bör vara fullt effektivt, får drätselkammaren förklara, att kammaren vill söka iakttaga, att intet i det avseende försummas.

Vidkommande revisorernas erinran, att lån mot säkerhet av inteckningar i bostadsfastigheter beviljas till högre belopp än de, som motsvara den för dylika lån fastställda delen av taxeringsvärdet, så avser denna erinran tydligen förmedlingen av bostadslån. Lånen äro ju beviljade av Statens byggnadsbyrå enligt av statsmakterna fastställda grunder. Vid vederbörande fastigheters taxering av taxeringsnämnderna, som skett efter det lånen beviljats, har taxeringsvärdet blivit satt lägre än summan av byggnads- och tomtvärdena, varigenom påtalade omständigheter uppkommit. Drätselkammaren har redan beslutat vidtaga åtgärder för att få detta missförhållande reglerat.

Slutligen hava revisorerna erinrat om, att återlämnade pantsatta inteckningar icke av vederbörande pantsättare i vissa fall återkvitterats, samt att förteckningen över stadens fordringar för utlämnade lån mot säkerhet av inteckningar i bostadsfastigheter bör innehålla taxeringsvärdet för alla berörda fastigheter och dessutom angiva de belånade inteckningarnas läge. I bägge dessa fall — önskemålen äro så tillvida redan iakttagna att vid revisionen taxeringsvärdena förelegat angivna i av stadskamreraren avgiven förteckning över stadens säkerhetshandlingar samt att å särskilt omslag till dessa antecknats inteckningarnas läge — är drätselkammaren överens med revisionen att allt vad som kan göras för att i detta hänseende åstadkomma ordning och reda bör noggrant iakttagas.

Västerås den 6 augusti 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom förklaring i anledning av revisorernas erinran i berättelsen rörande granskning av 1930 års räkenskaper, att nämligen det till 1931 på grund av försenad avläsning överförda beloppet av 163,800: — kronor förefölle synnerligen högt tilltaget, får styrelsen meddela, att denna försening, vilken berodde på ökat arbete för personalen, motsvarade omkring

N:o 69. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1930.*

34 dagar — i stället för normalt 300 användes 334 dagar — samt inträffade till större delen under vinterhalvåret, då inkomsterna äro c:a 34 % större än under sommarhalvåret. Men som även en del av förseningen inträffade under sistnämnda halvår, fastslogs en medelprocent av 28 och erhölls därvid, då inkomsten under avläsningsperioden uppgick till kr. 1,257,209:—, kr. 163,800:— $\frac{1{,}257{,}209 \cdot 34 \cdot 1{,}28}{334}$. Givetvis kan icke beloppet exakt bestämmas, vilket emellertid ej kan ha någon betydelse, eftersom det i förevarande fall endast gäller en överföring från det ena året till det andra, då beloppet återkommer som inkomst.

Västerås den 28 augusti 1931.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Till Magistraten i Västerås.

Med anledning av magistratens remiss till lantegendomsnämnden den 17 nästlidne augusti angående revisorernas skrivelse rörande förvaltningen av stadens lantegendomar får nämnden härmed meddela, att revisorernas uppfattning, att automobiltransport av sopor och latrinkärl bör ställa sig billigare än med hästskjuts till alla delar delas av nämnden, som har sin uppmärkhamhet riktad härpå och kommer att framlägga förslag i frågan.

Vad revisorerna i övrigt yttrat torde från nämndens sida icke ge anledning till något särskilt yttrande, då det endast rör sig om vissa påpekanden.

Västerås den 10 september 1931.

Å Lantegendomsnämndens vägnar:
MARTIN JONSSON.

Eric Plantin.

Västerås Central-Tryckeri 1931

N:o 70.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och Gasverksstyrelsen får härmed överlämna styrelseberättelse för 1930 års räkenskaper.

Följande sammanställning utvisar de verkliga och de beräknade resultaten under redogörelseåret.

	Inkomster		Utgifter		Behållning	
	Enl. budg.	Verkl.	Enl. budg.	Verkl.	Enl. budg.	Verkl.
Vattenverket	202,000	209,618: 51	138,708	145,278: 03	63,292	64,340: 48
Gasverket	398,600	375,289: 14	365,844	347,494: 75	32,756	27,794: 39
El. verket ...	671,000	712,196: 93	486,713	508,873: 41	184,287	203,323: 52
	1,271,600	1,297,104: 58	991,265	1,001,646: 19	280,335	295,458: 39
Avloppsledn. avgår	62,500	68,923: 05	103,985	94,074: 65	41,485	25,151: 60
				Återstår kronor	238,850	270,306: 79

Nettobehållningen, kr. 270,306: 79, översteg sålunda den beräknade med kr. 31,456: 79.

Utgiftsposten löner och pensioner, som återfinnes under gemensamma förvaltningen, har ökat med cirka 10,500 kr., beroende på att ett flertal av verkens arbetare jämte annan personal pensionerades under 1930.

På grund dels av lägre marknadspris å kol, koks och tjära än de vid budgetens upprättande kalkylerade och dels av bättre gasutbyte ur kolen och i förening härmed mindre kolåtgång än som beräknades understego såväl utgifter för kol som inkomster för koks och tjära de i budgeten insatta summorna, i båda fallen med något över 40,000 kr.

Övergång till växelström har kräft anskaffande av elektriska mätare i högre grad än eljest är fallet. Därför ökad kostnad kunde läggas på årets drift, och lämnade elektricitetsverket likväl ett avsevärt överskott utöver det beräknade.

N:o 70. *Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.*

I samband med att styrelsen i 1930 års styrelseberättelse redovisat beviljade anslag till uppförande av stadens nya gasverk, har styrelsen i en bilaga lämnat närmare beskrivning över detta verk.

Västerås den 1 september 1931.

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Styrelseberättelse för år 1930.

Merkantila uppgifter.

GEMENSAMMA FÖRVALTNINGEN.

	Enl. budget	Enl. bokslut
Löner och pensioner	93,627: —	104,177: 08
Diverse utgifter, såsom läkararvode, sjukhjälp, försäkringar, kontorsutensilier, telefon, renhållning, värme m. m.	32,900: —	34,813: 79

VATTENVERKET.

Inkomster:

	Enl. budget	Enl. bokslut
Vatten och mätarehyror	200,000: —	207,253: 51
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200: —	1,200: —
Installationer m. m.	800: —	1,165: —
Kronor	202,000: —	209,618: 51

Utgifter:

Driftkostnader	27,000: —	28,451: 94
Underhållskostnader	20,900: —	17,611: 42
Avlöningar	25,128: —	26,754: —
Diverse utgifter	12,550: —	13,367: 22
Ränta och amortering	50,630: —	51,350: 75
Avskrivning av fordringar	500: —	32: 20
Inköp av vattenmätare	2,000: —	7,710: 50
	138,708: —	145,278: 03
Inkomster utöver utgifter	63,292: —	64,340: 48
Kronor	202,000: —	209,618: 51

N:o 70.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

AVLOPPSLEDNINGARNA.

Inkomster:

	Enl. budget	Enl. bokslut
Avgifter för vattenklosetter	62,500: —	68,923: 05
Kronor	62,500: —	68,923: 05

Utgifter:

Driftkostnader	18,300: —	11,412: 39
Underhållskostnader	10,600: —	9,243: 91
Avlöningar	13,675: —	14,012: 70
Diverse utgifter	3,000: —	3,130: —
Ränta och amortering	58,410: —	56,275: 65
	103,985: —	94,074: 65
Utgifter utöver inkomster	41,485: —	25,151: 60
Kronor	62,500: —	68,923: 05

GASVERKET.

Inkomster:

Allmänna belysningen	22,500: —	23,087: 21
Gas och mätarehyror	258,200: —	275,203: 46
Koks och tjära	117,200: —	76,098: 47
Installationer	700: —	900: —
Kronor	398,600: —	375,289: 14

Utgifter:

Driftkostnader	151,900: —	114,287: 44
Underhållskostnader	31,500: —	39,584: 77
Avlöningar	57,501: —	61,511: 66
Diverse utgifter	22,520: —	21,879: 47
Ränta och amortering	94,423: —	97,921: 94
Avskrivning av fordringar	1,000: —	314: 22
Inköp av gasmätare	7,000: —	11,995: 25
	365,844: —	347,494: 75
Inkomster utöver utgifter	32,756: —	27,794: 39
Kronor	398,600: —	375,289: 14

N:o 70.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

ELEKTRICITETSVERKET.

Inkomster:

	Enl. budget	Enl. bokslut
Allmänna belysningen	32,400: —	34,296: 40
Elektrisk ström och mätarehyror	638,000: —	676,916: 23
Installationsarbeten	600: —	984: 30
Kronor	671,000: —	712,196: 93

Utgifter:

Driftkostnader	165,600: —	149,377: 05
Underhållskostnader	92,400: —	97,104: 08
Avlöningar	74,018: —	78,141: 90
Turbinhusdriften	4,500: —	5,237: 52
Diverse utgifter	45,375: —	45,645: 91
Ränta och amortering	91,320: —	87,536: 78
Avskrivning av fordringar	1,500: —	1,519: 02
Inköp av elektriska mätare	12,000: —	44,311: 15
	486,713: —	508,873: 41
Inkomster utöver utgifter	184,287: —	203,323: 52
Kronor	671,000: —	712,196: 93

N:o 70.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

Sammanställning av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1930 samt amortering under åren 1912—1930.

	Byggnader, maskiner, ledningar	Mätare	Summa
	Kronor	Kronor	Kronor
Vattenverket.			
Anläggnings- (anskaffnings-) värde t. o. m. år 1930	871,316: 77	66,656: 57	937,973: 34
Bokfört värde 31/12 1930	504,453: 73	328: 05	504,781: 78
Amortering åren 1912—1930	366,863: 04	66,328: 52	433,191: 56
Gasverket.			
Anläggnings- (anskaffnings-) värde t. o. m. år 1930	1,282,348: 75	227,344: 41	1,509,693: 16
Bokfört värde 31/12 1930	964,527: 93	3,102: --	967,629: 93
Amortering åren 1912—1930	317,820: 82	224,242: 41	542,063: 23
Elektricitetsverket.			
Anläggnings- (anskaffnings-) värde t. o. m. år 1930	1,460,647: 95	408,547: 28	1,869,195: 23
Bokfört värde 31/12 1930	694,145: 11	1: —	694,146: 11
Amortering åren 1912—1930	766,502: 84	408,546: 28	1,175,049: 12
Avloppsledningarna.			
Anläggningsvärde t. o. m. år 1930	1,009,173: 61	—	1,009,173: 61
Bokfört värde 31/12 1930	830,456: 21	—	830,456: 21
Amortering åren 1912—1930	178,717: 40	—	178,717: 40
Kontors- och förrådsbyggnader samt inventarier.	Byggnader	Inventarier	Summa
	Kronor	Kronor	Kronor
Anläggnings- (anskaffnings-) värde t. o. m. år 1930	32,278: 91	87,566: 68	119,845: 59
Bokfört värde 31/12 1930	24,214: –	6,942: 94	31,156: 94
Amortering åren 1912—1930	8,064: 91	80,623: 74	88,688: 65

N:o 70.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

Nyanläggningar.

Lånemedel	Anslaget beviljat den	Verklig kostnad	Anslagna belopp	+ överskott — brist
		Kr.	Kr.	Kr.
På diverse anslag besparade medel vid 1930 års början	—	—	14,091:57	+ 14,091:57
Nyanläggningar, fullbordade år 1930.				
Uppförande av nytt gasverk på Kungsängen, kostnad ..... kr. 566,553:50				
vartill anslagits:				
den 27/5 1927 ..... 536,000:—				
„ 28/12 1928*) ..... 20,000:—				
„ 30/12 1929**) ..... 7,950:—				
563,950:—				
Brist i anslag 2,603:50				
*) Till uppförande av kokssorteringsverk.				
**) Till ångpannereserv och apparatanläggning.				
Av ovanstående har tagits av lånemedel	27/5 1927	538,714:67	536,000:—	— 2,714:67
Överskott på ovan redovisade anslag	—	11,376:90	—	—
Kronor	—	550,091:57	550,091:57	+ 11,376:90
Amorteringsfonden.				
Serviser och diverse mindre utsträckningar av ledningar	30/12 1929	29,947:24	25,000:—	— 4,947:24
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Malmabergsgatan mellan Runebergsgatan och Urhagsgatan samt	29/8 1929	—	759:—	—
mellan Nyboms- och Urhagsgat.	25/4 1929	12,856:10	14,100:—	+ 2,002:90
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Sture-, Hantverkare- och Vasagatorna från Stora gatan till Smedjegatan	24/4 1930	36,123:50	38,200:—	+ 2,076:50
Transport	—	78,926:84	78,059:—	— 867:84

N:o 70.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

Lånemedel	Anslaget beviljat den	Verklig kostnad	Anslagna belopp	+ överskott — brist
		Kr.	Kr.	Kr.
Transport	—	78,926:84	78,059:—	— 867:84
Vatten-, avlopps- och gasledningar i en trafikled förbi Gripsborg mellan Lantvärnsgatan och Solvägen	24/4 1930	6,508:51	4 900:—	— 1,608:51
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Malmabergsgatan mellan Ur- och Montörgatorna och i Montörgatan från Malmabergsgatan till tomten Pluto 2	24/4 1930	7,965:82	4,300:—	— 3,665:82
Vattenledning från vattenverket till Flygfältet i Hesslö; omändring av el. högspänn.-ledning från luftledning till jordkabel	27/2 1930	11,542:66	15,700:—	+ 4,157:34
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Akademivägen och Agnegatan till Aroslund 8 B, C och 9 B	24/4 1930	4,150:33	3,600:—	— 550:33
Gasledning i N. Trädgårdsgat. mellan Kopparbergsvägen och Karlsgatan samt i sistnämnda gata 70 m. norr ut	24/4 1930	3,973:48	3,700:—	— 273:48
Transformatorstation för V. Förstaden, Hyttan och Gästgivareängen	—	13,483:87	12,400:—	— 1,083:87
Kokssorteringsverk vid Gasverket, se ovan	28/12 1928	20,000:—	20,000:—	—
Ångpannereserv och apparatanläggning vid Gasverket, se ovan	30/12 1929	7,838:83	7,950:—	+ 111:17
Brist i ovan redovisade anslag	—	—	3,781:34	—
Kronor	—	154,390:34	154,390:34	— 3,781:34

N:o 70.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

Tekniska uppgifter.

VATTENVERKET.

Fördelning av det förbrukade vattnet.

	År			Jämförelse mellan åren			
	1928	1929	1930	1928 o. 1929		1929 o. 1930	
				Ökning i			
				kbm.	%	kbm.	%
För hushållsbehov	1,039,067	1,168,896	1,215,760	129,829	12.5	46,864	4.0
För industriella behov	317,571	366,182	393,367	48,611	15.3	27,185	7.4
För allmänna behov, såsom vattenkastare, urinoarer, dricks- o. spolposter, vattning av gräsmattor, spolning av gator, brandsläckning, läckage m. m.	56,000	63,960	67,000	7,960	14.2	3,040	4.8
Summa	1,412,638	1,599,038	1,676,127	186,400	13.2	77,089	4.8

Utdrag ur driftrapporten.

Vid pumpning observerad differens i brunnarnas vattenstånd:

N:o 1 (äldsta brunnen) 0,40; användes ej under året.

N:r 2 och 3 1,75 m.

Aggregat n:r 1 och 2 (Kolvpumparna) användes ej under året.

Aggregat n:r 3 (centrifugalpump) arbetade 2,503 tim. 25 min. och uppfordrade 518,607 kbm., gör 57,5 lit. pr sek.

Aggregat n:r 4 (centrifugalpump) arbetade 4,762 tim. 20 min. och uppfordrade 1,158,108 kbm., gör 70,0 lit. pr sek.

Elektrisk strömförbrukning 509,974 kwh., motsvarande 304,2 kwh. pr 1000 kbm. uppfordrat vatten.

Vattnets temperatur lägst 5°, högst 11° C.

Största vattenförbrukning pr dygn motsvarade 6,866 kbm. (21/6).

Medel- vattenförbrukning pr dygn motsvarade 4,592 kbm.

Minsta vattenförbrukning pr dygn motsvarade 2,754 kbm. (21/4).

N:o 70.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

Vattenledningar.

		Meter	S:a meter
Stadens:			
Gjutjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1929	—	58,240
	Under året lagda ledningar	2,920	—
	Under året kasserade ledningar	499	2,421
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1930	—	60,661
Smidesjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1930	2,693	—
	Under året kasserade ledningar	93	2,600
Ledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1930			63,261
Enskildas:			
Gjutjärnsledningar		3,035	—
Smidesjärnsledningar		6,628	9,663
Vattenledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1930		—	72,924

År 1930 lagda vattenledningar.

Ledningssträckor	Meter				Summa meter
	8″	6″	5″	4″	
Geijersgatan från Malmabergsgatan öster ut	—	113	—	—	113
Nybomsgatan från Malmabergsgatan öster ut	—	—	—	120	120
Montörsgatan från Malmabergsgatan öster ut	—	—	—	65	65
Malmabergsgatan från Urgatan norr ut	118	—	—	—	118
Agnegatan från Arosvägen norr ut	—	—	46	—	46
Akademivägen från tomten Adolf 1 norr ut	—	—	—	42	42
Bergslagsvägen från Nygård till Johanneslund	—	65	—	—	65
Karlsgatan från Kopparbergsvägen till Kassörsgatan	—	—	146	—	146
Sturegatan från Stora gatan till Hantverkaregatan	107	—	—	—	107
Hantverkaregatan från Sturegatan till Vasagatan	—	90	—	—	90
Transport	225	268	192	227	912

N:o 70.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

Ledningssträckor	Meter				Summa meter
	8″	6″	5″	4″	
Transport	225	268	192	227	912
Vasagatan från Hantverkaregatan till Smedjegatan	—	90	—	—	90
Stora torget och Smedjegatan från Köpmangatan till Vasagatan	—	188	—	—	188
Vasagatan från tomten Elias 2 till Persbovägen	216	—	—	—	216
Persbovägen från Vasagatan till Thunbyvägen	—	49	—	—	49
Thunbyvägen från Persbovägen norr ut	—	112	—	—	112
Eriksgatan från Floragatan till Hållgatan	—	—	104	60	164
Stallhagsgatan från Eriksgatan till Hållgatan	84	—	—	80	164
Hållgatan från Eriksgatan till ö. Trädgårdsgatan	24	176	—	—	200
Övre Hyttvägen från Hagadal till Karlsfrid	—	—	28	—	28
Gripsborgsgatan från Gripsborg till Solvägen	—	74	—	—	74
Vahlbäcksgatan från Agne 4 till Föreningsgatan	—	50	—	—	50
Edmansgatan från Klockartorpsgatan söder ut	—	—	—	40	40
Hamnområdet från Hamnmagasin 1 till bensindepåerna	—	—	5	50	55
Sofiebergsområdet	—	180	80	318	578
Summa	549	1,187	409	775	2,920

N:o 70.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

År 1930 kasserade vattenledningar.

Ledningssträckor	Meter			S:a meter
	5″	4″	1″	
Sturegatan från Stora gatan till Hantverkaregatan	107	—	—	107
Hantverkaregatan från Sturegatan till Vasagatan	90	—	—	90
Vasagatan från Hantverkaregatan till Smedjegatan	—	90	—	90
Stora torget och Smedjegatan från Köpmangatan till Vasagatan	98	90	—	188
Karlsgatan från Kopparbergsvägen till Kassörsgatan	—	—	93	93
Hållgatan från ö. Trädgårdsgatan söder ut	—	24	—	24
Summa	295	204	93	592

Vattenmätare: Antalet mätare ökades från 1,074 till 1,109 st.
Brandposter: Antalet brandposter ökades från 339 till 349 st.
Vattenserviser: Inom stadens planlagda område utfördes 7 st.
Utanför stadens planlagda område utfördes 43 st.

Vatten utlämnas till 1 utanför kommunen belägen gård, nämligen Hamre egendom.

Avloppsledningarna.

	Meter	S:a meter
Stadens:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1929	—	48,347
Under året lagda ledningar	2,625	—
Under året kasserade ledningar	380	2,245
Sammanlagda längden den 31 dec. 1930	—	50,592
Enskildas:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1930	—	8,209
Avloppsledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1930	—	58,801

N:o 70.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

År 1930 lagda avloppsledningar.

Ledningssträckor	Meter				Summa meter
	18″	15″	12″	9″	
Geijersgatan från Malmabergsgatan öster ut	—	—	—	113	113
Nybomsgatan från Malmabergsgatan öster ut	—	—	—	120	120
Montörsgatan från Malmabergsgatan öster ut	—	—	—	65	65
Malmabergsgatan från Urgatan norr ut	—	—	118	—	118
Agnegatan från Arosvägen norr ut	—	—	—	46	46
Akademivägen från tomten Adolf 1 norr ut	—	—	—	42	42
Karlsgatan från Kopparbergsvägen norr ut	—	—	—	93	93
Sturegatan från Stora gatan till Hantverkaregatan	—	107	—	—	107
Hantverkaregatan från Sturegatan till Vasagatan	—	90	—	—	90
Vasagatan från Hantverkaregatan till Smedjegatan	—	90	—	—	90
Vasagatan från tomten Elias 2 till Persbovägen	216	—	—	—	216
Persbovägen från Vasagatan till Thunbyvägen	—	—	49	—	49
Thunbyvägen från Persbovägen norr ut	—	—	—	112	112
Floragatan och Stora gatna från Magna 5 till Magna 2	—	—	—	117	117
Gustavsgatan från Floragatan öster ut	—	—	—	50	50
Eriksgatan från Floragatan till Hållgatan	—	—	—	164	164
Stallhagsgatan från Eriksgatan till Hållgatan	—	—	—	164	164
Hållgatan från Eriksgatan till ö. Trädgårdsgatan	—	—	—	170	170
Övre Hyttvägen från Hagadal till Karlsfrid	—	—	—	28	28
Gripsborgsgatan från Gripsborg till Solvägen	—	—	—	25	25
Vahlbäcksgatan från Agne 4 till Föreningsgatan	—	—	—	50	50
Transport	216	287	167	1,359	2,029

N:o 70.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

Ledningssträckor	Meter				Summa meter
	18″	15″	12″	9″	
Transport	216	287	167	1,359	2,029
Edmansgatan från Klockartorpsgatan söder ut	—	—	—	67	67
Hamnområdet	—	—	—	38	38
Sofiebergsområdet	—	—	—	491	491
Summa	216	287	167	1,955	2,625

År 1930 kasserade avloppsledningar.

Ledningssträckor	Meter		Summa meter
	9″	6″	
Sturegatan från Stora gatan till Hantverkaregatan	107	—	107
Hantverkaregatan från Sturegatan till Vasagatan	90	—	90
Vasagatan från Hantverkaregatan till Smedjegatan	90	—	90
Karlsgatan från Kopparbergsvägen norr ut	—	93	93
Summa	287	93	380

Avloppsserviser:	Inom planlagda området utfördes	7	st.
	Utom planlagda området utfördes	43	„
Vattenklosetter:	Antal uppsatta den 31 dec. 1929	2,669	„
	Antal uppsatta under året	343	„
	Antal den 31 december 1930	3,012	st.

N:o 70.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

GASVERKET.

		År		Jämförelse mellan åren 1929—1930	
		1929	1930	Ökn. resp. minskn.	%
Förgasade kol	ton	4,485	4,434	— 51	1.1
Tillverkad gas	kmb.	1,566,604	1,753,455	186,851	11.9
Gasutbyte pr 1000 kg kol	„	349.3	395.5	46.2	13.2
Koks från ugnarna	hl.	68,746	72,521	3,774	5.5
Koks till undereldning	„	16,960	17,389	429	2.5
Koks till ångpannorna	„	587	560	— 27	— 4 6
Koks till försäljning	„	51,199	54,572	3,373	6.6
Koks till försäljning per 1000 kg. kol	„	11.6	12.3	0.7	6 0
Till undereldning använd koks i % av förgasade kol	%	18.9	19.6	0.7	3.7
Erhållen tjära	kg.	206,000	176,000	— 30,000	— 14.6
Erhållen tjära pr 1000 kg. kol	„	48.2	39.7	— 8.5	— 17.6
Antal laddningar	st.	2,746	2,821	75	2,7
Kol pr laddning	kg.	1,633.4	1,571.8	— 61.6	— 3.8
Gasförbrukning pr år och invånare	kbm.	52.4	57.6	5.2	9.9

Fördelning av den förbrukade gasen.

	1929		1930		Jämförelse mellan åren 1929—1930	
	kbm.	%	kbm.	%		
	av årsförbrukningen				Ökn. resp. minskn.	
					kbm.	%
Offentlig belysning	107,056	6.8	108,697	6.2	1,641	1.5
Enskild värme och lysgas	1,269,848	81.1	1,426,301	81.4	156,458	12.3
Gasverkets eget behov	6,322	0.4	5,524	0.3	— 798	— 12.6
Felmätningar och förluster	183,178	11.7	212,523	12.1	29,345	16.0
Summa	1,566,404	100	1,753,045	100	186,641	11.9

Gasförbrukning per dygn: största ..... 6,305 kbm. (26/9).
medel- ..... 4,803 „
minsta ..... 2,090 „

N:o 70.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

Gasledningarna.

		Meter	S:a meter
Gjutjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1929	—	42,747
	Under året lagda ledningar	3,688	—
	Under året kasserade ledningar	1,399	2,289
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1930	—	45,036
Smidesjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1929	6,480	—
	Under året kasserade ledningar	92	—
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1930	—	6,388
Gasledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1930		—	51,424

År 1930 lagda gasledningar.

Ledningssträckor	Meter						S:a meter
	8″	7″	6″	5″	4″	3″	
Geijersgatan från Malmabergsgatan öster ut	—	—	—	—	113	—	113
Nybomsgatan från Malmabergsgatan öster ut	—	—	—	—	120	—	120
Montörsgatan från Malmabergsgatan öster ut	—	—	—	—	65	—	65
Malmabergsgatan från Urgatan norr ut	—	—	118	—	—	—	118
Agnegatan från Arosvägen norr ut	—	—	—	—	45	—	45
Akademivägen från tomten Adolf 1 norr ut	—	—	—	—	—	42	42
Bergslagsvägen från Nygård till Johanneslund	—	—	65	—	—	—	65
Karlsgatan å sträckor mellan N. Trädgårdsgatan och Kassörsgatan	—	209	45	—	—	—	254
Sturegatan från Stora gatan till Hantverkaregatan	—	—	107	—	—	—	107
Hantverkaregatan från Sturegatan till Vasagatan	—	—	90	—	—	—	90
Vasagatan från Hantverkaregatan till Smedjegatan	—	—	90	—	—	—	90
Transport	—	209	515	—	343	42	1,109

N:o 70.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

Ledningssträckor	Meter						S:a meter
	8″	7″	6″	5″	4″	3″	
Transport	—	209	515	—	343	42	1,109
Stora torget och Smedjegatan från Köpmangatan till Vasagatan	—	—	188	—	—	—	188
Vasagatan från tomten Elias 2 till Persbovägen	—	—	216	—	—	—	216
Persbovägen från Vasagatan till Thunbyvägen	—	—	49	—	—	—	49
Thunbyvägen från Persbovägen norr ut	—	—	—	—	—	112	112
Eriksgatan från Floragatan till Hållgatan	—	—	—	—	164	—	164
Stallhagsgatan från Eriksgatan till Hållgatan	—	—	84	—	80	—	164
Hållgatan från Eriksgatan till ö. Trädgårdsgatan	24	—	—	—	176	—	200
Övre Hyttvägen från Hagadal till Karlsfrid	—	—	—	—	—	28	28
Gripsborgsgatan från Gripsborg till Solvägen	—	—	74	—	—	—	74
Vahlbäcksgatan från Agne 4 till Föreningsgatan	—	—	—	—	—	24	24
Edmansgatan från Klockartorpsgatan söder ut	—	—	—	—	40	—	40
Sofiebergsområdet	—	—	180	—	278	124	582
N. Trädgårdsgatan från Kopparbergsvägen till Karlsgatan	—	—	—	—	108	—	108
Djäknebergsgatan fr. Västermalmsgatan till Kristinagatan	—	—	—	—	—	92	92
Floragatan från Svantegatan till Stora gatan	—	—	—	364	—	—	364
Domkyrkoesplanaden från Engelbrektsplan till Nygatan	70	—	—	—	—	—	70
Nygatan från Domkyrkoesplanaden till Utanbygatan	104	—	—	—	—	—	104
Summa	198	209	1,306	364	1,189	422	3,688

N:o 70.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

År 1930 kasserade gasledningar.

Ledningssträckor	Meter				Summa meter
	4″	3″	2″	1″	
Karlsgatan å sträckan mellan N. Trädgårdsgatan och Kassörsgatan	—	—	254	—	254
Sturegatan från Stora gatan till Hantverkaregatan	—	107	—	—	107
Hantverkaregatan från Sturegatan till Vasagatan	—	90	—	—	90
Vasagatan från Hantverkaregatan till Smedjegatan	90	—	—	—	90
Stora torget och Smedjegatan från Köpmangatan till Vasagatan	—	188	—	—	188
Hållgatan från ö. Trädgårdsgatan söder ut	24	—	—	—	24
N. Trädgårdsgatan från Kopparbergsbägen till Karlsgatan	—	—	108	—	108
Djäknebergsgatan från Västmannagatan till Kristinagatan	—	—	—	92	92
Floragatan från Svantegatan till Stora gatan	—	—	364	—	364
Domkyrkoesplanaden från Engelbrekstsplan till Nygatan	—	—	70	—	70
Nygatan från Domkyrkoesplanaden till Utanbygatan	—	—	104	—	104
Summa	114	385	900	92	1,491

Antalet gatulyktor motsvarade 268 st.

Antal gasmätare den 31 dec. 1929 ..... 5,280 st.
Ökning under året ..... 65 „

Antal gasmätare den 31 dec. 1930 5,345 st.
därav 2,938 automatmätare.

Gasserviser: Inom planlagda området utfördes 7 st.
Utom planlagda området utfördes 35 „
Varmvattenberedarnas antal ökades från 675 till 696 st.

N:o 70.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

ELEKTRICITETSVERKET.

	År		Jämförelse mellan åren 1929—1939	
	1929	1930	Ökn. resp. minskn.	
	kWh.	kWh.	kWh.	%
Likström:				
Dieselmotorerna exkl. förluster	800	1,520	720	90
Turbinhusgeneratorerna exkl. förluster	59,519	316,990	257,471	432.5
Motorgeneratorerna exkl. förluster	2,230,778	1,990,607	— 240,171	— 10.8
Totalt exkl. förluster	2,291,097	2,309,117	18,020	0.8
Växelström:				
Från dieselmotorerna	—	120	120	—
Från Älvkarleby direkt distribuerad	1,986,677	2,255,358	268,681	13.5
Från Älvkarleby till omformning	2,734,375	2,311,266	— 423,109	— 15.5
Från Älvkarleby totalt	4,721,052	4,566,624	— 154,428	— 3.3
Batteri urladdning	6,540	7,497	957	14.6
Batteri förluster	2,180	2,499	319	14.6
Förluster i likströmsnätet	341,542	307,388*	— 34,154	— 10.0
Förluster i växelströmsnätet	283,275	295,439*	14,164	5.0
Förluster vid omformning	335,181	241,127	— 95,054	— 28.4
Förluster vid utjämning	51,674	32,495	— 19,179	— 37.2
Magnetiseringsström	54,243	43,855	— 10,388	— 19.2

*) Förluster i likströmsnätet och mätarna utgjorde 13,3 % av totalt utgående energi.

*) Förluster i växelströmsnätet och mätarna utgjorde 7,4 % av totalt utgående energi.

Levererad ström.

	År		Jämförelse mellan åren 1929—1930	
	1929	1930	Ökn. resp. minskn.	
	kWh.	kWh.	kWh.	%
Till offentlig gatubelysning:				
25 % likström och 75 % växelström	152,035	164,438	12,403	8.2
Till enskild belysning:				
Likström	1,107,039	712,716	— 394,323*	— 35.6*
Växelström	518,799	1,122,316	603,517*	116.4*
Till kraft:				
Likström	723,555	722,946	— 609	— 0.8
Växelström	917,086	875,475	— 41,611	— 4.5
Egen förbrukning:				
Belysning	9,396	9,678	282	3.0
Kraft och värme	33,547	55,041	21,494	64.1
Totalt	3,461,457	3,662,610	201,153	58.1

*) Dessa siffror ej fullt jämförbara på grund av olika avläsningsterminer.

Total anslutning år 1930.

	Div. app.		Motorer		
	st.	kW.	st.	HK.	kW.
Likström:					
Anslutning den 31 dec. 1929	3,471	2,257.00	1,204	1,995.00	1,709.00
Ökning under året	— 1,443	— 613.35	— 481	— 157.20	— 186.00
Anslutning den 31 dec. 1930	2,028	1,643.65	723	1,837.80	1,523.00
Växelström:					
Anslutning den 31 dec. 1929	887	471.00	406	2,044.00	1,644.00
Ökning under året	2,167	1,019.10	684	313.20	301.00
Anslutning den 31 dec. 1930	3,054	1,490.10	1,090	2,357.20	1,945.00
Total anslutning den 31 dec. 1930	5,082	3,133.75	1,813	4,195.00	3,468.00

N:o 70.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

	Glödlampor		Båglampor		Summa
	st.	kW.	st.	kW.	kW.
Likström:					
Anslutning den 31 dec. 1929	58,131	1,620.00	14	35,9	5,621.90
Ökning under året	— 15,384	— 462.65	—	—	—1,262.00
Anslutning den 31 dec. 1930	42,747	1,157.35	14	35.9	4,359.90
Växelström:					
Anslutning den 31 dec. 1929	24,859	754.00	5	4.5	2,873.50
Ökning under året	22,320	669.65	—	—	1,989.75
Anslutning den 31 dec. 1930	47,179	1,423.65	5	4.5	4,863.25
Total anslutning den 31 dec. 1930	89,926	2,581.00	19	40.4	9,223.15

Transformatorer.

Från 1,7—500 kVA, 6,300 volt.
79 st. om tillsammans 3968,9 kVA.

Mätare.	Likström	Växelström
Den 31 dec. 1929	7,295	2,116
Ökning under året	— 2,287	2,741
Den 31 dec. 1930	5,008	4,857
Summa	9,865	

Elektriska servisledningar.

Med jordkabel utföres	12 serviser
Med luftledning	56 „
Summa	68 serviser

Antal abonnenter den 31 dec.

	år 1929	år 1930
På taxa 6 (ackordlampor)	454	387
På taxa 7 (nattström)	35	30
På taxa 8 (hushållstaxan)	1,323	1,419
På taxa 8 a (nya hushållstaxan)	766	1,020
Antal lampor för gatubelysning	372	376
Motsvarande i kilowatt	59,2	59,8

N:o 70.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

Nyanläggningar och utvidgningar.

Den år 1929 påbörjade ombyggnaden av ledningsnäten från likström till växelström inom Lustigkulla, Akademivreten, Norrmalm och Blåsbo färdigställdes och matas dessa områden numera med växelström.

Inomhusinstallationerna och ledningsnäten inom Ängsgärdet, Viktoriaföreningen, Sandgärdet och inom områdena omkring Herrgärdsskolan ändrades och ombyggdes samt överfördes till växelström. Med avslutandet av dessa arbeten hava samtliga med luftledningsnät försedda villaområden blivit överförda till växelström.

Följande transformatorstationer uppfördes under året:

1. vid Malmabergsgatan, för Ängsgärdet m. fl. områden;
2. vid Stohagsvägen, för Västra Förstaden;
3. på Herrgärdsskolans gård, en del av stadens norra områden;
   Var och en av dessa stationer utrustades med en effekt på 100 kVA.
4. i Vasagatan, underjordisk transformatorstation för 250 kVA för ett centralt block av staden, vilket omnämnes i det efterföljande;
5. i Kopparbergsvägen, likaledes underjordisk station, som tills vidare endast får tjäna som övergångsstation och sålunda ej utrustades med transformator.
6. i källarlokal vid gamla lasarettet, 50 kVA, för denna byggnad och kvarteren Olgo och Petra.

Transformatorstationerna vid Folkets park och Karlslund förstärktes till 100 kVA.

Luftledningsnätet i norra delen av Drottninggatan förstärktes till 3×50 kvmm.

Från Badelunda elektriska distributionsförening övertogs hög- och lågspänningsledningar till Framnäs samt för områden å från i närheten av Hamre avsöndrade ägor. Ledningarne ombyggdes delvis och en transformator à 5 kVA uppsattes.

På gamla Hamnen ändrades en del luftledningar till följd av uppförandet av två större bensindepåer därstädes, varjämte en jordkabel för växelström framdrogs till dessa byggnader.

För Aseas bostäder norr om Tegnérgatan framdrogos ledningar, som i avvaktan på anläggandet av en transformatorstation inom detta område, tills vidare anslötos till ledningsnätet för Sandgärdet.

Anlades högspännings-dubbelkablar från elektricitetsverket till dels gamla stadshusets källare och dels berörda underjordiska transformatorstation vid Kopparbergsvägen.

N:o 70. *Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.*

För ett centralt block inom staden, begränsat av Stora gatan, Vasagatan, Smedjegatan, Stora Torget, Kungsgatan och Slottsgatan nedlades lågspännings-växelströmskablar, varjämte ombyggnad av inomhusinstallationerna inom detta block påbörjades i och för detsammas överförande till växelström.

I elektricitetsverket monterades ett ställverk för högspänd ström. Detsamma utrustades bl. a. med fyra oljebrytare för de i det föregående omnämnda dubbelkablar till Gamla Stadshuset och Kopparbergsvägen.

Inom kvarteren Olga och Petra nedlades ett jordkabelnät för växelström så långt som bebyggelsen fordrade och anslöts detta jordkabelnät tills vidare till likströmsnätet, då nämligen transformatorstationen i Gamla Lasarettet vid denna tidpunkt ännu ej var färdig.

På diverse platser i staden uppsattes tillsammans 23 st. nya gatulampor.

Elektricitetsverkets entreprenörer

hava anmält 254 installationsarbeten, vilka avsynats och godkänts.

Av utsatta elektriska mätare hava 3,535 st. ombytts och justerats och i samband härmed installationerna avsynats, därvid anmärkningar gjorts i 116 fall.

Elektricitetsverkets ackumulatorbatteri reparerades under sommaren, varvid bland annat inmonterades 900 st. positiva, 384 st. negativa plattor och 96 negativa ändplattor, samtliga ersättande uttjänta delar.

Västerås den 1 sept. 1931.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 70.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

Västerås stads nya gasverk.

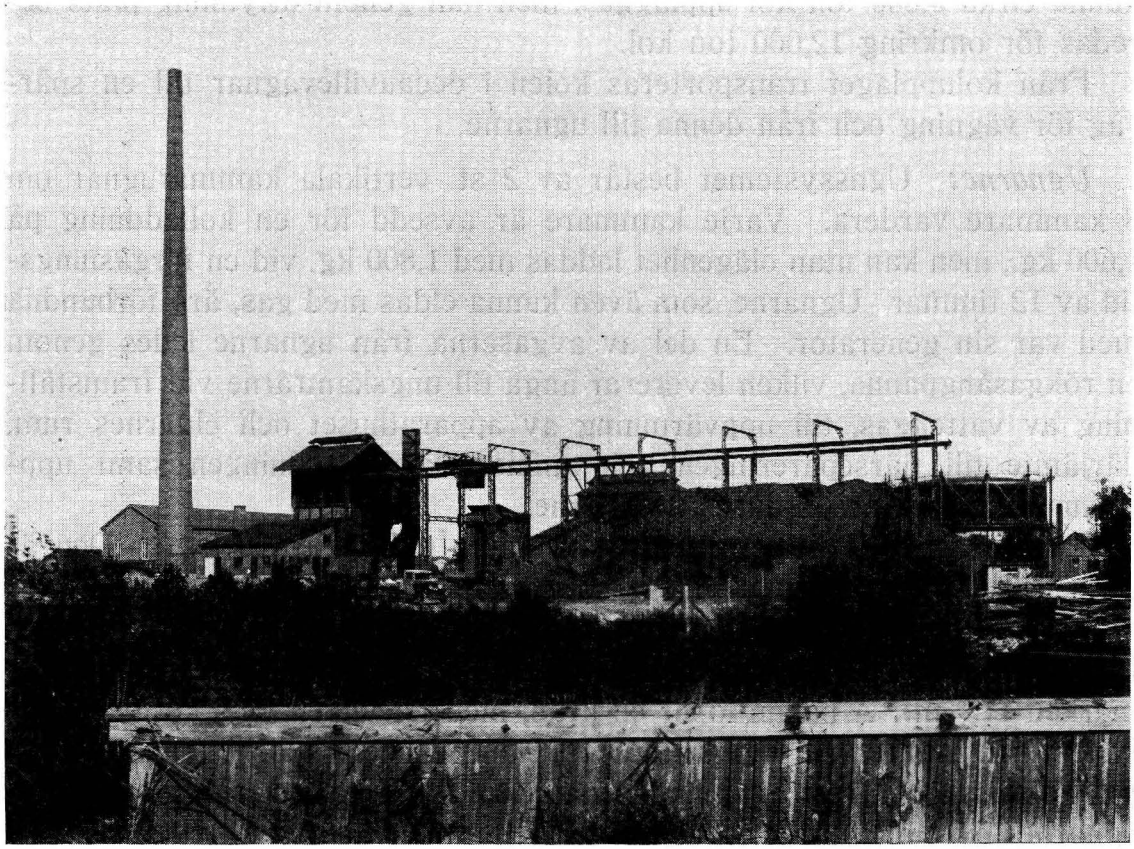

Sett från sjösidan.

Redan för ett flertal år tillbaka var frågan om uppförande av ett nytt gasverk å bane och ledde därhän, att Stadsfullmäktige år 1913 reserverade plats för ett verk å Kungsängen. Här uppfördes år 1914 en gasklocka, varjämte en huvudledning anlades mellan denna och gamla verket.

Stadens nya gasverk, till vars uppförande Stadsfullmäktige beviljade anslag den 27 maj 1927, är som bekant uppfört på denna plats och lämnas i det efterföljande, i samband med i styrelseberättelsen intagen redovisning av beviljade anslag till verket, en kort beskrivning över detsamma.

Det för verket i anspråk tagna området har en areal av 20,400 kvm. Stora delar av området måste utfyllas, vartill erfordrades cirka 20,000 kbm. fyllning. Delvis förefanns dock berg strax under markytan och kunde

N:o 70. *Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.*

skorstenen byggas direkt på berget. Ytterligare markområde kan erhållas genom utfyllning mot sjön, vilket också undan för undan skett med överbliven sten och jord från gatuledningsarbeten.

Kollossning och upplag för kol. Kolen måste transporteras i bilar från Djuphamnen. Å platsen för kol, som är belägen söder om ugnsbyggnaden, kunna cirka 5,000 ton kol uppläggas, men kan genom utfyllning plats beredas för omkring 12,000 ton kol.

Från kolupplaget transporteras kolen i decauvillevagnar till en spårvåg för vägning och från denna till ugnarne.

Ugnarne: Ugnssystemet består av 2 st. vertikala kammarugnar om 3 kammare vardera. Varje kammare är avsedd för en kolladdning på 1,600 kg., men kan utan olägenhet laddas med 1,800 kg. vid en förgasningstid av 12 timmar. Ugnarne, som även kunna eldas med gas, äro förbundna med var sin generator. En del av avgaserna från ugnarne ledes genom en rökgasångpanna, vilken levererar ånga till ungskamrarne vid framställning av vattengas, till uppvärmning av apparathuset och eldarnes rum, därjämte till tjärsepareringen och ammoniaksaltberedningen samt uppvärmning av vatten till dusch åt eldarne.

Pannan är en liggande tubpanna med en eldyta av 20 kvm. Den är även försedd med brännare för gaseldning.

Från ugnarnes övre plan är utbyggd en 58 m. lång kranbana, som uppbäres av 7 par fackverksstolpar. Banans bredd är 5,6 m. och höjd över marken 11,9 m. Å banan löper en kran, medelst vilken dels kol och koks lyftes från marken till ugnarnes övre plan och dels koks uttransporteras till koksupplaget resp. samlingsbehållaren för kokssorteringsverket. Å ugnarnes övre plan löper ett spår över generatorerna och ett över kamrarne. På dessa spår gå vagnar med lösa vagnskorgar, i vilka kol och koks upphissas till ugnsplanet och från vilka laddning av kamrarne och matning av generatorerna sker. I nedre ändan av kamrarne uttages koksen, som vid öppning av kammarluckorna genom sin egen tyngd störtar ut ur kamrarne och därvid faller i en vagn med järnkorg, i vilken den transporteras till släckningstornet, där den släckes medelst besprutning med vatten. Efter skedd släckning störtas koksen i den å ett lägre plan befintliga kokskorgen och transporteras därefter medelst krananläggningen till koksupplaget.

Platsen för koks rymmer cirka 30,000 hl. Ytterligare plats kan beredas genom utbyggnad av en tvärbana.

Från ugnarne leder en 16″ produktionsledning till apparathuset.

Skorstenen. Denna är 50 meter hög och har en inre toppdiam. av 1 m. Materialet är syrefast tegel.

N:o 70.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

Apparathuset. Detta är uppfört av tegel och har en längd av 38 m. och bredd av 11 m.

Apparatanläggningen. Denna anläggning består av för driften erforderliga apparater såsom kylare, gassugare, omloppsregulator, tjäravskiljare, ammoniaktvättare, reningskistor med tillhörande traversanläggning, stationsgasmätare och tryckregulator jämte erforderliga instrument m. m.

Kylare och reningskistor inköptes år 1926 från gasverket i Breslau. I övrigt äro en del apparater överflyttade från gamla verket och en del nyanskaffade.

Gasklockor. Såsom i det föregående är nämnt, fanns å platsen för nya gasverket en gasklocka, som uppfördes år 1914 och rymmer 3,000 kbm., men kan utbyggas till 6,000 kbm. Klockans kar är placerat ovan mark. Därjämte finnes vid gamla gasverket en behållare för 1,000 kbm., som genom en särskild gassugare fylles under natten för att under dagen tillsammans med den större klockan avgiva gas. Den är för detta ändamål även utrustad med en särskild tryck-regulator.

Regenerationsskjul för reningsmassa. Väggarne äro av trä, men nedtill till en höjd av 0,5 m. av betong, varav också golvet är utfört. Längd 20 m., bredd 10 m.

Tjär- och ammoniakbrunn. Denna är utförd cirkelformig, med tjäran i ett rum i mitten och ammoniakfacken och avvattningskamrarne i en ring omkring detta. Härigenom vinnes den fördelen, att tjäran hålles uppvärmd av det från ugnarne kommande varma ammoniakvattnet.

Tjärseparering och ammoniaktillverkning. Dessa äro inrymda i en gemensam, av trä uppförd byggnad.

Kokssorteringsverk. Den i det föregående omnämnda, under kranbanan belägna koksbehållaren är utförd av trä, med botten av järnplåt och väggarne beklädda med asbest och plåt. Behållaren rymmer 40 kbm. Under densamma finnes en utmatningsapparat, genom vilken koksen matas till en 350 mm. bred bandtransportör, som transporterar koksen till det 25 m. från behållaren belägna sorteringsverket. Samtidigt lyftes koksen cirka 11 m. till kokssorteringsverkets övre våning, där 4 st. s. k. rullharpor äro uppställda, genom vilka koksen sorteras i olika storlekar.

Från rullharporna nedfaller koksen i fickor, från vilka den därefter utminuteras genom under fickorna anbragta hektolitermått för samtidig mätning och vägning med tillhörande registrering. Måtten tömmas i en tratt, avsedd för säckning men samtidigt utrustad med uppfällbar ränna med spjällanordning för tömning direkt i lastbilar.

N:o 70.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

Kontors- och bostadshus. Detta, ett s. k. Vansbrohus, inrymmer ett kontorsrum, ett laboratorierum och ett toilettrum samt bostad åt gasmästaren, bestående av 2 rum, hall, kök och badrum, varjämte är inrett ett rum på vinden. Kontoret är endast avsett för gasmästaren och den person, som ombesörjer koksförsäljningen.

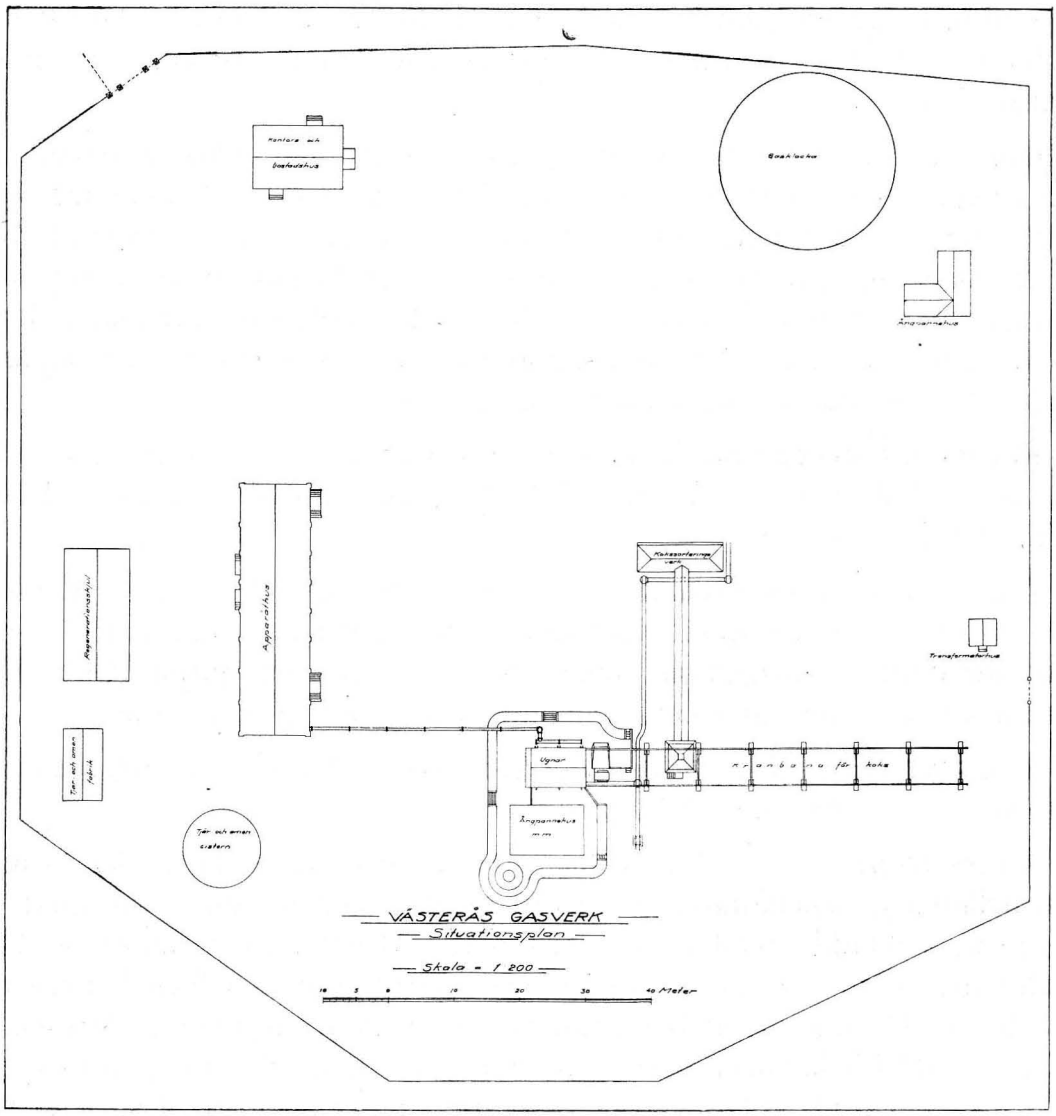

Elektrisk krafttillförsel. Gasverket är utrustat med egen transformatorstation. Ström av 6,400 volts spänning erhålles direkt från Statens Krafverk. Strömmen nedtransformeras till 220 volt, mätt mellan faserna.

Leverantörer:

Ugnar: Firman Pintsch & Dr Otto, Bochum.

N:o 70.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1930.

Skorsten: A.-B. Fabriksskorsten, Malmö.
Apparater: M. ter. Veervaardiging van Gasmeters enz, Dordrecht.
Sorteringsverk: Firman Edward Larsson & C:o, Stockholm.

Byggnaderna äro uppförda på entreprenad av byggmästare på platsen, med undantag av kontorsbyggnaden, som levererats av A.-B. Träkol, Vansbro.

Såsom av styrelseberättelsen framgår, utgör sammanlagda summan av beviljade anslag kr. 563,950: —, varemot verkliga kostnaden uppgick till kr. 566,553: 50 eller kr. 2,603: 50 utöver den beräknade.

Verket arbetar i varje hänseende fullt tillfredsställande. Några driftstörningar hava ej förekommit vid detsamma.

Gasåtgången är stadd i ständig tillväxt. Till enskilda avgiven gas ökade under åren 1929 och 1930 med ej mindre än 341,600 kbm., motsvarande i förhållande till 1928 års förbrukning en ökning av 31,5 %.

Västerås den 31 juli 1931.

GERH. GESTON.

Västerås Central-Tryckeri 1931

N:o 71.

Beredningsutskottets och Drätselkammarens utlåtanden ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt beslut av Stadsfullmäktige den 28 maj innev. år har Beredningsutskottet att avgiva utlåtande över ett av en särskild kommitté avgivet yttrande i frågan, huruvida och från vilken tid staden ville åtaga sig av Riksdagen föreskrivna villkor för ombildning av högre allmänna läroverket härstädes till högre samläroverk, och får Beredningsutskottet nu i detta ärende anföra följande.

Då Beredningsutskottets beslut i huvudfrågan — varom mera nedan — sammanfaller med ett yrkande av reservanterna i förenämnda kommitté har Beredningsutskottet i avseende å motiveringen för detta sitt beslut ansett det vara tillräckligt att hänvisa till de skäl, reservanterna åberopat för sitt yrkande och inskränker sig därför till att redogöra för den formella behandlingen av ärendet.

Vad denna angår har Beredningsutskottet först tagit ställning till det väsentliga i de olika föreliggande förslagen, eller huruvida staden nu omedelbart ville ikläda sig de ifrågasatta skyldigheterna att avse tiden från och med den 1 juli 1932 eller uppskjuta frågans avgörande till en senare tidpunkt och därvid efter votering med 5 röster emot 4 anslutit sig till förstnämnda alternativ.

Vid denna utgång av behandlingen av huvudfrågan har Beredningsutskottet enat sig om, att i huvudsaklig överensstämmelse med kommittéreservanternas förslag hos Stadsfullmäktige hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta

> *dels* förklara, att staden — under förutsättning att eventuellt erforderlig lokalutökning på sätt i kommittéreservationen angives eller på annat antagligt sätt till dess kan åstadkommas — från och med den 1 juli 1932 ikläder sig skyldighet att tillhandahålla erforderliga lokaler för ett högre samläroverk i Väs-

N:o 71.
Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

terås, ävensom bostad eller hyresersättning åt rektor vid detsamma,

dels bemyndiga Drätselkammaren att av Västmanlands läns landsting tills vidare förhyra småskoleseminariets i Västerås fastighet för beredande av provisorisk lokalutökning för läroverket,

dels ock uppdraga åt Drätselkammaren att verkställa utrednnig och för Stadsfullmäktige framlägga förslag rörande erforderliga åtgärder för tillgodoseende för framtiden av samläroverkets lokalbehov.

Västerås den 18 september 1931.

För Beredningsutskottet:
CARL HELLSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 28 maj innevarande år remitterade Stadsfullmäktige till Drätselkammaren och Beredningsutskottet för utlåtande handlingarne i den till Stadsfullmäktige genom länsstyrelsen hänskjutna frågan, huruvida och i så fall från vilken tid staden ville åtaga sig av riksdagen föreskrivna villkor för ombildning av högre allmänna läroverket i Västerås till samläroverk.

En av Stadsfullmäktige särskilt tillsatt kommitté för beredning av ärendet hade till tadsfullmäktiges angivna sammanträde inlämnat ett längre utlåtande i ärendet.

I sitt utlåtande hade kommitténs majoritet föreslagit, att Stadsfullmäktige ville anhålla om uppskov med förverkligandet av riksdagens beslut om samundervisning vid realskolan i härvarande läroverk till höstterminen 1935, samt att åt särskilda kommitterade skulle uppdragas, att till Stadsfullmäktige inkomma med allsidig utredning rörande upprättandet i staden av en kommunal flickskola från och med höstterminen 1932.

Mot detta förslag hade ledamöterna av kommittén herrar Eklund och Wass anfört reservation och för sin del hemställt, att Stadsfullmäktige ville dels förklara, att staden från och med den 1 juli 1932 iklädde sig skyldighet att tillhandahålla erforderliga lokaler för högre samläroverk ävensom bostad eller hyresersättning åt rektor vid detsamma, dels bemyndiga drätselkammaren att av Västmanlands läns landsting tillsvidare förhyra småskoleseminariet för beredande av provisoriska lokaler för all-

N:o 71.
Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

männa läroverket, dels ock besluta att verkställa utredning rörande definitiv lösning av samläroverkets lokalfråga.

Drätseldirektören Öberg, som deltagit i kommitténs utredning, hade slutligen anmält, att han ansåge, att kommittén ej bort taga definitiv ställning i frågan, innan det hade blivit närmare utrett, vilka konsekvenser för staden i byggnads- och kostnadshänseende, som kunde bliva en följd av samläroverkets tillkomst.

Drätselkammaren delar kommittémajoritetens uppfattning om nödvändigheten av uppskov med förverkligandet av riksdagsbeslutet i här förevarande avseende, även om Drätselkammaren anser att som skäl därför vida mer än de motiv, som av kommittén åberopats, talar det ofrånkomliga behovet av en sakkunnig och allsidig utredning huru det i läroverkskollegiets skrivelse angivna lokalbehovet skall tillgodoses samt kostnaderna härför. En sådan utredning har Drätselkammaren, oavsett att Drätselkammarens flertal nu anslutit sig till uppskovslinjen, beslutat omedelbart igångsätta, och skulle denna omfatta ej mindre en byggnadsteknisk utredning över möjligheterna för på- eller tillbyggnader av nuvarande läroverkshus och kostnaderna därför, än även undersökning, huruvida och i så fall från vilken tid landstingets härvarande seminariebyggnad kan få av staden disponeras, i vilket hänseende drätselkammaren alldeles frånsett, huru läroverksfrågan kommer att lösas, anser att staden för något sitt behov borde förvärva fastigheten.

Däremot biträder Drätselkammaren icke kommitténs förslag rörande igångsättande av en utredning för upprättande av en kommunal flickskola här i staden. Drätselkammaren har i detta fall den uppfattningen, att lösandet av den nu föreliggande huvudfrågan — samläroverkets inrättande — icke bör sammankopplas med och i viss mån rent av göras beroende av en helt ny uppkommen fråga — inrättande av en ny flickskoleform.

Beträffande det av reservanterna inom kommittén framställda förslaget anser sig Drätselkammaren böra göra en del erinringar. Reservanternas kostnadsberäkningar äro endast grundade på de beräkningar, som 1928 års utredningskommitté uppgjorde då det gällde att taga ställning till frågan om inrättande av högre flicklläroverk och klarlägga dessutom icke ens om det över huvud taget är möjligt att tillgodose byggnadsbehovet genom till- eller påbyggnader. En närmare undersökning av dessa beräkningars tillförlitlighet i här föreliggande fall är icke verkställd. Resultatet av en sådan, som enligt reservanternas förslag icke kan föreligga förrän efter det Stadsfullmäktige bundit sig vid ett erbjudande, kan medföra mycket oangenäma överraskningar i ekonomiskt hänseende, varför Drätselkammaren obetingat finner den av Drätselkammaren förordade vägen att låta

N:o 71
Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

utredningen *föregå* beslutet ur stadens synpunkt vara att föredraga. Vidare är Drätselkammaren icke övertygad, att gymnastikundervisningens lokalfråga äan lösas såsom reservanterna ansett. Även i detta fall kan ett oförbehållsamt antagande medföra dryga ekonomiska konsekvenser. Slutligen uppställer sig frågan, huru långt stadens skyldighet skall sträcka sig. Innebär denna också, att staden skall ställa lokaler till förfogande för genom statsmakternas beslut anordnade ytterligare undervisningsavdelnnigar, så kan den nu ifrågasatta utöknnigen av läroverkets lokaler icke tillfredsställa behovet. Klarhet i detta hänseende bör också vinnas.

Med hänsyn till vad Drätselkammaren anfört får Drätselkammaren hemställa,

> att Stadsfullmäktige ville besluta anhålla om uppskov med avgivande av det begärda svaret så lång tid, att inrättandet av det ifrågasatta samläroverket — därest Stadsfullmäktige vid slutlig prövning vilja åtaga sig de skyldigheter, som härför utgöra förutsättning — kan ske från och med höstterminen 1935.

Mot Drätselkammarens beslut, som fattats med fem röster mot 4, avgivna för reservanternas inom kommittén förslag, har reservation anförts av herrar Eklund och Keijser, vilka för sin del yrkat bifall till den reservation, som inom samläroverkskommittén avgivits av Herrar Eklund och Wass.

Västerås den 13 augusti 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut under § 226 i sitt protokoll för den 27/11 1930 hava Stadsfullmäktige till en kommitté, bestående av undertecknad Landtmanson, Rektorn Hj. Tyresson, Folkskoleinspektören Em. Granér, Byggmästaren Fritz Eklund och Sjukvårdaren J. O. Wass, för beredning remitterat länsstyrelsens i länet anmodan till Stadsfullmäktige att avgiva yttrande i frågan, huruvida och i så fall från vilken tid staden ville åtaga sig av riksdagen föreskrivna villkor för ombildning av högre allmänna läroverket i Västerås till högre samläroverk.

N:o 71.
Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

Kommittén får härmed avgiva förberedande yttrande i frågan samt därvid foga avskrift av till kommittén i frågan inkomna yttranden från kollegiet vid Högre allmänna läroverket i Västerås, styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor och Västerås stads byggnadschef, Majoren Gösta Smitt.

Det framgår av det här bifogade yttrande, som avgivits av kollegiet vid högre allmänna läroverket i Västerås, att läroverkets klassrum till stor del äro så beskaffade, att icke fulltaliga avdelningar kunna mottagas, samt att läroverket jämväl i andra avseenden lider av bristande lokalutrymme. Kollegiet framhåller, att det under sådana omständigheter icke är rådligt att mottaga flickor i realskolan, förrän genom ny- eller tillbyggnad ökat utrymme vunnits. Skulle flickor *nu* intagas i realskolan, kan läroverket komma att ställas inför en fullkomligt ohållbar situation.

Kommittén vill understryka, vad läroverkskollegiet i denna sak yttrat, och samtidigt betona, att ett provisoriskt anordnande av lokaler för läroverket utanför dess nuvarande byggnader, kanhända ett gott stycke ifrån dessa, ur pedagogisk och praktisk synpunkt måste anses synnerligen otillfredsställande, såsom bland annat försvårande ordningens upprätthållande inom skolan. Kommittén vill med avseende härpå för övrigt hänvisa till vad kollegiet yttrat angående nackdelarna av skollokalernas förläggning till flera byggnader.

Emellertid kompliceras frågan i hög grad genom den ovisshet, vari man befinner sig rörande det framtida lärjungeantalet i läroverket. Det är tänkbart, att siffran kommer att stiga i samma proportion, som den under senare år gjort. (I år ha 85 sökande anmälts till klass 1^5; av dessa torde man nödgas avvisa omkring 20, även om de godkännas i prövningarna). Skulle detta bli förhållandet, kan den situationen inträda, att det då ej räcker med 5 à 6 nya klassrum, utan att ett stort nytt läroverkshus visar sig behövligt. Å andra sidan är det ej uteslutet, att de senare årens starka nativitetsminskning, som särskilt skarpt framträder under åren efter 1921, kan komma att medföra sådana förändringar även med avseende på läroverkets elevfrekvens, att de nuvarande lokalerna i sinom tid komma att befinnas tillräckliga, även om flickor mottagas i realskolan.

Under sådana förhållanden synes det kommittén vara riktigast, att ett uppskov begäres med förverkligandet av riksdagens beslut, intill dess mera säker erfarenhet vunnits beträffande elevantalets vid läroverket tendens att ökas eller minskas. Detta uppskov torde böra utsträckas till höstterminen 1935, vid vilken tidpunkt 2 års erfarenhet vunnits angående nativitetsminskningens eventuella inverkan på läroverkets lärjungeantal.

Beträffande flickornas högre utbildning förutsätter kommittén, att

N:o 71.
Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

samundervisning alltjämt bibehålles på gymnasiet. Vad åter angår den utbildning, som hittills ombesörjts av det högre elementarläroverket för flickor, kan man tänka sig två alternativ. Det ena vore, att denna utbildning bibehålles oförändrad, intill dess frågan om realskolans organisation hinner bli definitivt löst. För att ej uppskovet skall innebära någon fortsatt ekonomisk orättvisa mot flickorna och deras föräldrar, kunde man tänka sig, att ett anslag beviljades flickskolan, avsett att nedbringa terminsavgifterna för lärjungar från staden, så att avgifterna i fråga komme i paritet med dem, som erläggas i realskolan. Det andra och enligt kommitténs mening lyckligare alternativet vore, att den högre flickskolan snarast möjligt ombildades till en s. k. kommunal flickskola.

Beträffande denna skolform, vilken tillkom genom beslut av 1928 års riksdag, hänvisas till riksdagens handlingar för nämnda år ävensom till här bifogat yttrande av styrelsen för Elementarläroverket för flickor, i vilket yttrande även ekonomiska kalkyler lämnas. Den kommunala flickskolan har redan införts och hunnit att prövas i Landskrona, Sundsvall och Uddevalla. Vidare ha Stadsfullmäktige i Lund, Halmstad, Härnösand och Skövde beslutat vidtaga åtgärder för upprättande av sådana skolor i nämnda städer. I Karlskrona, Örebro m. fl. städer föreligga kommittéförslag i samma riktning. Överallt har det gällt att få det privata flickläroverket omändrat till kommunal flickskola (kommitterade hänvisa till de redogörelser, som lämnas i senaste nummer av Svenska stadsförbundets tidskrift. Av särskilt intresse synes det vara att taga kännedom om frågans utveckling i Lund, där förhållandena ganska mycket likna dem i Västerås).

Huvudmotivet till dessa åtgärder från resp. stadskommuners sida har varit att få avlägsnad den orättvisa, som de dryga skolavgifterna inneburit för flickornas högre undervisning. Flickors mottagande i realskolan råder icke bot på denna orättvisa. Ty dels är det möjligt, att realskolan ej kan mottaga alla gossar och flickor, som önska högre utbildning — antalet parallellavdelningar i resp. klasser är fastställt genom Kungl. brevet den 22/12 1927, och säker garanti för att nya komma att upprättas i mån av behov finnes icke — dels torde ett stort antal föräldrar föredraga den utbildning för sina döttrar, som de för flickor speciellt avsedda läroanstalterna avse att giva, framför den, som ges i de mera maskulint betonade realskolorna. Även samhället har i fråga om denna sak intressen att bevaka, ej minst i en tid, då kvinnans uppfostran och utbildning för hemmets gärning är mera viktig än någonsin. Att främja en ordning, varigenom flickorna — och då ej minst de mindre bemedlade — skulle enbart av ekonomiska skäl lockas till realskolan, kan ej vara sund pedagogik.

N:o 71.
Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

Däremot synes det kommittén mycket betydelsefullt ur såväl social som pedagogisk synpunkt, att den speciella flickskoleutbildningen göres tillgänglig för flickor ur alla samhällslager. Det synes oss därför vittna om framsynthet och klokhet, då man på sina håll föreslagit t. o. m. något lägre terminsavgifter i den kommunala flickskolan än i den statliga realskolan.

Den kommunala flickskolan bereder ekonomisk lättnad för alla flickor, som eftersträva högre undervisning, vilket däremot en lösning enbart enligt samrealskolelinjen icke gör; den erbjuder åt flickorna en undervisning och en utbildning, tillrättalagd efter deras speciella behov, på samma gång som den förbereder för inträde i gymnasiet. Den föregriper slutligen på intet sätt en definitiv lösning av samrealskolefrågan, då förutsättningar finnas att med någon säkerhet kunna bedöma läroverkets lokalbehov.

Att, oavsett flickornas tillträde till realskolan, den kommunala flickskolan har en viktig uppgift att fylla, ligger i öppen dag. I städer med betydligt mindre folkmängd än Västerås har man också, som redan påpekats, inrättat kommunal flickskola. Till och med i Örebro, där ett särskilt statsläroverk förlagts med såväl realskola som gymnasium enbart för flickor, har en av Stadsfullmäktige tillsatt kommitté föreslagit upprättandet av en kommunal flickskola från hösten 1932.

På de grunder, som ovan anförts, får kommittén härmed föreslå,

> att Stadsfullmäktige behagade anhålla om uppskov med förverkligandet av riksdagens beslut om samundervisning vid realskolan i härvarande läroverk till höstterminen 1935, samt att åt särskilda kommitterade uppdrages att till Stadsfullmäktige inkomma med allsidig utredning rörande upprättandet i staden av en kommunal flickskola från och med höstterminen 1932.

Mot kommitténs beslut hava ledamöterna därav, Herrar Eklund och Wass anmält avvikande mening och inlämnat följande skriftliga reservation:

"Vi reservanter hava uppfattat det av Stadsfullmäktige meddelade utredningsuppdraget begränsat till att avse den till kommittén hänskjutna frågan *om det allmänna läroverkets ombildning till samläroverk och därav betingade åtgärder från stadens sida.*

Vi anse alltså anledning saknas att upptaga till prövning andra organisationsformer. Riksdagen har ju efter övervägande och utredning fattat

N:o 71.
Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

sitt beslut, och vi våga hoppas, att Stadsfullmäktige icke önska påkalla eller medverka till några rubbningar av detsamma, men framför allt ej besluta några provisoriska skolformer, som för oöverskådlig tid framåt gör det omöjligt för den kvinnliga ungdomen, att förvärva utbildning till real- och studentexamen i "enahanda ordning", som gäller den manliga och som för staden ur ekonomisk synpunkt blir vida oförmånligare än det föreslagna samläroverket.

Med hänsyn till vad styrelsen för Västerås elementarläroverk för flickor anfört, torde böra framhållas, att någon förändring i stadens understödjande av den privata flickskolan ej av oss ifrågasatts. Desamma torde alltså fortbestå i sin nuvarande ställning.

I den mån, såsom en följd av samläroverkets tillkomst, begränsning i flickskolans omfattning kan inträda — vilket för lokalutrymmet i flickskolan torde vara till fördel —, och därav föranledes avskedande av lärarinnor vid skolan, äro de entledigade lärarkrafterna berättigade att under eljest stadgade förutsättningar vinna anställning i statens tjänst eller erhålla förtidspension.

Vad då först beträffar frågan, huruvida staden bör ikläda sig, att tillhandahålla lokaler för samläroverket, synes oss icke någon tvekan kunna föreligga därom, att staden *snarast* bör lämna en sådan förbindelse. Det bör ihågkommas, att Stadsfullmäktige genom beslut den 28 juni 1928 förklarade sig redobogna att tillhandahålla lokaler för då ifrågasatt Högre allmänt flickläroverk, att lämna bostadsersättning åt rektor, ävensom att svara för kostnaderna för läroverkets inredning, och skulle lokalbehovet då tillgodoses på så sätt, att nuvarande flickskola ställdes till förfogande och tillbyggdes för en kostnad av cirka 210,000 kronor.

I det yttrande, som avgivits av högre allmänna läroverkets kollegium, anses, att det fordras minst 5 nya stora klassrum, en handarbetssal, en ny samlingssal, eventuellt ytterligare en gymnastiksal samt lokaler för undervisning i hushållsgöromål

Vad beträffar behovet av nya klassrum samt handarbetssal torde ingen tvekan kunna råda, att sådant föreligger, sedan läroverkets ombildning genomförts. Däremot lära särskilda lokaler för undervisning i hushållsgöromål icke vara erforderliga. Ämnet är nämligen enligt läroverksstadgan icke obligatoriskt och skulle ändrade förhållanden härutinnan inträda, lärer den ändamålsenligaste lösningen vara, att denna undervisning förlägges till redan befintliga av kommunen disponerade skolkökslokaler. Vad beträffar ny högtidssal är den nuvarande så pass ståtlig, att raserande av densamma ej bör göras utan mycket tvingande skäl. Vi anse, att en

försiktig utökning i samband med tillbyggnad av lärosalar är utförbar och möjlig. N:o 71. *Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.*

Vad slutligen angår kravet på ytterligare en gymnastiksal torde det vara få läroverk, som har två sådana, men skulle svårigheter uppstå att ordna gymnastikundervisning för flickor inom samläroverket, torde den utvägen kunna anlitas, att förlägga de kvinnliga lärjungarnas gymnastik till flickskolan.

Det faktiskt förefintliga lokalbehovet begränsas alltså till sex lärosalar samt en utökning av högtidssalen. Denna utvidgning kan givetvis ske genom tillbyggnad på någon av förutbefintliga läroverksbyggnader. Kostnaderna för denna tillbyggnad torde, om man lägger 1928 års utredningskommittés (se Stadsfullmäktiges handlingar 1928, sid. 226) kostnadskalkyl till grund, bli följande.

6 st. lärosalar à 14,000: —		84,000: —
Utökning av högtidssalen	c:a	50,000: —
Inredning		6,000: —
	c:a	140,000: —

Detta innebär 60 à 70 tusen kronors lägre kostnad för staden, än vad 1928 års beslut innebar, men sättet för tillbyggnadsfrågans ändamålsenliga lösning påkallar en närmare utredning, som bör kunna slutföras utan alltför stor tidsutdräkt.

Att i avvaktan å dylik utredning uppskjuta i anspråktagande av den förmån, som gosslöroverkets ombildning till samläroverk erbjuder, framför allt för de mindre bärkraftiga hemmens flickor, bör ej ifrågakomma. Redan hava ett par läsår försuttits och skyndsamt beslut är av nöden, om icke ytterligare flera läsår skola gå till spillo.

Som en tillbyggnad väl ej hinner utredas och färdigställas till hösten 1932, och de nuvarande lokalerna enligt kollegiets åsikt, icke medgiva att flickor vinna inträde i realskolans första klass, kan detta mål vinnas genom anlitande av provisoriska lokaler. Vi tro oss veta, att det ej för staden skall vara omöjligt få förhyra landstingsseminariets överflödiga lokaler, sedan detta seminarium väl till hösten 1932 upphört. Dessa lokaler torde vara fullt tillräckliga under de två à tre första åren, och befinna sig i sådan närhet till läroverket, att några oöverstigliga svårigheter väl ej kunna inställa sig genom förläggande av vissa klassavdelningar till desamma.

Under åberopande av det anförda få vi hemställa,

N:o 71.
Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

att Stadsfullmäktige ville dels förklara, att staden från och med den 1 juli 1932 ikläder sig skyldighet, att tillhandahålla erforderliga lokaler för högre samläroverk, ävensom bostad eller hyresersättning åt rektor vid detsamma, dels bemyndiga Drätselkammaren, att av Västmanlands läns landsting tills vidare förhyra småskoleseminariet för beredande av provisoriska lokaler för allmänna läroverket, dels ock besluta att verkställa utredning rörande definitiv lösning av samläroverkets lokalfråga.

Västerås den 15 maj 1931.

FRITZ EKLUND. J. O. WASS".

Drästeldirektören Öberg, som deltagit i kommitténs utredning, har anmält, att han anser att kommittén ej bort taga definitiv ställning i frågan innan det blivit närmare utrett, vilka konsekvenser för staden i byggnads- och kostnadshänseende, som kunde bliva en följd av samläroverkets tillkomst.

Västerås den 15 maj 1931.

På Kommitterades vägnar:
S. LANDTMANSON.

Eric Plantin.

Till Kommittén för utredning av frågan rörande h. a. läroverkets i Västerås ombildning till samläroverk.

Härmed får jag överlämna begärt yttrande av kollegiet vid h. a. läroverket i Västerås rörande läroverkets ombildning till samläroverk.

Västerås den 16 januari 1931.

S. LANDTMANSON.
Rektor.

Utdrag ur protokoll vid kollegiets sammanträde den 12 jan. 1931. Närvarande: samtliga lärare utom hrr Hjertén, Krantz och Rubenius (sjuka).

§ 6.

Sedan den av kollegiet den 10 dec. 1930 utsedda kommittén framlagt

förslag till yttrande med anledning av riksdagens beslut om läroverkets ombildning till samläroverk, beslöt kollegiet att i anslutning till detta förslag avgiva här såsom bilaga bifogat yttrande. (Bil. 1).

N:o 71. *Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.*

Västerås som ovan.

SAMUEL LANDTMANSON.

Koll. prot. den 12 jan. 1931. Bil. 1.

Anmodat att avgiva yttrande med anledning av Riksdagens beslut, att h. allm. läroverket i Västerås skall ombildas till högre samläroverk, får läroverkets kollegium anföra följande.

Samskoleprincipen har mycket diskuterats, och man torde väl knappt kunna säga, att debatten härom ännu avslutats. Ett ganska anmärkningsvärt förhållande är, att man i folkskolorna, alltså på det skolstadium, för vilket samläsning för gossar och flickor kan synas bäst lämpa sig, i görligaste mån tyckes undvika sådan samläsning. Kollegiet kan ej underlåta att uttala sin stora tvekan om samläsningens lämplighet på realskolestadiet. Kollegiet finner det emellertid ganska ofruktbart att nu ingå på diskussion härom och vill därför inskränka sig till att framhålla, vilka konsekvenser för kommunen läroverkets ombildning till samläroverk med nödvändighet måste komma att medföra.

Kollegiet finner det uppenbart, att läroverkets nuvarande lokaler icke tillåta flickors mottagande i realskolan. Kollegiet stöder sig därvid på fakta, som nedan skola anföras, och vilka icke torde kunna jävas.

Som bekant disponerar läroverket f. n. — bortsett från gymnastikhuset — över tre skolbyggnader, huvudbyggnaden och de två annexen, vilka inrymma klassrum, högtidssal och övriga för undervisningen nödiga lokaler.

Vad först klassrummen angår, är följande att märka. I Kungl. Maj:ts cirkulär den 22 december 1927 föreskrives i enlighet med riksdagens beslut samma år, att högre allmänna läroverket i Västerås efter genomförd omorganisation (från och med höstterminen 1931) skall omfatta 23 klassavdelningar (mot 19 före omorganisationen). Detta betyder, att läroverket — bortsett från övriga nödvändiga lokaler — behöver 23 klassrum. Redan nu äger läroverket inom sina 3 byggnader 23 sådana rum. Därutöver har läroverket ett "duplikantrum", att användas vid delning av klass, och kan genom bortflyttning av w. c.-inrättningen i huvudbyggnadens nedre våning erhålla ännu ett sådant, vilket torde bli nödvändigt på grund av differentieringen i gymnasiets två högsta avdelningar. Det kan tyckas,

N:o 71. *Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.*

att allt sålunda är gott och väl. Emellertid förhåller det sig så, att av de ovannämnda 23 rummen allra högst 15 äro så stora, att de rymma klasser med maximiantal lärjungar (enligt läroverksstadgan 35 i realskolan och 30 i gymnasiet).

Bil. A.

De övriga 8 rummen rymma icke mer än 16—20 lärjungar. Hittills har detta förhållande icke medfört några alltför stora svårigheter, alldenstund det alltid funnits i läroverket ett antal jämförelsevis små klassavdelningar, vilka kunnat rymmas i de små rummen, låt vara att dessa ingalunda varit i hygieniskt avseende tillfredsställande. Skulle emellertid lärjungeantalet stiga över en viss gräns, blir det omöjligt att manövrera det hela. I själva verket inträder svårigheten, redan om en enda klass utöver de 15, vilka kunna disponera tillräckligt stora rum, erhåller ett lärjungeantal, som närmar sig eller når upp till maximum.

Vad beträffar lärjungeantalet vid läroverket, torde här böra erinras om ett yttrande, som fällts av en riksdagsman, hr Bengtsson i Norup, vid det tillfälle, då frågan om bl. a. Västeråsläroverkets förvandling till samläroverk behandlades i riksdagen. Han åberopade då som skäl för en sådan ombildning den omständigheten, att "gosslläroverkens elevantal minskas år från år", och förordade, att platserna skulle fyllas med flickor. Påståendet, att lärjungeantalet minskas, är åtminstone vad Västerås läroverk beträffar fullkomligt oberättigat. Väl är det sant, att en minskning förmärktes i samband med omorganisationens påbörjande, något som är helt naturligt, då vid denna tid vissa förändringar vidtogos, som måste ha en sådan effekt, bl. a. den, att den ena paralellavdelningen av klass 1^6 indrogs utan att genast ersättas med en annan avdelning. Sedermera har emellertid antalet ånyo ökats mycket starkt, vid detta läsårs början med 48 lärjungar, och ingen anledning finnes att vänta någon ändring i denna tendens.

Bil. B.

Det är emellertid ej endast klassrummen, som inge bekymmer på grund av att de delvis äro av alltför ringa storlek. Detsamma gäller ock — och detta redan nu — läroverkets samlingssal. Redan det nuvarande lärjungeantalet (521) fyller den i det närmaste, och den kan knappt rymma 50 lärjungar mer, än skolan nu har. Vid sådana tillfällen, då allmänheten också strömmar till, är den näranog livsfarlig. — Samlingssalen användes även som skrivningssal och tas som sådan flitigt i bruk. Nu är förhållandet det, att enligt den nya läroverksstadgan antalet "skolskrivningar" högst betydligt ökats, under det att antalet "hemskrivningar" minskas. Skrivningssalen kommer därför att tas i anspråk mycket mera

N:o 71.
Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

än förr; redan nu har antalet skolskrivningar ökats så, att ganska få dagar äro utan skrivning. Om nu klasserna bli större, så att icke som nu flera klasser kunna skriva samtidigt, så inträder snart en situation, då det antingen behöves *två* skrivningssalar eller också en större samlingssal. Det erbjuder ingen större svårighet att med siffror uppvisa, när denna situation kommer. Det är icke långt dit.

Nu lär det icke kunna förnekas, att riksdagens beslut om Västeråsläroverkets omändring till samläroverk högst betydligt ökar risken för att lärjungeantalet skall växa så, att lokalerna icke räcka till. Det är all anledning att antaga, att många föräldrar av ekonomiska skäl föredraga att sätta sina döttrar i statens läroverk framför att låta dem få undervisning i ett privat läroverk och utsikten att kunna sluta sin skolgång med realskoleexamen eller att bekvämt komma över till gymnasiet torde ock komma att spela en stor roll. Man må icke invända häremot, att det "sannolikt icke blir så farligt" — ty därom kan man alls ingenting veta. Ej heller må man föreställa sig, att flickor skola kunna mottagas "i mån av utrymme", d. v. s. i mån av *utrymme i klassrummen.* Läroverksstadgan känner ingen annan begränsning av skyldigheten att ta emot anmälda och till intagning kompetenta lärjungar än den, som anges genom bestämmelsen, att i gymnasiering ej må undervisas mer än 30 lärjungar och i realskoleklass ej mer än 35.

Det är kollegiets åsikt, att flickor under inga förhållanden kunna mottagas i realskolan, förrän skolan är försedd med en ny stor samlingssal samt med så många stora klassrum, att den kan möta alla eventualiteter. *Den måste med andra ord ha 13 klassrum med plats för 35 lärjungar (realskoleklasserna) och därutöver 10 med plats för 30 (gymnasieringarna).*

Som ovan sagts, har läroverket f. n. högst 15 rum, som hålla detta mått. Det är sannolikt, att 6 små rum i huvudbyggnaden skulle kunna genom borttagande av mellanväggar förvandlas till 3 stora, låt vara, att dessa rum delvis icke finge någon synnerligen idealisk form. Det skulle då fordras för läroverkets behov minst 5 nya stora klassrum förutom en ny samlingssal. Det torde i detta sammanhang böra framhållas, att intet av de s. k. institutionsrummen kan avstås till klassrum. För undervisning i geografi och biologi torde tvärt om komma att behövas mera utrymme, än dessa ämnen nu disponera.

Flickors mottagande i hela läroverket medför emellertid givetvis även vissa andra, mera speciella lokalfrågor. Enligt läroverksstadgan skola flickor i realskolan undervisas i kvinnlig slöjd och i hushållsgöromål. Så-

N:o 71.
Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

dan undervisning kräver speciella lokaler. Och icke minst brydsam ställer sig frågan om flickornas gymnastiklokal. När den nya gymnastiken byggdes, existerade icke denna fråga, nu skymtar behovet av ytterligare en gymnastiksal, avsedd för flickorna!

Det framgår av det anförda, att riksdagens beslut om läroverkets ombildning till samläroverk måste omedelbart ställa staden inför en synnerligen omfattande och säkerligen icke lättlöst byggnadsfråga, vilken ytterligare kompliceras av svårigheten att finna en för ändamålet lämplig tomt.

Hur läroverkets lokalfrågor skola på lämpligaste sätt lösas, därom kan man givetvis ha mycket olika meningar. Från skolans synpunkt torde följande redan nu kunna anföras.

Man har stundom hört den tanken framkastas, att om läroverket komme att behöva mera lokaler, de borde åstadkommas genom en ny annexbyggnad på bibliotekstomten mellan biblioteket och Skolgatan. Mot denna tanke kan följande invändas. För läroverket är "paviljongsystemet" olämpligt både ur pedagogisk och ekonomisk synpunkt. Ur pedagogisk synpunkt därför, att upprätthållande av ordning och precision i en skola högst betydligt försvåras, om undervisningen måste bedrivas i flera från varandra skilda byggnader — det skulle ju här bli ej mindre än 5, eventuellt kanske t. o. m. 6 olika byggnader. Om ett sådant system redan under nuvarande förhållanden visat sig vara olämpligt, måste detta i ofantligt mycket högre grad bli förhållandet i ett samläroverk. Övervakandet av eleverna i ett sådant läroverk, särskilt då av den storlek, som detta genom omändringen skulle få, är givetvis mer krävande än i ett läroverk, där endast gossar eller endast flickor undervisas. Att i ett läroverk, där lokalerna fördelas på ett flertal från varandra skilda byggnader, effektivt sköta ett sådant övervakande, torde medföra högst betydande svårigheter. De beklagliga konsekvenser, som lätteligen skulle kunna bli följden därav, måste givetvis tagas med i betraktande, innan en omändring av här skisserat slag företages.

Ur ekonomisk synpunkt är "paviljongsystemet" olämpligt framför allt därför, att utgifterna för uppvärmning och för eldarens avlöning måste bli drygare, om man har flera byggnader att värma upp och flera värmeledningssystem att hålla i gång. Därtill kommer en annan icke oviktig omständighet. En annexbyggnad på bibliotekstomten skulle ytterligare inkräkta på den redan nu alltför obetydliga fria platsen omkring läroverket samt utestänga solljuset från huvudbyggnadens västra gavelrum och från en stor del av lekplanen. Erinras kan om läroverksstadgans bestämmelse i § 56: "Läroverkshus bör vara beläget på en sund och fritt lig-

N:o 71.
Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

gande plats, vilken tillika erbjuder utrymme för lärjungarnas lekar och rörelser i det fria samt medgiver uppförande av rast- eller lekskjul för deras vistelse ute vid dålig väderlek".

Huruvida en ombyggnad av de nuvarande läroverkshusen eller eventuellt deras hopbyggande till ett större komplex är möjligt, kan endast sakkunskapen avgöra.

På tal om en eventuell ombyggnad av de nuvarande skolhusen måste det från läroverkets sida starkt framhållas, att det är nödvändigt att tillse, att icke skolan under en byggnadsperiod göres husvill.

Ett tredje alternativ för läroverkets förseende med tillräckliga lokaler vore givetvis uppförande av ett nytt stort läroverkshus, jämförligt med de nya skolhusen t. ex. i Jönköping eller Linköping, på någon därför lämpad tomt. Från läroverkets synpunkt torde det böra framhållas, att endast härigenom en fullt tillfredsställande lösning av läroverkets lokalfrågor skulle kunna vinnas. Men den lösningen kräver ock av staden betydande ekonomiska uppoffringar.

Det är tyvärr omöjligt att med säkerhet förutsäga något om den blivande frekvensen av kvinnliga lärjungar i realskolan. Det är bl. a. denna ovisshet, som gör den föreliggande frågan så svårlöst. Tyvärr går det heller icke att "provisoriskt" mottaga flickor i realskolan för att vinna erfarenhet om frekvensen. Om nämligen de "provisoriskt" mottagna flickorna skulle bli talrika, så omöjliggör detta på grund av lokalernas otillräcklighet läroverkets verksamhet i lika hög grad som om de vore "definitivt" intagna.

Ett praktiskt sätt att utan denna risk förvärva nödig erfarenhet om frekvensen, vore, om tillfälle kunde beredas flickor i Västerås att efter lämplig omorganisation av stadens elementarläroverk för flickor där vinna realskolebildning och avlägga realexamen utan att behöva erlägga högre avgifter än vid statsläroverket. En sådan anordning anser kollegiet för övrigt knappt böra få form av blott ett provisorium. Den synes kollegiet innebära en för vår stad god lösning av den föreliggande frågan.

Avskriften vidimeras ex officio:

S. Landtmanson.

Rektor.

N:o 71.

Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

Bil. A.

Tablå över lärjungeantalet vid h. a. läroverket i Västerås under de sista 20 åren.

Vid början av höstterminen:	Antal lärjungar:
1911	414
1912	402
1913	418
1914	406
1915	405
1916	404
1917	393
1918	403
1919	408
1920	414
1921	430
1922	459
1923	494
1924	527
1925	531
1926	524
1927	508
1928	487
1929	475
1930	523

Bilaga B.

	Byggnaden:	*Klassrummets nummer:*	*Högsta antal lärjungar:*
1)	Huvudbyggnaden	1	35
		2	35
		3	35
		4	20 (högst)
		5 (nu w. c.)	20 „
		6 ("duplikantrum")	20 „
		7	20 „
		8	35
		9	20 (högst)

	10	20 (högst)	N:o 71.
	11	35	*Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.*
	14	35	
	19	35	
	20	20	
2) Gamla annexet	1	35	
	2	14—16	
	3	14—16	
	4	35	
	5	14—16	
3) Nya annexet	1	30	
	2	30	
	3	30	
	4	30	
	5	30	
	6	30	

Styrelsens för Västerås högre elementarläroverk för flickor yttrande, infordrat av Kommitterade för utredning av frågan om samläroverk.

I skrivelse till Västerås h. elementarläroverk för flickor, dagtecknad den 9 februari 1931, ha Kommitterade för utredning av frågan om högre samläroverk i Västerås angivit såsom en möjlighet, att lösningen av frågan om den av statsmakterna beslutade omändringen av det nuvarande h. allm. läroverket till ett samläroverk skulle kunna tänkas följa andra linjer än dem, statsmakterna beslutit. Således skulle — enligt Kommitterades mening — kunna ifrågasättas såsom alternativ antingen härvarande flickskolas ombildning

1:o) till realskola, antingen 4-årig eller 5-årig, med därtill anknuten speciallinje för bibringande av s. k. normalskolekompetens; 2) till kommunal flickskola, eller 3:o) flickskolans bibehållande såsom statsunderstödd enskild 7-klassig flickskola med folkskolan såsom bottenskola. **Kommitterades alternativ.**

Då utredning kräves angående kostnaderna för dessa olika alternativ, ha Kommitterade anmodat Styrelsen för flickläroverket att avgiva yttrande om lokalbehovet, som står i samband med dessa förslag. Styrelsen vill med anledning härav och för övrigt i anslutning till några andra utredningen berörande frågor meddela följande.

Beträffande det ifrågasatta alternativ I synas Kommitterade vilja anknyta detta till det uttalande Västerås stadsfullmäktige gjorde i sitt beslut **Alternativ I.**

N:o 71.
Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

den 28 juni 1928 angående "ordnande av den högre flickundervisningen i staden". Stadsfullmäktige uttalade därvid såsom önskemål, "att, då inom staden och länet ett behov förefinnes av bildningsmöjligheter, svarade mot dem, som flickskolan hittills erbjudit, en särskild flickskolelinje av statsverket inrättades och inneslötes inom eller ställdes vid sidan av organisationen av flickläroverket" (d. v. s. ett nybildat statligt högre allmänt flicklläroverk), "vars realskola i så fall borde göras enkellinjig och 4-årig samt vara grundad på 6-årig bottenskola".

Då det efter förfrågan hos högre skolmyndigheter meddelats, att inga som helst utsikter förefunnes för ett dylikt alternativs genomförande — bland de mångahanda skolformer, som för närvarande finnas, existerar sålunda ingen sådan skoltyp — anser Styrelsen sig sakna anledning att här upptaga detta I. alternativ till behandling.

Styrelsen vill i detta sammanhang bringa den frågan på tal, huruvida det ej vore tänkbart, att statsmakterna på framställning av kommunen vore villiga att medgiva upprättande av en *statlig* flickskola i likhet med den nu förefintliga typen Normalskolan för flickor, detta med hänsyn till stadens tryckta ekonomiska läge och för övrigt den omständigheten, att det högre allm. flickläroverket i Västerås ej blivit upprättat, (det "avtal", som mellan statsmakterna och staden i denna sak kan sägas ha träffats, av riksdagen frångåtts), vilket dock en gång av riksdagen ställts i utsikt.

Allmänna synpunkter med avseende på alt. II och III.

I anslutning till behandlingen av alternativen II och III må följande erinringar först göras.

I statsmakternas uttalanden i samband med omorganisationen av det högre skolväsendet (1927) framhäves starkt och tydligt, att, även om samundervisning i realskolan anordnas, den statsunderstödda flickskolan dock bör upprätthållas. Stadsfullmäktige hava ju även i sitt ovan nämnda beslut uttalat sig i samma riktning.

Det må här ytterligare framhållas, att, om det visserligen i stort sett måste betraktas som en fördel, att möjlighet beredes flickorna att i fri tävlan med gossarna söka inträde i den 5- eller 4-klassiga realskolan och där avlägga realexamen, denna fördel dock, djupare sett, knappast blir någon vinst för flickorna med hänsyn till att dessa samrealskolor egentligen äro läroverk, som under århundranden utformats att passa för gossar. Det måste anses som en orättvisa mot flickorna, att tvingas in i en skolform, som, av många vittnesmål från bl. a. de kommunala mellanskolorna att döma, ej passar för flickornas läggning, behov och fysiska krafter.

Vid jämförelse med realskolan visar det sig, att flickskolan möjliggör såväl större lugn i arbetet som större fördjupning av vissa kursmoment

N:o 71.
Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

samt tager hänsyn till flickornas behov att vinna kvinnliga färdigheter, varvid möjlighet gives att i deras övergångsålder minska det teoretiska arbetet till förmån för det praktiska. Även torde det säkerligen visa sig, att en viss oförrätt sker gossarna, i det att dessa vid prövningen till realskolans 1:sta klass nog i stort antal komme att undanträngas av flickorna, som just på detta skolstadium i följd av större läslust och nit ofta visa sig ha bättre förutsättningar för att bli antagna såsom elever.

Utan att här ingå på den mycket diskutabla frågan om samundervisningens nackdelar på realskolans stadium — folkskolan söker ju undvika samundervisning på detta åldersstadium — måste man dock starkt betona, att de pedagogiska och disciplinära svårigheterna i ett stort samläroverk torde bli synnerligen stora.

Starka skäl tala således för att de utbildningsmöjligheter, som den speciellt för flickor danade och här under mer än ett halvt århundrade väl beprövade och ansedda flickskolan givit, ej måtte berövas vårt samhälle.

Då därjämte genom vissa praktiska av statsmakterna anbefallda åtgärder, möjlighet kan och bör beredas såväl den kommunala som enskilda flickskolans lärjungar att vid lämplig tidpunkt, om de så önska, övergå till stadens samgymnasium, torde inga vägande skäl kunna anföras mot den skolform, som utgöres av det högre flickläroverket eller dess direkta avläggare: den kommunala flickskolan.

Alternativ II. Dess allmänna mål.

Beträffande denna sistnämnda skola — de Kommitterades II. alternativ — må först några anmärkningar göras. I stadgan för kommunala flickskolan angives dessa mål vara att bereda kvinnliga lärjungar tillfälle till inhämtande av ett högre mått av allmän medborgerlig bildning med hänsyn tagen till den kvinnliga ungdomens egenart samt att därvid tillika i större eller mindre utsträckning förbereda lärjungarna för praktisk verksamhet, särskilt inom hemmets område.

Kommunala flickskolans organisation.

Varje kommunal flickskola skall vara anordnad med såväl 7-årig som 6-årig lärokurs, d. v. s. i första klassen anknyta till folkskolans fjärde klass, i andra klassen till folkskolans sjätte klass. Den 7-åriga och den 6-åriga lärokursen skola upprättas såsom *förenade,* därest icke en uppdelning i parallellavdelningar av den 7-riga lärokursens andra klass under två läsår i följd befunnits erforderlig, i vilket fall de båda lärokurserna skola vara upprättade såsom *fristående.* Då de båda lärokurserna äro förenade, skola lärjungarna i regel åtnjuta gemensam undervisning. Endast i viss utsträckning skall för de lärjungar, som från folkskolan vunnit inträde i den 7-åriga lärokursens andra klass, anordnas skild undervisning (huvudsak-

N:o 71.
Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

ligen i tyska språket). Inom de två högsta klasserna skall undervisningen anordnas antingen på både en teoretisk och en praktisk linje eller på endera av dessa.

Övergång till gymnasiet.

Övergång till första ringen av 4-årigt gymnasium skall kunna ske från kommunal flickskolas femte klass. Denna skolas sjätte klass bör komma att motsvara högsta realskoleklassen, varifrån alltså övergång till 3-årigt gymnasium kan ske, och dess sjunde klass kommer tydligen att förlägga värdet av normalskolekompetensen över värdet av realexamen.

Terminsavgifter.

Undervisningen i den kommunala flickskolan skall enligt stadgan vara avgiftsfri, såvida ej på grund av särskilda förhållanden annorlunda i skolans reglemente bestämmes. Då i de hittills inrättade kommunala flickskolorna terminsavgift upptages och då detta i de i stadgan angivna exemplen på utgifts- och inkomststat för dessa skolor förutsättes, torde en terminsavgift på t. ex. 50 kr. upptagas, varvid dock nedsättning av eller befrielse från terminsavgift bör medgivas mindre bemedlade eller medellösa lärjungar.

Statsbidrag

Beträffande statsbidraget till av Kungl. Maj:t erkänd kommunal flickskola må bl. a. nämnas, att det utgår till skola med minst 91 lärjungar och med teoretisk och praktisk linje eller enbart teoretisk med 20,400 kronor för år; därjämte till dylik skola med fristående 6-årig lärokurs med 2,800 kronor för varje årsklass i lärokursen, som i läroämnena åtnjuta från den 7-åriga lärokursen skild undervisning; till parallellavdelning av årsklass inom de odifferentierade klasserna och den teoretiska linjen likaså 2,800 kronor; till undervisningen i ämnena hushållslära, kvinnlig slöjd, barnavård och trädgårdsskötsel med 75 kronor för läsår och veckotimme.

Dessutom utgår statsbidrag till avlönande av rektor och lärare.

Förutsättningar för statsbidrag.

I fråga om de allmänna förutsättningarne för statsbidrag må utöver vad som av det föregående redan framgått, bl. a. nämnas, att skolområdet (kommunen) skall för undervisningen tillhandahålla tjänliga lokaler, lämpliga skolmöbler och nödig undervisningsmateriel.

För en eventuell kommunal flickskola torde väl det nuvarande högre elementarläroverkets för flickor byggnader tagas i anspråk. Detta läroverk disponerar ett skolhus, vilket, som bekant, till 5/6 äges av Västerås stad och till 1/6 av Läroverksföreningen i Västerås, samt en gymnastikbyggnad, som i sin helhet äges av Läroverksföreningen. Denna äger också för den nuvarande undervisningen nödvändiga möbler och undervisningsmateriel.

N:o 71.

Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

Lokaler.

Skolhuset har bl. a. följande lokaler:

12 klassrum, varav 3 rymma vart för sig omkring 35 lärjungar,

4 vart för sig högst 24 och 4 högst 27 lärjungar samt 1 högst 13 lärjungar,

1 handarbetsrum för 35 lärjungar

1 ritsal för 32 lärjungar,

1 fysik- och kemirum för 25 lärjungar,

1 biologisk lärosal för 20 lärjungar,

1 högtidssal för 340 lärjungar.

Skulle en kommunal flickskola med *fristående* 7- och 6-åriga lärokurser (utan parallellavdelningar) inrättas, behövdes tydligen minst 13 klassrum, varför således *ett klassrum i skolhuset ytterligare krävdes, för så vitt duplicering av klassrum ej företoges,* såsom förhållandet är i nuvarande flickskolan.

Inrättades en kommunal flickskola med *förenad* 7- och 6-årig lärokurs, skulle klassrummens nuvarande antal tillåta, att t. o. m. 5 parallellavdelningar inom den upprättades.

Emellertid må påpekas, att 9 av de nuvarande klassrummen ej fylla måttet, om kravet på att varje klassrum skall rymma maximiantalet, 30 lärjungar, strängt upprätthålles. Dock torde nog årsklasserna i allmänhet bli så stora, att delning i parallellavdelningar nödvändiggöras, varför i detta fall klassutrymmena tillsvidare skulle vara tillräckliga, liksom även klassrummens antal vore det.

Att nu med bestämdhet kunna förutsäga, huru stort en eventuell kommunal flickskolas elevantal här skulle bli, är naturligtvis ej möjligt. Men att döma av hittillsvarande förhållanden och med hänsyn till bl. a. den nämnda skolans jämförelsevis låga terminsavgifter, torde dock med visshet kunna antagas, att lärjungeantalet skulle bli ganska stort (antagligen ej understigande 200 elever).

Styrelsen kan ej här underlåta att nämna, att inom den närmaste framtiden — huru än de skolorganisatoriska spörsmålen behandlas — krav måste komma att framställas på införande av ett annat, förbättrat och mera ekonomiskt värmesystem och i samband med detta en w. c.-anläggning.

I samband med behandlingen av alternativ II bifogas exempel på utgifts- och inkomststat för kommunal flickskola. *Bil. A—B.*

Med avseende på dessa bifogade statförslag må bl. a. följande anmärkas: skolbyggnader, inredning, undervisningsmateriel och bibliotek förutsättas såsom befintliga och ha ej här medräknats; liksom ej heller tillfällig löneförbättring (500 kronor för ämneslärarinnor, 17 kronor pr vecko-

N:o 71. *Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.*

timme för teoretiska ämnen och 16 kronor pr veckotimme för övningsämnen) samt dyrtidstillägg (enligt allmänna grunder för dyrtidstillägg), då dessa ju utgöra statsbidrag. Ersättningen för bostad och bränsle har beräknats till lika belopp, som gälla för ordinarie folkskollärarinna vid Västerås stads folkskolor. (1,500 kr. + 235 kr.).

Alternativ III.

Beträffande ekonomiska och därmed sammanhängande spörsmål med avseende på Kommitterades alternativ III, den nuvarande flickskolans bibehållande såsom statsunderstödd enskild läroanstalt, må följande nämnas.

I fråga om dess lokala förhållanden hänvisas till de nyss lämnade uppgifterna. Som skolan under en lång följd av år haft 15 klassavdelningar och blott 12 klassrum, har behovet av ökat utrymme varit mycket kännbart. De schematekniska svårigheterna och vissa pedagogiska olägenheter ha även i följd härav varit synnerligen stora.

Då nu den 8-klassiga flickskolan skall övergå till att bli 7-klassig, byggd på genomgången fjärde klass i folkskolan, blir klassavdelningarnes antal (vid delning av varje klass i parallellavdelningar) alltså högst 14 st. Om det blivande elevantalet är det emellertid ännu svårare att yttra sig, än då det gällde den kommunala flickskolan.

Under de sista fyra läsårens vårterminer har antalet elever varit:

	1928	1929	1930	1931
i kl. I	28	31	40	41
II	43	33	38	43
III	35	51	39	42
IV	48	45	57	48
V	36	47	39	51
VI	54	38	55	42
VII	39	50	33	37
VIII	35	33	38	27
S:ma	318	328	339	331

Medelantalet lärjungar i skolan har alltså under denna tid varit 329 st. Att märka är även ökningen i elevernas antal från år 1928, trots det att många av dem sedan detta år övergått till samgymnasiet.

Ännu en gång må påpekas, att övergång till samgymnasiet även anordnas från den statsunderstödda flickskolan.

Nedgår elevantalet under de kommande åren, kan det naturligtvis sägas, att en viss lättnad inträder med avseende på utrymmesförhållan-

N:o 71.
Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

dena i skolan. Dock måste man, även om lärjungarnas antal minskades med t. ex. ett hundratal, betrakta skolan såsom varande i sin art stor.

I samband med alternativ III bifogas en tablå över skolans utgifter och inkomster under senast förflutna räkenskapsår. *Bil. C.*

I samband med denna tablå må här erinras om att Västerås stads nuvarande årsanslag utgör:

dels 7,447 kronor, d. v. s. "hyran", motsvarande ränta å skolbyggnaden och tomten,

dels 1,650 kronor, utgörande efterskänkt årsränta å stadens lån till skolan av 30,000 kronor och

dels ett *kontant* årsbelopp på omkring 1,900 kronor såsom bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter.

Den i tablån angivna kapitalminskningen under sista räkenskapsåret har bl. a. orsakats av en ämneslärarinnorna beviljad löneförbättring — med retroaktiv verkan — i sin tur föranledd av löneförhöjningen för lärarinnorna vid stadens folkskolor; dessa båda lärarinnegruppers löner stå nämligen i paritet med varandra.

Näst anslaget från staten utgöra terminsavgifterna den viktigaste posten på skolans inkomstsida. Dessa avgifter äro onekligen mycket betungande för eleverna.

Det nu till Kommitterade avgivna yttrandet har velat visa önskvärdheten, ja, nödvändigheten av att i vår stad fortfarande finnes en för den kvinnliga ungdomens utbildning och fostran särskilt anpassad skola, antingen i den kommunala flickskolans eller den nuvarande flickskolans form.

En sak, som icke förut här omnämnts men som dock även är synnerligen betydelsefull, är frågan om de nitton i flickskolan nu anställda ordinarie lärarinnornas framtida ställning. Skulle en kommunal flickskola ej kunna här upprättas eller den nuvarande flickskolan ej kunna upprätthållas, gå dessa lärarinnor ett oblitt och i högsta grad oförtjänt öde till mötes.

Av denna framställning till Kommitterade synes även, att denna skolfråga, liksom så många andra viktiga bildnings- och kulturfrågor, ställa stora krav på kommunens budget, krav, som dock icke rimligen kunna avvisas.

Å styrelsens för Västerås högre elementarläroverk för flickor vägnar:

S. LANDTMANSON.

Ordförande.

Hjalmar Thyresson.

N:o 71.

Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

Bilaga A.

Förslag till utgifts- och inkomststat för kommunal flickskola med fristående 7- och 6-åriga lärokurser samt med teoretisk och praktisk linje.

Utgifter:

Lärarlöner:		
10 kvinnliga ord. ämneslärare à 2,800 kr.	28,000: —	
2 kvinnliga e. o. lärare à 2,600 kr.	5,200: —	
Ersättning för bostad och bränsle (10 à 1,385)	13,850: —	
Särskilt arvode åt rektor (kvinnl.)	1,000: —	
Timlärare i teoret. ämnen, 15 t. à 95 kr.	1,425: —	
Timlärare i teckning (22 t.), musik (9 t.), gymnastik (24 t.) à 85 kr.	4,675: —	
Timlärare i övriga prakt. ämnen (80 t. 80 kr.)	6,400: —	60,550: —
Övriga utgifter:		
Skolläkaren	400: —	
Bibliotekarien	150: —	
Vaktmästaren (utom bostad och bränsle)	2,500: —	
Inventarier, undervisnings- och förbrukningsmateriel, böcker	2,300: —	
Skolans andel i pensionsavgifter till lärare (appr.)	1,500: —	
Ränta å kommunens förskott å statsbidrag	275: —	
Underhåll av byggnader	1,500: —	
Renhållning, lyse, bränsle	9,500: —	
Övriga utgifter (pensioner, tryck, annonser, div.)	3,500: —	21,625: —
	Summa	82,175: —

Inkomster:

Statsbidrag:		
Grundanslag	34,400: —	
Arvode åt rektor	667: —	
För praktiska ämnen utom teckning, 80 t. à 75 kr.	6,000: —	41,067: —
Terminsavgifter:		
100 lärjungar à 100 kr. (50 kr. i terminen)	10,000: —	
100 lärjungar à 50 kr. (25 kr. i terminen)	5,000: —	
50 lärjungar ingen avgift	—: —	15,000: —
Kommunalt anslag utom fasta lokalkostnader, c:a 9,100		26,108: —
	Summa	82,175: —

Bilaga B. N:o 71.

Förslag till utgifts- och inkomststat för kommunal flickskola med förenad 7- och 6-årig lärokurs samt med teoretisk och praktisk linje (någon klass tänkes uppdelad i parallellavdelningar).

Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

Utgifter:		
Lärarlöner:		
7 kvinnliga ord. ämneslärare à 2,800	19,600: —	
1 kvinnlig ord. lärare à 2,600	2,600: —	
Ersättning för bostad och bränsle (7 à 1,385)	9,695: —	
Särskilt arvode åt rektor (kvinnlig)	1,000: —	
Timlärare i teoret. ämnen, 3 t. à 95	285: —	
Timlärare i teckning (13 t.), musik (7,5 t.), gymnastik (16 t.) à 85	3,102: 50	
Timlärare i övriga praktiska ämnen, 58 t. à 80	4,640: —	40,922: 50
Övriga utgifter:		
Skolläkaren	350: —	
Bibliotekarien	150: —	
Vaktmästaren (utom bostad och bränsle)	2,500: —	
Inventarier, undervisnings- och förbrukningsmateriel, böcker	2,000: —	
Skolans andel i pensionsavgifter till lärarne	1,500: —	
Ränta å kommunens förskott å statsbidrag	225: —	
Underhåll av byggnader	1,500: —	
Renhållning, lyse, bränsle	9,000: —	
Övriga utgifter (pensioner, tryck, annonser m. m.)	3,500: —	20,725: —
	S:ma	61,647: 50
Inkomster:		
Statsbidrag:		
Grundanslag	20,400: —	
Arvode åt rektor	667: —	
För praktiska ämnen utom teckning, 58 t. à 75:—	4,350: —	
För parallellavdelning av årsklass	2,800: —	28,217: —
Terminsavgifter:		
80 lärjungar à 100 kr. (50 kr. i terminen)	8,000: —	
70 lärjungar à 50 kr. (25 kr. i terminen)	3,500: —	
30 lärjungar ingen avgift	—: —	11,500: —
Kommunalt anslag utom fasta lokalkostnaden, c:a 9,100		21,930: 50
	S:ma	61,647: 50

N:o 71.

Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

Bilaga C.

Sammandrag av Västerås högre elementarläroverks för flickor utgifter och inkomster under senast förflutna räkenskapsåret (1/7 1929—30/6 1930).

Utgifter:		
Räntor å lån	1,650: —	
Avlöningar och arvoden	107,691: 37	
Fastighetens utskylder och underhåll	435: —	
Hyra för skollokal	7,447: —	
Inventarier	1,820: 96	
Materiel	1,240: 79	
Uppvärmning, belysning och renhållning	9,289: 98	
Pensionsavgifter och pensioner för lärarinnor	5,191: 88	
Diverse utgifter (skolköket, tryck, vikariats- och sjukkassebidrag m. m.)	6,965: 93	141,732: 91
	Summa kronor	141,732: 91
Inkomster:		
Räntor, hyror, avkomst av donationer	1,762: 07	
Anslag av staten	61,703: 88	
Anslag av landstinget	2,000: —	
Anslag av Västerås stad	12,247: 63	
Inskrivnings- och terminsavgifter	53,140: —	
Diverse inkomster	3,799: 51	
Kapitalminskning	7,079: 82	141,732: 91
	Summa kronor	141,732: 91

Avskrift.

Till Drätselkammaren i Västerås med begäran att skrivelsen, om den vinner kammarens godkännande, överlämnas till Rektorn m. m. Herr Samuel Landtmansson, Västerås.

Besvarande Eder skrivelse av den 7 dennes, däri Herrar Kommitterade för utredande av läroverkets byggnadsfråga begära viss utredning, så ber jag få anföra följande:

Det gamla läroverket har givits en byggnadstyp, som, arkitektoniskt sett, avser att göra det till en fullbordad enhet för sig och härav har helt

N:o 71.
Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

naturligt följt, att dess utvidgande tid efter annan måste ske efter ett visst paviljongsystem. Jag instämmer gärna i den åsikten, att ett sådant i längden lämnar mycket övrigt att önska, när behoven undan för undan ökas och bliva andra. För framtiden är därför en helt annan byggnadstyp medgivande större anpasslighet att förorda, helst ett lamellartat komplex så förlagt, att dess huvudaxel ligger i norr och söder, så att salar kunna grupperas åt öster och väster på ömse sidor om en centralkorridor, gärna utbildad till en s. k. ljusgård, dock lämpligen ej genomlöpande mer än trenne, helst tvenne våningar. En sådan byggnadstyp är i övrigt den billigaste och kan i viss mån anses representerad av exempelvis Norra Latinläroverket i Stockholm. Huset bör vara utfört i eldsäker konstruktion med bjälklag av armerad betong, exempelvis såsom vid Centrallasarettet här i Västerås.

Ett förslag till påbyggnad av nuvarande läroverkets huvudbyggnad har på sin tid uppgjorts av Arkitekt Erik Hahr och kan han säkerligen därom lämna närmare upplysningar; ritningarna i fråga äro ej för mig disponibla i annan mån, än att en fasadritning finnes i stadens arkiv. Men ifrågavarande huvudbyggnad är av gammaldags konstruktion med träbjälklag och kan därför efter en påbyggnad knappast anses fylla de enklaste fordringar på eldsäkerhet. En tillbyggnad eller sammanbyggnad med annexen är icke ekonomiskt utförbar och nuvarande samlingssalens läge gör dess utvidgande så gott som omöjligt, då härför bland annat måste fordras en helt ny ingång. En samlingssal förlagd till eventuellt påbygd takvåning måste medföra avsevärda olägenheter och risker.

Jag instämmer i Rektor Landtmansons förslag att efter lämplig omorganisation bereda flickorna i Västerås tillfälle att i ett elementarläroverk för flickor, förlagt till flickskolans nuvarande lokaler, vinna realskolebildning och avlägga realexamen utan att behöva erlägga högre avgifter än vid statsläroverket just därför, att det, i det skick läroverkets byggnader nu äro, måste sägas vara så gott som omöjligt att utöka dem, skall en större utökning dock ske, anser jag att en fullständig nybyggnad är den enda, byggnadstekniskt sett, framkomliga vägen. Möjligen kunde läroverkets nuvarande lokaler i samband med en nybyggnad disponeras för något helt annat ändamål, såsom församlingshus, för stadens expeditioner eller något liknande, men det torde vara utanför ramen för detta mitt yttrande att närmare ingå på den frågan.

Beträffande kostnaden för nya lokaler, så torde man kunna utgå från, att en ny gymnastiklokal för flickor kräver ett belopp av 175,000 kronor, en samlingssal, möjligen byggd i samband med denna, ungefär enahanda belopp, eller något mindre, beroende på markens grundförhållanden. Klass-

N:o 71.
Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

rummen böra kosta 30,000 à 40,000 kr. per styck, beroende på byggnadens storlek, läge och anordnande. Ett fullständigt nytt läroverk är sålunda en miljonaffär, men någon exakt kostnadsuppgift kan ej lämnas förrän platsen för komplexet bestämts och åtminstone skissritningar föreligga.

Så mycket synes mig dock vara tydligt, som att staden redan nu bör tillförsäkra sig tomten norr om nuvarande botaniska trädgården och helst utnyttja denna genom förläggande av Östra Kyrkogatan emellan Skolgatan och Domkyrkoesplanaden i samband varmed stadsplanen bör ändras så, att denna drages fram söder om Domkyrkan. Skulle något sådant kunna komma att framdeles beslutas, bör denna stadens avsikt dock ej i förtid givas offentlighet.

Västerås den 10 april 1931.

GÖSTA SMITT.

Rätt avskrivet intyga:

Greta Boëthius. *Emelie Bergström.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti nådigt brev den 27 juni 1930 har Konungens befallningshavande anbefallts att från Stadsfullmäktige i Västerås inhämta och till Kungl. Maj:t överlämna yttrande utvisande huruvida och i sådant fall från vilken tid Västerås stad åtager sig de av riksdagen föreskrivna villkoren för ombildning av högre allmänna läroverket där i staden till högre samläroverk.

Med anledning härav får Konungens befallningshavande anmoda Stadsfullmäktige att avgiva och till Konungens befallningshavande inkomma med yttrande i nu angivna hänseende.

Västerås slott i landskansliet den 21 juli 1930.

På Länsstyrelsens vägnar:

C. G. IHRFORS. DAVID WILÉN.

GUSTAF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes Konung.

N:o 71.
Ang. ombildning av högre allm. läroverket till samläroverk.

Vår ynnest och nådiga benägenhet med Gud Allsmäktig!

I skrivelse den 11 juni 1930, n:r 389, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa i samband med 1927 års skolreform stående frågor m. m. jämte åtskilliga i ämnet väckta motioner, har riksdagen anmält, att riksdagen

I. *beträffande de allmänna läroverken:*

A. upprättande och ombildning av läroverk:
beslutat:

— — — — — — — — — — — — — — — — —

b) i avseende å allmänna läroverk för gossar och samläroverk:

— — — — — — — — — — — — — — — — —

3. att det högre allmänna läroverket i vardera av städerna Lund och Västerås skall, från och med den tid, Kungl. Maj:t bestämmer, ombildas till högre samläroverk, under villkor, att vederbörande kommun åtager sig att tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler ävensom bostad eller hyresersättning åt rektor;

— — — — — — — — — — — — — — — — —

Kungl. Maj:t meddelar i förevarande ärende följande beslut:

— — — — — — — — — — — — — — — — —

4. Kungl. Maj:t anbefaller vederbörande länsstyrelser att från Stadsfullmäktige i en var av städerna Lund och Västerås inhämta och till Kungl. Maj:t överlämna yttranden, huruvida och i sådant fall från vilken tid vederbörande kommun åtager sig de av riksdagen föreskrivna villkoren för ombildning av de högre allmänna läroverken i nämnda städer till högre samläroverk.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

Detta meddelas vederbörande till efterrättelse samt skolöverstyrelsen tillika för vederbörande läroanstalters underrättande.

Stockholms slott den 27 juni 1930.

GUSTAF.

(Ecklesiastikdepartementet). *Sam. Stadener.*

Västerås Central-Tryckeri 1931

N:o 72.

Drätselkammarens skrivelse ang. trafikanordningar i hörnet av Köpmangatan och Stora gatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 29 november 1928 beslöto Stadsfullmäktige vid behandling av en framställning från Magistraten och Drätselkammaren om anläggande av en refuge vid hörnet av Köpmangatan och Stora gatan återremittera ärendet till Drätselkammaren för förnyad utredning.

Sedan efter åtskilligt övervägande inom Drätselkammaren framställts ett nytt förslag för trafikanordningarne i detta gatukors, avseende anläggandet av två trafikskiljare med belysningsanordningar, förlagda den ena i Stora gatan väster om hörnet och den andra i Köpmangatan söder om detsamma, varvid ansetts, att om en sådan anordning komme till stånd, trafikkonstapelsposten i gatukrysset kunde indragas, har Drätselkammaren överlämnat detta förslag, vilket Drätselkammaren för sin del fann tillfredsställande, till Magistraten för prövning och övervägande.

Magistraten har därefter i skrivelse till Drätselkammaren meddelat, att Magistraten ansett sig kunna godkänna förslaget under villkor att samtliga trottoarhörn vid gatukorset avskures i och för vinnande av ökat utrymme för körtrafiken.

Ett härefter uppgjort kostnadsförslag, medtagande de av Magistraten förordade trottoaravskärningarne, visar, att kostnaden för den nu föreslagna anordningen beräknas uppgå till 3,100 kronor.

På grund av det anförda får Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförande av två trafikskiljare med belysningsanordningar m. fl. åtgärder för tillgodoseende av trafiken i hörnet av Köpmangatan och Stora gatan anvisa ett belopp av förslagsvis 3,100 kronor att utgå

N:o 72.
Ang. trafikändringar i hörnet av Köpmangatan och Stora gatan.

av det i innevarande års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 1 oktober 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan Drätselkammaren medelst överlämnande av utdrag av sitt protokoll för den 15 januari 1931 § 39 givit förslag till anläggning av en så kallad refuge med tillhörande anordning i hörnet av Köpmangatan och Stora gatan har Magistraten tagit förslaget under övervägande.

Magistraten har ansett sig kunna godkänna förslaget under villkor dock att samtliga mot korsningen liggande trottoirhörn vinkelskäras för att därigenom öka utrymmet i korsningen.

Västerås rådhus den 10 september 1931.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

H. Cronholm.

Utdrag av protokoll, hållet vid Drätselkammarens i Västerås sammanträde den 15 januari 1931.

§ 39.

Genom beslut den 29 november 1928 hade Stadsfullmäktige till Drätselkammaren för ytterligare utredning återremitterat av Drätselkammaren framlagt förslag angående anläggning av en s. k. refuge med tillhörande anordning i hörnet av Köpmangatan och Stora gatan samt att härför anvisa ett anslag å 2,000 kronor.

I anlednnig av denna återremiss hade Drätselkammaren genom beslut antecknat under § 502 i protokollet för den 6 december 1928 tillsatt en kommitté bestående av herrar vice ordföranden och byggnadschefen med uppdrag att i samråd med Magistraten och representant för trafikanterna inkomma med förslag i ärendet.

N:o 72.
Ang. trafikändringar i hörnet av Köpmangatan och Stora gatan.

I ärendet anmälde nu herr Bäckman att hållna överläggningar ännu icke lett till ett bestämt förslag. I anslutning härtill föreslog nu byggnadschefen såsom ett alternativt försök med anordnandet av tvenne trafikskiljare med belysningsanordning, förlagda den ena i Stora gatan något väster om den därstädes nu befintliga refugen och den andra i Köpmangatan söder om korsningen med Stora gatan och ungefär mitt för tomten N:o 107 södra kvarteret, allt på sätt framginge av till förslaget hörande skissritning. Förslagets genomförande skulle medge indragning av trafikkonstapeln i hörnet.

Drätselkammaren beslöt hänskjuta detta förslag till Magistratens prövning och övervägande under uttalande att Drätselkammaren ansåge detsamma på ett lyckligt sätt lösa trafiksvårigheterna i gatukrysset.

Som ovan.

In fidem:
RAGNAR TENOW.

N:o 73.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av ecklesiastika jordar inom norra kvarteret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På framställning av Västerås stad medgav Kungl. Maj:t den 31 december 1923, att den del av ett till kyrkoherdebostället i Västerås hörande jordområde, benämnt "Domprostens kålgård" eller N:o 68 a i norra kvarteret, som enligt gällande stadsplan skulle ingå i byggnadskvarter, finge till staden försäljas, därvid köpeskillingen skulle bestämmas av gode män, dock lägst efter ett pris av fem kronor pr kvm.

Beträffande återstående del av samma lönejord samt ett mindre, närbeläget jordområde, utgörande del av tomten N:o 119 norra kvarteret och anslaget på lön åt domkyrkosysslomannen, hänvisade Kungl. Maj:t, med avslag å stadens framställning om underhandsköp därav, staden att genom expropriation förvärva dessa jordområden.

Sedan gode män i föreskriven ordning tillsatts för saluvärdering av förstberörda jordareal samt dessa uppskattat densamma efter ett pris av fem kronor 50 öre pr kvm., beslöto Stadsfullmäktige den 27 maj 1926 på förslag av Drätselkammaren, som ansåg det åsatta priset för högt och

N:o 73. *Ang. inköp av ecklesiajordar inom norra kvarteret.*

som fann utvägen att nödgas anlita olika förfaranden för förvärv av de särskilda och obetydliga jorddelar, varom här vore fråga, mindre tilltalande och onödigt besvärande, att återkalla den hos Kungl. Maj:t gjorda framställningen.

Ehuru staden icke mera nu än för fem år sedan har något egentligt behov att förvärva de delar av ifrågavarande jordar, som ingå i kvarter, och ett omedelbart förvärv av dem till de delar de ingå i gatumark icke heller är nödigt, anser Drätselkammaren det kunna vara ett visst intresse för staden, såsom ägare av en del av den övriga tomtmarken i samma kvarter, och jämväl ur den synpunkten att det synes ligga närmare till hands för stadens kommunala förvaltning att efter nödig tomtreglering försälja tomtmarken till enskilda än om sådant skulle ske genom de ecklesiastika myndigheternas försorg, att ännu en gång söka förvärva ifrågavarande jordar, därest köp kan avslutas på för staden antagliga villkor.

På grund härav får Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att uppdraga åt Drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra framställning om förvärv åt staden av domprostens lönejord N:o 68 å norra kvarteret samt den såsom lönejord åt domkyrkosysslomannen anslagna delen av N:o 119 norra kvarteret, allt inom Västerås stad.

Västerås den 1 oktober 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 74.

Drätselkammarens skrivelse ang. konvertering av 1916 års obligationslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 1 januari 1916 upplade Drätselkammaren jämlikt Stadsfullmäktiges bemyndigande och Kungl. Maj:ts den 8 oktober 1915 meddelade till-

N:o 74.
Ang. konvertering av 1916 års obligationslån.

stånd ett 5 procentigt obligationslån å 1,095,000 kronor att återbetalas inom 40 år från lånets utgivningsdag. Vid lånets utgivande förbehöll Drätselkammaren staden rätt att efter 10 år konvertera lånet antingen genom amorteringens påskyndande eller lånets inlösande på en gång. Med begagnande av den staden sålunda förbehållna rätten har Drätselkammaren under förra hälften av innevarande år på grund av det då förmånliga ränteläget uppsagt den vid innevarande års utgång utelöpande oamorterade obligationsstocken till inlösen och samtidigt träffat avtal med annan långivare att lämna staden ett 4 1/2 procent-lån mot revers å den vid nästkommande årsskifte kvarstående låneskulden, 881,000 kronor, att amorteras under den tid av 24 år, som återstår av obligationslånets löpetid.

Som emellertid Stadsfullmäktiges beslut om ifrågavarande låns upptagande och Kungl. Maj:ts tillstånd därtill endast avser ett obligationslån, har Drätselkammaren hos Kungl. Maj:t anhållit om tillstånd för staden att utbyta den återstående delen av obligationslånet mot ett reverslån att amorteras under loppet av 24 år.

Drätselkammaren får därför hemställa hos Stadsfullmäktige, att Stadsfullmäktige måtte besluta

> att, med godkännande av ovan omförmälda av Drätselkammaren vidtagna åtgärder, bemyndiga Drätselkammaren att på de villkor, Drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, för stadens räkning upptaga ett reverslån å 881,000 kronor för inlösen av vid nästkommande årsskifte utelöpande för amortering ej utlottade obligationer tillhörande stadens lån av år 1916.

Västerås den 1 oktober 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 75.

Drätselkammarens skrivelse ang. igångsättande av reservarbeten för arbetslösa.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av Stadsfullmäktige den 26 februari innevarande år bemyndigades Drätselkammaren att efter behov och för motverkande av arbetslösheten i staden igångsätta reservarbeten, till vilka arbeten skulle efter närmare angivet sätt för uttagningen hänvisas arbetslösa familjeförsörjare. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 12 1931).

På grund av detta bemyndigande har Drätselkammaren i hittills av årstiden och behovet påkallad mindre omfattning låtit igångsätta dylika arbeten, för att nämna exempel rätning av Persbobäcken och arbeten med iordningställande för större grustägt av stadens grusförekomst vid Malma.

Som emellertid den nuvarande situationen på arbetsmarknaden är sådan, att under instundande vinter arbetslösheten kommer att öka och, efter alla tecken att döma, bliva större än under de närmast föregående åren, har Drätselkammaren efter framställning av Stadsfullmäktiges arbetslöshetskommitté ingående behandlat frågan om igångsättande av ytterligare reservarbeten. För att tillvarataga alla möjligheter att omedelbart efter sedan utredningen rörande de arbeten, som Drätselkammarn ansett lämpliga som reservarbeten, föreligger, kunna allt efter föreliggande behov igångsätta något eller några av dessa, vill Drätselkammaren redan nu få frågan om medelsanskaffningen avgjord såsom förhandsåtgärd, i vilket avseende Drätselkammaren ifrågasätter, att Stadsfullmäktige ville förskottsvis ställa till Drätselkammarens förfogande anslag för dessa arbeten. Sedermera och i samband med beslut om sättet för detta anslags slutliga gäldande kan lämpligen en redogörelse för anslagets användning avgivas. Drätselkammaren beräknar, att för gäldandet av kostnader för hittills utförda och närmast förestående reservarbeten skulle behövas ett anslag å intill 50,000 kronor.

Drätselkammaren hemställer alltså,

att Stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa åt Drätselkammaren ett anslag å högst 50,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas, på sätt Stadsfullmäktige efter för-

N:o 75.
Ang. igångsättande av reservarbeten för arbetslösa.

slag av Drätselkammaren framdeles kunna komma att besluta.

Västerås den 15 oktober 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Under större delen av sommaren hava arbeten med rätning av Persbobäcken pågått såsom reservarbeten. På grund av att det för dessa arbeten avsedda anslaget förbrukats hava arbetena, oaktat att ännu en del rätningar återstå, nedlagts. Vid ifrågavarande arbete har en arbetarstyrka på 16 arbetslösa varit anställd — 2 lag med 8 man i varje lag turande med varandra i 14-dagars pass.

Arbetsutskottet får härmed äran hemställa, att Drätselkammaren ville utverka medel för bestridande av kostnaderna för ifrågavarande arbetes fortsättande och får såsom skäl härför anföra, att arbetstillfällena i öppna marknaden synas vara mycket begränsade.

Vidare anser sig arbetsutskottet böra påpeka, att efter allt att döma man tyvärr torde få förvänta, att arbetslösheten under instundande vinter kommer att få större omfattning än vad under de senaste åren varit fallet.

I anledning därav får Arbetsutskottet ävenledes hemställa,

att Drätselkammaren ville förbereda reservarbeten till den kommande vintern och får Arbetsutskottet i förevarande fall peka på den sedan flera år tillbaka ifrågasatta omläggningen av Kopparbergsvägen.

Västerås den 5 oktober 1931.

För Arbetslöshetskommitténs Arbetsutskott:
E. EDV. KARLSSON.
Eric Plantin.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Framställning beträffande åtgärder till lindrande av arbestlösheten i staden.

Sistlidna år gjorde undertecknad organisation en hemställan till Drätselkammaren om åtgärder för lindrandet av den stora arbetslöshet, som

N:o 75. *Ang. igångsättande av reservarbeten för arbetslösa.*

då rådde bland stadens arbetarbefolkning, en hemställan som till sitt syfte sammanföll med motion i Stadsfullmäktige, och som även av Drätselkammaren beaktades.

Innevarande år är en sådan hemställan än mer av omständigheterna föranledd, då ju den allmänna världskrisen på oväntat hårt sätt drabbat vårt land och följderna härav så tydligt göra sig påminta i vår stad. Den stundande vintern torde föra med sig en arbetslöshet av större mått än vi på länge erfarit. Redan sommaren och än mer hösten har uppvisat en ständig ökning av de arbetslösas antal. Visserligen ha byggnadsfacken haft en dylika förhållanden anmärkningsvärt god säsong, som den vackra hösten lyckligtvis förlängt, men arbetslösheten har drabbat den del av stadens arbetarbefolkning, som utgör dess flertal, nämligen metallarbetarna. Bland dessa, som till ett antal av 3,200 äro organiserade i Svenska Metallarbetarförbundets avd. 20, voro sålunda vid senaste månadsskiftet icke mindre än 363 anmälda arbetslösa, visserligen icke alla helt arbetslösa; men tendensen visar ökning i den riktnnigen. Man har alltså all grund att befara, att den kommande vintern blir ovanligt svår och ger fullt fog för vår framställning till Drätselkammaren att så snart görligt är pröva möjligheterna av åtgärder för hjälp åt dessa oförvållat arbetslösa, antingen i form av understöd eller igångsättandet av reservarbeten, vilket senare ju ur alla synpunkter vore det bästa.

Bland dylika arbeten, som F. C. O:s styrelse diskuterat som lämpliga att föreslå till D. K:s prövning kan här följande nämnas: rätning och breddning av Kopparbergsvägen; omläggning av bron över Svartån vid Skerikesvägen; iordningställande av infartsvägen till Metallverkens bostäder å Sandgärdet.

I förhoppning att denna vår hemställan skall av D. K. beaktas förklara vi oss villiga att vid anfordran inkomma med ytterligare uppgifter, som för frågans behandling kunna anses önskliga.

Västerås den 9 oktober 1931.

För Västerås Fackliga Centralorganisation:

C. G. PETTERSSON.
Ordf.

G. HIRDMAN.
Sekr.

N:o 76.

Drätselkammarens skrivelse ang. tillbyggnad av omnibustrafikstationen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Arrendatorn av busstationen vid Munkgatan har i skrivelse till Drätselkammaren under åberopande av ökad rörelse vid stationen anhållit att få denna utvidgad genom en tillbyggnad och en påbyggnad. Den förra skulle inrymma lokaler för kaférörelse och därigenom tillgodose den resande allmänhetens behov av att på stationen kunna intaga förtäring och den senare en bostadslägenhet, som med hänsyn till önskemålet att bättre kunna övervaka rörelsen vid stationen skulle upplåtas åt arrendatorn.

En i anledning av denna framställning företagen utredning av kostnaderna för stationens utvidgning har föranlett Drätselkammaren att låta frågan om en påbyggnad falla och frågan om en tillbyggnad, vilken kan anses önskvärd på grund av att utrymmena för närvarande särskilt för bagageförvaringen äro knappa, vara beroende av vilken tilläggshyra arrendatorn voro villig betala. Sedan denne förklarat sig vilja betala en årlig tilläggshyra å 10 % av kostnaden för tillbyggnaden, som beräknats till 19,800 kronor — nu utgående hyra är 3,100 kronor per år — har Drätselkammaren icke ansett sig böra motsätta sig en tillbyggnad tilltagen så, att den även skulle inrymma lokaler för kaférörelse.

Med överlämnande av ritning till tillbyggnaden samt beräkning av kostnaden för denna föreslår Drätselkammaren,

att Stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa ett anslag å 20,000 kronor att under förutsättning att kontrakt dessförinnan uppgöres med arrendatorn av busstationen om en årlig tilläggshyra å 2,000 kronor, användas för stationens utökning med en tillbyggnad enligt ritningen att förskotteras av tillgängliga medel för att sedermera gäldas av årshyrorna för stationen.

Västerås den 15 oktober 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 76.

Ang. tillbyggnad av omnibustrafikstationen.

Till Drätselkammaren, Västerås.

Då det visat sig av behovet påkallat att i kombination med härvarande busstation ha tillgång av lokal för fullständig kaférörelse, får jag härmed göra en vördsam hemställan att Drätselkammaren ville gå i författning om en tillbyggnad inåt gården, för nämnda ändamål.

Likaledes hemställer jag vördsammast att Drätselkammaren måtte besluta en utredning om påbyggnad av stationen i syfte att erhålla bostadslägenhet.

Då jag tillträdde arrendet av busstationen räknade jag inkomst på bl. a. bensinförsäljning. Som känt fick jag en allt annat än önskvärd konkurrent mitt emot mig, som givetvis blev till missräkning i detta avseende.

Under den tid jag nu stått för rusthållet av busstation, har som sagt behovet av ett fullständigt kafé gjort sig gällande. Folket vill ha kaffe, mjölk och smörgåsar, då de kommer från resan eller också under den tid de vänta på busslägenhet. De gå för den skull upp i staden och sitter då på kaféerna till tiden är inne för resan hem. Likaså chaufförerna måste gå upp i stan för att få något till livs. Det uttalas från alla håll behovet av en anordning så att kaffe, mjölk, smörgåsar o. dyl. kan erhållas. Det är uppenbart att nämnda kafé skulle bli vinstgivande och är jag därför beredd att erlägga skälig hyra eller arrende.

Vad bostaden beträffar ligger det i öppen dag, förmånen att få bo på samma plats där man har sin rörelse, i detta fall synnerligast.

Här har man att räkna med samma grund och samma ledningar både för lyse, värme, vatten och v. c. Då därtill kommer att bostadslägenheter inte finnes i överflöd och kostnaden för omändringen i detta fall skulle bli fullt räntebärande, finnes flera omständigheter som tala för att en ombyggnad måtte komma till stånd.

Västerås den 19 april 1930.

Vördsamt

S. SVENSSON.

N:o 77.

Drätselkammarens skrivelse ang. breddning av Stora gatan i Oxbacken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

En av de av behovet mest påkallade gatureglerингarne i staden är genomförandet av breddningen av Stora gatan genom Oxbacken enligt gällande stadsplan.

De hinder, som hittills härför förelegat bestående uti att en av fastigheterna utefter gatudelens södra sida tomten N:o 64 västra kvarteret icke varit i stadens ägo samt uti svårigheten, att på grund av rådande bostadsbrist få fastigheterna utrymda av hyresgästerna, äro numera, sedan staden nyligen förvärvat nyssnämnda fastighet och bostadsbristen lättat, undanröjda. Tiden för förverkligandet av det länge närda önskemålet att få gatan vidgad, är alltså omsider inne.

Såsom en förberedande åtgärd härför har Drätselkammaren med undantag för husen å fastigheten N:o 84 västra kvarteret försålt husen å övriga fastigheter med skyldighet för köparen att hava dessa bortförda senast den 15 nästkommande november.

Drätselkammarens avsikt är att omedelbart därefter låta igångsätta arbetet med gatubreddningen. Kostnaden härför har av stadens byggnadschef beräknats till 50,000 kronor, och skulle utöver köpeskillingen för husen, uppgående till omkring 2,000 kronor, som äro tillgängliga för denna kostnad, för arbetet ytterligare erfordras ett särskilt anslag å 48,000 kronor.

Drätselkammaren hemställer,

att Stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa ett anslag å detta belopp att förskotteras av tillgängliga medel för att sedermera slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren i samband med fastställelse av stadens budget för nästkommande år kunna komma att besluta.

Västerås den 15 oktober 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 78.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av varmvattenberedare i högre allmänna läroverkets byggnader.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Det varmvatten, som åtgår för olika ändamål inom Högre allmänna läroverkets byggnader, uttages för närvarande genom kranar, anbragta å värmeledningsrören inom de olika byggnaderna. Härigenom äventyras emellertid beståndet av dessa ledningar genom det vacuum, som genom uttaget kan uppstå, samt kalkbildning i rören, samtidigt varmed värmeledningens effektivitet givetvis minskas. I anledning härav har rektorn vid läroverket ifrågasatt annan anordning för tillhandahållande av varmvatten och skulle denna bestå uti anskaffning av särskilda varmvattenberedare i de olika huvudbyggnaderna. Enligt en av Västerås Rörlednings A.-Bol. avgiven offert, som här bilägges och som närmare anger utförandets tekniska detaljer, skulle kostnaden härför uppgå till 4,000 kronor, vartill skulle komma utgifter för håltagning och efterlagning samt målning med 500 kronor.

Drätselkammaren, som anser denna anordning ändamålsenlig och behövlig, hemställer,

att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 4,500 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta förslagsanslaget för anskaffning av varmvattenberedare i Högre allmänna läroverkets huvudbyggnader.

Västerås den 15 oktober 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Västerås Central-Tryckeri 1931

N:o 79.

Drätselkammarens skrivelse ang. byte av mark för utläggning av Eriksgatans fortsättning och reglering av invidliggande områden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt förslag till reglering av stadsägan N:o 100, ingående i den mark som tillhört Änkefru Caroline Hygrell, skall Eriksgatan utläggas väster om Västmannagatan i annan sträckning än som förut varit ifrågasatt.

Härigenom kan mark, som staden förut förvärvat av Änkefru Hygrell för gata, utnyttjas som tomtmark inom ett kvarter, beläget norr om Eriksgatan och som utom denna mark till återstående del utgöres av det s. k. Bellewueområdet. Vid det förhållande, att Änkefru Hygrell enligt köpe- och bytesavtal den 11 juni 1913 dels till staden överlämnat 225 kvm. till en öppen plats intill Västmannagatan, som enligt den nya regleringen skulle ingå i förenämnda kvarter, dels ock ersatt staden värdet av gatumark för Eriksgatan i den gamla sträckningen till en areal av 457 kvm. och härutöver nu av Fridnäsområdet skulle förvärvas 140 kvm., som jämväl skulle ingå i samma kvarter, har ifrågasatts, att Änkefru Hygrell skulle erhålla vederlag härför genom överlåtelse av staden tillhörig mark ingående i den sydvästra hörntomten i meranämnda kvarter med i det närmaste lika areal eller 830 kvm. Något ytterligare vederlag skulle alltså icke ifrågakomma.

Med överlämnande av karta angivande detaljerna i regleringen, anhåller Drätselkammaren om bemyndigande att på de villkor i övrigt, som kunna vara för staden antagliga, genomföra ifrågavarande markbyte.

Västerås den 12 november 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 80.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av ett markområde invid Djuphamnsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning därav att köpare finnes till ett staden tillhörigt markområde i areal omkring 120 kvm. och beläget emellan vägen till djuphamnen och stadsägan N:o 124, hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till pris och under villkor, som kunna befinnas för staden antagliga, försälja området ifråga.

Västerås den 12 november 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 81.

Drätselkammarens skrivelse ang. asfaltbeläggning å en del av Allégatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I sitt yttrande till förslag till stadens budget för år 1931 ifrågasatte beredningsutskottet lämpligheten av, att Drätselkmamaren läte pröva annan permanent beläggning å gator och vägar än den gängse stensättningen.

I anledning därav, att större gatu- och vägarbeten av Drätselkammaren kommer att föreslås till utförande i samband med framläggande av förslag till stadens utgiftssatt för nästa år och att ett tillfälle nu yppats att få asfaltbeläggning såsom gatumaterial prövat — en firma i denna bransch har i dagarne utfört ett större asfaltbeläggningsarbete för ett härvarande bolags räkning — har Drätselkammaren ansett tillfället böra tillvaratagas allra helst en förmånlig uppgörelse med firman angående dylikt

N:o 81.
Ang. asfaltsbeläggning å en del av Allégatan.

gatuarbetes utförande preliminärt kunnat träffas och därför redan låtit firman asfaltbelägga körbanan i Allégatan mellan Stora gatan och Timmermansgatan. Det har emellertid synts Drätselkammaren lämpligt att få hela sträckningen av Allégatan emellan Stora gatan och Kopparbergsvägen belagd i ett sammanhang, varför Drätselkammaren nu underställer Stadsfullmäktige förslag härom.

Kostnaden för arbetet i sin helhet, avseende omkring 400 meters körbana efter ett pris av 5 kronor pr kvm., har beräknats till 13,500 kronor.

Med överlämnande av kostnadsberäkningen föreslår Drätselkammaren alltså,

att Stadsfullmäktige ville för arbetets utförande anvisa ett häremot svarande anslag att utgå av i årets budget avsatt anslag för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 12 november 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 82.

Beredningsutskottets yttrande ang. inrättande av ett nytt apotek i staden och belägenheten av detsamma.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 24 september innevarande år hava Stadsfullmäktige för yttrande till Beredningsutskottet överlämnat en utredning i uppkommen fråga angående inrättande av ett nytt apotek i staden, och får Beredningsutskottet nu i detta ärende anföra följande.

Även om ej något så markerat behov av inrättande av ett nytt apotek härstädes, att dess tillgodoseende är en trängande angelägenhet, för närvarande föreligger, synes dock stadens storlek i folkmängdshänseende, dess tillväxt framför allt i utkanterna och väntade än ytterligare utveckling göra tillkomsten av ett sådant önskvärd. Då nu föreliggande förslag härom synes all anledning föreligga, att staden icke ställer sig avvisande

N:o 82. *Ang. inrättande av ett nytt apotek i staden och belägenheten av detsamma.*

härtill — genom förslagets genomförande underlättas för allmänheten åtkomsten av läkemedel samtidigt som det ej kan vara för staden likgiltigt i skatteavseende att en ny rörelse uppstår.

Vad förläggningen av detta nya apotek inom staden angår är Beredningsutskottet av den uppfattningen, att det nuvarande läget av stadens två apotek inom stadens centrum och på relativt kort avstånd sinsemellan medför svårigheter att välja förläggningsområde för ett nytt apotek på sådant sätt att ej någon del av staden därvid blir missgynnad. Förlägges det enligt Hälsovårdsnämndens förslag till stadens västra delar bli de östra stadsdelarne med sin täta bebyggelse åsidosatta och vice versa. Rationellast vore om i samband med inrättande av ett nytt apotek kunde genomföras en förflyttning av ett av de andra apoteken och närmast då apoteket Hjorten öster ut efter Stora gatan till i närheten av exempelvis gatukrysset vid Allégatan. Som det icke synes vara uteslutet att i samband med snart förestående byte av innehavare av apoteket Hjorten en sådan förflyttning blir genomförbar, har Beredningsutskottet ansett Stadsfullmäktige böra uttala ett önskemål, att möjligheten härav blir föremål för en närmare undersökning av vederbörande myndigheter.

Enligt sin förut angivna mening får Beredningsutskottet föreslå,

att Stadsfullmäktige ville förklara sig icke hava något att erinra emot inrättandet av ett nytt apotek i staden med förläggningsområde i överensstämmelse med vad Hälsovårdsnämnden föreslagit, samt att Stadsfullmäktige därvid tillika ville uttala såsom önskemål, att vederbörande myndighet ville närmare undersöka möjligheten av annan förläggning av apoteket Hjorten längre öster ut utefter Stora gatan.

Västerås den 18 november 1931.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Konungens befallningshavande i Västmanlands län.

Sedan Magistraten i Västerås i anledning av Kungl. Medicinalstyrelsens skrivelse den 23 april 1931 till länsstyrelsen i Västmanlands län genom resolution den 8 juni innevarande år anmodat Hälsovårdsnämnden

N:o 82.
Ang. inrättande av ett nytt apotek i staden och belägenheten av detsamma.

i Västerås att avgiva yttrande angående behovet av ett nytt apotek i staden och, om sådant behov skulle anses föreligga, angående lämpligt förläggningsområde för apoteket, får Hälsovårdsnämnden i sådant avseende anföra.

Beträffande först behovet av ett nytt, självständigt apotek i staden, vars inrättande föreslagits av särskilda sakkunniga inom Medicinalstyrelsen, så får Hälsovårdsnämnden förklara, att Nämnden icke anser, att något verkligt behov härav föreligger.

Nämnden har dock intet att erinra, därest Kungl. Medicinalstyrelsen skulle biträda det av dess sakkunniga framlagda förslaget.

Oaktat nämndens förklaring, att verkligt behov icke föreligger av ett nytt självständigt apotek här i staden, har nämnden, med hänsyn till vad nämnden sist anfört, ansett det vara på sin plats, att nämnden dock yttrar sig angående lämpligt förläggningsområde för eventuellt nytt apotek.

Vid bedömande av denna fråga torde befolkningstätheten inom stadens olika delar spela en icke oväsentlig roll. Som underlag för bedömning i detta hänseende har legat bilagda karta över befolkningstätheten i staden, vilken karta torde i stort sett kunna sägas icke hava undergått annan förändring med åren, än att tätheten ökats väster och öster ut samt att genom avslutad och pågående bebyggelse ganska stark befolkningstäthet uppstått och kommer att uppstå inom kvarteren Hubert, Gösta och Gunvald.

Åsikterna rörande lämpligt förläggningsområde för apoteket hava inom nämnden varit ganska delade. Sålunda har förfäktats ett förslag, att apoteket skulle förläggas inom ett område begränsat i väster och söder av Kristiansborgsallén, Knutsgatan, Kopparbergsvägen, Östermalmsgatan, Östra Ringvägen och Pilgatan.

Ett andra förslag har innefattat, att apoteket skulle förläggas i trakten av Floragatans korsning med Stora gatan.

Ett tredje förslag — som ock av nämndens majoritet biträtts — innehåller att såsom förläggnnigsområde för ett event. nytt apotek skulle föreslås ett område, som begränsas av Kristinagatan i norr, Västmannagatan i väster, Gustafsgatan i söder och Hållgatan i öster, sålunda mer vidsträckt än det omnämnda andra förslaget.

Befolkningstäthetssiffrorna hava vid nämndens bedömande givetvis tillmätts betydelse, även i det hänseendet, att förläggningsområdet valts så, att ett inom detsamma förlagt apotek bör kunna undgå att bliva ett s. k. understödsapotek.

Hälsovårdsnämnden får sålunda, därest Kungl. Medicinalstyrelsen skulle besluta om inrättande av ett nytt självständigt apotek inom staden

N:o 82.
Ang. inrättande av ett nytt apotek i staden och belägenheten av detsamma.

såsom förläggningsområde för ett sådant apotek föreslå ett område, som begränsas av Kristinagatan i norr, Västmannagatan i Väster, Gustafsgatan i söder och Hållgatan i öster.

Mot detta Hälsovårdsnämndens beslut hava reservationer anförts av Hälsovårdsnämndens ordförande, 1:ste stadsläkaren C. Thunström, som för sin del yrkat, att Hälsovårdsnämnden skulle biträda det uttalande, som han i skrivelse till Magistraten i Västerås den 1 juni 1931 under punkt 2 framfört samt av ledamoten av Hälsovårdsnämnden, apotekaren Otto Oest, som för sin del reserverat sig under avgivande av följande skriftliga reservation:

"Mot Hälsovårdsnämndens beslut att såsom förläggningsområde för ett nytt apotek föreslå ett område, som begränsas av Kristinagatan i norr, Västmannagatan i väster, Gustafsgatan i söder och Hållgatan i öster får jag härmed anföra min reservation under yrkande, att Hälsovårdsnämnden måtte besluta, att såsom förläggningsområde för ett nytt apotek föreslå ett område, som begränsas i väster och söder av Kristiansborgsallén, Knutsgatan, Kopparbergsvägen, Östermalmsgatan, Östra Ringvägen och Pilgatan. I sådant avseende får jag anföra.

I likhet med Hälsovårdsnämnden anser jag visserligen, att något verkligt behov av ett tredje självständigt apotek i Västerås ej föreligger, men, då genom inrättande av ett dylikt — givetvis under förutsättning att detsamma förlägges på lämplig plats inom staden — utkomst för en ny apoteksinnehavare kunna beredas, anser jag mig icke böra avstyrka det av särskilda sakkunniga inom Kungl. Medicinalstyrelsen framlagda förslaget härom.

Skälen för min reservation mot hälsovårdsnämndens beslut äro följande.

Jag anser visserligen grunderna för hälsovårdsnämndens bedömande av frågan — befolkningstätheten såsom sådan och befolkningstäthetens inflytande för undvikande av att apoteket blir ett s. k. understödsapotek — riktiga. Däremot kan jag icke finna den slutledning Hälsovårdsnämnden i anledning härav kommit till riktig Enligt min åsikt pekar befolkningstäthetsstatistiken i stället på, att apoteket skall förläggas österut. Hälsovårdsnämnden torde vid fattandet av sitt beslut förbisett ett par enligt mitt förmenande synnerligen viktiga faktorer, som bort öva inflytande på detta beslut, nämligen kundkretsens fördelning och belägenheten av i staden praktiserande läkares mottagningar.

Det nuvarande apoteket Bäverns förläggningsområdes västliga gräns följer Källgatan. Det föreslagna områdets östliga gräns befinner sig i

N:o 82.
Ang. inrättande av ett nytt apotek i staden och belägenheten av detsamma.

Hållgatan. Mellan bägge dessa gator är, såsom av karta över staden framgår, endast ett kvarter beläget. Detta måste ogynnsamt inverka på kundkretsens fördelning. Österut ligga kvarteren Ivar och Josef, bägge synnerligen tätt befolkade, vilket befolkningstäthetskartan utvisar. Vidare, såsom hälsovårdsnämnden själv påpekar, förväntas stark bebyggelse inom de å kartan såsom obebyggda angivna kvarteren Hubert, Gösta och Gunvald. Även detta talar för riktigheten av min uppfattning.

Slutligen förtjänar det påpekas, att av i staden praktiserande läkare, endast två hava sina mottagningar belägna i omedelbar närhet av det föreslagna apoteksområdet, då däremot ej mindre än tre läkare hava sina mottagningar i omedelbar närhet av det av mig föreslagna förläggningsområdet.

Om man betraktar de inom Hälsovårdsnämnden framkomna tre förslagen från den synpunkten, att man bör undvika, att det nya apoteket torde bliva ekonomiskt fördelaktigare, därest detsamma förlägges såsom Hälsovårdsnämnden beslutat än, som en förslagsställare avsett, i korsningen av Floragatan och Stora gatan, men samtidigt verkar i negativ riktning den omständigheten, att apotekets förläggningsområde kommer alltför nära apoteket Bäverns förläggningsområde. Även i detta avseende anser jag alltså, att det av mig föreslagna förläggningsområdet är fördelaktigare valt.

Till sist anser jag mig böra nämna några ord rörande det förslag, som framkommit angående apotekets förläggning till korsningen av Floragatan och Stora gatan. Därest ett apotek förlägges dit, torde det icke vara möjligt för en blivande apoteksinnehavare att driva detsamma så, att de å apoteken nu vilande stora avgifterna kunna gäldas, utan bliver detsamma med största säkerhet ett s. k. understödsapotek. Ingen läkaremottagning finnes i närheten och platsen ligger knappast inom stadens affärscentrum.

På grund av det anförda får jag sålunda som ett lämpligt förläggningsområde för ett nytt apotek föreslå ett område begränsat i väster och söder av Kristiansborsgallén, Knutsgatan, Kopparbergsvägen, Östermalmsgatan, Östra Ringvägen och Pilgatan.

Västerås den 8 september 1931.

Otto Oest."

Västerås den 8 september 1931.

För Hälsovårdsnämnden:
CARL THUNSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 82.

Ang. inrättande av ett nytt apotek i staden och belägenheten av detsamma.

Till Magistraten i Västerås.

Anmodad inkomma med yttrande angående behovet av ett nytt Apotek i staden jämte eventuellt förläggningsområde för detsamma, får undertecknad härmed anföra följande:

Behovet av ett nytt apotek står givetvis *främst* i samband med ökningS-storleken i befolknings-siffran för såväl staden som kringliggande landsbygd, *därnäst* i relation till stadsplaneutveckling och samfärdseländringar, *slutligen,* och tämligen speciellt, till inom staden och landsbygden praktiserande läkares och veterinärers bostadsplaceringar.

Vad först befolknings-siffran inom apoteks-rayonen beträffar, så torde den visserligen kunna anses tillräckligt stor för att möjliggöra bärigheten av ett 3:dje apotek, men den är ändock ej större, än att befolkningen för n. v. och flera år framåt torde kunna vara tillräckligt betjänad av de två nuvarande apoteken. Något klagomål i detta hänseende har, mig veterligen, ej försports.

Vad vidare beträffar stadsplane-utvecklingen och samfärdseln, så bör en betydligare ändring inom visst område och med en större folkökning därstädes motivera behovet av en apoteks-förläggning dit. Så synes emellertid ej vara fallet här i staden. Detta framgår av vidfogade plankarta, som utvisar, att staden i stort sett utbyggts ungefär halvcirkelformigt kring den gamla staden (markerad inom cirkellinjen). Största utvidgningen öst-västligt. Åt senare hållet visserligen kraftigast, men utan att dock här bilda någon särskilt starkt befolkad stadsdel. — Huvudsakligen småvillor.

Vad slutligen beträffar läkaremottagningarnas och de nu befintliga Apotekens placering i förhållande till varandra, så befinnes, att alla inom staden praktiserande läkare (läkarne å lasarettet undantagna) och veterinärer slagit ned sina bopålar inom den centrala stadsdelen med de båda Apoteken i centrum av kretsen (å kartan I och II).

För recept-expeditionens tillgodoseende synes en sådan Apoteksplacering synnerligen lämplig. Men även för den s. k. handköpshandeln äro båda apotekens läge synnerligen bra, placerade som de äro mitt i stadens affärs-centrum. Då för övrigt beträffande lokaler och expeditioner inga anmärkningar förelegat, torde med hänsyn till ovan nämnda förhållanden något verkligt behov av ännu ett apotek för närvarande ej föreligga.

Om emellertid ett nytt apotek här skall inrättas, så synes mig, att detta givet bör placeras utmed Stora gatan, som utgör en ständigt sig ökande huvudpulsåder för samfärdsel och affärsrörelse inom staden. Området vid Floragatans korsning med Stora gatan (Se plankartan III) synes mig

N:o 82.
Ang. inrättande av ett nytt apotek i staden och belägenheten av detsamma.

därvid vara lämpligast, särskilt med hänsyn till att stadsutvecklingen västerut för närvarande är störst och synes pågå relativt kraftigt, och att apoteksläget härstädes ej kommer att bli alltför excentriskt, särskilt i förhållande till läkarne.

I enlighet med ovan anförda får undertecknad sålunda avgiva följande yttrande:

1) Något verkligt behov av ett 3:dje apotek i staden synes mig ej föreligga,
2) Om emellertid ett nytt apotek kommer till stånd, föreslås som lämpligt förläggningsområde: Korsningen av Floragatan och Stora gatan.

Västerås den 1 juni 1931.

CARL THUNSTRÖM.
1:ste Stadsläkare.

N:o 83.

Drätselkammarens skrivelse ang. bestämmande av sjukavlöning åt en befattningshavare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lämnad tillfälle avgiva yttrande i anledning av Lönenämndens framställning angående den avlöning, som borde utgå till ett kontorsbiträde å de tekniska verkens kontor under sjukledighet, som varar längre tid än ett år, får Drätselkammaren tillstyrka vad Lönenämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 20 november 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I avseende å tillämpning av lönestaten för stadens befattningshavare under ledighet på grund av sjukdom finnes föreskrift om, att då sådan

N:o 83.
Ang. bestämmande av sjukavlöning åt en befattningshavare.

ledighet varar under längre tid än ett år, det skall ankomma på Stadsfullmäktige att i varje särskilt fall besluta, huru stor del av avlöningen vederbörande är skyldig att avstå för den överskjutande tiden (§ 3 a mom. 2 i allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av 1929 års lönestat).

Kontorsbiträdet av 1:a klass vid stadens tekniska verk, fru Hulda Klingvall, åtnjuter enligt anmälan av Vatten och Gasverksstyrelsen sjukledighet från den 21 febr. 1930 och har i fråga om hennes avlöning, utgörande i 20:e lönegruppen 2:dra lönegraden 2,841 kr., under tiden efter den 21 febr. innevarande år Vatten- och Gasverksstyrelsen efter samråd med Lönenämnden låtit utbetala 50 % i avbidan på beslut av Stadsfullmäktige i ärendet efter sedan fru Klingvall tillfrisknat. Som emellertid sjukdomen alltjämt varar — den består av sjukdom i innerörat och därav förorsakade rubbningar i jämviktssinnet — och tillfrisknandet enligt företett läkarebetyg synes dröja, har Lönenämnden ansett sig icke längre kunna uppskjuta att påkalla ett beslut av Stadsfullmäktige, huruledes med fru Klingvalls avlöning skall förfaras.

För egen del föreslår Lönenämnden i anslutning till redan vidtagen åtgärd, att av fru Klingvalls avlöning innehålla 50 % under den tid hon varit ledig utöver ett år, att Stadsfullmäktige ville, med godkännande av denna åtgärd, besluta,

> att fru Klingvall, så länge hennes sjukdom varar och under högst ett år från den 21 februari 1931, skall vara skyldig att av sina löneförmåner avstå 50 % och att, därest sjukdomen varar ännu längre, det skall bero på nytt beslut av Stadsfullmäktige, huruledes med hennes lön därefter skall förfaras.

Västerås den 14 oktober 1931.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Utdrag av protokoll, hållet vid Vatten- och Gasverksstyrelsens i Västerås sammanträde den 14 juli 1931.

§ 168.

Enär Vatten- och Gasverksstyrelsen tecknat borgen för kostnaderna

N:o 83.
Ang. bestämmande av sjukavlöning åt en befattningshavare.

för kontorsbiträdet fru Hulda Klingvalls vård å Akademiska sjukhuset i Upsala hade inkommit räkning å 589 kr. 50 öre avseende kostnader för vård under tiden 19/2—30/6 1931, 131 dagar à 4: 50 å allmänt rum. Fru Klingvall hade åtnjutit tjänstledighet på grund av sjukdom från den 21/2 1930 och på grund av provisoriskt beslut av Lönenämnden från den 21/2 1931 erhållit halv månadslön.

På grund av den tecknade borgen antecknades till en början, att räkningen skulle av verken betalas.

Till följd av ovisshet om huru bestämmelserna om sjukvård till gällande lönestat skulle tolkas i det avseendet om fru Klingvall ägde erhålla sjukvårdsbidrag för vård å allmän sal av stadens medel efter det första sjukdomsåret förflutit, beslöt styrelsen överlämna ärendet till Lönenämnden för avgörande i ifrågavarande fall och ville styrelsen därefter återupptaga ärendet till förnyad behandling i och för avgörande huru stor del av sjukvårdskostnaderna, som månadsvis skulle avdragas fru Klingvalls lön.

Verkens föreståndare inlämnade härefter ett så lydande intyg:

"Kungl. Akademiska Sjukhuset, Uppsala.

Uppsala den 30 juni 1931.

Fru Hulda Klingvall, som vårdas på härvarande öronklinik för yrsel och sjukdom i innerörat är alltjämt oförmögen till allt arbete och torde vara i trängande behov av tjänstledighet under minst tre månader framåt, vilket härmed intygas.

Uppsala som ovan.

Folke Söderberg.
Leg. läkare."

Styrelsen beslöt bevilja fru Klingvall förlängd tjänstledighet från den 1. juli under ytterligare tre månader.

Som ovan.

In fidem:
ERIC PLANTIN.

N:o 84.

Drätselkammarens skrivelse ang. upptagande av barnavårdsnämndens befattningshavare på ordinarie stat m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 nästlidne oktober till Lönenämnden och Drätselkammaren för förberedande behandling överlämnat en framställning från Barnavårdsnämnden angående uppförande på ordinarie stat av befattningarne som föreståndare och barnavårdsman, kvinnlig barnavårdsman samt barnavårdssyster, får Drätselkammaren, som tagit del av Lönenämndens i ärendet avgivna utlåtande, såsom eget yttrande hemställa om bifall till vad Lönenämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 20 november 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av Stadsfullmäktige den 29 nästlidne oktober har Lönenämnden att avgiva yttrande över en framställning av Barnavårdsnämnden angående uppförande på ordinarie stat av befattningarne vid nämndens byrå som föreståndare och barnavårdsman, kvinnlig barnavårdsman samt barnavårdssyster; och får Lönenämnden under erinran om, att Stadsfullmäktige den 27 mars 1930 i sammanhang med beslut, att kommunens barnavårdande verksamhet skulle omläggas, bestämt, att föreståndaren skulle avlönas efter 33:dje lönegruppen i gällande lönestat och den kvinnliga barnavårdsmannabefattningen samt befattningen som barnavårdssyster enligt 22:dra lönegruppen för sin del förklara sig med hänsyn till vunnen erfarenhet icke hava något att erinra emot befattningarnes överförande å fast stat samt att Lönenämnden icke finner annan ändring i de löneförmåner, Stadsfullmäktige förut uttalat sig för vara påkallad, än att på grund av de personliga kvalifikationer innehavaren av föreståndarebefattningen besitter, avlöningen i befattningen synes kunna ökas med något genom dess inplacering i 34:de lönegruppen.

N:o 84.
Ang. upptagande av barnavårdsnämndens befattningshavare på ordinarie stat m. m.

Enligt denna sin uppfattning hemställer Lönenämnden, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att befattningen vid barnavårdsbyrån som föreståndare och barnavårdsman samt befattningarne som kvinnlig barnavårdsman och barnavårdssyster från och med år 1932 skola överföras på fast stat med inplacering av förstnämnda befattningen i lönestatens 34:de lönegrupp och av de båda sistnämnda i dess 22:dra lönegrupp.

Västerås den 17 november 1931.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige, Västerås.

Jämlikt Stadsfullmäktiges på framställning och förslag av barnavårdsnämnden den 27 mars 1930 fattade beslut, har för nämndens verksamhet rörande barn utom äktenskap och barnavårdscentral m. m. särskild avdelning inom fattigvårds- och barnavårdsbyrån inrättats och varit i verksamhet sedan den 1 januari detta år.

Denna omorganisation av nämndens verksamhet har redan visat sig medföra betydande förbättring. Bl. a. förefinnes större möjlighet att snabbare upprätta avtal om faderskap och uppfostringsbidrag samt mera effektivt indriva underhållsbidrag från försörjningspliktiga. Barnavårdscentralen har av allmänheten omfattats med stort intresse och antalet besök därstädes har visat oavbruten stegring.

I sin till Stadsfullmäktige i ärendet avgivna framställning, har nämnden framhållit, att för vreksamhetens bedrivande vore oundgängligt, att till en början anställdes en föreståndare, en kvinnlig barnavårdsman och en barnavårdssyster, vilket antal befattningshavare vore det minsta möjliga. Denna nämndens uppfattning vore bl. a. byggd på erfarenheter av andra barnavårdsnämnder i med Västerås i storlekshänseende jämförliga städer. Beträffande anställande av därutöver eventuellt behövlig personal, ville nämnden pröva sig fram och först efter vunna erfarenheter avgiva framställning härutinnan.

Då det efter en tids verksamhet visade sig icke möjligt för barnavårdsmännen att nöjaktigt uppehålla arbetet, måste ett tillfälligt skrivbi-

N:o 84.
Ang. upptagande av barnavårdsnämndens befattningshavare på ordinarie stat m. m.

träde anställas. Det antal barnavårdsfall, som tillkommer varje barnavårdsman, är nämligen så stort, att det överstiger vad som i allmänhet anses vara maximum.

Föresagda befattningar hade alltså, enligt nämndens uttalade uppfattning, redan från början bort givas ordinarie karaktär. Denna uppfattning har bekräftats genom vunna erfarenheter.

På grund av det maktpåliggande och ansvarsfulla arbete, som åvilar föreståndaren hade föreslagits dennes inplacering i 36:te lönegruppen, vilket förslag nämnden finner synnerligen väl motiverat. Beträffande omfattningen av föreståndarens arbetsuppgifter hänvisas till bilagd provisorisk instruktion.

Såsom t. f. föreståndare för avdelningen har nämnden antagit fattigvårdstillsyningsman Carl E. Scott, som varit i fattigvårdens tjänst sedan 1 januari 1922.

Med stöd av vad nu och tidigare i hithörande del av ärendet anförts får Barnavårdsnämnden hemställa

att Stadsfullmäktige ville besluta att befattningarna som föreståndare och barnavårdsman, kvinnlig barnavårdsman samt barnavårdssyster vid barnavårdscentralen måtte upptagas på ordinarie stat och inrymmas i resp. 36:te och 22:dra lönegrupperna av lönestaten för stadens befattningshavare.

Västerås den 26 okt. 1931.

För Barnavårdsnämnden:
FREDR. FÅHRÆUS.
Ordförande.

Axel Norén.

Av Barnavårdsnämnden i Västerås den 11/6 1930 godkänd provisorisk instruktion för föreståndaren hos Barnavårdsnämnden i Västerås att tillsvidare tillämpas.

Föreståndaren är närmast under Barnavårdsnämnden ansvarig för den verksamhet, som åligger Barnavårdsnämnden enligt lag om barn utom äktenskap den 14 juni 1917, lag om samhällets barnavård av den 6 juni 1924 i fråga om kontroll över fosterbarnsvården samt i tillämpliga delar i lag om adoption den 14 juni 1917.

Särskilt åligger det föreståndaren:

N:o 84.
Ang. uppta-gande av barnavårds-nämndens befattnings-havare på ordinarie stat m. m.

1) *att* leda, fördela och övervaka arbetet av den personal, som är anställd för denna del av nämndens verksamhet;
2) *att* svara för att alla de i gällande författningar föreskrivna samt för Barnavårdsnämndens arbete lämpliga förteckningar, register och journal för in- och utbetalningar av barnafäders underhållsbidrag m. m. noggrannt föras;
3) *att* å tider, som barnavårdsnämnden bestämmer, vara tillgänglig å byrån för att tillhandagå allmänheten i tjänsteangelägenheter;
4) *att* vara barnavårdsförman för det antal fall Barnavårdsnämnden bestämmer och därvid i tillämpliga delar ställa sig till efterrättelse gällande instruktion för barnavårdsman;
5) *att* granska barnavårdsmännens anteckningar för de fall, för vilka han själv ej är barnavårdsman;
6) *att* verkställa erforderliga utredningar och upprätta föreskrivna handlingar ifråga om barns omhändertagande för skyddsuppfostran och åtgärder mot försumliga försörjningspliktiga;
7) *att* ombesörja nämnden åliggande kontroll över fosterbarnsvården och däröver föra föreskrivna anteckningar;
8) att tillhandagå ombudsmannen med erforderliga uppgifter och utredningar;
9) *att* årligen före utgången av april månad i samarbete med ombudsmannen avgiva förslag till berättelse över nämndens verksamhet under näst föregående år samt
10) *att* underkasta sig den ändring i tjänsteåligganden, som av barnavårdsnämnden kan bliva bestämd.

N:o 85.

Drätselkammarens skrivelse ang. beviljande av tilläggspension åt en skolkökslärarinna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lämnad tillfälle avgiva yttrande i anledning av Lönenämndens bifogade utlåtande och förslag angående tilläggspension åt skolkökslärarinnan Anna Tunell, får Drätselkammaren tillstyrka bifall till Lönenämndens i ärendet framställda förslag.

N:o 85.
Ang. beviljande av tilläggspension åt en skolkökslärarinna.

Västerås den 20 november 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse till Lönenämnden anmält skolkökslärarinnan Anna Tunell till erhållande av kommunal tilläggspension att utgå från avskedstagandet och därvid meddelat, att fröken Tunell vore född den 7 november 1866 och anställd oavbrutet vid folkskolan sedan den 1 januari 1905 ävensom att hon av statens pensionsanstalt förklarats berättigad uppbära pension från avgång ur tjänst.

Enligt av Stadsfullmäktige vid beslut den 24 september 1931 om pensionering av slöjdläraren Fritz Ljung godkända regler för pensionering av övningslärare vid stadens folkskolor, (Stadsfullmäktiges handlingar 1931 N:o 66) skulle den kommunala tilläggspensionen utgå med skillnaden emellan det belopp en stadens befattningshavare i med övningslärare liknande löneställning skulle erhålla och det pensionsbelopp, som till sådan utbetalas av statlig pensionsanstalt.

Vid avskedstagandet innehar fröken Tunell 27 tjänsteår och en totalavlöning av 307 kronor 93 öre i månaden eller alltså för helt år 3,695 kronor. En annan stadens befattningshavare med lika lön och lika antal tjänsteår skulle i pension uppbära 27/30 av full pension, som är 65 % på nyssnämnda belopp, med efter utjämning till ett med 3 delbart belopp 2,163 kronor. I pension från statens pensionsanstalt uppbär fröken Tunell 1,536 kronor i pension och 252 kronor i dyrtidstillägg härå eller tillhopa 1,788 kronor. Skillnaden mellan dessa bägge belopp, 2,163 och 1,788 kronor, skulle alltså, så länge det statliga dyrtidstillägget förbliver orubbat, bli vad staden skulle till fröken Tunell årligen utbetala såsom kommunal tilläggspension.

Lönenämnden föreslår,

att Stadsfullmäktige ville besluta förklara skolkökslärarinnan Anna Tunell berättigad uppbära kommunal tilläggspension med årligt belopp, utgörande skillnaden emellan Tunells pension ur statlig pensionsanstalt och 2,163 kronor eller för närvarande 375 kronor att årligen uttaxeras i folkskolans stat

samt att för bestridande av denna pension i vad den belöper å del av innevarande år eller 1/12 härav, utgå av i innevarande års budget avsatt anslag för diverse och oförutsedda behov.

N:o 85. *Ang. beviljande av tilläggspension åt en skolkökslärarinna.*

Västerås den 17 november 1931.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Lönenämnden i Västerås.

Sedan statens pensionsanstalt meddelat, att skolkökslärarinnan Anna Tunell förklarats berättigad att uppbära pension med visst angivet belopp fr. o. m. 1 december 1931, har folkskolestyrelsen beviljat Tunell avsked från nämnda dag.

Med anledning härav får styrelsen härmed anhålla, att Tunell beviljas tilläggspension att utgå fr. o. m. 1/12 1931.

Tunell, som är född den 7/11 1866, anställdes vid Västerås folkskolor den 1/1 1905 och har sedan dess oavbrutet tjänstgjort härstädes.

Västerås den 24/10 1931.

För Västerås Folkskolestyrelse:
FREDR. FÅHRÆUS.

Em. Granér.

N:o 86.

Drätselkammarens skrivelse ang. beviljande av understöd åt en kommunalarbetare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lämnad tillfälle avgiva yttrande i anledning av lönenämndens bifogade framställning angående understöd åt kommunalarbetaren Erik Alfred

N:o 86.
Ang. beviljande av understöd åt en kommunalarbetare.

Tibbling, får Drätselkammaren hemställa om bifall till Lönenämndens i ärendet framställda förslag.

Västerås den 20 november 1931.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kommunalarbetaren Erik Alfred Tibbling har i skrivelse till Drätselkammaren, som för den åtgärd den kan föranleda, överlämnats till Lönenämnden, under åberopande av sin anställning i stadens tjänst sedan år 1909 och vid det förhållande, att han vid uppnådd pensionsålder under år 1920 icke innehaft för erhållande av pension även med inberäkning av anställning därefter erforderligt antal tjänsteår anhållit att få komma i åtnjutande av ett årligt understöd.

På grund av Tibblings långa tjänstetid — han är ännu i tjänst — som uppgår till 22 år — och att Stadsfullmäktige förut under liknande omständigheter beviljat understöd, särskilt Stadsfullmäktiges beslut den 29 januari 1931 att bevilja körkarlen Anders Eriksson ett årligt understöd efter avgången ur tjänst, har stora beröringspunkter med nu förevarande fall, har Lönenämnden ansett sig kunna förorda, att Tibbling erhåller ett understöd.

Efter grunderna för beräkning av understöd i nyss angivna precedensfall skulle detta utgå med 13/30 — 11 tjänsteår till 1920, då Tibbling uppnådde pensionsåldern samt 2 år enligt av Stadsfullmäktige den 30 oktober 1930 antagna övergångsbesätmmelser — av full pension, som i grovarbetareanställning är 1,755 kronor, eller 762 kronor.

Lönenämnden föreslår,

> att Stadsfullmäktige ville besluta tilldela Tibbling från avgången ur tjänst ett årligt understöd å 762 kronor att bestridas av uttaxerade medel.

Västerås den 17 november 1931.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 86.
Ang. beviljande av understöd åt en kommunalarbetare.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Undertecknad, född den 5/1 1855, anställd i Västerås stads arbeten sedan år 1909 den 1/5, får härmed vördsamt anhålla, enär jag ej uppnått stipulerade tjänsteår vid fyllda 65 år, att på grund av min höga ålder och min rätt så långa tjänstetid, erhålla ett årligt understöd, som i någon mån kompenserar den mig ej berättigade pensionen.

Högaktningsfullt
Erik Alfrid Tibbling.

N:o 87.

Drätselkammarens skrivelse ang. anställande av en skolsköterska (jfr 1930 N:o 94).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Lönenämnden anhållit att Drätselkammaren ville slutligt yttra sig i anledning av Lönenämndens bifogade utlåtande och förslag angående anställande hos Folkskolestyrelsen av en skolsköterska, får Drätselkammaren, under åberopande av de av nämnden återgivna synpunkter, som varit bestämmande för Drätselkammarens tidigare intagna principiella ståndpunkt i frågan, samt de skäl nämnden därutöver anfört, tillstyrka bifall till Lönenämndens i ärendet framställda förslag.

Västerås den 20 november 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid behandling av förslaget till utgifts- och inkomststat för staden för år 1931 remitterade Stadsfullmäktige till Lönenämnden och Drätselkammaren för yttrande en av Folkskolestyrelsen gjord framställning om upptagande å extra stat av en befattning som skolsköterska.

Sedan Lönenämnden anhållit, att Drätselkammaren först ville i princip uttala sig i frågan, har Drätselkammaren enligt vad Lönenämnden

N:o 87. *Ang. anställande av en Skolsköterska (Jfr 1930 N:o 94.)*

erfarit beslutat uttala sig för anställande av en sådan sköterska såsom en försöksåtgärd och under motivering i övrigt, att det vore med socialt intresse förenat att få omvårdnaden av det uppväxande släktet lagd i kompetenta händer och att anställning av en sköterska i mera direkt kontakt med hemmen skulle komplettera den tillsyn, som av skolläkaren ägnades hälsotillståndet inom folkskolan.

Lönenämnden delar Drätselkammarens uppfattning därutinnan och tillstyrker likaledes försöksvis anställning av en skolsköterska.

Efter föredöme ifrån Göteborg — där erfarenheten liksom från ett fåtal andra orter, där dylik hjälp ställts till skolläkarens förfogande, enbart varit goda — anser Lönenämnden skolsköterskan icke böra av staden avlönas för kalenderår utan endast efter effektiv arbetsmånad d. v. s. under läsårets cirka 9 månader med ett belopp per månad av 225 kronor.

Lönenämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att i Folkskolestyrelsens budget för år 1932 skall av uttaxerade medel uppföras ett förslagsanslag å 2,000 kronor, varmed under samma år skall avlönas en skolsköterska vid folkskolan med 225 kronor i månaden för en beräknad effektiv arbetstid av omkring 9 månader.

Västerås den 17 november 1931.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 88.

Drätselkammarens skrivelse ang. åtgärder i anl. av rådande arbetslöshet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle taga del av Arbetslöshetskommitténs närlagda skrivelse till Stadsfullmäktige angående åtgärder i anledning av rådande arbetslöshet, får såsom eget yttrande meddela, att Drätselkammaren, som är beredd att i den omfattning sådant av kom-

N:o 88.
Ang. åtgärder i anl. av råd. arbetslöshet.

mittén med hänsyn till rådande förhållanden påkallas och möjlighet över huvud taget därtill kan ges, anordna reservarbeten, till alla delar tillstyrka kommitténs framställning och sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

dels uttala, att i den omfattning som det är möjligt arbeten anordnas för de arbetslösa och blott i andra hand understödsvägen anlitas samt anmoda Drätselkammaren undersöka, huruvida icke reservarbeten kunna anordnas i större omfattning än för närvarande sker,

dels medgiva, att ogifta arbetslösa, därest arbete icke kan anskaffas åt dem i behövlig omfattning, må kunna tilldelas understöd i form av bespisning eller på annat sätt, som det må tillkomma arbetslöshetskommittén att avgöra,

dels förklara hinder icke möta för arbetslöshetskommittén att anställa tillfällig arbetskraft för verkställande av för kommitténs verksamhet behövliga utredningar,

dels ock medgiva, att behövliga medel för nu omförmälda åtgärder må disponeras av det anslag å 50,000 kronor, som Stadsfullmäktige anvisat den 29 oktober 1931.

Västerås den 20 november 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Alla tecken tyda på, att arbetslösheten under innevarande vinter kommer att i högre grad beröra staden än som varit fallet de senare åren. Arbetslöshetskommittén har sig bekant att Drätselkammaren redan vidtagit åtgärder för anskaffande av medel under år 1932 för arbetslöshetens bekämpande. Det ser ut som om icke arbete i önskvärd omfattning skulle kunna beredas de arbetslösa i Västerås utan att understödslinjen måhända måste tillgripas. Så som arbetslösheten för närvarande ter sig synes det kommittén som om för närvarande arbete skulle kunna beredas familje-

N:o 88.
Ang. åtgärder i anl. av råd. arbetslöshet.

försörjare, däremot synes ungkarlsarbetslösheten ligga sämre till. Statens Arbetslöshetskommission har ju under flera år så att säga tagit hand om denna gren av arbetslösheten och i ganska stor utsträckning medgivit bland annat vårt eget samhälle rätt att till s. k. statliga reservarbeten hänvisa arbetslösa ungkarlar. Emellertid har arbetslösheten inom riket tagit en sådan omfattning, att Statens Arbetslöshetskommission icke längre i den utsträckning som hittills skett kan tillgodose samhällenas önskemål beträffande statliga reservarbeten. Detta förhållande är ju givetvis att beklaga, men måste detsamma ju föranleda vårt eget samhälle att vidtaga vissa åtgärder.

Arbetslöshetskommittén avser att inrikta sin verksamhet efter följande linjer.

Beträffande arbetslösa familjeförsörjare så torde man i första hand böra söka skaffa dessa arbete, antingen vid rent kommunala reservarbeten eller ock i s. k. statskommunala arbeten.

Framställning kommer i dagarna att avlåtas från Arbetslöshetskommittén om rätt att anordna statskommunalt arbete. Utredningarna pågå för närvarande.

Beträffande ungkarlsarbetslösheten så bör densamma ju i första hand bekämpas genom anskaffande av arbete och först i andra hand den mindre önskvärda understödsvägen anlitas. Som redan angivits synes den statliga hjälpen beträffande anskaffandet av arbetstillfällen för närvarande icke vara att lita till, utan får kommittén tydligen söka att inrikta sitt arbete på att i största möjliga utsräckning själv anskaffa arbeten åt arbetslösa ungkarlar.

Arbetslöshetskommittén hemställer, att Stadsfullmäktige ville för det första göra det uttalandet, att i den omfatning, som det är möjligt, arbeten anordnas för de arbetslösa och blott i andra hand understödsvägen anlitas, samt uppdraga åt Drätselkammaren att undersöka om icke reservarbeten kan anordnas i större omfattning än som för närvarande sker.

Kommittén hemställer vidare, att beträffande ungkarlar dessa må, därest arbete icke i behövlig utsträckning kan anskaffas, tilldelas understöd i form av bespisning eller ock på annat sätt, som det må tillkomma Arbetslöshetskommittén att avgöra.

Kommittén hemställer att för ändamålet behövliga medel få disponeras av det anslag å 50,000 kronor, som Stadsfullmäktige redan anvisat.

Det har framhållits vid sammanträde inom arbetslöshetskommittén att individuella undersökningar borde verkställas för varje arbetslös. Undersökningar av detta slag verkställas, när det gäller att utröna behovet av

fattigvård. En liknande undersökning torde vara behövlig, när det gäller att utreda behovet av arbetslöshetshjälp i en eller annan form.

N:o 88.
Ang. åtgärder i anl. av råd. arbetslöshet.

Arbetslöshetskommittén hemställer därför

att Stadsfullmäktige ville förklara att hinder icke föreligger för Arbetslöshetskommittén att anställa tillfällig behövlig arbetskraft för sådana utredningar.

Västerås den 18 november 1931.

För Arbetslöshetskommittén:

JOHAN SVENSSON.

Eric Plantin.

Västerås Central-Tryckeri 1931

N:o 89.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad år 1932.

Utgifter.

1 A. Räntor och lånekostnader.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

		Resterande lånebelopp:	Ränta:	
a)	Obligationslån:			
	1. Upptaget år 1892 à 4 %	19,000: —	380: —	
	2. „ „ 1896 ” 3,6 %	65,000: —	1,890: —	
	3. „ „ 1902 „ 4 %	886,000: —	35,440: —	
	4. „ „ 1907 „ 4,5 %	1,219,000: —	54,855: —	
	5. „ „ 1910 „ 4,5 %	2,065,000: —	91,350: —	
	6. „ „ 1922 „ 5 %	1,818,000: —	90,250: —	
	7. „ „ 1924 „ 5 %	878,000: —	43,900: —	
	8. „ „ 1929 „ 5 %	2,660,000: —	133,000: —	451,065: —
b)	Andra amorteringslån:			
	Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:			
	1. År 1916 à 4 ¾ %	203,427: 87	9,662: 82	
	2. „ 1916 „ 4 ¾ %	207,639: 20	9,862: 86	
	3. „ 1918 „ 4 ¾ %	296,323: 45	14,075: 36	
	4. „ 1918 „ 5 ¼ %	300,953: 38	15,800: 05	
	5. „ 1920 „ 6 %	189,684: 65	11,381: 08	60,782: 17
			Transport	511,847: 17

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Utgifter.*

			Transport	511,847: 17
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):			
6.	År 1920 à 4 %	144,451: 12	5,778: 04	
7.	„ 1921 „ 4 %	67,934: 85	2,717: 39	
8.	„ 1925 „ 5 %	26,939: 14	1,346: 96	
9.	„ 1926 „ 5 %	34,666: 97	1,733: 35	
9 a.	„ 1927 „ 5 %	45,075: 71	2,253: 79	
9 b.	„ 1928 „ 5 %	62,688: 48	3,134: 42	
9 c.	„ 1929 „ 5 %	38,600: 37	1,930: 02	
9 d.	„ 1930 „ 5 %	68,950: —	3,447: 50	22,341: 47
	Upptagna lån från: Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravningskassa:			
10.	År 1926 à 5 %	183,366: 64	9,168: 34	
	Sveriges Allm. Sjukkassa och Begravningsfond:			
11.	År 1926 à 5 %	183,366: 64	9,168: 34	
	Städernas Allm. Brandstodsbolag:			
12.	År 1926 à 5 %	293,077: 96	14,653: 90	
	Kopparbergs läns Sparbank:			
13.	År 1928 à 5 %	452,330: 10	22,178: 85	
	Svenska Livförsäkr-bolaget:			
14.	År 1928 à 5 %	128,461: 75	6,298: 80	
	Bollnäs Sparbank:			
15.	År 1928 à 5 %	22,616: 49	1,108: 92	
	Gävle Stads Sparbank:			
16.	År 1928 à 5 %	90,466: 02	4,435: 77	
	Arbetsgivarnes ömsesidiga olycksfallsförsäkr.-bolag:			
17.	År 1928 à 5 %	452,330: 08	22,178: 87	
	Kungl. Postsparbanken:			
18.	År 1931 à 4,5 %	881,000: —	39,645: —	128,836: 79
c)	Andra lån och skulder: Upplånta medel:			
1.	Från fonder, 4 ½ %	1,000,000: —	45,000: —	
			Transport	663,025: 43

		Transport	663,025: 43
2.	Från Sundinska fonden för Pauvres honteux och Sundinska fonden à 5 % ... 50,000: —	2,500: —	
3.	Från Järnvägsmedelsfonden à 4,5 % ... 612,787: 58	27,575: 44	
5.	Ränteskillnad för i 1896 års obligationslån ingående fonder, kr. 5,000: —	20: —	
7.	Avgäld till Tuhundra m. fl. häraders tingslag (t. o. m. år 1938) i anledning av inkorporering av S:t Ilian och Lundby	500: —	
9.	Ränta å tillfälliga lån	70,000: —	145,595: 44
d)	Lånekostnader:		
	Provisioner		1,250: —
		Kronor	809,870: 87

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

		Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
a)	Obligationslån:				
1.	Upptaget år 1892 à 4 % ...	400,000: —	19,000: —	19,000: —	
2.	„ „ 1896 „ 3,6 % ...	1,000,000: —	65,000: —	25,000: —	
3.	„ „ 1902 „ 4 % ...	2,000,000: —	886,000: —	66,000: —	
4.	„ „ 1907 „ 4,5 % ...	2,000,000: —	1,219,000: —	54,000: —	
5.	„ „ 1910 „ 4,5 % ...	3,000,000: —	2,065,000: —	70,000: —	
6.	„ „ 1922 „ 5 % ...	2,000,000: —	1,818,000: —	26,000: —	
7.	„ „ 1924 „ 5 % ...	1,000,000: —	878,000: —	21,000: —	
8.	„ „ 1929 „ 5 % ...	2,744,000: —	2,660,000: —	46,000: —	327,000: —
b)	Amorteringslån:				
	Upptagna från Pensionsförsäkringsfonden:				
1.	År 1916 à 4 ¾ %	250,000: —	203,427: 87	4,411: 37	
2.	„ 1917 à 4 ¾ %	250,000: —	207,639: 20	4,211: 33	
3.	„ 1918 „ 4 ¾ %	350,000: —	296,323: 45	5,628: 50	
4.	„ 1918 „ 5 ½ %	350,000: —	300,953: 38	5,300: 18	
5.	„ 1920 „ 6 %	210,000: —	189,684: 65	2,575: 84	22,127: 22
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):				
6.	År 1920 à 4 %	162,000: —	144,451: 12	3,941: 96	
7.	„ 1921 „ 4 %	74,240: —	67,934: 85	1,737: 01	
8.	„ 1925 „ 5 %	30,000: —	26,939: 14	603: 04	
9.	„ 1926 „ 5 %	37,800: —	34,666: 97	723: 65	
			Transport	7,005: 66	349,127: 22

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Utgifter.*

			Transport	7,005:66	349,127:22
9 a.	År 1927 à 5 %	48,191:37	45,075:71	878:65	
9 b.	„ 1928 „ 5 %	65,800:—	62,688:48	1,142:58	
9 c.	„ 1929 „ 5 %	39,825:—	38,600:37	658:61	
9 d.	„ 1930 à 5 %	70,000:—	68,950:—	1,102:50	10,788:—
	Upptagna lån från:				
	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravningskassa:				
10.	År 1926 à 5 %	200,000:—	183,366:64	3,841:88	
	Sveriges Allm. Sjukkassa och Begravningsfond:				
11.	År 1926 à 5 %	200,000:—	183,366:64	3,841:88	
	Städernas Allm. Brandstods-bolag:				
12.	År 1926 à 5 %	319,663:33	293,077:96	6,140:55	
	Kopparbergs Läns Sparbank:				
13.	År 1928 à 5 %	500,000:—	452,330:10	17,504:80	
	Svenska Livförsäkrings-bolaget:				
14.	År 1928 à 5 %	142,000:—	128,461:75	4,971:35	
	Bollnäs Sparbank:				
15.	År 1928 à 5 %	25,000:—	22,616:49	875:27	
	Gävle Stads Sparbank:				
16.	År 1928 à 5 %	100,000:—	90,466:02	3,500:96	
	Arbetsgivarnes ömsesidiga Olycksfallsförsäkrings-bolag:				
17.	År 1928 à 5 %	500,000:—	452,330:08	17,504:80	
	Kungl. Postsparbanken:				
18.	År 1931 à 4,5 %	881,000:—	881,000:—	28,086:48	86,267:97
				Kronor	446,183:19

2. Fattigvård.

Enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag	689,777:83
Transport	689,777:83

	Transport	689,777: 83
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
För avlöning till en ny eldare		1,740: —
	Kronor	688,037: 83

3. Barnavård.

Enligt Barnavårdsnämndens förslag		98,252: —
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Å avlöning till föreståndaren		660: —
	Kronor	97,592: —

4. Folkskola.

4 A. Den egentliga folkskolan.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		865,867: 44
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Å anslag till underhåll och reparation av fastigheter:		
Vaktmästarebostaden vid Djäknebergsskolan	4,000: —	
Norra slöjdskolan	1,400: —	
Lärarebostadshuset vid Västgötegatan	1,900: —	
Å anslag till arvoden åt trädgårdslärarne	325: —	
Arvodet till skolsköterska, reservationsvis	2,880: —	10,505: —
	Kronor	855,362: 44

4 B. Forstättningsskola.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		16,700: —
	Kronor	16,700: —

4 C. Högre Folkskola.

Enligt Folkskolestyreslens förslag		28,303: 50
	Kronor	28,303: 50

4 D. Allmänt läroverk.

a) Underhåll av fastighet		1,500: —
	Transport	1,500: —

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Utgifter.*

		Transport	1,500: —
b)	Löner och arvoden:		
	1. Hyresbidrag åt rektor (29/3 1906, 26/11 1908, 28/1 1909, 25/5 1920)	2,000: —	
	2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	430: —	
	3. Anslag till terminsavgifter (28/2 1918)	200: —	
	4. Kostnader i anledning av kvinnliga elevers intagning i gymnasiet, reservationsvis	300: —	2,930: —
c)	Övriga utgifter:		
	Ersättning till varmbadhuset för skolbad		450: —
		Kronor	4,880: —

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

a)	Högre flickskolan:		
	1. Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering utöver den enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/8 1908 efterskänkta ränta å läroverkets lån från stadskassan 5½ % å kr. 30,000:— eller kr. 1,650:—, förslagsvis (31/3 1919, 26/2 1931	2,700: —	
	2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	345: —	
	3. Fyllnadspension åt fröken Hildur Hwasser (28/12 1920), förslagsvis	850: —	
	4. Ersättning för skolbad till varmbadhuset	450: —	4,345: —
b)	Arbetareinstitutet:		
	1. Anslag till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet (27/8 1931)	3,000: —	
	2. Anslag till Arbetareinstitutets bibliotek	13,500: —	16,500: —
c)	Tekniska skolan (Läsåret 1932—1933):		
	1. Rektorsarvode 2,500: —		
	2. Övriga lärarearvoden 39,900: —	42,400: —	
	3. Inköp av stadigvarande undervisningsmaterial	4,000: —	
	4. Underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial	1,500: —	
	5. Bibliotekskostnader	*) 400: —	
	6. Försäljning av råvaror för den säljbara produktionen	1,150: —	
	7. Avlöning till lärjungar för produktivt arbete	350: —	
	8. Stipendier och premier	350: —	
	Transport	50,150: —	20,845: —

*) Tillkommer kr. 400:— in natura.

	Transport	50,150:—	20,845:—
9.	Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning	7,750:—	
10.	Administrationskostnader (Utom rektorsarvode)	2,400:—	
11.	övriga utgifter	2,000:—	62,300:—
d)	Elektrotekniska fackskolan:		
1.	Hyresbidrag åt rektor		2,000:—
		Kronor	85,145:—

5. Hälso- och sjukvård.

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag ..... 60,849:—

5 B. Bostadsinspektionen.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag ..... 4,511:—

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag ..... 27,771:—

5 D. Polikliniken för könssjuka.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag ..... 1,420:—

Kronor 94,551:—

6. Gator, Vägar, Planteringar o. d.

6 A. Gatuläggningen.

1.	Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator	10,000:—	
	Avgäld för nubbstensbrott	150:—	10,150:—
2.	Särskilda gatuarbeten:		
	Breddning av Stora gatan i Oxbacken (29/10 1931)	48,000:—	
	Breddning av Kopparbergsvägen	25,000:—	
	Stensättning å Södra esplanaden	12,000:—	
	Stensättning av Utanbygatan mellan Engelbrektsgatan och Skolgatan	13,700:—	98,700:—
3.	Gäldande av kostnaden för utläggning av gatan vid kvarteren Petra och Olga		11,000:— 119,850:—
		Transport	119,850:—

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Utgifter.

	Transport	119,850: —
6 B. Vägar.		
1. Grusning och annat underhåll av vägar	45,000: —	
2. Stensättning å Köpingsvägen, väster om järnvägskorsningen vid Hammarby	45,000: —	
3. Gäldande av kostnaden för färdigställande av Hemdalsvägen öster om Folkets park	29,000: —	119,000: —
6 C. Planteringar.		
Enligt Planteringsnämndens förslag		78,632: —
6 D. Gatubelysning.		
a) Gasbelysning	22,600: —	
b) Elektrisk belysning 39,500: —		
Avgår belysning vid hamnen 840: —	38,660: —	
c) Anskaffning av gas- och elektriska lampor	5,625: —	66,885: —
6 E. Gaturenhållning.		
1. Renhållning (vinterunderhåll och vattning m. m.) å gator och allmänna platser	25,000: —	
2. S. k. kapitelhjonen för sopning å allmänna platser: 13 kvinnor à 336:— kronor	4,368: —	29,368: —
	Kronor	413,735: —

7. Avloppsledningar.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		34,000: —
	Kronor	34,000: —

8. Hamnen.

8 A och B. Den äldre Hamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag		149,300: —

8 C och D. Djuphamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag	119,774: —	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Tillkommer:		
Skadestånd till Hamnarbetaren C. E. T. Holm, balanserat från år 1930	7,014: 02	126,788: 02
	Kronor	276,088: 02

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag 122,102:54

10 B. Svingård.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag ..... 35,000:—

Kronor 157,102:54

11. Vattenledningsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag ..... 180,800:—

Kronor 180,800:—

12. Gasverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag ..... 412,600:—

Kronor 412,600:—

13. Elektricitetsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag ..... 549,100:—

Kronor 549,100:—

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag ..... 5,040:—

17 B. Varmbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag ..... 67,000:—

17 D. Båttrafik.

Enligt bilaga Litt. 17 D ..... 13,275:—

17 F. Grustag.

Enligt bilaga Litt 17 F 37,660:77

Kronor 122,975:77

18. Brandväsen.

Enligt Brandstyrelsens förslag 117,838:75
Enligt Drätselkammarens förslag:
Avgår:
Anslaget till laddningsagregat ..... 500:—

Kronor 117,338:75

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Utgifter.

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplan.

a) Rådhuset:

1.	Underhåll av fastighet	1,000: —	
2.	Anskaffning och underhåll av inventarier	500: —	
3.	Brandförsäkringspremier	100: —	1,600: —

b) Polis- och brandstation:

1.	Underhåll av fastigheten	2,000: —	
2.	Brandstodspremier och vattenavgift	300: —	
3.	Skatter	250: —	
4.	Gaturenhållning	50: —	
5.	Sotning	100: —	
7.	Arrende till kyrkokassan för del av klockaregårdens tomt	300: —	
8.	Tillbyggnad vid brandstation enl. Stadsfullmäktiges beslut den 31/5 1928, att amorteras på 5 år (26,000:—) 4:de året	5,200: —	8,200: —

c) Stadshotellet:
Räntor och amorteringar:
Andel i obligationslån:
1 års ränta 14,158: 87
1 års amort. 24,386: 67 38,545: 54

2.	Underhåll av fastigheten och inventarier	5,000: —		
	Extra underhållskostnader	15,000: —	20,000: —	
3.	Kostnad för uppvärmning (häri ingår avlöning och bostad för eldaren)		15,000: —	
4.	Skatter		5,000: —	
5.	Brandstodspremier		400: —	
6.	Renhållning		900: —	
7.	Sotning		300: —	
8.	Vattenavgift		1,100: —	42,700: —

d) Sundinska huset:

1.	Underhåll av fastigheten	1,400: —	
2.	Skatter	400: —	
3.	Brandstodspremier	75: —	
4.	Renhållning	350: —	
5.	Sotning	40: —	
6.	Vattenavgift	300: —	
	Transport	2,565: —	52,500: —

	Transport	2,565: —	52,500: —
7.	Hyra (avgift till Sundinska fonden för fastighetens övertagande av staden (30/9 1920)	8,000: —	10,565: —
e)	Tullhuset:		
1.	Underhåll av fastigheten	250: —	
2.	Vattenavgift och sotning	65: —	
3.	Brandstodsavgifter	15: —	330: —
f)	Paviljongen i Stadsparken:		
1.	Underhåll av fastigheten	1,000: —	
2.	Skatter	280: —	
3.	Brandförsäkringspremier	180: —	
4.	Sotning	40: —	1,500: —
g)	Gårds- och tomtfastigheter:		
1.	Underhåll av fastigheter	18,000: —	
2.	Skatter	12,000: —	
3.	Brandförsäkringspremier	3,000: —	
4.	Renhållning	8,000: —	
5.	Sotning	2,000: —	
6.	Vattenavgifter m. m.	5,000: —	
7.	Amortering å kostnaden kr. 33,000:— för omändring av stadens gårdar (5:te året 31/3 1927)	6,600: —	
8.	Lön till vice värd, 36: IV	6,180: —	60,780: —
h)	Hamnmagasinen:		
1.	Underhåll av fastigheterna	600: —	
2.	Skatter	1,700: —	
3.	Brandförsäkringspremier	100: —	2,400: —
i)	Hamnplanen och materialgården:		
1.	Underhåll av förrådsbyggnader och grusning av magasinsgatorna m. m.	2,000: —	
2.	Justering av spår m. m.	2,500: —	4,500: —
j)	Hamnpaviljongen:		
1.	Underhåll av fastigheten	300: —	
2.	Skatter	120: —	
3.	Brandförsäkringspremier	95: —	
4.	Vatten och sotning	25: —	540: —
		Transport	133,115: —

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Utgifter.*

		Transport	133,115: —	
k)	Kabinettet:			
	1. Underhåll av fastigheten	50: —		
	2. Löner och arvoden	1,500: —		
	4. Brandförsäkringspremier	30: —		
	5. Vattenavgift	150: —		
	6. Bränsle, lyse och diverse	400: —	2,130: —	
m)	Omnibustrafikstationen:			
	1. Amortering	2,700: —		
	2. Brandförsäkringspremier m. m.	400: —	3,100: —	138,345: —

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag ..... 116,162: —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a)	Egendomarna Carlsberg och Stensborg:			
	1. Underhåll av fastigheterna	2,500: —		
	2. Skatter	1,400: —	3,900: —	
b)	Hästholmarna:			
	1. Underhåll av fastigheter och bryggor	2,000: —		
	3. Skatter	600: —		
	4. Brandförsäkringspremier	350: —		
	5. Diverse utgifter	100: —		
	6. Ordningsman, arvode förslagsvis	1,100: —		
	7. Amortering å kostnaderna på tillbyggnad av Elba-restauranten enl. Stadsfullmäktiges beslut den 26/2 1931	2,000: —	6,150: —	
c)	Diverse jordägor:			
	1. Skatter	6,000: —		
	2. Arrenden och avgälder:			
	Gästgivarevreten i gamla och nya Stohagsjorden efter medelmarkegång	45: —		
	S. k. Falkenbergska tomten	200: —	245: —	
	3. Upplåten mark till staden av lasarettets område efter medelmarkegång enligt Kungl. brevet den 28/11 1873	45: —		
	Upplåten mark av straffängelsets område efter medelmar-			
	Transport	45: —	6,245: —	10,050: — 254,507: —

Transport	45:—	6,245:—	10,050:—	254,507:—
kegång enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	25:—			
Avsöndrad mark från straffängelsets område enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	100:—			
Vasaparken, utgörande lösen för 53,4 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång à 11,07	591:14			
Upplåtande till staden enligt Kungl. brevet den 29/9 1900 av:				
1:o) Stadskomministerns förut anslagna lönejordar i Kopparbergsvreten, Ängsgärdet och Herrgärdet, utgörande lösen för 20,91 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång à 11,07	231:47			
2:o) Domkyrkosysslomannens förut anslagna lönejord å Trådarön, utgörande lösen för 97,2 lit. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à 11,07...	10:76	1,003:37		
4. Mark av Lustigkulla och Skenvretarna (Koloniträdgårdar)		179:74		
5. Arrende för Biskopsängarna (Koloniträdgårdar)		450:—		
6. Arrende för domkyrkosysslomannens lönejord i Norra kv. 119		20:—		
7. Arrende för tomten n:r 68 i Norra kv. (till domprosten)		40:—	7,938:11	
d) övriga utgifter:				
1. Omkostnader för kreaturstorg och tivoliplats		1,000:—		
2. Avstjälpningsplatserna: Underhåll och tillsyn		5,000:—	6,000:—	23,988:11
20 D. Skogar.				
Enligt Lantegendomsnämndens förslag				4,995:80
			Kronor	283,490:91

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Utgifter.*

21. Magistrat och Rådhusrätt.

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier			1,000: —
b)	Löner och arvoden:			
	Borgmästaren, 48: I	9,000: —		
	Civilrådmannen, 48: IV	10,368: —		
	Brottmålsrådmannen, 48: IV	10,368: —		
	3:dje Rådmannen, 46: IV	9,480: —		
	Assessorn, 45: IV	9,036: —		
	Stadsvaktmästaren, 25: IV	3,933: —	52,185: —	
	Anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och assessorn, högst		2,200: —	
	Reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1932, förslagsvis		2,000: —	56,385: —
c)	Renhållning			1,500: —
d)	Belysning			400: —
e)	Uppvärmning			1,000: —
f)	Övriga utgifter:			
	1. Tryck- och annonskostnader		2,000: —	
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,500: —	
	3. Olycksfallsförsäkringspremier		20: —	
	4. Läkarearvode för stadsvaktmästaren		100: —	
	5. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Borgmästarens ämbetsrum och bostad...	230: —		
	Civilrådmannen	110: —		
	Brottmålsrådmannen	70: —		
	Assessorn	180: —		
	3:dje Rådmannen	110: —		
	Rådhusets tambur	290: —		
	Stadsvaktmästaren	70: —		
	Samtalsavgifter	125: —	1,185: —	4,805: —
g)	Oförutsedda utgifter			200: —
			Kronor	65,290: —

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier			300: —
b)	1. Löner och arvoden:			
	Kronokassören, arvode för vakansvikarie		3,120: —	
	Stadsfogden, arvode för vakansvikarie		3,000: —	
	1:sta skrivbiträdet, 20: IV		3,243: —	
	2:dra skrivbiträdet, 17: II		2,310: —	
	5 st. exekutionsbiträden (Richtnér, Carlsson, Steen, Larsson, Sundkvist) 23: IV à 3,657: —		18,285: —	
		Trnasport	29,958: —	300: —

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Utgifter.*

	Trnasport		29,958: —	300: —
	Bidrag till registrering av mantalslängden	150: —		
	Arvode till ett biträde å kronouppbördskontoret för debitering och uppbörd av grundavgifter till pensionsförsäkringsfonden	1,800: —		
	Bidrag till extra biträden för samma ändamål	300: —	2,250: —	
b)	4. Arvode åt vikarie under semester åt kronouppbördskassören, reservationsvis		210: —	
	5. Ersättning för tjänstelokal åt stadsfogden		750: —	
	6. Arvode åt vikarie under semester åt stadsfogden		210: —	
	7. Arvode till mantalsskrivningsombud		700: —	
	8. Understöd åt f. fjärdingsmannen Törn för år 1932		300: —	
	9. Pension åt f. stadsfogden E. Kumlin	6,207: —		
	10. Pension åt Kronouppbördskassör Ax. Eklundhs änka	1,755: —	7,962: —	42,340: —
c)	Kronouppbördskontoret:			
	1. Hyra för tjänselokal i rådhusets annex		750: —	
	2. Renhållning		650: —	
	3. Belysning		40: —	
	4. Uppvärmning		150: —	1,590: —
d)	Exekutionsbiträdenas tjänsterum:			
	1. Hyra		1,200: —	
	2. Renhållning		550: —	
	3. Belysning		100: —	
	4. Uppvärmning		200: —	2,050: —
e)	Övriga utgifter:			
	1. Tryck- och annonskostnader		1,300: —	
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		*) 1,300: —	
	3. Olycksfallsförsäkringspremie		25: —	
	4. Läkararvode för exekutionsbiträden och skrivbiträden		50: —	
	5. Anslag till exekutionsbiträdena för hållande av velocipeder		150: —	
	6. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Stadsfogden	180: —		
	Kronokassören	230: —		
	Exekutionsbiträdena	280: —		
	Samtalsavgifter	25: —	715: —	
	7. Premier för kollektivförsäkring för uppbördsmedel ang. 5 exekutionsbetjänter		300: —	3,840: —
f)	Oförutsedda utgifter			100: —
			Kronor	50,220: —

*) Extra anslag till inköp av en skrivmaskin kr. 500: —.

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Utgifter,*

23. Polisväsen och fångvård.

Enligt Polisnämndens förslag		245,148:—
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Å anslag till omorganisation av polisväsendet		5,660:—
	Kronor	239,488:—

26. Allmän pensionsförsäkring.

a)	Pensionsnämnden för Västerås stad:		
	1. Dagtraktamenten för nämndens vice ordförande och ledamöter, 4 kr. pr dag, förslagsvis	350:—	
	2. Arvode åt ordförande	600:—	
	2. Bidrag åt ordförande för skrivhjälp	2,400:—	
	3. För läkarebetyg och läkareundersökningar, förslagsvis	300:—	
	4. Annonser och kungörelser	100:—	
	5. Papper, blanketter och diverse utgifter, förslagsvis	250:—	4,000:—
b)	Pensionsnämnden för S:t Ilian: Arvode åt ledamöterna, 4:— kr. pr sammanträde		50:—
c)	Pensionsnämnden för Lundby: Arvode åt ledamöterna, 4 kr. pr sammanträde		50:—
d)	Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter, som icke kunnat indrivas	7,000:—	
	Extra avskrivning av äldre restantier	6,000:—	13,000:—
e)	Bidrag till pensionstillägg och understöd		28,000:—
		Kronor	45,100:—

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 A. Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier			2,000:—
b)	1. Löner och arvoden:			
	Drätseldirektören, 60:IV		16,128:—	
	Byggnadschefen, 55:IV		13,476:—	
	Stadsombudsmannen, 49:IV		10,812:—	
	Drätselnotarien, 41:IV		7,584:—	
	Stadskamreraren, 47:IV		9,924:—	
	Stadsbokhållaren, 29:III		4,350:—	
	Stadskassörskan, 26:IV		4,101:—	
	1 kvinnligt kontorsbiträde av I klass å drätseldirektörskontoret, 20:IV	3,243:—		
	Transport	3,243:—	66,375:—	2,000:—

	Transport 3,243:—		66,375:—	2,000:—
	Personligt lönetillägg ..... 500:—		3,743:—	
	1 kvinnligt kontorsbiträde av I klass å stadskamrerarekontoret, 20:II		2,841:—	
	1 manligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret, 19:IV		3,105:—	
	Byggmästaren, 39:IV		6,981:—	
	1 manligt biträde å byggnadskontoret, arvode		2,520:—	
	4 arbetsförmän (Pettersson, Råberg, Westholm, Johansson) 27:IV à 4,269:—		17,076:—	
	1 förrådsförman (Bergqvist) 25:I		3,240:—	
	Rådhusvaktmästaren, 25:IV		3,933:—	
	2 körkarlar (Persson, Andersson), 22:IV à 3,519:—		7,038:—	
	1 körkarl (Gustavsson), 22:I		2,880:—	
	Extra skrivbiträden å ombudsmannaexpeditionen och stadskamrerarekontoret, förslagsvis		5,000:—	
	Biträde åt rådhusvaktmästaren, arvode		1,200:—	
	Anslag till stadsrevisionen		2,300:—	
	Läkararvode för rådhusvaktmästaren, förmän, körkarlar och skrivbiträden		100:—	128,332:—
b)	3. Pensioner och understöd:			
	f. Stadsinspektor P. V. Johansson		3,696:—	
	f. Förrådsförman Barklund		2,556:—	
	f. Körkarlen A. Eriksson		993:—	
	f. Arbetaren V. Ehrnström		1,302:—	
	f. Grovarbetaren H. Hansson		1,347:—	
	f. Grovarbetaren K. A. Johansson		1,329:—	
	f. Träarbetaren J. E. Pettersson		1,041:—	
	f. Skrivbiträdet Amelie Presto-Ström ...		400:—	
	Änkefru Södergren ..... 376:—			
	Dyrtidstillägg till Änkefru Södergren, förslagsvis .... 188:—		564:—	13,228:—
d)	Renhållning: Rådhuset och annexet			2,500:—
e)	Belysning: Rådhuset och annexet			450:—
f)	Uppvärmning: Rådhuset och annexet			1,500:—
g)	Övriga utgifter:			
	1. Tryck- och annonskostnader		8,000:—	
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten ...		2,500:—	
	3. Olycksfallsförsäkringspremie		60:—	
	4. Premie för inbrotts- och grantiförsäkring		203:75	
		Transport	10,763:75	148,010:—

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Utgifter.

		Transport	10,763:75	148,010:—
	5. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Stadsfullmäktiges ordf.	70:—		
	Drätselkammarens ordf.	70:—		
	Drätseldirektörens exp. och bostad	180:—		
	Stadsombudsmannens exp. och bostad	180:—		
	Drätselnotariens exp. och bostad	250:—		
	Byggnadschefens exp. och bostad	180:—		
	Stadskamrerarekontoret	230:—		
	Stadskamrerarens bostad	70:—		
	Byggnadskontoret	110:—		
	Byggmäst. Alb. Anderssons bostad	70:—		
	Arbetsförman Råberg	70:—		
	Arbetsförman Westholm	70:—		
	Arbetsförman Johansson	70:—		
	Arbetsförman Pettersson	70:—		
	Rådhusvaktmästaren	70:—		
	Förrådet	180:—		
	Samtalsavgifter	250:—	2,190:—	
	6. Hyra för tjänstelokaler i Rådhusets annex		1,200:—	
	7. Diverse och oförutsedda utgifter		1,000:—	15,153:75
h)	Stallet:			
	1. Utfodring och skötsel av 4 hästar		3,200:—	
	2. Hästskoning och hästförsäkring m. m.		300:—	
	3. Underhåll av körredskap		500:—	4,000:— 167,163:75
	27 B. Byggnadsnämnd.			
	Enligt Byggnadsnämndens förslag			30,941:-
	27 C. Automobiler.			
a)	Underhåll och reparationer			4,000:—
b)	Löner och arvoden:			
	2. Bilförare förslagsvis			6,300:—
c)	Driftkostnader:			
	Bensin, smörjoljor m. m.			5,000:—
d)	Diverse utgifter:			
	Diverse, såsom skatter m. m.			2,000:—
e)	Amortering å inköpta lastbilar enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/6 1928 och 27/8 1931			7,700:— 25,000:—
				Kronor 223,104:75

28. Anslag och bidrag till diverse ändamål.

a)	Sociala ändamål:		
1.	Arbetsstugan (29/12 1910)	4,000: —	
	med avdrag av anslag från Sundinska fonden	2,500: —	1,500: —
2.	Barnkrubban (28/12 1918)		3,500: —
3.	Barnhemmet (28/12 1918)		1,000: —
4.	Natthärberget		300: —
5.	Anslag till Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1927 och 29/12 1920)		3,200: —
6.	Anslag till Västerås sjukkassors fortsättningskassa (23/12 1909), förslagsvis		3,800: —
7.	Anslag till Västerås sjukkassor och fortsättningskassa (23/12 1918), förslagsvis		20,000: —
8.	Anslag till barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och och 28/12 1918)		600: —
9.	Anslag till barnhemmet "Sparvboet", hyra för butiken 23/2 och 21/12 1917)		800: —
10.	Anslag till Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916 och 28/12 1918)		800: —
11.	Anslag till friluft- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas (30/12 1919)		2,000: —
15.	Anslag till Arosgårdens verksamhet (28/10 1920)		3,000: —
16.	Anslag till Nykterhetsnämnden		1,350: —
17.	Anslag till Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet (28/12 1920)		2,000: —
18.	Anslag till skollovskolonier		11,000: —
19.	Anslag till Västerås gymnastikförening		1,000: —
21.	Västmanlands läns fornminnesförening		3,000: —
22.	Västmanlands Konstförening (30/4 1931 till 1/10 1941)		2,500: — 61,350: —
b)	Taxeringsnämnderna:		
1.	Traktamentsersättning à 1: 40 pr sammanträdestimma, högst 7:— kr. pr dag		2,000: —
2.	Biträde åt ordförandena		700: —
3.	Lyse och städning i byrålokal		60: —
4.	Annonsering		60: —
5.	Skrivmaterial och diverse		100: — 2,920: —
c)	Diverse utgifter:		
1.	Premie för olycksfallsförsäkring av stadens arbetare		4,000: —
2.	Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare (19/12 1912)		4,000: —
3.	Årsavgift till Svenska stadsförbundet à 6:— kr. för varje 100-tal innevånare (26/3 1908)		1,818: —
	Transport	9,818: —	64,270: —

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Utgifter.

	Transport	9,818: —	64,270: —
5.	Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift, 60 ex. à 12 kr. (26/10 1911)	720: —	
6.	Representationsanslag (19/12 1912)	1,000: —	
7.	Omkostnader för resor och mindre utredningar (21/12 1917)	1,500: —	
9.	Anslag till utsättning av smörbord	300: —	
13.	Anslag till arbetslöshetsverksamhet	6,000: —	
21.	Avskrivning å makadam och skol	25,000: —	
22.	Reservarbeten för arbetslösa (29/10 1931)	50,000: —	
23.	Ytterligare dylika arbeten, reservationsvis	50,000: —	
24.	Till gäldande av kostnaden för uppförande av pensionärshem (22/12 1930), första året	36,000: —	180,338: —
	Kronor		244,608: —

29. Övriga oförutsedda utgifter

Årets förslagsanslag		131,223: —
	Kronor	131,223: —

Inkomster.

Behållning från sist avslutade räkenskapsår	42,778: 30
Kronor	42,778: 30

1 A. Räntor och aktier.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

Räntor å:

		Resterande lånebelopp:	Ränta:	
a)	Obligationslån:			
	1. Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
	1892 års lån à 4 %	185: —	3: 70	
	1896 „ „ „ 3,6 %	23,600: —	767: 70	
	1902 „ „ „ 4 %	30,820: —	1,232: 80	
	1907 „ „ „ 4,5 %	421,240: —	18,955: 80	
	1910 „ „ „ 4,5 %	763,360: —	33,769: 80	
	1922 „ „ „ 5 %	409,959: —	20,351: 38	
	1924 „ „ à 5 %	162,430: —	8,121: 50	
	1929 „ „ „ 5 %	566,605: 05	28,330: 25	111,532: 93
	2. Folkskolestyrelsen:			
	1892 års lån à 4 %	4,750: —	95: —	
	1902 „ „ à 4 %	95,245: —	3,809: 80	
	1907 „ „ à 4,5 %	23,800: —	1,071: —	
	1910 „ „ à 4,5 %	228,360: —	10,098: 45	
	1922 „ „ à 5 %	59,085: —	2,933: 13	
	1924 „ „ à 5 %	17,560: —	878: —	
	1929 „ „ à 5 %	133,000: —	6,650: —	25,535: 38
	3. Fattigvårdsstyrelsen:			
	1892 års lån à 4 %	950: —	19: —	
	1902 „ „ à 4 %	11,208: 60	448: 34	
	1922 „ „ à 5 %	350,874: —	17,418: 25	
	1924 „ „ à 5 %	54,962: 80	2,748: 14	
	1929 „ „ à 5 %	221,585: 89	11,079: 29	31,713: 02
	4. Kyrkorådet:			
	1896 års lån à 3,6 %	3,120: —	101: 88	
	1910 „ „ „ 4,5 %	38,000: —	1,710: —	
	Lån av stadskassan à 5 %	38,658: 07	1,932: 90	3,744: 78
			Transport	172,526: 11

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Inkomster.

			Transport	172,526: 11
	5. Hamnen:			
	För nya hamnbyggnaden à 4 ½ %	97,325: —	4,379: 63	
	För svängkran n:r 6, f. d. n:r 1, à 5 %	6,050: —	302: 50	
	För malmlossningskran n:r 2 à 5 ½	14,375: —	718: 75	
	För östra hamnbyggnadens vidare fortsättning à 5 %	133,000: —	6,650: —	12,050: 88
	6. Djuphamnen:			
	1924 års lån à 5 %	328,575: 75	16,428: 79	
	1926 „ „ à 5 %	598,932: 95	29,946: 65	
	Lån av stadskassan à 5 %	827,000: —	41,350: —	87,725: 44
b)	Andra amorteringslån:			
	1. Upptaget från pensionsförsäkringsfonden och stadens bostadslånefond:			
	Räntor å av staden utlämnade lån	—: —	43,979: 08	
	2. Fattigvårdsstyrelsen:			
	1928 års lån à 5 %	280,444: 65	14,022: 23	
	3. Hamnen:			
	1928 års lån à 5 %	165,914: 69	8,448: 61	
	1931 „ „ „ 4,5 %	90,911: —	4,091: —	
	4. Vatten- och Gasverkssytrelsen:			
	1926 års lån à 5 %	77,839: 02	3,891: 95	
	1928 „ „ „ 5 %	516,560: 97	25,328: 28	
	1931 „ „ à 4,5 %	346,608: —	15,597: 36	
	5. Folkskolestyrelsen:			
	1931 års lån à 4,5 %	19,040: —	856: 80	116,215: 31
c)	Andra lån och skulder:			
	2. Ränta å beräknad brist i hamnkassan à 5 %	115,835: 55	5,791: 78	
	4. Ränta å kr. 1,000:—, lån ur Lundby sockens magasinsfond à 4,5 %	1,000: —	45: —	
	5. Ränta å till fattigvården förskotterade medel för restaurering av huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet Karslund, enligt amorteringsplan	74,937: 63	3,746: 88	
	6. Ränta å till Malma grustag förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader à 5 %	63,978: 19	3,198: 91	
	7. Ränta å lån för tillbyggnaden vid Hammarby skola à 4,5 %	110,000: —	4,950: —	
	8. Ränta å tillfälliga lån		20,000: —	37,732: 57
d)	Aktier:			
	1. Utdelning å aktier i Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg kr. 99,700: — à 5 %		4,985: —	
			Transport 4,985: —	426,250: 31

	Transport	4,985: —	426,250: 31
3. Utdelning å A.-B. Arbetarebostäders aktier, kronor 300,000:— à 4,75 %		—: —	
4. Utdelning å på staden överförda aktier i S. W. B:s Nya Järnvägs A.-B., motsvarande ränta till A.-B. Västeråsbanans Intressenter kr. 83,780:—		—: —	4,985: —
	Kronor		431,235: 31

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

a) Obligationslån:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
1. Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
Upptaget år 1892 à 4 %	185: —	185: —	
„ „ 1896 „ 3,6 %	23,600: —	4,550: —	
„ „ 1902 „ 4 %	30,820: —	2,560: —	
„ „ 1907 „ 4,5 %	421,240: —	18,560: —	
„ „ 1910 „ 4,5 %	763,360: —	25,840: —	
„ „ 1922 „ 5 %	409,959: —	5,863: —	
„ „ 1924 „ 5 %	162,430: —	3,885: —	
„ „ 1929 „ 5 %	566,605: 05	9,498: 05	70,941: 05
2. Folkskolestyrelsen:			
Upptaget år 1892 à 4 %	4,750: —	4,750: —	
„ „ 1902 „ 4 %	95,245: —	7,095: —	
„ „ 1907 „ 4,5 %	23,800: —	1,150: —	
„ „ 1910 „ 4,5 %	228,360: —	7,900: —	
„ „ 1922 „ 5 %	59,085: —	845: —	
„ „ 1924 „ 5 %	17,560: —	420: —	
„ „ 1929 „ 5 %	133,000: —	2,230: —	24,390: —
3. Fattigvårdsstyrelsen:			
Upptaget år 1892 à 4 %	950: —	950: —	
„ „ 1902 à 4 %	11,208: 60	834: 90	
„ „ 1922 „ 5 %	350,874: —	5,018: —	
„ „ 1924 „ 5 %	54,962: 80	1,314: 60	
„ „ 1929 „ 5 %	221,585: 89	3,714: 89	11,832: 39
4. Kyrkorådet:			
Upptaget år 1896 à 3,6 %	3,120: —	580: —	
„ „ 1910 „ 4,5 %	38,000: —	2,000: —	
Lån från stadskassan à 5 %	38,658: 07	707: 06	3,287: 06
5. Hamnen:			
För nya hamnbyggnaden:			
1907 års lån à 4,5 %	97,325: —	5,725: —	
Transport	97,325: —	5,725: —	110,450: 50

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Inkomster.*

Transport	97,325: —	5,725: —	110,450: 50
1929 års lån à 5 %	133,000: —	2,230: —	
För svängkran n:o 6, f. d. n:o 1, kapitalåterstod	6,050: —	275: —	
För malmlossningskran n:o 2	14,375: —	625: —	8,855: —
6. Djuphamnen:			
1924 års lån à 5 %	328,575: 75	5,606: 21	
1926 „ „ „ 5 %	598,932: 95	10,254: 35	15,860: 56
b) Andra amorteringslån:			
1. Kapitalavbetalningar å lån från Pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:			
Årets amortering	:—: —	18,659: 11	
2. Fattigvårdsstyrelsen:			
1928 års lån à 5 %	280,444: 65	10,852: 97	
3. Hamnen:			
1928 års lån à 5 %	165,914: 69	6,420: 75	
1931 „ „ „ 4,5 %	90,911: —	2,898: 26	
4. Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
1926 års lån à 5 %	77,839: 02	1,630: 91	
1928 „ „ „ 5 %	516,560: 97	19,990: 49	
1931 „ „ „ 4,5 %	346,608: —	11,049: 94	
5. Folkskolestyrelsen:			
1931 års lån à 4,5 %	19,040: —	607: —	72,109: 43
		Kronor	207,275: 49

2. Fattigvård.

Enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag		182,234: —
	Kronor	182,234: —

3. Barnavård.

Enligt Barnavårdsnämndens förslag		21,300: —
	Kronor	21,300: —

4. Folkskola.

4 A. Den egentliga folkskolan.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		363,804: 92
	Kronor	363,804: 92

4 B. Fortsättningsskola.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		9,200: —
	Kronor	9,200: —

4 C. Högre Folkskola.

Enligt Folkskolestyrelsen förslag		16,987: —
	Kronor	16,987: —

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

c) Tekniska skolan (läsåret 1932—1933):

1. Beräknade statsunderstöd:		
a) Statsbidrag till avlöning åt rektor och lärare ...	19,400: —	
b) Statsbidrag till inköp av stadigvarande undervisningsmaterial	2,000: —	
c) Statsbidrag till underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial	750: —	22,150: —
*) Bibliotek.		
2. Av landstinget anvisade eller påräknade understöd		4,000: —
5. Avkastning av donationer och fonder		350: —
6. Lärjungeavgifter		9,300: —
7. Säljbar produktion		1,500: —
	Kronor	37,300: —

5. Hälso- och sjukvård.

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	2.800: —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag		27,771: —
	Kronor	30,571: —

6. Gator, vägar, planteringar o. d.

6 A. Gatuläggning.

Årligt bidrag till omläggning av del av Stora gatan (A.-B. Yngve Swenson (29/3 1928)	300: —	
Till gäldande av särskilda gatuarbeten:		
Av ordinarie automobilskattemedel	70,000: —	70,300: —
	Trasport	70,300: —

*) Anslag in natura kr. 400: —.

N:o 89. *Budget-förslag 1932. Inkomster.*

		Trasport	70,300: —
	6 B. Vägar.		
	Av ordinarie automobilskattemedel	30,000: —	
	Av automobilskattemedlens utjämningsandel	30,000: —	
	Vägskatt, cirka	6,200: —	66,200: —
	6 C. Planteringar.		
	Enligt Planteringsnämndens förslag		10,000: —
	6 E. Gaturenhållning.		
1.	Avgift från skolkassan för renhållning av gatorna vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1,000: —	
2.	Avgift från Hamnstyrelsen för hamnområdet	1,800: —	2,800: —
		Kronor	149,300: —

8. Hamnen.

8 A och B. Den äldre Hamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag		149,300: —
8 C och D. Djuphamnen.		
Enligt Hamnstyrelsens förslag		71,700: —
	Kronor	221,000: —

10. Renhållningsverk.

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag		57,500: —
10 B. Svingård.		
Enligt Lantegendomsnämndens förslag		35,000: —
	Kronor	92,500: —

11. Vattenledningsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		210,000: —
	Kronor	210,000: —

12. Gasverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		443,000: —
	Kronor	443,000: —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		758,000: —
	Kronor	758,000: —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag	2,000: —

17 B. Varmbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag	70,000: —

17 D. Båttrafik.

1. Persontrafik	13,100: —	
2. Godstrafik	175: —	13,275: —

17 F. Grustag.

Inkomster av grusförsäljning	37,660: 77
Kronor	122,935: 77

18 Brandväsen.

Enligt Brandstyrelsens förslag	9,235: —
Kronor	9,235: —

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplanen.

c) Stadshotellet:			
1. Hyror:			
Västerås Hotell A.-B.	32,000: —		
Västerås Systembolag	18,500: —		
Sällskapet	2,250: —		
Upplands Enskilda Bank	5,000: —		
Barberare Gösta Ståhl	1,400: —	59,150: —	
2. Avgifter för festvåningens användande		1,500: —	
Hyresgästernas andel i kostnaden för vattenavgifter		400: —	
Hyresgästernas andel i kostnaden för uppvärmning		14,000: —	75,050: —
d) Sundinska huset:			
Hyresinkomster			12,565: —
		Transport	87,615: —

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Inkomster.*

		Transport	87,615: —
e)	Tullhuset:		
	Hyra för bostadslägenhet		450: —
f)	Paviljongen i Stadsparken:		
	Hyresinkomster		2,500: —
g)	Gårds- och tomtfastigheter:		
	Hyror ch arrenden för gårdar och tomter eligt bilaga		165,597: 50
h)	Hammmagasinen:		
	A.-B. Aug. Jönsson & C:o, magasin n:r 1	6,600: —	
	A.-B. John A. Fors, magasin n:r 2	6,000: —	
	A.-B. John A. Fors, magasin n:r 3	2,087: 50	
	A.-B. Hakon Swenson, magasin n:r 3	1,800: —	
	A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3	2,200: —	
	A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3	1,500: —	
	Norlings Agenturaffär, magasin n:r 3	674: —	
	Vatten- och Gasverksstyrelsen	112: 50	20,974: —
i)	Hamnplanen:		
	Platshyror av:		
	Hygrell & C:o	1,087: 50	
	Tegel- och Murbruks A.-B.	2,128: —	
	Kafferosteriet Pyramiden	650: —	
	Järnhandl. Axel Sundström	812: 50	
	Tekniska Byggnadsbyrån	367: 50	
	Ingenjör Paul Andersson	200: —	
	Grosshandl. H. Nordenhaag	495: —	
	Grosshandl. H. Nordenhaag	1,930: —	
	Grosshandl. H. Nordenhaag	478: —	
	Vatten- och Gasverksstyrelsen	1,050: —	
	Myggbo Sågbolag	439: 50	
	Järnhandl. Eric Sundström	562: 50	
	Järnhandl. Bröderna Larsson	735: —	
	Västerås Automobil A.-B.	900: —	
	Allm. Svenska Elektr. A.-B.	207: —	
	Allm. Svenska Elektr. A.-B.	525: —	
	Allm. Svenska Elektr. A.-B. för magasinstomt	7,556: —	
	A.-B. John A. Fors	180: —	
	J. Aug. Andersson	600: —	
	A.-B. Naftasyndikat	300: —	
	Arrende för 6 tomter å Sjöhatten:		
	Koop. Föreningen Svea, n:r 1, 1:sta raden	233: 80	
	Transport	233: 80	21,203: 50 277,136: 50

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Inkomster.

Transport	233:80	21,203:50	277,136:50
Centralföreningen, n:r 2, 1:sta raden	230:50		
A.-B. Hakon Swenson, n:r 3, 1:sta raden	316:80		
A.-B. Hakon Swenson, n:r 1, 2:dra raden	291:—		
A.-B. John A. Fors, n:r 2, 2:dra raden	292:30		
A.-B. Nissen & C:o, n:r 3, 2:dra raden	235:40	1,599:80	
Krooks Petroleum- & Olje A.-B.		150:—	
A.-B. Västerås Spedition		25:—	
A. Carlesson		648:—	
Paul Andersson		1,000:—	
C. A. Breed		800:—	
Tomt av f. d. Vedgården		1,200:—	26,626:30
j) Hamnpaviljongen:			
Hyresinkomster:			
Spedition		2,250:—	
Fackf. kafé		750:—	
Hamnkontor		500:—	3,500:—
k) Kabinettet:			
Inkomster			1,400:—
m) Omnibustrafikstation:			
Hyra			3,100:— 311,762:80

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag ..... 116,162:—

20 C. Jordar och andra fastigheter.

a) Egendomen Carlsberg		500:—	
D:o hyra för bostäder		1,350:—	
Del av Carlsberg (Stadens lantbruk)		200:—	
Del av Carlsberg (Skogsvårdsstyrelsen)		200:—	
Arrende för ett markområde (Knut Albin Andersson)		5:—	2,255:—
b) Hästholmarna:			
1. Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba		6,500:—	
Transport		6,500:—	2,255:— 427,924:80

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Inkomster.*

	Transport	6,500:—	2,255:—	427,924:80
2 Hyra för serveringspaviljong å östra holmen		2,500:—	9,000:—	
c) Diverse jordägor:				
1. östra umtarken:				
Arrende:				
För följande lägenheter:				
Lilla Stenby, delar av utmarken, del av Enbacken, Nordanby, Nordanbys utmarksjord (Nordanby gård)		3,500:—		
Gustavsslätt (K. E. Eklund), utgård, 14/3 1936		275:—		
Andersborg (G. Andersson)		500:—		
Sundinska utmarken (koloniträdgårdar)		430:—		
Kristiansborg (stadens lantbruk)		3,000:—		
Ett område av Myggbo (Folkets Park	50:—			
Ett område (Folkets Park)	70:—	120:—		
Malma gård (stadens lantbruk)		3,500:—		
Arrende för jaktmark å Malma och östra utmarken		25:—	11,350:—	
2. Västra utmarken:				
Arrende:				
Stensborg, Växthus och en del jord (R. Eriksson)		2,500:—		
Stensborg, övrig mark och hus)	1,500:—			
Ett område (C. V. Sandberg)	200:—	1,700:—		
Byggnadsplats å det s. k. Käringberget:				
Fru Eriksson, Ekeby		10:—		
Mindre områden å s. k. Ragvaldsbacke:				
J. A. Thilén	5:—			
Mat:a Eriksson	5:—			
J. A. Olsson	15:—			
Rob. Pettersson	5:—	30:—		
Ett till hyttan på 50 års tid för rätt till framdragande av järnvägsspår upplåtet område t. o. m. år 1949		25:—		
Område av Gästgivarevreten i Gamla Stohagsjorden:				
Västerås Skeppsvarv		570:—		
	Transport	4,835:—	22,605:—	427,924:80

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Inkomster.

Transport	4,835: —	22,605: —	427,924: 80
Ett område intill Solgården: (Axel Eklundhs sterbhus)	10: —		
Ett område intill Mälardalen: (H. Mörk)	25: —		
Ett område för båthus: (Västerås Kanotförening)	10: —	4,880: —	
d) Viksäng: Arrende för 9 villatomter, utarrenderade t. o. m. år 1944:			
Apotekare K. Hj. Karlsson	20: —		
Stadsfogde E. Kumlin	100: —		
Disp. O. Johansson	50: —		
Kamrer H. Molander	20: —		
Direktör A. Sundstöm	40: —		
f. Handl. Gustav Svensson	35: —		
Änkefru Lydia Ström	20: —		
Kamrer K. E. Eriksson	25: —		
Kapten H. Slettengrens sterbhus	75: —	385: —	
e) Diverse arrenden:			
F. d. Stadskassörsjorden i Iggebygärdet (Kristiansborgs gård)	37: —		
D:o jämte Domkyrkosysslomannens f. d. lönejord å Trådarön (J. A. Hellman), utgår 14/3 1936	60: —		
Mark av Gideonsberg (Sv. Metallverken)	100: —		
Mark för järnvägsspår till Tillberga (Svenska Metallverken)	45: —		
Koloniträdgårdar vid Lustigkulla	175: 25		
Koloniträdgårdar vid Biskopsängarna	500: —		
Mark av Kungsängen (Lantbruket)	200: —		
Kablar och ledningar i stadens gator (Asea)	272: 60		
Kraftledningskabel i stadens mark (Sv. Metallverken)	72: 40		
Mark av Siggesborg för Skultunajärnvägen (Ture Jönsson)	50: —		
Jordkabelledning i stadens mark (H. Nordenhaag)	14: —		
Diverse mindre områden	1,000: —	2,526: 25	
f) Arrende för fiskvatten: Västerås-fjärden från Johannisberg till Hyttan samt vid Kattskär och Amundsgrund (Sundkvist)	50: —		
Transport	50: —	30,396: 25	427,924: 80

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Inkomster.

	Transport	50:—	30,396:25	427,924:80
Vid Hästholmarna jämte fiskarstugan med jord å Elba		150:—		
Diverse mindre fiskarrenden (G. O. Sabel m. fl.)		35:—	235:—	
g) Hyresmedel:				
Platshyror:				
Pumphus å Kungsängen (Sv. Metallverken)		50:—		
Hyra för skjul av Motorbåtsklubben		50:—		
Två magasinsplatser å Skallberget (Söderlund och Nitroglyserin A.-B.)		20:—		
Slakterivagnar å tomten n:r 6, Norra kv.		300:—		
Upplag å Munk- och Kungsängen:				
Kungl. Telegrafverket	100:—			
P. J. Wallén (260 kvm. à 50 öre)	130:—			
Mjölkcentralen (270 kvm. à 50 öre)	135:—			
Dir. G. Stomberg (208 kvm. à 50 öre)	104:—			
K. Larssons isupplag (198 kvm. à 50 öre)	99:—			
Skogslunds Mejeri, isupplag (30 kvm. à 50 öre)	15:—			
Västerås Mineralvatten och Läskedrycksfabrik, isupplag (40 kvm. à 50 öre)	20:—	603:—		
Markhyra för serveringspaviljongen å Djäkneberget		300:—		
Markhyra för vattkiosken i Vasaparken		500:—		
Tidningskiosk vid Stora gatan och Hållgatan (A.-B. Vintervägen)		200:—		
Karuseller och skjutbanor m. m.		5,000:—		
Hyra för vattenkraften i Svartån		3,000:—		
Hyra för gasverkstomten å Kungsängen		2,800:—		
Försäljningskiosk vid flickskolans gymnastikhus (Karlsson)		300:—		
A.-B. Yngve Swenson, bensinupplag i Kopparbergsvägen vid kvart. Hubert		125:—		
Myggbo Sågbolag (1,080 kvm. à 60 öre)		648:—		
Försäljningskiosk å Kungsängen (Hedman)		200:—		
Avgäld för grustäkt		500:—		
Hyra för svingårdsanläggningen vid				
	Transport	14,596:—	30,631:25	427,924:80

Transport	14,596:—	30,631:25	427,924:80
Malma	5,000:—		
Hyra för Köttbesiktningsbyrån	5,000:—	24,596:—	55,227:25

20 D. Skogar.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag ..... 6,300:—

Enligt Drätselkammarens förslag:
Tillkommer:
Hyra för benupplag ..... 50:— 6,350:—

Kronor 489,502:05

23. Polisväsen och fångvård.

Enligt Polisnämndens förslag ..... 14,492:—

Kronor 14,492:—

24. Auktionsväsen.

Auktionsprovision, förslagsvis ..... 100:—

Kronor 100:—

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 B. Byggnadsnämnd.

Enligt Byggnadsnämndens förslag ..... 5,000:—

27 C. Automobiler.

Inkomster av körningar ..... 25,000:—

Kronor 30,000:—

30. Allmänna bidrag av staten.

a) Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt K. F. den 18 juni 1913 ..... 17,346:—

b) Källarfrihetsmedel 349:89

Kronor 17,695:89

31. Diverse inkomster.

a) Bötesmedel ..... 200:—
b) Behållning av influtna registeringsavgifter för handelsfirmor ..... 300:—
c) Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m. ..... 4,000:—

Trnasport 4,500:—

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Inkomster.

	Trnasport		4,500: —
d)	Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m m.		25: —
	överskott å förrådsrörelsen		1,000: —
e)	Vågavgifter från Köttbesiktningsbyrån		2,500: —
	Kronor		8,025: —

32. Skatter och liknande avgifter.

a)	Hundskatt à 25: — kr. pr hund			7,700: —
b)	Bevillningsavgifter från offentliga föreställningar, artistskatt			1,000: —
c)	Skogsaccis			300: —
d)	Utdebitering för år 1931 à 7,98 å 375,128: 12 skattekronor	2,993,522: 40		
	Varifrån avgår för beräknad avkortning och för restitutioner	374,190: 30	2,619,332: 10	
e)	Kommunal progressivskatt		91,000: —	
f)	Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid		86: 74	2,710,418: 84
g)	Nöjesskatt			45,000: —
	Kronor			2,764,418: 84

Sammandrag av Utgifts- o. Inkomststaten

för år 1932.

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Sammandrag av Utgifts- och Inkomststaten.*

	Utgifter:	Inkomster:	Överskott:	Brist:
Behållning från sist avslutade räkenskapsår		42,778: 30	42,778: 30	
1 a. Räntor m. m.	809,870: 87	431,235: 31		378,635: 56
1 b. Kapitalavbetalningar å lån	446,183: 19	207,275: 49		238,907: 70
2. Fattigvård	688,037: 83	182,234: —		505,803: 83
3. Barnavård	97,592: —	21,300: —		76,292: —
4 A. Folkskola	855,362: 44	363,804: 92		491,557: 52
4 B. Fortsättningsskola	16,700: —	9,200: —		7,500: —
4 C. Högre Folkskola	28,303: 50	16,987: —		11,316: 50
4 D. Allmänt läroverk	4,880: —			4,880: —
4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter	85,145: —	37,300: —		47,845: —
5. Hälso- och sjukvård	94,551: —	30,571: —		63,980: —
6. Gator, vägar, planteringar o. d.	413,735: —	149,300: —		264,435: —
7. Avloppsledningar	34,000: —			34,000: —
8. Hamnar	276,088: 02	221,000: —		55,088: 02
10. Renhållningsverk och svingård	157,102: 54	92,500: —		64,602: 54
11. Vattenledningsverk	180,800: —	210,000: —	29,200: —	
12. Gasverk	412,600: —	443,000: —	30,400: —	
13. Elektricitetsverk	549,100: —	758,000: —	208,900: —	
17. Andra kommunens affärsföretag	122,975: 77	122,935: 77		40: —
18. Brandväsen	117,338: 75	9,235: —		108,103: 75
20. Fastighetsförvaltning	283,490: 91	489,502: 05	206,011: 14	
21. Magistrat och Rådhusrätt	65,290: —			65,290: —
22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen	50,220: —			50,220: —
23. Polisväsen och fångvård	239,488: —	14,492: —		224,996: —
24. Auktionsväsen		100: —	100: —	
26. Allm. Pensionsförsäkring	45,100: —			45,100: —
27. Övriga förvaltningskostnader	223,104: 75	30,000: —		193,104: 75
28. Anslag och bidrag till div. ändamål	244,608: —			244,608: —
29. Oförutsedda utgifter	131,223: —			131,223: —
30. Allmänna bidrag av staten		17,695: 89	17,695: 89	
31. Diverse inkomster		8,025: —	8,025: —	
32. Skatter och liknande avgifter		2,764,418: 84	2,764,418: 84	
Kronor	6,672,890: 57	6,672,890: 57	3,307,529: 17	3,307,529: 17

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Fattigvården

Bil. Litt. 2.

Utdrag ur protokoll, fört vid Fattigvårdsstyrelsens sammanträde den 29 september 1931.

§ 128.

Beslöt Fattigvårdsstyrelsen till Stadsfullmäktige avgiva följande

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads fattigvård för år 1932.

UTGIFTER:

A. Yttre Fattigvården:

a)	Understödskostnader:		
	1) Ordinarie understöd	200,000: —	
	2) Tillfälliga understöd	51,500: —	
	3) Understöd in natura	41,000: —	292,500: —
b)	Anstaltsvård:		
	1) Hospitalsvård	25,000: —	
	2) Lasarettsvård	6,000: —	
	3) Sanatorievård	4,500: —	
	4) Andra sjukvårdskostnader	10,500: —	46,000: —
c)	Kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård:		
	1) Sjukvård å kuranstalter	3,000: —	
	2) Yrkesutbildning	4,500: —	
	3) Kommunalt pensionstillskott	6,500: —	14,000: —
d)	Andra fattigvårdskostnader:		
	1) Återbetalning till främmande kommuner för utgiven fattigvård	50,000: —	
	2) Medikamenter	5,000: —	
	3) Begravningskostnader	1,500: —	56,500: —
		Transport	409,000: —

		Transport	409,000: —	
e)	Diverse utgifter:			
	1) Hyra för fattigvårdsbyrån	2,500: —		
	2) Trycksaker och skrivmaterial	1,100: —		
	3) Skrivmaskin	450: —		
	4) Städning, bränsle och lyse	1,500: —		
	5) Telefoner till:			
	Fattigvårdsbyrån 210: —			
	Fattigvårdssysslomannens bost. 110: —			
	Fattigv.-tillsyningsmannens bost. 70: —			
	Fattigvårdsstyrelsens ordf. bost. 70: —			
	Diakonissan 70: —			
	Samtalsavgifter 85: —	615: —		
	6) Brandförsäkrings- och olycksfallsavg.	100: —		
	7) Stämpelkostnader	75: —		
	8) Årsavgift till Sv. Fattigvårds- och Barnavårdsförbundet	150: —	6,490: —	
f)	Förebyggande fattigvård:			
	1) Anslag till diakonissornas verksamhet		10,000: —	
g)	Löner och arvoden:			
	1) Fattigvårdssysslomannen (44: IV)	8,592: —		
	2) Fattigvårdstillsyningsmannen (27: I)	3,540: —		
	3) Kontorsbiträde I kl. (20: IV)	3,243: —		
	4) Kontorsbiträde II kl. (17: II)	2,493: —		
	5) Extra skrivbiträde	1,200: —		
	6) Bidrag till revisionen	800: —		
	7) Kontorsbiträde I kl., arvode som kassörska	500: —	20,368: —	
h)	Oförutsedda utgifter		500: —	446,358: —
	B. Ålderdomshemmet:			
i)	Hushållet:			
	1) Inköp av förnödenheter	45,500: —		
	2) Produkter från trädgården	4,200: —		
	3) Värdet av utförda arbeten i köket	800: —	50,500: —	
j)	Bränsle, lyse och vatten:			
	1) 450 ton ångkol à 21:—	9,450: —		
	2) Gas	3,000: —		
	3) Vattenavgifter	3,000: —		
	4) Belysningsström	4,300: —		
	5) Kraftström	500: —	20,250: —	
		Transport	70,750: —	446,358: —

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Fattigvården

		Transport	70,750:—	446,358:—
k)	Renhållning:			
	1) Såpa, tvål och tvättpulver	800:—		
	2) Torvmull och sophämtning	300:—		
	3) Värdet av utförd tvätt	4,300:—		
	4) Värdet av arbeten i övrigt	3,500:—	8,900:—	
l)	Beklädnad:			
	1) Gång- och underkläder samt skodon	3,500:—		
	2) Värdet av utförda arbeten	2,600:—	6,100:—	
m)	Sjukvård:			
	1) Sjukvårdsartiklar och medicin	5,800:—		
	2) Sjuktransporter	450:—	6,250:—	
n)	Underhåll och anskaffning av inventarier:			
	1) Linne och sängkläder	2,000:—		
	2) Underhåll och anskaffning av möbler och husgeråd	1,000:—		
	3) Anskaffning av glas, porslin och köksattiralj	500:—	3,500:—	
o)	Förbrukningsartiklar:			
	1) Skrivmaterial och tryckning	300:—		
	2) Sänghalm	100:—	400:—	
p)	Begravningskostnader		1,500:—	
q)	Diverse omkostnader:			
	1) Flitpengar	2,100:—		
	2) Telefon till:			
	Föreståndarens exp. 236:—			
	Sjukhuset 230:—			
	Samtalsavgifter 25:—	491:—		
	3) Inköp av böcker för biblioteket	150:—	2,741:—	
r)	Underhåll av fastigheter:			
	1) Reparation av hemmets byggnader	5,000:—		
	2) Brandförsäkringspremier	800:—		
	3) Värdet av utförda arbeten	700:—	6,500:—	
s)	Räntor och amorteringar:			
	1892 års lån: (kvarv. skuld 950:—)			
	Ränta 19:—			
	Amortering 950:—	969:—		
		Transport 969:—	106,641:—	446,358:—

	Transport	969:—	106,641:—	446,358:—
1902 års lån: (kvarv. skuld 11,208:60).				
Ränta	448:34			
Amortering	834:90	1,283:24		
1922 års lån: (kvarv. skuld 350,874:—).				
Ränta	17,418:25			
Amortering	5,018:—	22,436:25		
1924 års lån: (kvarv. skuld 54,962:80)				
Ränta	2,748:14			
Amortering	1,314:60	4,062:74		
1928 års lån: (kvarv. skuld 280,444:65)				
Ränta	14,022:23			
Amortering	10,852:97	24,875:20		
1929 års lån: (kvarv. skuld 221,585:89)				
Ränta	11,079:29			
Amortering	3,714:89	14,794:18		
1929 års lån: (kvarv. skuld 74,937:63)				
Ränta	3,746:88			
Amortering	9,203:12	12,950:—	81,370:61	
t) Underhåll av trädgård och planteringar:				
1) Kontanta kostnader för planteringar ...		500:—		
2) Utsäde, fröer m. m.		500:—		
3) Arrende för trädgårdsjord		325:—		
4) Kommunalskatt		407:72		
5) Värdet av utförda arbeten		4,100:—	5,832:72	
u) Löner och arvoden:				
1) Föreståndaren, lön (36:III) ...	5,880:—			
med avdrag för naturaförmåner, 3 rum och kök	1,235:—	4,645:—		
2) Vaktmästaren, lön (25:IV) ...	3,933:—			
med avdrag för naturaförmån	680:—	3,253:—		
3) Maskinisten, lön (24:IV)	3,795:—			
med avdrag för naturaförmån	555:—	3,240:—		
4) 2 eldare, lön (20:I) à 2,640:—	5,280:—			
med avdrag för fritt vivre à 900:—	1,800:—	3,480:—		
5) Husmodern, lön (4:IV)		1,671:—		
	Transport	16,289:—	193,844:33	446,358:—

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Fattigvården*

	Transport	16,289:—	193,844:33	446,358:—
6) Vårdaren, lön (22:III)	3,174:—			
med avdrag för naturaförmån	555:—	2,619:—		
7) Två sjuksköterskor, lön (5:IV) à 1,563:—		3,126:—		
8) Två sjuksköterskor, lön (5:I) à 1,230:—		2,460:—		
9) Kokerska, lön (I:IV)		1,131:—		
10) Tvättföreståndarinna, lön (I:I)		870:—		
11) Tre biträden à 810:—		2,430:—		
12) Två biträden à 720:—		1,440:—		
13) Fem biträden à 660:—		3,300:—		
14) Tre biträden à 600:—		1,800:—		
15) Arvode för biträde å kontoret		600:—		
16) Semester- och sjukvikarier		500:—		
17) Predikanten, arvode		500:—		
18) Organistarvode		100:—		
19) Semesterpengar till personalen		820:—	37,985:—	
v) Pensioner:				
1) Pension till syssloman Larssons änka ...		527:—		
2) Pension till vaktmästare Lundbergs änka		500:—		
		1,027:—		
Dyrtidstillägg, 50 %		513:50	1,540:50	
x) Stall och hönshus:				
1) Diverse utgifter för stallet		150:—		
2) Diverse utgifter för hönsgården		1,000:—		
3) Bensin och underhåll av bilen samt skatt		400:—		
4) Värdet av produkter		100:—		
5) Värdet av utförda arbeten		500:—	2,150:—	
y) Tvättinrättningen:				
1) Kraftström		500:—		
2) Vatten		1,000:—		
3) Tvättmedel		2,000:—		
4) Diverse omkostnader		200:—		
5) Värdet av utförda arbeten		3,200:—	6,900:—	
z) Oförutsedda utgifter			1,000:—	243,419:83
			Summa Kronor	689,777:83

INKOMSTER:

A. Yttre fattigvården:

a) Ersättning av landstinget enligt 40—42 §§ i lagen om fattigvården för:			
1) Hospitalsvård		16,000:—	
	Transport	16,000:—	

	Transport	16,000:—		
2)	Lasarettsvård	5,000:—		
3)	Sanatorievård	4,000:—		
4)	Andra sjukvårdskostnader	4,000:—		
5)	Vårdkostnader till andra kommuner	5,000:—	34,000:—	
b)	Inkomst av statsbidrag		6,000:—	
c)	Återbetalning av enskilda för utgiven fattigvård		6,500:—	
d)	Inkomst av pensioner		8,000:—	
e)	Diverse inkomster:			
1)	Diverse inkomster	2,000:—		
2)	Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av kostnad för hyra, städning, bränsle och telefon m. m.	1,580:—		
3)	Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av lönerna för kassörskan och biträden jämte diverse andra utgifter	1,979:—	5,559:—	60,059:—
	B. Ålderdomshemmet:			
f)	Vårdavgifter:			
1)	Ersättning av främmande kommuner	18,000:—		
2)	Ersättning av enskilda	22,500:—		
3)	Ersättning av landstinget enligt 41 § fattigvårdslagen	2,500:—		
4)	Ersättning av landstinget för t. b. c.-avd.	3,800:—		
5)	Ersättning av staten för t. b. s.-avd.	6,500:—		
6)	Ersättning av statsmedel för vissa personer	2,500:—		
7)	Inkomst av pensioner	23,000:—	78,800:—	
g)	Diverse inkomster:			
1)	Inkomst av arbeten	2,500:—		
	Värdet av åt hemmet utförda arbeten	15,400:—	17,900:—	
2)	Värdet av produkter från trädgården för hushållet		4,200:—	
3)	Inkomst av trädgårdsprodukter		200:—	
4)	Inkomst av försålda bohag		1,000:—	
5)	Inkomst av hönsgården	1,200:—		
	Produkter till hushållet	1,000:—	2,200:—	
6)	Inkomst av tvättinrättningen	13,000:—		
	Värdet av åt hemmet utförd tvätt	4,500:—	17,500:—	
	Transport		43,000:—	78,800:— 60,059:—

N:o 89.
Budget-förslag 1932 Fattigvården

Transport	43,000:—	78,800:—	60,059:—
7) Anslag av staten för biblioteket	75:—		
8) Hyra från polisväsendet för bårhus	300:—	43,375:—	122,175:—
			182,234:—
Att uttaxera			507,543:83
		Summa Kronor	689,777:83

Såsom motivering till förestående förslag till inkomst- och utgiftsstat beslöt Fattigvårdsstyrelsen anföra.

UTGIFTER.

Yttre fattigvården:

Det under "understödskostnader" upptagna beloppet hade med hänsyn till närmast föregående och innevarande års utgifter kunnat något nedbringas. Inför utsikten att nästa år sannolikt kommer att medföra ökad arbetslöshet och därav föranledd större fattigvårdsbörda, har styrelsen dock stannat för samma belopp, som anslagits för innevarande år.

Anslaget för "anstaltsvård" har måst begäras förhöjt med 1,600:— kr. Kostnaden för hospitalsvård kommer från och med innevarande år att stiga högst avsevärt, beroende på att enligt nya stadgar för sinnessjukvården i riket, som trädde i kraft fr. o. m. 1 jan. 1931, det numera åligger fattigvårdsstyrelsen att gälda vårdkostnader för s. k. kriminalpatienter, vilket tidigare direkt ålegat staten. Då emellertid större delen av sådana patienter vistats utom samhället under sådan tid, att ersättning kan utsökas av statsmedel, har inkomstposten härför i ungefär motsvarande grad kunnat ökas.

För "kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård" har styrelsen kunnat nedbringa anslagsäskandet med 1,000:— kr.

Under rubriken "andra fattigvårdskostnader" har anslaget för "återbetalning till främmande kommuner" måst ökas till 50,000:— kr. Kostnaden härför uppgick år 1930 till nära 51,000:— kr. och för innevarande år synes den komma att belöpa sig på ungefär samma belopp. Hithörande kostnader äro betingade av andra fattigvårdsstyrelsers beslut samt fastställas i ett stort antal fall genom utslag av Länsstyrelse eller Kungl. Kammarrätten.

Anslaget för "diverse utgifter har begärts förhöjt med cirka 1,200:— kr., enär för fattigvårdsbyråns räkning måste inköpas *dels* en skrivmaskin, *dels* särskilt tryck för registret utöver löpande behov och *dels* upptagits särskild kostnad för brandförsäkrings- och olycksfallsavgifter, kostnader

för stämplar i fattigvårdsmål å kommunikationsresolutioner och utslag samt årsavgift för medlemskap i det nystartade fattigvårds- och barnavårdsförbundet i länet. Beträffande denna sistnämnda kostnad torde de förmåner, som kunna utvinnas av detta medlemskap mer än väl motsvara därmed förenad utgift.

Beträffande "löner och arvoden" så har kontorsbiträdet av I klass i enlighet med bestämmelserna i lönestaten för stadens befattningshavare uppflyttats i IV:de lönegraden. I övrigt äro lönerna upptagna oförändrade.

Ålderdomshemmet:

Beträffande "hushållet" kan anföras, att ehuru antalet underhållsdagar betydligt ökat, har anslaget kunnat bibehållas vid samma storlek som för innevarnade år, på grund av att livsmedelspriserna i någon mån nedgått.

Anslaget för "bränsle, lyse och vatten" har måst ökas, enär kostnaden för ångkol utgör 21:— kr. pr ton mot beräknade 18: 50 kr. i innevarande års stat.

Kostnaden för "renhållning, beklädnad, sjukvård samt underhåll och anskaffning av inventarier" har beräknats till samma belopp som för innevarande år.

Anslaget för "förbrukningsartiklar" har nedbringats från 1,250:— kr. till 400:— kr. jämfört med innevarande år.

"Begravningsomkostnaderna" hava upptagits till samma belopp som för innevarande år.

Under rubriken "Diverse omkostnader" har anslaget till flitpengar till pensionärerna höjts från 1,800:— kr. till 2,100:— kr. Detta på grund av det större antal pensionärer, som deltaga i vid hemmet förekommande arbeten. Övriga härunder upptagna anslagsäskanden hava beräknats oförändrade.

Anslaget till "Underhåll av fastigheter" har även upptagits oförändrat.

"Räntor och amorteringar" hava beräknats efter uppgjord plan.

Under rubriken "Trädgård och planteringar har jämväl inrymts de anslag, som i tidigare års stater upptagits under rubr. "Trädgården". Sammanlagda kostnaden har beräknats 250:— kr. lägre än för innevarande år.

Under "löner och arvoden" har fattigvårdsstyrelsen begärt anslag till avlöning åt ytterligare en eldare och ett sjukvårdsbiträde samt arvode åt ett biträde å ålderdomshemmets kontor.

För eldningen och skötseln av ålderdomshemmets ångpannor äro en maskinist och en eldare anställda. Arbetet med pannornas skötsel och re-

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Fattigvården*

parationer av maskineriet, som eljest åvila maskinist och eldare, hava icke med denna arbetskraft kunnat verkställas i full utsträckning, utan har extra arbetskraft måst anlitas härför. Särskilt vintertid, då eldningen pågår dygnet om, har detta varit fallet. Enligt gällande bestämmelser äger icke den, som ombesörjer eldning av högtryckspanna, rätt att ens tillfälligtvis lämna pannrummet. Härigenom ha dessa befattningshavare erhållit en arbetstid, som betydligt överstiger s. k. normalarbetsdag.

För avhjälpande av dessa olägenheter har fattigvårdsstyrelsen funnit oundvikligt att en i rörarbeten hemmastadd eldare ytterligare anställes. Härigenom blir det möjligt att icke blott reglera arbetstiden utan även att i huvudsaklig mån utan extra arbetskraft utföra erforderliga reparationsarbeten å ledningar och maskiner.

Beträffande anställande av ytterligare ett sjukvårsbiträde, har hemmets läkare framställt bestämt önskemål härom, för att därigenom *dels* åstadkomma en lättnad av personalens vid sjukhuset alltför tunga arbetsbörda och *dels* för ordnandet av erforderlig nattvaktstjänstgöring.

Ifråga om begärt anlsag till arvode för biträde på ålderdomshemmets kontor, kan anföras, att föreståndaren för ett effektivt övertagande av ålderdomshemmets olika avdelningar icke lämpligen bör bindas vid arbetet på kontoret i alltför stor utsträckning. Dessutom har det särskilt efter tillkomsten av tvättinrättningen blivit nödvändigt med ständig telefonvakt för mottagning av beställningar av tvätt m. m. Det kan icke rimligtvis begäras, att detta arbete utföres av föreståndarens familj. Styrelsen har därför funnit det erforderligt, att biträde anställes och härför äskat anslag på 600:— kr. till arvode åt sådant biträde.

Anslaget för "semester och sjukvikarier" har begärts förhöjt till 500:— kr., enär tidigare anslag icke varit tillräckligt.

Anslaget för stall och hönshus har kunnat något nedbringas.

Inkomsterna för yttre fattigvården hava beräknats förhöjda med något över 6,000:— kr. samt för ålderdomshemmet med cirka 4,000:— kr. jämfört med innevarande år.

In fidem:

AXEL NORÉN.

Rätt utdraget; betygar:

Axel Norén.

Bil. Litt. 3

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Barnavårds-nämnden.

Utdrag ur protokoll, fört vid Barnavårdsnämndens sammanträde den 14 september 1931.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

§ 211.

Barnavårdsnämnden beslöt att i anslutning till uppgjort följande förslag till inkomst- och utgiftsstat, som härmed överlämnas med anhållan om godkännande, anföra följande:

Under rubriken "Utackorderade barn" har nämnden nödgats begära anslaget förhöjt till 45,000:— kr. Kostnaden härunder uppgick år 1930 till 44,872 kronor och för innevarande år synes kostnaden stiga ytterligare något. Inkomsten av ersättningarna från landsting och enskilda m. fl. för vissa hithörande kostnader hava dock beräknats i ungefär motsvarande grad förhöjda.

Anslaget för "Återbetalning till främmande kommuner" har måst begäras förhöjt till 12,000 kronor. Anslagen härför hava från början visat sig för lågt beräknade. Kostnaderna uppgingo år 1929 till över 13,000 kronor och år 1930 till över 12,000 kronor, till vilken senare summa kostnaden för innevarande år synes komma att lägst belöpa sig, vadan den för året beslutade förhöjningen icke är tillräcklig. Vid utgivandet av kostnader under denna rubrik är nämnden beroende av andra barnavårdsnämnders beslut eller Länsstyrelses och Kammarrätts utslag.

Beträffande "Löner och arvoden" har nämnden i särskild framställning begärt, att befattningarna som föreståndare för barnavårdsbyrån, kvinnlig barnavårdsman samt inspektris och sköterska måtte upptagas på ordinarie lönestat samt att föreståndaren i enlighet med barnavårdsnämndens förslag i skrivelse, intagen under N:o 20 i Stadsfullmäktiges handlingar 27/3 1930, måtte inrymmas i 36:te lönegruppen i lönestat för Västerås stads befattningshavare. Lön har beräknats efter denna lönegrupp.

Till bestridande av kostnader för diverse arvoden och inspektionskostnader, har nämnden nödgats begära anslaget härför förhöjt till 3,800 kronor. I sin ovan angivna skrivelse har nämnden framhållit, att det föreslagna antalet personal vore det minsta möjliga samt att, därest det visade sig icke möjligt, att med densamma nöjaktigt uppehålla arbetet, nämn-

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Barnavårdsnämnden.*

den skulle återkomma i ärendet. Det blev emellertid nödvändigt, att redan från början ett tillfälligt skrivbiträde anställdes. Sådant biträde är fortfarande oundgängligen erforderligt, intill dess att företrädesvis bl. a. antalet utom äktenskap födda barn, med vilka nämnden har att taga befattning, eventuellt minskar i sådan grad, att slopandet av denna extra arbetskraft därigenom möjliggöres.

I statförslaget har nu upptagits en post om 150 kronor till "årsavgift till länets fattigvårds- och barnavårdsförbund". Detta förbund har bl. a. till uppgift att upprätta upptagningshem för barn, som äro i behov av särskild observation samt central för fosterhemsanskaffning och ev. fosterbarnsinspektion, varför kostnaden mer än väl uppväges av de förmåner, som härigenom erhållas.

Övriga här icke angivna anslagsäskanden hava kunnat upptagas med samma belopp som för innevarande år.

Nämndens inkomster hava beräknats förhöjda från 13,200 kronor till 21,300 kronor, till stor del beroende av den större effektivitet indrivningen av uppfostringsbidrag erhållit genom den hos nämnden nyupprättade organisationen.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås Barnavårdsnämnd för å 1932.

UTGIFTER:

a)	Utackorderade barn:		
	1) Barns omhändertagande för samhällsvård	36,000:—	
	2) För skyddsuppfostran i enskilda hem	3,000:—	
	3) För barn intagna å skyddshem	6,000:—	45,000:—
b)	Anstalts- och sjukvård:		
	1) Lasarettsvård	1,000:—	
	2) Sanatorievård	500:—	
	3) Vanföre- och sinnesslövård	3,000:—	
	4) Poliklinisk sjukvård m. m.	2,000:—	
	5) Medikamenter	200:—	
	6) Begravningskostnader	100:—	6,800:—
c)	Återbetalning till främmande kommuner		12,000:—
		Transport	63,800:—

N:o 89.
Budgetförslag 1932. Barnavårdsnämnden.

		Transport	63,800:—
d) Löner och arvoden:			
1) Föreståndaren (36:I)	5,280:—		
2) Kvinnlig barnavårdsman (22:I)	2,880:—		
3) Inspektris och sköterska (22:I)	2,880:—		
4) Läkare (arvode)	800:—	11,840:—	
5) Del i löner utgående å fattigvårdens stat		1,979:—	
6) Diverse arvoden och inspektionskostnader		3,800:—	17,619:—
e) Diverse utgifter:			
1) Del i hyra för lokal		1,100:—	
2) Del i kostnader för städning, bränsle och lyse		480:—	
3) Tryck och annonser		500:—	
4) Telefoner:			
Barnavårdsbyrån	180:—		
Föreståndarens bostad	70:—		
Inspektrisens bostad	70:—	320:—	
5) Stämpelkostnader för utslag i barnavårdsmål		100:—	
6) Diverse		100:—	2,600:—
f) Årsavgift till länets fattigvårds- och barnavårdsförbund			150:—
g) Barnhemmet Sommarro:			
1) Hushållet		5,000:—	
2) Löner:			
Föreståndarinnan, 5:IV	1,563:—		
Två biträden	1,310:—	2,873:—	
3) Beklädnad		1,400:—	
4) Bränsle, lyse och vatten		1,400:—	
5) Hyra för fastigheten		2,500:—	
6) Underhåll av inventarier		400:—	
7) Telefon		110:—	
8) Förbrukningsartiklar och diverse utgifter		400:—	14,083:—
		Summa Kronor	98,252:—

INKOMSTER:

a) Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader för skyddsuppfostran enligt § 63 i Barnavårdslagen		7,100:—
b) Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader å lasarett och sanatorier		3,000:—
c) Ersättning av enskilda för utgivna uppfostringsbidrag		9,200:—
	Transport	19,300:—

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Barnavårds-nämnden.

	Transport	19,300:—
d) Statsbidrag enligt § 67 Barnavårdslagen		2,000:—
		21,300:—
Brist att genom uttaxering täckas		76,952:—
	Summa Kronor	98,252:—

In fidem:

AXEL NORÉN.

Rätt utdraget; betygar:

Axel Norén.

Bil. Litt. 4 A. N:o 89.

Budgetförslag 1932. Folkskolan.

Utdrag ur protokoll vid Folkskolestyrelsens i Västerås sammanträde den 2 oktober 1931.

§ 132.

Upptogs till behandling förslag till 1932 års utgifts- och inkomststat för Västerås folkskolor att i vederbörlig ordning ingivas till Stadsfullmäktige, och ville styrelsen som motivering till viktigare förändringar rörande anslagskraven anföra följande:

1. Efter prövning av inkomna ansökningar om uppflyttning i högre lönegrad fr. o. m. 1/1 1932, fann styrelsen följande befattningshavare därtill berättigade:

folkskollärare E. Sigroth i 4:e lönegraden,
„ S. Granér i 4:e lönegraden,
„ S. Magnusson i 4:e lönegraden,
„ H. Gustavsson i 3:e lönegraden,
folkskollärarinnan Anna Eriksson i 4:e lönegraden,
„ Lisa Engström i 4:e lönegraden,
„ Edith Sigroth i 4:e lönegraden,
„ Elsa Pettersson i 4:e lönegraden,
„ Elsa Karlsson i 4:e lönegraden,
„ Karin Sjöberg i 4:e lönegraden,
„ Annie Granér i 3:e lönegraden,
„ Lisa Sjöfält i 3:e lönegraden,
småskollärarinnan Rut Norman i 4:e lönegraden,
slöjdläraren G. Ljungberg i 2:a lönegraden,
slöjdlärarinnan Gunhild Gudmundsson i 2:a lönegraden,
„ Vera Svedin i 2:a lönegraden,
„ Astrid Eriksson i 2:a lönegraden.

2. Beträffande användningen av det begärda anslaget till underhåll och reparationer av fastigheter får styrelsen hänvisa till bifogade detaljförslag (Bil. 1).

Vaktmästarebostaden vid Djäknebergsgatan är i behov av en genom-

N:o 89. *Budget-förslag 1932. Folkskolan.*

gripande reparation. Fukt och mögel ha framkallat röta i golvet och gör bostaden mycket ohygienisk.

På grund av att ljusskygga individer nattetid gärna uppehålla sig i närheten av uthusen vid Herrgärdsskolan och där ställa till varjehanda ofog föreslås, att belysning anbringas utanför nämnda uthus.

Korsängsskolan, som varit i bruk sedan 1916 års början är i behov av invändig ommålning ävensom av diverse reparationer för att avhjälpa sprickor i väggar och tak. Då en hela huset omfattande reparation blir mycket dyrbar, föreslår styrelsen, att den fördelas på tvenne år, och att arbetet med de båda översta våningarna utföras under 1932.

Lokalerna i norra slöjdskolan är i trängande behov av reparation och uppsnyggning.

I fastigheten Västgötegatan 11 föreslås iordningställande av 5 st. v. c. ävensom diverse reparationer samt ersättning för elektriska ledningar till Fröman, Bergh och Fröier, vilka bekostat ledningarnas indragande.

Vid övriga skolor äro vissa arbeten föreslagna, såsom nytt tak vid Rosenlunds skola, utvändig ommålning av Jakobsbergsskolan samt korkmattor i skolorna vid Lundby kyrka och Rosenlund.

3. Anslaget till anskaffning och underhåll av inventarier avser i första rummet skolbänkar samt i mån av tillgång nya hyvelbänkar samt komplettering av verktygsuppsättningarna i slöjdsalarna.

4. I likhet med vad tidigare varit fallet har ej heller i det föreliggande budgetförslaget bidraget till provisorisk avlöningsförbättring åt lärarne upptagits, enär detsamma ej är känt för mer än första halvåret 1932. I analogi härmed har det förut upptagna anslaget till provisorisk avlöningsförbättring för lärare i övningsämnen strukits, alldenstund statsbidrag härtill numera erhålles.

5. Minskningen av undervisningsarvodet i slöjd för flickor beror på en motsvarande nedgång i antalet slöjdgrupper.

6. Genom att nya pensionärer tillkommit har anslaget till pensioner måst höjas.

7. Premiebeloppet till olycksfallsförsäkring utgör, vad som ungefärligen åtgått under år 1931.

8. Trädgårdslärarnas arvoden, som ansetts väl låga, föreslås höjda med 10 %.

9. Beträffande budgetens inkomstsida äro ej andra förändringar vidtagna än sådana, som ha att skaffa med nya förhållanden ifråga om statsbidragen, utom det att inkomsten av hyror något ökat.

10. I budgeten för fortsättningsskolan ha inga förändringar behövt vidtagas.

11. Styrelsen tillstyrker av högre folkskolans styrelse uppgjort statförslag, vilket med tillhörande motivering såsom särskild bilaga närslutes. N:o 89. *Budgetförslag 1932. Folkskolan.*

Västerås som ovan.

EM. GRANÉR.

Justeras:

Rich. Söderquist. *Ivar Wennberg.*
Folke Ericsson.

Rätt ur protokollet, betygar:

Em. Granér.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås Folkskolor år 1932.

4 A. Folkskolan.

UTGIFTER:

a)	1. Underhåll och reparationer av fastigheter		37,000:—	
	2. Anskaffning och underhåll av inventarier		6,000:—	
	3. Del av kostnad för tillbyggnad av Hammarby skola (28/2 1929) 20,000:— kr. att uttaxeras under 4 år, 3:dje året		5,000:—	48,000:—
b)	Löner och arvoden:			
	1. Folkskoleinspektören, 49: IV	10,812:—		
	Folkskollärare:			
	18 ord. lärare: (Dahlberg, Näslund, Vasberg, N. Granér, Krantz, Leontein, Ekroth, Lindberg, Sjöholm, Fahlén, Pihlsjö, Vallström, Carlvik, Stenvall, Hedberg, Sigroth, S. Granér, Magnusson) lön i 4:de lönegraden à kr. 4,903:—	88,254:—		
	4 ord. lärare: (Vallander, Söderholm,			
	Transport	99,066:—		48,000:—

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Folkskolan.

Transport	99,066: —	48,000: —
Karlsson, Segerström) lön i 4:de lönegraden) bostad och bränsle in natura) à kr. 3,518: —	14,072: —	
8 ord. lärare: (Jäderlund, Engmark, Lindgren, Greijer, Skoglund, Nordlund, Elovsson, Gustavsson) lön i 3:dje lönegraden à kr. 4,581: —	36,648: —	
4 ord. lärare: (Eriksson, Silén, Runsten, Sandahl) lön i 2:dra lönegraden à kr. 4,259: —	17,036: —	
1 e. o. lärare	3,008: —	
Folkskollärarinnor:		
15 ord. lärarinnor: (Fernqvist, Kolmodin, Hellman, Maunsbach, Bolin, F. Bostrand, E. Bostrand, Andersson, Ahlstedt, Eriksson, Engström, Sigroth, Pettersson, Karlsson, Sjöberg) lön i 4:de lönegraden à kr. 3,912: —	58,680: —	
6 ord. lärarinnor: (E. Eriksson, Emanuelsson, Kraft, Råström, A. Granér, Sjöfäldt) lön i 3:dje lönegraden à kr. 3,697: —	22,182: —	
1 ord. lärarinna (Verner) lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura)	2,882: —	
5 ord. lärarinnor: (Vickman, Schelin, Lindström, Nordkvist, Sandahl), lön i 2:dra lönegraden à kr. 3,483: —	17,415: —	
4 ord. lärarinnor: (Wolfbrandt, Nordin, Åhman, Boström) lön i 1:sta lönegraden à kr. 3,268: —	13,072: —	
6 e. o. lärarinnor, lön à kr. 2,489: —	14,934: —	
Småskollärarinnor:		
29 ord. lärarinnor: (Norling, Ahlström, E. Karlsson, A. Pettersson, A. S. Eriksson, Granath, E. Svenson, Vahlberg, Rudkvist, Sjöholm, Almberg, Ellen Svensson, Lagrelius, T. Söderholm, Boije-Carlvik, Lundeberg, S. Söderholm, M. Carlsson, Sjölund, S. Eriksson, H. Leandersson, Ringdahl, Bergström, Källbäck, Svedin, Jäderlund, G. Persson, H. Eriksson, Norman) lön i 4:de lönegraden à kr. 2,650: —	76,850: —	
Transport	375,845: —	48,000: —

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Folkskolan.

	Transport	375,845: —		48,000: —
4 ord. lärarinnor: (Nilsson, Larsson, Billby, E. Pettersson) lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 1,970:—		7,880: —		
5 ord. lärarinnor: (v. Essen, A. Söderholm, Thunell, L. Pettersson, M. Werner), lön i 3:dje lönegraden à kr. 2,489: —		12,445: —		
1 ord. lärarinna (Morberg) lön i 1:sta lönegraden		2,167: —		
b) 2. Lärare i slöjd och huslig ekonomi:				
1 lärare i slöjd (Hammarsten) lön i 4:de lönegraden		3,912: —		
1 lärare i slöjd: (Karlsson) lön i 3:dje lönegraden		3,697: —		
1 lärare i slöjd: (Ljungberg) lön i 2:dra lönegraden		3,483: —		
1 e. o. lärare i slöjd, lön för vårterminen 1932	1,379: —			
1 ord. lärare i slöjd, lön i 1:sta lönegraden för tiden 1/7—31/12	1,634: —	3,013: —		
3 lärarinnor i slöjd: (Lindkvist, Vahlström, Hahr) lön i 4:de lönegraden à kr. 2,750:—		8,250: —		
2 lärarinnor i slöjd: (Morberg, Palmén) lön i 3:dje lönegraden à kr. 2,589:—		5,178: —		
3 lärarinnor i slöjd: (Gudmundsson, Eriksson, Svedin) lön i 2:dra lönegraden à kr. 2,482:—		7,446: —		
1 ord. lärarinna i slöjd, lön i 1:sta lönegraden 1/7—31/12		1,133: 50		
1 e. o. lärarinna i slöjd	2,053: —			
1 e. o. lärarinna i slöjd, lön för vårterminen 1932	1,137: 50	3,190: 50		
1 lärarinna i huslig ekonomi: (Granér) lön i 4:de lönegraden à kr.		2,950: —		
1 lärarinna i huslig ekonomi: (Karlsson) lön i 3:dje lönegraden		2,789: —		
1 e. o. lärarinna i huslig ekonomi		2,253: —	445,632: —	
Dyrtidstillägg, förslagsvis			100,000: —	
b) 3. Diverse undervisningsarvoden:				
För undervisning i slöjd för gossar		10,200: —		
	Transport	10,200: —	545,632: —	48,000: —

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Folkskolan.

	Transport	10,200:—	545,632:—	48,000:—
För undervisning i slöjd för flickor		1,200:—		
Vikariearvode, förslagsvis		6,000:—		
Privatläsning		600:—		
Undervisning för hörselsvaga barn		672:—	18,672:—	
b) 4. Vaktmästare och städerskor:				
Löner och ålderstillägg till vaktmästarna Ekman, Sahlkvist, Ekström (bostad och bränsle in natura) 25:IV à kr. 3,053:—		9,159:—		
Pettersson (bostad och bränsle in natura) 25:I		2,360:—		
Ersättning för ett rum till vaktmästare Ekström vid Herrgärdsskolan		325:—		
Vaktmästaren vid Jakobsbergsskolan (Hilda Johansson) arvode (bostad och bränsle in natura)		695:—		
Vaktmästaren vid Hammarby skola (Engström) arvode		1,700:—		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (M. Johansson) arvode (bostad å ett rum, bränsle och lyse in natura)		630:—		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (Elida Johansson) arvode		570:—		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (S. Jonsson), arvode		570:—		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (M. Sjöberg), arvode		700:—		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (O. Pettersson), arvode		700:—		
Städerskan vid Skepparbacksskolan (Thorell) arvode		1,085:—		
Städerskan vid Mariabergsskolan (A. Eriksson) arvode		525:—		
Städerskan vid Korsängsskolan (Mat. Andersson) arvode		570:—		
Städerskan vid Korsängsskolan (M. Andersson) arvode		570:—		
Städerskan vid Korsängsskolan (A. Eklund) arvode		570:—		
Städerskan vid Norra slöjdskolan (L. Andersson) arvode (bostad å 1 rum, bränsle och lyse in natura)		220:—		
Städerskan i Hwasserska gården (Söderkvist) arvode (bostad å 1 rum och				
	Transport	20,949:—	564,304:—	48,000:—

N:o 89.
Budgetförslag 1932. Folkskolan.

	Transport	20,949:—	564,304:—	48,000:—
	kök, bränsle och lyse in natura) ...	280:—		
	Städerskan i Rosenlunds skola (E. Andersson), arvode	450:—		
	Städerskan i Lundby kyrkskola (H. Lövstav) arvode	550:—		
	Läkarearvode för vaktmästare och städerskor	160:—	22,389:—	
b)	5. Diverse arvoden:			
	till skolläkaren	1,400:—		
	„ sjukgymnastik	1,250:—		
	„ simläraren	1,708:—		
	„ simlärarinnan	1,386:—		
	„ 3 tillsyningslärare à 500:—, 1 à 400:—, 1 à 150:— och 1 à 100:— kr.	2,150:—		
	„ 1 tillsyningslärare i slöjd för gossar	500:—		
	„ 1 tillsyningslärare i slöjd för flickor	500:—		
	„ skrivbiträde å folkskoleexpeditionen	850:—		
	„ bibliotekarie för lärjungebiblioteket	250:—		
	„ skolsköterska	2,880:—	12,874:—	599,567:—
g)	Pensioner:			
	till f. småskollärarinnan J. Kjellin	600:—		
	„ f. slöjdläraren J. F. Brandt	535:—		
	„ f. slöjdläraren F. Ljung, f. folkskollärarinnorna S. Hammarskiöld, E. Fröman, Bohman, Persson, Svanholm, Svanbohm, f. slöjdlärarinnan E. Vahlbäck, f. småskollärarinnorna O. Bergh, Lennmalm, E. Eriksson	8,534:—		
	„ f. vaktmästaren Andersson	2,301:—		
	„ f. vaktmästaren K. G. Lönnborgs änka	200:—		
	„ städerskan L. Pettersson	200:—		
	Dyrtidstillägg till pensionärer	1,000:—		13,370:—
h)	Premie för olycksfallsförsäkring			650:—
i)	Skolträdgårdarna:			
	1. Trädgården vid Västgötegatan:			
	Omkostnader ..... 550:—			
	Arvode till trädgårdsläraren 1,100:—	1,650:—		
	Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (inkl. arvode till vårdaren 50 kr.)	650:—	2,300:—	
	Transport		2,300:—	661,587:—

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Folkskolan.

		Transport	2,300: —	661,587: —
2.	Herrgärdsskolan:			
	Omkostnader ..... 750: —			
	Arvode till trädgårdsläraren 1,100: —	1,850: —		
	Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och Norra Slöjdskolan (inkl. arvode till vårdaren 50:— kr.)	700: —	2,550: —	
3.	Korsängsskolan:			
	Omkostnader ..... 750: —			
	Arvode till trädgårdsläraren... 1,100: —	1,850: —		
	Anslag till vård av skolgårdarna och parken vid Korsängsskolan (inkl. arvode till vårdaren 50:—kr.)	850: —	2,700: —	
4.	Hammarby m. fl. skolor:			
	Hammarby skola:			
	Omkostnader ..... 400: —			
	Arvode till trädgårdsläraren... 275: —	675: —		
	Omkostnader vid Jakobsbergs skola	200: —		
	Omkostnader vid Lundby skola	200: —		
	Omkostnader vid Rosenlunds skola	200: —	1,275: —	8,825: —
j)	Fri undervisningsmaterial till skolbarnen:			
	1) Material i läs- och skrivämnen		20,000: —	
	2. Slöjdmaterial för gossar		2,000: —	
	3. Slöjdmaterial för flickor		4,000: —	
	4. Förbrukningsartiklar för skolköken		3,000: —	29,000: —
k)	Undervisningsmaterial till skolornas förråd			3,000: —
m)	Tandklinik:			
	1. Lokalhyra		600: —	
	2. Tandläkare, arvode		9,000: —	
	3. Tandläkareassistent, arvode		7,500: —	
	4. Arvode till biträde		1,800: —	
	5. Förbrukningsartiklar		2,000: —	
	6. Eldning och renhållning		500: —	21,400: —
n)	Tryckning- och annonskostnader			1,500: —
o)	Lärare- och lärjungebiblioteken:			
	Lärarepersonalens bibliotek		400: —	
		Transport	400: —	725,312: —

	Transport		400:—	725,312:—
	Lärjungebiblioteket		1,000:—	
	Anslag till Västmanlands läns pedagogiska bibliotek		50:—	1,450:—
p)	Skolresor:			
	Bidrag till skolresor för lärjungarne		1,000:—	
	Bidrag till studieresor och fortbildningskurser för lärare		800:—	1,800:—
r)	Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn (förslagsvis)		4,000:—	
	Lokalhyra		600:—	
	Eldning och städning		400:—	5,000:—
s)	Vatten, värme och belysning:			
	1. Vatten- och v. c.-avgifter		2,500:—	
	2. Uppvärmning		30,000:—	
	3. Belysning		5,000:—	37,500:—
t)	Skolbad:			
	Avlöning till baderskor		700:—	
	Handdukstvätt och tvål		800:—	
	Ersättning till varmbadhuset för simundervisningsbad		3,150:—	4,650:—
u)	Renhållning:			
	1. Skurning och rengöring		7,000:—	
	2. Renhållning av gårdar		1,400:—	
	3. Renhållning av gatorna utanför Skepparbacks-, Mariabergs- och Djäknebergsskolorna samt lärarebostäderna		1,000:—	
	4. Sotning		400:—	9,800:—
v)	Diverse utgifter:			
	1. Brandstodsavgifter		1,400:—	
	2. Telefoner till:			
	Djäknebergsskolan	162:—		
	Skepparbacksskolan	110:—		
	Herrgärdsskolan	110:—		
	Folkskoleinspektörens exp.	168:—		
	Folkskoleinspektörens bostad	70:—		
	Korsängsskolan	238:—		
	Lundby skola	137:—		
	Hammarby skola	114:—		
	Jakobsbergs skola	110:—		
	Tandkliniken	110:—		
	Transport	1,329:—	1,400:—	785,512:—

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Folkskolan.

	Transport	1,329: —	1,400: —	785,512: —
	Slöjdlärare Brandts bostad	70: —		
	4 tillsyningslärare à 70: —	280: —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	120: —	1,799: —	
3.	Postavgifter, förslagsvis		240: —	
4.	Smärre reparationer av material och inventarier		3,000: —	
5.	Barnbespisning, förslagsvis		9,000: —	
6.	Hyra för lokaler i Hwasserska gården		2,000: —	
7.	Skatter		800: —	
8.	Oförutsedda utgifter		750: —	18,989: —

Utgifter för ränta och amortering:

y) Räntor:

1. Obligationslån:

	Resterande lånebelopp:	Ränta		
1892 års lån à 4 %	4,750: —	95: —		
1902 „ „ à 4 %	95,245: —	3,809: 80		
1907 „ „ à 4,5 %	23,800: —	1,071: —		
1910 „ „ à 4,5 %	228,360: —	10,098: 45		
1922 „ „ à 5 %	59,085: —	2,933: 13		
1924 „ „ à 5 %	17,560: —	878: —		
1929 „ „ à 5 %	133,000: —	6,650: —	25,535: 38	
Ränta å kostnad för tillbyggnad av Hammarby skola kr. 110,000:— à 4,5 %	110,000: —	4,950: —	4,950: —	
2. Amorteringslån:				
Kungl. Postsparbanken 4,5 %	19,040: —	856: 80		
Prästerskapets änke- och pupillkassa à 4,5 %	11,960: 70	538: 23		
Västmanlands läns sparbank à 5 %	28,393: 64	1,419: 68		
Västmanlands läns sparbank à 5 %	10,737: 29	536: 86	3,351: 57	33,836: 95

z) Kapitalavbetalningar:

1. Obligationslån:

1892 års lån à 4 %	4,750: —	4,750: —	
1902 „ „ à 4 %	95,245: —	7,095: —	
1907 „ „ à 4,5 %	23,800: —	1,150: —	
1910 „ „ à 4,5 %	228,360: —	7,900: —	
1922 „ „ à 5 %	59,085: —	845: —	
1924 „ „ à 5 %	17,560: —	420: —	
1929 „ „ à 5 %	133,000: —	2,230: —	24,390: —
		Transport	24,390: — 838,337: 95

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Folkskolan.

		Transport	24,390: —	838,337: 95
2. Amorteringslån:				
Prästerskapets änke- och pupillkassa	11,960: 70	760: 83		
Västmanlands läns sparbank	28,393: 64	1,332: 52		
Västmanlands läns sparbank	10,737: 29	439: 14		
Kungl. Postsparbanken à 4,5 %	19,040: —	607: —	3,139: 49	27,529: 49
		Summa Kronor		865,867: 44

INKOMSTER:

a) Statsbidrag:

1. Till folkskolan:			
För 23 ord. lärare à kr. 2,810:—	64,630: —		
För 8 ord. lärare à kr. 2,510: —	20,080: —		
För 4 ord. lärare à kr. 2,210: —	8,840: —		
För 1 e. o. lärare	1,550: —		
För 16 ord. lärarinnor à kr. 2,310:— ...	36,960: —		
För 6 ord. lärarinnor à kr. 2,110: — ...	12,660: —		
För 5 ord. lärarinnor à kr. 1,910:— ...	9,550: —		
För 4 ord. lärarinnor à kr. 1,710:— ...	6,840: —		
För 6 e. o. lärarinnor à kr. 1,350:— ...	8,100: —	169,210: —	
2. Till småskolan:			
För 32 ord. lärarinnor à kr. 1,530:—	48,960: —		
För 5 ord. lärarinnor à kr. 1,380:—	6,900: —		
För 1 ord. lärarinna	1,230: —		
För 1 ord. lärarinna	1,080: —	58,170: —	
3. Slöjdundervisningen:			
För gossar:			
52 grupper à kr. 146: 88	7,637: 76		
För flickor:			
82 grupper à kr. 146: 88	12,044: 16	19,681: 92	
4. Till undervisning i huslig ekonomi:			
18 kurser à kr. 229: 50		4,131: —	
Dyrtidstillägg:			
5. Till lärare i läs- och skrivämnen	75,500: —		
6. Till lärare i slöjd och huslig ekonomi ...	8,400: —	83,900: —	
7. Till lärjungebiblioteket		150: —	335,242: 92
8. Statsbidrag till beredande av utjämning av skoldistriktens kostnader för folkskoleväsendet			19,200: —
		Transport	354,442: 92

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Folkskolan.

		Transport	354,442:92
b)	Barnbespisningen, anslag från Wahlbäckska fonden		2,000:—
c)	Arrendemedel:		
	För jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön, Staubska fonden		37:—
d)	Hyresmedel:		
	För bostäder till lärare	6,525:—	
	För uthyrning av skollokaler	800:—	7,325:—
			363,804:92
e)	Anslag från staden till folkskoleväsendet		502,062:52
		Summa Kronor	865,867:44

Bil. Litt. 4 B.

B. Fortsättningsskolan.

UTGIFTER:

Lärarearvoden	13,000:—	
Föreståndarearvoden	600:—	13,600:—
Fri undervisningsmaterial till skolans lärjungar		2,000:—
Tryck- och annonskostnader		200:—
Städning och renhållning		400:—
Material till förråden samt diverse utgifter		500:—
	Summa Kronor	16,700:—

INKOMSTER:

Statsbidrag till lärarearvoden	9,200:—
Anslag från staden till fortsättningsskolan	7,500:—
Summa Kronor	16,700:—

Bil. Litt. 4 C. N:o 89.
Budget-förslag 1932. Folkskolan.

Utdrag ur protokoll vid styrelsens för högre folkskolan sammanträde den 2 oktober 1931.

§ 3.

Upptogs till behandling förslag till 1932 års utgifts- och inkomststat för Västerås högre folkskola, vilket förslag sedermera skulle genom folkskolestyrelsen överlämnas till Stadsfullmäktige. Styrelsen hade ej annan ändring i innevarande års budget att föreslå än att tillstyrka ordinarie läraren Knut Petrus Karlfors anhållan om uppflyttning i fjärde lönegraden fr. o. m. 1/1 1932. Då emellertid Kungl. skolöverstyrelsen har att träffa avgörande härom, bör frågan om sagda uppflyttning göras beroende av skolöverstyrelsens beslut i ärendet.

Västerås som ovan.

EM. GRANÉR.

Rätt ur protokollet, betygar:

Em. Granér.

---

4 C. Högre folkskolan.

UTGIFTER:

a)	Undervisningsmaterial		900:—
b)	Löner och arvoden:		
	Arvode till skolans rektor	900:—	
	2 ord. lärare (Fröier, Karlfors) lön i 4:de lönegraden à kr. 6,460:—	12,920:—	
	1 ord. lärarinna (Gerland) lön i 3:dje lönegraden	4,926:—	
	Arvode till timlärare och sjukvikarier	2,100:—	
	Arvode till slöjdlärare	400:—	
	Dyrtidstillägg	5,000:—	26,246:—
c)	Trycknings- och annonskostnader		250:—
d)	Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärarna		607:50
e)	Biblioteket		300:—
		Summa Kronor	28,303:50

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Folkskolan.

INKOMSTER:

a)	Statsbidrag till avlöningar		12,522: —
	Statsbidrag till dyrtidstillägg		4,315: —
	Statsbidrag till bibliotek		150: —
		Kronor	16,987: —
b)	Stadens anslag till Högre folkskolan		11,316: 50
		Summa Kronor	28,303: 50

Bil. Litt. 4 E b.

N:o 89.
Budgetförslag 1932.
Undervisningsändamål.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får styrelsen för Västerås Arbetareinstitut härmed vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige måtte för år 1932 bevilja institutet ett anslag av 13,500 kronor för uppehållande av institutets biblioteksverksamhet.

Institutets bibliotek kan alltjämt glädja sig åt allmänhetens stora intresse. Utlåningssiffran för innevarande år torde rätt avsevärt komma att överstiga fjolårets. För varje år utökas givetvis bibliotekets bokförråd. Följden härav måste ju bliva ökade krav på utrymme. Sedan flera år tillbaka har styrelsen måst påpeka bibliotekets alldeles otillräckliga lokalutrymme. Det egentliga studierummet måste redan för tre år sedan tagas till bokmagasin, och utrymmet i stora läsesalen måste i allt större utsträckning anlitas för den utökade handbokssamlingen. Att studierummet måste tagas till bokmagasin är att i högsta grad beklaga, särskilt för de många ungdomar, som här förut hade en synnerligen värdefull vrå för studier.

Kraftiga åtgärder måste nu omedelbart vidtagas för åstadkommande av bättre lokaler för biblioteket. Under innevarande år har institutet för sin biblioteksverksamhet bekommit ett väsentligt höjt statsbidrag, 8,800 kronor. På grund av knapphändiga anslag under de senare åren har styrelsen ej kunnat på ett tillfredsställande sätt underhålla bokförrådet. Detta missförhållande har nu delvis blivit avhjälpt. Även har bokförrådet, särskilt handboks- och facklitteraturen, kunnat erhålla ett kraftigare tillskott. Detta var förövrigt ett villkor för erhållande av högre statsbidrag.

Den avdelning, som nu närmast behöver utökas, är ungdomslitteraturen. Detta kan emellertid ej ske i någon mera tillfredsställande omfattning, då utrymme för denna större avdelning ej inom de nu för biblioteket använda lokalerna kan erhållas. Det allra bästa skulle givetvis vara, om ungdomsavdelningen kunde uppställas i ett särskilt rum. Detta vore synnerligen värdefullt såväl för de äldre låntagarna som även för ungdomarna samt inte minst för personalen, vars arbete härigenom skulle avsevärt underlättas. De unga behöva oupphörligen råd och anvisningar samt ständig tillsyn.

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Undervisningsändamål.*

Styrelsen har tänkt sig, att en utökning av bibliotekets lokaler skulle kunna erhållas genom följande åtgärder. Omedelbart intill nuvarande expeditionsrummet finnes ett kallrum med en numera oanvänd trappa upp till tredje våningen. Intill detta rum finnes ett kök, som nu användes till uppackningsrum m. m. Dessa båda rum böra iordningställas och få en bättre användning än vad som nu är fallet. Det nuvarande kallrummet kunde bli lokal för ungdomsavdelningens litteratur, om anordningar även vidtoges för rummets uppvärmning. Detta kan väl knappast ske på annat sätt, än att en centralvärmeanläggning blir utförd. Den härtill behövliga värmepannan skulle kunna uppställas i det nuvarande köket. — En sådan värmeanläggning skulle säkerligen betala sig genom en avsevärd bränslebesparing, vartill skulle komma ett ytterst välbehövligt tillskott av lokalutrymmet för biblioteket.

På grund av det ökade statsbidraget beräknar styrelsen en behållning i innevarande års stat på omkring 5,000 kronor. Kostnaden för centralvärmeanläggningen har beräknats till 1,700 kronor och skulle kunna likvideras ur nämnda behållning. Resten av behållningen anser sig styrelsen väl behöva för bibliotekets allmänna behov och särskilt för utökning av ungdomslitteraturen. Kostnaden för de båda rummens iordningställande måste givetvis komma på fastighetens konto eller stadskassans.

Med stöd av vad sålunda här anförts får styrelsen vördsamt anhålla, att här angivna åtgärder snarast möjligt bliva vidtagna och att institutet för år 1932 kommer i åtnjutande av det anslag varom ovan anhållits.

Västerås den 10 november 1931.

Å Västerås Arbetareinstituts styrelses vägnar:

FRED. FÅHRÆUS.
Ordförande.

Georg Leontein.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde med Västerås Arbetareinstituts styrelse den 10 november 1931.

§ 1.

Upprättades följande inkomst- och utgiftsstat för biblioteket under år 1932.

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Undervisningsändamål.

INKOMSTER:

Beräknat anslag från Västerås stad		13,500:—
Beräknat statsbidrag		8,800:—
	Kronor	22,300:—

UTGIFTER:

Avlöningar	8,380:—
Inköp av litteratur	6,000:—
Inbindning och reparationer av böcker	3,500:—
Hyra	2,400:—
Bränsle och lyse	900:—
Rengöring, eldning och extra vakthållning	500:—
Extra hjälp i biblioteket, trycksaker och diverse	620:—
Kronor	22,300:—

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Västerås som ovan.

GEORG LEONTEIN.

Rätt ur protokollet, betygar:

Georg Leontein.

N:o 89.

Budgetförslag 1932. Undervisningsändamål.

Bil. Litt. 4 E c.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning får härmed vördsamt överlämna förslag till stat för skolorna för arbetsåret 1/7 1932—30/6 1933, slutande på ett belopp av kronor 62,300: —.

Några mindre ändringar från innevarande arbetsårs stat ha företagits med ledning av närmast föregående och innevarande års erfarenheter.

Beträffande utgiftspost 3 har ökning föreslagits från kronor 3,000:— till kronor 4,000:— på grund av önskvärdheten att ytterligare komplettera den maskinella utrustningen i verkstadsskolorna, särskilt verkstadsskolan för elektromekaniker, till vilken styrelsen avser att under arbetsåret 1932—1933 inköpa en fräsmaskin. Styrelsen vill framhålla att tidsenlig och tillräcklig maskinutrustning i hög grad höjer värdet av undervisningen i verkstadsskolorna. Anskaffandet av ifrågavarande fräsmaskin anses vara av behovet påkallad som en komplettering till den övriga maskinutrustningen. Dessutom har antalet arbetsmaskiner visat sig vara väl knappt i förhållande till det antal elever, som lämpligen bör kunna mottagas. Styrelsen vill påpeka att statsanslag till denna utgiftspost med halva beloppet erhålles under inkomstpost 1 A b).

Inkomsten av lärjungeavgifter har styrelsen ansett sig kunna beräkna till kronor 9,300:— mot kronor 6,250:— tidigare.

Kommunens anslag till skolorna för arbetsåret beräknas sänkta från för innevarande arbetsår förslagsvis kronor 27,500:— till kronor 25,000:—. För kalenderåret 1932 anser styrelsen det vara tillräckligt, om anslaget till skolorna uppföres med likaledes kronor 25,000:—.

Styrelsen får sålunda anhålla, att för arbetsåret 1/7 1932—30/6 1933 av staden måtte till skolorna anvisas ett belopp av kronor 25,000:— och att för kalenderåret 1932 uppföres ett anslag på likaledes kronor 25,000:—.

Västerås den 27 oktober 1931.

THEOFIL ÖBERG.
v. Ordf. i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Folke Ericsson.

Inkomst- och utgiftsförslag för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för anslagsåret 1932—1933.

Budgetförslag 1932. Undervisningsändamål.

INKOMSTER:

1.	Beräknade statsunderstöd:			
	A. I förevarande ansökning:			
	a) till avlöning åt rektor och övriga lärare	19,400: —		
	b) till inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	2,000: —		
	c) till underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	750: —	22,150: —	
	B. Till bibliotek, därest särskilt understöd i härför föreskriven ordning sökes		*)	
2.	Av landstinget anvisade eller påräknade understöd		4,000: —	
5.	Avkastning av donationer och fonder		350: —	
6.	Lärjungeavgifter		9,300: —	
7.	Säljbar produktion		1,500: —	37,300: —
8.	Att av kommunen tillskjutas			25,000: —
			Summa Inkomster	62,300: —

UTGIFTER:

1.	Rektorsarvode	2,500: —		
2.	övriga lärarearvoden	39,900: —	42,400: —	
3.	Inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	4,000: —		
4.	Underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	1,500: —	5,500: —	
5.	Bibliotekskostnader		400: — *)	
6.	Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen	1,150: —		
7.	Avlöning till lärjungarna för produktivt arbete	350: —	1,500: —	
8.	Stipendier och premier		350: —	
9.	Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning		7,750: —	
10.	Administrationskostnader (utom rektorsarvode)		2,400: —	
11.	övriga utgifter		2,000: —	62,300: —
			Summa Utgifter	62,300: —

*) Tillkommer 400: — kr. in natura.

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Hälsovårds-nämnden.

Bil. Litt. 5.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1932 och därvid anföra.

Budgetsförslaget företer mycket små avvikelser från den för innevarande år fastställda budgeten.

Allmänna hälso- och sjukvården.

Stadssjuksköterskan för mindre bemedlade Sigrid Sandén, som räknar tjänsteår från 1926, är berättigad till uppflyttning i III lönegraden.

Västerås stads förening mot tuberkulos har gjort sedvanlig framställning om anslag och förordar Nämnden beviljande av det begärda anslaget å 4,000 kronor.

Bostadsinspektionen.

Bostadsinspektionen, som icke längre kan få disponera byrålokal gemensam med Barnavårdsnämnden, har beretts lokal i ett av poliklinikens rum. Uppdelning av hyresanslaget finner Nämnden obehövlig, men bör däremot ett anslag å 150 kronor för städning och eldning av lokalen anvisas. Nämnden hemställer vidare, att anslag anvisas för telefon till bostadsinspektrisens bostad. Under den förflutna tid, som denna jämväl tjänstgjort som barnavårdsinspektris, har kostnaden härför bestritts å barnavårdsnämndens budget. Tjänstens natur är sådan, att det är nödvändigt för inspektrisen att å tid, då hennes tjänstgöring icke är förlagd till byrålokalen, träffa dispositioner med allmänheten rörande inspektioner m. m. Då särskilt telefonnummer å polikliniken anses obehövligt, vore avsikten att överföra detta nummer till inspektrisens bostad samt att bostadsinspektionens byrå och polikliniken skulle hava samma abonnentnummer med flyttbar telefonapparat. Genom den föreslagna åtgärden uppstår en besparing i budgeten av 20 kr.

Nämnden hemställer, att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för Nämnden för år 1932.

Västerås den 14 oktober 1931.

För Hälsovårdsnämnden:
CARL THUNSTRÖM.
Ordf.

Eric Plantin.

N:o 89.
Budgetförslag 1932.
Hälsovårdsnämnden.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Hälsovårdsnämnd år 1932.

5. Hälso- och sjukvård.

UTGIFTER:

A. **Allmänna hälso- och sjukvården:**

b) 1. Löner och arvoden:

1:ste stadsläkaren, 37:IV			6,447:—
2:dre stadsläkaren, 34:IV	5,685:—		
Extra arvode (25/3 1923)	1,600:—		7,285:—
Distriktsläkaren, 28:IV			4,437:—
Arvode till sundhetsinspektören (Statsanslag)			1,400:—
1:ste tillsyningsmannen, 30:IV			4,773:—
Två tillsyningsmän, 26:IV à 4,101:—			8,202:—
En stadssjuksköterska, 8:IV			1,887:—
En stadssjuksköterska, 8:II			1,629:—
En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 5:IV			1,563:—
En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 5:III			1,452:—
(Avgifter till statens pensionskassa avdrages för varje sköterska med 42:— kr. för år).			
Kost å Epidemisjukhuset			1,340:—
Kostpengar under semester, 60 dagar à 2:— kr.			120:—
Bidrag till avlönande av tre distriktsbarnsmorskor	850:—		
Ersättning för bostad	425:—		
Ersättning för bränsle	150:—		
	1,425:—		4,275:—
Ersättning till 3 tillsyningsmän och 2 stadssjuksköterskor för mindre bemedlade för hållande av velociped...		150:—	44,960:—

2. Pensioner:

f. Stadsbarnmorskan L. Närström	400:—	
f. Sjuksköterskan K. Thunell	500:—	
Transport	900:—	44,960:—

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Hälsovårds-nämnden.

	Transport	900:—		44,960:—
	f. Hälsovårdstillsyningsman C. A. Holtz	1,450:—	2,350:—	
	Dyrtidstillägg till ovanstående, beräknat efter index 160		1,374:—	3,724:—
c)	Diverse utgifter:			
	1. Barnmorskor:			
	Tre telefoner à 70 kr.	210:—		
	Förbrukningsartiklar	100:—	310:—	
	2. Kostnader för skyddskoppympning		175:—	
	3. Telefoner till:			
	1:ste stadsläkarens bostad	70:—		
	2:dre stadsläkarens bostad	70:—		
	Distriktsläkarens bostad	70:—		
	Stadssjuksköterskans bostad	110:—		
	Hälsovårdsnämndens byrå	110:—		
	1:ste tillsyningsmannens bostad	70:—		
	Två tillsyningsmäns bostäder	140:—		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	40:—	680:—	
	4. Desinfektionskostnader		400:—	
	5. Tryck- och annonskostnader		200:—	
	6. Diverse, häri inräknat inköp av matvaruprov, analysavgifter m. m.		1,200:—	
	7. Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos för uppehållande av dispensärverksamheten (28/12 1920)	4,000:—		
	Lokalhyra till d:o	600:—	4,600:—	
	9. Ambulansautomobilen:			
	Drift- och underhållskostnader	700:—		
	Skötsel och underhåll å brandstationen	3,000:—	3,700:—	
	10. Premier för olycksfallsförsäkring		100:—	
	11. Hälsovårdsnämndens byrå:			
	Hyra för år 1932	300:—		
	Städning, eldning och belysning för år 1932	500:—	800:—	12,165:— 60,849:—
	B. Bostadsinspektionen:			
b)	Löner och arvoden:			
	Bostadsinspektrisen, 26: IV		4,101:—	
	Ersättning för hållande av velociped		30:—	4,131:—
c)	övriga utgifter:			
	Tryck, annonser och diverse		50:—	
	Transport		50:—	4,131:— 60,849:—

N:o 89.
Budgetförslag 1932. Hälsovårdsnämnden.

Transport		50:—	4,131:—	60,849:—
Telefon till byrån	110:—			
Telefon till bostadsinspektrisens bostad	70:—	180:—		
Städning och eldning		150:—	380:—	4,511:—

C. Köttbesiktningsbyrån:

b) Löner och arvoden:

Föreståndaren, 35:IV	5,913:—		
Extra arvode	2,000:—	7,913:—	
En andra besiktningsman, arvode (28/12 1918)		1,300:—	
Vaktmästaren, 16:IV	2,751:—		
Extra arvode	600:—		
	3,351:—		
Avgår för 1 rum och kök med värme	555:—	2,796:—	
Bokförare och kassör, arvode (25/5 1920)		2,800:—	
Två mikroskopister och ett biträde		2,700:—	
Arvode till extra personal		1,800:—	19,309:—

c) Diverse utgifter:

1. Värme, belysning och vatten		700:—	
2. Telefoner till byråns expedition		212:—	
3. Tvätt		150:—	
4. Underhåll av byggnader		1,500:—	
5. Hyra		5,000:—	
6. Premier för olycksfallsförsäkring		100:—	
7. Diverse		800:—	8,462:— 27,771:—

D. Polikliniken för könssjuka:

Värme, lyse och städning	600:—	
Lokalhyra	600:—	
Telefon	20:—	
Diverse	200:—	1,420:—
	Kronor	94,551:—

INKOMSTER:

A. Allmänna hälso- och sjukvården:

1. Statsanslag åt sundhetsinspektören	1,400:—	
2. Betalda utryckningar med ambulansbilen	300:—	
3. Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	800:—	
4. Protokollslösen	300:—	2,800:—
	Transport	2,800:—

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Hälsovårds-nämnden.

	Transport	2,800: —
C. Köttbesiktningsbyrån:		
Besiktningsavgifter		27,771: —
		30,571: —
Brist att genom uttaxering fyllas		63,980: —
	Kronor	94,551: —

Bil. Litt. 6 C. N:o 89.

Budget-förslag 1932. Planterings-nämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Planteringsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1932 och i anledning därav anföra.

Timlönen för de kvinnor, som äro sysselsatta med renhållningsarbete inom stadens planteringar har under året höjts från 50 till 60 öre. Denna ökning av timlönen gör det nödvändigt att höja de underhållsanslag, som hittills varit i det knappaste laget tillmätta. Sålunda har anslaget för skötsel och underhåll av Djäkneberget höjts från 4,500 till 5,000 kronor och för Stallhagen m. m. från 1,700 till 2,000 kronor. Hästholmarnas ökade popularitet hos allmänheten har till följd att holmarna måste göras mer tillgängliga och trevligare för besökare, vilket föranleder ökade röjningsarbeten, varför anslaget för Elba och Östra holmen äskas höjt från 1,700 till 2,500 kronor. Kostnaderna för körslor för planteringarna synas icke kunna bestridas av hittillsvarande anslag, varför nämnden hemställer om ett med 500 kronor förhöjt anslag härför.

Nämnden hemställer om ett extra anslag för 1932 å 1,200 kronor för anläggning av en gång runt Ragvaldsbacke och för vidtagande av en del smärre anordningar därstädes för allmänhetens trevnad. I och med den ökade bebyggelsen runt Ragvaldsbacke söka sig alltmer människor dit, varför nämnden anser det vara av intresse, att detta vackra område, som har en vidsträckt utsikt över Mälaren, erhåller någon omvårdnad.

Vidare upprepar nämnden nu en tidigare gjord och avslagen framställning om ett anslag å 500 kronor till anskaffande och uppsättande av träsoffor på Djäkneberget. Nämnden vill i detta sammanhang endast erinra om, att de nuvarande sittplatserna på berget — stenhällar utan ryggstöd — äro mycket olämpliga för sitt ändamål, i synnerhet för äldre personer. Då staden tagit sig an omvårdnaden om Djäkneberget, är den enligt nämndens syn på saken också skyldig att se till att de besökande känna sig tillfreds däruppe, bl. a. att möjligheter finnas för den att kunna slå sig ner på bekväma sittplatser.

Nämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville fastställa bilagda förslag till budget för nämnden för år 1932.

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Planteringsnämnden.*

Västerås den 20 oktober 1931.

För Planteringsnämnden:

AND. PERS.

Eric Plantin.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Planteringar år 1932.

6 C. Planteringar.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier:			
	1. Anskaffning av redskap		500:—	
	2. Underhåll av redskap		1,000:—	
	3. Målning av soffor		500:—	2,000:—
b)	1. Löner och arvoden:			
	Stadsträdgårdsmästaren, 37:IV	6,447:—		
	Trädgårdsmästaren, 26:IV	4,101:—		
	Elever, förslagsvis	6,000:—		
	Trädgårdskonsulenten, arvode för år 1932	1,050:—	17,598:—	
	2. Pensioner:			
	f. Trädgårdsarb. K. V. Andersson	936:—		
	f. trädgårdsarb. J. Norström...	996:—		
	f. Trädgårdsarb. A. G. Hellberg	1,287:—	3,219:—	20,817:—
c)	Skötsel och underhåll:			
	1. Vasaparken, inklusive parken vid Aseas kontor		7,000:—	
	2. Stadsparken		2,000:—	
	3. Kyrkogårdarna samt planteringarna kring Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,500:—		
	Planteringar utmed Hamnga-			
	Transport	4,500:—	9,000:—	22,817:—

N:o 89.
Budgetförslag 1932. Planteringsnämnden.

	Transport	4,500: —	9,000: —	22,817: —
	tan, Esplanader, Högre Allmänna Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Skarpskytte- och Stadshusplanteringarna m. m.	9,500: —	14,000: —	
4.	Rudbecksparken		900: —	
5.	Djäkneberget		5,000: —	
6.	Stallhagen, Mariaberget och Käringberget		2,000: —	
7.	Elba och östra holmen		2,500: —	
8.	Botaniska trädgården vid Högre allmänna läroverket		1,000: —	
9.	Slottsparken		1,000: —	
10.	Gräsfrö och lökväxter till alla planteringar		2,500: —	
11.	Körslor till alla planteringar		4,500: —	
12.	Växthus och drivbänkar, bränsle m. m.		4,000: —	
14.	Grus till alla planteringar		3,000: —	
15.	Tillsyn av fåglar i Svartån		600: —	
16.	Brandstods- och telefonavgifter		250: —	
17.	Olycksfallsförsäkringspremier, läkarevård, medicin och sjukvård		750: —	
18.	Årsavgift i hembygdsföreningen och Västmanlands läns trädgårdsförening ...		65: —	
19.	Oförutsedda utgifter		750: —	
20.	Ersättning till timavlönade arbetare under semester		900: —	
21.	Kostnad för parkvakt		1,400: —	54,115: —
d)	Extra utgifter:			
	Anläggning av en gång runt Ragvaldsbacke		1,200: —	
	Anordnande av träsoffor å Djäkneberget ...		500: —	1,700: — 78,632: —
			Summa Kronor	78,632: —

INKOMSTER:

Ersättning från kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna och planteringarna vid Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,500: —	
Anslag för vård av Slottsparken	1,000: —	
Försäljningsmedel och dekorationer	4,000: —	
Ersättning från Asea för underhåll av planteringen framför kontorsbyggnaden	500: —	10,000: —
Brist att genom uttaxering fyllas		68,632: —
	Summa Kronor	78,632: —

N:o 89.
Budget.-förslag 1932. Hamnen.

Bil. Litt 8 A och B.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för äldre hamnen för år 1932 och därvid anföra.

Anslaget för underhåll av kajer m. m. synes i 1932 års stat kunna sänkas till förutvarande anslag å 6,000 kronor.

I motiveringen till innevarande års statförslag lämnade styrelsen en utförligare redogörelse över den hittillsvarande förbrukningen av det av Stadsfullmäktige den 28/12 1928 anvisade anslaget å 130,000 kronor för ombyggnad av östra kajen. Under hänvisning härtill får styrelsen meddela, att det vintern 1930—1931 rådande vattenståndet icke medgav någon fortsatt ombyggnad av östra kajen. Det i 1931 års stat avsatta anslaget härför å 34,145 kr. 66 öre har sålunda icke tagits i anspråk. Som det torde vara för Stadsfullmäktige bekant utgör denna post skillnaden mellan hamnens inkomster och utgifter och kan — då anslaget icke tagits i anspråk, detta ej reserveras till kommande år utan får i stället — i den mån som det vid bokslutet visar sig att hamnens inkomster överstiga dess utgifter — användas för att sänka hamnens balanserade skuld till Drätselkammaren. Nödvändigheten av den fortsatta ombyggnaden har givetvis blivit allt mer framträdande och måste, såvitt icke alldeles särskilt ogynnsamma förhållanden komma att inträffa, verkställas innevarande vintersäsong. I den mån kostnaderna härför icke kunna täckas av det i 1932 års statförslag beräknade överskottet å 25,116 kronor 97 öre få dessa kostnader gäldas i följande års stater.

I innevarande års stat har med 8,562 kronor gäldats kostnaderna för den av Stadsfullmäktige den 24/4 och 30/5 1930 beslutade förstärkningen av piren ut till fyren.

Ännu återstå emellertid 88,2 meter, som icke äro ombyggda. Kostnaderna för en fortsatt ombyggnad uppgå till 130 kr. pr löpmeter eller sammanlagt till 11,500 kronor. Hamnstyrelsen hemställer att Stadsfullmäktige ville anvisa ifrågavarande belopp i 1932 års stat att gäldas av äldre hamnens inkomster under angivna år.

Stadsfullmäktige anvisade den 28/5 1931 ett anslag å förslagsvis 35,000 kronor för inköp av en bogserbåt för hamnens behov att förskotteras av tillgängliga medel för att därefter med 5,000 kronor årligen under 7 år

täckas av inkomster från hamnrörelsen. Köpeskillingen uppgick till 36,000 kronor. Med hänsyn till att hamnrörelsen under 1931 synes kunna vidkännas 1:sta årets amortering härav — som styrelsen föreslår till 6,000 kronor — har här i budgetförslaget upptagits andra årets amortering med 5,000 kronor. Övriga utgifter under rubriken "bogserbåten Thor" äro beräknade under hänsynstagande till innevarande års endast 5 månader långa trafik, varför styrelsen givetvis måste reservera sig för deras tillförlitlighet.

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Hamnen.*

Kranarna n:ris II och VI tarva något mer omfattande reparationer, vilket föranleder styrelsen att under rubriken "Hamnmaskiner" upptaga ett anslag härför å förslagsvis 2,000 kronor.

Beträffande inkomsterna torde observeras, att hamnavgifterna för varor från ångfartyg i regelbunden trafik icke torde kunna beräknas högre än 45,000 mot 50,000 kronor i innevarande års stat. Styckegodstrafikens minskning får tillskrivas de alltmer överhandtagande lastbilstransporterna. Detta förhållande hava sjötrafikens representanter under den senare tiden ägnat särskild uppmärksamhet och torde efter notiser i pressen att döma en aktion till sjötrafikens fromma vara att förvänta.

Inkomsterna av "andra fartyg" torde däremot kunna höjas, varigenom totala inkomstbeloppet av hamnavgifter för varor i 1932 års budgetförslag kommer att uppgå till samma belopp, som i innevarande års stat.

Den beräknade inkomsten av kranhyror har undergått någon justering nedåt.

Bogserbåten Thors trafik beräknas lämna en inkomst av 6,000 kr.

Styrelsen hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville fastställa bilagda förslag till budget för år 1932 för stadens äldre hamn.

Västerås den 8 oktober 1931.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Hamnen.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås äldre hamn år 1932.

8 A. Den egentliga hamnen.

UTGIFTER:

Nyanläggningar:			
1932 års amortering av fyrbelysningen å Stora Sandskär (Stadsfullmäktiges beslut den 23/2 1928) att amorteras 1929—1938, ursprunglig kostnad 10,645:64, återstår 1/1 1932 5,200:— kr., 4:de året		1,000:—	
1932 års amortering av tillbyggnaden av varuskjulen (Stadsfullmäktiges beslut den 26/6 1930) att amorteras 1931—1935, anslag 14,000:—		2,800:—	3,800:—
a) 1. Underhåll och reparationer:			
1 a. Kajer, dykdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken		6,000:—	
1 b. Anslag för ombyggnad av östra kajen (28/12 1928) förslagsvis		25,116:97	
1 c. Förstärkning av återstående del av stora piren till fyren		11,500:—	
2. Grusning å hamnen		500:—	
3. Hamnskjulen		200:—	
4. Underhåll av inventarier och nyanskaffningar	100:—		
Drift och underhåll av motorbåten	300:—	400:—	43,716:97
b) Löner och arvoden:			
Hamnkaptenen, 39:I		6,000:—	
Manligt kontorsbiträde av II klass, 19:I		2,520:—	
Tillfälligt biträde å hamnkontoret		1,200:—	
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader (byggnadschef, polis, bokföring m. m.)		4,000:—	
Ersättning till befäl å fartyg i regelbunden trafik för av dem förrättad uppbörd och redovisning av hamnavgifter för varor, 7 % å uppbörden kr. 45,000:—		3,150:—	16,870:—
		Transport	64,386:97

			Transport	64,386: 97
c)	Övriga utgifter:			
	1. Hamnkontoret:			
	Hyra för lokal	500: —		
	Skrivmaterial och tryck	300: —		
	Telefonavgifter för ledningar till:			
	Hamnkontoret ..... 180: —			
	Hamnkaptenens bostad ..... 70: —			
	Kranmaskinistförmannens bostad . 70: —			
	Samtalsavgifter, förslagsvis ..... 75: —	395: —		
	Städning och eldning	400: —	1,595: —	
	2. Belysning å hamnen		1,400: —	
	3. Renhållning å hamnen		1,800: —	
	4. Årsavgift till Svenska Hamnförbundet och föreningen Inre Vattenvägar		300: —	
	5. Olycksfallsersättning för F. Svanström		48: —	
	6. Premie för olycksfalls- och ansvarsförsäkring		750: —	
	7. Diverse och oförutsedda utgifter		200: —	
	Brandstodsavgifter		16: —	6,109: —
d)	1. Räntor:			
	Hamnbyggnaden:			
	(Enligt av Stadsfullmäktige den 22 dec. godkänd plan)			
	Andel i obligationslån:	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
	1907 års lån à 4,5 %	97,325: —	4,379: 63	
	1928 „ „ à 5 %	165,914: 69	8,448: 61	
	1929 „ „ à 5 %	133,000: —	6,650: —	
	1931 „ „ à 4,5 %, upplånat från Kungl. Postsparbanken	90,911: —	4,091: —	
	Ränta å beräknat balanserat underskott i hamnkassan kr. 115,835: 55 à 5 % ...		5,791: 78	29,361: 02
d)	2. Kapitalavbetalningar å lån:			
		Ursprungl. lånebelopp	Resterande lånebelopp	Årets amortering
	1907 års lån à 4 ½ % ..... (Beslut år 1907)	229,000: —	97,325: —	5,725: —
			Transport	5,725: — 99,856: 99

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Hamnen.

			Transport	5,725: —	99,856: 99
1928 års lån à 5 % (Beslut år 1927).	183,400: —	165,914: 69		6,420: 75	
1929 års lån à 5 %	150,000: —	133,000: —		2,230: —	
1931 års lån à 4 ½ %	90,911: —	90,911: —		2,898: 26	17,274: 01

f) Bogserbåten Thor:

1932 års, 2:dra årets, amortering av kostnaderna för inköp av bogserbåten Thor (Stadsfullm. beslut den 28/5 1931, ursprunglig kostnad 36,000:— kr.)	5,000: —		
Befälhavare och maskinist	6,350: —		
Besättningsmän	800: —		
Driftsutgifter	3,000: —	15,150: —	132,281: —

8 B. Hamnmaskiner.

b) Löner och arvoden:

En kranmaskinistförman, 27: IV	4,269: —		
Kranskötare, förslagsvis	7,000: —	11,269: —	

c) Driftkostnader:

Strömförbrukning för kranar		1,800: —	

d) Underhåll och reparationer 1,800: —

Reparation av kranar n:ris II och VI förslagsvis	2,000: —	3,800: —	

e) Diverse utgifter, förslagsvis 150: — 17,019: —

Kronor 149,300: —

INKOMSTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

f) Hamnavgifter för varor av:

1. Ångfartyg i regelbunden trafik	45,000: —		
2. Andra fartyg	45,000: —	90,000: —	

g) Hamnavgifter för fartyg:

1. Ångfartyg	12,000: —		
2. Segelfartyg	1,200: —		
3. Pråmar	2,300: —	15,500: —	
		Transport	105,500: —

	Transport	105,500: —	
i)	Uthyrning av båtplatser	5,500: —	
k)	Uthyrning av upplagsplatser i hamnen	800: —	
l)	Uthyrning av varuskjul	1,850: —	
n)	Uthyrning av mark för oljemagasin	11,700: —	
o)	Bogserbåten Thor	6,000: —	131,350: —

8 B. Hamnmaskiner.

f)	Kranhyror för kran:			
	1. N:o I	4,000: —		
	2. „ II	2,500: —		
	3. „ IV	1,000: —		
	4. „ V	200: —		
	5. „ VI	4,500: —		
	6. „ VII	5,500: —		
	7. „ VIII	100: —	17,800: —	
g)	Markhyra för kran n:r III		150: —	17,950: —
			Kronor	149,300: —

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Djuphamnen

Bil. Litt. 8 C och D.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för djuphamnen för år 1932.

Beträffande förslaget torde endast vara att anföra, att bland utgifterna upptagits den invaliditetsersättning, som det enligt Kungl. Maj:ts dom den 15/5 1931 åligger staden utgiva till vid arbeten å djuphamnen skadade f. hamnarbetaren C. E. T. Holm samt att huvudsakligen genom ökade ränteutgifter den brist, som genom uttaxering måste fyllas i jämförelse med innevarande års stat stiger med omkring 16,500 kronor. Den ökade ränteposten uppkommer därigenom att som lån av stadskassan upptagits 827,000 kronor, innefattande dels ett belopp å 527,000 kronor anvisat av Stadsfullmäktige den 26 mars 1931 för reglerande av kostnaderna för djuphamnens färdigställande, dels ett belopp å 300,000 kronor anvisat av Stadsfullmäktige den 29 augusti 1929 för anläggande av en malmtippningsanordning vid djuphamnen. Kostnaderna få enligt Kungl. Maj:ts medgivande bestridas av lånemedel. Då det amorteringslån, genom vilket dessa kostnader skola gäldas, ännu ej är upplagt, har det sammanlagda beloppet tillsvidare upptagits såsom lån av stadskassan.

Hamnstyrelsen hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville fastställa bilagda förslag till budget för år 1932 för stadens djuphamn.

Västerås den 8 oktober 1931.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Djuphamnen

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads djuphamn år 1932.

8 C. Den egentliga hamnen.

UTGIFTER:

a)	Underhåll och reparationer:			
	1. Underhåll av byggnader, kajer, moringar och sjömärken		500:—	
	2. Underhåll av järnvägsspår		1,000:—	
	3. Anskaffning och underhåll av livräddningsredskap och andra inventarier		200:—	
	4. Grusning å hamnen		200:—	1,900:—
c)	övriga utgifter:			
	1. Belysning inklusive fyrlampa		600:—	
	2. Premie för olycksfallsförsäkring		200:—	
	3. Diverse och oförutsedda utgifter		300:—	
	4. Invaliditetsersättning till f. hamnarb. C. E. T. Holm (Kungl. Maj:ts dom 15/5 1931), 1,400 kr. pr år t. o. m. 9/3 1932, därefter 525 kr. pr år		688:—	1,788:—
d)	1. Räntor:	Resterande lånebelopp:	Räntor:	
	Andel i stadens lån:			
	1924 års à 5 %	328,575:75	16,428:79	
	1926 års à 5 %	598,932:95	29,946:65	
	Lån av stadskassan kronor 827,000, avsett att ingå i blivande amorteringslån		41,350:—	87,725:44

		Ursprungl. lånebelopp	Resterande lånebelopp	Årets amortering		
d)	2. Kapitalavbetalningar:					
	1924 års à 5 %	339,000:—	328,575:75	5,606:21		
	1926 års à 5 %	618,000:—	598,932:95	10,254:35	15,860:56	107,274:—

8 D. Hamnmaskiner:

a)	Underhåll och reparationer:			
	Underhåll av kranmaskiner		2,500:—	
		Transport	2,500:—	107,274:—

N:o 89.
Budget-förslag 1932 Djuphamnen

		Transport	2,500: —	107,274: —
b)	Löner och arvoden:			
	Avlöning till kranskötare och motorförae		6,000: —	
c)	Driftkostnader:			
	Strömförbrukning för kranmaskiner		3,500: —	
d)	övriga utgifter:			
	Diverse		500: —	12,500: —
			Summa kronor	119,774: —

8 C. Den egentliga hamnen.

INKOMSTER:

f)	Hamnavgifter för varor		20,000: —	
g)	Hamnavgifter för fartyg:			
	1. Ångfartyg	9,000: —		
	2. Pråmar	2,000: —	11,000: —	
k)	Hyror:			
	1. Upplagsplatser	8,000: —		
	4. Hamnarbetarnas lokal	700: —	8,700: —	39,700: —

8 D. Hamnmaskiner:

f)	Kranhyror:			
	1. Brokranen (12 tons)		20,000: —	
	2. Portalkranen (5 tons)		12,000: —	32,000: —
	3. Malmlossningsanordningen			32,000: —
				71,700: —
	Att genom uttaxering fyllas			48,074: —
			Summa kronor	119,774: —

Bil. Litt. 7 samt 11—13.

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Gasverks-styrelsen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- & Gasverksstyrelsen får härmed överlämna förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1932 för de under styrelsen lydande verk.

I utgifterna för verkens gemensamma förvaltning märkes en stegring med 3,500 kr. beroende på ökat antal pensionärer.

Minskat uttagande av vatten för industriellt behov har medfört minskade inkomster för vattenverket. Å andra sidan är på grund av nu rådande livliga bostadsproduktion hushållsförbrukningen stadd i ständigt stigande. För år 1932 har styrelsen emellertid till följd av angivna minskning i förbrukningen av industrivatten måst räkna med 7,700 kr. mindre bruttoinkomst än för 1931.

På grund av vid samtliga verk pågående utvidgningsarbeten hava utgifterna för räntor och amortering ökat, därvid styrelsen med avseende på amortering medräknat de delar av anläggningarna, som komma till användning under innevarande år.

Rådande låga pris på bränslemarknaden hava medfört minskade inkomster av koksförsäljning.

Med avseende på elektriska taxorna förelår styrelsen en mindre ändring av taxa 5, som har följande lydelse:

"Specialtariff. Likström och lågspänd växelström.
(För mindre kraftabonnenter, som samtidigt uttaga belysningsström för sin drift).

Vid kraftanläggningar intill 3 kilowatts anslutnnigsvärde kunna lampor kopplas efter kraftmätaren (enligt taxa 2) mot en årlig tilläggsavgift per ansluten lampa av 5 kr. Högsta tillåtna lampstorlek är 30 watt."

Enligt denna taxa, som huvudsakligen är avsedd för mindre hantverkare, skall förbrukare kunna tillgodose sitt behov av ström för såväl kraft som belysning genom endast en mätare och debiteras då all uttagen ström enligt krafttaxa 2 efter 20—13 öre kilowattimmen med ett tillägg av 5 kr. per år för varje lampa, vilken sistnämnda avgift utgör kompensation för strömmen till belysning, som kostar 30 öre per kilowattimme. Detta tillägg har visat sig vara för högt, särskilt som priset på belysningsström

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Gasverksstyrelsen.*

blivit sänkt sedan berörda avgift av 5 kr. fastställdes och bör densamma därför sänkas till 4 kr. Lampstorlekar om 30 watt förekomma ej numera, utan i det stället 40 watt, varför sistnämnda tal bör insättas i taxan.

Elektricitetsverkets motorfordon slutamorteras visserligen med utgången av innevarande år, men som detsamma snart måste utbytas mot ett nytt fordon, har styrelsen bibehållit amorteringen med 500 kr. i elektricitetsverkets utgifter.

Bland diverse utgifter för elektricitetsverket har upptagits 1,500 kr. i hyra till Statens kraftverk för elektrisk utrustning. På grund av ständig tillväxt av strömuttagningen från Statens kraftverk har det visat sig erforderligt att utbyta stadens inom detta verk befintliga strömbrytare mot nya och större sådana. I ändamål att Kraftverket skall erhålla likhet i konstruktion etc. av de större apparaterna inom Kraftverkets station i Västerås, har mellan verket och styrelsen träffats en överenskommelse av innehåll, att Kraftverket bekostar erforderliga anläggningar därstädes av dylika apparater för stadens räkning mot det att styrelsen betalar en årlig ersättning av 1,500 kr. Upprättade kalkyler visa, att en sådan uppgörelse ställer sig förmånligare för staden än att staden själv bekostar anläggningarna.

Efterföljande sammanställning utvisar en jämförelse mellan beräknade inkomster, utgifter och vinster innevarande och nästkommande år.

		Inkomster	Utgifter	Behållning 1931	Behållning 1932
Vattenverket	1931	217,700	155,600	62,100	
	1932	210,000	180,800		29,200
Gasverket	1931	455,400	406,745	48,655	
	1932	443,000	412,600		30,400
Elektricitetsverket ..	1931	713,100	520,867	192,233	
	1932	758,000	549,100		208,900
			Summa behållning	302,988	268,500
Avloppsledningarna..	1931	73,000	108,135	35,135	
	1932	82,225	116,225		34,000
			Överskott Kronor	267,853	234,500

Till nya serviser och diverse mindre nyanläggningar hemställer styrelsen om ett förslagsanslag av 25,000 kr.

I särskild förteckning har styrelsen upptagit förslag till en del nya gatulyktor.

På grund av det anförda hemställer styrelsen, att Stadsfullmäktige ville besluta: N:o 89. *Budgetförslag 1932. Gasverksstyrelsen.*

1) att i taxa 5 tilläggsavgiften per ansluten lampa och år efter avläsningen för 1931 års 4:de kvartal sänkes från 5 till 4 kr. och högsta tillåtna lampstorlek höjes från 30 till 40 watt;

2) att för utförande av serviser och diverse mindre ledningsanläggnnigar under år 1932 anvisa ett anslag av 25,000 kr. att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond;

3) att av uttaxerade medel anvisa ett anslag av 5,625:— kr. till uppsättning av nya gatulyktor enligt häröver upprättad förteckning;

4) att godkänna styrelsens förslag till inkomst- och utgiftsstat för 1932.

Västerås den 15 oktober 1931.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Vatten- & Avloppslednings- samt Gas- & Elektricitetsverken för år 1932.

Utgifter för verkens gemensamma förvaltning.

Löner:

Föreståndaren, 53: IV	12,588: —
Assistenten vid vatten-, avloppslednings- och gasverken, 41: IV	7,584: —
Assistenten vid elektricitetsverket, 41: IV	7,584: —
Kamreraren, 41: IV	7,584: —
Bokhållaren, 27: IV	4,269: —
Kassören, 29: I	3,840: —
Transport	35,865: —

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Gasverksstyrelsen.*

Transport	35,865: —	
Förrådsförmannen, 27: IV	4,269: —	
Manligt kontorsbiträde, 1:a kl., 24: III	3,570: —	
Kvinnligt kontorsbiträde, 1:a kl., 20: III	3,042: —	
Kvinnligt kontorsbiträde, 1:a kl., 20: I	2,640: —	
Kvinnligt kontorsbiträde, 2:a kl., 17: I	2,310: —	
Avläsareförmannen, 25: IV	3,933: —	
Avläsare, 23: IV, 3 st. à 3,657: —	10,971: —	
Ritbiträde	3,000: —	
Revisionskostnader	2,000: —	
Springpojkar	1,500: —	
Tillfällig kontorshjälp	1,600: —	82,284: —
Pensionärer:		
A. H. Eriksson, 30/10 1919	1,872: —	
Sofia Risberg, 25/11 1920	750: —	
Hilma Boholm, 22/2 1923	846: —	
Augusta Lönnqvist, 28/3 1923	900: —	
C. G. Gustafsson, 22/6 1925	1,872: —	
Hilda Pettersson, 31/5 1928	400: —	
Anna Johansson, 28/3 1929	801: —	
Judit Hellström, 24/1 1930	1,101: —	
K. W. Jansson, 24/1 1930	2,994: —	
Greta Tersmeden, 17/3 1930	2,667: —	
C. F. Jonsson, 14/2 1930	1,959: —	
K. B. Asplund, 10/11 1930	1,497: —	
C. Lindkvist, 10/11 1930	1,287: —	
K. Johansson, 10/11 1930	1,302: —	
C. A. Eklund, 10/11 1930	879: —	
K. J. Johansson, 10/11 1930	996: —	
Gerh. Karlsson, 10/11 1930	996: —	
K. G. Löf, 27/11 1930	1,100: —	24,219: —
	Kronor	106,503: —
Härav påföres:		
Vattenverket		16,000: —
Avloppsledningarna		9,600: —
Gasverket		23,400: —
Elektricitetsverket		53,300: —
Installationsarbeten		4,203: —
	Kronor	106,503: —
Diverse utgifter:		
Läkararvode	1,400: —	
Avlöning vid sjukdom och olycksfall	6,300: —	
Medicin	600: —	8,300: —
	Transport	8,300: —

Transport		8,300: —
Olycksfallsförsäkringsavgift		5,600: —
Räkenskapsböcker, skriv- och ritmaterial samt trycksaker	6,000: —	
Postporto och annonser	1,000: —	7,000: —
Telefonavgifter för ledningar till:		
Föreståndarens exp. och bostad	270: —	
Kamrerarens exp.	180: —	
Assistenternas exp. och bostäder	430: —	
Förrådet	230: —	
Förmännens exp.	290: —	
Elektricitetsverket	160: —	
Vattenverket	296: —	
Vattenborgen	70: —	
Gasverket	230: —	
Förmännens bostäder	210: —	
Elektriska montörernas bostäder	450: —	
	2,816: —	
Samtalsavgifter	584: —	3,400: —
Kontor och förråd:		
Renhållning och städning	3,200: —	
Uppvärmning	1,300: —	
Belysning	500: —	5,000: —
Kontors- och förrådsbyggnader:		
Försäkringar	270: —	
Underhållskostnader	1,750: —	2,020: —
Anskaffande och underhåll av inventarier och verktyg	3,800: —	
Resor och diverse	1,280: —	5,080: —
	Kronor	36,400: —

Härav påföres:

Vattenverket	5,400: —
Avloppsledningarna	3,300: —
Gasverket	8,000: —
Elektricitetsverket	18,200: —
Installationsarbeten	1,500: —
Kronor	36,400: —

N:o 89. *Budget-förslag 1932. Gasverks-styrelsen.*

Vattenverket.

INKOMSTER:

Avgifter för vatten samt hyror för mätare		208,000: —
Skötsel och underhåll av brandposter		1,200: —
Installationsarbeten		800: —
Kronor		210,000: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:			
Kraftström, smörjoljor m. m.		22,000: —	
Tillsyn av ledningsnät och bassänger		4,900: —	
Tillsyn av installationer		900: —	
Ombyte av mätare		1,300: —	
Renhållning, uppvärmning och belysning		900: —	30,000: —
Underhållskostnader:			
Byggnader och bassänger		1,000: —	
Maskiner och elektrisk utrustning		1,000: —	
Ledningsnät och brandposter		13,700: —	
Mätare		4,000: —	
Verktyg och inventarier		1,200: —	
Cyklar		300: —	21,200: —
Avlöningar:			
Förvaltningen enligt ovan		16,000: —	
Maskinmästaren, 27: IV		4,269: —	
Maskinisten, 23: IV		3,657: —	
Rörnätsförmannen, 27: IV		4,269: —	
Vårdaren av vattenborgen, 20: IV		3,243: —	
Ersättningspersonal vid semester m. m.		600: —	
		32,038: —	
Avgår:			
Värdet av naturaförmåner för maskinmästaren och maskinisten	1,760: —		
Avloppsledningarnas och gasverkets andel i lön till rörnätsförmannen	2,550: —	4,310: —	27,728: —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		5,400: —	
Brandförsäkringar		200: —	
Utskylder		7,500: —	
Avgift till Hamre gård		150: —	
Bränsle till maskinpersonalen i Hesslö		400: —	
Transport		13,650: —	78,928: —

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Gasverks-styrelsen.

Transport	13,650: —	78,928: —
Analyser och skjutsar m. m.	1,200: —	
Avskrivning av fordringar	450: —	15,300: —
Räntor och amortering:		
Enligt särskild plan (30/11 1911):		
Räntor	50,800: —	
Amortering	32,500: —	83,300: —
Inköp av mätare, förslagsvis		3,272: —
		180,800: —
Inkomster utöver utgifter		29,200: —
	Kronor	210,000: —

Avloppsledningarna.

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Kraftström till driften i pumpstationen samt smörjoljor	3,100: —	
Spolning av ledningar, rensning av brunnar	9,600: —	
Muddring framför utloppen i Svartån och Mälaren	5,500: —	
Bortfraktning av avfall från pumpstationen	700: —	18,900: —
Underhållskostnader:		
Byggnader	300: —	
Maskiner	300: —	
Ledningsnät och brunnar	11,100: —	11,700: —
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	9,600: —	
Andel i avlöning till rörnätsförmannen	1,275: —	
Tillsyn av driften i pumpstationen	4,100: —	14,975: —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan		3,300: —
Räntor och amortering:		
Enligt planen för obligationslånen:		
Räntor	44,140: —	
Amortering	23,210: —	67,350: —
	Transport	116,225: —

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Gasverks-styrelsen.

	Transport	116,225: —
Avgår inkomster för cirka 3,500 vattenklosetter		82,225: —
	Utgifter utöver inkomster Kronor	34,000: —

Gasverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen	22,600: —
Enskild gasförbrukning samt hyror för mätare	324,000: —
Koks och tjära	95,300: —
Installationsarbeten	1,100: —
Kronor	443,000: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Gaskol	137,000: —	
Kraftström	3,400: —	
Smörjoljor, packning, trassel	2,000: —	
Reningsmassa	1,400: —	
Vatten	2,000: —	
Apparatdrift och ombyte av reningsmassa	5,500: —	
Tillsyn av ledningsnätet	2,600: —	
Tillsyn av installationer	1,400: —	
Ombyte av mätare	1,800: —	
Gatubelysningen	4,200: —	
Renhållning, städning, uppvärmning, belysning	2,400: —	163,700: —
Underhållskostnader:		
Byggnader och transportanläggningar	3,000: —	
Ugnar, apparater, gasklockor, ledningar inom verket och elektrisk utrustning	5,600: —	
Ledningsnät	9,900: —	
Mätare	5,300: —	
Gatubelysning	4,000: —	
Verktyg och inventarier	2,500: —	
Cyklar	600: —	
Omläggning av gasledningar, 28,000 kr., att fördelas på 5 år, 3:e året (25/4 och 30/12 1929)	5,600: —	
Avsättning för ommurning av ugnarna	2,500: —	39,000: —
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	23,400: —	
Gasmästaren, 30: III	4,512: —	
Justerareförmannen, 26: IV	4,101: —	
Gasverkseldarna, 25: IV, 7 st. à 3,933: —	27,531: —	
Transport	59,544: —	202,700: —

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Gasverksstyrelsen.*

Transport	59,544:—	202,700:—
Ersättningspersonal vid semester och sjukdom	2,000:—	
Andel i avlöning till rörnätsförmannen	1,275:—	
	62,819:—	
Avgår värdet av gasmästarens naturaförmåner	880:—	61,939:—
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan	8,000:—	
Brandförsäkringar	900:—	
Utskylder	4,921:—	
Bränsle till kontor och gasmästarebostad	250:—	
Analyser, skjutsar, föreningsavgifter	1,470:—	
Utställning m. m.	500:—	
Avskrivning av fordringar	1,000:—	
Hyra till Drätselkammaren för gasverkstomten	2,800:—	
Omkostnader för gaspoletter	1,200:—	21,041:—
Räntor och amortering:		
Enligt särskild plan (30/11 1911):		
Räntor	60,400:—	
Amortering	53,800:—	114,200:—
Inköp av gasmätare, förslagsvis		12,720:—
		412,600:—
Inkomster utöver utgifter		30,400:—
	Kronor	443,000:—

Elektricitetsverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen	39,500:—
Enskild belysnings- och kraftström samt hyror för mätare	718,000:—
Installationsarbeten	500:—
Kronor	758,000:—

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Elektrisk energi	153,000:—	
Oljor, vatten, svavelsyra m. m.	900:—	
Tillsyn av ledningsnät och transformatorstationer	2,000:—	
Tillsyn av installationer	2,500:—	
Ombyte av mätare	6,500:—	
Gatubelysningen	10,000:—	
Renhållning, uppvärmning, belysning	2,100:—	177,000:—
Transport		177,000:—

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Gasverksstyrelsen.*

		Transport	177,000:—
Underhållskostnader:			
Byggnader, inkl. transformatorhusen		2,500:—	
Maskiner, transformatorer och instrumentering		4,800:—	
Reparationer av ackumulatorbatteriet, 25,000 kr., att fördelas på 5 år, 4:e året		5,000:—	
Jord- och luftledningsnäten		41,000:—	
Mätare		11,500:—	
Gatubelysning		4,000:—	
Verktyg och inventarier		3,200:—	
Motorcykel och cyklar		1,600:—	
Omläggning inom vissa stadsområden till växelström enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/4 1929 och 27/2 1930		30,000:—	103,600:—
Avlöningar och pensioner:			
Förvaltningen enligt ovan		53,300:—	
Maskinmästaren, 32:IV		5,229:—	
Maskinist, 25:IV		3,933:—	
Maskinist, 25:I, 2 st. à 3,240:—		6,480:—	
Montörförmannen, 27:IV		4,269:—	
Justerareförmannen, 26:IV		4,101:—	
Extra maskinist, förslagsvis		3,668:—	
		80,980:—	
Avgår värdet av maskinmästarens naturaförmåner		880:—	80,100:—
Turbinstationen:			
Arrende för vattenfallet i Svartån (21/11 1911)		3,000:—	
Tillsyn av maskinerna och reglering av dammluckorna		1,100:—	
Övriga kostnader för drift och underhåll		800:—	4,900:—
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		18,200:—	
Brandförsäkringar		600:—	
Utskylder		21,800:—	
Bränsle åt maskinmästaren		200:—	
Skjutsar, föreningsavgifter och annonskostnader		2,200:—	
Utställning m. m.		1,100:—	
Avskrivning av fordringar		1,500:—	
Amortering av motorfordon		500:—	
Hyra till Statens Kraftverk för elektrisk utrustning		1,500:—	47,600:—
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911):			
Räntor: Elektricitetsverket	48,150:—		
Turbinhuset	1,300:—	49,450:—	
	Transport	49,450:—	413,200:—

N:o 89.
Budget-förslag 1932
Gasverks-styrelsen.

Transport		49,450:—	413,200:—
Amortering: Elektricitetsverket	64,800:—		
Turbinhuset	1,650:—	66,450:—	115,900:—
Inköp av elektriska mätare, förslagsvis			20,000:—
			549,100:—
Inkomster utöver utgifter			208,900:—
		Kronor	758,000:—

Västerås den 15 oktober 1931.

På Vatten- & Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Förslag till nya elektriska gatulampor 1932.

	Antal nya lampor	Anläggn.-kostnad	Årlig kostnad
1. Arnbomsgatan, Carlsbergsområdet, nattbr.	1	80	100
2. Sofiebergsområdet, nattbr.	4	450	400
3. Djäknebergsgatans fortsättning norr om Vattenborgen, nattbr.	1	175	100
4. Munkgatan, mellan Köpmangatan och Vasagatan, södra körbanan. 1 st. nattbr. och 2 st. aftonbr. Placeras över körbanans mitt. 2 st. gaslyktor borttagas	3	1,900	116
5. Vasagatans förlängning norr om Ringvägen, nattbr.	1	80	100
6. Korsningen mellan Stora gatan och Kopparbergsbergsvägen 1 st. nattbr. (därvarande gaslykta måste borttagas i samband med rivnnig av byggnaden i nordöstra hörnet) samt i Stora gatan mellan Kopparbergsvägen och Karlsgatan 1 st. aftonbr. Lyktorna placeras över körbanans mitt	2	1,300	27
7. Karlsdalsgatan, aftonbr.	1	150	60
8. Runebergsgatan, c:a 80 m. från Malmabergsgatan, nattbr.	1	80	100
9. Stockholmsvägen, utanför Folkets Park samt i Nya Hemdalsvägen, 75 m. norr om Stockholmsvägen, nattbr.	2	560	200
Transport	4,775		1,203

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Gasverks-styrelsen.

	Transport		4,775	1,203
10.	Frejagatan, c:a 80 m. från Malmabergsgatan, nattbr.	1	80	100
11.	Urhagsgatan och Hagagatan, nattbr.	2	120	200
12.	Kvarteret Pollux, nattbr.	4	520	400
13.	Tråddragaregatan, cirka 120 m. från Malmabergsgatan, nattbr.	1	130	100
	Summa Kronor		5,625	2,003

Västerås den 15 oktober 1931.

GERH. GESTON.

Bil. Litt. 10 samt 20 B och D

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Lant-egendoms-nämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för renhållningsverket, svingården, lantbruket och skogarna och i anledning därav anföra.

Renhållningsverket.

På grund av stadens tillväxt även inom områden, som sakna allmänna ledningar och till följd därav vattenklosetter icke kunna anordnas, får nämnden hemställa, att anslaget för inköp och underhåll av kärl ökas från 1,500 till 2,500 kronor. Som skäl härför talar också den omständigheten, att en del gamla plåtkärl behöva utbytas mot nya.

Anslaget till extra arbetare är ökat med 3,000 kronor. Ökningen har sin grund däri, att ofta återkommande sjuklighet hos tre ordinarie renhållningsarbetare nödvändiggör ökat anslag för avlönande av vikarier för de sjuka.

Kostnaderna för gatusopning, varmed i detta sammanhang avses uppsamling av hästgödsel å de mer trafikerade gatorna inom stadsplanen, hava ursprungligen bestritts av renhållningsverket men under de senare åren av någon anledning kommit att bokföras hos drätselkammaren. Då det ligger i sakens natur, att denna utgift bör bestridas på renhållningsverkets stat, har i detta förslag upptagits 2,000 kronor härför.

I sin berättelse över 1930 års förvaltning påpekade stadens revisorer, att stadens renhållningsverk borde övergå till att utföra hämtning med automobiler. Lantegendomsnämnden kommer att under år 1932 förelägga Stadsfullmäktige fullständiga utredningar och förslag till sådan automobilisering men hemställer, att Stadsfullmäktige ville redan nu i 1932 års stat anvisa förslagsvis 6,000 kronor för inköp av ny automobil. Sophämtningen inom stadens ytterområden har nämligen ökat så starkt, att, om en automobil icke får inköpas, fler hästar måste anskaffas. Nämnden finner då lämpligare att redan nu slå in på den väg, som väl i framtiden torde komma att följas.

Nämnden nödgas sänka den inkomst, som kan beräknas komma att inflyta genom försäljning av torvmullspudrett, varemot den ökade bebyg-

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Lantegendomsnämnden.*

gelsen medför, att inkomst av hämtningsavgifter kan beräknas 2,000 kronor högre.

Svingårdens stat är uppgjord i fullkomlig överensstämmelse med innevarande års budget.

Beträffande *Lantbruket* förtjänar endast att anmärkas, att en del mindre sänkningar vidtagits på såväl inkomst- som utgiftssidan.

Vad utgifterna för *Skogarna* angå behöver endast anmärkas att tillsynen därav synes behöva draga något större kostnader, än vad innevarande års stat anger.

Lantegendomsnämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för renhållningsverket, svingården, lantbruket och skogarna för år 1932.

Västerås den 23 oktober 1931.

För Lantegendomsnämnden:
MARTIN JONSSON.

Eric Plantin.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads lantegendomsnämnd år 1932.

Renhållningsverket.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier:			
	1. Inköp och underhåll av kärl		2,500:—	
	2. Inköp och underhåll av inventarier		2,000:—	
	3. Beklädnadspersedlar		1,200:—	5,700:—
b)	Löner och arvoden:			
	1. och 2. Förvaltarens lön 45:IV	9,036:—		
	Transport	9,036:—		5,700:—

	Transport 9,036:—			5,700:—
	Bokhållarens lön, 27:IV ..... 4,269:—			
	Personligt lönetillägg 400:—	4,669:—		
	Revisionskostnader	400:—		
		14,105:—		
	Av ovanstående påföres renhållningsverket hälften	7,052:50		
	Kontorsbiträde av 2:dra klass 17:IV	2,859:—		
	Personligt lönetillägg	300:—	3,159:—	
	En förman, 25:IV		3,933:—	
	Tio renhållningsarbetare: (Sunnesson, Lundin, Eriksson, Forslund, Vestling, Kihlgren, Persson, Johansson, Karlsson, Dahl), 23:IV à 3,657:—		36,570:—	
	Två renhållningsarbetare (Sterling, E. Johansson) 23:I à 3,000:—		6,000:—	
			56,714:50	
	Avgår bostadsförmåner, värderade förslagsvis till: 1 st. à 625:—, 4 st. à 387:50, 6 st. à 425:— kr.		4,725:—	51,989:50
3.	Pensioner:			
	K. J. Jansson	1,450:—		
	Dyrtidstillägg	816:—	2,266:—	
	G. Karlsson	1,300:65		
	Dyrtidstillägg	780:39	2,081:04	
	G. A. Mallmén		2,379:—	
	Arv. Andersson		2,379:—	
	Änkan Anna Andersson		732:—	
	Änkan Anna Jansson		786:—	10,623:04
4.	Hyra för bostäder till 6 st. arbetare à 425 kr. pr st.			2,550:—
5.	Extra kontorsbiträde			1,000:—
6.	Extra arbetare			20,000:—
7.	Kostnader för arbetarnes semester			2,500:— 88,662:54
c)	Inköp av torvmull			4,000:—
d)	Stallet:			
1.	Utfodring			4,150:—
2.	Hästskoning			575:—
			Transport	5,725:— 98,362:54

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Lantegendomsnämnden.*

		Transport	5,725: —	98,362: 54
	3. Underhåll av seldon, täcken och presenningar		600: —	
	4. Försäkring av hästar		200: —	5,525: —
c)	övriga utgifter:			
	1. Hyra för kontor		1,000: —	
	2. Olycksfallsförsäkring		800: —	
	3. Kontorsböcker och skrivmaterial		500: —	
	4. Vattenavgifter		150: —	
	5. Sotning		65: —	
	6. Brandstodsavgifter		300: —	
	7. Belysning och värme i fabriken och kontoret samt städning		800: —	
	8. Underhåll av fabrik och hus		1,000: —	
	9. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Kristiansborgs gårdskontor	236: —		
	Renhållningsverkets kontor	116: —		
	Renhållningsfabriken	70: —		
	Förmannens bostad	70: —		
	Samtalsavgifter	58: —	550: —	
	10. Läkare, veterinär, medicin och sjukvårdsavgifter ...		350: —	
	11. Drivkraft för blandningsmaskin		1,000: —	
	12. Driftkostnad och underhåll av automobil		3,000: —	
	13. Diverse utgifter samt skatter		700: —	
	14. Gatusopning		2,000: —	
	15. Inköp av lastautomobil		6,000: —	18,215: —
		Summa kronor		122,102: 54

INKOMSTER:

a)	Försäljning av stallströ och sopor	2,500: —
b)	Försäljning av torvmullspudrett	5,000: —
c)	Försäljning av torvmull	500: —
d)	Hämtningsavgifter	45,000: —
e)	Transport av svinmat till Malma	1,500: —
f)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000: —
	Summa kronor	57,500: —

Svingården.

UTGIFTER:

a)	Kraftfoder, förslagsvis	14,000: —
b)	Inköp av grisar, förslagsvis	3,000: —
c)	Avlöningar	3,000: —
d)	Transport av svinmat och andra körningar	3,000: —
e)	Ved, lyse, reparationer och diverse	3,000: —
	Transport	26,000: —

	Transport		26,000: —
f)	Hyra till Malma gård för ladugården i ursprungligt skick m. fl. byggnader, rastgårdar m. m		1,000: —
g)	Hyra för svingårdsanläggningen, motsvarande 5 % å anläggningskostnaden		5,000: —
h)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis		3,000: —
	Summa kronor		35,000: —

INKOMSTER:

Försäljning av fläsk		35,000: —
Summa kronor		35,000: —

Lantbruket.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning av inventarier			2,000: —
b)	Driftkostnad:			
	1. Arrende för Nordanby	1,500: —		
	2. Arrende för Kungsängen	200: —		
	3. Arrende för del av ö. Utmarken	2,000: —		
	4. Arrende för Malma	3,500: —		
	5. Arrende för Kristiansborg	3,037: —		
	6. Arrende för del av Carlsberg	200: —	10,437: —	
	7. Avlöning till arbetare, bokhållare och förvaltare	54,300: —		
	Avgår naturaförmåner till bokhållare och förvaltare	2,200: —	52,100: —	62,537: —
c)	Produkter av egen skörd samt inköpt:			
	1. Till utsäde:			
	Nordanby	3,500: —		
	Malma	3,400: —		
	Kristiansborg	2,000: —	8,900: —	
	2. Till stallet:			
	Nordanby	2,450: —		
	Malma	3,500: —		
	Kristiansborg	2,100: —	8,050: —	
	3. Till ladugården		9,700: —	26,650: —
d)	Underhåll och reparationer:			
	1. Underhåll av seldon		900: —	
	2. Underhåll av fordon och redskap		3,000: —	
	3. Underhåll av hus		2,000: —	5,900: —
	Transport			97,087: —

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Lantegendomsnämnden.*

			Transport	97,087:—
e)	Övriga utgifter:			
	1. Hästskoning		600:—	
	2. Häst- och brandförsäkring		1,000:—	
	3. Driftkostnad för motorplog		1,200:—	
	4. Komposter, pudrett och konstgödning		4,500:—	
	5. Läkare, veterinär och medicin		500:—	
	6. Krono-, kommunal- och utskylder till kyrkan		3,000:—	
	7. Avverkningskostnad för ved		750:—	
	8. Elektrisk ström		1,300:—	
	9. Hägnadskostnader		500:—	
	10. Telefonavgifter för ledningar till Nordanby och Malma	198:—		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	27:—	225:—	
	11. Diverse utgifter (skördegarn, presstråd, hösalt m. m.)		3,500:—	
	12. Olycksfallsförsäkring		500:—	17,575:—
f)	Grundförbättringar:			
	1. Dikning, stensprängning och kalkning			1,500:—
			Summa kronor	116,162:—

INKOMSTER:

a)	Diverse jordbruksprodukter:			
	1. Nordanby		35,195:—	
	2. Malma		30,530:—	
	3. Kristiansborg		17,287:—	83,012:—
b)	Från ladugården			16,000:—
c)	Körningar			10,000:—
d)	Trädgården vid Malma			800:—
e)	Hyror			3,000:—
f)	Hyra för potatislotter			350:—
g)	Försäljning av djur			3,000:—
			Summa kronor	116,162:—

Skogarna.

UTGIFTER:

a)	Löner och arvoden:			
	Skogvaktaren, pension, 29/30 av 2,556 = 2,470:80 (Avgår för förhyrd bostad 400 kr.)		2,070:80	
	Jägmästarearvode och tillsyn av stadens skogar		1,100:—	3,170:80
			Transport	3,170:80

	Transport	3,170: 80
b) övriga utgifter:		
1. Hägnadskostnader	75: —	
2. Utskylder	800: —	
3. Dikning och rensningar	700: —	
4. Diverse utgifter	250: —	1,825: —
Summa kronor		4,995: 80

INKOMSTER:

Rotvärde å diverse virke	6,300: —
Summa kronor	6,300: —

Sammandrag:

	Utgifter:	Inkomster:	överskott:	Brist:
Renhållningsverket	122,102: 54	57,500: —		64,602: 54
Svingården	35,000: —	35,000: —	—: —	—: —
Lantbruket	116,162: —	116,162: —	—: —	—: —
Skogarna	4,995: 80	6,300: —	1,304: 20	—: —
Summa kronor	278,260: 34	214,962: —	1,304: 20	61,602: 54
Brist att genom uttaxering fyllas		63,298: 34		
Summa kronor	278,260: 34	278,260: 34		

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Badhus-styrelsen.

Bil. Litt. 17 A och B.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för stadens kall- och varmbadhus under år 1932.

Beträffande de ändringar, som uppsatts i det nu avlämnade förslaget, får styrelsen anföra följande:

A. *Kallbudhuset:*

Då badfrekvensen under den gångna för friluftsbad mindre gynnsamma sommaren och med den konkurrens, som uppstått genom den livliga trafiken till Hästholmarna, visat sig vara i starkt nedgående har styrelsen ansett, att den ena av biträdande simlärare- eller simlärarinnebefattningen kan indragas, varför detta anslag minskats med 420 kronor. Likaså föreslås att anslaget till isväckning och diverse arbeten nedsättes med 500 kronor.

Med erfarenhet från sistförflutna sommar har dock styrelsen icke kunnat beräkna högre inkomstsumma än de 2,000 kronor, som i förslaget angivits.

B. *Varmbadhuset:*

Avlöningar: Ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp, har på grund av förlängd semestertid visat sig otillräckligt, varför denna utgiftspost ökats med 500 kronor.

Bränsle: Till följd av förmånliga kolinköp, beräknade att täcka vinterbehovet, anser styrelsen att bränslekontot kan tåla ett med 1,000 kronor minskat anslag.

Anskaffning och underhåll av linne: Då någon nyanskaffning av linne icke behöver förekomma under nästkommande år, har endast upptagits kostnad för reparationer med 200 kronor, varför här göres en inbesparing av 1,800 kronor.

Underhåll av pannor och ledningar: Som rätt avsevärda reparationer å ledningar företagits under de två sista åren har styrelsen ansett, att detta anslag kan minskas med 1,000 kronor.

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Badhusstyrelsen.*

Anslaget till "övriga utgifter" har genom nu upprättade förslag minskats med 3,757 kronor i sin helhet mot för innevarande år fastställda utgiftsstat.

Inkomster. Enligt vad framgår av innevarande års inkomstsiffra torde badhusets inkomster icke kunna beräknas till högre belopp än vad i förslaget angivits eller 5,000 kronor mindre än i innevarande års stat.

Västerås den 22 oktober 1931.

Å Badhusstyrelsens vägnar:
THEOFIL ÖBERG.

B. Falk.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads badhus år 1932.

17 A. Kallbadhuset.

UTGIFTER:

a)	Avlöningar:			
	En biljettförsäljerska	420:—		
	En biträdande simlärarinna eller simlärare	420:—		
	Arvode till kontrollanten	200:—	1,040:—	
b)	övriga utgifter:			
	1. Annonser och trycksaker	150:—		
	2. Isväckning och diverse arbeten	3,500:—		
	3. Utskylder	160:—		
	4. Brandförsäkringspremier	100:—		
	5. Oförutsedda utgifter	90:—	4,000:—	5,040:—
			Summa kronor	5,040:—

INKOMSTER:

Badavgifter		1,925:—	
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar		75:—	2,000:—
		Summa kronor	2,000:—

N:o 89. *Budget-förslag 1932. Badhus-styrelsen.*

17 B. Varmbadhuset.

UTGIFTER:

Andel i obligationslån:			
Ränta	7,689: 81		
Amortering	5,868: 33	13,558: 14	
b) Löner och arvoden:			
Badmästaren, 23: IV	3,657: —		
Avgår värdet av bostad, 2 rum och kök med bränsle, förslagsvis	880: —	2,777: —	
Maskinisten, 23: IV		3,657: —	
Eldaren, 20: IV	3,243: —		
Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle, förslagsvis	555: —	2,688: —	
Biljettförsäljerskan, 11: IV		2,211: —	
Badaren, 19: IV		3,105: —	
En baderska, lön	1,350: —		
Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle, förslagsvis	555: —	795: —	
3 baderskor, lön à 1,350:—		4,050: —	
1 vakt i simhall, lön		1,785: —	
1 vakt i folkbadet, lön		1,674: —	
2 tvätterskor, lön à 1,785: —		3,570: —	
Provisioner, förslagsvis		4,500: —	
Ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp		2,000: —	
Arvode till kontrollanten		600: —	
Understöd åt f. baderskan Lovisa Schön ...		300: —	
Understöd åt f. baderskan Henny Tärnlund		300: —	
Pension till f. maskinisten C. J. Söderlund		1,428: —	35,440: —
c) Övriga utgifter:			
1. Bränsle		10,000: —	
2. Elektrisk belysning och kraftström		2,200: —	
3. Anskaffning och underhåll av inventarier		900: —	
4. Anskaffning och underhåll av linne ...		200: —	
5. Underhåll av fastigheten		6,000: —	
6. Underhåll av pannor och ledningar		4,000: —	
7. Tvätt, extra tvätthjälp		500: —	
8. Renhållning och städning		150: —	
9. Skriv- och trycksaker		600: —	
Transport		24,550: —	35,440: —

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Badhus-styrelsen.

	Transport	24,550: —	35,440: —	
10. Telefon i badhuset	230: —			
Samtalsavgifter	20: —	250: —		
11. Läkarearvode och sjukvård		100: —		
12. Brandförsäkringspremier		250: —		
13. Olycksfallsförsäkringspremier		170: —		
14. Förbrukningsartiklar		4,500: —		
15. Utskylder		1,500: —		
16. Oförutsedda utgifter		240: —	31,560: —	67,000: —
			Summa kronor	67,000: —

INKOMSTER:

Badavgifter:

1. Karbad		19,500: —	
2. 1:sta klass badstu		10,000: —	
3. Simhall med värmestuga (vinter)		10,500: —	
4. Simhall med värmestuga (sommar)		9,000: —	
5. Medicinska bad		4,500: —	
6. Bilighetsbadstu		10,200: —	
7. Skolbad		2,250: —	
8. Ersättning för simundervisningsbad		4,050: —	70,000: —
		Summa kronor	70,000: —

Västerås den 22 oktober 1931.

Å Badhusstyrelsens vägnar:

THEOFIL ÖBERG

B. Falk.

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Ångbåts-trafiken.

Bil. Litt. 17 D.

Förslag

till

Utgifts- och inkomststat för Västerås stads Ångbåtstrafik år 1932.

17 D. Båttrafik.

	UTGIFTER:		
a)	Underhåll och reparationer		1,000: —
b)	Löner och arvoden:		
	Befälhavare och maskinist	6,375: —	
	Besättningsmän	1,500: —	
	Polettförsäljare	600: —	
	Extra betjäning sön- och helgdagar	800: —	9,275: —
c)	Anskaffning och underhåll av inventarier		300: —
d)	Driftkostnader:		
	Smörjoljor, fotogen och trassel m. m.	400: —	
	Bränsle	2,000: —	2,400: —
e)	övriga utgifter:		
	1. Diverse		300: —
		Kronor	13,275: —
	INKOMSTER:		
	Persontrafik		13,100: —
	Godstrafik		175: —
		Kronor	13,275: —

Bil. Litt. 17 F.

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Grustaget.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Grustag år 1932.

17 F. Grustag.

UTGIFTER:

a)	Underhåll av väg till grustaget		1,000:—
b)	Egentliga driftkostnader		30,000:—
c)	Räntor:		
	Räntä å av Drätselkammaren förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader, varav 1/1 1931 återstår kronor 62,215:35 à 5 %		3,110:77
d)	Kapitalavbetalningar:		
	Tredje årets amortering å av Drätselkammaren förskotterade anläggningskostnader, utöver inköpssumman för maskiner till grustaget, varav den 21/12 1931 återstår kronor 55,915:35, förslagsvis	1,500:—	
	Femte årets amortering å inköpssumman kronor 10,500 à 10 % för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1931 återstår kronor 6,300:—	1,050:—	2,550:—
e)	övriga utgifter:		
	Avgäld för grustäkt 5 % å taxeringsvärdet kronor 10,000:—	500:—	
	Avskrivningar å fordringar	500:—	1,000:—
		Kronor	37,660:77

INKOMSTER:

Inkomster av grusförsäljning		37,660:77
	Kronor	37,660:77

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Brandverket.

Bil. Litt. 18.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen överlämnar härmed för fastställelse sitt förslag till utgifts- och inkomststat för brandverket under år 1932 och får därvid anföra följande.

Pensioner och löner äro upptagna efter av vederbörande myndigheter fattade särskilda beslut och gällande lönestat. Visserligen finnas för de olika mera tekniska uppgifterna inom brandverket, exempelvis skötseln och tillsynen av brandtelegrafen, redan utbildad personal men behov föreligger att kunna vid ledighet ersätta denna med för de olika uppgifterna förtrogen personal och som härför fordras särskild utbildning begär brandstyrelsen ett anslag för sådan utbildning å 300 kronor.

Den successiva förnyelsen av förrådet av slang påkallar nytt anslag för anskaffning av slang jämte kopplingar och har brandstyrelsen i förslaget beräknat detta till 900 kronor.

Laddning av batterier till bilarne, som nu sker genom batteriernas inkoppling å belysningsströmmen, drar större årliga kostnader än som skulle behövas, om strömmen omformas genom ett ledningsaggregat. Enligt gjord beräkning skulle en sådan ändring av batterierna medföra en årlig utgiftsminskning å 390:— kronor, varför styrelsen i sitt förslag begärt anslag för anskaffning av ett sådant aggregat.

Behov att förse personalen i större utsträckning än hittills med anordningar för rökskydd har föranlett uppförandet i budgetförslaget av ett anslag härför å 400 kronor.

Inkomstberäkningen företer i överensstämmande delar föga avvikelse från budgeten för innevarande år.

Västerås den 12 oktober 1931.

För Brandstyrelsen:

JOH. SVENSSON.

Ragnar Tenow.

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Brandverket.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Brandväsen år 1932.

18. Brandväsendet.

UTGIFTER:

a)	Pensioner:			
	f. Brandchefen C. G. Sjökvist		2,000: —	
	f. Tornväktaren C. E. Eriksson (30/3 1922)	150: —		
	Dyrtidstillägg till Eriksson, förslagsvis, index 160	90: —	240: —	
	f. Brandmannen K. E. Pettersson		1,893: —	
	f. Brandchefen A. Danielssons änka (27/11 1930)		700: —	4,833: —
b)	Löner och arvoden:			
	Brandchefen, 41: II	6,888: —		
	vice Brandchefen, 36: I	5,280: —		
	2 brandmästare, 29: IV à 4,605: —	9,210: —		
	3 brandförmän, 26: IV à 4,101: —	12,303: —		
	15 brandmän (Ferngren, Lindberg, Rask, Junggren, Karlsson, E. Johanshon, Isaksson, E. E. E. Andersson, Reimitz, Nystrand, Lundberg, E. Hj. Andersson, Törning, Schenning, K. S. Johansson) 24: IV à 3,795: —	56,925: —		
	1 brandman (Hjort), 24: III	3,570: —		
	1 brandman (Thoor), 24: I	3,120: —		
	Arvode till verkstadsförman	250: —	97,546: —	
	Avgår samtligt befattningshavares bostadsförmåner, värderade till		13,502: 75	84,043: 25
d)	Kol, ved, lyse samt kraft till verkstäderna			2,300: —
f)	Diverse utgifter:			
	1. Olycksfallsförsäkring av personalen		580: —	
	2. Anslag för reserv vid sjukdomsfall		200: —	
	3. Trycksaker och skrivmaterial		300: —	
	4. Tvätt och renhållning		250: —	
	5. Underhåll av brandtelegrafen och ringledningar till reservkåren		600: —	
	6. Underhåll av brandredskapen		1,400: —	
	7. Underhåll av inventarierna i brandstationen och verkstäderna		450: —	
	8. Telefon och telefonsamtal		700: —	
	9. Försäkringsavgifter för material och in-			
	Transport		4,480: —	91,176: 25

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Brandverket.*

	Transport	4,480: —	91,176: 25
	ventarier	250: —	
10.	Läkarearvode och sjukvård	500: —	
11.	Bensin och smörjoljor till automobiler och motorsprutor	500: —	
12.	Löner till skorstensfejaremästare	50: —	
13.	Oförutsedda utgifter	300: —	
14.	Beklädnad à 180 kr. för man, förslagsvis	3,600: —	
15.	Anslag till semestervikarier	1,000: —	
16.	Anslag för gradbeteckningar, knappar, beklädnad åt vikarie, förstörda kläder m. m.	300: —	
17.	Anslag för teknisk utbildning av personal	300: —	
18.	Hyra att erläggas till staden för bostäder i staden tillhöriga gårdar	6,562: 50	17,842: 50
g)	Borgarbrandkåren:		
	1 chef	300: —	
	3 förmän à 200 kr.	600: —	
	1 1:ste maskinist	300: —	
	5 maskinister à 150 kr.	750: —	
	6 eldare à 100 kr.	600: —	
	24 man à 75 kr.	1,800: —	
	Övningar och eldsvådor	800: —	
	Telefon till chefen	70: —	
	Kol och underhåll av sprutor	100: —	5,320: —
i)	Nyanskaffningar:		
	300 meter linneslang och 10 par kopplingar	900: —	
	Aggregat för laddning av batterier	500: —	
	4 st. rökskyddsmasker och 2 st. koloxidfilter med tillbehör	400: —	1,800: —
k)	Fastigheter:		
	8 % å 2/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen, 100,000: —	8,000: —	
l)	Brandsynekostnader	100: —	
	Arvode till skorstensfejaremästarne för eldstadsbesiktning (Stadsfullmäktiges beslut den 27/1 1927)	400: —	500: —
m)	ersättning till vattenverket för skötsel av brandposterna		1,200: —
		Summa kronor	117,838: 75

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Brandverket.

INKOMSTER:

m)	Verkstäderna:		
	1. Smidesverkstaden 2. Snickareverkstaden 3. Skräddareverkstaden 4. Skomakareverkstaden	6,000: —	
n)	Ersättning för skötsel och underhåll av ambulansautomobilen	3,000: —	
o)	Ersättning för eldning åt polisen	100: —	
p)	Ersättning för tillsyn och skötsel av enskilda brandskåp	135: —	9,235: —
	Brist att genom uttaxering fyllas		108,603: 75
		Summa kronor	117,838: 75

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Gårdar och tomter.

Bil. Litt. 20 Ag.

Förslagsvis beräknade inkomster för stadens gårdar och tomter år 1932.

Taxeringsvärde:		Bokf. värde kronor:	Inkomster kronor:
18,000: —	Gården n:r 65 b, Västra kv. (Mina 5)	20,000: —	1,790: —
19,000: —	„ „ 87 „ „ (Laura 1)	21,900: —	1,750: —
36,000: —	„ „ 93 „ „ (Laura 7)	36,000: —	3,050: —
15,000: —	„ „ 94 „ „ (Laura 8)	10,000: —	1,000: —
12,500: —	„ „ 98 „ „ (Klara 8)	15,500: —	950: —
5,000: —	„ „ 99 „ „ (Klara 7)	8,000: —	300: —
36,000: —	„ „ 109 „ „ (Irma 2—3)	60,000: —	3,975: —
40,000: —	„ „ 112 „ „ (Kraka 1)	40,000: —	2,650: —
26,000: —	„ „ 116 „ „ (Klio 3)	20,000: —	1,975: —
62,000: —	„ „ 133 „ „	55,000: —	5,375: —
153,000: —	„ „ 147 „ „ (Lovisa 2)	180,000: —	13,725: —
10,000: —	„ Granneborg (Stadsäg. 81, del av)	21,000: —	1,370: —
16,000: —	„ Adolfsberg (Stadsäg. 81, del av)	30,000: —	1,600: —
4,000: —	„ Nedre Backa (Stadsäg. 74)	3,900: —	400: —
7,600: —	„ Backa n:r 1 (Stadsäg. 79)	12,000: —	500: —
18,800: —	„ Loviselund (Stadsäg. 72—73)	6,000: —	1,300: —
—: —	„ Kristineberg (Stadsäg. 72—73)	7,000: —	850: —
12,000: —	„ n:r 35 Västermalm (Kata 9)	10,400: —	500: —
25,000: —	„ Fridsborg (Stadsäg. 560)	20,000: —	1,995: —
6,000: —	„ Stenbo (skänkt) (Stadsäg. 159, 202, 220)	5,000: —	250: —
6,000: —	„ Rosenberg n:r 2 (Stadsäg. 222)	3,000: —	600: —
105,000: —	„ n:r 1 Norra kv. (Johan 1)	100,000: —	12,360: —
60,000: —	„ „ 2 „ „ (Johan 2)	60,000: —	5,325: —
65,000: —	„ „ 3—4 „ „ (Jarl 3)	55,000: —	6,385: —
17,000: —	„ „ 5 „ „ (Johan 3)	12,000: —	355: —
17,000: —	„ „ 6 „ „ (Jakob 2)	15,000: —	1,550: —
9,000: —	„ „ 7 a „ „ (Jakob 1)	10,000: —	880: —
52,000: —	„ „ 21 „ „ (Jesper 5)	60,000: —	5,437: 50
200,000: —	„ „ 38 „ „ (Idolf 6)	180,000: —	16,220: —
130,000: —	„ „ 39 „ „ (Idolf 5)	150,000: —	10,200: —
12,000: —	„ Kristinedal (Stadsäg. 22)	12,000: —	860: —
120,000: —	„ Gude n:r 5	115,000: —	11,075: —
28,000: —	„ Katrinelund 14—15—16 (Stadsäg. 1724—1725—1726)	35,000: —	2,500: —
	Transport	1,388,700: —	119,052: 50

N:o 89.
Budgetförslag 1932
Gårdar och tomter.

Taxeringsvärde:		Bokf. värde kronor:	Inkomster kronor:
	Transport	1,388,700:—	119,052:50
20,000:—	Gården n:r 72 b—73 Södra kv. (Konrad 1) ...	21,500:—	600:—
—:—	„ „ 73 b Södra kv.	7,500:—	500:—
19,000:—	„ „ 74 „ „ (Konrad 2)	25,000:—	1,450:—
9,000:—	„ „ 75 „ „ (Konrad 3)	20,000:—	—:—
31,000:—	„ „ 83 „ „ (Lorents 3)	21,000:—	3,400:—
100,000:—	„ „ 110 „ „ (Nestor 2)	125,000:—	10,200:—
55,000:—	„ „ 111 „ „ (Nestor 5)	40,000:—	3,250:—
60,000:—	„ „ 112 a „ „ (Nestor 4)	100,000:—	4,395:—
175,000:—	„ Kungsängen n:r 1	45,000:—	4,145:—
—:—	„ „ „ 7	125,000:—	3,855:—
65,700:—	„ Myggbo 1, 10 a, 10 b och 12	68,000:—	4,250:—
16,500:—	„ Vargbolund litt D (Stadsäg. 2101—2103)	22,500:—	400:—
—:—	„ Sommarro 8 (Stadsäg. 2045)	46,000:—	2,500:—
—:—	„ Klockartorp A och B	4,900:—	1,250:—
	Mark för bensinstation (Krooks Petroleum & Olje A.-B.)		2,500:—
	Del av tomterna n:ris 98—99 i Västra kv. (J. Ang. Larsson)		25:—
	Ett område av Mariaberget (Dir. G. Bolander)		10:—
	Mark av lägenhet Nyro (Fru Gerda Rudhe)		25:—
	Ett område intill Nylund (Ing. H Bager) ...		10:—
	Mark av Smedjegatan utanför tomten Inge 3 (Alb. Brosché)		300:—
	Ett område av Skolgatan (L. G. Anderssons sterbhus)		25:—
	Mark av Flodinska jorden (Fru E. Malmberg)		10:—
	Ett område av Snickaregatan (Västmanlands Allehanda)		250:—
	Ett område utefter Svartån inom kvarteret Irma 2 (H. Gustavsson)		10:—
	Ett område intill kvarteret Greta n:r 1 (A. L. Mohlén)		25:—
	Mark för oljebehållare i kvarteret Melker (Svensk Engelska Mineralolje A.-B.)		100:—
	Mark för bensinstation (A.-B. Naftasyndikat)		3,000:—
	Platshyra för en utgreningsstolpe i kv. Lorens 9 (Sv. Telegrafstyrelsen)		15:—
	Hyra för skylttavlor:		
	Selma Karlström		15:—
	Odéon Biografen		20:—
	Svenska Frälsningsarmén		10:—
1,894,100:—	Kronor	2,060,100:—	165,597:50

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 20 okt. 1931.

OSCAR ANDERSSON.

N:o 89.
Bndget-förslag 1932 Magistratens. förslag.

Bil. Litt. 21 och 22.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Magistraten får härmed överlämna till Magistraten inkomna förslag till stater för år 1932 från stadens särskilda nämnder och styrelser. Magistraten anhåller, att Drätselkammaren ville med ledning av de nu ingivna statförslagen och eljest föreliggande omständigheter ävensom med betraktande av vad Magistraten här nedan särskilt framhållit och äskat uppgöra förslag till nästkommande års inkomst- och utgiftsstat för staden, och motser Magistraten detta förslag för att till Stadsfullmäktige överlämnas i och för fattande av beslut.

Beträffande de särskilda staterna får Magistraten anhålla att Drätselkammaren vid statförslagets uppgörande ville iaktaga följande:

A. Magistraten och rådhusrätten.

Anslaget till anskaffande och underhåll av inventarier torde, enär några nyanskaffningar till större värden antagligen icke erfordras, kunna bibehållas vid samma belopp som innevarande år eller 1,000 kronor.

Löner samt anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och assessorn upptagas enligt av Kungl. Maj:t fastställd lönestat.

Reservationsanslaget för tillfälliga biträden har under innevarande år varit bestämt till 2,000 kronor. Av detta anslag hava 1,508 kronor tagits i anspråk för borgmästarevalet. I övrigt har av anslaget utgått ersättningar åt biträden vid under året anbefalld svinräkning samt företagsräkning, och torde anslaget till följd härav komma att helt förbrukas. Då under år 1932 riksdagsmannaval skall äga rum och kostnaderna för detta val kunna beräknas till 1,600 kronor bör anslaget icke sättas lägre än 2,000 kronor.

Anslaget till tryck- och annonskostnader, utgörande 2,000 kronor har redan nu helt åtgått. De huvudsakliga utgifterna å anslaget härröra sig från kostnader för kungörelser om inskränkningar i trafiken å gator och vägar. Under innevarande år hava nämligen en avsevärd mängd dylika kungörelser måst utfärdas och intagas i tre av stadens tidningar. Anslaget torde böra bibehållas.

Anslaget till skrivmaterial och bokbinderiarbeten har överskridits, ehu-

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Magistratens förslag.

ru obetydligt. Magistraten anser anslaget böra bibehållas såsom föregående år vid 1,500 kronor, då under 1932 åtminstone en skrivmaskin måste utbytas mot en ny.

Det anslag av 60 kronor, som utgått till läkararvode för stadsvaktmästaren har överskridits och bör höjas till 100 kronor.

Beträffande telefonavgifter för ledningar kan avgiften för brottmålsrådmannens telefon nedsättas till 70 kronor, sedan numera anknytning till pensionsnämndens telefon anordnats samt nämnden i sin stat äskat anslag, som täcker återstoden av telefonens kostnader.

Vad slutligen angår anslaget till oförutsedda utgifter vill Magistraten erinra att i detsamma för år 1931 har inrymts kostnader för trafikskyltar. Magistraten anser emellertid att dylika kostnader rätteligen icke böra belasta Magistratens utgiftsstat.

Enligt bestämmelserna i § 15 vägtrafikstadgan och § 20 motorfordonsförordningen skola kostnader för dylika anordningar inom stadens område bestridas av staden. I nämnda lagrum meddelas samtidigt den bestämmelsen, att kostnader för dylika anordningar å landet skola utgå av vägdistriktets kassa. Härav framgår att kostnaderna ifråga böra hänföras till utgifter för vägar och gator och således icke upptagas såsom utgift å Magistratens stat. Under år 1932 skola, förutom de årligen återkommande mer eller mindre tillfälliga trafikskyltarna, anbringas vägvisarmärken inom Västerås stad. Antalet sådana har föreslagsvis beräknats till 9 stycken. Med ledning av vad sålunda anförts och av de utgiftsposter, som under året i förevarande avseende bokförts, torde Drätselkammaren kunna beräkna storleken av erforderligt anslag för att upptagas i den allmänna staten. Magistratens anslag till oförutsedda utgifter kan alltså sänkas till 200 kronor.

Övriga anslag böra bibehållas oförändrade.

B. Kronouppbörds- och exekutionsväsende.

Under titeln "löner och arvoden" har beträffande kronokassören i avbidan på slutlig fastställelse av lönen upptagits arvode under vakanstiden och har detta beräknats efter de grunder, som blivit för vakansförordnandet å kronokassörstjänsten av Stadsfullmäktige bestämt, nämligen 260 kronor i månaden eller för år 3,120 kronor.

Änkefru Eklunds pension har upptagits enligt gällande pensionsreglemente till 1,755 kronor.

T. f. kronokassören har framhållit att, sedan riksdagen beslutat att kronouppbörden från och med år 1932 skall uppdelas i två uppbördster-

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Magistratens förslag.

miner, utskrifter av en del med uppbörden sammanhörande handlingar komma att fördubblas. För att inom föreskriven tid medhinna detta arbete behöves ännu en skrivmaskin av större typ å kronouppbördskontoret. Magistraten, som biträder t. f. kronokassörens framställning härutinnan, äskar ett anslag för sådant ändamål med 500 kronor och upptager alltså för år 1932 anslaget till skrivmaterial och bokbinderiarbeten till 1,300 kronor.

Övriga anslag bibehållas oförändrade.

Vad angår exekutionsväsendet vill Magistraten anföra följande.

År 1922 ansåg dåvarande stadsfogden att säkerhet för omhänderhavda uppbördsmedel borde ställas av exekutionsbiträdena med hänsyn till de stora belopp, som då inflöto på restlängderna. Någon av Magisraten förelagd skyldighet för exekutionsbiträdena att ställa uppbördsborgen förefanns icke med undantag för Richtnér, som enligt Magistratens beslut vid hans förordnande blivit förelagd att ställa borgen för 600 kronor. Emellertid ställdes år 1922 på stadsfogdens bestämda tillsägelse borgensförbindelser av samtliga exekutionsbiträden till ett belopp av 3,000 kronor för envar av dem. År 1932 avbryter emellertid preskription borgensmännens ansvar. Enligt K. k. den 18 december 1925 åligger det visserligen exekutionsbetjänt i stad att ställa uppbördsborgen till det belopp, som vederbörande myndighet bestämt, men enligt övergångsbestämmelserna i samma kungörelse är exekutionsbetjänt, som tillsatts före den 1 januari 1926 icke skyldig att ställa dylik säkerhet, såvitt icke sådan skyldighet förut förelegat. Samtliga i staden anställda exekutionsbetjänter äro anställda före sistnämnda dag.

Magistraten har under hand av exekutionsbiträdena begärt nya borgensförbindelser, men samtliga exekutionsbiträden med undantag av Richtnér, som velat ställa borgen för 600 kronor, hava under åberopande av ovan anförda lagrum förklarat, att de icke äro villiga ställa någon ny borgen eller anskaffa försäkring för uppbördsmedel. Någon rättsgrund, på vilken Magistraten kan stödja ett föreläggande att ställa säkerhet, anser Magistraten under ovan relaterade förhållanden icke förefinnas.

Under erinran att det ligger i stadens eget intresse att säkerhet förefinnes för uppbördsmedel, vill Magistraten föreslå att en kollektiv försäkring å stadens bekostnad tages för de fem exekutionsbiträdena intill ett belopp av 3,000 kronor för envar av dem. Premien för en sådan kollektivförsäkring uppgår enligt vad Magistraten inhämtat till högst 300 kronor årligen. Magistraten upptager alltså för sådant ändamål ett anslag å 300 kronor i exekutionsväsendets stat.

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Magistratens förslag.

Några andra äskanden från stadsfogden förefinnas icke och böra samtliga utgiftsposter, som finnas i årets stat, bibehållas oförändrade.

C. Övriga stater.

Magistraten saknar för närvarande anledning yttra sig över de av de särskilda nämnderna och styrelserna upprättade förslagen, men förbehåller sig att, sedan Drätselkammaren inkommit med sitt förslag till allmän stat, göra de erinringar, som kunna anses påkallade.

Västerås rådhus den 5 november 1931.

På Magistratens vägnar:
THORWALD BERGQUIST.

H. Cronholm.

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Polisen.

Bil. Litt. 23.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1932 och i anledning därav anföra:

Efter ett mycket omfattande utredningsarbete, i vilket polischefen, ordföranden i polisnämnden och utsedda representanter för de olika personalsammanslutningarna inom poliskåren samt jämväl befälet vid poliskåren deltagit, har denna delegation till polischefen och polisnämnden inlämnat ett förslag till ordningspolisens omorganisation och i samband därmed överflyttning av en del arbetsuppgifter från kriminalpolisen till ordningspolisen. Polisnämnden, vilken funnit omorgonisationsförslaget välbetänkt, har biträtt detsamma så som det av delegationen utformats, och denna Polisnämndens ställning till förslaget tar sig uttryck däri, att nämnden i detta sitt budgetförslag hos Stadsfullmäktige äskar de anslag — i och för sig ganska blygsamma — som äro erforderliga för förslagets genomförande.

Polischefen har förklarat, att då en förutsättning för förslagets *fulla* genomförande är, att de härför nödvändiga anslagen anvisas av den beslutande myndigheten, hans fastställelse av förslaget, så som det nu föreligger, måste följa efter Stadsfullmäktiges budgetbehandling.

Förslaget — som finnes tillgängligt å stadens ombudsmansexpedition — innehåller i korthet följande:

Ledmotivet för omorganisationen är att inom ramen för den nuvarande polisstyrkan, under tillgodoseende av polispersonalens berättigade intressen skapa största möjliga effektivitet och ändamålsenlighet i polisens arbete. Förslaget innehåller redogörelser över

I. Yttre tjänst. A. Sommartid. B. Vintertid.
II. Inre tjänst.
III. Befäl.
IV. Tjänstgöringstid.
V. Personalbehov.
VI. Ytterligare åtgärder för effektivitetens höjande.
VII. Kostnader.

I. Den yttre tjänsten ordnas med hänsyn till betydelsen att ingen del av den egentliga staden blir utan bevakning och att ytterområdena sommartiden bevakas genom cykelpatruller. Vintertiden, som räknas från 15/11—15/3, övergå cykelpatrullerna till fotpatruller, dock ej med så regelbunden karaktär som cykelpatrullerna. Å poliskontoret finnes dock alltid en särskild, tillgänglig styrka färdig att vid behov omedelbart utrycka.

II. Beträffande den inre tjänsten märkes särskilt införandet av en ordonnansavdelning, avsedd för utredningsarbete, för delgivningar och därmed jämförligt handräckningsarbete och för journalisering.

III. Vad befälsfrågan angår så förklarar delegationen, att då den för stadens poliskår gällande instruktionen är avfattad i överensstämmelse med den av chefen för socialdepartementet fastställda normalinstruktionen, delegationen anser sig förhindrad att föreslå någon förändring beträffande inspektionskonstaplarnas uppgifter. Delegationen understryker emellertid, att huvudvikten i inspektionskonstaplarnas arbetsuppgifter ingalunda bör ligga på inspektion, utan att de främst böra tagas i anspråk för utredningsarbete och därefter för övriga uppgifter, som enligt instruktionen åvila dem. Vidare föreslår delegationen — i anledning av detta sitt uttalande — att, då inspektionskonstaplarnas titel är mindre lämplig, om ej rent vilseledande, titeln inspektionskonsapel utbytes mot biträdande överkonstapel.

IV. Tjänstgöringstiden har erhållit en lämpligare fördelning.

V. Beträffande personalbehovet så framhåller delegationen, att svagheten i det föreslagna systemet huvudsakligen ligger däri, att poliskårens styrka en stor del av året avsevärt decimeras på grund av semesterledighet. I början av detta år har av polischefen i samråd med Polisnämnden och representanter för olika organisationer inom poliskåren fastställts tiden för polispersonalens åtnjutande av semesterledighet enligt ett för befälet 4-årigt och för övrig polispersonal 12-årigt cirkulationssystem. Tiden infaller för befälet 8/6—7/9 och för poliskonstaplarna 1/4—2/11. Under högsommaren inträffar, att icke mindre än fem personer samtidigt åtnjuta semester. Såväl polischefen som nämnden anser olämpligt att omedelbart ändra ifrågavarande cirkulationssystem, som emottages med tillfredsställelse av polispersonalen. Därför är det oundgängligen nödvändigt, att möjlighet beredes att anskaffa semestervikarier.

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Polisen.*

VI. Poliskårens effektivitet kan ökas, därest möjligheter finnas att snabbt inkalla tjänstefri personal till tjänstgöring. Delegationen föreslår därför uppsättande av alarmapparater hos de enskilda polismän, som äro bosatta inom ett område begränsat av Svartån, Norra Ringvägen, Östra Ringvägen och Stora gatan. Därigenom kunna 13 polismän nås av alarm. Anordningen är avsedd att utföras av brandkåren.

VII. Kostnaderna för omorganisationens genomförande har delegationen beräknat på följande sätt.

För cykelpatrullernas utrustning erfordras anskaffning av 8 regnkragar för ett pris av 70 kronor pr styck och 8 par benläder för ett pris av 12 kronor 50 öre pr par, sammanlagt alltså 660 kronor.

Vidare erfordras, som förut nämnts, anslag till arvode för semestervikarier. Lönen till vikarie beräknas till 200 kronor för månad. Då under semestertiden 5 man äro lediga under en och en halv månad, 4 man under lika lång tid och 3 man under ytterligare fyra månader, skulle för att upprätthålla styrkan under semestern krävas ett anslag på ej mindre än 5,100 kronor. Med hänsyn till rådande depression anser sig delegationen dock ej för närvarande böra föreslå, att anslag kräves för flera än 2 vikarier under en tid av sju månader. Lönen för dessa skulle uppgå till 2,800 kronor, men då särskilda persedlar behöva anskaffas för vikarierna, synes anslaget böra beräknas till 3,000 kronor.

Enligt av brandchefen uppgjort kostnadsförslag uppgå materialkostnaderna för införande av alarmsystemet till 1,422 kronor. Arbetskostnaderna, 436 kronor, äro mera att anse som en bokföringsfråga mellan brand- och polisväsendet. Hela kostnaden beräknas förslagsvis till 2,000 kronor.

Beträffande budgetförslaget i övrigt torde följande vara att anföra.

Under hänvisning till de skäl, som av polischefen och poliskommissarien anförts i här bilagda skrivelser hemställer polisnämnden om ett anslag å 600 kronor för renovering och nyanskaffning av möbler samt å 400 kronor för anskaffnnig av en ny skrivmaskin.

Poliskonstaplarna n:ris 36 Ullberg och 37 Eriksson, som räkna tjänsteår från och med 1923 äro berättigade till uppflyttning i IV lönegraden. Poliskonstapeln n:r 18 Lundgren, som räknar tjänsteår från år 1926 äger rätt till uppflyttning i III lönegraden. Extra poliskonstaplarna n:ris 2 Carlsson och 7 Rydén, som polischefen förklarat lämpliga för fortsatt an-

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Polisen.

ställning, skola jämlikt Stadsfullmäktiges beslut den 27/6 1921 tilldelas ordinarie poliskonstapels lön i I. lönegraden. Lön för en extra poliskonstapel är upptagen i anledning av polsimannen Krafts pensionering.

Polisnämnden btiräder polischefens hemställan om anslag för att underlätta möjligheten för polispersonalen att genomgå polisskolans högre kurs med den ändring dock, att kostnaden för beklädnad för vikarien — 200 kronor — bestrides av det ordinarie beklädnadsanslaget.

Nämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville för underlättande av möjligheten för polispersonalen att genomgå polisskolans högre kurs besluta

dels berättiga den polisman, som av polischefen utses att år 1932 genomgå polisskolans högre kurs, att under skoltiden åtnjuta oavkortad lön,

dels för den händelse denne polisman är familjeförsörjare, anvisa ett belopp å 200 kronor att av honom åtnjutas såsom stipendium för fördyrade levnadsomkostnader, allt under förutsättning, att sådan polisman förbinder sig ej mindre att uttaga honom under året tillkommande semester under skoltiden, än även att efter genomgången kurs under minst fem år kvarstå i tjänst vid stadens poliskår eller, om han tidigare vill avgå ur stadens tjänst, återbetala det belopp staden fått vidkännas för vikarie under skoltiden eller utgivit som stipendium,

dels ock anvisa ett belopp av 800 kronor för vikariatersättning beräknat efter 200 kronor pr månad.

Polismannen E. Kraft skall pensioneras från 1/1 1932 och äger med 28 tjänsteår åtnjuta pension med 28/30 av fullt pensionsbelopp. Anslag härför är i budgetförslaget upptaget.

Inkomsterna äro sänkta med 225 kronor, då beklädnadsbidrag icke får inräknas i det statsbidrag för reservpolis, som staden åtnjuter.

Nämnden hemställer, att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för nämnden för år 1932.

Västerås den 16 oktober 1931.

För Polisnämnden:

J. O. WASS.

Eric Plantin.

N:o 89.
Budget-förslag 1932. Polisen.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Polisväsen och fångvård år 1932.

23. Polisväsen och fångvård.

UTGIFTER:

(8 % av 1/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen å kr. 50,000:— = 4,000:—)

a)	1. Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar		1,800:—	
	2. Inköp av:			
	Två velocipeder	300:—		
	1 st. skrivmaskin	400:—	700:—	
	3. Extra anslag för år 1932:			
	Renovering och nyanskaffning av möbler	600:—		
	Anskaffning av regnkragar och benkläder till cykelpatruller	660:—	1,260:—	3,760:—
b)	Löner och arvoden:			
	Stadsfiskalen, 37:IV		6,447:—	
	Poliskommissarien, 38:IV		6,714:—	
	Kriminalöverkonstapeln, 31:IV		5,001:—	
	4 överkonstaplar (Andersson, Winroth, Karlsson, Kling) 29:IV à 4,605:—		18,420:—	
	2 biträdande överkonstaplar (Haake, Carlsson (26:IV à 4,101:—		8,202:—	
	6 kriminalkonstaplar (Veimer, Forslund, Söder, Sporre, Svensson, Ström), 26:IV à 4,101:—		24,606:—	
	28 poliskonstaplar (1 Rosenberg, 3 Eriksson, 5 Fäldt, 6 Johnsson, 8 Johansson, 9 Wass, 14 Persson, 16 Carlsson, 19 Morlin, 21 Carlsson, 23 Qviberg, 26 Andersson, 28 Svalberg, 29 Bertilsson, 11 Gustavsson, 12 Brohmé, 25 Hising, 31 Dahlin, 15 Feltendahl, 20 Björkman, 22 Marthon, 32 Mårtensson, 35 Pettersson, 36 Ullberg, 37 Eriksson, 13 Deander, 33 Gustavsson, 34 Johansson), 25:IV à 3,933:—		110,124:—	
	2 poliskonstaplar (30 Lundkvist, 18 Lundgren), 25:III à 3,702:—		7,404:—	
	Transport		186,918:—	3,760:—

Transport		186,918:—	3,760:—
3 poliskonstaplar (17 Rosdahl, 27 Imberg, 4 Persson), 25:II à 3,471:—		10,413:—	
2 extra poliskonstaplar (2 Carlsson, 7 Rydén (Stadsfullmäktiges beslut 27/6 1921 (25:I à 3,240:—)		6,480:—	
1 extra poliskonstapel		3,000:—	
Vikariatsersättning under semester för polispersonalen		3,000:—	
Extra anslag för 1932: bidrag till en polismans utbildning vid högre polisskolan:			
vikariatsersättning	800:—		
stipendium	200:—	1,000:—	
Beklädnad till 4 överkonstaplar, 2 biträdande överkonstaplar, 33 ordinarie och 3 extra konstaplar, 42 man à 225:— kr.		9,450:—	
Slitningsersättning åt 1 kriminalöverkonstapel och 6 kriminalkonstaplar à 225:— kr.		1,575:—	221,836:—
c) Pensioner:			
f. Poliskonstapel E. F. Kindblom		500:—	
överkonstapel Vretlöfs änka och 1 minderårigt barn (26/6 1919) pensionsersättning		600:—	
f. Poliskonstapel Asplunds änka		500:—	
Dyrtidstillägg till ovanstående		850:—	
f. Inspektionskonstapel K. A. Eriksson		2,667:—	
f. Poliskonstapeln E. Kraft		2,385:—	7,502:—
d) Renhållning:			
Städning av tjänstelokalerna à kr. 102:— pr månad, jämte tvättmedel			1,300:—
e) Belysning			600:—
f) Uppvärmning:			
Bränsle inklusive ersättning till brandkåren för eldning av ugnarna			1,500:—
g) Övriga utgifter:			
1. Premie för olycksfallsförsäkring		700:—	
2. Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten ...		1,500:—	
3. Läkarearvoden för poliskåren		700:—	
4. Telefonavgifter för ledningar till:			
Polisstationen	220:—		
Poliskommissariens tjänsterum	110:—		
Poliskommissariens bostad	70:—		
Kriminalpolisstationen, 2 ledningar	400:—		
Stadsfiskalens tjänsterum	110:—		
Stadsfiskalens bostad	70:—		
Transport	980:—	2,900:—	236,498:—

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Polisen.*

	Transport	980:—	2,900:—	236,498:—
	Kriminalöverkonstapelns bostad	70:—		
	Kriminalkonstapel Forslunds bostad	70:—		
	2 länskriminalkonstaplars bostäder à 70:— kr.	140:—		
	Flyttbar apparat i Polischefens bostad	15:—		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	325:—	1,600:—	
6.	Oförutsedda utgifter		1,000:—	
7.	Fångars vård och förplägnad å straffängelset		400:—	
8.	Hyra till Fattigvårdsstyrelsen för bårhus vid Carlslund (Stadsfullmäktiges beslut den 26/6 1930)		300:—	
9.	Anläggning av alarmapparater till vissa polismäns bostäder		2,000:—	8,200:—
			Summa kronor	244,698:—

INKOMSTER:

a)	Statsbidrag till reservpolis, 1/3 av 3 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden	3,240:—	
	Statsbidrag för avlönande av två kriminalkonstaplar	8,652:—	11,892:—
b)	Bidrag av Systembolaget för tillsyningsmannens avlöning, förslagsvis		2,600:—
			14,492:—
	Brist att genom uttaxering fyllas		230,206:—
		Summa kronor	244,698:—

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Polisen.

Till Polisnämnden i Västerås.

I och för uppgörande av polisväsendets stat för år 1932 får jag överlämna följande av poliskommissarien till mig ingivna handlingar:

Förslag till stat etc. Bil. A.

Bil. till polisverkets stat etc. Bil. B.

De av poliskommissarien framförda anslagkraven synas mig väl avvägda och jag anser mig kunna vitsorda behovet av de föreslagna reparationerna av möblemanget å polisstationen ävensom behovet av nyanskaffning av vissa inventarier. De ifrågasatta arbetena torde icke kunna utföras till lägre pris än de i brandchefens kostnadsförslag angivna. Jämväl anskaffande av ytterligare en skrivmaskin torde vara ofrånkomligt och kostnaden därför har upptagits till samma belopp som i staten för innevarande år. Övriga av poliskommissarien äskade belopp hänföra sig till det av särskilda delegerade framlagda förslaget till omorganisation av polisväsendet och hava i de delegerades betänkande utförligt motiverats. Jag vill endast härvid anmärka, att av kostnaderna för anläggning av alarmsystem arbetskostnaderna, 436 kronor, allenast bokföringsmässigt bliva att betrakta som en utgift, då alarmsystemet är avsett att uppsättas av brandkåren i staden och kostnaderna för själva arbetet alltså komma att beräknas som inkomst å brandväsendets stat.

Utöver de i poliskommissariens statförslag upptagna anslagsyrkandena tillåter jag mig framföra ännu ett önskemål, vars tillgodoseende enligt min mening är av största betydelse. Senast år 1927 har i polisväsendets stat upptagits ett anslag, avsett att underlätta möjligheten för polispersonalen att genomgå polisskolans högre kurs, men efter nämnda år har sådant anslag ej utgått. Jag vågar hemställa, att i staten för år 1932 dylikt anslag åter upptages. Det kan visserligen mot denna hemställan invändas, att det är vederbörande polismans ensak, om han vill skaffa sig ökad utbildning och därigenom förbättra sina befordringsutsikter. Enligt min mening är det emellertid ej blott den enskilde polismannens intresse, som genom ett sådant anslag skulle tillgodoses, utan även och kanske i främsta rummet ett stadens intresse. Det torde icke kunna bestridas, att det för staden är av stor vikt, att den äger en väl utbildad poliskår. Med den utveckling, som under senaste årtiondet försiggått i fråga om polisens arbetsuppgifter, har allt större krav ställts på den enskilde polismannens förmåga av omdöme och självverksamhet. Lika vik-

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Polisen.*

tigt som det är att hava en tillräckligt stark poliskår, lika viktigt är det därför att hava en poliskår, som motsvarar nutida fordringar på kunskaper och duglighet, och de insikter, som kunna förvärvas i polisskolans högre kurs, göra utan tvekan polismannen bättre skickad att på ett tillfredsställande sätt fullgöra sina åligganden. Därest det förslag till omorganisation av polisväsendet, som framlagts av särskilda delegerade, vinner anslutning, vilket är att hoppas, kommer ännu större krav än förut att ställas på den enskilde polismannen, då detta förslag giver större frihet och utrymme för polispersonalens självverksamhet. Häri ligger ytterligare ett skäl för min hemställan. Därtill kommer ännu en omständighet, som förtjänar anmärkas. Under innevarande år hava två dugliga poliskonstaplar, vilka ansett sig icke hava råd att genomgå polisskolans högre kurs, hos Kungl. Maj:t anhållit att utan hinder av att de ej genomgått nämnda kurs få söka och innehava befälstjänst vid poliskår och kriminalkonstapelstjänst. I avgivna yttranden har jag ansett mig nödsakad att avstyrka ansökningarna av principiella skäl, särskilt med hänsyn därtill att ett bifall till desamma skulle hos polispersonalen minska intresset för vidare utbildning, och ansökningarna hava även av Kungl. Maj:t avslagits. Det synes mig hårt, att duglig personal skall hindras att vinna befordran därför att de icke hava råd att förskaffa sig erforderlig utbildning.

För att få upplysning om huru förhållandena i detta avseende gestalta sig i andra, med Västerås jämställda städer, har jag införskaffat uppgifter från polismyndigheterna i Norrköping, Hälsingborg, Gävle, Örebro, Borås, Eskilstuna, Jönköping, Uppsala, Karlskrona och Halmstad. I samtliga dessa städer med undantag av Jönköping erhålla de poliskonstaplar, som genomgå polisskolans högre kurs, full avlöning under skoltiden, under det att i Jönköping, vederbörande får avstå 1/3 av grundlönen. Därutöver hava i två av nämnda städer stipendier tillerkänts dem, som genomgå den högre kursen, i det att i Örebro gift polisman erhåller 250 kronor som bidrag till fördyrade levnadskostnader under vistelsen vid skolan samt i Karlskrona stipendier utgå med 300 kronor till ogift och 400 kronor till gift konstapel.

Då det gäller att beräkna, vilket belopp som skulle erfordras för det angivna ändamålet, är följande att märka. Den högre kursen pågår omkring 4 1/2 månader. Därest staden bidrager till kostnaderna för vistelsen vid skolan, kan man skäligen fordra, att vederbörande konstapels semester uttages under vistelsen vid skolan, varför vikarie skulle erfordras under 4 månader. Då kostnader för vikarie kan beräknas till 200 kronor för månad, skulle vikariatsersättningen uppgå till 800 kronor. Därjämte

Budgetförslag 1932. Polisen.

kräves anslag för utrustning av vikarien, vilket kan beräknas till 200 kronor. Önskvärt vore även, att ett mindre stipendium, förslagsvis å 200 kronor, kunde tillerkännas gift konstapel, vars levnadsomkostnader uppenbarligen bliva väsentligt fördyrade under vistelsen i Stockholm. Utseendet av den polisman, som skall genomgå högre kursen, torde böra ankomma på polischefen och vederbörande konstapel bör tillförbindas att efter genomgången kurs under minst fem år kvarstå i tjänst vid stadens poliskår eller, om han tidigare vill avgå ur stadens tjänst, återbetala det belopp, staden fått vidkännas för vikarie under skoltiden eller utgivit som stipendium.

Under åberopande av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Polisnämnden ville utverka ett anslag för berörda ändamål å 1,200 kronor att utgå under de av mig angivna villkoren.

Slutligen har jag att i detta sammanhang taga ställning jämväl till ett annat spörsmål. Uti en den 16 oktober 1930 dagtecknad, till Polisnämnden ingiven skrivelse (Bil. C) hemställde stadsfiskalen, bland annat, om inrättande av en kriminalkommissarietjänst och en ny kriminalkonstapelstjänst. Enligt protokoll av den 18 oktober (Bil. D) beslöt Polisnämnden att remittera framställningen till polischefen för yttrande. Sedan polischefen genom resolution den 15 januari 1931 (Bil. E) anmodat stadsfiskalen att inkomma med ytterligare utredning i ärendet, har denne i augusti månad innevarande år inkommit med sådan utredning (Bil. F). Av den verkställda undersökningen framgår med tydlighet, att kriminalpolisens arbetsbörda är mycket betungande. Icke desto mindre anser jag den gjorda framställningen icke för närvarande böra föranleda någon åtgärd. Enligt det av delegationens för polisväsendets omorganisation framlagda förslaget komma åtskilliga såväl handräcknings- som utredningsärenden att överflyttas från kriminalpolisen till ordningspolisen, varigenom kriminalavdelningens arbetsbörda kommer att lättas. Vidare har av en inom socialdepartementet tillkallad sakkunnig nyligen framlagts ett förslag till omorganisation av landets kriminalpolisväsen i sin helhet. Detta förslag, av vars innehåll jag endast varit i tillfälle taga del genom uppgifter i tidningarna, synes komma att medföra konsekvenser även för Västerås, då fråga är om indragning av de s. k. länskriminalkonstaplarna. Enligt uppgift skall detta förslag föreläggas redan nästkommande års riksdag. Först sedan det visat sig, om förslaget kommer att genomföras eller ej, anser jag rätta tidpunkten vara inne för att till prövning upptaga frågan om eventuell omorganisation av kriminalpolisavdelningen i staden.

Västerås rådhus den 12 oktober 1931.

THORWALD BERGQUIST.

Polischef.

N:o 89.
Budgetförslag 1932.
Pensionsnämnden.

Bil. Litt. 26.

Utdrag av protokoll vid pensionsnämndens i Västerås stads pensionsdistrikt av Västmanlands län sammanträde den 13 oktober 1931.

— — — — — — — — — — — — — — — —

§ 1.

Företogs till behandling frågan om upprättande av utgiftsstat för Pensionsnämnden i Västerås stads distrikt för år 1932.

I likhet med föregående år får Nämnden erinra, att i stadsdistriktets stat upptages samtliga kostnader för det för de tre pensionsnämnderna i staden gemensamma kansliet.

Arvode till ordföranden beräknas lika med förra året till 600:— kronor.

Med åberopande av vad förra året anförts och då arbetet i nämndens kansli icke minskat, utan ökats under innevarande år beslöts upptaga arvode till skrivbiträde åt ordföranden med samma belopp, 200 kronor i månaden, som beviljades för innevarande år.

Omfattningen av de ärenden som behandlats av Nämnden för åren 1929—13/10 1931 framgår av följande uppställning.

	Västerås			*S:t Ilian*			*Lundby*		
	Pension	Sjukv.	S:ma	Pension	Sjukv.	S:ma	Pension	Sjukv.	S:ma
1929..	304	69	373	26	5	31	7	2	9
1930..	323	41	364	24	3	27	9	5	14
$^{13}/_{10}$ 1910..	257	45	302	17	8	25	7	0	7

Övriga utgiftsposter torde kunna beräknas till samma belopp som för innevarande år, men anmärktes i samband härmed att i posten: papper, blanketter och diverse utgifter, förslagsvis 250 kronor inräknats anknytningsavgift 50 kronor årligen samt av årsavgiften 40 kronor för tel. 715. Hela avgiften för denna telefon är numera 160 kronor. Å Magistraten skulle således komma 70:— kronor.

Med anledning av det ovan sagda, hemställer Pensionsnämnden i Västerås stads distrikt, att Stadsfullmäktige behagade godkänna följande förslag till utgiftsstat för år 1932.

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Pensions-nämnden.

Kostnader för gemensamt kansli:		
Dagtraktamente till vice ordföranden och Nämndens övriga ledamöter efter 4 kronor per dag och med ett beräknat antal av 15 sammanträden, förslagsvis	350: —	
Arvode till ordföranden	600: —	
Arvode till skrivbiträde	2,400: —	
För läkarebetyg och läkareutlåtande i ömmande fall, förslagsvis	300: —	
Annonser och kungörelser	100: —	
Papper, blanketter och diverse utgifter, förslagsvis	250: —	4,000: —
	Kronor	4,000: —

— — — — — — — — — — — — — — — — —

Att justera dagens protokoll utsågos fruarna Olsson och Söderquist.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

Som ovan.

In fidem:
VICTOR ÅSBERG.

Justerat:
Agnes Söderquist. Ida Olsson.

Rätt utdraget, betygar:
Ex officio:
Victor Åsberg.

Förslag till stat för år 1932 för Pensionsnämnden i S:t Ilians sockens pensionsdistrikt:

Arvode åt ledamöter 4:— kr. per sammanträde	50: —
Kronor	50: —

Västerås den 17 oktober 1931.

VICTOR ÅSBERG.
Ordf.

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Pensionsnämnden.*

Förslag till stat för år 1932 för Pensionsnämnden i Lundby sockens pensionsdistrikt:

Arvode åt ledamöter 4:— kr. per sammanträde	50:—
Kronor	50:—

Västerås den 17 oktober 1931.

VICTOR ÅSBERG.
Ordf.

Bil. Litt. 27 B. N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Byggnads-nämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden i Västerås får härmed för fastställelse överlämna sitt förslag till stat för år 1932 och föranleder detsamma icke annat yttrande, än att i avseende å löneutgifterna icke vidtagits några ändringar i jämförelse med staten för innevarande år, oaktat på grund av inträdd pensionsålder för innehavaren av befattningen som biträdande stadsingenjör, personalförändring under år 1932 kan förestå, samt att utgifterna i övrigt beräknats efter anslagsförbrukningen för innevarande år.

Västerås den 7 oktober 1931.

För Byggnadsnämnden:
CARL HENNING.

Ragnar Tenow.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för byggnadsnämnden år 1932.

27 B. Byggnadsnämnden.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier			200:—
b)	Löner och arvoden:			
	Stadsarkitekten, arvode	5,000:—		
	Stadsarkitekten, reseersättning ...	750:—	5,750:—	
	Biträdande stadsingenjören, 37:IV	6,447:—		
	Personligt lönetillägg	1,300:—	7,747:—	13,497:—
	Ingenjörsbiträden å stadsingenjörs- och byggnadschefkontoren			10,500:—
			Transport	24,197:—

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Byggnads-nämnden.

	Transport	24,197: —	
c) Pension:			
f. Stadsingenjör F. Gewalt	3,000: —		
Dyrtidstillägg efter index 160	1,344: —	4,344: —	
d) Övriga utgifter:			
1. Kostnader för besiktningar	200: —		
2. Hantlangning med material	1,400: —		
3. Telefon och postavgifter	100: —		
4. Annonskostnader	150: —		
5. Rit- och skrivmaterial	500: —		
6. Lösen för resolutioner hos myndigheter samt andra diverse utgifter	50: —	2,400: —	30,941: —
		Summa kronor	30,941: —

INKOMSTER:

Avgifter för av byggnadschefen och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll	5,000: —
Brist att genom uttaxering fyllas	25,941: —
Summa kronor	30,941: —

Bil. Litt. 28 a 16. N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Nykterhets-nämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden har sedan flera år åtnjutit ett anslag av Stadsfullmäktige å 1,550 kronor fördelat på följande sätt:

Arvode till tillsyningsmannen för övervakning enligt alkoholistlagens anvisningar 500 kr., kostnader för interneringar m. m. 1,000 kr., tryck och diverse 50 kr.

Nämnden hemställer om samma anslag för år 1932 men får nämnden, på grund av att en del nya uppdrag tilldelats tillsyningsmannen, föreslå en något annorlunda fördelning av årsanslaget.

Nämnden hemställer sålunda, att samma anslag som förut å 1,550 kr. måtte anvisas för nämndens verksamhet men önskar nämnden att anslaget fördelas på följande sätt:

Tillsyningsmannen för tillsyn och övervakning enligt alkoholistlagens anvisningar	500: —
Ersättning för undersökningar och utredningar föranledda av bestämmelserna i Kungl. Motorfordonsförordnnigen den 20 juli 1930, § 14, 2. mom. c	200: —
Kostnader för interneringar m. m.	800: —
Tryck och diverse	50: —

Motorfordonsförordningen har följande bestämmelse:

"§ 14, 2. mom. Vid anmälan till förarprov skall sökanden förete — —

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

c. Intyg av polismyndigheten å den eller de orter inom riket varest sökanden under de senaste två åren varit mantalsskriven, att ha gjort sig känd för ett nyktert levnadssätt ävensom att han med hänsyn till sina personliga förhållanden i övrigt icke kan anses olämplig såsom förare av motorfordon; — — — — — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

Innan intyg varom under c förmäles utfärdas, skall vederbörande nykterhetsnämnd, samt, där så finnes erforderligt, jämväl annan, som äger kännedom i saken, av polismyndigheten höras över sökandens nykterhetsförhållanden."

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Nykterhetsnämnden.*

Nämnden har fattat denna lagbestämmelse så, att en utredning av nämnden skall göras för varje körkortssökande. Utredningen bör icke vara av så enkelt slag, att nämnden endast granskar sitt register och därefter meddelar stadsfiskalen, huruvida den körkortssökande personen varit föremål för behandling inom nykterhetsnämnden, utan har nämnden uppdragit åt sin tillsyningsman att i varje särskilt fall göra en rent individuell undersökning. Härefter har nämnden avgivit yttrande i saken och förklarat, huruvida nämnden anser, att den körkortssökande bör eller icke bör tilldelas körkort. Det är självfallet, att så omfattande utredningar, som här är fråga om, icke kunna åläggas tillsyningsmannen utan ersättning utöver det arvode han åtnjuter för sin övervakande verksamhet.

Vissa invändningar kunna göras häremot och därvid framhållas, att nämndens tillsyningsman, som har ordinarie tjänst såsom kriminalöverkonstapel i Västerås i alla händelser skall göra en s. k. nykterhetsutredning rörande varje körkortssökandes nykterhetsförhållande, men av det citerade lagrummet torde det tydligt framgå, att, i detta fall stadsfiskalen, skall grunda sitt intyg på en utredning, som förut skall hava verkställts av nykterhetsnämnden.

Nykterhetsnämnden kan icke finna, att i detta speciella fall kan talas om och göras gällande, att nämndens tillsyningsman i sin egenskap av kriminalöverskonstapel i alla händelser skulle hava gjort denna utredning och att arvodet sålunda skulle bliva en maskerad löneförhöjning. I detta fall gäller det ju för nämnden att fullgöra ett enligt en Kungl. förordning nämnden åliggande uppdrag och torde väl näppeligen de undersökningar, som måste föregå och bilda stommen för nämndens uttalande i ärendet kunna åläggas någon ledamot av nämnden att utföra utan ersättning. Nämnden kan sålunda icke se saken anorlunda än att den person, som erhåller nämndens uppdrag att utföra denna undersökning skall ha ersättning vare sig han förut är en stadens tjänsteman eller innehar ett kommunalt förtroendeuppdrag. Undersöknnigarna uppgå nämligen till en siffra pr 10 månader av 270 st. och torde det icke rimligen kunna åläggas en kommunal förtroendeman att verkställa omfattande utredningar utan vidare.

Nämnden har sig bekant, att i Gävle detta uppdrag lämnats åt en kommunal tjänsteman, som därför åtnjuter i arvode 300 kr., att i Uppsala det uppdrages åt en privat hjälporganisation med halvofficiell karaktär att verkställa dessa utredningar för vilka utgå en ersättning av kr. 2 pr st. samt att i Örebro uppdraget lämnats åt Skyddsvärnet, som avlönar särskild tjänsteman, som bl. a. har i uppdrag att utföra dessa undersökningar.

Med hänsyn till vad Nykterhetsnämnden sålunda här ovan anfört, får

nämnden hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta anvisa samma anslag som föregående år med den fördelning, som här ovan angivits. N:o 89. *Budgetförslag 1932. Nykterhetsnämnden.*

Västerås den 16 november 1931.

För Nykterhetsnämnden:
AXEL NORÉN.

Eric Plantin.

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Drätsel-kammarens förslag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan till Drätselkammaren överlämnats av olika kommunala institutioner avgivna förslag till utgifts- och inkomststater för nästkommande år, får Drätselkammaren härmed överlämna sitt med ledning av dessa och Drätselkammarens räkenskaper uppgjorda förslag till budget för stadens hela kommunalförvaltning för år 1932 och till detta förslag foga följande betänkande.

Antalet skattekronor enligt prövningsnämndens beslut för innevarande år företer fortfarande någon stegring, ehuru avsevärt mindre än de sist förflutna åren. Stegringen utgör denna gång omkring 12,500 skattekronor, motsvarande ungefär 4 %. Hela antalet skattekronor, som utgöra underlag för den kommunala beskattning, som skall utgå under år 1932, är 375,128: 12.

En annan gynnsam förutsättning för den föreliggande budgetregleringen är, att det senaste bokslutet för staden uppvisar den ej obetydliga behållningen av omkring 40,000 kronor, medan föregående bokslut visade en brist av cirka 60,000 kr., som skulle täckas med anslag i innevarande års budget.

Å andra sidan lämna två av stadens tekniska verk enligt de uppgjorda beräkningarne avsevärt lägre nettovinster än förut, nämligen vattenverket och gasverket. Båda dessa verks stater förete såväl minskade inkomster som ökade utgifter, de senare beroende främst av betydligt förhöjda belopp för ränta och amortering i följd av beslutade stora nyanläggningar.

På det hela taget är dock budgetläget i och för sig ganska gott, och det borde icke hava varit uteslutet, att någon skattesänkning kunnat genomföras, om ock icke så stor som de senaste två åren, därest icke det vore uppenbart, att den rådande depressionen kommer att till nästa år medföra nedgång i skatteunderlaget och påkalla nya och ökade utgifter, framförallt för hjälpverksamhet av skilda slag. Drätselkammaren har därför ansett det nödvändigt att vid sitt budgetarbete taga sikte även på framtiden, så att i den mån det är möjligt lättnader redan nu skapas för en kommande budget med eljes sämre ekonomiska förutsättningar. Det synes Drätselkammaren bättre att hålla en jämn skattesats än att nu sänka den för att sedan nödgas ånyo höja skatten till högre belopp än som varit behövligt, om en nu möjlig mindre skattesänkning inhiberas. Härmed är givetvis ej sagt, att skattehöjning ändock kan undvikas ett kom-

mande år. Förutsättningarna att bedöma detta redan nu äro nämligen icke för handen. N:o 89. *Bndgetförslag 1932.*

Drätselkammaren har icke särskilt inställt sitt arbete på att nedbringa de olika förvaltningsstyrelsernas anslagskrav, men vill i stället just med hänsyn till det ovan anförda starkt framhålla nödvändigheten av sparsamhet i det löpande förvaltningsarbetet, på det att så stort överskott som möjligt må uppstå vid bokslutet för förvaltningsåret 1932. Därigenom underlättas möjligheten att i framtiden trots den väntade nedgången i skatteunderlaget hålla tillbaka en eljes ofrånkomlig skattehöjning. *Drätselkammarens förslag.*

Kostnaderna för ränta och kapitalavbetalning å 1916 års obligationslån utgå på grund av lånets konventering i annat lån. Däremot ingår såsom ny rubrik det hos Kungl. Postsparbanken i nyssnämnda låns ställe upptagna lånet å 881,000 kronor. Med erinran om vad Drätselkammaren anfört i sitt betänkande till 1929 och 1930 års budget angående förräntning av järnvägsmedelsfonden får kammaren anmäla, att räntan å fondens återstående belopp — 612,787 kronor 58 öre — ånyo endast upptagits å utgiftssidan. Kostnaderna för räntor å tillfälliga lån äro beräknade till 70,000 kronor mot 50,000 kronor i innevarande års stat. Å inkomstsidan är dock upptaget ett belopp å 20,000 kronor, vartill tekniska verkens ränteutgift å löpande kredit till Drätselkammaren beräknats uppgå. **Räntor, amorteringar och lånekostnader.**

Drätselkammaren har intet att invända emot att anslaget för diverse utgifter höjes i enlighet med fattigvårdsstyrelsens förslag för att därigenom må gäldas bland annat kostnader för inköp av en ny skrivmaskin samt årsavgift för medlemskap i det nybildade fattigvårds- och barnavårdsförbundet i länet. **Fattigvården.**

Under rubriken "Löner och arvoden" på Ålderdomshemmets stat hemställer fattigvårdsstyrelsen om anslag till avlöning åt ytterligare en eldare och ett sjukvårdsbiträde samt arvode åt ett biträde å Ålderdomshemmets kontor.

Beträffande anställandet av ytterligare en eldare, så anser Drätselkammaren att denna fråga bör, innan slutligt avgörande träffas, i vederbörlig ordning underställas Lönenämnden och föreslår förty, att Stadsfullmäktige ville besluta remittera fattigvårdsstyrelsens framställning i detta hänseende till Lönenämnden. I avvaktan på slutligt beslut i ärendet bör det upptagna avlöningsbeloppet 1,740 kronor utgå ur budgeten, vilket givetvis ej bör hindra styrelsen att med anlitande av medel, som stå till dess för-

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Drötselkammarens förslag.*

fogade tillsvidare tillgodose sitt oundgängliga behov av arbetshjälp i här ifrågavarande avseende.

Då sjukvårdsbiträdena å Ålderdomshemmet icke äro anställda å ordinarie stat torde däremot styrelsens framställning i detta hänseende omedelbart, utan remiss till Lönenämnden kunna avgöras och föreslår Drätselkammaren, att det begärda anslaget å 600 kr. för avlöning av ytterligare ett sjukvårdsbiträde anvisas i 1932 års stat att gäldas av uttaxerade medel.

Drätselkammaren har vidare intet att i princip invända mot att ett biträde anställes å ålderdomshemmets kontor med ett årligt arvode av 600 kronor men anser, att anställningens art icke bör så bestämt markeras genom att särskilt anslag anvisas för ändamålet. Drätselkammaren finner lämpligare att anslaget för oförutsedda utgifter ökas med 600 kronor till 1,600 kronor för att ifrågavarande utgift må kunna utgå ur detta anslag.

Med iakttagande av vad ovan angivits tillstyrker Drätselkammaren bifall till fattigvårdsstyrelsens utgiftsförslag.

Barnavårdsnämnden.

Barnavårdsnämnden angiver i sitt budgetförslag, att nämnden i särskild skrivelse till Stadsfullmäktige hemställt att nämndens hittills å extra stat befintliga befattningshavare måtte upptagas å ordinarie stat och att lönerna i utgiftsförslaget äro angivna i konsekvens härtill och till tidigare i ärendet gjord framställning. De nuvarande arvodesbeloppen uppgå med undantag för föreståndarens till enahanda belopp som de föreslagna lönerna. För undvikande av ett föregripande av Stadsfullmäktiges blivande beslut i frågan hemställer Drätselkammaren för närvarande, att arvoden till nämndens befattningshavare upptagas i 1932 års stat till samma belopp som i innevarande års stat. Drätselkammaren tillstyrker bifall till nämndens framställning om ett anslag å 150 kronor för årsavgift för medlemskap i länets fattigvårds- och barnavårdsförbund att gäldas av uttaxerade medel i 1932 års stat. Mot det av nämnden uppgjorda utgiftsförslage thar Drästelkammaren i övrigt ingen anmärkning att göra utan tillstyrker bifall härtill.

Folkskolan.

Folkskolestyrelsen har till sitt budgetförslag fogat ett förslag till reparation av skolans byggnader under år 1932 och äskas för ändamålet ett anslagsbelopp å 37,000 kronor.

Mot förslaget har Drätselkammaren följande erinringar att göra. Drätselkammaren anser kostnaderna för reparation av vaktmästarebostaden vid Djäknebergskolan väl höga. Av det bilagda specialförslaget framgår,

att av de beräknade kostnaderna — 6,000 kronor — ej mindre än 4,000 kronor äro att direkt eller i andra hand hänföra till kostnader, som föranledas av förslaget om anläggande av värmeledning i huset. Då byggnaden synes kunna repareras och behövlig dränering runt densamma ske för ett belopp av förslagsvis 2,000 kronor, som också synes stå i mer rimlig proportion till fastighetens storlek och värde, föreslår Drätselkammaren att endast förslagsvis 2,000 kronor beräknas för ändamålet. För ommålning av tamburer och förstuga i norra slöjdskolan begär styrelsen 1,400 kronor. Då det väl torde få anses ganska sannolikt, att denna gamla byggnad icke kan få kvarstå så särdeles länge, finner Drätselkammaren oekonomiskt att byggnaden påkostas något extra underhåll och föreslår att denna utgiftspost utgår. Drätselkammaren anser vidare, att den föreslagna utvändiga reparationen av lärarebostaden vid Västgötegatan kan anstå och behövliga mindre bättringar bestridas av det beräknade underhållsanslaget för diverse och oförutsedda utgifter. En kostnadsminskning å 1,900 kronor skulle härigenom uppstå. Drätselkammaren har intet att erinra emot att i sistnämnda bostadhus enligt Folkskolestyrelsens förslag anordnas vattenklosetter, men anser Drätselkammaren, att det också bör tagas under övervägande, om icke därefter hyresbeloppen borde i motsvarande mån regleras uppåt. Vidare torde intet vara att invända emot, att vissa bostadsinnehavare kontant ersättas de kostnader de haft för inledande av elektriska ledningar, givetvis under förutsättning att ledningarna nu äro fullt användbara. I övrigt biträder Drätselkammaren skolstyrelsens förslag om reparationer av folkskolans fastigheter. Drätselkammaren föreslår sålunda, att till underhåll och reparation av folkskolans byggnader under år 1932 i folkskolans stat anvisas ett belopp av 29,700 kronor.

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Drätselkammarens förslag.*

Skolstyrelsen har utan särskilt omnämnande upptagit anslag för avlönande av en skolsköterska med 2,880 kronor. Styrelsens första framställning härom skedde i samband med avgivandet av budgetförslag för innevarande år. Stadsfullmäktige beslöto vid behandlingen av 1931 års budget efter förslag av Drätselkammaren att remittera Folkskolestyrelsens förslag till Lönenämnden för yttrande. Frågan är ännu ej av Stadsfullmäktige slutligen behandlad. Drätselkammaren har visserligen för sin del redan beslutat tillstyrka bifall till skolstyrelsens förslag i princip, men torde, som redan tidigare påpekats, löne- och budgetfrågor icke böra sammanblandas, varför Drätselkammaren anser, att det begärda anslaget icke bör upptagas i budgeten, innan framställningen avgjorts av Stadsfullmäktige.

Enär Drätselkammaren anser, att trädgårdslärarnes arbete är väl er-

N:o 89. *Budgetförslag 1932.* *Drätselkammarens förslag.*

satt med de arvoden, som nu utgå, föreslår Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville besluta avslå skolstyrelsens förslag om höjning med 10 % av ifrågavarande arvoden.

Drätselkammaren tillstyrker i övrigt bifall till folkskolestyrelsens förslag till utgiftsstat.

Fortsättningsskolan och högre folkskolan.

Utgiftsposterna för fortsättningsskolan och högre folkskolan tillstyrkas utan erinran.

Allmänna läroverket.

Rektor vid högre allmänna läroverket har anmält, att under vårterminen 1932 obemedlade lärjungar vid läroverket genom anlitande av statsanslag till större delen kunna befrias från erläggande av terminsavgiften till ljus- och vedkassan men att dock, vad denna termin beträffar, det är önskvärt att fortfarande genom anslag från kommunen möjlighet beredes för sådana lärjungar från Västerås att erhålla full befrielse från denna avgift. För höstterminen 1932 övertager staten helt denna avgiftsbefrielse. Drätselkammaren får därför hemställa, att Stadsfullmäktige ville för år 1932 av uttaxerade medel bevilja ett anslag å intill 200 kronor för bestridande helt eller delvis, i den mån sådant icke sker genom av staten anslagna medel av terminsavgifter till ljus- och vedkassan vid Högre allmänna läroverket i Västerås för obemedlade och mindre bemedlade välartade lärjungar från Västerås stad.

Då de ekonomiska konsekvenserna av Stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1931 angående inrättande av samläroverk i Västerås för närvarande icke kunna överblickas, i vad de röra år 1932 har i budgetförslaget reservationsvis upptagits samma anslag som hittills för kostnader i anledning av kvinnliga elevers intagande i gymnasiet.

Högre flickskolan.

Anslaget till lärarinnornas vid flickläroverket ålderstillägg och pensionering är för år 1932 beräknat 400 kronor högre än in innevarande års stat.

Arbetareinstitutet.

Stadsfullmäktige hava den 27/8 1931, § 110, anvisat 3,000 kronor till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet under år 1932 att uttaxeras i 1931 års stat. Anslaget är här infört.

I särskild framställning har Arbetareinstitutets syrelse hemställt om anslag till institutets biblioteksverksamhet för år 1932 med ett från 17,500 kronor till 13,500 kronor nedsatt belopp. Sänkningen har kunnat ske därför, att biblioteket numera erhåller ett väsentligt högre statsbidrag än tillförene eller 8,800 kronor mot tidigare 400 kronor. Drätselkammaren har

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Drätselkammarens förslag.*

intet att erinra emot anslagsframställningen. Styrelsens avsikt att med anlitande av beräknat överskott från innevarande år anordna centraluppvärmning i biblioteksloka lerna finner Drätselkammaren välbetänkt. Vad angår styrelsens önskan att få två mindre rum iordningställda till biblioteksloka ler, har Drätselkammaren intet emot att med anlitande av 1932 års reparationsanslag eller eventuellt särskilt anslag, som Dräselkammaren är beredd göra framställning om, utföra detta relativt obetydliga restaureringsarbete.

Drätselkammaren får sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige ville bevilja Västerås Arbetareinstitut för dess biblioteksverksamhet under år 1932 ett anslag å 13,500 kronor att utgå av uttaxerade medel.

Tekniska skolan.

Drätselkammaren får, under erinran att Stadsfullmäktige den 29 november 1922 beslutat tillförbinda staden skyldighet att tillsvidare åtaga sig det ansvar för en del kostnader för verksamheten vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning, som utgör förutsättning för erhållande av statsbidrag, föreslå, att Stadsfullmäktige ville fastställa det av styrelsen för dessa skolor uppgjorda förslaget till stat för läsåret 1932—1933 med ett totalt utgiftsbelopp av 62,300 kronor och ett anslag av staden å 25,000 kronor samt enligt skolstyrelsens framställning för skolverksamheten under år 1932 anvisa ett anslag av uttaxerade medel å 25,000 kronor.

Hälsovårdsnämnden.

Drätselkammaren föreslår, att Stadsfullmäktige ville av uttaxerade medel i 1932 års stat anvisa ett av Västerås stads förening mot tuberkulos begärt och av Hälsovårdsnämnden tillstyrkt anslag å 4,000 kronor till föreningens verksamhet.

Då Drätselkammaren i övrigt tillstyrker Hälsovårdsnämndens förslag utan anmärkning, får Drätselkammaren under åberopande av vad Hälsovårdsnämnden anfört, föreslå, att Stadsfullmäktige med godkännande av Hälsovårdsnämndens utgiftsstat ville särskilt besluta *dels* att anvisa ett anslag å 150 kronor för städning och eldning av bostadsinspektionens byrålokaler, *dels ock* att i bostadsinspektrisens bostad må anordnas telefon på stadens bekostnad enligt härför tillämpade regler.

Gatorna.

För kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator beräknas 10,000 kronor.

Stadsfullmäktige hava den 29 oktober 1931 beslutat anvisa 48,000 kronor för bestridande av kostnaden för breddning av Stora gatan i Oxbacken att förskotteras av tillgängliga medel för att sedermera slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren i samband

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Drätselkammarens förslag.*

med fastställelse av budget för 1932 kunde komma att besluta. Drätselkammaren föreslår nu, att denna kostnad upptages i 1932 års budget och gäldas på sätt nedan närmare angives.

I enlighet med av Kungl. Maj:t år 1915 fastställd stadsplan skall Kopparbergsvägen norr om Stora gatan fram till Östermalmsgatan utläggas till samma bredd, som den redan erhållit söder om Stora gatan. Som det torde vara för Stadsfullmäktige bekant är all den mark, som erfordras för nämnda vidgning i stadens ägo. Som en första etapp i förevarande hänseende har Drätselkammaren tänkt sig genomförande av breddningen till norra gränsen av tomten södra kvarteret n:r 75. Sedan hyresgästerna i de byggnader, som i anledning av ifrågavarande breddning måste rivas tidigare uppsagts, hava byggnaderna helt nyligen av Drätselkammaren försålts för att från tomterna bortföras före detta års slut, varför hinder ej längre möter för breddningsarbetets utförande. Samtidigt som breddningsarbetena i Kopparbergsvägens östra sida utföras bör trottoaren utefter gatans västra sida, vilken trottoar nu är alldeles för smal, ävenledes breddas. Den breddade gatan sättes med smågatsten. Kostnaderna äro beräknade till 25,000 kronor.

Körbanan i Södra Esplanaden närmast järnvägsövergången vid Lillån är satt med fältsten. Drätselkammaren föreslår att under år 1932 denna gatudel omsättes med smågatsten fram till nuvarande köttbesiktningsbyråns område. Kostnaderna äro beräknade till 12,000 kronor.

Under innevarande år har för anvisat anslag stensättning verkställts av Utanbygatan mellan Engelbrektsgatan och Nygatan. Drätselkammaren föreslår nu, att Utanbygatan stensättes med smågatsten även mellan Skolgatan och Engelsbrektsgatan. I samband härmed blir det nödvändigt att borttaga ett skarpt hörn mot Tessingatan och låta norra trottoaren följa fasen av huset i hörnet av Utanbygatan och Tessingatan. Härigenom nödvändiggöres även flyttning av en i detta hörn placerad brandpost. Kostnaderna för detta gatuarbete beräknas till 13,700 kronor.

I samband med bebyggelsen inom kvarteren Olga och Petra har Drätselkammaren låtit utföra ett enklare första iordningställande av gatorna invid nämnda kvarter. Kostnaderna härför hava uppgått till 11,000 kronor och föreslår Drätselkammaren att dessa gäldas med anslag i 1932 års budget.

Drätselkammaren föreslår alltså att följande särskilda gatuarbeten upptagas i 1932 års budget, nämligen:

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Drätselkammarens förslag.*

Breddning av Stora gatan i Oxbacken (Stadsfullmäktiges beslut den 29/10 1931)	48,000: —	
Breddning av Kopparbergsvägen norr om Stora gatan	25,000: —	
Stensättning av Södra Esplanaden fram till köttbesiktningsbyråns område	12,000: —	
Stensättning av Utanbygatan mellan Engelbrektsgatan och Skolgatan	13,700: —	98,700: —
Gäldande av kostnader för första iordningställande av gatorna invid kvarteren Olga och Petra		11,000: —
	Kronor	109,700: —

att gäldas på sätt inkomststaten utvisar med ordinarie automobilskattemedel till ett beräknat belopp av 70,000 kronor och till återstående belopp av uttaxerade medel.

Vägarna.

Drätselkammaren upptager i sitt budgetförslag följande vägkostnader:

Grusning och annat underhåll av vägar ett oförändrat belopp av	45,000: —	kr.
Fortsatt stensättning å Köpingsvägen väster om järnvägskorsningen vid Hammarby	45,000: —	„
Gäldande av kostnader för färdigställande av Hemdalsvägen öster om Folkets park	29,000: —	„

Beträffande kostnaderna för Köpingsvägens stensättning, vilka kostnader äro beräknade till 130,000 kronor för sträckan mellan järnvägskorsningen och Saltängsbron, får Drätselkammaren meddela, att Drätselkammaren av automobilskattemedlens utjämningsandel hos Kungl. Maj:t hemställt om bidrag till kostnaderna med 2/3 eller 86,000 kronor. Det är en del av detta arbete, som här avses.

Det sedan åtskilliga år såsom nödhjälps- och reservarbete pågående arbetet med en bergskärning för Hemdalsvägens förbättrade anslutning till Stockholmsvägen norr om Folkets park har under innevarande år slutförts. Till täckande av de ännu oreglerade kostnaderna för detta arbete, 29,000 kronor, är upptaget motsvarande anslag i det föreliggande budgetförslaget.

Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige måtte bevilja ovan angivna anslag att gäldas på sätt inkomststaten utvisar av ordinarie automobilskattemedel, automobilskattemedlens utjämningsandel och vägskatt

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Drätselkammarens förslag.*

så långt härutinnan beräknade inkomster förslå och till åerstående del av uttaxerade medel i 1932 års budget.

Planteringarna.

Planteringsnämndens förslag till utgiftsstat utvisar, att nämndens årskostnader höjts med 5,269 kronor. Ej mindre än 3,219 kronor därav äro beroende på pensioneringskostnader, 1,800 kronor hänföras till ökade löner för kvinnlig arbetskraft, 750 kronor betingas av fördyrade omkostnader för underhållet av Hästholmarna och slutligen 500 kronor för ökade körslor. Med hänsyn till att höjningen icke synes kunna undvikas tillstyrker Drätselkammaren bifall såväl härtill som ock till Planteringsnämndens förslag till utgiftsstat i övrigt och hemställer, att Stadsfullmäktige i anledning härav ville särskilt besluta, att av uttaxerade medel i 1932 års stat anvisa följande anslag, dels ett å 1,200 kr. för anläggning av en gång runt Ragvaldsbacke och för vidtagande av en del smärre anordningar därstädes, dels ock ett å 500 kr. för anskaffande av soffor å Djäkneberget.

I anslutning härtill får Drätselkammaren uttala, att det synes önskvärt beträffande Ragvaldsbacke, att det klarlägges, om området för framtiden skall stå under Drätselkammarens eller plnateringsnämndens förvaltning, samt rörande de ifrågasatta jordfasta sofforna på Djäkneberget, att det torde kunna ifrågasättas, om det ej är lämpligast med soffor med ramar av järn.

Gatubelysningen.

Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställer om ett anslag å 5,625 kronor för utökad gatubelysning enligt en styrelsens budgetförslag bilagd förteckning.

Drätselkammaren tillstyrker bifall till den föreslagna utökningen av gatubelysningen och hemställer, att Stadsfullmäktige till bestridande av anläggningskostnaderna härför av uttaxerade medel i 1932 års stat anvisa ett belopp av 5,625 kronor.

Den successiva övergången från gasbelysning till elektrisk belysning förorsakar att samtidigt som kostnaderna för gatubelysningen sjunka, desamma stiga för den elektriska belysningen.

Gaturenhållningen.

Kostnaderna för gaturenhållningen äro upptagna till samma belopp som i 1931 års stat.

Avloppsledningarna.

Drätselkammaren tillstyrker bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag till utgiftsstat för avloppsledningarna.

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Drätselkammarens förslag.*

Beträffande den tidigare väckta, av Stadsfullmäktige den 22 dec. 1930 till Vatten- och Gasverksstyrelsen återremitterade frågan om vattenklosettavgiftens borttagande eller nedsättning, har denna varit föremål för Drätselkammarens överläggning i samband med behandlingen av staten för avloppsledningarna, men har därvid Drätselkammarens flertal stannat för det uttalandet, att något avgörande i frågan ej borde träffas, förrän det infordrade utlåtandet från Vatten- och Gasverksstyrelsen inkommit.

Drätselkammarens ordförande Herr Sundström har dock med instämmande av Herrar Jonsson och Edv. Karlsson reservationsvis yrkat, att den allmänna avgiften av 25 kronor pr w. c. och år måtte från och med år 1932 nedsättas i enlighet med Drätselkammarens förslag förra året till 15 kronor samt att därav föranledd förhöjning av den beräknade nettoutgiftssumman för avloppsledningarna måtte göras med 30,000 kronor.

Äldre hamnen.

Mot Hamnstyrelsens förslag till utgiftsstat för äldre hamnen har Drätselkammaren intet att erinra, utan får Drätselkammaren, som tillstyrker bifall till detsamma i alla delar, hemställa, att Stadsfullmäktige ville särskilt besluta *dels* att för ombyggnad av återstående del av piren till fyren av hamnens inkomster under år 1932 anvisa 11,500 kronor, *dels* att den beslutade amorteringen av kostnaderna för inköp av hamnens bogserbåt skall påbörjas under år 1931 med ett belopp av 6,000 kronor, *dels ock* att för mer omfattande reparationer av kranarna n:ris II och VII av hamnens inkomster under år 1932 anvisa förslagsvis 2,000 kronor.

Djuphamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag skall genom uttaxering i 1932 års stat gäldas skillnaden — 48,074 kronor — mellan djuphamnens utgifter och inkomster. Mot den sedan två år tillbaka godtagna principen att uttaxera bristen i denna stat har Drätselkammaren fortfarande ingen invändning att göra, men bör, förutom den för år 1932 utgående invaliditetsersättning till f. hamnarbetaren C. E. T. Holm, vilken ersättning av Hamnstyrelsen upptagits i utgiftsförslaget, även gäldas det skadestånd å kr. 7,014: 02 som enligt den av styrelsen omförmälda domen redan förut till Holm utbetalats.

I anledning härav får Drätselkammaren föreslå, att Stadsfullmäktige ville till täckande av beräknad brist i djuphamnens stat för år 1932 av uttaxerade medel anvisa erforderligt belopp efter Drätselkammarens beräkning uppgående till kr. 55,088: 02.

Renhållningsverket och svingården.

Lantegendomsnämnden föreslår i sitt utgiftsförslag för renhållningsverket, att en ny post "kostnader för gatusopning" skall upptagas. Av

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Drätselkammarens förslag.*

nämndens motivering framgår, att därigenom avlägsnas en under flera år förekommen felbokföring. Vidare framhåller nämnden fördelarna av automobilisering av renhållningsverkets latrin- och sophämtning och hemställer om ett anslag å 6,000 kronor för inköp av en lastautomobil, i detta fall för sophämtningen, samtidigt som nämden bebådar en fullständig utredning i frågan. Då Drätselkammaren antager, att ett blivande förslag i detta hänseende väl kommer att innefatta inköp av ytterligare några lastautomobiler, torde väl den årliga amorteringen av vagnparken komma att ungefär svara emot det belopp, som nämnden nu äskar för inköp av en lastbil.

Drätselkammare tillstyrker bifall till Lantegendomsnämndens förslag till utgiftsstater för renhållningsverket och svingården och hemställer, att Stadsfullmäktige ville särskilt besluta att av uttaxerade medel i 1932 års stat anvisa *dels* 2,000 kronor för bestridande av kostnader för gatusopningen, *dels ock* 6,000 kronor för anskaffande av lastautomobil för sophämtning.

Vattenledningsverket.

Mot utgiftsstaten för vattenledningsverket finnes ingen anmärkning att göra, utan tillstyrker Drätselkammaren dess antagande.

Gasverket.

Emot Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag till utgiftsstat för gasverket har Drätselkammaren ingen erinran att göra, utan tillstyrkes godkännande av förslaget.

Elektricitetsverket.

Drätselkammaren tillstyrker bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag till utgiftsstat för elektricitetsverket och hemställer, att Stadsfullmäktige ville särskilt besluta att av elektricitetsverkets inkomster under år 1932 skola gäldas 1,500 kronor utgörande hyra till Statens kraftverk för viss elektrisk utrustning.

Drätselkammaren hemställer vidare i fråga om de tekniska verken, att Stadsfullmäktige ville enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning beslutat att till täckande av kostnader under år 1932 för nya serviser och diverse mindre ledningsanläggningar anvisa 25,000 kronor att gäldas av de tekniska verkens amorteringsfond.

Kall- och varmbadhusen.

Drätselkammaren tillstyrker bifall till badhusstyrelsens förslag till utgiftsstater för stadens kall- och varmbadhus.

Ångbåtstrafiken.

Det uppgjorda förslaget till utgiftsstat för stadens ångbåtstrafik föranleder intet särskilt uttalande från Drätselkammarens sida.

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Drätsel-kammarens förslag.

Grustaget.

Förslaget till budget för grustaget är uppgjort efter av Stadsfullmäktige föregående år godkända grundsatser och hemställer Drätselkammaren om godkännande därav.

Brand-väsendet.

Brandstyrelsen hemställer om ett anslag å 500 kronor för inköp av ett "aggregat" för laddning av batterierna till brandverkets automobiler, varigenom en årlig minskning å omkring 390 kronor i kostnaderna för belysningsström skulle uppstå.

Då kostnaderna för belysningsströmmen närmast äro att anse som en bokföringsangelägenhet mellan två av stadens förvaltningar, brandverket och elektricitetsverket, och att sålunda en minskad utgift å brandverkets stat i detta hänseende endast medför en minskad inkomst för en annan förvaltningsgren, kan Drätselkammaren icke finna att den föreslagna åtgärden realiter medför någon minskad utgift för staden som sådan, utan i stället en ökad utgift för aggregatets anskaffande. Drätselkammaren avstyrker därför bifall till förslaget. Brandverkets utgifter för batteriladdning torde, om så anses nödigt, kunna nedbringas genom att elektricitetsverket lämnar rabatt å den ström, som härför erfordras.

Med tillstyrkande av brandstyrelsens förslag i övrigt hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville särskilt besluta, att av uttaxerade medel i 1932 års stat anvisa *dels* 300 kronor för bestridande av kostnaderna för viss teknisk utbildning av brandpersonalen, dels 900 kronor för nyanskaffningar av slang och kopplingar, *dels ock* 400 kronor för anskaffande av rökskyddsmasker och koloxidfilter med tillbehör.

Egendomarne inom stadsplanen.

Anslaget för underhåll av Rådhuset är upptaget till samma belopp som i innevarande års stat. Detsamma är förhållandet med anslaget för polis- och brandstationen. I innevarande års stat upptogs ett extra underhållsanslag för stadshotellet å 15,000 kronor närmast för påbörjande av en restaurering av den gamla värmeledningsanläggningen. Detta anslag har ännu ej tagits i anspråk. De preliminära kostnadsberäkningarna för värmeledningsanläggningens förbättrande giva vid handen, att kostnaderna för denna och därav föranledda arbeten, såsom man också från början tänkte sig, bliva ganska betydande. I anledning härav nödgas Drätsel-

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Drätselkammarens förslag.*

kammaren, som vid bokslutet ämnar balansera det icke förbrukade anslaget för 1931, även i 1932 års stat upptaga ett extra underhållsanslag för stadshotellet å 15,000 kronor. Underhållskostnaderna för stadshotellet komma i anledning härav att i stort sett uppgå till samma belopp som i innevarande års stat.

Underhållsanslaget för Sundinska huset är 550 kronor lägre än i innevarande års stat. För tullhuset är det obetydligt högre. Anslaget för paviljongen i stadsparken sjunker till ungefär sedvanligt belopp sedan på staden belöpande kostnad för paviljongens ombyggnad — 5,000 kronor — gäldats i innevarande års stat.

Med ledning av upprättat syneinstrument hemställer Drätselkammaren om ett underhållsanslag för stadens gårds- och tomtfastigheter å 18,000 kronor, vilket innebär en betydande nedsättning. Å vedgårdens stat har hittills bestritts 1/3 av den gemensamma lönen för biträdande vice värden och vedgårdsföreståndaren. I och med det att vedgårdsförvaltningen upphört, är under rubriken "gårds- och tomtfastigheter" upptagen hela lönen för biträdande vice värden 6,180 kronor.

För hamnmagasinen, hamnplanens och materialgårdens underhåll begäres samma anslag som i innevarande års stat.

Då amorteringen av kostnaderna för hamnpaviljongens tillbyggnad är fullgjord sjunker anslaget för hamnpaviljongen från 4,812 kronor 10 öre till 540 kronor. Anslagen för kabinettet och omnibustrafikstationen äro exakt lika som i innevarande års budget.

Lantegendomar under eget bruk.

Drätselkammaren tillstyrker godkännande av Lantegendomsnämndens utgiftsstat för lantegendomarne under eget bruk.

Jordarna och fastigheterna utom stadsplanen.

Under denna rubrik begäres bland annat att underhållanslaget för egendomarne Carlsberg och Stensborg höjes från 500 kronor i årets budget till 2,500 kronor. Det synes nämligen Drätselkammaren nödvändigt, att påkosta Carlsbergs huvudbyggnad en någotsånär omfattande utvändig reparation.

Vidare är under förevarande titel enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/2 1931 upptaget ett belopp av 2,000 kronor, utgörande amortering av kostnaderna för tillbyggnad av Elbarestauranten. Sammanlagda kostnaderna under denna rubrik uppgå till 23,988 kronor 11 öre mot 28,862 kronor 59 öre i innevarande års stat.

Skogar.

Mot Lantegendomsnämndens förslag till utgiftsstat för skogarne har

Drätselkammaren ingen erinran att göra och hemställer förty att Stadsfullmäktige ville fastställa densamma.

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Drätselkammarens förslag.*

Magistraten och Rådhusrätten.

Beträffande Magistratens förslag till budget för Magistraten och Rådhusrätten för år 1932 finnes intet annat att påpeka, än att reservationsanslaget för tillfälliga biträden på grund av att riksdagsmannaval skall äga rum under år 1932 måste upptagas till samma belopp som innevarande år, då kommunala val förrättats eller 2,000 kronor. Drätselkammaren tillstyrker även i alla andra delar bifall till Magistratens budgetförslag.

Kronouppbörds- och exekutionsväsendet.

Enär slutligt avgörande rörande kronokassörs- och stadsfogdetjänsternas avlöning ännu icke träffats, har Magistraten upptagit arvoden till vakansvikarier för dessa befattningar enligt Stadsfullmäktiges beslut den 27/8 1931 och den 24/1 1931 med 3,120 kronor för kronokassören och 3,000 kronor för stadsfogden. Magistraten har med en utförlig motivering föreslagit att staden måtte teckna en kollektiv uppbördsförsäkring — garantiförsäkring — för de fem exekutionsbiträdena intill ett belopp av 3,000 kronor för var och en av dem samt hemställt om ett årligt anslag för premien härför å högst 300 kronor.

Då av Magistratens redogörelse framgår, att säkerhet för exekutionsbiträdenas uppbörd icke kan på annat sätt erhållas, får Drätselkammaren tillstyrka bifall till Magistratens förslag, under uttalande likväl av det önskemålet, att denna angelägenhet av Magistraten ordnas så, att garantien i första hand skall avse de omhänderhavda medel, vilka tillkomma Västerås stad.

Då Drätselkammaren i övrigt icke har någon erinran att framföra emot Magistratens förslag beträffande utgiftsstaten för kronouppbörds- och exekutionsväsendet, hemställer Drätselkammaren om bifall härtill samt att Stadsfullmäktige ville särskilt besluta att av uttaxerade medel i 1932 års stat anvisa *dels* 500 kronor för anskaffande av en skrivmaskin för kronouppbördskontorets räkning, *dels ock* förslagsvis 300 kronor för gäldande av årspremie för en kollektiv garnatiförsäkring för exekutionsbiträdena. Drätselkammaren föreslår såsom under de senare åren att arvode till mantalsskrivningsombud för år 1932 skall utgå efter 1 krona 40 öre pr sammanträdestimme och beräknas till samma belopp som i innevarande års stat eller till 700 kronor.

N:o 89.
Budgetförslag 1932.
Drätselkammarens förslag.

Polisväsendet och fångvården.

I motiveringen till sitt budgetförslag lämnar Polisnämnden en redogörelse över ett av särskilda delegerade utarbetat förslag till ordningspolisens omorganisation och i samband därmed överflyttning av en del arbetsuppgifter från kriminalpolisen till ordningspolisen. Nämnden meddelar vidare, att nämnden för sin del godkänt förslaget och hemställer i anledning härav om de anslag, som äro behövliga för förslagets genomförande i full utsträckning.

Drätselkammaren anser emellertid, att detta är en så betydelsefull och omfattande fråga, att dess avgörande icke bör ske i samband med budgetregleringen och den anhopning av ärenden, som därvid förekommer, varför Drätselkammaren anhåller, att härutinnan få inom den närmaste tiden inkomma med särskilt yttrande. Under antagande, att denna ståndpunkt godkännes av Stadsfullmäktige, har Drätselkammaren icke i sitt förslag upptagit de anslag å tillhopa 5,660 kronor, vilka sammanhänga med omorganisationsförslaget, utan hemställer, att Stadsfullmäktige ville låta med avgörandet av ifrågavarande angelägenhet anstå i avbidan på Drätselkammarens utlåtande i frågan.

I skrivelse till Polisnämnden har polischefen med en utförlig motivering hemställt om anslag för att underlätta möjligheten för en polisman att genomgå polisskolans högre kurs. Polisnämnden har upptagit polischefens framställning som sitt eget förslag, endast med den mindre ändringen, att kostnaden för vikarierande poliskonstapels beklädnad skall bestridas av det *ordinarie* beklädnadsanslaget. Drätselkammaren har intet att invända emot, att anslag för ändamålet av Stadsfullmäktige anvisas, men vill Drätselkammaren påpeka, att Drätselkammaren genom att nu tillstyrka det begärda anslaget, icke bundit sig vid att årligen eller mera regelbundet medverka till nya liknande anslags beviljande.

Drätselkammaren tillstyrker bifall till Polisnämndens förslag till utgiftsstat för polisväsendet och fångvården i övrigt och hemställer, att Stadsfullmäktige ville särskilt besluta att av uttaxerade medel i 1932 års stat anvisa *dels* 300 kronor för inköp av två velocipeder, *dels* 400 kronor för inköp av en skrivmaskin till ordningspolisen, *dels ock* 600 kronor till renovering och nyanskaffning av möbler ävensom att Stadsfullmäktige vidare

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Drätselkammarens förslag.*

ville för underlättande av möjligheten för en polisman att genomgå polisskolans högre kurs besluta:

dels berättiga den polisman, som av polischefen utses att år 1932 genomgå polisskolans högre kurs, att under skoltiden åtnjuta oavkortad lön,

dels för den händelse denne polisman är familjeförsörjare, anvisa ett belopp av 200 kronor — att gäldas av uttaxerade medel i 1932 års stat — att av honom åtnjutas såsom stipendium för fördyrade levnadsomkostnader, allt under förutsättning, att sådan polisman förbinder sig ej mindre att uttaga honom under året tillkommande semester under skoltiden, än även att efter genomgången kurs under minst 5 år kvarstå i tjänst vid stadens poliskår eller om han tidigare vill avgå ur stadens tjänst, återbetala det belopp staden fått vidkännas för vikarie under skoltiden eller utgivit som stipendium,

dels ock av uttaxerade medel i 1932 års stat anvisa ett belopp av 800 kronor för vikariatsersättning, beräknat efter 200 kronor för månad.

Allmänna pensionsförsäkringen.

Pensionsnämndens förslag till utgiftsstat för nämnden för år 1932 tillstyrkes och hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville godkänna densamma samt bevilja ett av Drätselkammaren under denna rubrik upptaget anslag å 6,000 kronor utgörande extra avskrivning av äldre restantier av pensionsavgifter, allt att gäldas genom uttaxering i 1932 års stat.

Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

Under denna rubrik är, sedan stadsinspektoren pensionerats, på grund av Stadsfullmäktiges beslut den 26/2 1931, upptaget arvode å 2,520 kronor för ett manligt biträde å byggnadskontoret. Det av Drätselkammaren uppgjorda förslaget till utgiftsstat föranleder i övrigt ingen särskild motivering, utan hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville godkänna förslaget till utgiftsstat för Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

Byggnadsnämnden.

Drätselkammaren tillstyrker godkännande av det av Byggnadsnämnden uppgjorda förslaget till utgiftsstat för nämnden.

Automobiler.

Enligt tidigare gjorda kalkyler, varå Stadsfullmäktiges beslut den 28/6 1928 rörande amortering av den då till inköp beslutade lastbilen grundats, skulle kostnaderna för anskaffande av den ifrågavarande bilen vara slutamorterade med 1931 års utgång, vilket ock angivits i den fastställda budgeten för angivna år. Amorteringsplanen har emellertid ej kunnat följas, i det inkomsterna av körningar blivit mindre än beräknade. Till följd härav återstår ännu ett oamorterat belopp, vilket framgår av det av Drät-

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Drätselkammarens förslag.*

selkammaren uppgjorda förslaget till utgiftsstat för automobilerna för år 1932. Utgiftsförslaget är cirka 10,000 kronor högre än innevarande års, då ytterligare en automobil anskaffats enligt Stadsfullmäktiges beslut den 27/8 1931. Som amortering av anskaffningskostnaden för de bägge automobilerna har upptagits det belopp, 7,700 kronor, varmed Drätselkammaren beräknat att inkomsterna av körningar komma att överstiga de egentliga driftskostnaderna. I anledning härav upptager inkomstsidan samma belopp som utgiftssidan.

Sociala ändamål.

Drätselkammaren hemställer, att det av styrelsen för *Västerås Arbetsstuga* begärda anslaget för år 1932, 4,000 kronor, beviljas att utgå med 2,500 kronor av Sundinska fondens räntemedel och med 1,500 kronor av uttaxerade medel.

Styrelsen för *Västerås Barnkrubbas understödsförening* hemställer om ett för år 1932 med 500 kronor förhöjt anslag eller 3,500 kronor. Styrelsen motiverar sin framställning därmed, att en reparation av Barnkrubbans fastighet förorsakat ekonomiska svårigheter. Inkomsten av årsavgifter är i ständigt sjunkande. Efter tagen del av en vid framställningen fogad och av föreningens revisorer bestyrkt tablå över föreningens räkenskaper för år 1930, får Drätselkammaren med hänsyn till det behjärtansvärda ändamålet hemställa, att Stadsfullmäktige ville av uttaxerade medel i 1932 års stat anvisa 3,500 kronor till Västerås Barnkrubbas verksamhet.

Drätselkammaren hemställer, att det av styrelsen för *Barnhemmet i Västerås* begärda anslaget å 1,000 kronor för år 1932 måtte anvisas att utgå av uttaxerade medel i 1932 års stat.

På grund av inkomna framställningar hemställer Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville till *Västerås Natthärbärge* anvisa 300 kronor och till *Västmanlands läns arbetsförmedlingsanstalt* 3,200 kronor.

Efter erhållna upplysningar, att den av nya sjukkasselagen föranledda omorganisationen icke kommer att genomföras under loppet av år 1932, får Drätselkammaren i anledning av föreliggande framställningar föreslå, att Stadsfullmäktige ville för år 1932 av uttaxerade medel bevilja *dels Västerås Sjukkassors Fortsättningskassa* ett förslagsanslag å 3,800 kronor att åtnjutas enligt bestämmelserna i Stadsfullmäktiges beslut den 23/12 1909 eller med 1 krona för varje inom staden året före det varunder anslaget utbetalas mantalsskriven föreningsmedlem samt under det ytterligare villkor att bidraget icke må utgöra en kassans tillgång under annan förutsättning än att det tillgodokommer i Västerås mantalsskrivna sjukkassemedlemmar, *dels ock Västerås registrerade sjukkassor* och *Väs-*

teräs sjukkassors fortsättningskassa ett med hänsyn till årets förbrukning från 19,500 till 20,000 kronor förhöjt förslagsanslag att åtnjutas på de villkor, som innefattas i Stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1918 och den 29 dec. 1924 med 25 öre pr sjukdag för inom staden mantalsskrivna medlemmar. N:o 89. *Budgetförslag 1932. Drätselkammarens förslag.*

Beträffande *Barnhemmet Sparvboet* tillstyrker Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville med bifall till därom gjorda framställningar besluta, att för främjande av dess verksamhet för år 1932 av uttaxerade medel anslå ett kontant belopp av 600 kronor samt bevilja föreningen *Vita bandet* ett belopp motsvarande hyran för dess förhyrda butik i staden tillhörig fastighet vid Stora torget eller 800 kronor under villkor, att föreningen överlämnar samma belopp oavkortat till Barnhemmet Sparvboet.

Frälsningsarméns slumstation i Västerås anhåller att Stadsfullmäktige ville för år 1932 tilldela föreningen ett med 300 kronor förhöjt anslag eller 800 kronor. I framställningen anföres att stationens hyra höjts från 1,025 till 1,250 kronor från och med den 1 oktober innevarande år. Av en framställningen bilagd årsredogörelse för år 1930 framgår, att slumstationen rör sig med synnerligen begränsade tillgångar, varför Drätselkammaren med hänsyn till slummens oegennyttiga arbete bland stadens nödställda tillstyrker bifall till framställningen och hemställer, att Stadsfullmäkige ville av uttaxerade medel i 1932 års stat anvisa 800 kronor till slummens verksamhet i Västerås.

Västeråsavdelningen av Arbetarnes bildningsförbund hemställer om ett anslag till förbundets biblioteksverksamhet å 2,000 kronor eller samma belopp som innevarande år, och får Drätselkammaren föreslå, att Stadsfullmäktige ville anvisa det begärda anslaget att utgå av uttaxerade medel i 1932 års stat.

I inkommen skrivelse hemställer styrelsen för föreningen *Västerås skollovskolonier* att Stadsfullmäktige ville för år 1932 till bestridande av omkostnaderna för skollovskoloniernas verksamhet anvisa 11,000 kronor eller samma belopp som i innevarande års stat. Drätselkammaren tillstyrker bifall härtill och föreslår, att Stadsfullmäktige ville för skollovskoloniernas verksamhet under år 1932 av uttaxerade medel i samma års stat anvisa 11,000 kronor.

Västerås gymnastikförening, som för innevarande år åtnjuter ett anslag av staden å 1,000 kronor hemställer med särskild motivering att detta anslag måtte för år 1932 höjas till 1,500 kr. Med hänvisning till vad Drätselkammaren i tidigare budgetbetänkanden anfört, då liknande framställning om höjning av anslaget förelåg, får Drätselkammaren föreslå, att Stadsfullmäktige ville av uttaxerade medel anvisa samma belopp som

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Drätselkammarens förslag.*

innevarande år eller 1,000 kronor till Västerås gymnastikförenings verksamhet.

Drätselkammaren hemställer att Stadsfullmäktige ville till *frilufts- och folkkonserter* för år 1932 ställa lika stort anslag till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas, som skett i 1931 års stat, eller 2,000 kronor att gäldas av uttaxerade medel i 1932 års stat.

Arosgårdens intressentförening hemställer att samma belopp, som under flera år anvisats måtte även för år 1932 beviljas, och får Drätselkammaren föreslå, att Stadsfullmäktige ville av uttaxerade medel i 1932 års stat anvisa 3,000 kronor till understödjande av Arosgårdens verksamhet.

Nykterhetsnämnden har hemställt, att Stadsfullmäktige ville anvisa samma belopp till Nykterhetsnämndens verksamhet för år 1932 som för år 1931 eller 1,550 kronor. Nämnden har emellertid gjort en annan fördelning av anslaget än som tidigare skett, i det nämnden äskar ett nytt anslag å 200 kronor såsom arvode till nämndens tillsyningsman för de utredningar, som han efter uppdrag av nykterhetsnämnden verkställer och vilka utredningar ligga till grund för nämndens yttranden i s. k. körkortsfrågor.

Då Drätselkammaren anser, att dessa upplysningar kunna av nämndens tillsyningsman lämnas utan särskild gottgörelse, avstyrker Drätselkammaren beviljandet av detta särskilda anslag.

Västmanlands läns fornminnesförening har hos Stadsfullmäktige hemställt om ett anslag å 3,000 kronor till föreningens verksamhet. Med erinran om vad Drätselkammaren anfört den 4/12 1930 angående anslag till fornminnesföreningen, får Drätselkammaren föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta att för år 1932 bevilja Västerås fornminnesförening ett bidrag av 3,000 kronor till upprätthållande av föreningens verksamhet i vad den avser till Västerås stad förlagda institutioner att utgå av uttaxerade medel i 1932 års stat.

Under erinran om Stadsfullmäktiges beslut den 30/4 1931 att under en tid av 10 år räknat från den 1/10 1931 anvisa ett årligt anslag å 2,500 kronor för uppehållande av *Västerås konstförenings* verksamhet får Drätselkammaren meddela, att ifrågavarande anslag upptagits under rubriken Diverse utgifter.

Taxeringsnämnderna.

Anslaget till taxeringsnämnderna är beräknat till samma belopp som innevarande år, varför Drätselkammaren föreslår, att Stadsfullmäktige ville med avseende å 1932 års taxeringsarbete besluta att arvodet till de av Stadsfullmäktige valda ledamöterna i taxeringsnämnderna skall utgå efter 1 krona 40 öre pr sammanträdestimme, dock högst 7 kronor pr

N:o 89.
Budget-förslag 1932
Drätsel-kammarens förslag.

sammanträdesdag, att till sådan traktamentsersättning anvisa förslagsvis 2,000 kronor, att till biträde åt ordförandena i taxeringsnämnderna anslå 700 kr., till lyse och städning å byrålokal för dessa 60 kronor, till annonsering m. m. 60 kronor, till skrivmaterial och diverse 100 kronor, allt att utgå av uttaxerade medel.

Diverse utgifter.

Anslaget för premier för olycksfallsförsäkring av stadens arbetare har med hänsyn till senaste årets anslagförbrukning måst ökas med 800 kronor. Av samma skäl har däremot anslaget för läkare och sjukvård samt sjukavlöning kunnat sänkas med 1,000 kr.

Anslaget till arbetslöshetsverksamheten föreslås med hänsyn till förväntad större arbetslöshet under budgetåret höjt från 1,500 kronor till 6.000 kronor. Genom anslaget bestrides diverse kostnader för de arbetslösa såsom klädesutrustning, ortstillägg, hemresor till helger m. m.

Under hänvisning till vad Drätselkammaren anfört i 1930 års budgetbetänkande angående nödvändigheten av nedskrivning av stadens makadamlager, som genom den i 1931 års budget gjorda nedskrivningen med 25,000 kronor nu befinner sig i ett värde av omkring 50,000 kronor, föreslår Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville besluta att även i 1932 års budget anvisa 25,000 kr. för nedskrivning av stadens makadamlager.

Bland diverse utgifter har Drätselkammaren vidare uppfört det anslag å 50,000 kronor till reservarbeten, som av Stadsfullmäktige den 29/10 1931 beviljats att tills vidare utgå av tillgängliga medel och hemställer Drätselkammaren således att detta anslag måtte slutligen täckas av medel, som uttaxeras år 1932.

På grund av den ytterligare arbetslöshet, varmed man icke kan undgå att räkna åtminstone för den kommande vintern och våren, har Drätselkammaren ansett sig böra föreslå, att ännu ett sådant anslag som det nyss nämnda och av samma storlek reserveras för den kommunala hjälpverksamheten för arbetslösa och i första rummet till reservarbeten, och hemställer sålunda att Stadsfullmäktige ville bevilja ett sådant anslag att utgå av uttaxerade medel.

Den 22/12 1930 fattade Stadsfullmäktige beslut om uppförande av ett pensionärshem för en beräknad kostnad av 85,000 kronor, varvid uttalades att denna kostnad borde bestridas av skattemedel under ett kortare antal år. Drätselkammaren, som förutser att byggnadskostnaderna icke komma att understiga 90,000 kronor, och som anser att uttaxeringen av desamma lämpligen böra fördelas på 4 à 5 år, föreslår nu, att 2/5 av den nu antagliga kostnadssumman eller 36,000 kronor beviljas att utgå av uttaxerade medel år 1932. Om så blir behövligt kan då uttaxeringen över-

N:o 89. *Budgetförslag 1932. Drätselkammarens förslag.*

hoppas vid nästa års budgetbehandling för beredande av lättnad i 1931 års stat.

Förslagsanslaget.

På grund av det mycket ovissa ekonomiska läget har Drätselkammaren ansett nödigt att beräkna ett osedvanligt stort förslagsanslag, cirka 130,000 kronor, samtidigt som Drätselkammaren uttalar önskvärdheten av att så stor del som möjligt av detsamma bespares.

INKOMSTERNA.

Behållning.

Som första post på inkomstsidan uppföres behållningen från 1930 års bokslut med kronor 42,778: 30.

Räntor och aktier.

På sätt i de senaste årens räkenskaper skett upptages ingen ränteinkomst för stadskassan från järnvägsmedelsfonden.

Drätselkammaren föreslår, att staden jämväl för år 1931 avstår från utdelning å stadens stamaktier i Aktiebolaget Arbetarebostäder i Västerås. Härigenom beräknas detta bolags ställning kunna bliva så förbättrad, att bolaget härefter icke skall behöva anlita någon tillfällig kredit. Denna har förut varit uppe i 50,000 kronor. Då bolaget, med undantag av det obetydliga preferensaktiekapitalet, tillhör staden, innebär den föreslagna åtgärden i själva verket en besparing åt framtiden för staden.

De av olika nämnder och styrelser avgivna inkomstförslagen hava av Drätselkammaren granskats; och tillstyrker Drätselkammaren med ett obetydligt här nedan angivet undantag, bifall till desamma i oförändrat skick.

Elektricitetsverket.

Drätselkammaren föreslår i enlighet med Vatten- och Gasverksstyrelsens hemställan, att i taxa 5 för elektricitetsverket tilläggsavgiften pr ansluten lampa och år efter avläsningen för 1931 års 4:de kvartal sänkes från 5 till 4 kronor och högsta tillåtna lampstorlek höjes från 30 till 40 watt.

N:o 89.
Budget-förslag 1932.
Drätsel-kammarens förslag.

Skogar.

Drätselkammaren har i lantegendomsnämndens inkomstförslag för skogarna tillagt en nytillkommen post å 50 kronor, utgörande hyra för ett benupplag.

Allmänna bidrag av staten.

Ersättningen från statsverket för den indragna inkomsten av brännvinsförsäljningsmedel sjunker även till nästa år med 5,000 kronor.

Skatter.

Drätselkammaren föreslår, att hundskatten för år 1932 bestämmes att fortfarande utgå med 25 kronor pr hund och beräknas härav en inkomst å 7,700 kronor.

Den kommunala progressivskattens kommunandel har enligt taxeringsresultatet upptagits till 91,000 kr. eller 4,000 kr. mindre än i innevarande års budget. Nöjesskatten har beräknats till ett belopp av 45,000 kronor, vilket med 3,000 kronor överstiger den i årets stat upptagna summan.

På grund av den inträdda depressionen har beloppet för avkortningar och restitutioner beräknats efter en något större procentsats än för innevarande år.

Då uttaxeringen för kyrkliga ändamål enligt kyrkostämmans beslut utgår efter en skattesats av 52 öre pr skattekrona, skulle för bibehållande av en oförändrad total kommunal utdebitering av kr. 8: 50 pr skattekrona, till den borgerliga kommunens behov uttaxeras kr. 7: 98 pr skattekrona.

Drätselkammaren föreslår således, att Stadsfullmäktige ville till bestridande av stadens utgifter för år 1932 i den mån de icke kunna täckas av andra beräknade inkomster, besluta en uttaxering inom stadskommunen för år 1931 av 7 kronor 98 öre pr skattekrona.

Slutligen hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville i allt övrigt, i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag, och i de delar ändringar i de av vederbörande nämnder och styrelser avgivna budgetförslagen icke av Drätselkammaren föreslagits, i enlighet med desamma, godkänna den föreliggande utgifts- och inkomststaten i dess helhet.

Västerås den 20 november 1931.

På Drätselkammarens vägnar:
AXEL SUNDSTRÖM.

Theofil Öberg.

N:o 89.
Budget-förslag 1932-
Magistratens förslag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Drätselkammaren till Magistraten överlämnat förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stad under år 1932, har Magistraten granskat samma förslag. Magistraten har icke något att erinra emot förslaget och överlämnar detsamma jämte därtill hörande handlingar till Stadsfullmäktige för fattande av beslut.

Västerås Rådhus den 26 november 1931.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

H. Cronholm.

N:o 90.

Drätselkammarens skrivelse ang. reglering och försäljning av fastigheterna N:ris 38 och 39 norra kvarteret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Frågan om vidgning av Smedjegatan mellan Stora Torget och Vasagatan till i stadsplanen fastställd bredd eller från omkring 7 till 12 meter med vidgningen förlagd utefter gatudelens norra sida har allt mera trängt i förgrunden såsom en av de av behovet mest påkallade gaturegleringarne inom staden. Förutsättning för denna reglerings genomförande eller att efter rivning av nuvarande byggnaderna å tomterna n:ris 38 och 39 norra kvarteret en ändamålsenlig nybebyggelse av efter vidgningen utefter gatudelen återstående delar av förenämnda inom byggnadskvarteret Idolf belägna tomter omedelbart kommer till stånd synes vara för handen att döma av vissa till Drätselkammaren inkomna förfrågningar angående villkoren för försäljning av denna tomtmark och de underhandlingar, som i anslutning härtill redan inletts. Med den förklaring, att Drätselkammaren med en eventuell försäljning kommer att förbinda villkor för tomtmarkens bebyggelse på ett med hänsyn till platsens centrala läge värdigt sätt, och enär Drätselkammaren anser sig hava friare händer vid dessa underhandlingars fortsatta bedrivande efter sedan försäljningsbemyndigande lämnats hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till pris och under villkor i övrigt, som Drätselkammaren kan finna för staden antagliga, försälja nyss omförmälda tomtmark och vidtaga andra för denna försäljning erforderliga förberedande åtgärder.

Västerås den 3 december 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 91.

Drätselkammarens och Brandstyrelsens utlåtanden ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 29 nästlidne oktober hava Stadsfullmäktige till Brandsyrelsen och Drätselkammaren för yttrande överlämnat ett meddelande från Städernas Allmänna Brandstodsbolag, att bolaget beslutat till staden överlämna ett årligt belopp såsom bidrag till brandväsendet samt att för innevarande år detta belopp bestämts till 3,200 kronor, och får Drätselkammaren nu i ärendet anföra följande.

Efter att hava tagit del av vad Brandstyrelsen i ärendet yttrat ansluter sig Drätselkammaren till Brandstyrelsens förslag, att dessa medel skola fonderas för något brandväsendet vidkommande ändamål men med den avvikelse, att frågan om medlens användande för ena eller andra ändamålet och eventuellt på sätt Brandstyrelsen föreslagit skall tills vidare hållas öppen och bero på framdeles av Stadsfullmäktige fattat beslut.

Drätselkammaren föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville under uttalande av sin tacksamhet för det i utsikt ställda bidraget besluta, att detsamma skall för innevarande år fonderas för ändamål, som framdeles bestämmes och som betjänar stadens brandväsens utveckling och fulländning.

Västerås den 3 december 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Städernas Allmänna Brandstodsbolag i skrivelse till Stadsfullmäktige meddelat, att bolaget beslutat att i städer, där bolaget bedreve

N:o 91.
Ang. bidrag till brandväsndet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

rörelse, lämna årligt bidrag till brandväsendet, samt att detta bidrag, vad Västerås stad anginge, för år 1931 bestämts till 3,200 kronor, hava Stadsfullmäktige den 29 oktober 1931 överlämnat denna skrivelse för yttrande och förslag beträffande medlens användning till Brandstyrelsen. Det intresse för utvecklingen av städernas brandväsen, som härmed kommit till uttryck från bolagets sida, bör tacksamt uppskattas, och kan detta lämpligen ske genom att staden härför uttalar sin tacksamhet.

Vad angår medlens användning stå två utvägar öppna — att antingen upptaga desamma i brandväsendets budget som allmänna inkomstposter eller ock reservera desamma för något särskilt brandväsendet vidkommande ändamål.

Brandstyrelsen har vid övervägande av frågan om medlens användning stannat för detta senaste alternativ.

I en till Brandstyrelsen vid ärendets behandling avgiven P. M. har Brandchefen Clarholm påvisat, att brandverkets brandtelegrafanläggning i säkerhetsavseende är mindre tillfredsställande. En modernisering av denna anläggning, vilken skulle i första hand avse ett utbyte av centralapparat och installation av nya verk i brandskåpen eller eventuellt utbyte av dessa kommer därför att snart bliva av behovet påkallad.

Att nu angiva kostnaden härför låter sig icke göra. Denna är nämligen beroende på omfattningen av moderniseringen, vilket system som väljes, antalet brandskåp etc. Så mycket kan dock sägas, att denna, om anläggningen skall försättas i fullt modernt skick, kommer att kräva en rätt så avsevärd kostnad.

Med överlämnande av förenämnda P. M. föreslår Brandstyrelsen, att Stadsfullmäktige ville besluta, att de bidrag, som till brandväsendets fulländning lämnas av Städernas Allmänna Brandstodsbolag, skall tills vidare fonderas och användas för ombyggnad av brandverkets brandtelegraf.

Västerås den 26 november 1931.

För Brandstyrelsen:
JOHAN SVENSSON.

Ragnar Tenow.

P. M.

angående eventuell ändring av brandtelegrafen.

Den nuvarande brandtelegrafanläggningen i Västerås är ur säkerhets-

N:o 91.
Ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

synpunkt mindre tillfredsställande, vilket beror på att särskild kontroll över systemet saknas. Sålunda kan ett *avbrott* å linjerna ej upptäckas förrän vid provning, vilken sker två gånger pr dygn, nämligen kl. 9 fm. och 7 em. Under mellanliggande tid inträffande linjebrott signaleras ej till stationen. Uppstår *avledning* å en slinga bli samtliga brandskåp å denna satta ur funktion under den tid felet kvarstår. Detta system lämnar alltså ej full säkerhet, varjämte fel kunna uppstå, varom brandkåren ej i tid erhåller kännedom.

En modern anläggning lämnar brandpersonalen aldrig i okunnighet angående systemets funktion. Varje fel signaleras omedelbart till stationen. Telegrafvakten har vid ett sådant tillfälle möjlighet att genom omkoppling å centralapparaten säkerställa larmsignals inkommande från samtliga brandskåp. Vidare kunna larmsignaler upptagas ifrån flera skåp samtidigt, vilket är av en viss betydelse, i synnerhet vid större eldsvådor, då ofta signal avgives från flera skåp ungefär samtidigt. Skulle något sådant inträffa vid det nuvarande systemet, förefinnes risk, att signalen missuppfattas.

De nuvarande brandtelegrafledningarna äro i fullgott skick, varför en ombyggnad av brandtelegrafen i huvudsak komme att bestå av utbyte av centralapparat samt installerande av nya verk i brandskåpen eller eventuellt ett utbyte av brandskåpen mot moderna sådana av gjutjärn med telefonanordning i varje brandskåp, vilken anordning även kan utnyttjas av polisen, då ett meddelande från brandskåp genom särskild kopplingsanordning å centralapparaten kan förmedlas till polisstationen.

Till Västerås Stadsfullmäktige, Västerås.

Enligt beslut av Städernas Allmänna Brandstodsbolags den 5 sistlidne juni hållna bolagsstämma har bolagets styrelse bemyndigats att tills vidare för varje år lämna bidrag till bestridandet av kostnaderna för brandförsvaret i de orter, där bolaget och dess dotterbolag Svitjod i någon större omfattning driva rörelse. Dessa bidrag skola tillsvidare till varje efter styrelsens beprövande därtill berättigad kommun utgå dels med 15 kronor för varje påbörjat miljontal av Städernas Allmänna Brandstodsbolags och Svitjods sammanlagda ansvarssummor inom kommunen, dels med ytterligare 15 kronor för varje påbörjat tusental kronor av kommunens egna utgifter för sitt brandväsende.

Styrelsen för Städernas Allmänna Brandstodsbolag har nu på grundval av de båda bolagens sammanlagda ansvarssumma i Eder kommun vid

N:o 91. *Ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.*

utgången av nästföregående år samt inhämtade uppgifter angående kommunens egna utgifter för brandväsendet under innevarande år fastställt det Eder kommun tillkommande bidraget till 3,200 kronor. Härom har styrelsen nu velat lämna Eder meddelande, på det att omförmälda bidrag må kunna upptagas i eller tagas i beräkning vid uppgörandet av inkomst- och utgiftsstaten för nästkommande år. Bidraget kommer att första gången utbetalas i slutet av innevarande år.

Bolaget räknar med att de kommuner, vilka komma i åtnjutande av ifrågavarande bidrag, skola låta sig angeläget vara att beträffande sättet för ordnande av sitt brandförsvar i största möjliga omfattning tillmötesgå de önskemål och anvisningar, som meddelas av Kommittén för brandsläckningsväsendets ordnande i Sveriges städer och köpingar.

Styrelsen har icke velat föreskriva, på vad sätt kommunerna skola handhava de lämnade bidragen, men har utgått från att de skola komma till användning för brandkårs- eller andra brandförsvarsutgifter och att bidragen alltså antingen skola upptagas såsom inkomst i Brandstyrelsens stat eller fonderas för någon större nyanskaffning eller nyanläggning för brandkårens eller vattenledningens behov eller användas såsom annuitet å för sådant ändamål upptaget lån.

I sinom tid vore styrelsen tacksam erhålla meddelande om det sätt, varpå ifrågavarande bidrag disponerats, ävensom utdrag av utgifts- och inkomststaten för år 1932, avseende brandväsendet.

Stockholm den 1 oktober 1931.

Städernas Allmänna Brandstodsbolag:

P. SVANSTRÖM.

U. V. Sjöberg.

N:o 92.

Byggnadsnämndens skrivelse ang. tomtindelning och byggnadsbestämmelser för kvarteret Grimm.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 8 juli innevarande år har Byggnadsnämnden godkänt förslag till indelning av byggnadskvarteret Grimm i tomter, därvid nämn-

N:o 92.
Ang. tomtindelning och byggnadsbestämmelser för kvarteret Grimm.

den i avseende å fastställelse å beslutet ifrågasatt lämpligheten av att göra denna beroende av vissa bestämmelser för kvarterets bebyggelse, som enligt åtagande av fastighetsägaren skulle iakttagas och i form av servitut att intecknas i köpares tomt skyddas.

Sedan nämnden överlämnat detta förslag för fastställelse till Konungens befallningshavande i länet har Länsarkitekten Magnus Dahlander efter remiss av förslaget i ett den 15 september 1931 avgivet yttrande erinrat om att förenämnda byggnadsbestämmelser hade bort behandlas såsom ett stadsplaneärende enligt bestämmelserna i Kungl. kungörelsen den 31 augusti 1907 och alltså först bort antagas av Stadsfullmäktige för att därefter fastställas av Kungl. Maj:t.

I anledning av detta yttrande har ärendet för den åtgärd, som därav kunde föranledas, blivit av länsstyrelsen återremitterat till Byggnadsnämnden.

I nu föreliggande fall finnes ej anledning antaga, att fastighetsägaren skulle söka undandraga sig fullgörandet av åtagandet; ur principiell synpunkt är det emellertid att föredraga att få byggnadsbestämmelserna fastställda i den i lag angivna ordningen framför att göra deras giltighet beroende av en fastighetsägares utfästelse, som kan bliva mer eller mindre godtycklig.

Byggnadsnämnden har därför ansett ärendet — även frågan om tomtindelningen — böra behandlas som ett stadsplaneärende i följd varav nämnden förberett frågan enligt föreskrifterna i Kungl. kungörelsen den 31 augusti 1907 angående bestämmelser i fråga om behandling av förslag till stadsplan och tomtindelning. Anledningen till, att tomtindelningen jämväl bör betraktas som ett stadsplaneärende är beroende på föreskriften i § 3 i lag den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad, att där särskilda bestämmelser i avseende å sättet för byggnadskvarters användande är beroende av viss tomtindenling, denna tomtindelning skall i sammanhang med de särskilda bestämmelserna underställas Konungens prövning.

Förslaget till tomtindelning, vilket ansluter sig till av Konungens befallningshavande i länet den 15 augusti 1931 fastställd ändring i gällande stadsplan i avseende å gränserna för kvarteret avser dettas uppdelning i tio tomter i areal varierande mellan 500,5 och 886,2 kvm., alltså understigande vad som i byggnadsordningen för staden i avseende å ny stadsdel, till vilken kvarteret Grimm skall räknas, är föreskrivet.

Byggnadsbestämmelserna avse en bebyggelse av kvarteret i slutet byggnadssätt med gemensamt gårdsutrymme för samtliga tomter med 4 körportar såsom förbindelse med kvarteret omgivande gator. Den enligt bestämmelserna föreslagna högsta hushöjden 12 meter, räknat från om-

N:o 92. *Ang. tomtindelning och byggnadsbestämmelser för kvarteret Grimm.*

givande markens medelhöjd till korsning av väggliv och takfall med takfallets lutningsvinkel för denna högsta höjd begränsad till 30 grader mot horisontalplanet skulle medgiva fyra våningars hus utan inredd vind.

Med hänsyn till, att med den ifrågasatta tomtindelningen vore förenad fördelen av en ur stadsbildningssynpunkt enhetlig bebyggelse i anslutning till de föreslagna byggnadsbestämmelserna, har Byggnadsnämnden intet att erinra emot vare sig tomtindelningen eller byggnadsbestämmelserna, och får därför under meddelande i övrigt att från annat håll inom kungjord tid icke försports några anmärkningar däremot föreslå

att Stadsfullmäktige ville besluta för sin del godkänna å karta, upprättad i juni 1931 av Stadsingenjören Gösta Smitt, angivet förslag till indelning av byggnadskvarteret Grimm i tomter, att i anslutning till å denna karta gjord markering för bebyggelsen av kvarteret antaga följande bestämmelser:

"Byggnad må uppföras till en höjd av högst 12 meter, räknat från omgivande markens medelhöjd till korsningen av väggliv och takfall. Takfall må icke givas större lutningsvinkel mot horisontalplanet än 30 grader för högsta tillåtna höjden.

Bottenvåningens golv må förläggas högst en och en halv (1,5) meter över angränsande markyta.

Å med punktering betecknat område må byggnad icke uppföras.

Å med små cirklar betecknat område må endast mindre byggnad för sopstation uppföras.

Å tomterna n:ris 3, 6, 8 och 10 skall körportar anordnas.

Mur eller stängsel må ej anbringas mellan olika tomter".

samt att giva Byggnadsnämnden i uppdrag att för fastställelse underställa vederbörande myndighet detta beslut.

Västerås den 9 december 1931.

För Byggnadsnämnden:
THORWALD BERGQUIST.

Ragnar Tenow.

N:o 92. *Ang. tomtindelning och byggnadsbestämmelser för kvarteret Grimm.*

Utdrag av protokoll, hållet vid Drätselkammarens i Västerås sammanträde den 6 augusti 1931.

§ 319.

Beslöt Drätselkammaren förklara, att Drätselkammaren intet hade att erinra emot bifall till en av Byggnadsnämnden hos Konungens befallningshavande i länet gjord hemställan, att Konungens befallningshavande ville meddela fastställelse å Byggnadsnämndens beslut den 8 juli 1931 att godkänna förslag till tomtindelning inom kvarteret Grimm i Västerås. Vidare förklarade sig Drätselkammaren såsom ägare av ett mindre jordområde inom kvarteret godkänna av Byggnadsnämnden uppgjort förslag till byggnadsbestämmelser för kvarteret.

Som ovan.

In fidem:
Ragnar Tenow.

N:o 93.

Byggnadsnämndens skrivelse ang. stadsplaneändring beträffande kvarteret Kata.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 28 januari 1926 beslöto Stadsfullmäktige efter förslag av Byggnadsnämnden antaga sådan ändring i för staden gällande stadsplan, att byggnadskvarteret Kata skulle uppdelas i två kvarter, benämnda Karla och Kata, genom utläggning genom kvarteret av en gata, som fortsättning på Västermalmsgatan fram till stadsplanegränsen med en bredd av tre meter och en förgård emot det nybildade kvarteret Kata av sex meter.

Sedan detta beslut av Byggnadsnämnden underställts Kungl. Maj:t för fastställelse samt Länsarkitekten Magnus Dahlander efter härvarande länsstyrelses remiss av ärendet i ett den 2 juli 1926 dagtecknat yttrande förklarat sig anse förslaget böra omarbetas, i avseende varå ifrågasatts, att förgården inom kvarteret Kata skulle breddas från sex till nio meter för att erhålla en byggnadslinje i flukt med vidliggande kvarters bygg-

N:o 93.
Ang. stadsplaneändring beträffande kvarteret Kata.

nadslinje emot Västermalmsgatan, har frågan om fastställelse av beslutet efter framställning av Byggnadsnämnden, blivit tillsvidare uppskjuten.

Sedan emellertid hinder mött för ägaren av den del av gamla tomten n:o 38 Västermalm — vid stadens försäljning av denna tomt har en tre meter bred remsa avskilts till den gata varom nu är fråga — som skall bilda ny tomt inom det nya kvarteret Kata att erhålla lagfart å sitt fång före stadsplaneändringens genomförande, har Byggnadsnämnden efter anmälan om detta förhållande ansett sig böra få stadsplaneärendet slutligen avgjort.

Även om den föreslagna gatan icke direkt ansluter sig till någon trafikled inom Jakobsbergsområdet, har den i varje fall betydelse för inom Jakobsbergsområdet belägna fastigheter och bör av den anledning finnas i stadsplanen upptagen — den är i övrigt redan utlagd och avsågs med det förut fattade beslutet alltså, att förläna stadsplanekaraktär åt ett redan bestående förhållande.

Vidkommande den av länsarkitekten Dahlander ifrågasatta ökade bredden på förgården från 6 till 9 meter, synes denna ändring icke ge rum för någon anmärkning; snarare synes den möjlighet, som härigenom står öppen att framdeles i händelse av behov vidga gatan efter bebyggelsen i närliggande kvarter böra redan nu tillvaratagas, och har Byggnadsnämnden därför vid förnyad kungörelse av förslaget enligt föreskrifterna uti Kungl. kungörelsen den 31 augusti 1907 angående bestämmelser i fråga om behandling av förslag till stadsplan och tomtindelning intagit denna ändring i kungörelsen.

Inom kungörelsen angiven tid för anmärkningars ingivande, har ägaren av den omedelbart söder om gatan belägna tomten n:o 37 Västermalm yrkat åläggande för ägaren av fastigheten Jakobsberg 60 B att ombesörja renhållning av här ifrågavarande gatudel så länge han ensam har nytta av densamma såsom utfartsväg för sin tomt. Då Stadsfullmäktige sakna behörighet att giva ett dylikt åläggande vare sig i samband med antagande av stadsplaneändringen eller i annan ordning kan detta yrkande icke beaktas i här förevarande sammanhang, varför byggnadsnämnden hemställer, att detsamma icke måtte föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd. I övrigt får Byggnadsnämnden, med överlämnande av handlingarne i ärendet däribland karta över ändringen, hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta antaga sådan ändring i gällande stadsplan, att kvarteret Kata skall uppdelas i två kvarter med benämning Karla och Kata genom utläggning av en gata med 3 meters bredd mellan de nybildade kvarteren och med en förgård inom kvarteret Kata i bredd 9 meter, allt på sätt närmare framgår av nyssnämnda karta, samt att bemyndiga

N:o 93
Ang. stadsplanedring beträffande kvarteret Kata.

Byggnadsnämnden att hos vederbörande myndighet begära fastställelse å detta beslut.

Västerås den 9 december 1931.

För Byggnadsnämnden:
THORWALD BERGQUIST.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lämnad tillfälle taga del av Byggnadsnämndens hos Stadsfullmäktige i skrivelse den 9 innevarande december framställda förslag angående stadsplaneändring beträffande kvarteret Kata, får Drätselkammaren meddela, att Drätselkammaren icke funnit anledning till erinran emot förslaget.

Västerås den 14 december 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 94.

Drätselkammarens skrivelse ang. automatisering av driften vid vattenledningsverket i Hesslö.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till Stadsfullmäktiges prövning av Vatten- och Gasverksstyrelsens i närlagda skrivelse framställda förslag angående automatisering av driften vid vattenledningsverket i Hesslö får Drätselkammaren såsom eget yttrande tillstyrka bifall till förslaget.

Västerås den 14 december 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 94.
Ang. automatisering av driften vid vattenledningsverket i Hesslö.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då förslaget till utvidgning av Västerås stads vattenverk utarbetades, utgick man ifrån, att även efter utbyggnaden tillsynen av verkets drift skulle, såsom nu är fallet, ombesörjas av två maskinister, stationerade i Hässlö. Vid detaljarbetet för utbyggnaden har tagits under övervägande att vidtaga sådana anordningar, att vattenverket i stället skulle manövreras från stadens elektricitetsverk, som är bemannat dygnet om. Genom en sådan åtgärd, vilken, enligt vad styrelsen gjort sig förvissad om, medför minst lika stor trygghet för driften som den nuvarande anordningen, skulle kunna inbesparas den ena av maskinistbefattningarna vid Hässlö. Dessutom vunnes den fördelen, att driften i vattenverket skulle bättre än nu är förhållandet kunna anpassas efter rådande belastning i elektricitetsverket.

Ett förslag till fjärrmanövrering, som uppgjorts av Allm. Sv. Elektr. A.-B. i samråd med A.-B. Vattenbyggnadsbyrån och Tekniska verkens tjänstemän, slutar på 27,500 kronor. Den årliga inbesparingen har beräknats uppgå till 4,100 kronor.

Den föreslagna fjärrmanövreringsanordningen skulle icke kräva något nytt anslag. Verkställda beräkningar av utförda och återstående arbeten för vattenverket hava givit vid handen, att den nu föreslagna anordningen kan utföras inom ramen av det redan beviljade anslaget.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att av anslaget till vattenverkets utvidgning disponera 27,500 kronor till anordnande av elektrisk fjärrmanövrering.

Västerås den 14 december 1931.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 95.

Beredningsutskottets förslag angående val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av utgången mandatstid, avsägelser och andra orsaker hava ledigheter uppkommit i åtskilliga kommunala uppdrag och får Beredningsutskottet nu föreslå Stadsfullmäktige godkänna följande förslag till de val som därav föranledas.

Drätselkammaren:

I tur att avgå äro direktören A. Sundström, sjukbesökaren Ejnar Keijser, byggmästaren Fritz Eklund, arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson och ingenjören David Sjölander.

Beredningsutskottet föreslår omval av de avgående för nästa mandatstid eller för åren 1932—1935.

Vatten- och Gasverksstyrelsen:

I tur avgående ledamöterna arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson och ingenjören P. Hiersemann samt avgående suppleanten assistenten S. Y. Lodin föreslås till återval för tiden 1932—1935.

Hamnstyrelsen:

Beredningsutskottet föreslår återval för åren 1932—1936 av i tur avgående ledamoten Ingenjören G. A. Wittbom och för åren 1932—1934 av i tur avgående suppleanten byggmästaren J. Alb. Fredriksson.

Hamnstyrelsen för Strömsholms våg:

Som förvaltningen av denna institution först förväntas bliva avvecklad under nästkommande år föreslår Beredningsutskottet förnyelse för år 1933 av uppdraget för förutvarande ledamöterna baningenjören C. Henning, hamnarbetaren C. J. Hellström och tapetseraren C. Bäckman samt suppleanterna byggmästaren J. A. Fredriksson, metallarbetaren O. Håvberg och ingenjören David Sjölander.

N:o 95.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

Lönenämnden:

Med innevarande år utgår uppdraget för ledamöterna baningenjören Carl Henning, arbetsförmedlingsföreståndaren K. Johansson samt suppleanten, målaren A. Westling. Beredningsutskottet föreslår återval av samtliga i respektive uppdrag för åren 1932—1935.

Hälsovårdsnämnden:

I tur att avgå ur nämnden äro ledamöterna veterinären M. Jonsson, fältläkaren G. Wingren och sjukvårdaren J. O. Wass samt suppleanterna ingenjören Th. Arvidsson, gjutaren Axel Larsson och posttjänstemannen Erik Östlund.

På yrkande att sammansättningen av nämnden måtte avvägas efter partistyrkan i Stadsfullmäktige har Beredningsutskottet beslutat föreslå återval för nästa valperiod 1932—1935 av avgående ledamöterna veterinären Martin Jonsson och sjukvårdaren J. O. Wass samt de avgående suppleanterna ingenjören Th. Arvidsson och posttjänstemannen Erik Östlund samt till ny ledamot efter fältläkaren G. Wingren, förutvarande suppleanten gjutaren Axel Larsson och till ny suppleant efter denne assistenten J. O. Sjöblom.

Barnavårdsnämnden:

Efter avsägelse har domprosten Fredrik Fåhræus befriats från uppdraget att vara ledamot för prästerskapet. Under omval stå ledamoten för Fattigvårdsstyrelsen sjukbesökaren Ejnar Keijser och för kommunen ledamoten tapetseraren Carl Bäckman samt suppleanten Fredrik Wetter. Beredningsutskottet föreslår omval för nästa valperiod 1932—1935 av herrar Keijser, Bäckman och Fredrik Wetter i resp. uppdrag samt till ny ledamot för prästerskapet intill utgången av år 1933 efter herr Fåhræus komministern Ernst Enochsson.

Till ordförande efter herr Fåhræus föreslår Beredningsutskottet måtte utses folkskoleinspektören Emanuel Granér.

Sakkunniga vid brandsyn:

Beredningsutskottet föreslår förnyelse för byggmästaren J. Alb. Fredriksson och muraren Mats Hellblom av uppdraget att för år 1932 vara sakkunniga vid brandsyn med kakelugnsmakaren Jonas Johansson och byggnadssnickaren A. N. Vretholm som suppleanter.

Fattigvårdsstyrelsen:

Beredningsutskottet föreslår i överensstämmelse med av Fattigvårdsstyrelsen avgivet förslag att Fattigvårdsstyrelsen och dess biträden måtte utses sålunda:

N:o 95.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

3:dje distriktet:

Vice distriktschef tidskrivaren Axel Pettersson.

4:de distriktet:

Distriktschef fru Helga Jakobsson coh vice distriktschef verkstadsarbetaren Gunnar Jakobsson.

5:te distriktet:

Vice distriktschef detektivkonstapeln E. A. Weimer efter bokbindaren A. Widbäck som på grund av sjukdom avsagt sig uppdraget.

6:te distriktet:

Distriktschef fabrikören G. H. Kolmodin.

7:de distriktet:

Distriktschef fru Agnes Hedberg och vice distriktschef fröken Anna von Essen.

8:de distriktet:

Distriktschef sjukbesökaren Ejnar Keijser och vice distriktschef förmannen H. Svensson.

9:de distriktet:

Vice distriktschef f. vårdaren tjänstemannen Hugo Lindgren efter lantbrukaren C. P. Carlstedt, som avsagt sig fortsatt uppdrag, samt vårdare lantbrukaren Jakob Pettersson, Önsta gård, efter herr Lindgren.

11:te distriktet:

Distriktschef järnsvarvaren Georg Jansson.

Efter fru Hanna Gustafsson som direkt hos Beredningsutskottet avsagt sig uppdraget att vara vårdare i 4:de distriktet föreslår Beredningsutskottet till ny vårdare fru Nanny Brunsberg.

Samtliga val avse perioden 1932—1935 med undantag för val av fru Nanny Brunsberg till vårdare i 4:de distriktet och av detektivkonstapeln E. A. Weimer till vice distriktschef inom 5:te distriktet som avser tiden intill 1933 års utgång.

Folkskolestyrelsen:

Domprosten Fredrik Fåhræus har efter avsägelse av Stadsfullmäktige

befriats från uppdraget att vara ledamot i folkskolestyrelsen.

N:o 95. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Vidare har överingenjören Ragnar Liljeblad i skrivelse till Beredningsutskottet på grund av bristande tid att ägna sig åt uppdraget anhållit om befrielse från uppdraget att vara ledamot i styrelsen. Beredningsutskottet föreslår att Stadsfullmäktige ville besluta till ledamot i Folkskolestyrelsen efter domprosten Fåhræus utse komministern E. Enochsson samt att med bifall till överingenjören R. Liljeblads framställning om befrielse från uppdraget i hans ställe till ledamot utse civilingenjören John Lundgren. Till suppleant i styrelsen efter herr Enochsson föreslås val av komministern Emanuel Nyberg, gällande valet av samtliga intill utgången av år 1935.

Taxeringsnämnderna:

Beredningsutskottet föreslår att taxeringsnämnderna för år 1932 erhålla följande sammansättning.

1:sta distriktet.

Ledamöter: byggmästaren J. A. Fredriksson, bokföraren R. Söderquist och sågverksägaren A. R. Rudén.

Suppleanter: handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson, montören E. V. Larsson, efter verkstadsarbetaren Emil Thörn, som undanbett sig återval, samt fabrikören Otto Pettersson.

2:dra distriktet:

Ledamöter: ingenjören Erik Körning efter grosshandlaren Frithiof Sandberg som avsagt sig fortsatt uppdrag samt bokförlagsföreståndaren R. Hult och 1:ste postiljonen J. E. Wirén.

Suppleanter: överpostiljonen C. E. Strömberg efter bankkamreraren J. Hult, som undanbett sig omval samt gjutaren Axel Larsson och linjeförman J. E. Brännström.

3:dje distriktet:

Ledamöter: slaktaren K. Johansson, tubdragaren Karl Kvist och sågverksägaren A. Norén.
taf Karlsson och handelsföreståndaren Axel Andersson.

Suppleanter: bryggaren O. M. Hammarström, verkmästaren Gus-

4:de distriktet:

Ledamöter: handlanden Nils Åberg, fanjunkaren K. A. Jansson och byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

N:o 95.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Suppleanter: Kalkylatorn Oskar Norstedt, fanjunkaren Gustaf Olsson och gjutaren Aug. Lindström.

5 : te distriktet:

Ledamöter: byggmästaren Axel Hammer, tråddragaren Bernhard Borg och kontoristen C. G. R. Sjöberg.

Suppleanter: kapten G. Robsahm, verkstadsarbetaren Gustaf Spännare och köpmannen Emil Kumlin.

6 : te distriktet:

Ledamöter: byggmästaren E. A. Eriksson, grosshandlaren J. Aug. Jönsson och järnvägstjänstemanen Ture Bergquist.

Suppleanter: disponenten Oscar Johansson, bankdirektören R. Beijnoff och byggnadsarbetaren J. E. Willebrand.

7 : de distriktet:

Ledamöter: kyrkoskrivaren R. Pettersson, handelsföreståndaren C. E. Juhlin och bokföraren Tage Jonsson.

Suppleanter: folkskolläraren G. Leontein, byggnadsarbetaren J. V. Pettersson efter metallarbetaren C. F. Flodell som avlidit samt överingenjören O. Hellman.

8 : de distriktet:

Ledamöter: överkonstapeln P. E. Winroth, matvaruhandlaren F. H. Berglind samt byggnadssnickaren K. J. Pettersson efter byggnadsarbetaren G. R. Svan som avsagt sig fortsatt uppdrag.

Suppleanter: arkitekten V. Segerstedt, skräddaren K. Torstensson och svarvaren A. V. Adamsson.

9 : de distriktet.

Ledamöter: slöjdläraren F. Brandt, plåtarbetaren Emil Johansson och guldsmeden C. E. Tengström.

Suppleanter: justeraren Wilh. Karlsson, plåtslagaren J. V. Bergstrand samt ingenjören F. O. Berling.

10 : de distriktet:

Ledamöter: Järnvägstjänstemannen A. Rosborg, bergsingenjören Gust. Lundberg samt kassören Aug. Jonsson.

Suppleanter: verkmästaren V. Linde-Olsson, målaremästaren O. Hansson samt plåtslagaren C. F. Larsson.

N:o 95.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

11:te distriktet:

Ledamöter: verkmästaren K. Axel Blomme, snickaren J. A. Johansson, lägenhetsägaren Fredr. Wetter, lantbrukaren Jakob Pettersson samt ingenjören Ernst Löf.

Suppleanter: direktören Carl Tour, lantbrukaren C. P. Karlstedt, lantbrukaren A. Engström, lantbrukaren J. Jansson samt snickaren J. A. Grönberg och föreslår Beredningsutskottet att åt nämnden i detta distrikt och närmast åt ledamoten i nämnden Pettersson gives uppdraget att taga befattning med virkestaxering, på sätt angives i 81 § i taxeringsförordningen med herr Jansson som suppleant i detta särskilda uppdrag.

Tillika föreslår Beredningsutskottet, att suppleanterna skola inträda vid förfall för en var av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter i de olika nämnderna här ovan blivit nämnda.

Pensionsnämnderna.

Distriktet för äldre stadsområdet.

Under omval stående ledamöterna kyrkoskrivaren R. Pettersson, fru Ida Olsson och filaren R. Hult samt suppleanterna fru Blanche Daun, tjänstemannen S. Svensson och Fattigvårdssysslomannen A. Norén föreslås till omval för nästa valperiod 1932—1935.

Distriktet för S:t Ilans socken:

Beredningsutskottet föreslår omval för tiden 1932—1935 av ledamöterna lägenhetsägaren G. Skogman och trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson samt suppleanterna lantbrukaren J. V. Lundkvist samt lokomotiveldaren Ernst Larsson.

Distriktet för förra Lundby socken:

Beredningsutskottet föreslår omval för åren 1932—1935 av i tur avgående ledamöterna ingenjören Karl Kiessling och lindaren Fredrik Wetter och suppleanterna lantbrukaren C. A. Falk och skrivaren P. F. Blomkvist.

Förslaget innebär tillika att suppleanterna äro personliga i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

Nykterhetsnämnden:

I tur att avgå äro ledamöterna 2:dre stadsläkaren C. Idar, sjukvårdaren J. O. Wass tillika vice ordförande i nämnden kontoristen C. G. R. Sjöberg och fru Ebba Berg samt suppleanterna skorstensfejaremästaren C. W.

N:o 95. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Carlsson och poliskonstapeln Josef Marton. Av ledamöterna har fru Ebba Berg avsagt sig förnyat uppdrag. Beredningsutskottet föreslår omval av sjukvårdaren J. O. Wass tillika vice ordförande i nämnden, 2:dre stadsläkaren C. Idar och kontoristen C. G. R. Sjöberg samt till ny ledamot efter fru Ebba Berg och fru Blanche Daun samt suppleanterna skorstensfejaremästaren C. W. Carlsson och poliskonstapeln Josef Marton gällande valet tiden 1932—1935.

Ombud vid mantalsskrivningen:

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1932 av skrivaren Axel Andersson, f. vaktmästaren C. A. Sedell, kassören Aug. Jonsson, snickeriförmannen Hugo Svensson och f. körsnären Alb. Grönberg.

Brandstodskommittén för fast egendom.

De avgående ledamöterna direktören A. Sundström, byggmästaren Edvard Karlsson, byggmästaren J. A. Fredriksson och byggmästaren Axel Hammer samt suppleanterna byggmästaren Fritz Eklund och mätningsmannen David Johansson föreslår beredningsutskottet måtte omväljas för år 1932.

Terminsavgiftsnämnden.

Avgående ledamoten folkskolläraren I. Fröier och suppleanten sjukbesökaren E. Keijser föreslås till omval för åren 1932—1933.

Lokalstyrelsen för Västerås högre allmänna läroverk.

Efter domprosten Fredrik Fåhræus, som efter avsägelse befriats från uppdraget att vara ledamot av styrelsen föreslår Beredningsutskottet måtte för tiden intill 1933 års utgång utses direktören Erik Falk.

Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen.

Avgående ledamoten domprosten Fredrik Fåhræus har efter avsägelse erhållit befrielse från fortsatt uppdrag. Beredningsutskottet föreslår att Stadsfullmäktige för åren 1932, 1933 ville utse under omval stående ledamöterna måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, handlanden Carl Hedberg, sjukvårdaren J. O. Wass, fru Ida Olsson, 1:ste postiljonen J. E. Wirén och handelsträdgårdsmästaren E. Billert samt till ny ledamot efter herr Fåhræus kaptenen G. Robsahm.

N:o 95.
Ang. val av kommunala förtorendemän.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

I tur att avgå äro ledamöterna måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, handlanden Carl Hedberg, sjukvårdaren J. O. Wass och fru Ida Olsson. Härjämte har domprosten Fredrik Fåhræus efter avsägelse befriats från fortsatt uppdrag. Beredningsutskottet föreslår omval av de avgående ledamöterna för tiden 1932, 1933 samt till ny ledamot efter herr Fåhræus intill utgången av år 1932 kaptenen G. Robsahm.

Examensvittnen vid realskoleexamen.

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1932 av ingenjören H. Håkansson, direktören K. Hägwall, direktören E. Falk, häradshövdingen B. Malmström, parkföreståndaren C. F. Thelander, ingenjören S. Norberg, folkskolläraren I. Fröier, skulptören Gustaf Sund samt rörarbetaren Eskil Widén, den sistnämnde efter studieledaren G. Hirdman som avflyttat från staden.

Hästuttagningsnämnden.

Avgående ledamöterna veterinären M. Jonsson, f. landstingsmannen J. F. Olsson, lantbrukaren C. J. Rörick och lantbrukaren Anton Pettersson samt suppleanterna arrendatorn Harald Thalin och advokaten K. J. Boström föreslås till omval för åren 1932—1935.

Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd:

Beredningsutskottet föreslår omval för tiden 1932—1933 av fabrikören C. A. Palmén, f. körsnären A. Grönberg, fabrikören J. Svensson och f. maskinisten C. F. Huggare samt svarvaren E. A. Lundvall till ny ledamot efter lindaren Karl Ludvig Lundin, som avgår på grund av avsägelse.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

Avgående ledamöterna fröken Hilda Pihlgren, förre maskinisten C. F. Huggare och komministern E. Enochsson föreslås till omval för åren 1932—1933.

Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond.

Beredningsutskottet föreslår omval för tiden 1932—1933 av i tur avgående ledamöterna drätseldirektören Th. Öberg, för tjänstemannaklassen, körsnären A. Grönberg, för handlande- och hantverkareklassen, samt tapetseraren C. Bäckman, för arbetsklassen.

N:o 95.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Delegerade för utdelning ur Noreliska fonden.

Efter domprosten Fredrik Fåhræus, som avgått efter avsägelse föreslår Beredningsutskottet val av komministern Ernst Enochsson för åren 1932—1935.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.

Avgående ledamöterna direktören A. Sundström och fru Agnes Söderquist föreslås till omval för åren 1933—1934.

Nämnden över Lagerquistska donationsfonden.

Beredningsutskottet föreslår omval för åren 1932—1935 av avgående ledamöterna sjukbesökaren Einar Keijser, fru Ida Grönberg samt fattigvårdssysslomannen A. Norén.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Beredningsutskottet föreslår till ledamot skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson efter domprosten Fredrik Fåhræus, som efter avsägelse avgått, gällande valet intill utgången av år 1934.

Styrelsen för Elektrotekniska Fackskolan i Västerås.

Beredningsutskottet föreslår omval för åren 1932—1935 av Drätseldirektören T. Öberg och överingenjören O. Hellman.

Revisorer av stadens räkenskaper.

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1932 av kapten G. Robsahm, annonschefen Bror Lindberg, byggnadsarbetaren Johan E. Willebrand, folkskolläraren David Sjöholm, bankkamreraren A. Åstedt och järnvägstjänstemannen Thure Bergquist samt nyval av kontorsbiträdet J. A. Öberg efter stuveriförmannen Joh. Edv. Andersson, som avsagt sig förnyat uppdrag med bankkamreraren S. Ljungquist, kamreraren Rich. Landstätt, svarvaren Viktor Karlsson, f. postmästaren V. Ohlson, bokföraren Josef Emanuel Westling, folkskolläraren Knut Karlfors och kassören Gösta Lundberg som suppleanter.

Arbetareinstitutets räkenskaper.

Härtill föreslås omval av ingenjören F. O. Bergling med kassören Gösta Lundberg som suppleant.

N:o 95.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.

Härtill förslås omval av vattenrättsingenjören A. V. Nordin med fängelsedirektören C. E. Wallgren som suppleant.

Västmanlands läns arbetsförmedlings räkenskaper.

Härtill föreslås folkskolläraren G. Leontein med bokföraren Emanuel Westling som suppleant.

Flickskolans räkenskaper.

Beredningsutskottet föreslår omval av folkskolläraren I. Fröier.

Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet.

Beredningsutskottet föreslår återval av arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson till revisor för år 1932 med posttjänstemannen E. L. Östlund som suppleant.

Huvudmän i Västerås stads sparbank.

De med innevarande års utgång avgående huvudmännen domprosten Fredr. Fåhræus, folkskoleinspektören Em. Granér och expeditören C. G. Pettersson föreslår Beredningsutskottet måtte omväljas för åren 1932—1936.

Sakkunniga vid sjöförklaring och sjöförhör.

Till sakkunniga att gå Rådstuvu Rätten till handa vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör under år 1932 hemställer Beredningsutskottet, att Stadsfullmäktige måtte föreslå hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen G. Thorslund, ångbåtsbefälhavaren Nils Sander, maskiningenjören G. Wallenius och bergsingenjören G. Lundberg.

Arbetslöshetskommittén.

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1932 av ledamöterna byggmästaren Edv. Karlsson, direktören A. Sundström, byggnadssnickaren A. N. Vretholm, skulptören Gust. Sund, direktören K. R. Liljeblad, fattigvårdssysslomannen A. Norén, målaren A. Vestling, skolvaktmästaren E. Gelin samt till ny ledamot mätningsmannen Axel Grahnquist, med bergsingenjören Gust. Lundberg och lindaren Fredr. Wetter till suppleanter.

Trafikkommittén.

Den 31 januari 1924 tillsatte Stadsfullmäktige en trafikkommitté med

uppdrag bland annat att i den mån för stadens utveckling så krävdes verkställa utredning rörande ordnandet av fjärrtrafiken och förelägga Stadsfullmäktige förslag till härav föranledda åtgärder. Förhållandena synas nu hava utvecklats därhän, att kommitténs uppdrag kan inskränkas till samtidigt lämnat uppdrag för kommittén att efter utredning föreslå åtgärder avseende ordnande av den lokala trafiken. Beredningsutskottet anser därför, att kommittén skulle kunna ombildas med dylik begränsning av uppgiften och att antalet ledamöter samtidigt kan inskränkas.

I avseende härå föreslår Beredningsutskottet, att Stadsfullmäktige ville besluta upplösa den gamla trafikkommittén samt tillsätta en ny kommitté för den lokala trafikens ordnande bestående av sju ledamöter ävensom att härtill utse landshövdingen m. m. Walter Murray med uppdrag att vara sammankallande samt borgmästaren Thorwald Bergquist, direktören Erik Falk, bilbesiktningsmannen John Kajerdt, baningenjören C. Henning, järnarbetaren Josef Widén och stationskarlen C. F. Melin.

Kommittén för upprättande av ett folk- och landsbibliotek.

Efter studieledaren G. Hirdman, som avflyttar från staden, föreslår Beredningsutskottet måtte till ny ledamot utses journalisten Sven Strömblad.

Kommittén för utredning av fråga ang. ombildning av Högre Allmänna Läroverket till samläroverk.

Sedan kommittén fullgjort sitt uppdrag hemställer Beredningsutskottet, att Stadsfullmäktige måtte besluta upplösa kommittén.

Västerås den 2 december 1931.

För Beredningsutskottet:
CARL HELLSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Västerås Central-Tryckeri 1931

N:o 96.

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad år 1932.

Utgifter.

1 A. Räntor och lånekostnader.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

		Resterande lånebelopp:	Ränta:	
a)	Obligationslån:			
1.	Upptaget år 1892 à 4 %	19,000: —	380: —	
2.	„ „ 1896 „ 3,6 %	65,000: —	1,890: —	
3.	„ „ 1902 „ 4 %	886,000: —	35,440: —	
4.	„ „ 1907 „ 4,5 %	1,219,000: —	54,855: —	
5.	„ „ 1910 „ 4,5 %	2,065,000: —	91,350: —	
6.	„ „ 1922 „ 5 %	1,818,000: —	90,250: —	
7.	„ „ 1924 „ 5 %	878,000: —	43,900: —	
8.	„ „ 1929 „ 5 %	2,660,000: —	133,000: —	451,065: —
b)	Andra amorteringslån:			
	Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:			
1.	År 1916 à 4 ¾ %	203,427: 87	9,662: 82	
2.	„ 1916 „ 4 ¾ %	207,639: 20	9,862: 86	
3.	„ 1918 „ 4 ¾ %	296,323: 45	14,075: 36	
4.	„ 1918 „ 5 ¼ %	300,953: 38	15,800: 05	
5.	„ 1920 „ 6 %	189,684: 65	11,381: 08	60,782: 17
			Transport	511,847: 17

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

		Transport	511,847: 17
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):		
6.	År 1920 à 4 %	144,451: 12	5,778: 04
7.	„ 1921 „ 4 %	67,934: 85	2,717: 39
8.	„ 1925 „ 5 %	26,939: 14	1,346: 96
9.	„ 1926 „ 5 %	34,666: 97	1,733: 35
9 a.	„ 1927 „ 5 %	45,075: 71	2,253: 79
9 b.	„ 1928 „ 5 %	62,688: 48	3,134: 42
9 c.	„ 1929 „ 5 %	38,600: 37	1,930: 02
9 d.	„ 1930 „ 5 %	68,950: —	3,447: 50 22,341: 47
	Upptagna lån från: Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravningskassa:		
10.	År 1926 à 5 %	183,366: 64	9,168: 34
	Sveriges Allm. Sjukkassa och Begravningsfond:		
11.	År 1926 à 5 %	183,366: 64	9,168: 34
	Städernas Allm. Brandstodsbolag:		
12.	År 1926 à 5 %	293,077: 96	14,653: 90
	Kopparbergs läns Sparbank:		
13.	År 1928 à 5 %	452,330: 10	22,178: 85
	Svenska Livförsäkr-bolaget:		
14.	År 1928 à 5 %	128,461: 75	6,298: 80
	Bollnäs Sparbank:		
15.	År 1928 à 5 %	22,616: 49	1,108: 92
	Gävle Stads Sparbank:		
16.	År 1928 à 5 %	90,466: 02	4,435: 77
	Arbetsgivarnes ömsesidiga olycksfallsförsäkr.-bolag:		
17.	År 1928 à 5 %	452,330: 08	22,178: 87
	Kungl. Postsparbanken:		
18.	År 1931 à 4,5 %	881,000: —	39,645: — 128,836: 79
c)	Andra lån och skulder: Upplånta medel:		
1.	Från fonder, 4 ½ %	1,000,000: —	45,000: —
		Transport	45,000: — 663,025: 43

	Transport	45,000: —	663,025: 43
2. Från Sundinska fonden för Pauvres honteux och Sundinska fonden à 5 % ...	50,000: —	2,500: —	
3. Från Järnvägsmedelsfonden à 4,5 % ...	612,787: 58	27,575: 44	
5. Ränteskillnad för i 1896 års obligationslån ingående fonder, kr. 5,000: —		20: —	
7. Avgäld till Tuhundra m. fl. häraders tingslag (t. o. m. år 1938) i anledning av inkorporering av S:t Ilian och Lundby		500: —	
9. Ränta å tillfälliga lån		70,000: —	145,595: 44
d) Lånekostnader: Provisioner			1,250: —
		Kronor	809,870: 87

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
a) Obligationslån:				
1. Upptaget år 1892 à 4 % ...	400,000: —	19,000: —	19,000: —	
2. „ „ 1896 „ 3,6 % ...	1,000,000: —	65,000: —	25,000: —	
3. „ „ 1902 „ 4 % ...	2,000,000: —	886,000: —	66,000: —	
4. „ „ 1907 „ 4,5 % ...	2,000,000: —	1,219,000: —	54,000: —	
5. „ „ 1910 „ 4,5 % ...	3,000,000: —	2,065,000: —	70,000: —	
6. „ „ 1922 „ 5 % ...	2,000,000: —	1,818,000: —	26,000: —	
7. „ „ 1924 „ 5 % ...	1,000,000: —	878,000: —	21,000: —	
8. „ „ 1929 „ 5 % ...	2,744,000: —	2,660,000: —	46,000: —	327,000: —
b) Amorteringslån:				
Upptagna från Pensionsförsäkringsfonden:				
1. År 1916 à 4 ¾ %	250,000: —	203,427: 87	4,411: 37	
2. „ 1917 à 4 ¾ %	250,000: —	207,639: 20	4,211: 33	
3. „ 1918 „ 4 ¾ %	350,000: —	296,323: 45	5,628: 50	
4. „ 1918 „ 5 ½ %	350,000: —	300,953: 38	5,300: 18	
5. „ 1920 „ 6 %	210,000: —	189,684: 65	2,575: 84	22,127: 22
Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):				
6. År 1920 à 4 %	162,000: —	144,451: 12	3,941: 96	
7. „ 1921 „ 4 %	74,240: —	67,934: 85	1,737: 01	
8. „ 1925 „ 5 %	30,000: —	26,939: 14	603: 04	
9. „ 1926 „ 5 %	37,800: —	34,666: 97	723: 65	
		Transport	7,005: 66	349,127: 22

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

		Transport	7,005:66	349,127:22
9 a. År 1927 à 5 %	48,191:37	45,075:71	878:65	
9 b. „ 1928 „ 5 %	65,800:—	62,688:48	1,142:58	
9 c. „ 1929 „ 5 %	39,825:—	38,600:37	658:61	
9 d. „ 1930 „ 5 %	70,000:—	68,950:—	1,102:50	10,788:—
Upptagna lån från:				
Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravningskassa:				
10. År 1926 à 5 %	200,000:—	183,366:64	3,841:88	
Sveriges Allm. Sjukkassa och Begravningsfond:				
11. År 1926 à 5 %	200,000:—	183,366:64	3,841:88	
Städernas Allm. Brandstods- bolag:				
12. År 1926 à 5 %	319,663:33	293,077:96	6,140:55	
Kopparbergs Läns Sparbank:				
13. År 1928 à 5 %	500,000:—	452,330:10	17,504:80	
Svenska Livförsäkrings- bolaget:				
14. År 1928 à 5 %	142,000:—	128,461:75	4,971:35	
Bollnäs Sparbank:				
15. År 1928 à 5 %	25,000:—	22,616:49	875:27	
Gävle Stads Sparbank:				
16. År 1928 à 5 %	100,000:—	90,466:02	3,500:96	
Arbetsgivarnes ömsesidiga Olycksfallsförsäkrings- bolag:				
17. År 1928 à 5 %	500,000:—	452,330:08	17,504:80	
Kungl. Postsparbanken:				
18. År 1931 à 4,5 %	881,000:—	881,000:—	28,086:48	86,267:97
			Kronor	446,183:19

2. Fattigvård.

UTGIFTER:

A. Yttre Fattigvården:

a)	Understödskostnader:		
	1) Ordinarie understöd	200,000: —	
	2) Tillfälliga understöd	51,500: —	
	3) Understöd in natura	41,000: —	292,500: —
b)	Anstaltsvård:		
	1) Hospitalsvård	25,000: —	
	2) Lasarettsvård	6,000: —	
	3) Sanatorievård	4,500: —	
	4) Andra sjukvårdskostnader	10,500: —	46,000: —
c)	Kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård:		
	1) Sjukvård å kuranstalter	3,000: —	
	2) Yrkesutbildning	4,500: —	
	3) Kommunalt pensionstillskott	6,500: —	14,000: —
d)	Andra fattigvårdskostnader:		
	1) Återbetalning till främmande kommuner för utgiven fattigvård	50,000: —	
	2) Medikamenter	5,000: —	
	3) Begravningskostnader	1,500: —	56,500: —
e)	Diverse utgifter:		
	1) Hyra för fattigvårdsbyrån	2,500: —	
	2) Trycksaker och skrivmaterial	1,100: —	
	3) Skrivmaskin	450: —	
	4) Städning, bränsle och lyse	1,500: —	
	5) Telefoner till:		
	Fattigvårdsbyrån 210: —		
	Fattigvårdssysslomannens bost. 110: —		
	Fattigv.-tillsyningsmannens bost. 70: —		
	Fattigvårdsstyrelsens ordf. bost. 70: —		
	Diakonissan 70: —		
	Samtalsavgifter 85: —	615: —	
	6) Brandförsäkrings- och olycksfallsavg.	100: —	
	7) Stämpelkostnader	75: —	
	8) Årsavgift till Sv. Fattigvårds- och Barnavårdsförbundet	150: —	6,490: —
f)	Förebyggande fattigvård:		
	1) Anslag till diakonissornas verksamhet		10,000: —
		Transport	425,490: —

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

		Transport	425,490: —	
g)	Löner och arvoden:			
	1) Fattigvårdssysslomannen, 44: IV	8,592: —		
	2) Fattigvårdstillsyningsmannen, 27: I	3,540: —		
	3) Kontorsbiträde I kl., 20: IV	3,243: —		
	4) Kontorsbiträde II kl., 17: II	2,493: —		
	5) Extra skrivbiträde	1,200: —		
	6) Bidrag till revisionen	800: —		
	7) Kontorsbiträde I kl., arvode som kassörska	500: —	20,368: —	
h)	Oförutsedda utgifter		500: —	446,358: —

B. Ålderdomshemmet:

i)	Hushållet:			
	1) Inköp av förnödenheter	45,500: —		
	2) Produkter från trädgården	4,200: —		
	3) Värdet av utförda arbeten i köket	800: —	50,500: —	
j)	Bränsle, lyse och vatten:			
	1) 450 ton ångkol à 21:—	9,450: —		
	2) Gas	3,000: —		
	3) Vattenavgifter	3,000: —		
	4) Belysningsström	4,300: —		
	5) Kraftström	500: —	20,250: —	
k)	Renhållning:			
	1) Såpa, tvål och tvättpulver	800: —		
	2) Torvmull och sophämtning	300: —		
	3) Värdet av utförd tvätt	4,300: —		
	4) Värdet av arbeten i övrigt	3,500: —	8,900: —	
l)	Beklädnad:			
	1) Gång- och underkläder samt skodon	3,500: —		
	2) Värdet av utförda arbeten	2,600: —	6,100: —	
m)	Sjukvård:			
	1) Sjukvårdsartiklar och medicin	5,800: —		
	2) Sjuktransporter	450: —	6,250: —	
n)	Underhåll och anskaffning av inventarier:			
	1) Linne och sängkläder	2,000: —		
	2) Underhåll och anskaffning av möbler och husgeråd	1,000: —		
	Transport	3,000: —	92,000: —	446,358: —

	Transport	3,000: —	92,000: —	446,358: —
3) Anskaffning av glas, porslin och köksattiralj		500: —	3,500: —	
o) Förbrukningsartiklar:				
1) Skrivmaterial och tryckning		300: —		
2) Sänghalm		100: —	400: —	
p) Begravningskostnader			1,500: —	
q) Diverse omkostnader:				
1) Flitpengar		2,100: —		
2) Telefon till:				
Föreståndarens exp.	236: —			
Sjukhuset	230: —			
Samtalsavgifter	25: —	491: —		
3) Inköp av böcker för biblioteket		150: —	2,741: —	
r) Underhåll av fastigheter:				
1) Reparation av hemmets byggnader		5,000: —		
2) Brandförsäkringspremier		800: —		
3) Värdet av utförda arbeten		700: —	6,500: —	
s) Räntor och amorteringar:				
1892 års lån: (kvarv. skuld 950: —)				
Ränta	19: —			
Amortering	950: —	969: —		
1902 års lån: (kvarv. skuld 11,208: 60).				
Ränta	448: 34			
Amortering	834: 90	1,283: 24		
1922 års lån: (kvarv. skuld 350,874: —).				
Ränta	17,418: 25			
Amortering	5,018: —	22,436: 25		
1924 års lån: (kvarv. skuld 54,962: 80)				
Ränta	2,748: 14			
Amortering	1,314: 60	4,062: 74		
1928 års lån: (kvarv. skuld 280,444: 65)				
Ränta	14,022: 23			
Amortering	10,852: 97	24,875: 20		
	Transport	53,626: 43	106,641: —	446,358: —

N:o 96. *Budget för 1932. Utgifter.*

	Transport		53,626: 43	106,641: — 446,358: —
1929 års lån: (kvarv. skuld 221,585: 89)				
Ränta		11,079: 29		
Amortering		3,714: 89	14,794: 18	
1929 års lån: (kvarv. skuld 74,937: 63)				
Ränta		3,746: 88		
Amortering		9,203: 12	12,950: —	81,370: 61
t) Underhåll av trädgård och planteringar:				
1) Kontanta kostnader för planteringar			500: —	
2) Utsäde, fröer m. m.			500: —	
3) Arrende för trädgårdsjord			325: —	
4) Kommunalskatt			407: 72	
5) Värdet av utförda arbeten			4,100: —	5,832: 72
u) Löner och arvoden:				
1) Föreståndaren, 36: III		5,880: —		
med avdrag för naturaförmåner, 3 rum och kök		1,235: —	4,645: —	
2) Vaktmästaren, 25: IV		3,933: —		
med avdrag för naturaförmån		680: —	3,253: —	
3) Maskinisten, 24: IV		3,795: —		
med avdrag för naturaförmån		555: —	3,240: —	
4) Eldaren, 20: I		2,840: —		
med avdrag för fritt vivre		900: —	1,740: —	
5) Husmodern, 4: IV			1,671: —	
6) Vårdaren, 22: III		3,174: —		
med avdrag för naturaförmån		555: —	2,619: —	
7) Två sjuksköterskor, 5: IV à 1,563:—			3,126: —	
8) Två sjuksköterskor, 5: I à 1,230:—			2,460: —	
9) Kokerska, 1: IV			1,131: —	
10) Tvättföreståndarinna, 1: I			870: —	
11) Tre biträden à 810: —			2,430: —	
12) Två biträden à 720: —			1,440: —	
13) Fem biträden à 660: —			3,300: —	
14) Tre biträden à 600: —			1,800: —	
15) Arvode för biträde å kontoret			600: —	
16) Semester- och sjukvikarier			500: —	
17) Predikanten, arvode			500: —	
18) Organistarvode			100: —	
19) Semesterpengar till personalen			820: —	36,245: —
	Transport		230,088: 73	446,358: —

		Transport	230,088: 73	446,358: —
v)	Pensioner:			
	1) Pension till syssloman Larssons änka ...	527: —		
	2) Pension till vaktmästare Lundbergs änka	500: —		
		1,027: —		
	Dyrtidstillägg, 50 %	513: 50	1,540: 50	
x)	Stall och hönshus:			
	1) Diverse utgifter för stallet	150: —		
	2) Diverse utgifter för hönsgården	1,000: —		
	3) Bensin och underhåll av bilen samt skatt	400: —		
	4) Värdet av produkter	100: —		
	5) Värdet av utförda arbeten	500: —	2,150: —	
y)	Tvättinrättningen:			
	1) Kraftström	500: —		
	2) Vatten	1,000: —		
	3) Tvättmedel	2,000: —		
	4) Diverse omkostnader	200: —		
	5) Värdet av utförda arbeten	3,200: —	6,900: —	
z)	Oförutsedda utgifter		1,000: —	241,679: 83
			Summa Kronor	688,037: 83

3. Barnavård.

a)	Utackorderade barn:		
	1) Barns omhändertagande för samhällsvård	36,000: —	
	2) För skyddsuppfostran i enskilda hem	3,000: —	
	3) För barn intagna å skyddshem	6,000: —	45,000: —
b)	Anstalts- och sjukvård:		
	1) Lasarettsvård	1,000: —	
	2) Sanatorievård	500: —	
	3) Vanföre- och sinnesslövård	3,000: —	
	4) Poliklinisk sjukvård m. m.	2,000: —	
	5) Medikamenter	200: —	
	6) Begravningskostnader	100: —	6,800: —
c)	Återbetalning till främmande kommuner		12,000: —
d)	Löner och arvoden:		
	1) Föreståndaren, 33: I	4,620: —	
	2) Kvinnlig barnavårdsman, 22: I	2,880: —	
	3) Inspektris och sköterska, 22: I	2,880: —	
	Transport	10,380: —	63,800: —

N:o 96. *Budget för 1932. Utgifter.*

	Transport	10,380:—		63,800:—
4)	Läkare (arvode)	800:—	11,180:—	
5)	Del i löner utgående å fattigvårdens stat		1,979:—	
6)	Diverse arvoden och inspektionskostnader		3,800:—	16,959:—
e)	Diverse utgifter:			
1)	Del i hyra för lokal		1,100:—	
2)	Del i kostnader för städning, bränsle och lyse		480:—	
3)	Tryck och annonser		500:—	
4)	Telefoner:			
	Barnavårdsbyrån	180:—		
	Föreståndarens bostad	70:—		
	Inspektrisens bostad	70:—	320:—	
5)	Stämpelkostnader för utslag i barnavårdsmål		100:—	
6)	Diverse		100:—	2,600:—
f)	Årsavgift till länets fattigvårds- och barnavårdsförbund			150:—
g)	Barnhemmet Sommarro:			
1)	Hushållet		5,000:—	
2)	Löner:			
	Föreståndarinnan, 5:IV	1,563:—		
	Två biträden	1,310:—	2,873:—	
3)	Beklädnad		1,400:—	
4)	Bränsle, lyse och vatten		1,400:—	
5)	Hyra för fastigheten		2,500:—	
6)	Underhåll av inventarier		400:—	
7)	Telefon		110:—	
8)	Förbrukningsartiklar och diverse utgifter		400:—	14,083:—
			Summa Kronor	97,592:—

4. Folkskola.

4 A. Den egentliga folkskolan.

a)	1. Underhåll och reparationer av fastigheter		33,700:—	
	2. Anskaffning och underhåll av inventarier		6,000:—	
	3. Del av kostnad för tillbyggnad av Hammarby skola (28/2 1929) 20,000:— kr. att uttaxeras under 4 år, 3:dje året		5,000:—	44,700:—
b)	Löner och arvoden:			
	1. Folkskoleinspektören, 49:IV	10,812:—		
	Transport	10,812:—		44,700:—

Transport	10,812: —	44,700: —
Folkskollärare:		
18 ord. lärare: (Dahlberg, Näslund, Vasberg, N. Granér, Krantz, Leontein, Ekroth, Lindberg, Sjöholm, Fahlén, Pihlsjö, Vallström, Carlvik, Stenvall, Hedberg, Sigroth, S. Granér, Magnusson) lön i 4:de lönegraden à kr. 4,903:—	88,254: —	
4 ord. lärare: (Vallander, Söderholm, Karlsson, Segerström) lön i 4:de lönegraden) bostad och bränsle in natura) à kr. 3,518: —	14,072: —	
8 ord. lärare: (Jäderlund, Engmark, Lindgren, Greijer, Skoglund, Nordlund, Elovsson, Gustavsson) lön i 3:dje lönegraden à kr. 4,581:—	36,648: —	
4 ord. lärare: (Eriksson, Silén, Runsten, Sandahl) lön i 2:dra lönegraden à kr. 4,259: —	17,036: —	
1 e. o. lärare	3,008: —	
Folkskollärarinnor:		
15 ord. lärarinnor: (Fernqvist, Kolmodin, Hellman, Maunsbach, Bolin, F. Bostrand, E. Bostrand, Andersson, Ahlstedt, Eriksson, Engström, Sigroth, Pettersson, Karlsson, Sjöberg) lön i 4:de lönegraden à kr. 3,912:—...	58,680: —	
6 ord. lärarinnor: (E. Eriksson, Emanuelsson, Kraft, Råström, A. Granér, Sjöfäldt) lön i 3:dje lönegraden à kr. 3,697: —	22,182: —	
1 ord. lärarinna (Verner) lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura)	2,882: —	
5 ord. lärarinnor: (Vickman, Schelin, Lindström, Nordkvist, Sandahl), lön i 2:dra lönegraden à kr. 3,483: —	17,415: —	
4 ord. lärarinnor: (Wolfbrandt, Nordin, Åhman, Boström) lön i 1:sta lönegraden à kr. 3,268:—	13,072: —	
6 e. o. lärarinnor, lön à kr. 2,489: —	14,934: —	
Småskollärarinnor:		
29 ord. lärarinnor: (Norling, Ahlström,		
Transport	298,995: —	44,700: —

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

	Transport	298,995: —	44,700: —
	E. Karlsson, A. Pettersson, A. S. Eriksson, Granath, E. Svenson, Vahlberg, Rudkvist, Sjöholm, Almberg, Ellen Svensson, Lagrelius, T. Söderholm, Boije-Carlvik, Lundeberg, S. Söderholm, M. Carlsson, Sjölund, S. Eriksson, H. Leandersson, Ringdahl, Bergström, Källbäck, Svedin, Jäderlund, G. Persson, H. Eriksson, Norman) lön i 4:de lönegraden à kr. 2,650: —	76,850: —	
	4 ord. lärarinnor: (Nilsson, Larsson, Billby, E. Pettersson) lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 1,970: —	7,880: —	
	5 ord. lärarinnor: (v. Essen, A. Söderholm, Thunell, L. Pettersson, M. Werner), lön i 3:dje lönegraden à kr. 2,489: —	12,445: —	
	1 ord. lärarinna (Morberg) lön i 1:sta lönegraden	2,167: —	
b)	2. Lärare i slöjd och huslig ekonomi:		
	1 lärare i slöjd (Hammarsten) lön i 4:de lönegraden	3,912: —	
	1 lärare i slöjd: (Karlsson) lön i 3:dje lönegraden	3,697: —	
	1 lärare i slöjd: (Ljungberg) lön i 2:dra lönegraden	3,483: —	
	1 e. o. lärare i slöjd, lön för vårterminen 1932 ..... 1,379: —		
	1 ord. lärare i slöjd, lön i 1:sta lönegraden för tiden 1/7—31/12 ..... 1,634: —	3,013: —	
	3 lärarinnor i slöjd: (Lindkvist, Vahlström, Hahr) lön i 4:de lönegraden à kr. 2,750: —	8,250: —	
	2 lärarinnor i slöjd: (Morberg, Palmén) lön i 3:dje lönegraden à kr. 2,589: — ...	5,178: —	
	3 lärarinnor i slöjd: (Gudmundsson, Eriksson, Svedin) lön i 2:dra lönegraden à kr. 2,482: —	7,446: —	
	1 ord. lärarinna i slöjd, lön i 1:sta lönegraden 1/7—31/12	1,133: 50	
	1 e. o. lärarinna i slöjd ..... 2,053: —		
	1 e. o. lärarinna i slöjd, lön för vårterminen 1932 ..... 1,137: 50	3,190: 50	
	Transport	437,640: —	44,700: —

	Transport	437,640: —		44,700: —
	1 lärarinna i huslig ekonomi: (Granér) lön i 4:de lönegraden à kr.	2,950: —		
	1 lärarinna i huslig ekonomi: (Karlsson) lön i 3:dje lönegraden	2,789: —		
	1 e. o. lärarinna i huslig ekonomi	2,253: —	445,632: —	
	Dyrtidstillägg, förslagsvis		100,000: —	
b)	3. Diverse undervisningsarvoden:			
	För undervisning i slöjd för gossar	10,200: —		
	För undervisning i slöjd för flickor	1,200: —		
	Vikariearvode, förslagsvis	6,000: —		
	Privatläsning	600: —		
	Undervisning för hörselsvaga barn	672: —	18,672: —	
b)	4. Vaktmästare och städerskor:			
	Löner och ålderstillägg till vaktmästarna Ekman, Sahlkvist, Ekström (bostad och bränsle in natura) 25: IV à kr. 3,053: —	9,159: —		
	Pettersson (bostad och bränsle in natura) 25: I	2,360: —		
	Ersättning för ett rum till vaktmästare Ekström vid Herrgärdsskolan	325: —		
	Vaktmästaren vid Jakobsbergsskolan (Hilda Johansson) arvode (bostad och bränsle in natura)	695: —		
	Vaktmästaren vid Hammarby skola (Engström) arvode	1,700: —		
	Städerskan vid Herrgärdsskolan (M. Johansson) arvode (bostad å ett rum, bränsle och lyse in natura)	630: —		
	Städerskan vid Herrgärdsskolan (Elida Johansson) arvode	570: —		
	Städerskan vid Herrgärdsskolan (S. Jonsson), arvode	570: —		
	Städerskan vid Djäknebergsskolan (M. Sjöberg), arvode	700: —		
	Städerskan vid Djäknebergsskolan (O. Pettersson), arvode	700: —		
	Städerskan vid Skepparbacksskolan (Thorell) arvode	1,085: —		
	Städerskan vid Mariabergsskolan (A. Eriksson) arvode	525: —		
	Städerskan vid Korsängsskolan (Mat. Andersson) arvode	570: —		
	Transport	19,589: —	564,304: —	44,700: —

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

Transport	19,589:—	564,304:—	44,700:—
Städerskan vid Korsängsskolan (M. Andersson) arvode	570:—		
Städerskan vid Korsängsskolan (A. Eklund) arvode	570:—		
Städerskan vid Norra slöjdskolan (L. Andersson) arvode (bostad å 1 rum, bränsle och lyse in natura)	220:—		
Städerskan i Hwasserska gården (Söderkvist) arvode (bostad å 1 rum och kök, bränsle och lyse in natura)	280:—		
Städerskan i Rosenlunds skola (E. Andersson), arvode	450:—		
Städerskan i Lundby kyrkskola (H. Lövstav) arvode	550:—		
Läkarearvode för vaktmästare och städerskor	160:—	22,389:—	
b) 5. Diverse arvoden:			
till skolläkaren	1,400:—		
„ sjukgymnastik	1,250:—		
„ simläraren	1,708:—		
„ simlärarinnan	1,386:—		
„ 3 tillsyningslärare à 500:—, 1 à 400:—, 1 à 150:— och 1 à 100:— kr.	2,150:—		
„ 1 tillsyningslärare i slöjd för gossar	500:—		
„ 1 tillsyningslärare i slöjd för flickor	500:—		
„ skrivbiträde å folkskoleexpeditionen	850:—		
„ bibliotekarie för lärjungebiblioteket	250:—		
„ skolsköterska	2,000:—	11,994:—	598,687:—
g) Pensioner:			
till f. småskollärarinnan J. Kjellin	600:—		
„ f. slöjdläraren J. F. Brandt	535:—		
„ f. slöjdläraren F. Ljung, f. folkskollärarinnorna S. Hammarskiöld, E. Fröman, Bohman, Persson, Svanholm, Svanbohm, f. slöjdlärarinnan E. Vahlbäck, f. småskollärarinnorna O. Bergh, Lennmalm, E. Eriksson	8,534:—		
„ f. vaktmästaren Andersson	2,301:—		
„ f. vaktmästaren K. G. Lönnborgs änka	200:—		
„ städerskan L. Pettersson	200:—	12,370:—	
Dyrtidstillägg till pensionärer		1,000:—	13,370:—
		Transport	656,757:—

			Transport	656,757:—
h)	Premie för olycksfallsförsäkring			650:—
i)	Skolträdgårdarna:			
	1. Trädgården vid Västgötegatan:			
	Omkostnader	550:—		
	Arvode till trädgårdsläraren	1,000:—	1,550:—	
	Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (inkl. arvode till vårdaren 50 kr.)		650:—	2,200:—
	2. Herrgärdsskolan:			
	Omkostnader	750:—		
	Arvode till trädgårdsläraren	1,000:—	1,750:—	
	Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och Norra Slöjdskolan (inkl. arvode till vårdaren 50:— kr.)		700:—	2,450:—
	3. Korsängsskolan:			
	Omkostnader	750:—		
	Arvode till trädgårdsläraren	1,000:—	1,750:—	
	Anslag till vård av skolgårdarna och parken vid Korsängsskolan (inkl. arvode till vårdaren 50:— kr.)		850:—	2,600:—
	4. Hammarby m. fl. skolor:			
	Hammarby skola:			
	Omkostnader	400:—		
	Arvode till trädgårdsläraren	250:—	650:—	
	Omkostnader vid Jakobsbergs skola		200:—	
	Omkostnader vid Lundby skola		200:—	
	Omkostnader vid Rosenlunds skola		200:—	1,250:— 8,500:—
j)	Fri undervisningsmaterial till skolbarnen:			
	1) Material i läs- och skrivämnen			20,000:—
	2. Slöjdmaterial för gossar			2,000:—
	3. Slöjdmaterial för flickor			4,000:—
	4. Förbrukningsartiklar för skolköken			3,000:— 29,000:—
k)	Undervisningsmaterial till skolornas förråd			3,000:—
m)	Tandklinik:			
	1. Lokalhyra			600:—
			Transport	600:— 697,907:—

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

	Transport	600:—	697,907:—
2.	Tandläkare, arvode	9,000:—	
3.	Tandläkareassistent, arvode	7,500:—	
4.	Arvode till biträde	1,800:—	
5.	Förbrukningsartiklar	2,000:—	
6.	Eldning och renhållning	500:—	21,400:—
n)	Tryckнings- och annonskostnader		1,500:—
o)	Lärare- och lärjungebiblioteken:		
	Lärarepersonalens bibliotek	400:—	
	Lärjungebiblioteket	1,000:—	
	Anslag till Västmanlands läns pedagogiska bibliotek	50:—	1,450:—
p)	Skolresor:		
	Bidrag till skolresor för lärjungarne	1,000:—	
	Bidrag till studieresor och fortbildningskurser för lärare	800:—	1,800:—
r)	Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn (förslagsvis)	4,000:—	
	Lokalhyra	600:—	
	Eldning och städning	400:—	5,000:—
s)	Vatten, värme och belysning:		
1.	Vattenavgifter	2,500:—	
2.	Uppvärmning	30,000:—	
3.	Belysning	5,000:—	37,500:—
t)	Skolbad:		
	Avlöning till baderskor	700:—	
	Handdukstvätt och tvål	800:—	
	Ersättning till varmbadhuset för simundervisningsbad	3,150:—	4,650:—
u)	Renhållning:		
1.	Skurning och rengöring	7,000:—	
2.	Renhållning av gårdar	1,400:—	
3.	Renhållning av gatorna utanför Skepparbacks-, Mariabergs- och Djäknebergsskolorna samt lärarebostäderna	1,000:—	
4.	Sotning	400:—	9,800:—
v)	Diverse utgifter:		
1.	Brandstodsavgifter	1,400:—	
	Transport	1,400:—	781,007:—

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

	Transport	1,400: —	781,007: —
2. Telefoner till:			
Djäknebergsskolan	162: —		
Skepparbacksskolan	110: —		
Herrgärdsskolan	110: —		
Folkskoleinspektörens exp.	168: —		
Folkskoleinspektörens bostad	70: —		
Korsängsskolan	238: —		
Lundby skola	137: —		
Hammarby skola	114: —		
Jakobsbergs skola	110: —		
Tandkliniken	110: —		
Slöjdlärare Brandts bostad	70: —		
4 tillsyningslärare à 70: —	280: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	120: —	1,799: —	
3. Postavgifter, förslagsvis		240: —	
4. Smärre reparationer av material och inventarier		3,000: —	
5. Barnbespisning, förslagsvis		9,000: —	
6. Hyra för lokaler i Hwasserska gården		2,000: —	
7. Skatter		800: —	
8. Oförutsedda utgifter		750: —	18,989: —

Utgifter för ränta och amortering:

y) Räntor:

1. Obligationslån:

	Resterande lånebelopp:	Ränta		
1892 års lån à 4 %	4,750: —	95: —		
1902 „ „ à 4 %	95,245: —	3,809: 80		
1907 „ „ à 4,5 %	23,800: —	1,071: —		
1910 „ „ à 4,5 %	228,360: —	10,098: 45		
1922 „ „ à 5 %	59,085: —	2,933: 13		
1924 „ „ à 5 %	17,560: —	878: —		
1929 „ „ à 5 %	133,000: —	6,650: —	25,535: 38	
Ränta å kostnad för tillbyggnad av Hammarby skola kr. 110,000:— à 4,5 %	110,000: —		4,950: —	
2. Amorteringslån:				
Kungl. Postsparbanken 4,5 %	19,040: —	856: 80		
Prästerskapets änke- och pupillkassa à 4,5 %	11,960: 70	538: 23		
Västmanlands läns sparbank à 5 %	28,393: 64	1,419: 68		
Västmanlands läns sparbank à 5 %	10,737: 29	536: 86	3,351: 57	33,836: 95
		Transport		833,832: 95

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

			Transport	833,832: 95
z)	Kapitalavbetalningar:			
	1. Obligationslån:			
	1892 års lån à 4 %	4,750: —	4,750: —	
	1902 „ „ à 4 %	95,245: —	7,095: —	
	1907 „ „ à 4,5 %	23,800: —	1,150: —	
	1910 „ „ à 4,5 %	228,360: —	7,900: —	
	1922 „ „ à 5 %	59,085: —	845: —	
	1924 „ „ à 5 %	17,560: —	420: —	
	1929 „ „ à 5 %	133,000: —	2,230: —	24,390: —
	2. Amorteringslån:			
	Prästerskapets änke- och pupillkassa	11,960: 70	760: 83	
	Västmanlands läns sparbank	28,393: 64	1,332: 52	
	Västmanlands läns sparbank	10,737: 29	439: 14	
	Kungl. Postsparbanken à 4,5 %	19,040: —	607: —	3,139: 49
				27,529: 49
			Summa Kronor	861,362: 44

4 B. Forstättningsskola.

Lärarearvoden	13,000: —	
Föreståndarearvode	600: —	13,600: —
Fri undervisningsmaterial till skolans lärjungar		2,000: —
Tryck- och annonskostnader		200: —
Städning och renhållning		400: —
Material till förråden samt diverse utgifter		500: —
	Summa Kronor	16,700: —

4 C. Högre Folkskola.

a)	Undervisningsmaterial		900: —
b)	Löner och arvoden:		
	Arvode till skolans rektor	900: —	
	2 ord. lärare (Fröier, Karlfors) lön i 4:de lönegraden à kr. 6,460: —	12,920: —	
	1 ord. lärarinna (Gerland) lön i 3:dje lönegraden	4,926: —	
	Arvode till timlärare och sjukvikarier	2,100: —	
	Arvode till slöjdlärare	400: —	
	Dyrtidstillägg	5,000: —	26,246: —
c)	Trycknings- och annonskostnader		250: —
d)	Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärarna		607: 50
		Transport	28,003: 50

		Transport	28,003: 50
e)	Biblioteket		300: —
		Summa Kronor	28,303: 50

4 D. Allmänt läroverk.

a)	Underhåll av fastighet		1,500: —
b)	Löner och arvoden:		
	1. Hyresbidrag åt rektor (29/3 1906, 26/11 1908, 28/1 1909, 25/5 1920)	2,000: —	
	2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	430: —	
	3. Anslag till terminsavgifter (28/2 1918)	200: —	
	4. Kostnader i anledning av kvinnliga elevers intagning i gymnasiet, reservationsvis	300: —	2,930: —
c)	övriga utgifter:		
	Ersättning till varmbadhuset för skolbad		450: —
		Kronor	4,880: —

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

a)	Högre flickskolan:		
	1. Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering utöver den enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/8 1908 efterskänkta ränta å läroverkets lån från stadskassan 5 ½ % å kr. 30,000:— eller kr. 1,650: —, förslagsvis (31/3 1919, 26/2 1931)	2,700: —	
	2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	345: —	
	3. Fyllnadspension åt fröken Hildur Hwasser (28/12 1920), förslagsvis	850: —	
	4. Ersättning för skolbad till varmbadhuset	450: —	4,345: —
b)	Arbetareinstitutet:		
	1. Anslag till föreläsningsverksamheten (27/8 1931)	3,000: —	
	2. Anslag till biblioteket	13,500: —	16,500: —
c)	Tekniska skolan (Läsåret 1932—1933):		
	1. Rektorsarvode 2,500: —		
	2. Övriga lärarearvoden 39,900: —	42,400: —	
	3. Inköp av stadigvarande undervisningsmaterial	4,000: —	
	4. Underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial	1,500: —	
	5. Bibliotekskostnader	*) 400: —	
	6. Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen	1,150: —	
		Transport 49,450: —	20,845: —

*) Tillkommer kr. 400:— in natura.

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

	Transport	49,450:—	20,845:—
7.	Avlöning till lärjungar för produktivt arbete	350:—	
8.	Stipendier och premier	350:—	
9.	Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning	7,750:—	
10.	Administrationskostnader (Utom rektorsarvode) ...	2,400:—	
11.	övriga utgifter	2,000:—	62,300:—

d) Elektrotekniska fackskolan:

1.	Hyresbidrag åt rektor	2,000:—
	Kronor	85,145:—

5. Hälso- och sjukvård.

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

b) 1. Löner och arvoden:

1:ste stadsläkaren, 37:IV			6,447:—
2:dre stadsläkaren, 34:IV	5,685:—		
Extra arvode (25/3 1923)	1,600:—		7,285:—
Distriktsläkaren, 28:IV			4,437:—
Arvode till sundhetsinspektören (Statsanslag)			1,400:—
1:ste tillsyningsmannen, 30:IV			4,773:—
Två tillsyningsmän, 26:IV à 4,101:— ...			8,202:—
En stadssjuksköterska, 8:IV			1,887:—
En stadssjuksköterska, 8:II			1,629:—
En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 5:IV			1,563:—
En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 5:III			1,452:—
(Avgifter till statens pensionskassa avdrages för varje sköterska med 42:— kr. för år).			
Kost å Epidemisjukhuset för 2 stadssjuksköterskor			1,340:—
Kostpengar under semester, 60 dagar à 2:— kr. för d:o			120:—
Bidrag till avlönande av tre distriktsbarnsmorskor	850:—		
Ersättning för bostad åt d:o...	425:—		
Ersättning för bränsle åt d:o...	150:—		
	1,425:—		4,275:—
	Transport		44,810:—

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

Transport		44,810: —	
Ersättning till 3 tillsyningsmän och 2 stadssjuksköterskor för mindre bemedlade för hållande av velociped...		150: —	44,960: —
2. Pensioner:			
f. Stadsbarnmorskan L. Närström	400: —		
f. Sjuksköterskan K. Thunell	500: —		
f. Hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz	1,450: —	2,350: —	
Dyrtidstillägg till ovanstående, beräknat efter index 160		1,374: —	3,724: —
c) Diverse utgifter:			
1. Barnmorskor:			
Tre telefoner à 70 kr.	210: —		
Förbrukningsartiklar	100: —	310: —	
2. Kostnader för skyddskoppympning		175: —	
3. Telefoner till:			
1:ste stadsläkarens bostad	70: —		
2:dre stadsläkarens bostad	70: —		
Distriktsläkarens bostad	70: —		
Stadssjuksköterskans bostad	110: —		
Hälsovårdsnämndens byrå	110: —		
1:ste tillsyningsmannens bostad	70: —		
Två tillsyningsmäns bostäder	140: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	40: —	680: —	
4. Desinfektionskostnader		400: —	
5. Tryck- och annonskostnader		200: —	
6. Diverse, häri inräknat inköp av matvaruprov, analysavgifter m. m.		1,200: —	
7. Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos för uppehållande av dispensärverksamheten (28/12 1920)	4,000: —		
Lokalhyra till d:o	600: —	4,600: —	
9. Ambulansautomobilen:			
Drift- och underhållskostnader	700: —		
Skötsel och underhåll å brandstationen	3,000: —	3,700: —	
10. Premier för olycksfallsförsäkring		100: —	
11. Hälsovårdsnämndens byrå:			
Hyra	300: —		
Städning, eldning och belysning	500: —	800: —	12,165: — 60,849: —
		Transport	60,849: —

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

			Transport	60,849: —

5 B. Bostadsinspektionen.

b)	Löner och arvoden:			
	Bostadsinspektrisen, 26: IV	4,101: —		
	Ersättning för hållande av velociped	30: —	4,131: —	
c)	övriga utgifter:			
	Tryck, annonser och diverse	50: —		
	Telefon till byrån	110: —		
	Telefon till bostadsinspektrisens bostad	70: —	180: —	
	Städning och eldning	150: —	380: —	4,511: —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

b)	Löner och arvoden:			
	Föreståndaren, 35: IV	5,913: —		
	Extra arvode	2,000: —	7,913: —	
	En andra besiktningsman, arvode (28/12 1918)		1,300: —	
	Vaktmästaren, 16: IV	2,751: —		
	Extra arvode	600: —		
		3,351: —		
	Avgår för 1 rum och kök med värme	555: —	2,796: —	
	Bokförare och kassör, arvode (25/5 1920)		2,800: —	
	Två mikroskopister och ett biträde		2,700: —	
	Arvode till extra personal		1,800: —	19,309: —
c)	Diverse utgifter:			
	1. Värme, belysning och vatten		700: —	
	2. Telefoner till byråns expedition		212: —	
	3. Tvätt		150: —	
	4. Underhåll av byggnader		1,500: —	
	5. Hyra		5,000: —	
	6. Premier för olycksfallsförsäkring		100: —	
	7. Diverse		800: —	8,462: — 27,771: —

5 D. Polikliniken för könssjuka.

Värme, lyse och städning	600: —	
Lokalhyra	600: —	
Telefon	20: —	
Diverse	200: —	1,420: —
	Kronor	94,551: —

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

6. Gator, Vägar, Planteringar o. d.

6 A. Gatuläggning.

1. Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator	10,000: —		
Avgäld för nubbstensbrott	150: —	10,150: —	
2. Särskilda gatuarbeten:			
Breddning av Stora gatan i Oxbacken (29/10 1931)	48,000: —		
Breddning av Kopparbergsvägen	25,000: —		
Stensättning å Södra esplanaden	12,000: —		
Stensättning av Utanbygatan mellan Engelbrektsgatan och Skolgatan	13,700: —	98,700: —	
3. Gäldande av kostnad för utläggning av gator vid kvarteren Petra och Olga		11,000: —	119,850: —

6 B. Vägar.

1. Grusning och annat underhåll av vägar		45,000: —	
2. Stensättning å Köpingsvägen, väster om järnvägskorsningen vid Hammarby		45,000: —	
3. Gäldande av kostnaden för färdigställande av Hemdalsvägen öster om Folkets park		29,000: —	119,000: —

6 C. Planteringar.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:				
1. Anskaffning av redskap		500: —		
2. Underhåll av redskap		1,000: —		
3. Målning av soffor		500: —	2,000: —	
b) 1. Loner och arvoden:				
Stadsträdgårdsmästaren, 37: IV	6,447: —			
Trädgårdsmästaren, 26: IV	4,101: —			
Elever, förslagsvis	6,000: —			
Trädgårdskonsulenten, arvode för år 1932	1,050: —	17,598: —		
2. Pensioner:				
f. Trädgårdsarb. K. V. Andersson	936: —			
f. trädgårdsarb. J. Norström	996: —			
f. Trädgårdsarb. A. G. Hellberg	1,287: —	3,219: —	20,817: —	
		Transport	22,817: —	238,850: —

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

		Transport	22,817:—	238,850:—
c)	Skötsel och underhåll:			
	1. Vasaparken, inklusive parken vid Aseas kontor	7,000:—		
	2. Stadsparken	2,000:—		
	3. Kyrkogårdarna samt planteringarna kring Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund) 4,500:—			
	Planteringar utmed Hamngatan, Esplanader, Högre Allmänna Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Skarpskytte- och Stadshusplanteringarna m. m. 9,500:—	14,000:—		
	4. Rudbecksparken	900:—		
	5. Djäkneberget	5,000:—		
	6. Stallhagen, Mariaberget och Käringberget	2,000:—		
	7. Elba och östra holmen	2,500:—		
	8. Botaniska trädgården vid Högre allmänna läroverket	1,000:—		
	9. Slottsparken	1,000:—		
	10. Gräsfrö och lökväxter till alla planteringar	2,500:—		
	11. Körslor till alla planteringar	4,500:—		
	12. Växthus och drivbänkar, bränsle m. m.	4,000:—		
	14. Grus till alla planteringar	3,000:—		
	15. Tillsyn av fåglar i Svartån	600:—		
	16. Brandstods- och telefonavgifter	250:—		
	17. Olycksfallsförsäkringspremier, läkarevård, medicin och sjukvård	750:—		
	18. Årsavgift i hembygdsföreningen och Västmanlands läns trädgårdsförening	65:—		
	19. Oförutsedda utgifter	750:—		
	20. Ersättning till timavlönade arbetare under semester	900:—		
	21. Kostnad för parkvakt	1,400:—	54,115:—	
d)	Extra utgifter:			
	Anläggning av en gång runt Ragvaldsbacke	1,200:—		
	Anordnande av träsoffor å Djäkneberget	500:—	1,700:—	78,632:—
	6 D. Gatubelysning.			
a)	Gasbelysning		22,600:—	
b)	Elektrisk belysning	39,500:—		
	Avgår belysning vid hamnen	840:—	38,660:—	
c)	Anskaffning av gas- och elektriska lampor		5,625:—	66,885:—
			Transport	384,367:—

	Transport	384,367: —

6 E. Gaturenhållning.

1. Renhållning (vinterunderhåll och vattning m. m.) å gator och allmänna platser	25,000: —	
2. S. k. kapitelhjonen för sopning å allmänna platser: 13 kvinnor à 336:— kronor	4,368: —	29,368: —
	Kronor	413,735: —

7. Avloppsledningar.

Enligt Bil. Litt A (sid. 691)		34,000: —
	Kronor	34,000: —

8. Hamnen.

8 A och B. Den äldre Hamnen.

Enligt Bil. Litt. B (sid. 696)		149,300: —

8 C och D. Djuphamnen.

Enligt Bil. Litt. B (sid. 700)		126,788: 02
	Kronor	276,088: 02

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 702)		120,455: 54

10 B. Svingård.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 704)		35,000: —
	Kronor	155,455: 54

11. Vattenledningsverk.

Enligt Bil. Litt. A (sid. 690)		180,800: —
	Kronor	180,800: —

12. Gasverk.

Enligt Bil. Litt. A (sid. 692)		412,600: —
	Kronor	412,600: —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Bil. Litt. A (sid. 694)		549,100: —
	Kronor	549,100: —

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

a) Avlöningar:

En biljettförsäljerska	420:—		
En biträdande simlärarinna eller simlärare	420:—		
Arvode till kontrollanten	200:—	1,040:—	
b) övriga utgifter:			
1. Annonser och trycksaker	150:—		
2. Isväckning och diverse arbeten	3,500:—		
3. Utskylder	160:—		
4. Brandförsäkringspremier	100:—		
5. Oförutsedda utgifter	90:—	4,000:—	5,040:—

17 B. Varmbadhus.

Andel i obligationslån:

Ränta	7,689:81		
Amortering	5,868:33	13,558:14	

b) Löner och arvoden:

Badmästaren, 23:IV	3,657:—		
Avgår värdet av bostad, 2 rum och kök med bränsle, förslagsvis	880:—	2,777:—	
Maskinisten, 23:IV		3,657:—	
Eldaren, 20:IV	3,243:—		
Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle, förslagsvis	555:—	2,688:—	
Biljettförsäljerskan, 11:IV		2,211:—	
Badaren, 19:IV		3,105:—	
En baderska, lön	1,350:—		
Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle, förslagsvis	555:—	795:—	
3 baderskor, lön à 1,350:—		4,050:—	
1 vakt i simhall, lön		1,785:—	
1 vakt i folkbadet, lön		1,674:—	
2 tvätterskor, lön à 1,785:—		3,570:—	
Provisioner, förslagsvis		4,500:—	
Ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp		2,000:—	
Arvode till kontrollanten		600:—	
Transport		33,412:—	5,040:—

Transport	33,412:—		5,040:—
Understöd åt f. baderskan Lovisa Schön ...	300:—		
Understöd åt f. baderskan Henny Tärnlund	300:—		
Pension till f. maskinisten C. J. Söderlund	1,428:—	35,440:—	
c) Övriga utgifter:			
1. Bränsle	10,000:—		
2. Elektrisk belysning och kraftström	2,200:—		
3. Anskaffning och underhåll av inventarier	900:—		
4. Anskaffning och underhåll av linne ...	200:—		
5. Underhåll av fastigheten	6,000:—		
6. Underhåll av pannor och ledningar	4,000:—		
7. Tvätt, extra tvätthjälp	500:—		
8. Renhållning och städning	150:—		
9. Skriv- och trycksaker	600:—		
10. Telefon i badhuset ... 230:—			
Samtalsavgifter ... 20:—	250:—		
11. Läkarearvode och sjukvård	100:—		
12. Brandförsäkringspremier	250:—		
13. Olycksfallsförsäkringspremier	170:—		
14. Förbrukningsartiklar	4,500:—		
15. Utskylder	1,500:—		
16. Oförutsedda utgifter	240:—	31,560:—	67,000:—

17 D. Båttrafik.

a) Underhåll och reparationer		1,000:—	
b) Löner och arvoden:			
Befälhavare och maskinist	6,375:—		
Besättningsmän	1,500:—		
Polettförsäljare	600:—		
Extra betjäning sön- coh helgdagar	800:—	9,275:—	
c) Anskaffning och underhåll av inventarier		300:—	
d) Driftkostnader:			
Smörjoljor, fotogen och trassel m. m.	400:—		
Bränsle	2,000:—	2,400:—	
e) Övriga utgifter:			
1. Diverse		300:—	13,275:—
		Transport	85,315:—

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

			Transport	85,315: —
	17 F. Grustag.			
a)	Underhåll av väg till grustaget		1,000: —	
b)	Egentliga driftkostnader		30,000: —	
c)	Räntor:			
	Ränta å av Drätselkammaren förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader, varav 1/1 1931 återstår kronor 62,215: 35 à 5 %		3,110: 77	
d)	Kapitalavbetalningar:			
	Tredje årets amortering å av Drätselkammaren förskotterade anläggningskostnader, utöver inköpssumman för maskiner till grustaget, varav den 21/12 1931 återstår kronor 55,915: 35, förslagsvis ...	1,500: —		
	Femte årets amortering å inköpssumman kronor 10,500 à 10 % för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1931 återstår kronor 6,300: —	1,050: —	2,550: —	
e)	Övriga utgifter:			
	Avgäld för grustäkt 5 % å taxeringsvärdet kronor 10,000: —	500: —		
	Avskrivningar å fordringar	500: —	1,000: —	37,660: 77
			Kronor	122,975: 77

18. Brandväsen.

a)	Pensioner:			
	f. Brandchefen C. G. Sjökvist		2,000: —	
	f. Tornväktaren C. E. Eriksson (30/3 1922) ...	150: —		
	Dyrtidstillägg till Eriksson, förslagsvis, index 160	90: —	240: —	
	f. Brandmannen K. E. Pettersson		1,893: —	
	f. Brandchefen A. Danielssons änka (27/11 1930)		700: —	4,833: —
b)	Löner och arvoden:			
	Brandchefen, 41: II	6,888: —		
	vice Brandchefen, 36: I	5,280: —		
	2 brandmästare, 29: IV à 4,605: —	9,210: —		
	3 brandförmän, 26: IV à 4,101: —	12,303: —		
	15 brandmän (Ferngren, Lindberg, Rask, Junggren, Karlsson, E. Johansson,, Isaksson, E. E. E. Andersson, Reimitz, Ny-			
		Transport 33,681: —		4,833: —

	Transport	33,681: —		4,833: —
	strand, Lundberg, E. Hj. Andersson, Törning, Schenning, K. S. Johansson) 24: IV à 3,795: —	56,925: —		
	1 brandman (Hjort), 24: III	3,570: —		
	1 brandman (Thoor), 24: I	3,120: —		
	Arvode till verkstadsförman	250: —	97,546: —	
	Avgår samtliga befattningshavares bostadsförmåner, värderade till		13,502: 75	84,043: 25
d)	Kol, ved, lyse samt kraft till verkstäderna			2,300: —
f)	Diverse utgifter:			
	1. Olycksfallsförsäkring av personalen		580: —	
	2. Anslag för reserv vid sjukdomsfall		200: —	
	3. Trycksaker och skrivmaterial		300: —	
	4. Tvätt och renhållning		250: —	
	5. Underhåll av brandtelegrafen och ringledningar till reservkåren		600: —	
	6. Underhåll av brandredskapen		1,400: —	
	7. Underhåll av inventarierna i brandstationen och verkstäderna		450: —	
	8. Telefon och telefonsamtal		700: —	
	9. Försäkringsavgifter för material och inventarier		250: —	
	10. Läkarearvode och sjukvård		500: —	
	11. Bensin och smörjoljor till automobiler och motorsprutor		500: —	
	12. Löner till skorstensfejaremästare		50: —	
	13. Oförutsedda utgifter		300: —	
	14. Beklädnad à 180 kr. för man, förslagsvis		3,600: —	
	15. Anslag till semestervikarier		1,000: —	
	16. Anslag för gradbeteckningar, knappar, beklädnad åt vikarie, förstörda kläder m. m.		300: —	
	17. Anslag för teknisk utbildning av personal		300: —	
	18. Hyra att erläggas till staden för bostäder i staden tillhöriga gårdar		6,562: 50	17,842: 50
g)	Borgarbrandkåren:			
	1 chef		300: —	
	3 förmän à 200 kr.		600: —	
	1 1:ste maskinist		300: —	
	5 maskinister à 150 kr.		750: —	
	6 eldare à 100 kr.		600: —	
	24 man à 75 kr.		1,800: —	
	Övningar och eldsvådor		800: —	
	Telefon till chefen		70: —	
	Kol och underhåll av sprutor		100: —	5,320: —
			Transport	114,338: 75

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

		Transport	114,338:75
i)	Nyanskaffningar:		
	300 meter linneslang och 10 par kopplingar	900:—	
	4 st. rökskyddsmasker och 2 st. koloxidfilter med tillbehör	400:—	1,300:—
k)	Fastigheter:		
	8 % å 2/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen, 100,000:— ..... 8,000:—		
l)	Brandsynekostnader	100:—	
	Arvode till skorstensfejaremästarne för eldstadsbesiktning (Stadsfullmäktiges beslut den 27/1 1927)	400:—	500:—
m)	ersättning till vattenverket för skötsel av brandposterna		1,200:—
		Kronor	117,338:75

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplan.

a)	Rådhuset:		
	1. Underhåll av fastigheten ..... 1,000:—		
	2. Anskaffning och underhåll av inventarier ..... 500:—		
	3. Brandförsäkringspremier ..... 100:—		1,600:—
b)	Polis- och brandstation:		
	1. Underhåll av fastigheten ..... 2,000:—		
	2. Brandstodspremier och vattenavgift ..... 300:—		
	3. Skatter ..... 250:—		
	4. Gaturenhållning ..... 50:—		
	5. Sotning ..... 100:—		
	7. Arrende till kyrkokassan för del av klockaregårdens tomt ..... 300:—		
	8. Tillbyggnad vid brandstation enl. Stadsfullmäktiges beslut den 31/5 1928, att amorteras på 5 år (26,000:—) 4:de året 5,200:—		8,200:—
c)	Stadshotellet:		
	Räntor och amorteringar:		
	Andel i obligationslån:		
	1 års ränta 14,158:87		
	1 års amort. 24,386:67 38,545:54		
	Transport 38,545:54		9,800:—

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

	Transport	38,545:54	9,800:—
2.	Underhåll av fastigheten och inventarier	5,000:—	
	Extra underhållskostnader ...	15,000:—	20,000:—
3.	Kostnad för uppvärmning (häri ingår avlöning och bostad för eldaren)		15,000:—
4.	Skatter		5,000:—
5.	Brandstodspremier		400:—
6.	Renhållning		900:—
7.	Sotning		300:—
8.	Vattenavgift		1,100:— 42,700:—
d)	Sundinska huset:		
1.	Underhåll av fastigheten		1,400:—
2.	Skatter		400:—
3.	Brandstodspremier		75:—
4.	Renhållning		350:—
5.	Sotning		40:—
6.	Vattenavgift		300:—
7.	Hyra (avgift till Sundinska fonden för fastighetens övertagande av staden (30/9 1920)		8,000:— 10,565:—
e)	Tullhuset:		
1.	Underhåll av fastigheten och inventarier		250:—
2.	Vattenavgift och sotning		65:—
3.	Brandstodsavgifter		15:— 330:—
f)	Paviljongen i Stadsparken:		
1.	Underhåll av fastigheten		1,000:—
2.	Skatter		280:—
3.	Brandförsäkringspremier		180:—
4.	Sotning		40:— 1,500:—
g)	Gårds- och tomtfastigheter:		
1.	Underhåll av fastigheter		18,000:—
2.	Skatter		12,000:—
3.	Brandförsäkringspremier		3,000:—
4.	Renhållning		8,000:—
5.	Sotning		2,000:—
6.	Vattenavgifter m. m.		5,000:—
7.	Amortering å kostnaden kr. 33,000:— för		
	Transport		48,000:— 64,895:—

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

	Transport	48,000: —	64,895: —
	omändring av stadens gårdar (5:te året 31/3 1927)	6,600: —	
8.	Lön till vice värd, 36: IV	6,180: —	60,780: —
h)	Hamnmagasinen:		
1.	Underhåll av fastigheter	600: —	
2.	Skatter	1,700: —	
3.	Brandförsäkringspremier	100: —	2,400: —
i)	Hamnplanen och materialgården:		
1.	Underhåll av förrådsbyggnader och grusning av magasinsgator m. m.	2,000: —	
2.	Justering av spår m. m.	2,500: —	4,500: —
j)	Hamnpaviljongen:		
1.	Underhåll av fastigheten	300: —	
2.	Skatter	120: —	
3.	Brandförsäkringspremier	95: —	
4.	Vatten och sotning	25: —	540: —
k)	Kabinettet:		
1.	Underhåll av fastigheten	50: —	
2.	Löner och arvoden	1,500: —	
4.	Brandförsäkringspremier	30: —	
5.	Vattenavgift	150: —	
6.	Bränsle, lyse och diverse	400: —	2,130: —
m)	Omnibustrafikstationen:		
1.	Amortering	2,700: —	
2.	Brandförsäkringspremier m. m.	400: —	3,100: — 138,345: —

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 701..) ..... 116,162: —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a)	Egendomarna Carlsberg och Stensborg:		
1.	Underhåll av fastigheterna	2,500: —	
2.	Skatter	1,400: —	3,900: —
b)	Hästholmarna:		
1.	Underhåll av fastigheter och bryggor ...	2,000: —	
3.	Skatter	600: —	
	Transport	2,600: —	3,900: — 254,507: —

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

Transport		2,600: —	3,900: —	254,507: —
4. Brandförsäkringspremier		350: —		
5. Diverse utgifter		100: —		
6. Ordningsman, arvode förslagsvis		1,100: —		
7. Amortering å kostnaderna på tillbyggnad av Elba-restauranten enl. Stadsfullmäktiges beslut den 26/2 1931		2,000: —	6,150: —	
c) Diverse jordägor:				
1. Skatter		6,000: —		
2. Arrenden och avgälder:				
Gästgivarevreten i gamla och nya Stohagsjorden efter medelmarkegång	45: —			
S. k. Falkenbergska tomten ...	200: —	245: —		
3. Upplåten mark till staden av lasarettets område efter medelmarkegång enligt Kungl. brevet den 28/11 1873	45: —			
Upplåten mark av straffängelsets område efter medelmarkegång enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	25: —			
Avsöndrad mark från straffängelsets område enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	100: —			
Vasaparken, utgörande lösen för 53,4 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång à 11,07	591: 14			
Upplåtande till staden enligt Kungl. brevet den 29/9 1900 av:				
1:o) Stadskomministerns förut anslagna lönejordar i Kopparbergsvreten, Ängsgärdet och Herrgärdet, utgörande lösen för 20,91 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång à 11,07	231: 47			
2:o) Domkyrkosysslomannens förut anslagna lönejord				
Transport	992: 61	6,245: —	10,050: —	254,507: —

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

Transport	992:61	6,245:—	10,050:—	254,507:—
å Trådarön, utgörande lösen för 97,2 lit. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à 11,07...	10:76	1,003:37		
4. Mark av Lustigkulls- och Skenvretarna (Koloniträdgårdar)		179:74		
5. Arrende för Biskopsängarna (Koloniträdgårdar)		450:—		
6. Arrende för domkyrkosysslomannens lönejord i Norra kv. 119		20:—		
7. Arrende för tomten n:r 68 i Norra kv. (till domprosten)		40:—	7,938:11	
d) Övriga utgifter:				
1. Omkostnader för kreaturstorg och tivoliplats		1,000:—		
2. Avstjälpningsplatserna: Underhåll och tillsyn		5,000:—	6,000:—	23,988:11

20 D. Skogar.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 706)				4,995:80
			Kronor	283,490:91

21. Magistrat och Rådhusrätt.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier				1,000:—
b) Löner och arvoden:				
Borgmästaren, 48:I		9,000:—		
Civilrådmannen, 48:IV		10,368:—		
Brottmålsrådmannen, 48:IV		10,368:—		
3:dje Rådmannen, 46:IV		9,480:—		
Assessorn, 45:IV		9,036:—		
Stadsvaktmästaren, 25:IV		3,933:—	52,185:—	
Anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och assessorn, högst			2,200:—	
Reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1932, förslagsvis			2,000:—	56,385:—
c) Renhållning				1,500:—
d) Belysning				400:—
e) Uppvärmning				1,000:—
f) Övriga utgifter:				
1. Tryck- och annonskostnader			2,000:—	
		Transport	2,000:—	60,285:—

		Transport	2,000:—	60,285:—
2.	Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,500:—	
3.	Olycksfallsförsäkringspremier		20:—	
4.	Läkarearvode för stadsvaktmästaren		100:—	
5.	Telefonavgifter för ledningar till:			
	Borgmästarens ämbetsrum och bostad...	230:—		
	Civilrådmannen	110:—		
	Brottmålsrådmannen	70:—		
	Assessorn	180:—		
	3:dje Rådmannen	110:—		
	Rådhusets tambur	290:—		
	Stadsvaktmästaren	70:—		
	Samtalsavgifter	125:—	1,185:—	4,805:—
g)	Oförutsedda utgifter			200:—
			Kronor	65,290:—

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier			300:—
b)	1. Löner och arvoden:			
	Kronokassören, arvode för vakansvikarie		3,120:—	
	Stadsfogden, arvode för vakansvikarie		3,000:—	
	1:sta skrivbiträdet, 20:IV		3,243:—	
	2:dra skrivbiträdet, 17:II		2,310:—	
	5 st. exekutionsbiträden (Richtnér, Carlsson, Steen, Larsson, Sundkvist) 23:IV à 3,657:—		18,285:—	
	Bidrag till registrering av mantalslängden	150:—		
	Arvode till ett biträde å kronouppbördskontoret för debitering och uppbörd av grundavgifter till pensionsförsäkringsfonden	1,800:—		
	Bidrag till extra biträden för samma ändamål	300:—	2,250:—	
b)	4. Arvode åt vikarie under semester åt kronouppbördskassören, reservationsvis		210:—	
	5. Ersättning för tjänstelokal åt stadsfogden		750:—	
	6. Arvode åt vikarie under semester åt stadsfogden		210:—	
	7. Arvode till mantalsskrivningsombud		700:—	
	8. Understöd åt f. fjärdingsmannen Törn för år 1932...		300:—	
	9. Pension åt f. stadsfogden E. Kumlin	6,207:—		
	. Pension åt Kronouppbördskassör Ax. Eklundhs änka	1,755:—	7,962:—	42,340:—
c)	Kronouppbördskontoret:			
	1. Hyra för tjänselokal i rådhusets annex		750:—	
		Transport	750:—	42,640:—

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

		Transport	750:—	42,640:—
	2. Renhållning		650:—	
	3. Belysning		40:—	
	4. Uppvärmning		150:—	1,590:—
d)	Exekutionsbiträdenas tjänsterum:			
	1. Hyra		1,200:—	
	2. Renhållning		550:—	
	3. Belysning		100:—	
	4. Uppvärmning		200:—	2,050:—
e)	övriga utgifter:			
	1. Tryck- och annonskostnader		1,300:—	
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		*) 1,300:—	
	3. Olycksfallsförsäkringspremie		25:—	
	4. Läkararvode för exekutionsbiträden och skrivbiträden		50:—	
	5. Anslag till exekutionsbiträdena för hållande av velocipeder		150:—	
	6. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Stadsfogden	180:—		
	Kronokassören	230:—		
	Exekutionsbiträdena	280:—		
	Samtalsavgifter	25:—	715:—	
	7. Premier för kollektivförsäkring för uppbördsmedel ang. 5 exekutionsbetjänter		300:—	3,840:—
f)	Oförutsedda utgifter			100:—
			Kronor	50,220:—

23. Polisväsen och fångvård.

(8 % av 1/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen å kr. 50,000:— = 4,000:—)

a)	1. Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar		1,800:—	
	2. Inköp av:			
	Två velocipeder	300:—		
	1 st. skrivmaskin	400:—	700:—	
	3. Extra anslag för år 1932:			
	Renovering och nyanskaffning av möbler		600:—	3,100:—
			Transport	3,100:—

*) Extra anslag till inköp av en skrivmaskin kr. 500:—.

		Transport	3,100: —
b) Löner och arvoden:			
Stadsfiskalen, 37: IV		6,447: —	
Poliskommissarien, 38: IV		6,714: —	
Kriminalöverkonstapeln, 31: IV		5,001: —	
4 överkonstaplar (Andersson, Winroth, Karlsson, Kling) 29: IV à 4,605:—		18,420: —	
2 biträdande överkonstaplar (Haake, Carlsson) 26: IV à 4,101: —		8,202: —	
6 kriminalkonstaplar (Veimer, Forslund, Söder, Sporre, Svensson, Ström), 26: IV à 4,101: —		24,606: —	
28 poliskonstaplar (1 Rosenberg, 3 Eriksson, 5 Fäldt, 6 Johnsson, 8 Johansson, 9 Wass, 14 Persson, 16 Carlsson, 19 Morlin, 21 Carlsson, 23 Qviberg, 26 Andersson, 28 Svalberg, 29 Bertilsson, 11 Gustavsson, 12 Brohmé, 25 Hising, 31 Dahlin, 15 Feltendahl, 20 Björkman, 22 Marthon, 32 Mårtensson, 35 Pettersson, 36 Ullberg, 37 Eriksson, 13 Deander, 33 Gustavsson, 34 Johansson), 25: IV à 3,933: —		110,124: —	
2 poliskonstaplar (30 Lundkvist, 18 Lundgren), 25: III à 3,702:—		7,404: —	
3 poliskonstaplar (17 Rosdahl, 27 Imberg, 4 Persson), 25: II à 3,471:—		10,413: —	
2 extra poliskonstaplar (2 Carlsson, 7 Rydén, Stadsfullmäktiges beslut 27/6 1921) 25: I à 3,240:—		6,480: —	
1 extra poliskonstapel		3,000: —	
Extra anslag för 1932: bidrag till en polismans utbildning vid högre polisskolan:			
vikariatsersättning	800: —		
stipendium	200: —	1,000: —	
Beklädnad till 4 överkonstaplar, 2 biträdande överkonstaplar, 33 ordinarie och 3 extra konstaplar, 42 man à 225:— kr.		9,450: —	
Slitningsersättning åt 1 kriminalöverkonstapel och 6 kriminalkonstaplar à 225:— kr.		1,575: —	218,836: —
c) Pensioner:			
f. Poliskonstapel E. F. Kindblom		500: —	
överkonstapel Vretlöfs änka och 1 minderårigt barn (26/6 1919) pensionsersättning		600: —	
f. Poliskonstapel Asplunds änka		500: —	
Dyrtidstillägg till ovanstående		850: —	
f. Inspektionskonstapel K. A. Eriksson		2,667: —	
f. Poliskonstapeln E. Kraft		2,385: —	7,502: —
		Transport	229,438: —

N:o 96. *Budget för 1932. Utgifter.*

			Transport	229,438:—
d)	Renhållning:			
	Städning av tjänstelokalerna à kr. 102:— pr månad, jämte tvättmedel			1,300:—
e)	Belysning			600:—
f)	Uppvärmning:			
	Bränsle inklusive ersättning till brandkåren för eldning av ugnarna			1,500:—
g)	Övriga utgifter:			
	1. Premie för olycksfallsförsäkring		700:—	
	2. Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,500:—	
	3. Läkararvoden för poliskåren		700:—	
	4. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Polisstationen	220:—		
	Poliskommissariens tjänsterum	110:—		
	Poliskommissariens bostad	70:—		
	Kriminalpolisstationen, 2 ledningar	400:—		
	Stadsfiskalens tjänsterum	110:—		
	Stadsfiskalens bostad	70:—		
	Kriminalöverkonstapelns bostad	70:—		
	Kriminalkonstapel Forslunds bostad	70:—		
	2 länskriminalkonstaplars bostäder à 70:— kr.	140:—		
	Flyttbar apparat i Polischefens bostad	15:—		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	325:—	1,600:—	
	6. Oförutsedda utgifter		1,000:—	
	7. Fångars vård och förplägnad å straffängelset		400:—	
	8. Hyra till Fattigvårdsstyrelsen för bårhus vid Carlslund (Stadsfullmäktiges beslut den 26/6 1930)		300:—	6,200:—
			Kronor	239,038:—

26. Allmän pensionsförsäkring.

a)	Pensionsnämnden för Västerås stad:			
	1. Dagtraktamenten för nämndens vice ordförande och ledamöter, 4 kr. pr dag, förslagsvis		350:—	
	2. Arvode åt ordföranden		600:—	
	2. Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp		2,400:—	
	3. För läkarebetyg och läkareundersökningar, förslagsvis		300:—	
	4. Annonser och kungörelser		100:—	
	5. Papper, blanketter och diverse utgifter, förslagsvis		250:—	4,000:—
			Transport	4,000:—

	Transport		4,000:—
b)	Pensionsnämnden för S:t Ilian: Arvode åt ledamöterna, 4:— kr. pr sammanträde		50:—
c)	Pensionsnämnden för Lundby: Arvode åt ledamöterna, 4 kr. pr sammanträde		50:—
d)	Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter, som icke kunnat indrivas	7,000:—	
	Extra avskrivning av äldre restantier	6,000:—	13,000:—
e)	Bidrag till pensionstillägg och understöd		28,000:—
	Kronor		45,100:—

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 A. Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier			2,000:—
b)	1. Löner och arvoden:			
	Drätseldirektören, 60:IV		16,128:—	
	Byggnadschefen, 55:IV		13,476:—	
	Stadsombudsmannen, 49:IV		10,812:—	
	Drätselnotarien, 41:IV		7,584:—	
	Stadskamreraren, 47:IV		9,924:—	
	Stadsbokhållaren, 29:III		4,350:—	
	Stadskassörskan, 26:IV		4,101:—	
	1 kvinnligt kontorsbiträde av I klass å drätseldirektörskontoret, 20:IV	3,243:—		
	Personligt lönetillägg	500:—	3,743:—	
	1 kvinnligt kontorsbiträde av I klass å stadskamrerarekontoret, 20:II		2,841:—	
	1 manligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret, 19:IV		3,105:—	
	Byggmästaren, 39:IV		6,981:—	
	1 manligt biträde å byggnadskontoret, arvode		2,520:—	
	4 arbetsförmän (Pettersson, Råberg, Westholm, Johansson) 27:IV à 4,269:—		17,076:—	
	1 förrådsförman (Bergqvist) 25:I		3,240:—	
	Rådhusvaktmästaren, 25:IV		3,933:—	
	2 körkarlar (Persson, Andersson), 22:IV à 3,519:—		7,038:—	
	1 körkarl (Gustavsson), 22:I		2,880:—	
	Extra skrivbiträden å ombudsmannaexpeditionen och stadskamrerarekontoret, förslagsvis		5,000:—	
	Transport		124,732:—	2,000:—

N:o 96. *Budget för 1932. Utgifter.*

		Transport	124,732:—	2,000:—
		Biträde åt rådhusvaktmästaren, arvode	1,200:—	
		Anslag till stadsrevisionen	2,300:—	
		Läkarearvode för rådhusvaktmästaren, förmän, körkarlar och skrivbiträden	100:—	128,332:—
b)	3.	Pensioner och understöd:		
		f. Stadsinspektor P. V. Johansson	3,696:—	
		f. Förrådsförman Barklund	2,556:—	
		f. Körkarlen A. Eriksson	993:—	
		f. Arbetaren V. Ehrnström	1,302:—	
		f. Grovarbetaren H. Hansson	1,347:—	
		f. Grovarbetaren K. A. Johansson	1,329:—	
		f. Träarbetaren J. E. Pettersson	1,041:—	
		f. Skrivbiträdet Amelie Presto-Ström	400:—	
		Änkefru Södergren 376:—		
		Dyrtidstillägg till Änkefru Södergren, förslagsvis 188:—	564:—	13,228:—
d)		Renhållning: Rådhuset och annexet		2,500:—
e)		Belysning: Rådhuset och annexet		450:—
f)		Uppvärmning: Rådhuset och annexet		1,500:—
g)		Övriga utgifter:		
	1.	Tryck- och annonskostnader	8,000:—	
	2.	Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	2,500:—	
	3.	Olycksfallsförsäkringspremie	60:—	
	4.	Premie för inbrotts- och garantiförsäkring	203:75	
	5.	Telefonavgifter för ledningar till:		
		Stadsfullmäktiges ordf. 70:—		
		Drätselkammarens ordf. 70:—		
		Drätseldirektörens exp. och bostad 180:—		
		Stadsombudsmannens exp. och bostad 180:—		
		Drätselnotariens exp. och bostad 250:—		
		Byggnadschefens exp. och bostad 180:—		
		Stadskamrerarekontoret 230:—		
		Stadskamrerarens bostad 70:—		
		Byggnadskontoret 110:—		
		Byggmäst. Alb. Anderssons bostad 70:—		
		Arbetsförman Råberg 70:—		
		Arbetsförman Westholm 70:—		
		Transport 1,550:—	10,763:75	148,010:—

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

Transport	1,550:—	10,763:75	148,010:—	
Arbetsförman Johansson	70:—			
Arbetsförman Pettersson	70:—			
Rådhusvaktmästaren	70:—			
Förrådet	180:—			
Samtalsavgifter	250:—	2,190:—		
6. Hyra för tjänstelokaler i Rådhusets annex		1,200:—		
7. Diverse och oförutsedda utgifter		1,000:—	15,153:75	
h) Stallet:				
1. Utfodring och skötsel av 4 hästar		3,200:—		
2. Hästskoning och hästförsäkring m. m.		300:—		
3. Underhåll av körredskap		500:—	4,000:—	167,163:75

27 B. Byggnadsnämnd.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier			200:—	
b) Löner och arvoden:				
Stadsarkitekten, arvode	5,000:—			
Stadsarkitekten, reseersättning	750:—	5,750:—		
Biträdande stadsingenjören, 37:IV	6,447:—			
Personligt lönetillägg	1,300:—	7,747:—	13,497:—	
Ingenjörsbiträden å stadsingenjörs- och byggnadschefkontoren			10,500:—	
c) Pension:				
f. Stadsingenjör F. Gewalt		3,000:—		
Dyrtidstillägg efter index 160		1,344:—	4,344:—	
d) Övriga utgifter:				
1. Kostnader för besiktningar		200:—		
2. Hantlangning med material		1,400:—		
3. Telefon och postavgifter		100:—		
4. Annonskostnader		150:—		
5. Rit- och skrivmaterial		500:—		
6. Lösen för resolutioner hos myndigheter samt andra diverse utgifter		50:—	2,400:—	30,941:—

27 C. Automobiler.

a) Underhåll och reparationer			4,000:—	
b) Löner och arvoden:				
2. Bilförare förslagsvis			6,300:—	
		Transport	10,300:—	198,104:75

N:o 96. *Budget för 1932. Utgifter.*

	Transport	10,300: —	198,104: 75
c)	Driftkostnader:		
	Bensin, smörjoljor m. m.	5,000: —	
d)	Diverse utgifter:		
	Diverse, såsom skatter m. m.	2,000: —	
e)	Amortering å inköpta lastbilar enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/6 1928 och 27/8 1931	7,700: —	25,000: —
		Kronor	223,104: 75

28. Anslag och bidrag till diverse ändamål.

a)	Sociala ändamål:			
	1. Arbetsstugan (29/12 1910)	4,000: —		
	med avdrag av anslag från Sundinska fonden	2,500: —	1,500: —	
	2. Barnkrubban (28/12 1918)		3,500: —	
	3. Barnhemmet (28/12 1918)		1,000: —	
	4. Natthärbärget		300: —	
	5. Anslag till Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1927 och 29/12 1920)		3,200: —	
	6. Anslag till Västerås sjukkassors fortsättningskassa (23/12 1909), förslagsvis		3,800: —	
	7. Anslag till Västerås sjukkassor och fortsättningskassa (23/12 1918), förslagsvis		20,000: —	
	8. Anslag till barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och och 28/12 1918)		600: —	
	9. Anslag till barnhemmet "Sparvboet", hyra för butiken 23/2 och 21/12 1917)		800: —	
	10. Anslag till Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916 och 28/12 1918)		800: —	
	11. Anslag till friluftS- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas (30/12 1919)		2,000: —	
	15. Anslag till Arosgårdens verksamhet (28/10 1920)		3,000: —	
	16. Anslag till Nykterhetsnämnden		1,350: —	
	17. Anslag till Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet (28/12 1920)		2,000: —	
	18. Anslag till skollovskolonier		11,000: —	
	19. Anslag till Västerås gymnastikförening		1,000: —	
	21. Västmanlands läns fornminnesförening		3,000: —	
	22. Västmanlands Konstförening (30/4 1931) till 1/10 1941		2,500: —	61,350: —
b)	Taxeringsnämnderna:			
	1. Traktamentsersättning à 1: 40 pr sammanträdestimma, högst 7:— kr. pr dag		2,000: —	
	2. Biträde åt ordförandena		700: —	
	Transport		2,700: —	61,350: —

N:o 96.
Budget för 1932.
Utgifter.

	Transport	2,700: —	61,350: —
3.	Lyse och städning i byrålokal	60: —	
4.	Annonsering	60: —	
5.	Skrivmaterial och diverse	100: —	2,920: —
c)	Diverse utgifter:		
1.	Premie för olycksfallsförsäkring av stadens arbetare	4,000: —	
2.	Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare (19/12 1912)	4,000: —	
3.	Årsavgift till Svenska stadsförbundet à 6:— kr. för varje 100-tal innevånare (26/3 1908)	1,818: —	
5.	Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift, 60 ex. à 12 kr. (26/10 1911)	720: —	
6.	Representationsanslag (19/12 1912)	1,000: —	
7.	Omkostnader för resor och mindre utredningar (21/12 1917)	1,500: —	
9.	Anslag till utsättning av smörbord	300: —	
13.	Anslag till arbetslöshetsverksamhet	6,000: —	
21.	Avskrivning å makadam och skol	25,000: —	
22.	Reservarbeten för arbetslösa (29/10 1931)	50,000: —	
23.	Ytterligare dylika arbeten, reservationsvis	50,000: —	
24.	Till gäldande av kostnaden för uppförande av pensionärshem (22/12 1930), första året	36,000: —	180,338: —
		Kronor	244,608: —

29. Övriga oförutsedda utgifter

Årets förslagsanslag		127,320: —
	Kronor	127,320: —

N:o 96.
Budget för 1932.
Inkomster.

Inkomster.

Behållning från sist avslutade räkenskapsår		42,778:30
	Kronor	42,778:30

1 A. Räntor och aktier.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

		Resterande lånebelopp:	Ränta:	
Räntor å:				
a) Obligationslån:				
1. Vatten- och Gasverksstyrelsen:				
1892 års lån à 4 %		185:—	3:70	
1896 „ „ „ 3,6 %		23,600:—	767:70	
1902 „ „ „ 4 %		30,820:—	1,232:80	
1907 „ „ „ 4,5 %		421,240:—	18,955:80	
1910 „ „ „ 4,5 %		763,360:—	33,769:80	
1922 „ „ „ 5 %		409,959:—	20,351:38	
1924 „ „ ” 5 %		162,430:—	8,121:50	
1929 „ „ „ 5 %		566,605:05	28,330:25	111,532:93
2. Folkskolestyrelsen:				
1892 års lån à 4 %		4,750:—	95:—	
1902 „ „ à 4 %		95,245:—	3,809:80	
1907 „ „ à 4,5 %		23,800:—	1,071:—	
1910 „ „ à 4,5 %		228,360:—	10,098:45	
1922 „ „ ” 5 %		59,085:—	2,933:13	
1924 „ „ à 5 %		17,560:—	878:—	
1929 „ „ ” 5 %		133,000:—	6,650:—	25,535:38
3. Fattigvårdsstyrelsen:				
1892 års lån à 4 %		950:—	19:—	
1902 „ „ ” 4 %		11,208:60	448:34	
1922 „ „ ” 5 %		350,874:—	17,418:25	
1924 „ „ ” 5 %		54,962:80	2,748:14	
1929 „ „ ” 5 %		221,585:89	11,079:29	31,713:02
4. Kyrkorådet:				
1896 års lån à 3,6 %		3,120:—	101:88	
1910 „ „ „ 4,5 %		38,000:—	1,710:—	
Lån av stadskassan à 5 %		38,658:07	1,932:90	3,744:78
	Transport			172,526:11

N:o 96.
Budget för 1932.
Inkomster.

		Transport	172,526: 11
5. Hamnen:			
För nya hamnbyggnaden à 4 ½ %	97,325: —	4,379: 63	
För svängkran n:r 6, f. d. n:r 1, à 5 % ...	6,050: —	302: 50	
För malmlossningskran n:r 2 à 5 %	14,375: —	718: 75	
För östra hamnbyggnadens vidare fortsättning à 5 %	133,000: —	6,650: —	12,050: 88
6. Djuphamnen:			
1924 års lån à 5 %	328,575: 75	16,428: 79	
1926 „ „ à 5 %	598,932: 95	29,946: 65	
Lån av stadskassan à 5 %	827,000: —	41,350: —	87,725: 44
b) Andra amorteringslån:			
1. Upptaget från pensionsförsäkringsfonden och stadens bostadslånefond:			
Räntor å av staden utlämnade lån ...	—: —	43,979: 08	
2. Fattigvårdsstyrelsen:			
1928 års lån à 5 %	280,444: 65	14,022: 23	
3. Hamnen:			
1928 års lån à 5 %	165,914: 69	8,448: 61	
1931 „ „ „ 4,5 %	90,911: —	4,091: —	
4. Vatten- och Gasverkssytrelsen:			
1926 års lån à 5 %	77,839: 02	3,891: 95	
1928 „ „ „ 5 %	516,560: 97	25,328: 28	
1931 „ „ ” 4,5 %	346,608: —	15,597: 36	
5. Folkskolestyrelsen:			
1931 års lån à 4,5 %	19,040: —	856: 80	116,215: 31
c) Andra lån och skulder:			
2. Ränta å beräknad brist i hamnkassan à 5 %	115,835: 55	5,791: 78	
4. Ränta å kr. 1,000:—, lån ur Lundby sockens magasinsfond à 4,5 %	1,000: —	45: —	
5. Ränta å till fattigvården förskotterade medel för restaurering av huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet Karslund, enligt amorteringsplan	74,937: 63	3,746: 88	
6. Ränta å till Malma grustag förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader à 5 %	63,978: 19	3,198: 91	
7. Ränta å lån för tillbyggnaden vid Hammarby skola à 4,5 %	110,000: —	4,950: —	
8. Ränta å tillfälliga lån		20,000: —	37,732: 57
d) Aktier:			
1. Utdelning å aktier i Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg kr. 99,700: — à 5 %		4,985: —	
		Transport 4,985: —	426,250: 31

N:o 96.
Budget för 1932.
Inkomster.

	Transport	4,985: —	426,250: 31
3. Utdelning å A.-B. Arbetarebostäders aktier, kronor 300,000:— à 4,75 %		—: —	
4. Utdelning å på staden överförda aktier i S. W. B:s Nya Järnvägs A.-B., motsvarande ränta till A.-B. Västeråsbanans Intressenter kr. 83,780:—		—: —	4,985: —
	Kronor		431,235: 31

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

a) Obligationslån:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
1. Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
Upptaget år 1892 à 4 %	185: —	185: —	
„ „ 1896 „ 3,6 %	23,600: —	4,550: —	
„ „ 1902 „ 4 %	30,820: —	2,560: —	
„ „ 1907 „ 4,5 %	421,240: —	18,560: —	
„ „ 1910 „ 4,5 %	763,360: —	25,840: —	
„ „ 1922 „ 5 %	409,959: —	5,863: —	
„ „ 1924 „ 5 %	162,430: —	3,885: —	
„ „ 1929 „ 5 %	566,605: 05	9,498: 05	70,941: 05
2. Folkskolestyrelsen:			
Upptaget år 1892 à 4 %	4,750: —	4,750: —	
„ „ 1902 „ 4 %	95,245: —	7,095: —	
„ „ 1907 „ 4,5 %	23,800: —	1,150: —	
„ „ 1910 „ 4,5 %	228,360: —	7,900: —	
„ „ 1922 „ 5 %	59,085: —	845: —	
„ „ 1924 „ 5 %	17,560: —	420: —	
„ „ 1929 „ 5 %	133,000: —	2,230: —	24,390: - -
3. Fattigvårdsstyrelsen:			
Upptaget år 1892 à 4 %	950: —	950: —	
„ „ 1902 ” 4 %	11,208: 60	834: 90	
„ „ 1922 „ 5 %	350,874: —	5,018: —	
„ „ 1924 „ 5 %	54,962: 80	1,314: 60	
„ „ 1929 „ 5 %	221,585: 89	3,714: 89	11,832: 39
4. Kyrkorådet:			
Upptaget år 1896 à 3,6 %	3,120: —	580: —	
„ „ 1910 „ 4,5 %	38,000: —	2,000: —	
Lån från stadskassan à 5 %	38,658: 07	707: 06	3,287: 06
5. Hamnen:			
För nya hamnbyggnaden:			
1907 års lån à 4,5 %	97,325: —	5,725: —	
Transport	97,325: —	5,725: —	110,450: 50

Transport	97,325: —	5,725: —	110,450: 50
1929 års lån à 5 %	133,000: —	2,230: —	
För svängkran n:o 6, f. d. n:o 1, kapitalåterstod	6,050: —	275: —	
För malmlossningskran n:o 2	14,375: —	625: —	8,855: —
6. Djuphamnen:			
1924 års lån à 5 %	328,575: 75	5,606: 21	
1926 „ „ „ 5 %	598,932: 95	10,254: 35	15,860: 56
b) Andra amorteringslån:			
1. Kapitalavbetalningar å lån från Pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:			
Årets amortering	:—: —	18,659: 11	
2. Fattigvårdsstyrelsen:			
1928 års lån à 5 %	280,444: 65	10,852: 97	
3. Hamnen:			
1928 års lån à 5 %	165,914: 69	6,420: 75	
1931 „ „ „ 4,5 %	90,911: —	2,898: 26	
4. Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
1926 års lån à 5 %	77,839: 02	1,630: 91	
1928 „ „ „ 5 %	516,560: 97	19,990: 49	
1931 „ „ „ 4,5 %	346,608: —	11,049: 94	
5. Folkskolestyrelsen:			
1931 års lån à 4,5 %	19,040: —	607: —	72,109: 43
		Kronor	207,275: 49

2. Fattigvård.

A. Yttre fattigvården:

a) Ersättning av landstinget enligt 40—42 §§ i lagen om fattigvården för:			
1) Hospitalsvård	16,000: —		
2) Lasarettsvård	5,000: —		
3) Sanatorievård	4,000: —		
4) Andra sjukvårdskostnader	4,000: —		
5) Vårdkostnader till andra kommuner	5,000: —	34,000: —	
b) Inkomst av statsbidrag		6,000: —	
c) Återbetalning av enskilda för utgiven fattigvård		6,500: —	
	Transport	46,500: —	

N:o 96. *Budget för 1932. Inkomster.*

		Transport	46,500: —	
d)	Inkomst av pensioner		8,000: —	
e)	Diverse inkomster:			
	1) Diverse inkomster	2,000: —		
	2) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av kostnad för hyra, städning, bränsle och telefon m. m.	1,580: —		
	3) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av lönerna för kassörskan och biträden jämte diverse andra utgifter	1,979: —	5,559: —	60,059: —

B. Ålderdomshemmet:

f)	Vårdavgifter:			
	1) Ersättning av främmande kommuner	18,000: —		
	2) Ersättning av enskilda	22,500: —		
	3) Ersättning av landstinget enligt 41 § fattigvårdslagen	2,500: —		
	4) Ersättning av landstinget för t. b. c.-avd.	3,800: —		
	5) Ersättning av staten för t. b. c.-avd.	6,500: —		
	6) Ersättning av statsmedel för vissa personer	2,500: —		
	7) Inkomst av pensioner	23,000: —	78,800: —	
g)	Diverse inkomster:			
	1) Inkomst av arbeten 2,500: —			
	Värdet av åt hemmet utförda arbeten 15,400: —	17,900: —		
	2) Värdet av produkter från trädgården för hushållet	4,200: —		
	3) Inkomst av trädgårdsprodukter	200: —		
	4) Inkomst av försålda bohag	1,000: —		
	5) Inkomst av hönsgården 1,200: —			
	Produkter till hushållet 1,000: —	2,200: —		
	6) Inkomst av tvättinrättningen 13,000: —			
	Värdet av åt hemmet utförd tvätt 4,500: —	17,500: —		
	7) Anslag av staten för biblioteket	75: —		
	8) Hyra från polisväsendet för bårhus	300: —	43,375: —	122,175: —
			Kronor	182,234: —

3. Barnavård.

a)	Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader för skyddsuppfostran enligt § 63 i Barnavårdslagen		7,100: —
		Transport	7,100: —

	Transport		7,100: —
b)	Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader å lasarett och sanatorier		3,000: —
c)	Ersättning av enskilda för utgivna uppfostringsbidrag		9,200: —
d)	Statsbidrag enligt § 67 Barnavårdslagen		2,000: —
	Kronor		21,300: —

4. Folkskola.

4 A. Den egentliga folkskolan.

a) Statsbidrag:

1. Till folkskolan:

För 23 ord. lärare à kr. 2,810:—		64,630: —	
För 8 ord. lärare à kr. 2,510:—		20,080: —	
För 4 ord. lärare à kr. 2,210:—		8,840: —	
För 1 e. o. lärare		1,550: —	
För 16 ord. lärarinnor à kr. 2,310:—		36,960: —	
För 6 ord. lärarinnor à kr. 2,110:—		12,660: —	
För 5 ord. lärarinnor à kr. 1,910:—		9,550: —	
För 4 ord. lärarinnor à kr. 1,710:—		6,840: —	
För 6 e. o. lärarinnor à kr. 1,350:—		8,100: —	169,210: —

2. Till småskolan:

För 32 ord. lärarinnor à kr. 1,530:—		48,960: —	
För 5 ord. lärarinnor à kr. 1,380:—		6,900: —	
För 1 ord. lärarinna		1,230: —	
För 1 ord. lärarinna		1,080: —	58,170: —

3. Slöjdundervisningen:

För gossar:			
52 grupper à kr. 146:88		7,637:76	
För flickor:			
82 grupper à kr. 146:88		12,044:16	19,681:92

4. Till undervisning i huslig ekonomi:

18 kurser à kr. 229:50			4,131: —

Dyrtidstillägg:

5. Till lärare i läs- och skrivämnen		75,500: —	
6. Till lärare i slöjd och huslig ekonomi		8,400: —	83,900: —
7. Till lärjungebiblioteket			150: — 335,242:92
8. Statsbidrag till beredande av utjämning av skoldistriktens kostnader för folkskoleväsendet			19,200: —
	Transport		354,442:92

N:o 96. *Budget för 1932. Inkomster.*

		Transport	354,442: 92
b)	Barnbespisningen, anslag från Wahlbäckska fonden		2,000: —
c)	Arrendemedel:		
	För jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön, Staubska fonden		37: —
d)	Hyresmedel:		
	För bostäder till lärare	6,525: —	
	För uthyrning av skollokaler	800: —	7,325: —
		Kronor	363,804: 92

4 B. Fortsättningsskola.

Statsbidrag till lärarearvoden		9,200: —
	Kronor	9,200: —

4 C. Högre Folkskola.

a)	Statsbidrag till avlöningar		12,522: —
	Statsbidrag till dyrtidstillägg		4,315: —
	Statsbidrag till bibliotek		150: —
		Kronor	16,987: —

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

c)	Tekniska skolan (läsåret 1932—1933):		
	1. Beräknade statsunderstöd:		
	a) Statsbidrag till avlöning åt rektor och lärare ...	19,400: —	
	b) Statsbidrag till inköp av stadigvarande undervisningsmaterial	2,000: —	
	c) Statsbidrag till underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial	750: —	22,150: —
	*) Bibliotek.		
	2. Av landstinget anvisade eller påräknade understöd		4,000: —
	5. Avkastning av donationer och fonder		350: —
	6. Lärjungeavgifter		9,300: —
	7. Säljbar produktion		1,500: —
		Kronor	37,300: —

5. Hälso- och sjukvård.

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

1.	Statsanslag åt sundhetsinspektören	1,400: —	
2.	Betalda utryckningar med ambulansbilen	300: —	
3.	Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	800: —	
4.	Protokollslösen	300: —	2,800: —
		Transport	2,800: —

*) Anslag in natura kr. 400: —

	Transport	2,800: —
5 C. Köttbesiktningsbyrån.		
Besiktningsavgifter		27,771: —
	Kronor	30,571: —

6. Gator, vägar, planteringar o. d.

6 A. Gatuläggning.

Årligt bidrag till omläggning av del av Stora gatan, A.-B. Yngve Swenson (29/3 1928)	300: —	
Till gäldande av särskilda gatuarbeten: Av ordinarie automobilskattemedel	70,000: —	70,300: —

6 B. Vägar.

Av ordinarie automobilskattemedel	30,000: —	
Av automobilskattemedlens utjämningsandel	30,000: —	
Vägskatt, cirka	6,200: —	66,200: —

6 C. Planteringar.

Ersättning från kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna och planteringarna vid Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,500: —	
Anslag för vård av Slottsparken	1,000: —	
Försäljningsmedel och dekorationer	4,000: —	
Ersättning från Asea för underhåll av planteringen framför kontorsbyggnaden	500: —	10,000: —

6 E. Gaturenhållning.

1. Avgift från skolkassan för renhållning av gatorna vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1,000: —	
2. Avgift från Hamnstyrelsen för hamnområdet	1,800: —	2,800: —
	Kronor	149,300: —

8. Hamnen.

8 A och B. Den äldre Hamnen.

Enligt Bil. Litt. B (sid. 698)	149,300: —

8 C och D. Djuphamnen.

Enligt Bil. Litt. B (sid. 701)	71,700: —
Kronor	221,000: —

N:o 96.
Budget för 1932.
Inkomster.

10. Renhållningsverk.

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 704)		57,500: —

10 B. Svingård.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 704)		35,000: —
	Kronor	92,500: —

11. Vattenledningsverk.

Enligt Bil. Litt. A (sid. 690)		210,000: —
	Kronor	210,000: —

12. Gasverk.

Enligt Bil. Litt. A (sid. 692)		443,000: —
	Kronor	443,000: —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		758,000: —
	Kronor	758,000: —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

Badavgifter	1,925: —	
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	75: —	2,000: —

17 B. Varmbadhus.

Badavgifter:		
1. Karbad	19,500: —	
2. 1:sta klass badstu	10,000: —	
3. Simhall med värmestuga (vinter)	10,500: —	
4. Simhall med värmestuga (sommar)	9,000: —	
5. Medicinska bad	4,500: —	
6. Billighetsbadstu	10,200: —	
7. Skolbad	2,250: —	
8. Ersättning för simundervisningsbad	4,050: —	70,000: —

17 D. Båttrafik.

1. Persontrafik	13,100: —	
2. Godstrafik	175: —	13,275: —

17 F. Grustag.

Inkomster av grusförsäljning		37,660: 77
	Kronor	122,935: 77

18 Brandväsen.

m)	Verkstäderna:	
	1. Smidesverkstaden 2. Snickareverkstaden 3. Skräddareverkstaden 4. Skomakareverkstaden	6,000: —
n)	Ersättning för skötsel och underhåll av ambulansautomobilen	3,000: —
o)	Ersättning för eldning åt polisen	100: —
p)	Ersättning för tillsyn och skötsel av enskilda brandskåp	135: —
	Kronor	9,235: —

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplanen.

c)	Stadshotellet:			
	1. Hyror:			
	Västerås Hotell A.-B.	32,000: —		
	Västerås Systembolag	18,500: —		
	Sällskapet	2,250: —		
	Upplands Enskilda Bank	5,000: —		
	Barberare Gösta Ståhl	1,400: —	59,150: —	
	2. Avgifter för festvåningens användande		1,500: —	
	Hyresgästernas andel i kostnaden för vattenavgifter		400: —	
	Hyresgästernas andel i kostnaden för uppvärmning		14,000: —	75,050: —
d)	Sundinska huset:			
	Hyresinkomster			12,565: —
e)	Tullhuset:			
	Hyra för bostadslägenhet			450: —
f)	Paviljongen i Stadsparken:			
	Hyresinkomster			2,500: —
g)	Gårds- och tomtfastigheter:			
	Hyror och arrenden för gårdar och tomter enligt bilaga			165,597: 50
h)	Hamnmagasinen:			
	A.-B. Aug. Jönsson & C:o, magasin n:r 1		6,600: —	
	A.-B. John A. Fors, magasin n:r 2		6,000: —	
	A.-B. John A. Fors, magasin n:r 3		2,087: 50	
	A.-B. Hakon Swenson, magasin n:r 3		1,800: —	
	A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3		2,200: —	
	Transport		18,687: 50	256,162: 50

N:o 96.
Budget för 1932.
Inkomster.

	Transport	18,687:50	256,162:50
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3		1,500:—	
Norlings Agenturaffär, magasin n:r 3		674:—	
Vatten- och Gasverksstyrelsen		112:50	20,974:—
i) Hamnplanen:			
Platshyror av:			
Hygrell & C:o		1,087:50	
Tegel- och Murbruks A.-B.		2,128:—	
Kafferosteriet Pyramiden		650:—	
Järnhandl. Axel Sundström		812:50	
Tekniska Byggnadsbyrån		367:50	
Ingenjör Paul Anderson		200:—	
Grosshandl. H. Nordenhaag		495:—	
Grosshandl. H. Nordenhaag		1,930:—	
Grosshandl. H. Nordenhaag		478:—	
Vatten- och Gasverksstyrelsen		1,050:—	
Myggbo Sågbolag		439:50	
Järnhandl. Eric Sundström		562:50	
Järnhandl. Bröderna Larsson		735:—	
Västerås Automobil A.-B.		900:—	
Allm. Svenska Elektr. A.-B.		207:—	
Allm. Svenska Elektr. A.-B.		525:—	
Allm. Svenska Elektr. A.-B. för magasinstomt		7,556:—	
A.-B. John A. Fors		180:—	
J. Aug. Andersson		600:—	
A.-B. Naftasyndikat		300:—	
Arrende för 6 tomter å Sjöhatten:			
Koop. Föreningen Svea, n:r 1, 1:sta raden	233:80		
Centralföreningen, n:r 2, 1:sta raden	230:50		
A.-B. Hakon Swenson, n:r 3, 1:sta raden	316:80		
A.-B. Hakon Swenson, n:r 1, 2:dra raden	291:—		
A.-B. John A. Fors, n:r 2, 2:dra raden	292:30		
A.-B. Nissen & C:o, n:r 3, 2:dra raden	235:40	1,599:80	
Krooks Petroleum- & Olje A.-B.		150:—	
A.-B. Västerås Spedition		25:—	
A. Carlesson		648:—	
Paul Anderson		1,000:—	
	Transport	24,626:30	277,136:50

	Transport	24,626:30	277,136:50	
	C. A. Breed	800:—		
	Tomt av f. d. Vedgården	1,200:—	26,626:30	
j)	Hamnpaviljongen:			
	Hyresinkomster:			
	Spedition	2,250:—		
	Fackf. kafé	750:—		
	Hamnkontor	500:—	3,500:—	
k)	Kabinettet:			
	Inkomster		1,400:—	
m)	Omnibustrafikstation:			
	Hyra		3,100:—	311,762:80

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Bil. Litt. C (sid.....)				116,162:—

20 C. Jordar och andra fastigheter.

a)	Egendomen Carlsberg	500:—		
	D:o hyra för bostäder	1,350:—		
	Del av Carlsberg (Stadens lantbruk)	200:—		
	Del av Carlsberg (Skogsvårdsstyrelsen)	200:—		
	Arrende för ett markområde (Knut Albin Andersson)	5:—	2,255:—	
b)	Hästholmarna:			
	1. Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba	6,500:—		
	2 Hyra för serveringspaviljong å östra holmen	2,500:—	9,000:—	
c)	Diverse jordägor:			
	1. Östra utmarken:			
	Arrende:			
	För följande lägenheter:			
	Lilla Stenby, delar av utmarken, del av Enbacken, Nordanby, Nordanbys utmarksjord (Nordanby gård)	3,500:—		
	Gustavsslätt (K. E. Eklund), utgård, 14/3 1936	275:—		
	Andersborg (G. Andersson)	500:—		
	Sundinska utmarken (koloniträdgårdar)	430:—		
	Transport	4,705:—	11,255:—	427,924:80

N:o 96
Budget för 1932.
Inkomster.

Transport	4,705: —	11,255: —	427,924: 80
Kristiansborg (stadens lantbruk)	3,000: —		
Ett område av Myggbo (Folkets Park ..... 50: —			
Ett område (Folkets Park) 70: —	120: —		
Malma gård (stadens lantbruk)	3,500: —		
Arrende för jaktmark å Malma och östra utmarken	25: —	11,350: —	
2. Västra utmarken:			
Arrende:			
Stensborg, Växthus och en del jord (R. Eriksson)	2,500: —		
Stensborg, övrig mark och hus) ..... 1,500: —			
Ett område (C. V. Sandberg) ..... 200: —	1,700: —		
Byggnadsplats å det s. k. Käringberget:			
Fru Eriksson, Ekeby	10: —		
Mindre områden å s. k. Ragvaldsbacke:			
J. A. Thilén ..... 5: —			
Mat:a Eriksson ..... 5: —			
J. A. Olsson ..... 15: —			
Rob. Pettersson ..... 5: —	30: —		
Ett till hyttan på 50 års tid för rätt till framdragande av järnvägsspår upplåtet område t. o. m. år 1949 ...	25: —		
Område av Gästgivarevreten i Gamla Stohagsjorden:			
Västerås Skeppsvarv	570: —		
Ett område intill Solgården:			
(Axel Eklundhs sterbhus)	10: —		
Ett område intill Mälardalen:			
(H. Mörk)	25: —		
Ett område för båthus:			
(Västerås Kanotförening)	10: —	4,880: —	
d) Viksäng:			
Arrende för 9 villatomter, utarrenderade t. o. m. år 1944:			
Apotekare K. Hj. Karlsson	20: —		
Stadsfogde E. Kumlin	100: —		
Disp. O. Johansson	50: —		
Kamrer H. Molander	20: —		
Transport	190: —	27,485: —	427,924: 80

Transport	190: —	27,485: —	427,924: 80
Direktör A. Sundström	40: —		
f. Handl. Gustav Svensson	35: —		
Änkefru Lydia Ström	20: —		
Kamrer K. E. Eriksson	25: —		
Kapten H. Slettengrens sterbhus	75: —	385: —	
e) Diverse arrenden:			
F. d. Stadskassörsjorden i Iggebygärdet (Kristiansborgs gård)	37: —		
D:o jämte Domkyrkosysslomannens f. d. lönejord å Trådarön (J. A. Hellman), utgår 14/3 1936	60: —		
Mark av Gideonsberg (Sv. Metallverken)	100: —		
Mark för järnvägsspår till Tillberga (Svenska Metallverken)	45: —		
Koloniträdgårdar vid Lustigkulla	175: 25		
Koloniträdgårdar vid Biskopsängarna	500: —		
Mark av Kungsängen (Lantbruket)	200: —		
Kablar och ledningar i stadens gator (Asea)	272: 60		
Kraftledningskabel i stadens mark (Sv. Metallverken)	72: 40		
Mark av Siggesborg för Skultunajärnvägen (Ture Jönsson)	50: —		
Jordkabelledning i stadens mark (H. Nordenhaag)	14: —		
Diverse mindre områden	1,000: —	2,526: 25	
f) Arrende för fiskvatten:			
Västerås-fjärden från Johannisberg till Hyttan samt vid Kattskär och Amundsgrund (Sundkvist)	50: —		
Vid Hästholmarna jämte fiskarstugan med jord å Elba	150: —		
Diverse mindre fiskarrenden (G. O. Sabel m. fl.)	35: —	235: —	
g) Hyresmedel:			
Platshyror:			
Pumphus å Kungsängen (Sv. Metallverken)	50: —		
Hyra för skjul av Motorbåtsklubben	50: —		
Två magasinsplatser å Skallberget (Söderlund och Nitroglyserin A.-B.)	20: —		
Slakterivagnar å tomten n:r 6, Norra kv.	300: —		
Transport	420: —	30,631: 25	427,924: 80

N:o 96.
Budget för 1932.
Inkomster.

Transport	420:—	30,631:25	427,924:80
Upplag å Munk- och Kungsängen:			
Kungl. Telegrafverket ..... 100:—			
P. J. Wallén (260 kvm. à 50 öre) ..... 130:—			
Mjölkcentralen (270 kvm. à 50 öre) ..... 135:—			
Dir. G. Stomberg (208 kvm. à 50 öre) ..... 104:—			
K. Larssons isupplag (198 kvm. à 50 öre) ..... 99:—			
Skogslunds Mejeri, isupplag (30 kvm. à 50 öre) ..... 15:—			
Västerås Mineralvatten och Läskedrycksfabrik, isupplag (40 kvm. à 50 öre)... 20:—	603:—		
Markhyra för serveringspaviljongen å Djäkneberget	300:—		
Markhyra för vattkiosken i Vasaparken	500:—		
Tidningskiosk vid Stora gatan och Hållgatan (A.-B. Vintervägen)	200:—		
Karuseller och skjutbanor m. m.	5,000:—		
Hyra för vattenkraften i Svartån	3,000:—		
Hyra för gasverkstomten å Kungsängen	2,800:—		
Försäljningskiosk vid flickskolans gymnastikhus (Karlsson)	300:—		
A.-B. Yngve Swenson, bensinupplag i Kopparbergsvägen vid kvart. Hubert	125:—		
Myggbo Sågbolag (1,080 kvm. à 60 öre)	648:—		
Försäljningskiosk å Kungsängen (Hedman)	200:—		
Avgäld för grustäkt	500:—		
Hyra för svingårdsanläggningen vid Malma	5,000:—		
Hyra för Köttbesiktningsbyrån	5,000:—	24,596:—	55,227:25

20 D. Skogar.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 706)			6,350:—
		Kronor	489,502:05

23. Polisväsen och fångvård.

a) Statsbidrag till reservpolis, 1/3 av 3 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden		3,240:—	
Statsbidrag för avlönande av två kriminalkonstaplar ...		8,652:—	11,892:—
		Transport	11,892:—

	Transport	11,892: —
b)	Bidrag av Systembolaget för tillsyningsmannens avlöning, förslagsvis	2,600: —
	Kronor	14,492: —

24. Auktionsväsen.

	Auktionsprovision, förslagsvis	100: —
	Kronor	100: —

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 B. Byggnadsnämnd.

	Avgifter för av byggnadschefen och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll	5,000: —

27 C. Automobiler.

	Inkomster av körningar	25,000: —
	Kronor	30,000: —

30. Allmänna bidrag av staten.

a)	Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt K. F. den 18 juni 1913	17,346: —
b)	Källarfrihetsmedel	349: 89
	Kronor	17,695: 89

31. Diverse inkomster.

a)	Bötesmedel	200: —
b)	Behållning av influtna registeringsavgifter för handelsfirmor	300: —
c)	Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000: —
d)	Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m m.	25: —
	överskott å förrådsrörelsen	1,000: —
e)	Vågavgifter från Köttbesiktningsbyrån	2,500: —
	Kronor	8,025: —

32. Skatter och liknande avgifter.

a)	Hundskatt à 25: — kr. pr hund	7,700: —
b)	Bevillningsavgifter från offentliga föreställningar, artistskatt	1,000: —
	Transport	8,700: —

N:o 96.
Budget för 1932.
Inkomster.

			Transport	8,700: —
c)	Skogsaccis			300: —
d)	Utdebitering för år 1931 à 7,98 å 375,128: 12 skattekronor	2,993,522: 40		
	Varifrån avgår för beräknad avkortning och för restitutioner	374,190: 30	2,619,332: 10	
e)	Kommunal progressivskatt		91,000: —	
f)	Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid		86: 74	2,710,418: 84
g)	Nöjesskatt			45,000: —
			Kronor	2,764,418: 84

Sammandrag av Utgifts- o. Inkomststaten för år 1932.

N:o 96. *Budget för 1932. Sammandrag*

	Utgifter:	Inkomster:	överskott:	Brist:
Behållning från sist avslutade räkenskapsår		42,778: 30	42,778: 30	
1 a. Räntor m. m.	809,870: 87	431,235: 31		378,635: 56
1 b. Kapitalavbetalningar å lån	446,183: 19	207,275: 49		238,907: 70
2. Fattigvård	688,037: 83	182,234: —		505,803: 83
3. Barnavård	97,592: —	21,300: —		76,292: —
4 A. Folkskola	861,362: 44	363,804: 92		497,557: 52
4 B. Fortsättningsskola	16,700: —	9,200: —		7,500: —
4 C. Högre Folkskola	28,303: 50	16,987: —		11,316: 50
4 D. Allmänt läroverk	4,880: —			4,880: —
4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter	85,145: —	37,300: —		47,845: —
5. Hälso- och sjukvård	94,551: —	30,571: —		63,980: —
6. Gator, vägar, planteringar o. d.	413,735: —	149,300: —		264,435: —
7. Avloppsledningar	34,000: —			34,000: —
8. Hamnar	276,088: 02	221,000: —		55,088: 02
10. Renhållningsverk och svingård	155,455: 54	92,500: —		62,955: 54
11. Vattenledningsverk	180,800: —	210,000: —	29,200: —	
12. Gasverk	412,600: —	443,000: —	30,400: —	
13. Elektricitetsverk	549,100: —	758,000: —	208,900: —	
17. Andra kommunens affärsföretag	122,975: 77	122,935: 77		40: —
18. Brandväsen	117,338: 75	9,235: —		108,103: 75
20. Fastighetsförvaltning	283,490: 91	489,502: 05	206,011: 14	
21. Magistrat och Rådhusrätt	65,290: —			65,290: —
22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen	50,220: —			50,220: —
23. Polisväsen och fångvård	239,038: —	14,492: —		224,546: —
24. Auktionsväsen		100: —	100: —	
26. Allm. Pensionsförsäkring	45,100: —			45,100: —
27. övriga förvaltningskostnader	223,104: 75	30,000: —		193,104: 75
28. Anslag och bidrag till div. ändamål	244,608: —			244,608: —
29. Oförutsedda utgifter	127,320: —			127,320: —
30. Allmänna bidrag av staten		17,695: 89	17,695: 89	
31. Diverse inkomster		8,025: —	8,025: —	
32. Skatter och liknande avgifter		2,764,418: 84	2,764,418: 84	
Kronor	6,672,890: 57	6,672,890: 57	3,307,529: 17	3,307,529: 17

N:o 96.
Budget för 1932.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

Bil. Litt. A

Utgifts- och Inkomststat

för Vatten- & Avloppsledningss- samt Gas- & Elektricitetsverken för år 1932.

Utgifter för verkens gemensamma förvaltning.

Löner:

Föreståndaren, 53: IV	12,588: —	
Assistenten vid vatten-, avloppsledningss- och gasverken, 41: IV	7,584: —	
Assistenten vid elektricitetsverket, 41: IV	7,584: —	
Kamreraren, 41: IV	7,584: —	
Bokhållaren, 27: IV	4,269: —	
Kassören, 29: I	3,840: —	
Förrådsförmannen, 27: IV	4,269: —	
Manligt kontorsbiträde, 1:a kl., 24: III	3,570: —	
Kvinnligt kontorsbitäde, 1:a kl., 20: III	3,042: —	
Kvinnligt kontorsbiträde, 1:a kl., 20: I	2,640: —	
Kvinnligt kontorsbiträde, 2:a kl., 17: I	2,310: —	
Avläsareförmannen, 25: IV	3,933: —	
Avläsare, 23: IV, 3 st. à 3,657: —	10,971: —	
Ritbiträde	3,000: —	
Revisionskostnader	2,000: —	
Springpojkar	1,500: —	
Tillfällig kontorshjälp	1,600: —	82,284: —

Pensionärer:

A. H. Eriksson, 30/10 1919	1,872: —	
Sofia Risberg, 25/11 1920	750: —	
Hilma Boholm, 22/2 1923	846: —	
Augusta Lönnqvist, 28/3 1923	900: —	
C. G. Gustafsson, 22/6 1925	1,872: —	
Hilda Pettersson, 31/5 1928	400: —	
Anna Johansson, 28/3 1929	801: —	
Judit Hellström, 24/1 1930	1,101: —	
K. W. Jansson, 24/1 1930	2,994: —	
Greta Tersmeden, 17/3 1930	2,667: —	
C. F. Jonsson, 14/2 1930	1,959: —	
Transport	16,120: —	82,284: —

N:o 96.
Budget för 1932.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

Transport	16,120:—	82,284:—
K. B. Asplund, 10/11 1930	1,497:—	
C. Lindkvist, 10/11 1930	1,287:—	
K. Johansson, 10/11 1930	1,302:—	
C. A. Eklund, 10/11 1930	879:—	
K. J. Johansson, 10/11 1930	996:—	
Gerh. Karlsson, 10/11 1930	996:—	
K. G. Löf, 27/11 1930	1,100:—	24,219:—
	Kronor	106,503:—

Härav påföres:

Vattenverket	16,000:—
Avloppsledningarna	9,600:—
Gasverket	23,400:—
Elektricitetsverket	53,300:—
Installationsarbeten	4,203:—
Kronor	106,503:—

Diverse utgifter:

Läkarearvode	1,400:—	
Avlöning vid sjukdom och olycksfall	6,300:—	
Medicin	600:—	8,300:—
Olycksfallsförsäkringsavgift		5,600:—
Räkenskapsböcker, skriv- och ritmaterial samt trycksaker	6,000:—	
Postporto och annonser	1,000:—	7,000:—

Telefonavgifter för ledningar till:

Föreståndarens exp. och bostad	270:—	
Kamrerarens exp.	180:—	
Assistenternas exp. och bostäder	430:—	
Förrådet	230:—	
Förmännens exp.	290:—	
Elektricitetsverket	160:—	
Vattenverket	296:—	
Vattenborgen	70:—	
Gasverket	230:—	
Förmännens bostäder	210:—	
Elektriska montörernas bostäder	450:—	
	2,816:—	
Samtalsavgifter	584:—	3,400:—
Transport		24,300:—

N:o 96.
Budget för 1932.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

	Transport	24,300: —
Kontor och förråd:		
Renhållning och städning	3,200: —	
Uppvärmning	1,300: —	
Belysning	500: —	5,000: —
Kontors- och förrådsbyggnader:		
Försäkringar	270: —	
Underhållskostnader	1,750: —	2,020: —
Anskaffande och underhåll av inventarier och verktyg	3,800: —	
Resor och diverse	1,280: —	5,080: —
	Kronor	36,400: —

Härav påföres:

Vattenverket	5,400: —
Avloppsledningarna	3,300: —
Gasverket	8,000: —
Elektricitetsverket	18,200: —
Installationsarbeten	1,500: —
Kronor	36,400: —

Vattenverket.

INKOMSTER:

Avgifter för vatten samt hyror för mätare	208,000: —
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200: —
Installationsarbeten	800: —
Kronor	210,000: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Kraftström, smörjoljor m. m.	22,000: —	
Tillsyn av ledningsnät och bassänger	4,900: —	
Tillsyn av installationer	900: —	
Ombyte av mätare	1,300: —	
Renhållning, uppvärmning och belysning	900: —	30,000: —
Underhållskostnader:		
Byggnader och bassänger	1,000: —	
Maskiner och elektrisk utrustning	1,000: —	
Ledningsnät och brandposter	13,700: —	
Mätare	4,000: —	
Transport	19,700: —	30,000: —

N:o 96.
Budget för 1932.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

Transport		19,700:—	30,000:—
Verktyg och inventarier		1,200:—	
Cyklar		300:—	21,200:—
Avlöningar:			
Förvaltningen enligt ovan		16,000:—	
Maskinmästaren, 27:IV		4,269:—	
Maskinisten, 23:IV		3,657:—	
Rörnätsförmannen, 27:IV		4,269:—	
Vårdaren av vattenborgen, 20:IV		3,243:—	
Ersättningspersonal vid semester m. m.		600:—	
		32,038:—	
Avgår:			
Värdet av naturaförmåner för maskinmästaren och maskinisten	1,760:—		
Avloppsledningarnas och gasverkets andel i lön till rörnätsförmannen	2,550:—	4,310:—	27,728:—
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		5,400:—	
Brandförsäkringar		200:—	
Utskylder		7,500:—	
Avgift till Hamre gård		150:—	
Bränsle till maskinpersonalen i Hesslö		400:—	
Analyser och skjutsar m. m.		1,200:—	
Avskrivning av fordringar		450:—	15,300:—
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911):			
Räntor		50,800:—	
Amortering		32,500:—	83,300:—
Inköp av mätare, förslagsvis			3,272:—
			180,800:—
Inkomster utöver utgifter			29,200:—
		Kronor	210,000:—

Avloppsledningarna.

UTGIFTER:

Driftkostnader:			
Kraftström till driften i pumpstationen samt smörjoljor		3,100:—	
Transport		3,100:—	

N:o 96.
Budget för 1932.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

Transport	3,100:—	
Spolning av ledningar, rensning av brunnar	9,600:—	
Muddring framför utloppen i Svartån och Mälaren	5,500:—	
Bortfraktning av avfall från pumpstationen	700:—	18,900:—
Underhållskostnader:		
Byggnader	300:—	
Maskiner	300:—	
Ledningsnät och brunnar	11,100:—	11,700:—
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	9,600:—	
Andel i avlöning till rörnätsförmannen	1,275:—	
Tillsyn av driften i pumpstationen	4,100:—	14,975:—
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan		3,300:—
Räntor och amortering:		
Enligt planen för obligationslånen:		
Räntor	44,140:—	
Amortering	23,210:—	67,350:—
		116,225:—
Avgår inkomster för cirka 3,500 vattenklosetter		82,225:—
Utgifter utöver inkomster Kronor		34,000:—

Gasverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen	22,600:—
Enskild gasförbrukning samt hyror för mätare	324,000:—
Koks och tjära	95,300:—
Installationsarbeten	1,100:—
Kronor	443,000:—

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Gaskol	137,000:—	
Kraftström	3,400:—	
Smörjoljor, packning, trassel	2,000:—	
Reningsmassa	1,400:—	
Vatten	2,000:—	
Apparatdrift och ombyte av reningsmassa	5,500:—	
Tillsyn av ledningsnätet	2,600:—	
Transport	153,900:—	

N:o 96.
Budget för 1932.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

Transport	153,900: —	
Tillsyn av installationer	1,400: —	
Ombyte av mätare	1,800: —	
Gatubelysningen	4,200: —	
Renhållning, städning, uppvärmning, belysning	2,400: —	163,700: —
Underhållskostnader:		
Byggnader och transportanläggningar	3,000: —	
Ugnar, apparater, gasklockor, ledningar inom verket och elektrisk utrustning	5,600: —	
Ledningsnät	9,900: —	
Mätare	5,300: —	
Gatubelysning	4,000: —	
Verktyg och inventarier	2,500: —	
Cyklar	600: —	
Omläggning av gasledningar, 28,000 kr., att fördelas på 5 år, 3:e året (25/4 och 30/12 1929)	5,600: —	
Avsättning för ommurning av ugnarna	2,500: —	39,000: —
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	23,400: —	
Gasmästaren, 30: III	4,512: —	
Justerareförmannen, 26: IV	4,101: —	
Gasverkseldarna, 25: IV, 7 st. à 3,933: —	27,531: —	
Ersättningspersonal vid semester och sjukdom	2,000: —	
Andel i avlöning till rörnätsförmannen	1,275: —	
	62,819: —	
Avgår värdet av gasmästarens naturaförmåner	880: —	61,939: —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan	8,000: —	
Brandförsäkringar	900: —	
Utskylder	4,921: —	
Bränsle till kontor och gasmästarebostad	250: —	
Analyser, skjutsar, föreningsavgifter	1,470: —	
Utställning m. m.	500: —	
Avskrivning av fordringar	1,000: —	
Hyra till Drätselkammaren för gasverkstomten	2,800: —	
Omkostnader för gaspoletter	1,200: —	21,041: —
Räntor och amortering:		
Enligt särskild plan (30/11 1911):		
Räntor	60,400: —	
Amortering	53,800: —	114,200: —
Transport		399,880: —

N:o 96.
Budget för 1932.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

Transport		399,880: —
Inköp av gasmätare, förslagsvis		12,720: —
		412,600: —
Inkomster utöver utgifter		30,400: —
Kronor		443,000: —

Elektricitetsverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen	39,500: —
Enskild belysnings- och krafström samt hyror för mätare	718,000: —
Installationsarbeten	500: —
Kronor	758,000: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Elektrisk energi	153,000: —	
Oljor, vatten, svavelsyra m. m.	900: —	
Tillsyn av ledningsnät och transformatorstationer	2,000: —	
Tillsyn av installationer	2,500: —	
Ombyte av mätare	6,500: —	
Gatubelysningen	10,000: —	
Renhållning, uppvärmning, belysning	2,100: —	177,000: —
Underhållskostnader:		
Byggnader, inkl. transformatorhusen	2,500: —	
Maskiner, transformatorer och instrumentering	4,800: —	
Reparationer av ackumulatorbatteriet, 25,000 kr., att fördelas på 5 år, 4:e året	5,000: —	
Jord- och luftledningsnäten	41,000: —	
Mätare	11,500: —	
Gatubelysning	4,000: —	
Verktyg och inventarier	3,200: —	
Motorcykel och cyklar	1,600: —	
Omläggning inom vissa stadsområden till växelström enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/4 1929 och 27/2 1930	30,000: —	103,600: —
Avlöningar och pensioner:		
Förvaltningen enligt ovan	53,300: —	
Maskinmästaren, 32: IV	5,229: —	
Maskinist, 25: IV	3,933: —	
Maskinist, 25: I, 2 st. à 3,240: —	6,480: —	
Montörförmannen, 27: IV	4,269: —	
Transport	73,211: —	280,600: —

N:o 96.
Budget för 1932.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

Transport		73,211:—	280,600:—
Justerareförmannen, 26:IV		4,101:—	
Extra maskinist, förslagsvis		3,668:—	
		80,980:—	
Avgår värdet av maskinmästarens naturaförmåner		880:—	80,100:—
Turbinstationen:			
Arrende för vattenfallet i Svartån (21/11 1911)		3,000:—	
Tillsyn av maskinerna och reglering av dammluckorna		1,100:—	
övriga kostnader för drift och underhåll		800:—	4,900:—
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		18,200:—	
Brandförsäkringar		600:—	
Utskylder		21,800:—	
Bränsle åt maskinmästaren		200:—	
Skjutsar, föreningsavgifter och annonskostnader		2,200:—	
Utställning m. m.		1,100:—	
Avskrivning av fordringar		1,500:—	
Amortering av motorfordon		500:—	
Hyra till Statens Kraftverk för elektrisk utrustning		1,500:—	47,600:—
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911):			
Räntor: Elektricitetsverket	48,150:—		
Turbinhuset	1,300:—	49,450:—	
Amortering: Elektricitetsverket	64,800:—		
Turbinhuset	1,650:—	66,450:—	115,900:—
Inköp av elektriska mätare, förslagsvis			20,000:—
			549,100:—
Inkomster utöver utgifter			208,900:—
		Kronor	758,000:—

N:o 96.
Budget för 1932.
Hamnen.

Bil. Litt. B I.

Utgifts- och Inkomststat
för Västerås äldre hamn år 1932.

UTGIFTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

Nyanläggningar:			
1932 års amortering av fyrbelysningen å Stora Sandskär (Stadsfullmäktiges beslut den 23/2 1928) att amorteras 1929—1938, ursprunglig kostnad 10,645:64, återstår 1/1 1932 5,200:— kr., 4:de året		1,000:—	
1932 års amortering av tillbyggnaden av varuskjulen (Stadsfullmäktiges beslut den 26/6 1930) att amorteras 1931—1935, anslag 14,000:—		2,800:—	3,800:—
a) 1. Underhåll och reparationer:			
1 a. Kajer, dykdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken		6,000:—	
1 b. Anslag för ombyggnad av östra kajen (28/12 1928) förslagsvis		25,116:97	
1 c. Förstärkning av återstående del av stora piren till fyren		11,500:—	
2. Grusning å hamnen		500:—	
3. Hamnskjulen		200:—	
4. Underhåll av inventarier och nyanskaffningar	100:—		
Drift och underhåll av motorbåten	300:—	400:—	43,716:97
b) Löner och arvoden:			
Hamnkaptenen, 39:I		6,000:—	
Manligt kontorsbiträde av II klass, 19:I		2,520:—	
Tillfälligt biträde å hamnkontoret		1,200:—	
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader (byggnadschef, polis, bokföring m. m.)		4,000:—	
Ersättning till befäl å fartyg i regelbunden trafik för av dem förrättad uppbörd och redovisning av hamnavgifter för varor, 7 % å uppbörden kr. 45,000:—		3,150:—	16,870:—
		Transport	64,386:97

			Transport	64,386: 97
c)	Övriga utgifter:			
	1. Hamnkontoret:			
	Hyra för lokal	500: —		
	Skrivmaterial och tryck	300: —		
	Telefonavgifter för ledningar till:			
	Hamnkontoret	180: —		
	Hamnkaptenens bostad	70: —		
	Kranmaskinistförmannens bostad .	70: —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	75: —	395: —	
	Städning och eldning		400: —	1,595: —
	2. Belysning å hamnen			1,400: —
	3. Renhållning å hamnen			1,800: —
	4. Årsavgift till Svenska Hamnförbundet och föreningen Inre Vattenvägar			300: —
	5. Olycksfallsersättning för F. Svanström			48: —
	6. Premie för olycksfalls- och ansvarsförsäkring			750: —
	7. Diverse och oförutsedda utgifter			200: —
	Brandstodsavgifter			16: — 6,109: —

d)	1. Räntor:			
	Hamnbyggnaden:			
	(Enligt av Stadsfullmäktige den 22 dec. godkänd plan)			
	Andel i obligationslån:	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
	1907 års lån à 4,5 %	97,325: —	4,379: 63	
	1928 „ „ „ 5 %	165,914: 69	8,448: 61	
	1929 „ „ „ 5 %	133,000: —	6,650: —	
	1931 „ „ „ 4,5 %, upplånat från Kungl. Postsparbanken	90,911: —	4,091: —	
	Ränta å beräknat balanserat underskott i hamnkassan kr. 115,835: 55 à 5 % ...		5,791: 78	29,361: 02

d)	2. Kapitalavbetalningar å lån:				
		Ursprungl. lånebelopp	Resterande lånebelopp	Årets amortering	
	1907 års lån à 4 ½ % ..... (Beslut år 1907)	229,000: —	97,325: —	5,725: —	
			Transport	5,725: —	99,856: 99

N:o 96.
Budget för 1932.
Hamnen.

			Transport	5,725: —	99,856: 99
1928 års lån à 5 % (Beslut år 1927).	183,400: —	165,914: 69		6,420: 75	
1929 års lån à 5 %	150,000: —	133,000: —		2,230: —	
1931 års lån à 4 ½ %	90,911: —	90,911: —		2,898: 26	17,274: 01

f) Bogserbåten Thor:

1932 års, 2:dra årets, amortering av kostnaderna för inköp av bogserbåten Thor (Stadsfullm. beslut den 28/5 1931, ursprunglig kostnad 36,000:— kr.)	5,000: —		
Befälhavare och maskinist	6,350: —		
Besättningsmän	800: —		
Driftsutgifter	3,000: —	15,150: —	132,281: —

8 B. Hamnmaskiner.

b) Löner och arvoden:

En kranmaskinistförman, 27: IV	4,269: —		
Kranskötare, förslagsvis	7,000: —	11,269: —	

c) Driftkostnader:

Strömförbrukning för kranar		1,800: —	

d) Underhåll och reparationer 1,800: —
Reparation av kranar n:ris II och VI förslagsvis 2,000: — 3,800: —

e) Diverse utgifter, förslagsvis 150: — 17,019: —

Kronor 149,300: —

INKOMSTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

f) Hamnavgifter för varor av:

1. Ångfartyg i regelbunden trafik	45,000: —		
2. Andra fartyg	45,000: —	90,000: —	

g) Hamnavgifter för fartyg:

1. Ångfartyg	12,000: —		
2. Segelfartyg	1,200: —		
3. Pråmar	2,300: —	15,500: —	
Transport		105,500: —	

N:o 96.
Budget för 1932.
Hamnen.

		Transport	105,500: —	
i)	Uthyrning av båtplatser		5,500: —	
k)	Uthyrning av upplagsplatser i hamnen		800: —	
l)	Uthyrning av varuskjul		1,850: —	
n)	Uthyrning av mark för oljemagasin		11,700: —	
o)	Bogserbåten Thor		6,000: —	131,350: —

8 B. Hamnmaskiner.

f)	Kranhyror för kran:			
	1. N:o I	4,000: —		
	2. „ II	2,500: —		
	3. „ IV	1,000: —		
	4. „ V	200: —		
	5. „ VI	4,500: —		
	6. „ VII	5,500: —		
	7. „ VIII	100: —	17,800: —	
g)	Markhyra för kran n:r III		150: —	17,950: —
			Kronor	149,300: —

N:o 96.
Budget för 1932.
Djuphamnen

Bil. Litt. B II.

Utgifts- och Inkomststat

för Västerås stads djuphamn år 1932.

UTGIFTER:

8 C. Den egentliga hamnen.

a)	Underhåll och reparationer:			
	1. Underhåll av byggnader, kajer, moringar och sjömärken		500:—	
	2. Underhåll av järnvägsspår		1,000:—	
	3. Anskaffning och underhåll av livräddningsredskap och andra inventarier		200:—	
	4. Grusning å hamnen		200:—	1,900:—
c)	Övriga utgifter:			
	1. Belysning inklusive fyrlampa		600:—	
	2. Premie för olycksfallsförsäkring		200:—	
	3. Diverse och oförutsedda utgifter		300:—	
	4. Invaliditetsersättning till f. hamnarb. C. E. T. Holm (Kungl. Maj:ts dom 15/5 1931), 1,400 kr. pr år t. o. m. 9/3 1932, därefter 525 kr. pr år		688:—	
	5. Skadestånd till samme man, utbetalat 1930		7,014:02	8,802:02
d)	1. Räntor:	Resterande lånebelopp:	Räntor:	
	Andel i stadens lån:			
	1924 års à 5 %	328,575:75	16,428:79	
	1926 års à 5 %	598,932:95	29,946:65	
	Lån av stadskassan kronor 827,000, avsett att ingå i blivande amorteringslån		41,350:—	87,725:44

d) 2. Kapitalavbetalningar:

	Ursprungl. lånebelopp	Resterande lånebelopp	Årets amortering		
1924 års à 5 % ...	339,000:—	328,575:75	5,606:21		
1926 års à 5 % ...	618,000:—	598,932:95	10,254:35	15,860:56	114,288:02
				Transport	114,288:02

N:o 96.
Budget för 1932.
Djuphamnen.

		Transport	114,288: 02
	8 D. Hamnmaskiner:		
a)	Underhåll och reparationer:		
	Underhåll av kranmaskiner	2,500: —	
b)	Löner och arvoden:		
	Avlöning till kranskötare och motorförare	6,000: —	
c)	Driftkostnader:		
	Strömförbrukning för kranmaskiner	3,500: —	
d)	övriga utgifter:		
	Diverse	500: —	12,500: —
		Summa kronor	126,788: 02

INKOMSTER:

	8 C. Den egentliga hamnen.			
f)	Hamnavgifter för varor		20,000: —	
g)	Hamnavgifter för fartyg:			
	1. Ångfartyg	9,000: —		
	2. Pråmar	2,000: —	11,000: —	
k)	Hyror:			
	1. Upplagsplatser	8,000: —		
	4. Hamnarbetarnas lokal	700: —	8,700: —	39,700: —
	8 D. Hamnmaskiner:			
f)	Kranhyror:			
	1. Brokranen (12 tons)		20,000: —	
	2. Portalkranen (5 tons)		12,000: —	
	3. Malmlossningsanordningen		—: —	32,000: —
				71,700: —
Att genom uttaxering fyllas				55,088: 02
			Summa kronor	126,788: 02

N:o 96.
Budget för 1932.
Lant-egendoms-nämnden.

Bil. Litt. C.

Utgifts- och Inkomststat

för Västerås stads lantegendomsnämnd år 1932.

Renhållningsverket.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier:			
	1. Inköp och underhåll av kärl		2,500:—	
	2. Inköp och underhåll av inventarier		2,000:—	
	3. Beklädnadspersedlar		1,200:—	5,700:—
b)	Löner och arvoden:			
	1. Förvaltaren 45:IV	9,036:—		
	Bokhållaren, 27:IV 4,269:—			
	Personligt lönetillägg 400:—	4,669:—		
	Revisionskostnader	400:—		
		14,105:—		
	Av ovanstående påföres renhållningsverket hälften		7,052:50	
	Kontorsbiträde av 2:dra klass 17:IV	2,859:—		
	Personligt lönetillägg	300:—	3,159:—	
	En förman, 25:IV		3,933:—	
	Tio renhållningsarbetare: (Sunnesson, Lundin, Eriksson, Forslund, Vestling, Kihlgren, Persson, Johansson, Karlsson, Dahl), 23:IV à 3,657:—		36,570:—	
	Två renhållningsarbetare (Sterling, E. Johansson) 23:I à 3,000:—		6,000:—	
			56,714:50	
	Avgår bostadsförmåner, värderade förslagsvis till:			
	1 st. à 625:—, 4 st. à 387:50, 6 st. à 425:— kr.		4,725:—	51,989:50
	Transport		51,989:50	5,700:—

N:o 96.
Budget för 1932.
Lant-egendoms-nämnden.

		Transport	51,989:50	5,700:—
3.	Pensioner:			
	K. J. Jansson	1,450:—		
	Dyrtidstillägg	816:—	2,266:—	
	G. Karlsson	1,300:65		
	Dyrtidstillägg	780:39	2,081:04	
	Arv. Andersson		2,379:—	
	Änkan Anna Andersson		732:—	
	Änkan Anna Jansson		786:—	
	Änkan Matilda Mallmén		732:—	8,976:04
4.	Hyra för bostäder till 6 st. arbetare à 425 kr. pr st.			2,550:—
5.	Extra kontorsbiträde			1,000:—
6.	Extra arbetare			20,000:—
7.	Kostnader för arbetarnes semester			2,500:— 87,015:54
c)	Inköp av torvmull			4,000:—
d)	Stallet:			
1.	Utfodring			4,150:—
2.	Hästskoning			575:—
3.	Underhåll av seldon, täcken och presenningar			600:—
4.	Försäkring av hästar			200:— 5,525:—
e)	Övriga utgifter:			
1.	Hyra för kontor			1,000:—
2.	Olycksfallsförsäkring			800:—
3.	Kontorsböcker och skrivmaterial			500:—
4.	Vattenavgifter			150:—
5.	Sotning			65:—
6.	Brandstodsavgifter			300:—
7.	Belysning och värme i fabriken och kontoret samt städning			800:—
8.	Underhåll av fabrik och hus			1,000:—
9.	Telefonavgifter för ledningar till:			
	Kristiansborgs gårdskontor		236:—	
	Renhållningsverkets kontor		116:—	
	Renhållningsfabriken		70:—	
	Förmannens bostad		70:—	
	Samtalsavgifter		58:—	550:—
10.	Läkare, veterinär, medicin och sjukvårdsavgifter			350:—
11.	Drivkraft för blandningsmaskin			1,000:—
12.	Driftkostnad och underhåll av automobil			3,000:—
13.	Diverse utgifter samt skatter			700:—
14.	Gatusopning			2,000:—
15.	Inköp av lastautomobil			6,000:— 18,215:—
			Summa kronor	120,455:54

N:o 96.
Budget för 1932.
Lant-egendoms-nämnden.

INKOMSTER:

a)	Försäljning av stallströ och sopor	2,500:—
b)	Försäljning av torvmullspudrett	5,000:—
c)	Försäljning av torvmull	500:—
d)	Hämtningsavgifter	45,000:—
e)	Transport av svinmat till Malma	1,500:—
f)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000:—
	Summa kronor	57,500:—

Svingården.

UTGIFTER:

a)	Kraftfoder, förslagsvis	14,000:—
b)	Inköp av grisar, förslagsvis	3,000:—
c)	Avlöningar	3,000:—
d)	Transport av svinmat och andra körningar	3,000:—
e)	Ved, lyse, reparationer och diverse	3,000:—
f)	Hyra till Malma gård för ladugården i ursprungligt skick m. fl. byggnader, rastgårdar m. m	1,000:—
g)	Hyra för svingårdsanläggningen, motsvarande 5 % å anläggningskostnaden	5,000:—
h)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000:—
	Summa kronor	35,000:—

INKOMSTER:

	Försäljning av fläsk	35,000:—
	Summa kronor	35,000:—

Lantbruket.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning av inventarier			2,000:—
b)	Driftkostnad:			
	1. Arrende för Nordanby	1,500:—		
	2. Arrende för Kungsängen	200:—		
	3. Arrende för del av ö. Utmarken	2,000:—		
	4. Arrende för Malma	3,500:—		
	5. Arrende för Kristiansborg	3,037:—		
	6. Arrende för del av Carlsberg	200:—	10,437:—	
	7. Avlöning till arbetare, bokhållare och förvaltare	54,300:—		
	Avgår naturaförmåner till bokhållare och förvaltare	2,200:—	52,100:—	62,537:—
			Transport	62,537:—

N:o 96.
Budget för 1932.
Lant-egendoms-nämnden.

		Transport	62,537: —
c) Produkter av egen skörd samt inköpt:			
1. Till utsäde:			
Nordanby	3,500: —		
Malma	3,400: —		
Kristiansborg	2,000: —	8,900: —	
2. Till stallet:			
Nordanby	2,450: —		
Malma	3,500: —		
Kristiansborg	2,100: —	8,050: —	
3. Till ladugården		9,700: —	26,650: —
d) Underhåll och reparationer:			
1. Underhåll av seldon		900: —	
2. Underhåll av fordon och redskap		3,000: —	
3. Underhåll av hus		2,000: —	5,900: —
e) övriga utgifter:			
1. Hästskoning		600: —	
2. Häst- och brandförsäkring		1,000: —	
3. Driftkostnad för motorplog		1,200: —	
4. Komposter, pudrett och konstgödning		4,500: —	
5. Läkare, veterinär och medicin		500: —	
6. Krono-, kommunal- och utskylder till kyrkan		3,000: —	
7. Avverkningskostnad för ved		750: —	
8. Elektrisk ström		1,300: —	
9. Hägnadskostnader		500: —	
10. Telefonavgifter för ledningar till Nordanby och Malma	198: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	27: —	225: —	
11. Diverse utgifter (skördegarn, presstråd, hösalt m. m.)		3,500: —	
12. Olycksfallsförsäkring		500: —	17,575: —
f) Grundförbättringar:			
1. Dikning, stensprängning och kalkning			1,500: —
		Summa kronor	116,162: —

INKOMSTER:

a) Diverse jordbruksprodukter:			
1. Nordanby		35,195: —	
2. Malma		30,530: —	
3. Kristiansborg		17,287: —	83,012: —
		Transport	83,012: —

N:o 96.
Budget för 1932.
Lant-egendoms-nämnden.

		Transport	83,012: —
b)	Från ladugården		16,000: —
c)	Körningar		10,000: —
d)	Trädgården vid Malma		800: —
e)	Hyror		3,000: —
f)	Hyra för potatislotter		350: —
g)	Försäljning av djur		3,000: —
		Summa kronor	116,162: —

Skogarna.

UTGIFTER:

a)	Löner och arvoden:		
	Skogvaktaren, pension, 29/30 av 2,556 = 2,470: 80 ..... (Avgår för förhyrd bostad 400 kr.)	2,070: 80	
	Jägmästarearvode och tillsyn av stadens skogar	1,100: —	3,170: 80
b)	övriga utgifter:		
	1. Hägnadskostnader	75: —	
	2. Utskylder	800: —	
	3. Dikning och rensningar	700: —	
	4. Diverse utgifter	250: —	1,825: —
		Summa kronor	4,995: 80

INKOMSTER:

Rotvärde å diverse virke		6,300: —
Hyra för benupplag		50: —
	Summa kronor	6,350: —

Kyrkan och kyrkliga ändamål.

Utgifts- och Inkomststat för år 1932 fastställd av ordinarie kyrkostämma den 30 oktober 1931.

UTGIFTER:

1. Avlöningar och pensioner:			
Domkyrkoorganisten, lön		4,830: —	
„ tre ålderstillägg		855: —	5,685: —
Domkyrkoklockaren, lön		3,240: —	
„ ett ålderstillägg		231: —	
„ hyresersättning		1,200: —	4,671: —
Domkyrkovaktmästaren, lön		3,240: —	
„ ett ålderstillägg		231: —	
„ tilläggsanslag		300: —	3,771: —
Extra domkyrkovaktmästare, arvode			800: —
Eldaren, arvode			1,600: —
Ringaren, arvode			600: —
Kyrkogårdsvaktmästaren, arvode (jämte bostad)			2,500: —
För tillsyn av östra kyrkogården			720: —
Orgelnist och kantor vid begravningar, arvode			500: —
Räkenskapsföraren, arvode			1,000: —
Kyrkoskrivaren, lön		3,840: —	
„ tre ålderstillägg		765: —	
„ tilläggsanslag		500: —	5,105: —
Skrivbiträde å pastorsexpeditionen			900: —
Klockare och orgelnist i Lundby, provisorisk lön jämte bostad			1,250: —
Kyrkvaktare i Lundby			400: —
Orgeltrampare i Lundby			100: —
Dödgrävare i Lundby			100: —
Extra ringare i Lundby			30: —
Kyrkovärdarne i Lundby			5: —
Städerskan i Lundby kyrka			75: —
Fru Bedinger, pension med 50 % dyrtidstillägg			600: —
Hedda Berglind, understöd			100: —
G. Eriksson, understöd			400: —
Tunell, pension med 50 % dyrtidstillägg			225: —
Fru Söderholm, pension med 50 % dyrtidstillägg			450: — 31,587: —
		Transport	31,587: —

N:o 96.
Budget för 1932.
Kyrkan.

	Transport	31,587: —
2. Prästgårdsbyggnadsmedel:		
För reparation m. m. å prästgården Ekebo	10,000: —	
Reparationsanslag i övrigt	1,000: —	
Brandstod och sotning	500: —	11,500: —
3. Pastorsexpeditionen:		
Hyra till staden	1,200: —	
Bränsle och lyse	600: —	
Städning, eldning och skurning	720: —	
Kyrkböcker, blanketter, annonser m. m.	1,500: —	4,020: —
4. Kyrkans egentliga behov:		
Elektrisk belysning och kraft till orgelmotorn	1,000: —	
Underhåll av ledningar, lampor m. m.	400: —	
Stearin- och vaxljus	200: —	
Tillsyn av orgeln	100: —	
Tillsyn av den elektriska motorn	150: —	
Bänkhyresersättning	2,000: —	
För klockor	500: —	
För tornurets skötsel	100: —	
För skurningar	350: —	
Biblar och böcker åt nattvardsungdom	1,000: —	
Barnkören	500: —	
Den större kyrkokören	1,500: —	
Kyrksalen (hyra, ljus, värme, städning)	3,500: —	
Västra Församlingshemmet, (d:o)	1,500: —	
För barngudstjänster (tidningar, böcker, orgelspel)	800: —	
För tvätt och oblat	75: —	
Bränsle, förslagsvis	5,000: —	
Sotning	75: —	
Renhållning kring kyrka och ämbetsgårdar	1,200: —	
Sand och grus	300: —	
För utredning m. m. ang. elektrisk uppvärmning av Lundby kyrka	2,500: —	
För reparation av Lundby kyrkas sakristia	1,000: —	
Brandstod för Lundby kyrka	100: —	
Bidrag till kyrkliga arbetet bland pojkar	750: —	
Diverse och oförutsedda utgifter	2,000: —	26,600: —
5. Kyrkogårdarna:		
Anslag till östra kyrkogården	4,900: —	
Snöskottning, sprängning m. m.	350: —	
Sand och grus	500: —	
För kyrkogården vid Hovdestalund, förslagsvis	10,700: —	
Diverse behov	500: —	16,950: —
	Transport	90,657: —

N:o 96
Budget för 1932.
Kyrkan.

		Transport	90,657:—
6.	Diakonissorna:		
	Anslag till Diakonissanstalten	4,000:—	
	Kostpenningar	4,800:—	
	Till biträde vid matlagning åt sjuka	180:—	
	Hyresmedel	2,400:—	
	Bränsle och tvätt m. m.	1,500:—	
	Bidrag till hyra och städning av lokaler för diakonissornas och annan kyrklig verksamhet	2,000:—	
	Diverse, såsom för modermöten, telefon m. m.	2,000:—	16,880:—
7.	Församlingsbiblioteket:		
	Hyra till staden	600:—	
	Arvode för skötseln	75:—	
	Städning, bränsle, lyse	400:—	
	Bokinköp och bindning	400:—	
	Filialen i Västra stadsdelen	500:—	
	Filialen i Lundby	50:—	
	Till "De blindas förenings bibliotek"	60:—	2,085:—
8.	Arrendemedel:		
	Avgäld för västra kyrkogården utom kvarntullen efter medelmarkegång, c:a		200:—
9.	Räntor och amorteringar:		
	Andel i 1896 års obligationslån:		
	Kapitalskuld 1/1 1932, 3,120:—		
	Ränta för året	101:88	
	Amortering för året	580:—	681:88
	Andel i 1910 års obligationslån:		
	Kapitalskuld 1/1 1932, 38,000:—		
	Ränta för året	1,710:—	
	Amortering för året	2,000:—	3,710:—
	Lån från Pensionsstyrelsen:		
	Kapitalskuld 1/1 1932, 376,759:78		
	Ränta för året	18,837:99	
	Amortering för året	9,784:64	28,622:63
	Åttonde årets amortering för den elektriska ringledningen:		
	Kapitalskuld 1/1 1932, 4,484:79		
	Amortering		1,490:—
		Transport	34,504:51 109,822:—

N:o 96.
Budget för 1932. Kyrkan.

	Transport	34,504:51	109,822:—
Lån för prästgårdar m. m.:			
Kapitalskuld 1/1 1932, 38,658:07			
Ränta för året	1,932:90		
Amortering för året	707:06	2,639:96	
Lån i Stadssparbanken för prästgården i Västra förstaden:			
Kapitalskuld 1/1 1932, 33,400:—			
Ränta för året	1,899:—		
Amortering för året	3,500:—	5,399:—	42,543:47
10. Prästerskapets avlöning enligt Kungl. Maj:ts och riksdagens beslut:			
Lön till kyrkoherden		10,000:—	
Lön till 4 komministrar à 5,000:—		20,000:—	
Lön till pastorsadjunkten med ålderstillägg		2,990:—	
Avgifter till änke- och pupillkassan		489:—	
Skjutsersättning åt prästerskapet		900:—	
Provisoriska lönetillägg och dyrtidstillägg		15,532:—	
Löneförhöjning åt pastor Berggren enligt kyrkostämmobeslut		600:—	50,511:—
		Summa kronor	202,876:47

INKOMSTER:

Beräknad behållning från 1931, cirka	7,000:—
För gravplatser, förslagsvis	4,000:—
För klockor, förslagsvis	500:—
För likvagnen, förslagsvis	100:—
Hyra för Klockargården	500:—
Andra smärre inkomster	200:—
Församlingsavgifter till prästerskapets avlöning	50,511:—
Att i övrigt uttaxeras	140,065:47
Summa kronor	202,876:47

För prästerskapets avlöning och kyrkliga ändamål upptages följande uttaxering.

a)	Enligt lagen om prästerskapets avlöning 14 öre pr skattekrona å kr. 375,128:12	52,517:94	
b)	Enligt kyrkostämmans beslut 38 öre pr skattekrona å 375,128:12	142,548:69	195,066:63
	varifrån avgår beräknad avkortning		4,490:16
		Kronor	190,576:47

REGISTER

över

Utgifts- och Inkomststaten för år 1932.

	Sid.
Aktier	670
Allmänna bidrag av staten	685
Allmänna läroverket	645
Allmänna pensionsförsäkringen:	
utgifter	664
Anslag och bidrag till diverse ändamål	668
Auktionsväsendet	685
Automobiler:	
utgifter	667
inkomster	685
Avloppsledningar:	
utgifter	651
specialstat	691
Barnavårdsnämnden:	
utgifter	635
inkomster	674
Brandväsendet:	
utgifter	654
inkomster	679
Byggnadsnämnden:	
utgifter	667
inkomster	685
Båttrafiken:	
utgifter	653
inkomster	678
Diverse utgifter	668
Diverse inkomster	685
Drätselkammaren	665
Fastighetsförvaltningen:	
utgifter	656
inkomster	679
specialstat	704
Fattigvården:	
utgifter	631
inkomster	673
Folkskolan:	
utgifter	636
inkomster	675
Förslagsanslaget	669
Gatuläggningen:	
utgifter	649
inkomster	677
Gatubelysningen	650
Gaturenhållningen:	
utgifter	651
inkomster	677
Grustaget:	
utgifter	654
inkomster	678
Hamnar:	
utgifter	651
inkomster	677
specialstat	696
Hälsovårdsnämnden:	
utgifter	646
inkomster	676
Högre folkskolan:	
utgifter	644
inkomster	676
Kallbadhuset:	
utgifter	652
inkomster	678
Kronouppbörds- och exekutionsväsendet	661
Kyrkan och kyrkliga ändamål	707
Lantegendomsnämnden	702
Lån:	
utgifter	627
inkomster	672
Magistraten	660
Planteringar:	
utgifter	649
inkomster	677
Polisväsen och fångvård:	
utgifter	662
inkomster	684
Renhållningsverket:	
utgifter	651
inkomster	678
specialstat	702
Rådhusrätten	625
Räntor och lånekostnader:	
utgifter	627
inkomster	670
Sammandrag av utgifts- och inkomststaten	687
Skatter	685
Stadsfullmäktige	665

	Sid.
Svingården:	
utgifter	651
inkomster	678
specialstat	704
Tekniska skolan:	
utgifter	645
inkomster	676
Undervisningsändamål	645
Varmbadhuset:	
utgifter	652
inkomster	678
Vatten-, Gas- och Elektricitets-verken:	
utgifter	651
inkomster	678
specialstat	688
Vägar:	
utgifter	649
inkomster	677
Ålderdomshemmet:	
utgifter	632
inkomster	674

Västerås Central-Tryckeri 1932